

Evangelieboken

*Kyrkohandbok II
för den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland*

Evangelieboken

Antagen av kyrkomötet den 8 maj 1999

 församlingsförbundets förlags Ab

Grafisk utformning: Martti Salminen
(Tryck: Oy Fram Ab, Vasa 2000)
© Evangelieboken som helhet: Kyrkans centralfond
© Övriga rättsinnehavare till enskilda texter
ISBN 951-550-550-X (inb.)
ISBN 978-951-550-775-4 (PDF)

Innehåll

<i>Till evangeliebokens användare</i>	9
Bibeltexter och böner för kyrkoåret	11
Julkretsen	13
<i>Adventstiden</i>	15
Första söndagen i advent	16
Veckan efter första söndagen i advent	20
Andra söndagen i advent	23
Tredje söndagen i advent	27
Fjärde söndagen i advent	31
<i>Jultiden</i>	35
Julen	37
Julaftonen	38
Julnatten	41
Julmorgonen	44
Juldagen	47
Stefanidagen (Annandag jul)	50
Aposteln Johannes dag (Tredje dag jul)	54
Menlösa barns dag (Fjärde dag jul)	57
Första söndagen efter jul	60
Nyårsaftonen	63
Nyårsdagen	66
Andra söndagen efter jul	70
<i>Trettondagstiden</i>	75
Trettondagen (Epifania)	76
Första söndagen efter trettondagen	81
Andra söndagen efter trettondagen	86
Tredje söndagen efter trettondagen	91
Fjärde söndagen efter trettondagen	96
Femte söndagen efter trettondagen	100
Sjätte söndagen efter trettondagen	104
Påskkretsen	105
<i>Söndagarna före fastetiden</i>	107
Tredje söndagen före fastetiden (Septuagesima)	108
Andra söndagen före fastetiden (Sexagesima)	113
Fastlagssöndagen (Esto mihi)	117

<i>Fastetiden</i>	123
Askonsdagen	124
Första söndagen i fastan (Invocavit)	127
Andra söndagen i fastan (Reminiscere)	132
Tredje söndagen i fastan (Oculi)	137
Fjärde söndagen i fastan (Midfastosöndagen, Laetare)	141
Femte söndagen i fastan (Judica)	146
Palmsöndagen	150
Stilla veckan	155
Måndagen i stilla veckan	156
Tisdagen i stilla veckan	160
Onsdagen i stilla veckan	164
Skärtorsdagen	168
Långfredagen	173
Jesu dödsstund	178
Långfredagens kväll	180
Den stilla lördagen	183
<i>Påsktiden</i>	185
Påsknatten	186
Påskdagen	191
Annandag påsk	197
Veckan efter påsk (Påskveckan)	202
Tisdagen efter påsk	203
Onsdagen efter påsk	205
Torsdagen efter påsk	207
Fredagen efter påsk	209
Lördagen efter påsk	211
Första söndagen efter påsk (Quasimodogeniti)	213
Andra söndagen efter påsk (Misericordia Domini)	218
Tredje söndagen efter påsk (Jubilate)	222
Fjärde söndagen efter påsk (Cantate)	227
Femte söndagen efter påsk (Bönsöndagen, Rogate)	231
Kristi himmelfärdsdag	236
Sjätte söndagen efter påsk (Exaudi)	240
Pingstkretsen	245
<i>Pingsttiden</i>	247
Pingstaftonen	248
Pingstdagen	251
Veckan efter pingst	255
<i>Tiden efter pingst</i>	259
Treenighetssöndagen	260
Andra söndagen efter pingst	265
Tredje söndagen efter pingst	270
Fjärde söndagen efter pingst	274
Femte söndagen efter pingst	279
Apostladagen	284

Sjunde söndagen efter pingst	289
Kristi förklarings dag	294
Nionde söndagen efter pingst	298
Tionde söndagen efter pingst	303
Elfte söndagen efter pingst	308
Tolfte söndagen efter pingst	313
Trettonde söndagen efter pingst	318
Fjortonde söndagen efter pingst	323
Femtonde söndagen efter pingst	327
Sextonde söndagen efter pingst	332
Sjuttonde söndagen efter pingst	337
Adertonde söndagen efter pingst	341
Nittonde söndagen efter pingst	345
Tjugonde söndagen efter pingst	349
Tjugoförsta söndagen efter pingst	354
Reformationsdagen	358
Tjugotredje söndagen efter pingst	362
Tjugofjärde söndagen efter pingst	366
Tjugofemte söndagen efter pingst	370
Tjugosjätte söndagen efter pingst	374
Uppbrottets söndag	377
Domsöndagen (Kristi konungaväldes söndag)	382
Helgdagar	387
<i>Helgdagar med anknytning till julen</i>	389
Kyndelmässodagen	390
Marie bebådelsedag	394
Midsommardagen (Johannes döparens dag)	399
<i>Övriga kyrkliga helgdagar</i>	405
Mikaelidagen (Änglarnas dag)	406
Alla helgons dag	410
Skapelsens söndag	415
Familjens söndag	420
Biskop Henriks minnesdag	425
<i>Nationella helgdagar</i>	429
Självständighetsdagen	430
Nationella böndagar	435
Index	437
1. Förkortningar	437
2. Kyrkoårets texter	437
3. Psalmer som föreslagits som ingångspsal eller som dagens psalm	460
Upphovsrätt	469

Till evangeliebokens användare

Gudstjänstlivet i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland följer kyrkoårets rytm i enlighet med den västerländska kristenhetens tradition. Allt utgår från Kristi frälsningsgärning, som blir en upplevd verklighet i den kristna församlingens konkreta livssituation. Kyrkoåret påminner om enskilda händelser i Jesu jordiska liv och aktualiserar samtidigt dessa händelsers frälsningshistoriska betydelse. Kristi uppståndelse och himmelfärd är ständigt närvarande realiteter. Kyrkan lever varje dag i gemenskap med sin levande Herre.

Kyrkoårets frälsningshistoriska karaktär framträder både i materialets indelning i olika helgkretsar och i de rubriker och introduktioner som ges för olika kretsar och helger. Påskan utgör kyrkoårets absoluta centrum, och detta har i teologisk mening varit vägledande för evangeliebokens uppbyggnad. Evangelieboken ger dock möjlighet för den enskilda församlingen att samtidigt beakta olika situationer och lokala behov. Därför finns det också material för sådana dagar som inte på alla håll brukar firas som gudstjänstdagar.

Texterna och bönera för en viss söndag används i regel under hela den följande veckan. I de gudstjänster och tideböner som hålls på vardagarna kan man använda också sådana texter som inte hör till den innevarande årgången. Det kan ytterligare nämnas att evangelieboken innehåller särskilt material för stilla veckan samt för veckan efter första söndagen i advent, veckan efter påskdagen och veckan efter pingstdagen.

I textvalet håller man sig i regel till innevarande årgång. Det är dock möjligt att i särskilda fall välja texter även från någon av de andra textserierna, t.ex. när man har familjegudstjänst.

Ibland infaller en enskild helgdag på någon av kyrkoårets söndagar. Detta kan gälla t.ex. kyndelmässodagen, Marie bebådelsedag eller Mikaelidagen. Materialet för dessa dagar används i sådant fall bara under själva helgen. Under resten av veckan följer man kyrkoåret vad texter, böner och liturgisk färg beträffar.

Varje helg har i allmänhet tre textårgångar. Predikan kan hållas över någon av den innevarande årgångens texter. Ingen av de olika årgångarna äger företräde, utan alla har samma värde. På detta sätt kommer bibeln att få en mycket heltäckande användning i gudstjänstlivet.

Vid vissa helger ingår samma text i samtliga tre årgångar. Det är då fråga om en helg när en bestämd text mycket entydigt bestämmer dagens karaktär och innehåll. Den kommer då att läsas varje år i gudstjänsterna. Predikan kan också i detta fall hållas över någon annan av den innevarande årgångens texter. Dessutom har de flesta av dessa helgdagar erhållit alternativa predikotexter.

För varje helg finns en rad alternativ för dagens bön samt några förslag till ingångspsalm (= I) och dagens psalm (= Dps, gradualpsalm). De föreslagna psalmer som inte används i sådant syfte kan gärna användas vid andra moment i gudstjänsten. Uppställningen av böner och psalmer följer inte de olika årgångarna, utan man kan fritt välja det alternativ som lämpar sig bäst för den aktuella situationen. Bönerna under rubriken Dagens bön kan användas också i andra sammanhang än som dagens bön i gudstjänsten.

Psaltarpsalmerna kommer i första hand till användning under högmässans inledande del och som svarsmusik efter första läsningen. De kan också användas under kommunionen. Vid morgon- och aftongudstjänster kan man använda dem som lästexter.

Evangeliebokens hallelujaverser (psalmstrofer) kan sjungas tillsammans med hallelujasången i anslutning till läsningen av evangeliet.

De delar av en lästext som har satts inom parentes kan fritt antingen läsas eller utelämnas.

* * *

Den av kyrkomötet tillsatta redaktionskommittén vill i tillägg till ovanstående hänvisa till den särskilt utarbetade handledningen för högmässan. Denna kommentar till evangelieboken och gudstjänstboken innehåller nyttig vägledning med tanke på enskilda detaljer.

Upphovsrätten till evangelieboken som helhet innehas av Kyrkans centralfond.

*Bibeltexter och böner
för kyrkoåret*

Julkretsen

Firandet av kyrkoårets stora helger är indelat i tre skeden: förberedelse-tiden, firningstiden och efterfirningstiden. Adventstiden är julens förberedelsetid. Julens firningstid räcker från julaftonen till trettondagen. Efterfirningstiden består av söndagarna efter trettondagen.

Adventstiden

Det nya kyrkoåret börjar med första söndagen i advent. Detta bruk stabiliserades i den västliga kristenheten mot slutet av medeltiden. Också i Finlands medeltida mässbok *Missale Aboense* (1488) inleds gudstjänstmaterialiet med den första söndagen i advent, trots att kalenderns datering löper från och med det nya årets ingång.

Adventstiden (av den latinska benämningen *Adventus Domini* som betyder "Herrens ankomst") markeras av fyra adventssöndagar. Jesu födelse föregicks av en lång väntetid under vilken profeterna gav Guds folk löften om Frälsarens ankomst. Under julhögtidens väntetid tar Guds församling på nytt del av dessa löften och bereder sig för att höra budskapet om deras uppfyllelse.

Den s.k. lilla fastan har traditionellt inletts på den måndag som infaller strax efter första söndagen i advent. Den kallas lilla fastan till åtskillnad från den stora fastan före påsken.

Adventstiden talar om Kristi ankomst i fyra olika bemärkelser: 1) Gud kom som människa i barnet Jesus (Kristi första ankomst); 2) Jesus kom till sitt folk och uppfyllde löfterna; 3) Kristus kommer till sin kyrka och till varje människas hjärta genom ordet och de heliga sakramenten; 4) Kristus skall komma som Herre över allting vid tidens slut (Kristi andra ankomst).

Dessa aspekter på ankomsten träder också fram i de latinska namn på adventssöndagarna som t.ex. biskopen i Åbo, Ericus Erics, använde i sin postilla år 1621.

Liksom i de flesta kyrkors evangelieböcker är den fjärde söndagen i advent tillägnad Maria som väntade sitt barn.

Första söndagen i advent

Din konung kommer i ödmjukhet

Perikopvalet för denna söndag förenar de evangeliska kyrkorna med den medeltida traditionen. Första söndagen i advent handlar om hur Jesus rider in i Jerusalem. Jesus kom inte till Jerusalem som en jordisk härskare, utan han kom ödmjuk, ridande på en åsna. På detta sätt anknöt han till Sakarjabokens profetia om fridsfurstens ankomst. Samma hänvisning finns också i den gamla benämningen *Adventus humiliationis* (ödmjukhetens advent).

Kyrkoårets första söndag förkunnar att Gud inte är långt ifrån oss. Gud kommer oss nära för att skapa frälsningens nya tid för sitt folk. Med hosiannarop hälsar vi Jesus som vår Konung och gläder oss åt att han har kommit för att befria oss till gemenskap med Gud och med varandra.

Dagens evangelietexter sammanbinder advent och jul med palmsöndagens och påskens händelser. På detta sätt blir påskens centrala ställning i kyrkoåret tydlig redan från första början. Julen måste ses i samband med Kristi lidande, död och uppståndelse.

LITURGISK FÄRG: vit, från måndag till lördag violett eller blå.

PSALMFÖRSLAG

I	4	Bered en väg för Herran
	7	Dotter Sion
	9	Gå, Sion, din konung att möta
Dps	2	Gläd dig, du Kristi brud
	3	Gör porten hög
	11	När vintermörkret kring oss står

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Ropa ut din glädje, dotter Sion,
jubla, dotter Jerusalem!
Se, din konung kommer till dig.
Sak. 9:9

Psalm

Portar, öppna er vida!
Höj er, uråldriga dörrar!
Låt ärans konung draga in!
Vem är då ärans konung?
Det är Herren, den väldige hjälten,
Herren, väldig i strid.
Portar, öppna er vida!
Höj er, uråldriga dörrar!
Låt ärans konung draga in!
Vem är han, ärans konung?
Det är Herren Sebaot,
han är ärans konung.
Ps. 24:7–10

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Herre, visa oss din godhet
och ge oss din hjälp!
Ps. 85:8

Första årgången

Första läsningen

Jes. 62:10–12

Fram, fram genom portarna!
Bana väg för folket!
Bryt väg, bryt väg,
röj undan alla stenar!
Höj ett fälttecken för folken!
Herren förkunnar över hela jorden:
Säg till dotter Sion:
Se, din räddare kommer.
Sin segerlön har han med sig,
de han vunnit går framför honom.
De skall kallas ”det heliga folket”,
”de som Herren befriat”,
och du skall heta ”den man söker sig till”,
”staden som aldrig blir övergiven”.

Andra läsningen

Rom. 13:11–14

Ni vet ju ändå vad tiden lider: det är dags för er att vakna. Ty nu är vår räddning närmare än när vi kom till tro. Natten går mot sitt slut och dagen är nära. Låt oss då lägga av oss mörkrets gärningar och ta på oss ljusets rustning. Låt oss leva värdigt, som det hör dagen till, inte med festande och drickande, inte med otukt och orgier, inte med strider och avund. Nej, ikläd er herren Jesus Kristus, och ha inte så mycket omsorg om det jordiska att begären väcks.

Evangelium

Matt. 21:1–9

När Jesus och lärjungarna närmade sig Jerusalem och kom till Betfage vid Olivberget skickade Jesus i väg två lärjungar och sade till dem: ”Gå bort till byn där framme, så hittar ni genast ett åsne sto som står bundet med ett föl bredvid sig. Ta dem och led hit dem. Om någon säger något, skall ni

svara: Herren behöver dem, men han skall strax skicka tillbaka dem.” Detta hände för att det som sagts genom profeten skulle uppfyllas: *Säg till dotter Sion: Se, din konung kommer till dig, ödmjuk och ridande på en åsna och på ett föl, ett lastdjurs föl. Lärjungarna gick bort och gjorde så som Jesus hade sagt åt dem. De hämtade åsnan och fölet och lade sina mantlar på dem, och han satt upp. Många i folkmassan bredde ut sina mantlar på vägen, andra skar kvistar från träden och strödde dem på vägen. Och folket, både de som gick före och de som följde efter, ropade: ”Hosianna Davids son! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden!”*

Andra årgången

Första läsningen

Sak. 9:9–10

Ropa ut din glädje, dotter Sion,
jubla, dotter Jerusalem!
Se, din konung kommer till dig.
Rättfärdig är han, seger är honom given.
I ringhet kommer han, ridande på en åsna,
på en ung åsnehingst.
Jag skall förinta alla stridsvagnar i Efraim,
alla hästar i Jerusalem.
Krigets vapen skall förintas.
Han skall förkunna fred för folken,
och hans välde skall nå från hav till hav,
från floden till världens ände.

Andra läsningen

1 Petr. 1:6–12

Därför kan ni jubla, även om ni just nu en kort tid skulle få utstå prövningar av olika slag, för att det som är äkta i er tro – och detta är långt dyrbarare än det förgängliga guldets, som dock måste prövas i eld – skall ge pris, härlighet och ära när Jesus Kristus

uppenbaras. Ni har inte sett honom men älskar honom ändå; ni ser honom ännu inte men tror på honom och kan jubla i utsäglig, himmelsk glädje då ni nu står nära målet för er tro: era själas räddning.

Det var denna räddning som profeterna sökte och forskade efter när de profeterade om den nåd som ni skulle få. De ville utröna vilken och vad slags tid som Kristi ande i dem syftade på när den förutsade de lidanden Messias måste utstå och den härlighet som skulle följa. Det uppenbarades för dem att det inte var sig själva utan er som de tjänade med sitt budskap. Detta har nu kungjorts för er av dem som i helig ande, sänd från himlen, kommit till er med evangeliet, detta som änglarna längtar efter att få blicka in i.

Evangelium

Mark. 11:1–10

När de närmade sig Jerusalem och var vid Betfage och Betania vid Olivberget skickade han i väg två av sina lärjungar och sade till dem: "Gå bort till byn där framme. När ni kommer in i den hittar ni genast en ungfåsna som står bunden där, en som ännu ingen har suttit på. Ta den och led hit den. Om någon frågar er vad ni gör, så svara: Herren behöver den, och han skall strax skicka tillbaka den." De gav sig i väg och såg en ungfåsna stå bunden ute på gatan vid en port, och de tog den. Några av dem som stod där frågade: "Vad gör ni? Tar ni åsnan?" Lärjungarna svarade som Jesus hade sagt, och då lät man dem gå. De ledde åsnan till Jesus och lade sina mantlar på den, och han satte sig upp på den. Och många bredde ut sina mantlar på vägen, andra strödde ut löv som de tog från träden runt om. Och de som gick före och de som följde efter ropade: "Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Välsignat vår fader Davids rike som nu kommer! Hosianna i höjden!"

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 49:8–10

Så säger Herren:
Jag bönhör dig när nådens tid är inne,
jag hjälper dig på räddningens dag.
Jag skyddar dig,
och genom dig ingår jag ett förbund med
mitt folk.
Landet skall bli upprättat
och de övergivna jordlotterna utskiftas.
Till de fångna säger jag: "Gå ut!"
och till dem som sitter i mörkret:
"Kom fram!"
De skall finna bete längs vägarna,
alla kala höjder skall bli betesmark.
De skall inte hungra eller törsta,
ökenvind och sol skall inte bränna dem.
Han som förbarmar sig över dem
skall leda dem
och föra dem till flödande källor.

Andra läsningen

Upp. 3:20–22

Kristus säger: "Se, jag står vid dörren och bultar. Om någon hör min röst och öppnar dörren, skall jag gå in till honom och äta med honom och han med mig. Den som segrar skall jag låta sitta hos mig på min tron, liksom jag har sekrat och sitter hos min fader på hans tron. Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna!"

Evangelium

Luk. 19:28–40

Efter att ha sagt detta gick Jesus framför dem upp mot Jerusalem. När han närmade sig Betfage och Betania vid det berg som kallas Olivberget, skickade han i väg två av lärjungarna och sade: "Gå till byn rakt framför er. När ni kommer in i den skall ni

finna en ungåsa som står bunden där, en som ännu ingen har suttit på. Ta den och led hit den. Om någon frågar er varför ni tar den skall ni svara: Herren behöver den." De båda lärjungarna gav sig i väg och fann allt vara som han hade sagt. När de skulle ta åsnan sade de som ägde den: "Varför tar ni åsnan?" De svarade: "Herren behöver den." Och de ledde den till Jesus och lade sina mantlar på den och hjälpte honom upp. Där han kom ridande bredde folk ut sina mantlar på vägen.

Då han närmade sig staden och var på väg ner från Olivberget började hela skaran av lärjungar i sin glädje ljudligt prisa Gud för alla de underverk de hade sett: "Välsignad är han som kommer, konungen, i Herrens namn. Fred i himlen och ära i höjden." Några fariseer i folkmassan sade då till honom: "Mästare, säg åt dina lärjungar att sluta." Han svarade: "Jag säger er att om de tiger kommer stenarna att ropa."

Dagens bön

1.

Jesus Kristus, vår Herre,
i dig är Guds bild fullt synlig.
Vi väntar på att du skall komma
för att bryta ondskans makt
och fylla vårt liv med frid och nåd.
Låt ordet, sakramenten och ljuset
leva i oss under det nya kyrkoåret.
Hör oss, du som med Fadern
och den heliga Anden lever i evighet.

2.

Herre, i dag tänder vi det första ljuset
i en tid av förväntan och glädje
över att du kommer till oss.
Den som hoppas på dig
lämnar du aldrig ensam.
Din kärlek brinner som ljusets låga.
Herre, välsigna vår väntan
på ljusets tid.

3.

Herre Jesus Kristus,
ödmjukt och obemärkt
för du försoningen till seger.
Befria oss från mörkrets makt
och från allt som hindrar oss
att möta din saktmodighet.
Välsigna det ljus
som har tänts hos oss,
så att ingenting skuggar
vår väntan på dig.
Herre, vi tackar dig för att
du kommer oss nära.

4.

Käre Gud och Skapare,
i dag tänder vi det första ljuset.
När dagarna blir mörkare
lyser den lilla lågan i kyrkan
och i hemmen
och påminner oss om att din Son,
Jesus Kristus,
kommer till oss.
Med glädje vill vi ta emot honom
i våra hjärtan.
Låt också oss få vara lågor
som sprider ditt ljus
till alla dem som är ensamma och rädda.
I Jesu namn.

5.

Vår Konung, Jesus Kristus,
när du kom ridande på den unga
åsnans rygg
sjöng människorna vid vägkanten.
Vi vill också visa vår glädje
och vår tacksamhet
för att du kommer till oss.
Nu är det advent och vi ber:
Kom till våra hem
och till varje hjärta.
Låt ditt ljus lysa bland oss
och sprida värme och glädje
i vintermörkret.
Hosianna Davids son!

Veckan efter första söndagen i advent

Måndagen efter första söndagen i advent inleder julens förberedelsestid, den s.k. adventsfastan. Johannes döparen förberedde människorna för att ta emot Kristus. Genom att vända om till Gud och be om syndernas förlåtelse bereder också vi oss att ta emot julens Herre.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

Psaltarpsalm

Herre, jag sätter mitt hopp till dig,
du min Gud,
jag förtröstar på dig: svik mig inte,
låt inte mina fiender triumfera!
Den som hoppas på dig blir aldrig
sviken,
men den trolöse skall stå där tomhänt.
Herre, lär mig dina vägar,
visa mig dina stigar.
Led mig i din sanning, lär mig,
du som är min Gud, min räddare,
ständigt hoppas jag på dig.
Herre, kom ihåg din barmhärtighet,
den godhet du alltid har visat.
Glöm min ungdoms synder, allt jag
brutit,
tänk på mig i din trofasthet,
Herre, du som är god.
Herren är pålitlig och god,
därför visar han syndarna vägen.
Han leder de ödmjuka rätt,
de ödmjuka lär han sin väg.
Allt vad Herren gör är nåd och
trofasthet
mot dem som håller hans förbund och
hans bud.

Ps. 25:1–10

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Gammaltestamentliga läsningar

Jes. 63:15–16

Blicka ner från himlen,
från din heliga och härliga boning.
Var är din lidelse och din kraft?
Din ömhet och barmhärtighet
vägrar du mig.
Du är ju vår fader,
Abraham vill inte veta av oss,
Israel erkänner oss inte.
Du, Herre, är vår fader,
alltid har du hetat vår befriare.

Mika 2:12–13

Jag skall samla er alla, hela Jakob,
återstoden av Israel skall jag förena
som man samlar fåren i fållan
och hjorden på betesplatsen
– en sorlande människoskara.
Den mäktige har ställt sig i spetsen för dem,
med makt drar de ut genom porten.
Deras konung går i spetsen för dem,
Herren går framför dem.

Hab. 2:1–4

Jag skall ställa mig på vakt,
gå till min post och spana.
Jag vill se vad han skall säga till mig,
vilket svar jag får på min klagan.
Herren svarade mig:
Skriv ner det du får se
med tydlig skrift på tavlor,
så att det blir lätt att läsa,
ty synen vittnar om den bestämda tiden,
den talar om slutet, den slår inte fel.
Om uppfyllelsen dröjer, så vänta tåligt,
den kommer förvisso, den uteblir inte.
Se, den falske far bort med vinden,
men troheten räddar den rättfärdiges liv.

Nytestamentliga läsningar

Upp. 2:1–5, 7

Skriv till ängeln för församlingen i Efesos:

Så säger han som håller de sju stjärnorna i sin högra hand, han som går bland de sju lampställen av guld. Jag känner dina gärningar, din möda och din uthållighet och vet att du inte kan tåla onda människor. Du har provat dem som kallar sig apostlar men inte är det, och du har funnit att de är lögnare. Du är uthållig, du har tålt mycket för mitt namns skull och du har inte tröttnat. Men det har jag emot dig, att du har övergett din första kärlek. Tänk på varifrån du har fallit, och omvänd dig och gör samma gärningar som förr. Annars kommer jag till dig och flyttar bort ditt lampställe, om du inte omvänder dig. Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna! Åt den som segrar skall jag ge att äta av livets träd, som står i Guds paradiset.

Upp. 22:12–17

”Se, jag kommer snart och har med mig lön att ge åt var och en efter hans gärningar. Jag är A och O, den förste och den sista, början och slutet.

Saliga de som tvättat sina kläder rena. De skall få tillgång till livets träd och få gå in i staden genom dess portar. Men utanför är hundarna och trollkarlarna och horkarlarna och mördarna och avgudadyrkarna och alla som älskar lögnen och lever i den.

Jag, Jesus, har sändt min ängel till er för att vittna om detta i församlingarna. Jag är skottet från Davids rot och hans ättling, den strålande morgonstjärnan.”

Och Anden och bruden säger: ”Kom!” Och den som hör det skall säga: ”Kom!” Och den som törstar skall komma. Och den som vill skall fritt få dricka av livets vatten.

Evangelium

Luk. 3:7–14

När folk kom ut i stora skaror för att döpas av honom, sade han till dem: ”Huggorms- yngel, vem har sagt er att ni kan slippa undan den kommande vreden? Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen. Och börja inte säga er: Vi har Abraham till fader. Jag säger er att Gud kan uppväcka barn åt Abraham ur dessa stenar. Redan är yxan satt till roten på träden. Varje träd som inte bär god frukt skall huggas bort och kastas i elden.” Folket frågade honom: ”Vad skall vi då göra?” Han svarade: ”Den som har två skjortor skall dela med sig åt den som ingen har, och den som har bröd skall göra på samma sätt.” Även tullindrivare kom dit för att bli döpta och frågade honom: ”Mästare, vad skall vi göra?” Han svarade: ”Driv inte in mer än vad som är fastställt.” Och när det kom soldater och frågade honom: ”Och vi, vad skall vi göra?” sade han till dem: ”Pressa inte av någon pengar med våld eller hot, utan nöj er med er sold.”

Dagens bön

1.

Gud, gör oss redo att ta emot din Son
som kommer med frihet till de fångna
och hopp och glädje till de övergivna.
Låt honom vara ett svar på vår väntan.
Hör oss när vi hälsar vår konung:
Hosianna, Davids Son,
Hosianna i höjden.

2.

Gud, vår himmelske Far.
Tack för adventstiden.
Hjälp oss att förbereda oss
för din Sons födelsefest.
Lär oss att se det som är viktigt i livet
och lämna sådant åt sidan
som är mindre viktigt.
Vi ber i din Sons Jesu Kristi namn.

Andra söndagen i advent

Din konung kommer i härlighet

I den evangeliska kristenheten är denna söndags tema Kristi återkomst i härlighet vid tidens slut. Detta uttrycks också i den gamla benämningen *Adventus glorificationis* (förhärligandets advent). Församlingen skall tålmodigt invänta Kristi ankomst och den utlovade frälsningen. Mitt i nöden och skulden har församlingen fått löftet om frälsningens tid. Löftet fyller oss med glädje och hopp.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

I 5 Nu må vi oss bereda
 13 Kristus kommer, Davids son

Dps 8 Jag höja vill till Gud min sång
 143 En dag skall Herrens skapardrömmar möta

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Lyssna, Israels herde,
träd fram i glans.
Väck din styrka till liv
och kom till vår hjälp!
Ps. 80:2–3

Psalm

Gud Sebaot, vänd tillbaka,
blicka ner från himlen och se!
Ta dig an denna vinstock,
den ranka din hand har planterat.
De har huggit ner den och
bränt den –
låt dem gå under för din straffande
blick!
Håll din hand över mannen
vid din högra sida,
över honom som du har fostrat.
Vi viker inte bort från dig.
Låt oss leva, så skall vi åkalla dig.
Herre Gud Sebaot, upprätta oss,
låt ditt ansikte lysa så att vi räddas!
Ps. 80:15–20

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag blev glad när man sade till mig:
Kom, vi skall gå till Herrens tempel.
Ps. 122:1

eller

Ja, Herren gjorde stora ting med oss,
och därför var vi glada.
Ps. 126:3

Första årgången

Första läsningen

Hos. 2:18–20

För mitt folk skall jag den dagen sluta ett förbund med de vilda djuren, med himlens fåglar och markens kräddjur, och båge och svärd och krig skall jag utplåna i landet, så att de får bo i trygghet. Jag skall äkta dig för evigt, jag skall äkta dig i rättfärdighet och rätt, i kärlek och förbarmande. Jag skall äkta dig i trofasthet, och du skall lära känna Herren.

Andra läsningen

1 Petr. 1:13–17

Var därför beredda att bryta upp, och håll er vakna. Sätt allt ert hopp till den nåd som kommer er till del när Jesus Kristus uppenbaras. Ni är lydnadens barn, låt er inte styras av de begär som behärskade er medan ni ännu var okunniga. Lev ett alltigenom heligt liv, liksom han som har kallat er är helig. Det står ju skrivet: *Ni skall vara heliga, ty jag är helig*. Om ni säger Fader när ni åkallar honom som dömer var och en efter hans gärningar utan hänsyn till person, lev då i gudsfruktan under den tid ni vistas här.

Evangelium

Luk. 21:25–33 (34–36)

Jesus sade: "Tecken skall visa sig i solen och månen och stjärnorna, och på jorden skall hedningarna gripas av ångest och rådlöshet vid havets och vågornas dån. Männi-

skor skall förgås av skräck i väntan på vad som skall komma över världen, ty himlens makter skall skakas. Då skall man få se Människosonen komma på ett moln med makt och stor härlighet. När allt detta börjar, så räta på er och lyft era huvuden, ty er befrielse närmar sig."

Han gav dem en liknelse: "Se på fikonträdet och alla andra träd. När de börjar knoppas, då förstår ni av er själva att nu är sommaren nära. På samma sätt vet ni när ni ser detta hända att Guds rike är nära. Sannerligen, detta släkte skall inte förgå förrän allt detta händer. Himmel och jord skall förgå, men mina ord skall aldrig förgå.

(Var på er vakt så att inte era sinnen fördunklas av omåttlighet och dryckenskap och livets bekymmer, annars överraskas ni av den dagen som av en snara, för den skall komma över alla som bor på jorden. Håll er vakna hela tiden och be att ni får kraft att undfly det som väntar och kan stå upprätta inför Människosonen.")

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 35:3–6

Ge styrka åt kraftlösa armar, stadga åt skälvande knän!
Säg till de förskrämda:
"Fatta mod, var inte rädda!
Se, er Gud är här,
hämnden kommer,
Guds vedergällning.
Han kommer själv för att rädda er."
Då skall de blindas ögon öppnas
och de dövas öron höra.
Då skall den lame hoppa som en hjort
och den stumme brista ut i jubel.
Vatten bryter fram i öknen,
bäckar i ödemarken.

Andra läsningen

Hebr. 10:35–39

Ge inte upp er frimodighet. Den skall verkligen belönas. Uthållighet är vad ni behöver för att kunna göra Guds vilja och få vad han har lovat, ty: *Ännu en liten tid, sedan kommer han som skall komma, och han skall inte dröja. Min rättfärdige skall leva genom sin tro.* Men: *Om han drar sig undan är han inte längre till glädje för mig.* Vi hör inte till dem som drar sig undan och går förloerade, utan till dem som tror och räddar sitt liv.

Evangelium

Luk. 12:35–40

Jesus sade till sina lärjungar: "Fäst upp era kläder och håll lamporna brinnande. Var som tjänare som väntar på att deras herre skall komma hem från ett bröllop, så att de genast kan öppna när han kommer och bultar på porten. Saliga de tjänarna, eftersom deras herre finner dem vakna när han kommer. Sannerligen, han skall fästa upp sina kläder och låta dem lägga sig till bords och själv gå och passa upp dem. Om han så kommer vid midnatt eller ännu senare – saliga är de tjänarna, när han finner dem beredda. Ni förstår väl att om husägaren visste när tjuven kom, skulle han hindra honom från att bryta sig in i huset. Var beredda, också ni, ty när ni minst väntar det, då kommer Människosonen."

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 44:6–8

Så säger Herren, Israels konung,
han som friköper dem, Herren Sebaot:
Jag är den förste, jag är den siste.
Det finns ingen annan Gud än jag.
Vem är som jag? Må han ge sig till känna,
förklara och bevisa det för mig.
Vem har i förväg kungjort
det som händer?
Låt dem berätta för oss vad som skall ske.
Var inte förfärad, hys ingen fruktan!
Kungjorde och berättade jag
det inte i förväg?
Ni är mina vittnen.
Finns det någon annan Gud än jag,
någon klippa som jag inte vet om?

Andra läsningen

Jak. 5:7–11

Var tåliga tills Herren kommer. Jordbrukaren ser fram mot att jorden skall ge sin dyrbara skörd och väntar tåligt på höstregn och vårregn. Ha tålmod ni också, och visa fasthet, ty Herrens ankomst är nära. Kлага inte på varandra, bröder, så blir ni inte dömda. Domaren står utanför dörren. Ta profeterna som talat i Herrens namn till ert föredöme i att lida och visa tålmod. Ja, vi prisar dem saliga som håller ut. Ni har hört om Jobs uthållighet, och ni har sett hur Herren lät det sluta, ty Herren är rik på medlidande och barmhärtighet.

Evangelium

Luk. 17:20–24

Tillfrågad av fariseerna om när Guds rike skulle komma svarade Jesus: "Guds rike kommer inte på ett sådant sätt att man kan se det med sina ögon. Ingen kan säga: Här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är inom er."

Till lärjungarna sade han: "Det skall komma en tid då ni längtar efter att få uppleva en enda av Människosonens dagar men inte får det. Man skall säga till er: Där är han, eller: Här är han. Spring inte dit de pekar, rusa inte efter dem. Ty liksom blixten flamar till och lyser upp hela himlen från horisont till horisont, så skall Människosonen visa sig på sin dag."

Dagens bön

1.

Gud,
hjälp oss att bereda väg för din Son,
Jesus Kristus.
Ge oss rena hjärtan, så att vi lyssnar
till ditt ord
och väntar på Jesu Kristi ankomst.
Hör oss för hans skull.

2.

Jesus Kristus, vår Befriare.
I vårt mörker hör vi budskapet om
att du är den som skall komma.
Stilla gömmer vi orden.
Gör oss tålmodiga.
Gör oss vaksamma.
Hjälp oss att våga lita på dig
och leva i den verklighet
som vi ännu inte ser.
Hör oss, du som med Fadern
och den heliga Anden
lever och regerar i evighet.

3.

Käre Gud,
tack för att du är god mot oss.
När vi tänder adventsljusen påminns vi om
att du är oss alldeles nära.
När ditt ljus lyser
behöver vi inte vara rädda.
När du är nära
är vi aldrig ensamma.
Ibland gör vi varandra illa,
och då blir det så mörkt omkring oss.
Men du kan göra allting nytt.
Hjälp oss att våga tro det,
så att vi på nytt kan vara vänner
och ditt ljus får lysa hos oss.
Hör oss, du som lever och härskar
med Sonen och den heliga Anden.

Tredje söndagen i advent

Bered väg för konungen

Dagens bibliska huvudperson är Johannes döparen. Hans uppmaning till ånger och bättring gäller också oss. Johannes visar också på Guds Lamm som bär all världens synd. Vi får bekänna vår synd och lita på att frälsningen gets oss i Jesus Kristus. Detta är det viktigaste i julförberedelsen – julfastan.

Johannes framträdande var ett tecken på att profetiorna var på väg att uppfyllas: Frälsaren skulle snart komma. I Kristi verksamhet uppfylldes tecknen på frälsningens tid. På samma sätt kommer Kristus ständigt på nytt till sin församling i ordet och sakramenten. Till denna hans "andliga ankomst" hänvisar söndagens latinska namn *Adventus spiritualis et sanctificationis*.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

I 12 Jesus från Nasaret
10 Han kommer i sin kyrka

Dps 14 En man blev sänd
302 Välsignad Gud, som har sitt folk
förlöstat

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Bana väg för Herren genom öknen,
gör en jämn väg i ödemarken
för vår Gud!

Jes. 40:3

Psalm

Jag vill höra vad Gud säger.
Herren förkunnar välgång
för sitt folk och sina trogna
och för de redbara.
De som fruktar honom har nära
till hans hjälp,
hans härlighet bor i vårt land.
Godhet och trofasthet möts,
fred och rättvisa omfamnar varandra.
Trofasthet spirar ur jorden,
rättvisa blickar ner från himlen.
Herren själv ger allt gott,
vårt land ger sin gröda.
Rättvisa går framför honom,
fred och välgång i hans spår.
Ps. 85:9–14

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Gud, upprätta oss,
låt ditt ansikte lysa så att vi räddas!
Ps. 80:4

Första årgången

Första läsningen

Jer. 3:21–25

Det hörs rop på de kala höjderna,
gråt och böner från Israels folk.
De har slagit in på villovägar
och glömt Herren, sin Gud.
Vänd tillbaka, ni trolösa barn,
jag skall bota er från er trolöshet.
”Nu kommer vi till dig,
ty du, Herre, är vår Gud.
Fåfång var vår dyrkan på kullarna,
fåfångt vårt larm på bergen.
Endast hos Herren, vår Gud,
finns räddning för Israel.
Sedan vår ungdom har skamguden slukat
allt vad våra fäders arbete gav,
deras fårflöckar och boskapshjordar,
deras söner och döttrar.
Låt skammen bli vår bädd
och vanäran vårt täcke,
ty mot Herren, vår Gud, har vi syndat,
vi och våra fäder,
från vår ungdom till denna dag,
och vi har inte lyssnat till Herren,
vår Gud.”

Andra läsningen

1 Kor. 4:1–5

Vi bör alltså betraktas som Kristi tjänare
och som förvaltare av Guds hemligheter.
Nu krävs ju av en förvaltare att han skall
visa sig pålitlig. Men mig är det likgiltigt
om ni eller någon mänsklig domstol dömer
mig. Inte heller dömer jag mig själv.
Mitt samvete är rent, men det betyder inte
att jag är frikänd. Den som dömer mig är
Herren. Fäll därför ingen dom i förtid,
innan Herren kommer. Han skall låta ljus
falla över det som ligger dolt i mörkret och
avslöja allt som människorna har i sinnet.
Och då får var och en sitt beröm från Gud.

Evangelium

Matt. 11:2–10

Johannes fick i sitt fängelse höra om Kristi
gärningar, och han skickade några av sina
lärjungar för att fråga honom: ”Är du den
som skall komma, eller skall vi vänta på
någon annan?” Jesus svarade dem: ”Gå och
berätta för Johannes vad ni hör och ser:
att blinda ser och lama går, spetälska blir
rena och döva hör, döda står upp och fat-
tiga får ett glädjebud. Salig är den som inte
kommer på fall för min skull.”

När de hade gått, började Jesus tala till
folket om Johannes: ”Vad gick ni ut i ök-
nen för att se? Ett strå som vajar för vin-
den? Nej. Vad gick ni då ut för att se? En
man i fina kläder? Men de som bär fina klä-
der finns i kungapalatsen. Vad gick ni då
ut för att se? En profet? Ja, och jag säger er:
en som är mer än profet. Det är om honom
det står skrivet: *Se, jag sänder min budbä-
rare före dig, han skall bereda vägen för dig.*”

Andra årgången

Första läsningen

Mal. 4:5–6

Se, jag sänder profeten Elia till er innan
Herrens stora och fruktansvärda dag kom-
mer. Han skall vända fädernas hjärtan till
barnen och barnens hjärtan till fäderna, så
att jag inte viger landet åt förintelse då jag
kommer.

Andra läsningen

2 Petr. 1:19–21

Nu kan vi ännu mer lita på profetorden.
Dem bör ni låta lysa för er som en lampa i
ett mörkt rum, tills dagen gryr och morgon-
stjärnan går upp i era hjärtan. Och framför

allt skall ni tänka på att man aldrig kan tyda en profetia i skriften på egen hand. Ingen profetia har förmedlats genom mänsklig vilja, utan drivna av helig ande har människor talat ord från Gud.

Evangelium

Matt. 11:11–19

Jesus talade till folket om Johannes:

”Sannerligen, ingen av kvinna född har trätt fram som är större än Johannes döparen, men den minste i himmelriket är större än han. Sedan Johannes döparens dagar tränger himmelriket fram, och somliga söker rycka till sig det med våld. Ty ända till Johannes har allt vad profeterna och lagen sagt varit förutsägelser. Ni må tro det eller inte, han är Elia som skulle komma. Hör, du som har öron.

Vad skall jag jämföra detta släkte med? De liknar barn som sitter på torget och ropar åt andra barn: ’Vi spelade för er, men ni ville inte dansa. Vi sjöng sorgesånger, men ni ville inte klaga.’ Johannes kom, och han varken äter eller dricker, och då säger man: ’Han är besatt.’ Människosonen kom, och han äter och dricker, och då säger man: ’Se vilken frossare och drinkare, en vän till tullindrivare och syndare.’ Men Vishetens gärningar har gett Visheten rätt.”

eller

Joh. 1:35–37

Nästa dag stod Johannes där igen med två av sina lärjungar. När Jesus kom gående, såg Johannes på honom och sade: ”Där är Guds lamm.” De båda lärjungarna hörde vad han sade och följde efter Jesus.

Tredje årgången

Första läsningen

5 Mos. 18:15–19

Herren, din Gud, skall låta en profet lik mig träda fram hos dig ur dina bröders led. Honom skall ni lyssna till. Det var om detta du bad Herren, din Gud, när ni var församlade vid Horeb. Du sade: ”Jag vill inte höra Herrens, min Guds, röst igen, och denna väldiga eld vill jag inte mera se, ty då kommer jag att dö.” Då sade Herren till mig: ”Vad de säger är riktigt. Jag skall låta en profet lik dig träda fram ur deras bröders led. Jag skall lägga mina ord i hans mun, och han skall förkunna för dem allt vad jag befäller honom. Men om någon inte lyssnar till mina ord, de ord han talar i mitt namn, skall jag utkräva vedergällning av den mannen.”

Andra läsningen

Rom. 16:25–27

Honom som förmår styrka er, enligt mitt evangelium och förkunnelsen om Jesus Kristus – där en hemlighet avslöjas som från tidens början varit utsagd men nu har uppenbarats och på den evige Gudens befallning gjorts känd med hjälp av profetiska skrifter för att alla folk skall föras till lydnad i tron – honom, den Gud som ensam är vis, tillhör härligheten, genom Jesus Kristus, i evighet, amen.

Evangelium

Joh. 1:19–27

Detta var Johannes vittnesbörd när judarna i Jerusalem sände präster och leviter för att fråga honom: ”Vem är du?” Han bekände och förnekade inte, han bekände: ”Jag är

inte Messias." De frågade: "Vad är du då? Är du Elia?" Han svarade: "Nej, det är jag inte." – "Är du Profeten?" – "Nej", svarade han. Då sade de: "Vem är du? Vi måste ha ett svar åt dem som har skickat oss. Vad säger du om dig själv?" Han sade: "Jag är en röst som ropar i öknen: Gör vägen rak för Herren, som profeten Jesaja har sagt." Också några fariseer hade sänts ut, och de frågade honom: "Varför döper du då, om du inte är Messias och inte heller Elia eller Profeten?" Johannes svarade: "Jag döper med vatten. Mitt ibland er står en som ni inte känner, han som kommer efter mig. Jag är inte värdig att knyta upp remmen på hans sandaler."

eller

Joh. 3:26–30

Ett par av Johannes lärjungar gick till Johannes och sade: "Rabbi, han som var tillsammans med dig på andra sidan Jordan och som du vittnade om, han döper nu själv, och alla kommer till honom." Johannes svarade: "Ingen får något som inte ges honom från himlen. Ni kan själva vittna om att jag sade: 'Jag är inte Messias utan har blivit utsänd att gå framför honom.' Brudgum är den som har bruden. Brudgummens vän, som står och hör på honom, gläder sig åt brudgummens röst. Den glädjen har nu blivit min helt och fullt. Han skall bli större och jag bli mindre."

Dagens bön

1.

Herre Jesus Kristus,
när vi tvivlar frågar vi
om du är den som
kan befria oss.
Hjälp oss att vänta tills tvivlen
skingras som morgondimman
och vi får lyssna till ditt svar
i det ord som förnyar allt.

2.

Gud, vår Skapare och Far.
Ge oss din nåd,
så att vi i vårt eget liv
ser de hinder
som måste röjas ur vägen
för din Sons ankomst.
Ge oss kraft till bättring,
ge oss tillit till evangeliets löften.
I Jesu Kristi namn.

3.

Gud, vår Far,
ibland glömmet vi att du finns hos oss.
Då känner vi oss rädda och små.
Men du har låtit Jesus komma till oss.
Han är nära den som är liten och rädd.
Han bryr sig om den som är sjuk
och ledsen.
Ingen är för liten eller för stor
för att vara hans bror och syster.
Det tackar vi dig för,
vår Gud och Fader
och vår broder Jesus Kristus.

4.

Gud, i dig finns liv och ljus.
Som ett barn föddes ditt Ord
till oss människor, och som barn
får vi ta emot ditt rike.
Nu i adventljusens tid,
när vi väntar på att ditt Ord skall födas,
vill vi låta vår förväntan lysa
som ett ljus på din väg till oss.
Gud, du som är full av nåd,
håll vår förtröstan levande.

Fjärde söndagen i advent

Herrens födelse är nära

Denna söndag tillägnas den väntande Maria. Det finns ett samband mellan den väntan som Frälsarens mor bar på och den väntan som kännetecknar Herrens folk. Samtidigt börjar slutskedet av förberedelsen för julen. Människan bör i sitt inre vara redo att ta emot det stora budskapet.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

I 6 Gud, vår Gud, för världen all
53 Kristus är världens ljus

Dps 54 Kristus den rätte Herren
256 Så älskar Gud vår värld

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag skall åter få tacka honom,
min räddare och min Gud.
Ps. 42:6

Psalm

Jag väntar på Herren,
jag längtar,
jag hoppas få höra hans ord.
Jag längtar efter Herren
mer än väktarna efter morgonen,
än väktarna efter morgonen.
Hoppas på Herren, Israel,
ty hos Herren finns nåd
och makten att befria.
Han skall befria Israel
från alla synder.

Ps. 130:5–8

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Den hjälplöse reser han ur gruset,
den fattige lyfter han ur dyn.
Han ger dem rum bland furstar
och låter dem trona på hedersplats.
1 Sam. 2:8

Första årgången

Första läsningen

Sef. 3:14–17

Jubla, dotter Sion,
ropa ut din glädje, Israel!
Gläd dig, dotter Jerusalem,
fröjda dig av hela ditt hjärta!
Herren har upphävt domen över dig
och undanröjt dina fiender.
Herren, Israels konung, bor hos dig.
Du har ingenting mer att frukta.
Den dagen skall Jerusalem få höra:
”Sion, var inte rädd,
låt inte händerna sjunka i missmod.
Herren, din Gud, bor hos dig,
hjärten och räddaren.
Han jublar av glädje över dig
i sin översvallande kärlek.”

Andra läsningen

Fil. 4:4–7

Gläd er alltid i Herren. Än en gång vill jag säga: gläd er. Låt alla människor se hur fördragsamma ni är. Herren är nära. Gör er inga bekymmer, utan när ni åkallar och ber, tacka då Gud och låt honom få veta alla era önskningar. Då skall Guds frid, som är mera värd än allt vi tänker, ge era hjärtan och era tankar skydd i Kristus Jesus.

Evangelium

Matt. 1:18–24

Med Jesu Kristi födelse förhöll det sig så: hans mor, Maria, hade blivit trolovad med Josef, men innan de hade börjat leva tillsammans visade det sig att hon var havande genom helig ande. Hennes man Josef, som var rättfärdig och inte ville dra vanära över henne, tänkte då skilja sig från henne i tysthet. Men när han hade beslutat sig för det uppenbarade sig Herrens ängel för honom i en dröm och sade: ”Josef, Davids son, var inte rädd för att föra hem Maria som hustru, ty barnet i henne har blivit till genom helig ande. Hon skall föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder.” Allt detta skedde för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: *Jungfrun skall bli havande och föda en son, och man skall ge honom namnet Immanuel* (det betyder: Gud med oss). När Josef vaknade gjorde han som Herrens ängel hade befallt och förde hem sin trolovade.

Andra årgången

Första läsningen

1 Mos. 21:1–7

Herren glömde inte sitt löfte till Sara utan gjorde med henne så som han hade sagt. Hon blev havande och födde en son åt Abraham på hans ålderdom, vid den tid som Gud hade förutsagt. Abraham gav sin nyfödde son, den som Sara fött honom, namnet Isak. När Isak var åtta dagar omskar Abraham honom, så som Gud hade befallt. Abraham var 100 år när hans son Isak föddes. Och Sara sade: ”Det Gud har gjort får mig att le, och alla som hör det måste le med mig.” Hon sade: ”Vem hade kunnat säga Abraham att Sara skulle ha barn att amma? Men nu har jag fött honom en son på hans ålderdom.”

Andra läsningen

Hebr. 6:13–19

Då Gud gav Abraham löftet *svor han vid sig själv* – någon högre kunde han ju inte svära vid – och sade: *Ja, jag skall välsigna dig och göra din ätt talrik*. Abraham fick också efter tålig väntan vad Gud hade lovat. Människor svär vid en som är högre än de; eden blir en säkerhet som tystar varje invändning. Då nu Gud särskilt ville bevisa för dem som hans löfte gällde hur orubbligt hans beslut är, gick han i borgen för det med en ed. Hans avsikt var att genom två orubbliga utfästelser, i vilka han som Gud omöjligt kan ha ljugit, ge oss en stark uppmuntran, oss som har tagit vår tillflykt till det hopp som ligger framför oss. Detta hopp är vår själs ankare. Det är tryggt och säkert och når innanför förhänget.

Evangelium

Matt. 1:18–24
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 29:17–19

Snart, om en liten tid,
skall Libanon bli till en trädgård
och trädgårdar räknas som skog.
Den dagen skall de döva höra
när man läser ur bokrullen,
och de blindas ögon skall se,
fria från dunkel och mörker.
De förtryckta skall ständigt glädjas
över Herren,
de fattigaste jubla över Israels Helige.

Andra läsningen

Rom. 15:8–13

Kristus blev de omskurnas tjänare för att visa att Gud är sannfärdig och bekräfta de löften som getts åt fäderna, och hedningarna har fått prisa Gud för hans barmhärtighet. Det står ju skrivet: *Därför skall jag prisa dig bland hedningarna, och ditt namn skall jag lovsjunga.* Vidare heter det: *Gläd er, ni hedningar, tillsammans med hans folk.* Och en annan gång: *Lova Herren, alla hedningar, lovsjung honom, alla folk.* Och Jesaja säger: *Han som är av Jishajs rot skall komma, han som reser sig för att härska över hedningarna; på honom skall hedningarna hoppas.*

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft.

Evangelium

Matt. 1:18–24
(se första årgången)

Dagens bön

1.

Gud, vår skapare och befriare.
Tillsammans med Maria gläder vi oss
över dina väldiga gärningar
bland oss människor.

Bered våra hjärtan att ta emot
glädjebudskapet om Frälsarens födelse.
Låt oss få leva i din kärlek
och lovsjunga dig
nu och i ditt himmelska rike.

2.

Herre Jesus Kristus,
du är nära oss, du fyller oss
med kärlek och glädje.
Öppna våra hjärtan, så att vi tar emot dig
som livets sanna gåva
och gläder oss över det vi får
och det vi kan ge.
Hör oss, du som en gång skall komma igen
i härlighet.

3.

Herre, vår Gud, i dag tänder vi
det fjärde ljuset.
Vi betraktar den stilla lågan
och minns Maria,
hennes glädje och tveklösa förtröstan.
Vi anar att ljuset nu är mycket nära,
anar Marias glädje som är vår glädje,
det nyfödda barnet Jesus.
Vi ber genom din Son Jesus Kristus,
han som med dig och den heliga Anden
är en Gud från evighet till evighet.

4.

Käre Gud, vår himmelske Fader,
nu brinner alla fyra ljusen,
och med spänning väntar vi med Maria
på det barn
som hon skall föda.
Barnet Jesus är julens största gåva.
Gud, öppna våra hjärtan,
så att vi tar emot den gåvan
och gläder oss över allt vi får
och allt vi kan ge.
I Jesu Kristi namn.

Jultiden

Det centrala ämnet för tiden mellan julaftonen och trettondagen är budskapet om Jesu födelse.

Ända till kalenderrevisionen år 1772 var de egentliga juldagarna fyra till antalet, därefter har de varit bara två. I handboken 1968 fogades evangelie- och episteltexter för tredje (aposteln Johannes dag) och fjärde dag jul (Menlösa barns dag) till evangelieboken i en not. De kunde användas i de församlingar där dessa dagar firas. I den nya evangelieboken har detta material kompletterats också med annat gudstjänstmaterial. När den 27 december är en söndag firas gudstjänsten enligt aposteln Johannes dag, och när den 28 december är en söndag firas gudstjänsten enligt Menlösa barns dag. Annars kan materialet för tredje och fjärde dag jul användas t.ex. vid kvällsgudstjänster.

Julen

På julaftonen står vi vid tröskeln till uppfyllelsen av profeternas löften. Julaftonens tema är längtan efter frälsningen och löftet om Frälsaren. Därför skall julprofetiorna alltid läsas vid julaftonens gudstjänster och andakter även om man dessutom läser andra jultexter.

* * *

Julens gudstjänster kan ses ur tre synvinklar:

Julnatten är natten för Kristi födelse. Församlingen hör ängelns budskap: ”I dag har en frälsare fötts åt er.” Julnattens mässa (änglarnas mässa) är julfirandets centrala händelse för stora delar av kristenheten.

Julmorgonens gudstjänst (herdarnas mässa) har i Norden traditionellt varit den viktigaste gudstjänsten. Vi går med herdarna till Betlehem, där vi får höra och se vad som har skett.

I *juldagens* gudstjänst (folkets mässa) tackar vi Gud för att han har låtit sin Son bli människa. Han blev vår bror, så att vi kan bli Guds barn.

Julaftonen

Löftena uppfylls

LITURGISK FÄRG: vit, men om julaftonen infaller på fjärde söndagen i advent används i förmiddagens högmässa ännu violett eller blå färg.

PSALMFÖRSLAG

- 18 Kom, alla stora, små
- 21 Det är en ros utsprungen
- 32 Giv mig ej glans
- 34 Nu tändas tusen juleljus

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jorden är höljad i mörker,
töcken omger folken,
men över dig skall Herren stråla,
över dig skall hans härlighet visa sig.
Jes. 60:2

Psalm

Herre, till himlen sträcker sig din nåd,
din trofasthet ända till skyarna.
Din rättfärdighet är som väldiga berg,
din rättvisa som det djupaste hav.
Herre, du hjälper både människor
och djur.
Din nåd är dyrbar, o Gud,
i dina vingars skugga
finner människor tillflykt.
De får njuta överflödet i ditt hus,
i din glädjes strömmar stillas
deras törst.
Ty hos dig är livets källa,
i ditt ljus ser vi ljus.
Ps. 36:6–10

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Det folk som vandrar i mörkret
ser ett stort ljus.
Jes. 9:2

Första läsningen

Jes. 11:1–5

En gren skall växa ur Jishajs
avhuggna stam,
ett skott skall skjuta upp ur hans rot.
Han är fylld av Herrens ande,
vishetens och insiktens ande,
klokhets och kraftens ande,
kunskapens och gudsfruktans ande.
Han dömer inte efter skenet,
skipar inte rätt efter rykten.
Rättvist dömer han de svaga,
med oväld skipar han rätt
åt de fattiga i landet.
Hans ord är en käpp på våldsmännens rygg,
de ondas liv blåses ut av hans tal.
Rättvisan är hans bälte,
troheten bär han kring livet.

eller

Mik. 5:2–4

Men från dig, Betlehem i Efrata,
så obetydlig bland Judas släkter,
skall jag låta en härskare över
Israel komma,
en som leder sin härkomst från forntiden,
från det längesedan förflutna.
Ja, folket skall vara utlämnat
till dess hon som skall föda har fött.
Då skall de som är kvar av hans bröder
återvända till Israels folk.
Han skall träda fram som herde
med Herrens kraft
i Herrens, sin Guds, höga namn,
och folket skall bo i trygghet,
nu då han blir ärad över hela jorden.

eller

Jer. 23:5–6

Det skall komma en tid, säger Herren,
då jag skall låta ett rättfärdigt skott
växa ur Davids stam.
Han skall vara konung och härska
med vishet
och skapa rätt och rättfärdighet i landet.
Under hans tid skall Juda vara skyddat
och Israel leva i trygghet.
Detta är det namn han skall bära:
Herren vår rättfärdighet.

Andra läsningen

Apg. 13:16–26

Paulus reste sig, gav tecken till tystnad och sade: ”Israeliter och ni som fruktar Gud, lyssna på mig. Vårt folks Gud, Israels Gud, utvalde våra fäder. Han gjorde sitt folk stort när de bodde som främlingar i Egypten, och med lyftad arm förde han dem ut därifrån. I omkring fyrtio år sörjde han för dem i öknen, och sedan utrotade han sju folk i Kanaan och lät dem ta deras land i besittning. Allt detta tog omkring fyrahundra-

femtio år. Därefter gav han dem domare, fram till profeten Samuels tid. Sedan bad de att få en kung, och Gud gav dem Saul, son till Kish och av Benjamins stam, för en tid av fyrtio år. Efter att ha avsatt denne upphöjde han David till kung över dem. Honom gav han sitt vittnesbörd: *Jag har funnit David*, Jishajs son, *en man efter mitt sinne*, som skall förverkliga alla mina planer. Det är bland hans efterkommande som Gud enligt sitt löfte har kallat fram en räddare åt Israel: Jesus, vars framträdande Johannes förberedde genom att förkunna omvändelse och dop för hela Israels folk. Och när Johannes verk närmade sig sitt slut sade han: ’Jag är inte den som ni tror. Han kommer efter mig, och jag är inte värdig att knyta av honom sandalerna.’

Mina bröder, ni som stammar från Abraham och alla ni här som fruktar Gud, till er har budskapet om denna räddning sänts.”

Evangelium

Luk. 2:1–14

Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärgen.

I samma trakt låg några herdor ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens här-

lighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud:

"Ära i höjden åt Gud
och på jorden fred åt dem han
har utvalt."

och vårt liv i dig,
du som är liv
och som tillsammans med Sonen
och Anden
lever och härskar
från evighet till evighet.

Dagens bön

1.

Gud, all glädjes källa.
När din Son blev människa
tände du ett klart ljus i vårt mörker.
Låt det ljuset lysa för oss
så att vi återspeglar dig.
Ge oss och hela världen en välsignad jul.
Ge oss frid och kärlek i vårt liv.
Det ber vi om för Jesu Kristi skull.

2.

Gud, vår Far,
tack för att du lät ditt ord
födas som människa.
Låt ljuset från krubban
lysa in i världens mörker
med glädje och frid.
Välsigna vår jord
med julnattens ro.

3.

Vår Gud och Skapare,
vi tackar dig för ljuset
som lyser i vår natt,
för din Son som har kommit i världen,
ditt nyfödda levande Ord
som håller kyrkan vid liv.
Låt ditt ord aldrig tystna bland oss,
låt det genom din heliga Ande
bära frukt i vårt liv tillsammans

Julnatten

En Frälsare har fötts åt er!

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 19 Kristi kyrka, fröjda dig
36 Över jordens mörka dalar

Dps 15 Världens Frälsare är här
29 Stilla natt, heliga natt
16 Lov ske dig, Herre Jesus Krist

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Han sade till mig: "Du är min son,
jag har fött dig i dag."
Ps. 2:7

eller

Det folk som vandrar i mörkret
ser ett stort ljus.
Jes. 9:2

Psalm

Sjung till Herrens ära,
sjung en ny sång,
sjung till Herrens ära, hela världen!
Sjung till Herrens ära,
prisa hans namn,
ropa ut hans seger dag efter dag!
Förkunna hans ära bland folken,
bland alla människor hans under!
Han omges av prakt och glans,
av makt och härlighet i sitt tempel.
Ära Herren, alla folkslag,
ära Herrens majestät,
ära Herrens höga namn!

Kom till hans förgårdar,
kom med offer,
fall ner inför Herren i helig skrud!
Darra inför honom, hela jorden!
Förkunna bland folken:
Herren är konung!
Ps. 96:1-3, 6-10

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Detta är Herrens eget verk,
det står för våra ögon som ett under.
Ps. 118:23

Första läsningen

Jes. 9:2-7

Det folk som vandrar i mörkret
ser ett stort ljus,
över dem som bor i mörkrets land
strålar ljuset fram.
Du låter jublet stiga,
du gör glädjen stor.
De gläds inför dig
som man gläds vid skörden,
som man jublar när bytet fördelas.
Oket som tyngde dem,
stången på deras axlar,
förtryckarens piska
bryter du sönder,
som den dag då Midjan besegrades.

Stöveln som bars i striden
och manteln som fläckats av blod,
allt detta skall brännas, förtäras av eld.
Ty ett barn har fötts,
en son är oss given.
Väldet är lagt på hans axlar,
och detta är hans namn:
Allvis härskare,
Gudomlig hjälte,
Evig fader,
Fredsfurste.
Väldet skall bli stort,
fredens välsignelser utan gräns
för Davids tron och hans rike.
Det skall befästas och hållas vid makt
med rätt och rättfärdighet
nu och för evigt.
Herren Sebaots lidelse
skall göra detta.

Andra läsningen

Tit. 2:11–14

Ty Guds nåd har blivit synlig som en räddning för alla människor. Den lär oss att säga nej till ett gudlöst liv och denna världens begär och att leva anständigt, rättrådigt och fromt i den tid som nu är, medan vi väntar på att vårt saliga hopp skall infrias och vår store gud och frälsare Kristus Jesus träda fram i sin härlighet. Han har offrat sig själv för oss, för att friköpa oss från alla synder och göra oss rena, så att vi blir hans eget folk, uppfyllt av iver att göra vad som är gott.

Evangelium

Luk. 2:1–14

Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var

ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärgen.

I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: ”Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba.” Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud:

”Ära i höjden åt Gud
och på jorden fred åt dem han
har utvalt.”

Dagens bön

1.

Fader, det var i en natt som denna,
den heliga julnatten,
som du lät dina änglar förkunna
den stora glädjen för herdarna.
Låt samma glädje fylla också oss,
så att vi lovsjunger dig i allt vad vi gör.
Fyll vårt liv med tro,
hopp och kärlek.
I Jesu Kristi, vår Frälsares, namn.

2.

Herre Jesus Kristus,
du är vårt hopp och vår kärlek.
Du är Ordet som blev människa,
ljuset som upplyser vinternatten.
Du är förvandlingens stjärna.
Du är det under som heter nåd.
Med änglarna tillber vi Gud
för din skull.

3.

I natt är den stilla natten.
Fader, i natt är undrens natt.
Du lovade med Jesajas ord
att det folk som vandrar i mörkret
skall se ett stort ljus.
Vi hör till detta folk,
vi vandrade i mörkret,
och du tände ditt ljus för oss.
Tack Fader, för ljuset och glädjen,
tack för barnet Jesus.
Tack för att du i natt
gör mörkret till ljus.

4.

Himmelske Far.
Vi ber om herdarnas heliga iver
att få vara din Son nära.
Vi ber om att som Maria
få stilla stunder av eftertanke,
så att vi kan återvända
med mycket att berätta.
Lär oss att förundras över det
som finns sagt i ditt ord.
Genom Jesus Kristus, vår Frälsare.

Julmorgonen

Låt oss gå in till Betlehem!

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 27 Var hälsad, sköna morgonstund

Dps 20 Ett barn har fötts till vår jord i dag
22 Av himlens höjd
15 Världens Frälsare är här

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Det folk som vandrar i mörkret
ser ett stort ljus.

Jes. 9:2

Psalm

Sjung till Herrens ära, sjung en ny
sång,
ty han har gjort underbara ting.
Han vann seger med sin starka hand,
med sin heliga arm.
Herren har visat att han räddar,
folken fick skåda hans seger.
Med godhet och trofasthet
har han tänkt på Israels folk.
Hela jorden har sett att vår Gud
räddar.
Hylla Herren, hela världen,
brist ut i jubel och sång!

Ps. 98:1–4

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Detta är Herrens eget verk,
det står för våra ögon som ett under.
Ps. 118:23

Första läsningen

Jes. 9:2–7

Det folk som vandrar i mörkret
ser ett stort ljus,
över dem som bor i mörkrets land
strålar ljuset fram.
Du låter jublet stiga,
du gör glädjen stor.
De gläds inför dig
som man gläds vid skörden,
som man jublar när bytet fördelas.
Oket som tyngde dem,
stången på deras axlar,
förtryckarens piska
bryter du sönder,
som den dag då Midjan besegrades.
Stöveln som bars i striden
och manteln som fläckats av blod,
allt detta skall brännas, förtäras av eld.
Ty ett barn har fötts,
en son är oss given.
Väldet är lagt på hans axlar,
och detta är hans namn:
Allvis härskare,
Gudomlig hjälte,
Evig fader,
Fredsfurste.
Väldet skall bli stort,
fredens välsignelser utan gräns
för Davids tron och hans rike.

Det skall befästas och hållas vid makt
med rätt och rättfärdighet
nu och för evigt.
Herren Sebaots lidelse
skall göra detta.

Andra läsningen

Hebr. 1:1–6

Många gånger och på många sätt talade Gud i forna tider till våra fäder genom profeterna, men nu vid denna tidens slut har han talat till oss genom sin son, som han har insatt till att ärva allting liksom han också har skapat världen genom honom. Och han, som är utstrålningen av Guds härlighet och en avbild av hans väsen och som bär upp allt med kraften i sitt ord, har renat oss från synden och sitter på Majestätets högra sida i höjden. Han har blivit lika mycket mäktigare än änglarna som det namn han har fått i arv är förmer än deras. Ty aldrig har Gud sagt till någon ängel:

*Du är min son,
jag har fött dig i dag,*

eller:

*Jag skall vara hans fader,
och han skall vara min son.*

Och när han låter sin förstfödde son träda in i världen säger han:

Alla Guds änglar skall hylla honom.

eller

Rom. 1:2–4

Det evangelium som Gud har utlovat genom sina profeter i de heliga skrifterna är evangeliet om hans son, som till sin mänskliga härkomst var av Davids ätt och genom sin andes helighet blev insatt som Guds son i makt och välde vid sin uppståndelse från de döda: Jesus Kristus, vår herre.

Evangelium

Luk. 2:1–20

Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivras. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskrivras sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskrivras tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärgets.

I samma trakt låg några herdor ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud:

*"Ära i höjden åt Gud
och på jorden fred åt dem han
har utvalt."*

När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen sade herdarna till varandra: "Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta." De skyndade i väg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban. När de hade sett det berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade. Maria tog allt detta till sitt

hjärta och begrundade det. Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se: allt var så som det hade sagts dem.

Dagens bön

1.

Himmelske Far,
vi tackar dig
för att du sände din Son
in i världens mörker som vår Frälsare.
Han är din klarhets återsken
och ditt väsens avbild.
Öppna våra hjärtan för honom.
Ge oss kraft att leva i ditt ljus
och för oss till det eviga livet.
Hör oss för din Sons, vår Frälsares skull.

2.

Jesus Kristus, sann Gud och
sann människa.
Du blev vår bror för att vi skulle bli
Guds barn.
Du som var rik blev fattig
för att vi skulle bli rika.
Vi tackar för din gåva och ber:
Ge oss frid av din frid
och glädje av din glädje
och låt oss med änglarna
få lovsjunga dig i ditt ljus.
Dig vare ära i evighet.

3.

Käre himmelske Far.
Du övergav inte din fallna mänsklighet
utan sände din Son som vår bror och
Frälsare.
Han för med sig glädjens budskap
till de fattiga,
frihet till fångarna
och glädje till de sorgsna.

Vi ber dig: Uppenbara för oss
hemligheten med din Sons födelse
som människa,
stärk vår tro och låt hela världen få se
vad du har gett den i Jesus Kristus,
han som med dig och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

4.

Himmelske Far,
du som genom den heliga Anden
födde ditt eviga Ord i Marias kropp,
låt också denna dag genom samma
heliga Ande
ditt ord slå rot i våra hjärtan.
Ge oss nåden att växa till i tron
så som ditt Ord växte till,
så att vi blir sanna människor
i gemenskap med dig,
genom Jesus Kristus,
ditt eviga Ord, vår Herre.

Juldagen

Ordet blev människa

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 25 Dagen är kommen
28 O du saliga

Dps 26 Lyssna, värld, till ängelns ord
30 Och det hände vid den tiden

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Ordet blev människa
och bodde bland oss.

Joh. 1:14

eller

Med godhet och trofasthet
har han tänkt på Israels folk.
Hela jorden har sett att
vår Gud räddar.

Ps. 98:3

Psalm

Hylla Herren, hela världen,
tjåna Herren med glädje,
tråd fram inför honom med jubelrop!
Besinna att Herren är Gud,
han har gjort oss och vi är hans,
hans folk, fåren i hans hjord.
Gå in genom hans portar
med tacksägelse,
kom till hans förgårdar med lovsång.
Tacka honom, prisa hans namn,

ty Herren är god,
evigt varar hans nåd,
från släkte till släkte hans trofasthet.

Ps. 100

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Detta är Herrens eget verk,
det står för våra ögon som ett under.

Ps. 118:23

Första läsningen

Jes. 52:7–10

Härligt är att höra budbärandens steg
när han kommer över bergen,
han som bär bud om seger,
som ropar ut goda nyheter,
bär bud om räddning
och säger till Sion:
”Din Gud är konung!”
Hör, dina väktare ropar och jublar.
Med egna ögon ser de
hur Herren vänder åter till Sion.
Brist ut i jubel, Jerusalems ruiner,
Herren tröstar sitt folk
och friköper Jerusalem.
Herren visar sin makt och helighet
inför alla folk,
hela jorden skall se
hur vår Gud räddar oss.

Andra läsningen

1 Joh. 1:1–4

Det som var till från begynnelsen, det vi har hört, det vi har sett med egna ögon, det vi har skådat och har tagit på med våra händer, det är vårt ärende: livets ord. Ja, livet blev synligt, vi har sett det och vittnar om det, och vi förkunnar för er det eviga livet, som var hos Fadern och blev synligt för oss. Det vi har sett och hört förkunnar vi för er, för att också ni skall vara med i vår gemenskap, som är en gemenskap med Fadern och hans son Jesus Kristus. Detta skriver vi för att vår glädje skall bli fullkomlig.

eller

1 Joh. 4:9–16

Så uppenbarades Guds kärlek hos oss: han sände sin ende son till världen för att vi skulle få liv genom honom. Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud utan att han har älskat oss och sänt sin son som försoningsoffer för våra synder.

Mina kära, om Gud har älskat oss så, måste också vi älska varandra. Ingen har någonsin sett Gud. Men om vi älskar varandra, är Gud alltid i oss, och hans kärlek har nått sin fullhet i oss. Han har gett oss sin ande, och därför vet vi att vi förblir i honom och han i oss. Vi har sett och kan vittna om att Fadern har sänt sin son att rädda världen. Om någon bekänner att Jesus är Guds son förblir Gud i honom och han i Gud. Och vi har lärt känna den kärlek som Gud har till oss och tror på den.

Gud är kärlek, och den som förblir i kärleken förblir i Gud och Gud i honom.

Evangelium

Joh. 1:1–14

I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. Det fanns i begynnelsen hos Gud. Allt blev till genom det, och utan det blev ingenting till av allt som finns till. I Ordet var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.

Det kom en man som var sänd av Gud, hans namn var Johannes. Han kom som ett vittne för att vittna om ljuset, så att alla skulle komma till tro genom honom. Själv var han inte ljuset, men han skulle vittna om ljuset.

Det sanna ljuset, som ger alla människor ljus, skulle komma in i världen. Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, men världen kände honom inte. Han kom till det som var hans, och hans egna tog inte emot honom. Men åt dem som tog emot honom gav han rätten att bli Guds barn, åt alla som tror på hans namn, som har blivit födda inte av blod, inte av kroppens vilja, inte av någon mans vilja, utan av Gud.

Och Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende sonen får av sin fader, och han var fylld av nåd och sanning.

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud, ljusets Fader.

Vi tackar dig för att du genom ditt ord har kallat oss från mörker till ljus, från bundenhet till frihet, från död till liv.

Hjälp oss att ta emot den frälsning som du har berett åt oss genom din Son, vår Herre och Frälsare.

2.

Herre, vår Gud, Fader i himlen.
Vi har samlats i glädje
för att tacka dig för barnet Jesus
som har fötts åt oss,
för den nya människan
som har kommit in i världen.
Hat och vrede stryks nu bort.
Där det nya livet föds är det fred,
ingenting annat än fred,
ljus utan skugga, glädje utan gränser.
Fader, i dag anar vi försoningens under
bland oss.
Låt försoningen segra ibland oss,
du som är sann Gud
från evighet till evighet.

3.

Gud, du är vår Far.
Vi tackar dig för julens under:
den nyfödda konungen, Jesus Kristus.
Ordet kom för att bo hos oss,
som en människa bland människor.
Kristus är född!
Låt oss få dröja kvar i den stunden
av stillhet,
stunden då nåden och glädjen kom in
i vårt liv.
Tack för att vi tillsammans får fira jul,
människoblivandets högtid.

4.

Gud, du är vår Far.
Vi stannar upp i stillhet inför ditt ansikte.
Vi gläds över julens under:
det nyfödda barnet som fick namnet Jesus.
Nu firar vi kärlekens högtid.
Hjälp oss att se längre än till vår närmaste
krets och fråga:
vem är ensam och förtvivlad,
vem är glömd,
vem behöver oss?
Låt inte kärleken bli ett tomt ord
på våra läppar.
Ge oss kraft att handla, Herre,
så att vi i våra liv avspeglar din omsorg
om oss.
Genom Jesus Kristus.

5.

Gud, du Treenige,
vi är fyllda av glädje och lovsång.
Du, som är större än allting,
finns här mitt ibland oss.
Du, som har skapat jorden, stjärnorna
och hela rymden,
föddes som ett litet barn i ett fattigt stall.
Du känner oss helt och hållet
och du älskar oss.
Vi vill som herdarna
böja våra knän vid din krubba.
Vi vill tacka dig
och tillsammans med änglarna
lovsjunga dig,
du vår Frälsare, Jesus Kristus.

6.

Gud, du är vår Far.
Vi tackar dig för julens under:
det nyfödda barnet Jesus Kristus.
Änglarna sjunger om fred på jorden.
Stjärnan kommer med ljus
till den som har gått vilse.
I stallet där barnet ligger
måste ondska och mörker vika.
Fader, i dag vill vi ta emot julens barn.
Vi vill lyssna till änglarnas sång.
Vi vill följa stjärnan till stallet
och tillsammans med herdarna
böja knä för dig,
vår Herre och vår Gud.

Stefanidagen

Annandag jul

Kristi vittnen

Annandag jul, den första martyren Stefanos och med honom alla martyrs minnesdag, bildar en kontrast till juldagen. Guds frälsningsbudskap indelar människorna i mottagare och förkastare, i Kristi efterföljare och hans förföljare. Gud ger den heliga Anden som en kraftkälla åt var och en som modigt bekänner sin tro.

LITURGISK FÄRG: röd

PSALMFÖRSLAG

I 502 Den signade dag
17:4–6 Nu ljuset av Guds ljus går opp
31 Härlig är jorden

Dps 527 Av goda makter skyddade
435 De heliga i landet
21 Det är en ros utsprungen
33 Brinn, fridens stjärna, brinn

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag har min lust i dina lagbud,
de är mina rådgivare.

Ps. 119:24

Psalm

Herre, låt mig få del av din kärlek
och den räddning du lovat mig.
Jag kan ge mina smädare svar,
ty jag litar på dina ord.
Ryck inte sanningens ord ifrån mig,
jag hoppas på dina domslut.
Din lag vill jag alltid hålla,
nu och för evigt.

I frihet kan jag vandra,
ty jag fördjupar mig
i dina befallningar.

Jag kungör dina lagbud för kungar
och behöver inte blygas.

Jag har min lust i dina bud,
ja, jag älskar dem.

Jag sträcker mina händer mot dig
och begrundar dina stadgar.

Ps. 119:41–48

Ära vara Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

De trognas liv
är dyrbart i Herrens ögon.

Ps. 116:15

Första årgången

Första läsningen

Jer. 20:7–11, 13

Du förledde mig, Herre, och jag lät
mig förledas.

Du blev mig för stark, du fick övertaget.
Jag har blivit till ständigt åtlöje,
alla gör narr av mig.

Ty varje gång jag talar måste jag ropa,
måste jag skrika: "Våld och förtryck!"

Ja, mig har Herrens ord
vållat ständigt spott och spe.
Men tänker jag:
”Jag bryr mig inte om honom,
aldrig mer skall jag tala i hans namn”,
då blir det i mitt bröst som brann där
en eld,
instängd i mitt innersta.
Jag försöker stå emot
men förmår det inte.
Ja, jag hör folkhopen viska:
”Skräck från alla håll!
Ange honom! Vi skall ange honom!”
Alla som stod mig nära
väntar nu på mitt fall:
”Kanske låter han lura sig,
så att vi får övertaget
och kan ta hämnd på honom.”
Men Herren står på min sida,
stark och fruktansvärd.
Därför skall mina förföljare snava,
de skall komma till korta
och stå där med skam,
de skall inte ha framgång –
en smälek som aldrig skall glömmas.
Sjung till Herrens ära!
Prisa Herren!
Ty han räddar den fattige
ur nidningars våld.

Andra läsningen

ApG. 6:8, 11–15, 7:51–60

Stefanos var fylld av nåd och kraft och gjorde stora under och tecken bland folket.

Därför skickade de fram några som skulle säga att de hört honom yttra sig hädiskt om Mose och Gud. De hetsade upp folket och de äldste och de skriftlärdade, och sedan kom de och grep Stefanos och förde honom till rådet. Där fick falska vittnen träda fram och säga: ”Den här mannen angriper ständigt och jämt både denna heliga plats och lagen. Vi har hört honom säga att Jesus, han från Nasaret, skall för-

störa denna plats och ändra på de seder och bruk som vi har från Mose.” Alla som satt i rådet gav noga akt på Stefanos och tyckte då att hans ansikte var som en ängels.

Stefanos sade: ”Styvnackade är ni, oomskurna till hjärta och öron. Alltid gör ni motstånd mot den heliga anden, ni som era fäder. Finns det någon profet som era fäder inte har förföljt? De dödade dem som förutsade att den Rättfärdige skulle komma, och nu har ni förrått och mördat honom, ni som fick lagen utfärdad åt er av änglar men inte har hållit den.”

När de hörde detta blev de så ursinniga på Stefanos att de skar tänder. Men fylld av helig ande riktade han blicken mot himlen och såg Guds härlighet och Jesus som stod på Guds högra sida, och han sade: ”Jag ser himlen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida.” Då ropade de högt och höll för öronen, och alla störtade sig över honom på en gång och släpade ut honom ur staden för att stena honom. Vittnena lade sina mantlar framför fötterna på en ung man som hette Saul. Så stenade de Stefanos, som åkallade Herren och sade: ”Herre Jesus, ta emot min ande.” Han föll på knä och ropade högt: ”Herre, ställ dem inte till svars för denna synd.” Med de orden dog han.

Evangelium

Matt. 10:16–22

Jesus sade till sina lärjungar:

”Jag skickar er som får in bland vargar. Var därför kloka som ormar och oskyldiga som duvor. Akta er för människorna. De skall utlämna er åt domstolar, och de skall piska er i sina synagogor. Och ni kommer att ställas inför ståthållare och kungar för min skull och stå som vittnen inför dem och hedningarna. Men när man utlämnar er, bekymra er då inte för hur ni skall tala eller vad ni skall säga. Ty i det ögonblicket kommer det ni skall säga att läggas i er mun,

och det är inte ni som talar, utan er faders ande talar genom er. Broder skall skicka broder i döden, och en far sitt barn. Barn skall göra uppror mot sina föräldrar och bringa dem om livet. Ni skall bli hatade av alla för mitt namns skull. Men den som håller ut till slutet skall bli räddad.”

Andra årgången

Första läsningen

2 Krön. 24:18–21

De övergav Herrens, sina faders Guds, hus och tillbad asherapålar och avgudar. Deras brott drog vrede över Juda och Jerusalem. Herren sände då profeter till dem för att få dem att återvända till honom; profeterna varnade dem, men de ville inte lyssna.

Guds ande uppfyllde Sakarja, prästen Jojadas son, och han ställde sig framför folket och sade: ”Så säger Gud: Varför bryter ni mot Herrens bud så att lyckan sviker er? Ni har övergett Herren, därför har han övergett er.” De sammansvor sig mot honom, och på kungens order stenade de honom på templets förgård.

Andra läsningen

Apg. 6:8, 11–15, 7:51–60
(se första årgången)

Evangelium

Luk. 12:8–12

Jesus sade till sina lärjungar:

”Jag säger er: var och en som känns vid mig inför människorna, honom skall också Människosonen kännas vid inför Guds änglar. Men den som förnekar mig inför människorna skall bli förnekad inför Guds

änglar. Var och en som säger något mot Människosonen skall få förlåtelse, men den som hädar den heliga anden får inte förlåtelse. När ni ställs till svars i synagogorna och inför myndigheterna och makthavarna, bekymra er då inte för hur ni skall försvara er eller för vad ni skall säga. Ty när den stunden kommer skall den heliga anden låta er veta vad som behöver sägas.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jer. 15:15–20

Herre, tänk på mig och ta dig an mig,
ge mig hämnd på mina förföljare!
Låt inte ditt tålmod bli mitt fall!
Tänk på hur jag smutskastas för din skull
av dem som föraktar dina ord.
Krossa dem, så att ditt ord
kan fylla mitt hjärta med glädje!
Ty ditt namn är utropat över mig,
Herre, härskarornas Gud.
Aldrig får jag skratta
tillsammans med glada vänner.
Jag sitter ensam, tyngd av din hand,
ty din vrede uppfyller mig.
Varför måste jag ständigt plågas,
varför är mitt sår obotligt?
Det vill inte läka.
En sinande bäck har du blivit för mig,
ett vatten som sviker.
Och nu säger Herren:
Om du vänder tillbaka
skall jag låta dig komma tillbaka
och bli min tjänare.
Om ditt tal är lödigt och utan slagg
skall du få bli min mun.
Människorna skall komma tillbaka till dig,
men du skall inte komma tillbaka till dem.
Mot detta folk gör jag dig
till en ointaglig mur av koppar.
De skall angripa dig,
men de skall inte besegra dig,

ty jag är med dig,
jag skall komma till din hjälp
och rädda dig, säger Herren.

Andra läsningen

Apg. 6:8, 11–15, 7:51–60
(se första årgången)

Evangelium

Matt. 23:34–39

Jesus sade till de skriftlärdade och fariséerna:

”Därför skall jag sända er profeter, visa män och skriftlärdade. Somliga av dem kommer ni att döda och korsfästa och andra kommer ni att piska i era synagogor och jaga från stad till stad. Så skall allt rättfärdigt blod som utgjutits här på jorden komma över er, alltifrån den rättfärdige Abels blod till blodet från Sakarja, Berekjas son, som ni mördade mellan templet och altaret. Sannerligen, alltsammans skall detta släkte få svara för.

Jerusalem, Jerusalem, du som dödar profeterna och stenar dem som blir sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men ni ville inte. Nu får ni själva ta hand om ert övergivna hus. Ty jag säger er: ni ser mig inte mera förrän den dag då ni säger: *Välsignad är han som kommer i Herrens namn.*”

Dagens bön

1.

Vår Herre och Gud,
lär oss att älska våra fiender
och be för dem,
så som ditt vittne Stefanos gjorde.
Hjälp oss att förlåta dem
som står i skuld till oss.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Gud,
du styrkte martyrerna med din Ande,
så att de kunde vittna om Kristus
både med sina ord och med sitt blod.
Vi ber dig:
Hjälp också oss att vara trogna.
Styrk och trösta dem som måste lida
för rättfärdighetens och ditt namns skull.
Hör oss för Jesu Kristi, vår Herres skull,
han som med dig och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

3.

Gud,
du har skapat alla människor på jorden
och du älskar dem.
Ibland gör någon oss illa.
Också den människan älskar du.
Hjälp oss att förlåta.
Hjälp oss att ha tålamod.
Låt din kärlek få värma det hjärta
som blivit hårt och kallt,
och hjälp oss att minnas
att du är oss nära
också de stunder när vi har det svårt.
Vi ber i vår Broders och Frälsares namn.

Aposteln Johannes dag

Tredje dag jul

Gud är kärleken

Den 27 december började mycket tidigt firas som aposteln Johannes dag. Johannes har i kyrkans tradition betraktats som författare till det fjärde evangeliet. Placeringen av Johannes dag i anslutning till julhelgen är troligen förorsakad av Johannesevangeliets prolog, som förkunnar att Ordet blev människa. Om den 27 december infaller på en söndag firas denna söndag som aposteln Johannes dag.

Johannes betonar Guds kärlek till människorna. Denna kärlek kommer till uttryck i Jesu födelse. Guds kärlek kallar oss att älska våra medmänniskor.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 256 Så älskar Gud vår värld
23 Hell, morgonstjärna, mild och ren

Dps 252 O Jesus Krist, som mänska blev
25 Dagen är kommen

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Din storhet vill jag förkunna.
De skall ropa ut din stora godhet.
Ps. 145:6–7

eller

Visheten gör hans röst hörd bland
allt folket.
Lycka och festkrans får han på sin lott
och en berömmelse som aldrig dör.
Syr. 15:5–6

Psalm

De rättfärdiga grönskar som palmer,
växer höga som cedrar på Libanon.
De är planterade i Herrens hus
och grönskar på vår Guds förgårdar.
Ännu i hög ålder skjuter de skott,
de är fulla av sav och kraft
och vittnar om att Herren är rättvis,
min klippa – i honom finns ingen
orätt.

Ps. 92:13–16

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Livet blev synligt,
vi har sett det och vittnar om det.
1 Joh. 1:2

Första läsningen

Ordspr. 8:1, 22–30

Hör, visheten ropar,
insikten låter höra sin röst.
Herren skapade mig som det första,
som begynnelsen av sitt verk,
för länge sedan.
I urtiden formades jag,
i begynnelsen, innan jorden fanns.

Innan djupen blev till föddes jag,
när det ännu inte fanns källor med vatten,
innan bergen fått sin grund,
innan höjderna fanns föddes jag,
när han ännu inte gjort land och fält
eller mullen som täcker jorden.
När han spände upp himlen var jag där,
när han välvde dess kupa över djupet,
när han fyllde molnen däruppe med kraft
och lät djupets källor bryta fram,
när han satte en gräns för havet
och vattnet stannade där han befallt,
när han lade jordens grundvalar,
då var jag som ett barn hos honom.
Jag var hans glädje dag efter dag
och lekte ständigt inför honom.

Andra läsningen

1 Joh. 2:28–3:3

Ja, mina barn, förbli i honom, så att vi kan stå frimodiga när han uppenbarar sig och inte behöver vända oss bort i skam vid hans ankomst. Om ni vet att han är rättfärdig, inser ni också att var och en som lever rättfärdigt är född av honom.

Vilken kärlek har inte Fadern skänkt oss när vi får heta Guds barn. Det är vi. Världen känner oss inte, därför att den aldrig har lärt känna honom. Mina kära, nu är vi Guds barn, men det har ännu inte blivit uppenbart vad vi kommer att bli. Vi vet dock att när han uppenbarar sig kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är. Var och en som har detta hopp till honom renar sig själv liksom han är ren.

Evangelium

Joh. 21:19–24

Jesus sade till Petrus: "Följ mig!"

Petrus vände sig om och fick se att den lärjunge som Jesus älskade följde efter, han

som under måltiden hade lutat sig bakåt mot Jesu bröst och frågat vem som skulle förråda honom. När Petrus såg honom, frågade han Jesus: "Herre, hur blir det med honom?" Jesus svarade: "Om jag vill att han skall bli kvar tills jag kommer, vad rör det dig? Du skall följa mig." Därför spred sig ett rykte bland bröderna att den lärjungen inte skulle dö. Men Jesus hade inte sagt till Petrus att lärjungen inte skulle dö utan: "Om jag vill att han skall bli kvar tills jag kommer, vad rör det dig?"

Det är den lärjungen som vittnar om allt detta och har skrivit ner det, och vi vet att hans vittnesbörd är sant.

eller

Joh. 1:1–14
(om texten inte använts
vid julens gudstjänster)

Dagens bön

1.

Fader,
låt ljuset från ditt ord lysa i din kyrka
så att vi kan vandra i ljuset av din sanning.
Upplys din församling
med aposteln Johannes ord
och låt oss få del av dina eviga gåvor.
I Jesu Kristi namn.

2.

Himmelske Far,
i dag minns vi Johannes,
Jesu Kristi lärjunge och apostel.
Vi tackar dig för honom
och för alla andra som har vittnat
om Kristus
genom tiderna.
Hjälp oss att följa deras exempel
och att bevaras i tron intill slutet.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

3.

Käre Frälsare,
du sände din apostel Johannes
för att vittna om dig,
om Ordet som blev människa.
Du är det eviga ljuset.
Vi tackar dig för din kärlek,
för försoningen och syndernas förlåtelse.
Hjälp oss att vandra i ditt ljus
och att glädjas över ditt ord
 som är sant genom alla tider.
Bevara oss i gemenskapen med dig
och i gemenskapen med varandra.
Låt oss en gång tillsammans
 med apostlarna och alla heliga
se dig sådan som du är i din härlighet.
Dig vare ära i evighet.

Menlösa barns dag

Fjärde dag jul

Jesus som flykting

Den 28 december minns vi offren för Herodes barnamord samt Josefs, Marias och Jesusbarnets flykt till Egypten. Liksom annandag jul påminner oss också denna dag om att tron hör samman med beredskap till martyrskap, och att denna världens grymhet kan drabba vem som helst. Denna dag påminner också om Jesusbarnets underbara räddning undan Herodes. Guds Son sparades för det stora offret på Golgata. Om den 28 december infaller på en söndag firas denna söndag som Menlösa barns dag.

LITURGISK FÄRG: vit eller röd

PSALMFÖRSLAG

I 24 Här kommer, Jesus, dina små

Dps 33 Brinn, fridens stjärna, brinn
17 Dig vare lov, o Jesus Krist

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Töm ut ditt hjärta som vatten,
öppna dig inför Herren.
Sträck dina händer mot honom
i bön för dina barns liv.

Klag. 2:19

Psalm

Om inte Herren stått på vår sida
när människor anföll oss,
då hade de slukat oss levande.
Lovad vare Herren,

han lät oss inte bli ett rov
för deras käftar.
Vi kom undan som en fågel
ur jägarens nät.
Nätet gick sönder
och vi kom undan.
Vår hjälp finns hos Herren,
som har gjort himmel och jord.
Ps. 124:2-3, 6-8

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Prisa vår Gud, alla hans tjänare,
ni som fruktar honom, höga och låga.
Upp. 19:5

Första läsningen

2 Mos. 1:22-2:10

Farao gav denna befallning till hela sitt folk: "Kasta alla nyfödda pojkar i Nilen och låt bara flickorna leva."

En man av Levis släkt gifte sig med Levis dotter, och hon blev havande och födde en son. Hon såg vilken fin pojke det var och höll honom gömd i tre månader. Sedan kunde hon inte gömma honom

längre utan tog en korg av papyrusgräs och tätade den med beck och tjära, lade barnet i den och satte ut den i vassen vid Nilstranden. Pojkens syster ställde sig ett stycke därifrån för att se hur det skulle gå med honom.

Då kom faraos dotter ner till floden för att bada, och hennes hovdamer gick fram och tillbaka utmed stranden. Hon fick syn på korgen i vassen och skickade en slavinna att hämta den. När hon öppnade den såg hon att där låg en pojke och grät. Hon tyckte synd om honom och sade: "Det är nog ett av de hebreiska barnen."

Då sade pojkens syster till faraos dotter: "Skall jag skaffa en hebreisk kvinna som kan amma barnet åt dig?" – "Ja, gör det", svarade faraos dotter. Då gick flickan och hämtade pojkens mor, och faraos dotter sade till henne: "Ta med dig det här barnet och amma det åt mig. Jag skall betala dig för det." Kvinnan tog då pojken och ammade honom. När pojken blev större förde hon honom till faraos dotter, som adopterade honom och gav honom namnet Mose. "Jag har ju dragit upp honom ur vattnet", sade hon.

Andra läsningen

1 Petr. 4:12–16

Mina kära, bli inte överraskade av det eldprov ni måste gå igenom, som om det vore något oväntat som hände er. Gläd er i stället över att ni delar lidandena med Kristus, ty då får ni jubla av glädje också när hans härlighet uppenbaras.

Saliga är ni om ni skymfas för Kristi namns skull, ty härlighetens ande, Guds ande, vilar över er. Det får inte hända att någon av er måste lida som mördare eller tjuv eller därför att han gör något annat ont eller blandar sig i andras angelägenheter. Men lider han som kristen skall han inte skämmas utan förhärliga Gud just som kristen.

Evangelium

Matt. 2:13–21

När stjärntydarna hade gett sig av visade sig Herrens ängel i en dröm för Josef och sade: "Stig upp och ta med dig barnet och hans mor och fly till Egypten och stanna där tills jag säger till dig, ty Herodes kommer att söka efter barnet för att döda det." Josef steg upp och tog om natten med sig barnet och hans mor och begav sig till Egypten, och där stannade han tills Herodes hade dött, för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: *Från Egypten har jag kallat min son.*

När Herodes märkte att han hade blivit lurad av stjärntydarna blev han ursinnig, och han lät döda alla gossar i Betlehem och dess omnejd som var två år eller därunder; det var den tid han hade fått fram genom att fråga ut stjärntydarna. Då uppfylldes det som sagts genom profeten Jeremia: *Rop hörs i Rama, gråt och högljudd klagan: Rakel begråter sina barn, hon låter inte trösta sig, ty de finns inte mer.*

När Herodes hade dött visade sig Herrens ängel i en dröm för Josef i Egypten och sade: "Stig upp och ta med dig barnet och hans mor och bege dig till Israels land. De som ville ta barnets liv är döda." Josef steg upp och tog med sig barnet och hans mor och flyttade tillbaka till Israels land.

Dagens bön

1.

Herre,
i dag minns vi de oskyldiga barnen
som kung Herodes lät döda i Betlehem.
Vi tänker på alla barn
som i vår tid plågas och dödas.
Vi ber att rättvisan, kärleken och
freden skall segra
över orätten, känslolösheten och våldet.
Vi ber i Jesu Kristi namn.

2.

Gud, vi ser
hur oskyldiga barn får lida
i världens likgiltighet och våld.
Vi står maktlösa mot ondskan
och vet inte vad vi skall göra
av allt vårt tvivel och hat.
Vi är så utsatta, Gud.
Förbarma dig över oss, Gud,
när vi står inför det oförklarliga.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Gud, det går ett stråk av ondska
genom vår värld:
från barnen som dödades i Betlehem
till de barn som lider och dör överallt
på vår jord.
Våld och likgiltighet omger oss på alla håll.
Vi är själva både skyddslösa och onda.
Gud, din jord mörknar,
hjälp oss att se ditt ljus
och att vara ljus för världen.

4.

Gud, du är vår Far.
Vi ropar till dig om hjälp
för alla barn som plågas och lider.
Det gör så ont i oss
när vi ser det onda som drabbar oskyldiga.
Världen känns plötsligt så mörk och kall.
Tag du hand om alla lidande
för Jesu Kristi skull.

Första söndagen efter jul

Den heliga familjen

Denna söndag kallas den heliga familjens söndag. Den kallas också Symeons och Hannas söndag. De hade i templet väntat på uppfyllelsen av Guds löften. Barnet Jesus skilde sig inte från andra barn. Ändå såg de i honom en ny tidsålder.

Jesus levde under samma villkor som vi. Endast så kunde han friköpa oss och ge oss rätten att leva som Guds barn.

Om första söndagen efter jul infaller den 27 december firas dagen som aposteln Johannes dag, och om den infaller den 28 december firas den som Menlösa barns dag.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I	24	Här kommer, Jesus, dina små
	19	Kristi kyrka, fröjda dig
Dps	33	Brinn, fridens stjärna, brinn
	10	Han kommer i sin kyrka
	252	O Jesus Krist, som mänska blev
	35	När Jesusbarnet föddes

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Stora är Herrens verk,
de begrundas av alla som älskar dem.
Ps. 111:2

Psalm

Själv vill jag alltid hoppas på dig,
åter och åter sjunga ditt lov.
Jag vill vittna om din trofasthet,
ständigt vittna om den hjälp du ger,
fast jag aldrig förmår det till fullo.

Jag vill besjunga dina storverk,
Herre, min Gud,
den trofasthet som endast du kan visa.
Gud, från min ungdom
har du fostrat mig,
och ännu förkunnar jag dina under.
Överge mig inte, o Gud,
när jag är gammal och
mitt hår har grånat,
låt mig förkunna din kraft
för nya släkten.
Din makt och trofasthet, o Gud,
når upp till skyarna.
Du som gör stora ting,
Gud, vem är som du?

Ps. 71:14–19

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag vill förkunna Herrens kärlek,
prisa Herren för allt han gjort för oss.
Jes. 63:7

Första läsningen

Jes. 25:1, 4–5

Herre, du är min Gud,
jag vill lova dig och prisa ditt namn.
Du har utfört dina allvisa planer,
dina löften från fordom står orubbligt fast.

Du blev en tillflykt för den svage,
en tillflykt för den fattige i hans nöd,
skydd mot slagregn, skugga i hetta.
Våldsmännens raseri är som
ett iskallt slagregn
och som hettan i öknen.
Du gör slut på främlingarnas larm
och tystar våldsmännens sång.

eller

Jes. 49:13–16

Jubla, himmel, och gläd dig, jord,
brist ut i jubel, alla berg!
Ty Herren tröstar sitt folk,
han förbarmar sig över de plågade.
Sion sade:
”Herren har övergett mig,
Gud har glömt mig.”
Glömmer en kvinna sitt lilla barn,
bryr hon sig inte om den hon själv har fött?
Och även om hon skulle glömma,
glömmer jag aldrig dig.
Nej, ditt namn är skrivet i mina händer,
jag tänker ständigt på dina murar.

Andra läsningen

Gal. 4:3–7

Så länge vi var omyndiga var vi slavar under de kosmiska makterna. Men när tiden var inne sände Gud sin son, född av en kvinna och född att stå under lagen, för att han skulle friköpa dem som står under lagen och vi få söners rätt. Och eftersom ni är söner har Gud sänt sin sons ande in i vårt hjärta, och den ropar: ”Abba! Fader!” Alltså är du inte längre slav, utan son. Och är du son har Gud också gjort dig till arvtagare.

eller

Kol. 2:6–10

Ni har lärt känna herren Kristus Jesus, lev då i honom, med rot och grund i honom, allt fastare i den tro som ni har undervisats i, och låt er tacksamhet överflöda. Låt ingen göra er till fångar i de tomma och bedrägliga vishetsläror som bygger på mänskliga traditioner och kosmiska makter och inte på Kristus. Ty i honom har hela den gudomliga fullheten förkroppsligats och tagit sin boning. Och i honom, som är huvudet för alla härskare och makter, har ni nått er fullhet.

Evangelium

Luk. 2:33–40

Jesu far och mor förundrade sig över vad som sades om honom. Och Symeon välsignade dem och sade till hans mor Maria: ”Detta barn skall bli till fall eller upprätelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid – ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd – för att mångas innersta tankar skall komma i dagen.”

Där fanns också en kvinna med profetisk gåva, Hanna, Fanuels dotter, av Asers stam. Hon var till åren kommen; som ung hade hon varit gift i sju år, sedan hade hon levt som änka och var nu åttiofyra år gammal. Hon vek aldrig från templet utan tjänade Gud dag och natt med fasta och bön. Just i den stunden kom hon fram, och hon tackade och prisade Gud och talade om barnet för alla som väntade på Jerusalems befrielse.

När de hade fullgjort allt som föreskrivs i Herrens lag återvände de till sin hemstad Nasaret i Galileen. Pojken växte och fylldes av styrka och vishet, och Guds välbehag var med honom.

Dagens bön

1.

Gud, vår Far.
Genom Symeon och Hanna
tog vi din Son i våra armar,
och i honom lät du oss möta
den sanna bilden av dig.
Öppna vårt hjärta,
så att vi ser det liv du ger oss i Jesus.
Ge oss frimodighet att tala om din nåd
och om undret i det nya livet.
Kom och bo i våra hjärtan
för Jesu Kristi skull.

2.

Gud, du är vår Far.
Tag oss vid handen
så som man tar ett barn vid handen.
Du vet att vi inte klarar oss själva.
Gå med oss alla dagar, Herre.
Tack för att du inte överger någon.
Tack för att du är vår Far.
Tack för Jesus Kristus.

3.

Herre, till vem skulle vi gå,
om inte till dig, vår Far?
Som barn kommer vi till dig.
Tack för att du aldrig överger oss.
Tack för att du aldrig vänder dig bort.
Vi ber dig: Tag hand om våra liv.
För Jesu Kristi skull.

4.

Himmelske Far,
du har i Jesus Kristus uppenbarat din nåd
och sanning
till frälsning för alla folk.
Vi ber dig:
Fyll också oss med din heliga Ande
så att vi som Symeon och Hanna
jublande kan ta emot den härlighet
som du har berett åt oss.
Genom Jesus Kristus, vår Herre.

Nyårsaftonen

Vårt liv är i Guds hand

Nyårsaftonen har ingen direkt anknytning till frälsningshistorien, utan dess innehåll bestäms av samhällets profana kalender. När kalenderårets inledning fixerades till början av januari fick december månads sista dag tidens gång som tema. Vi påminns om att vårt liv inte enbart är beroende av de lagar och makter som råder i världen. Vårt liv är i Guds hand. Vi har många skäl till tacksägelse och syndabekännelse. Det nya året innebär att Gud ger oss en möjlighet att börja på nytt.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

- 43 Ett år har gått till ända
- 44 Vi ber dig, våra fäders Gud
- 37 Guds nåd vi glatt skall prisa

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Din nåd är befäst för evigt,
i himlen består din trofasthet.
Ps. 89:3

Psalm

Jag ser upp emot bergen:
varifrån skall jag få hjälp?
Hjälpen kommer från Herren,
som har gjort himmel och jord.
Han låter inte din fot slinta,
han vakar ständigt över dina steg.
Han sover aldrig, han vakar ständigt,
han som beskyddar Israel.
Herren bevarar dig,
i hans skugga får du vandra,

han går vid din sida.
Solen skall inte skada dig om dagen,
inte månen om natten.
Herren bevarar dig från allt ont,
från allt som hotar ditt liv.
Herren skall bevara dig
i livets alla skiften,
nu och för evigt.

Ps. 121

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

eller

En gång lade du jordens grund,
och himlen är ett verk av din hand.
De skall förgås, men du består,
de är plagg som slits ut,
du byter ut dem som kläder
och de är borta.
Men du är densamme,
dina år har inget slut.
Dina tjänares barn skall bo här
och deras barn leva trygga hos dig.
Ps. 102:26–29

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Men Herrens nåd tar inte slut,
hans barmhärtighet upphör aldrig.
Klag. 3:22

Första läsningen

Klag. 3:22–26

Men Herrens nåd tar inte slut,
hans barmhärtighet upphör aldrig.
Varje morgon är den ny –
stor är din trofasthet.
Min andel är Herren, det vet jag,
därför hoppas jag på honom.
Herren är god mot den som kommer
till honom,
mot den som sätter sin lit till honom.
Det är gott att hoppas i stillhet
på hjälp från Herren.

eller

Pred. 3:1–8

Allt har sin tid,
det finns en tid för allt som sker
under himlen:
en tid för födelse, en tid för död,
en tid att plantera, en tid att rycka upp,
en tid att dräpa, en tid att läka,
en tid att riva ner, en tid att bygga upp,
en tid att gråta, en tid att le,
en tid att sörja, en tid att dansa,
en tid att kasta stenar, en tid att
samla stenar,
en tid att ta i famn, en tid att
avstå från famntag,
en tid att skaffa, en tid att mista,
en tid att spara, en tid att kasta,
en tid att riva sönder, en tid att sy ihop,
en tid att tiga, en tid att tala,
en tid att älska, en tid att hata,
en tid för krig, en tid för fred.

eller

1 Sam. 7:12

Samuel lät resa en sten mellan Mispa och
Shen och kallade den Even Haeser. Han
sade: ”Ända hit hjälpte oss Herren.”

Andra läsningen

1 Petr. 1:22–25

Ni har renat era själar genom att lyda san-
ningen och kan leva i uppriktig kärlek till
era bröder. Älska då varandra av hela ert
hjärta. Ni är ju födda på nytt, inte ur en
förgänglig sådd utan ur en oförgänglig,
Guds levande och bestående ord, ty:

*Människan är som gräset
och all hennes härlighet som blommorna
i gräset.
Gräset vissnar och blommorna faller av.
Men Herrens ord består i evighet.*

Det är detta ord som har förkunnats för er.

Evangelium

Luk. 13:6–9

Jesus gav lärjungarna denna liknelse: ”En
man hade ett fikonträd i sin vingård, och
han kom för att se om det fanns någon frukt
på det men hittade ingen. Då sade han till
sin trädgårdsmästare: ’I tre år har jag kom-
mit och letat efter frukt på det här trädet
utan att hitta någon. Hugg bort det! Var-
för skall det ta upp mark till ingen nytta?’
Han svarade: ’Herre, låt det stå kvar ett år
till, så skall jag gräva runt det och gödsla.
Kanske bär det frukt nästa år. Om inte, kan
du hugga bort det.’”

eller

Matt. 16:1-4

Fariseerna och saddukeerna kom fram till honom, och för att sätta honom på prov bad de att han skulle låta dem se ett tecken från himlen. Han svarade dem: "På kvällen säger ni: Det blir vackert väder, himlen är röd, och på morgonen: I dag blir det oväder, himlen är röd och dyster. Himlens utseende kan ni tyda men inte tecknen för tiderna. Detta onda och trolösa släkte begär ett tecken, men det skall inte få något annat tecken än Jona-tecknet." Sedan lämnade han dem och gick sin väg.

Dagens bön

1.

Evige Gud,
tack för allt det goda
som du gav oss under det gångna året.
Förlåt oss det onda vi har gjort.
Befria oss till en ny början.
Hör oss för Jesu Kristi skull,
du som gör allting nytt.

2.

Evige Gud, din tid är oändlig
och dina år har inget slut.
I din hand ligger alla våra dagar.
När åren går och dagarna
försvinner som rök
är vi ändå inskrivna i din tid.
Evighetens och nuets Gud,
i dig vill vi alltid leva och finnas till.
Vi prisar dig genom Jesus Kristus.

3.

Gud, du är vår Far
och du bryr dig om oss.
Vi får vila i din famn.
Snart börjar ett nytt år,
men i kväll kommer vi till dig
med allt som vi har varit med om.
Vi lägger det i dina händer.
Tack för allt det goda som du ger.

Ta hand om allt som känns tungt och svårt.
Din hand är trygg att hålla
och du finns alltid hos oss.
Vi tackar dig,
för Jesu Kristi skull.

4.

Fader, du står utanför all tid.
Du fanns innan jorden och
världen blev till.
Du är Gud från evighet till evighet.
Tusen år är i dina ögon
som den natt som försvann i går,
som en av nattens timmar.
Den som bor i ditt beskydd
och vilar i din skugga
behöver inte vara rädd
för livets föränderlighet.
Fader, du vet att vi är människor
som försvinner som skuggbilder
och är borta,
men du är vår Gud
i tid och evighet.

Nyårsdagen

I Jesu namn

Den första januari fick sin kyrkliga prägel redan under den tid när dagen ännu inte firades som början på ett nytt kalenderår. Dagen är den s.k. juloktaven (= åttonde dagen, d.v.s. juldagens efterfiringsdag). Beskrivningen av Jesu barndom har hunnit till omskärelsen och namngivningen. Därför talar texterna om Jesusnamnets betydelse. Något annat namn som kan rädda oss har vi inte. Namnet Jesus betyder "Herren hjälper". Det är tryggt att sätta sin tillit till det namnet vid det nya årets början.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

- I 39 Giv, o Jesus, fröjd och lycka
40 Under detta nya år
- Dps 41 O Jesus god, ditt namn är stort
38 Välsignat vare Jesu namn
301 Hur är ditt namn, o Gud, ej stort
296 Hur ljuvligt klingar Jesu namn

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Alla knän skall böjas för Jesu namn,
i himlen, på jorden och under jorden,
och alla tungor bekänna att Jesus

Kristus är herre,
Gud fadern till ära.

Fil. 2:10-11

Psalm

Herre, vår härskare,
väldigt är ditt namn över hela jorden.
Jag vill besjunga din himmelska prakt
med ett barns, ett dibarns mun.

Du har rest ett värn mot dina fiender
för att betvinga ovän och hämnare.
När jag ser din himmel, som dina
fingrar format,
månen och stjärnorna du fäste där,
vad är då en människa att du tänker
på henne,
en dödlig att du tar dig an honom?
Du gjorde honom nästan till en gud,
med ära och härlighet krönte
du honom.

Du lät honom härska över dina verk,
allt lade du under hans fötter:
får och oxar, all boskap,
och markens vilda djur,
himlens fåglar och havets fiskar,
allt som vandrar havets stigar.
Herre, vår härskare,
väldigt är ditt namn över hela jorden.
Ps. 8:2-10

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Herrens lov vill jag sjunga,
allt som lever skall prisa
hans heliga namn
nu och för evigt.

Ps. 145:21

eller

Jesus Kristus är densamme
i går, i dag och i evighet.
Hebr. 13:8

Första årgången

Första läsningen

4 Mos. 6:22–27

Herren talade till Mose:

Säg till Aron och hans söner: Med dessa ord skall ni välsigna Israels folk:

Herren välsignar dig och
beskyddar dig.

Herren låter sitt ansikte lysa mot dig
och visar dig nåd.

Herren vänder sitt ansikte till dig
och ger dig sin fred.

De skall uttala mitt namn över israeliterna, och jag skall välsigna dem.

Andra läsningen

Apg. 4:8–12

Petrus fylldes av helig ande och svarade dem: ”Ni äldste och folkets ledare, när ni i dag ställer oss till svars för en välgärning mot en sjuk och vill höra hur han har blivit botad, då skall ni veta, ni alla och hela Israels folk, att det skedde genom nasarén Jesu Kristi namn. Tack vare honom som ni korsfäste och som Gud har uppväckt från de döda står den här mannen frisk framför er. Jesus är *stenen som ratades av er husbyggare men blev till en hörnsten*. Hos ingen annan finns frälsningen, och ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan rädda oss.”

Evangelium

Luk. 2:21

När åtta dagar hade gått och man skulle omskära pojken fick han namnet Jesus, det som ängeln hade gett honom innan hans mor blev havande.

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 43:1–3

Nu säger Herren,
han som har skapat dig, Jakob,
han som har format dig, Israel:
Var inte rädd, jag har friköpt dig,
jag har gett dig ditt namn, du är min.
När du går genom vatten är jag med dig,
vattenmassorna skall inte dränka dig.
När du går genom eld skall du inte
bli svedd,
lågorna skall inte bränna dig.
Jag är Herren, din Gud,
Israels Helige är den som räddar dig.

Andra läsningen

1 Joh. 5:1–5

Var och en som tror att Jesus är Kristus, han är född av Gud, och den som älskar fadern älskar också hans barn. Att vi älskar Guds barn ser vi därav att vi älskar Gud och håller hans bud. Ty detta är kärleken till Gud: att vi håller hans bud. Hans bud är inte tunga, eftersom alla som är födda av Gud besegrar världen, och detta är den seger som har besegrat världen: vår tro. Vem kan besegra världen utom den som tror att Jesus är Guds son?

Evangelium

Joh. 14:12–14

Jesus sade:

”Sannerligen, jag säger er: den som tror på mig, han skall utföra gärningar som jag, och ännu större. Ty jag går till Fadern, och vad ni än ber om i mitt namn skall jag göra, så att Fadern blir förhärligad genom Sonen. Om ni ber om något i mitt namn, skall jag göra det.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 42:5–8

Så säger Gud, Herren,
han som har skapat himlen och spänt
upp den,
brett ut jorden med allt vad den alstrar,
han som gett liv åt människorna där,
livsande åt dem som vandrar på jorden:
Jag, Herren, har i min trohet kallat dig,
jag tar dig vid handen och skyddar dig.
Genom dig ingår jag ett förbund
med mitt folk
till ett ljus för de andra folken.
Du skall öppna de blindas ögon
och befria de fångna ur fångelset,
ur fångelsehålan dem som sitter i mörkret.
Jag är Herren, detta är mitt namn.
Jag delar inte min ära med någon,
inte min berömmelse med gudabilder.

eller

1 Mos. 8:13–22

I Noas sexhundraförsta år, på första dagen i första månaden, hade vattnet torkat bort på jorden, och när Noa lyfte undan taket på arken fick han se att marken hade torkat upp. På tjugosjunde dagen i andra månaden var jorden torr. Då sade Gud till

Noa: ”Gå ut ur arken tillsammans med din hustru, dina söner och sonhustrur. Alla de djur av alla slag som du har hos dig, fåglar, fyrfotadjur och alla kräldjur som finns på jorden, skall du ta med dig ut, och det skall bli ett myller av dem på jorden; de skall vara fruktsamma och föröka sig.” Och Noa gick ut ur arken tillsammans med sina söner och sin hustru och sina sonhustrur. Alla fyrfotadjur och kräldjur och fåglar, allt som myllrar på jorden, gick ut ur arken, den ena arten efter den andra.

Noa byggde ett altare åt Herren. Han tog fyrfotadjur och fåglar av alla rena arter och offrade dem som brännoffer på altaret. Och Herren kände den blidkande lukten, och han sade till sig själv: ”Aldrig mer skall min förbannelse drabba marken för människans skull, för att hon alltifrån ungdomen har ett ont uppsåt. Jag skall aldrig mer förgöra allt levande, så som jag nu har gjort.

Så länge jorden består
skall sådd och skörd, köld och värme,
sommars och vinters, dag och natt
aldrig upphöra att skifta.”

Andra läsningen

Apg. 4:24–30

De började gemensamt be högt till Gud och sade: ”Härskare, *du som har gjort himmel och jord och hav och allt vad de rymmer*, du som har låtit den heliga anden säga genom vår fader David, din tjänare:

*Varför förhäver sig hedningarna,
varför smider folken fåfänga planer?
Jordens kungar träder fram
och furstarna gaddar sig samman
mot Herren och mot hans smorde.*

Ja, de har sannerligen gaddat sig samman här i denna stad mot din helige tjänare Jesus, som du har smort. Herodes och Pontius Pilatus, hedningarna och Israels folk, alla har de gjort vad din makt och ditt beslut

hade förutbestämt. Se nu hur de hotar oss, Herre, och ge dina tjänare frimodighet att förkunna ditt ord. Sträck ut din hand och bota de sjuka, låt tecken och under ske genom din helige tjänare Jesu namn.”

eller

Upp. 3:7-8

Skriv till ängeln för församlingen i Filadelfia:

Så säger den helige, den sannfärdige, han som har Davids nyckel, han som öppnar så att ingen kan stänga och stänger så att ingen kan öppna. Jag känner dina gärningar. Se, jag har ställt en dörr öppen för dig som ingen kan stänga. Din kraft är ringa, men du har bevarat mitt ord och inte förnekat mitt namn.

Evangelium

Matt. 4:12-16

När Jesus hörde att Johannes hade blivit fångslad vände han tillbaka till Galileen. Han lämnade Nasaret och slog sig ner i Kafarnaum, som ligger vid sjön, i Sebulons och Naftalis land, för att det som sagts genom profeten Jesaja skulle uppfyllas: *Sebulons land och Naftalis land ner mot sjön, på andra sidan Jordan, hedningarnas Galileen – folket som bor i mörker har sett ett stort ljus, och för dem som bor i dödens land och skugga har ljuset gått upp.*

Dagens bön

1.

Evige Fader, du har bevarat oss i alla skeden av vårt liv. Ge oss din nåd också under det år som nu har börjat. Låt oss få leva nära dig i allt

som du låter ske med oss, och hjälp oss att se din vilja när vi söker vår väg. Hör oss för Jesu Kristi skull, han som med dig och den heliga Anden lever och regerar i evighet.

2.

Helige Gud, i dag börjar vi det nya året. Vi gör upp planer, fyllda av tillförsikt, men vi anar också svårigheter och sorg. Bara du kan överblicka vår tid. Fader, tag hand om vår framtid. Tag hand om vår ovisshet. Var oss nära alla dagar. I Jesu namn.

3.

Gud, du har skapat oss och du tänkte på oss redan innan vi föddes. I dag börjar ett nytt år och dagarna ligger framför oss som vita sidor i en bok. Vi har så många frågor. Hur kommer det att bli? Du Herre vet det, och du har lovat att vara med oss. Tillsammans med dig är vi trygga. Vi ber i ditt namn, Fader, Son och Ande.

4.

Jesus Kristus, vår Herre, du är Ordet som blev människa och vandrade bland oss på jorden. Du blev vår vän, vår bror. Du ser in i våra hjärtan. Du vet hur utsatta vi är, hur sköra våra planer, hur tunn isen under våra fötter. Vi ber dig: Tag oss vid handen, och var med oss alla dagar till tidens slut.

Andra söndagen efter jul

I Guds hus

Dagens traditionella evangelium är berättelsen om Jesus vid tolv års ålder i templet. Julens barn växer upp och vill själv finna hemligheten med sin kallelse. Den kristna församlingen möter Jesus när den samlas till gudstjänst i kyrkan, i "fadershuset". Där får den tillsammans med himlens änglar och heliga tacka och prisa Gud för hans väldiga gärningar. Där finner församlingen sin kallelse och uppgift. Att tjäna Gud och att tjäna sin nästa hör samman.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 176 Så skön och ljuvlig är
177 Herren Gud är nära
188 Det finns en plats
190 Inför ditt ansikte, käre Gud Fader

Dps 178 Hur ljuvt det är att komma
165 Gammal är kyrkan
189 Herren är i sitt heliga tempel

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Ett enda ber jag Herren om,
detta begär jag:
att få vara i Herrens hus
varje dag i mitt liv.

Ps. 27:4

Psalm

Ljuvlig är din boning, Herre Sebaot!
Jag förtärdes av längtan
till Herrens förgårdar.
Nu jublar min själ och min kropp
mot den levande Guden.
Sparven har funnit ett rede
och svalan ett bo för sina ungar:
dina altaren, Herre Sebaot,
min konung och min Gud.
Lyckliga de som bor i ditt hus
och alltid kan sjunga ditt lov.
En dag på dina förgårdar är bättre
än tusen dagar där hemma.
Jag står hellre vid tröskeln
i min Guds hus
än jag bor i de gudlösas tält.
Herren Gud är sol och sköld.
Herren ger nåd och ära,
dem som lever ostraffligt
vägrar han ingenting gott.

Ps. 84:2-5, 11-12

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Gå in genom hans portar med
tacksägelse,
kom till hans förgårdar med lovsång.
Tacka honom, prisa hans namn.

Ps. 100:4

Första årgången

Första läsningen

1 Kung. 8:20, 27–30

Herren lät sitt ord gå i fullbord: jag efterträdde min far David på Israels tron, så som Herren hade lovat, och jag byggde huset åt Herrens, Israels Guds, namn.

Men kan verkligen Gud bo på jorden? Himlen, himlarnas himmel, rymmer dig inte, än mindre detta hus som jag har byggt. Vänd dig ändå hit, hör din tjänares bön och åkallan, Herre, min Gud. Lyssna på det rop och den bön jag nu uppsänder, och låt din blick natt och dag vila på detta hus, den plats om vilken du sagt: Här skall mitt namn vara. – Hör den bön som din tjänare ber, vänd mot denna plats. Hör din tjänare och ditt folk Israel då de åkallar dig, vända mot denna plats; må du själv lyssna på dem i himlen, där du tronar. Hör dem och för-låt!

Andra läsningen

Hebr. 3:1–6

Bröder, ni heliga som har fått kallelsen till himlen, se därför på aposteln och översteprästen som vi bekänner oss till, Jesus, som var betrodd av den som hade utsett honom, så som *Mose var betrodd i hela Guds hus*. Men han har visat sig värdig större härlighet än Mose, liksom en byggmästare äras mer än det hus han har byggt. Varje hus har en byggmästare, men den som har byggt allt är Gud. Vål var *Mose betrodd i hela hans hus*, men som *tjänare*, för att vittna om det som senare skulle förkunnas; Kristus där- emot var som son betrodd att råda över hans hus. Och hans hus är vi, så länge vi behåller den frimodighet och stolthet som vårt hopp ger oss.

eller

Upp. 4:2–11

Och strax kom jag i hänryckning, och se, en tron stod i himlen och någon satt på tronen, och han som satt där syntes mig lik jaspis och karneol, och kring tronen var en regnbåge som var som smaragd. Och runt om tronen såg jag tjugofyra troner, och på tronerna satt tjugofyra äldste, klädda i vita kläder och med kransar av guld på huvudet. Från tronen kom det blixtar och då och åska, och sju facklor brann framför tronen, det är Guds sju andar, och framför tronen låg liksom ett hav av glas, som av kristall.

Mitt för tronen och runt om tronen var fyra varelser som hade fullt med ögon, både framtill och baktill. Den första varelsen liknade ett lejon, den andra en ungtjur, den tredje hade ett ansikte som en människa, och den fjärde liknade en flygande örn. De fyra varelserna hade vardera sex vingar, och de hade fullt med ögon, utåt och inåt. Utan att vila säger de dag och natt:

Helig, helig, helig
är Herren Gud, allhärskaren,
han som var och som är
och som kommer.

Och när dessa varelser hyllar och ärar och tackar honom som sitter på tronen och som lever i evigheters evighet, då skall de tjugofyra äldste falla ner inför honom som sitter på tronen och tillbe honom som lever i evigheters evighet och lägga sina kransar framför tronen och säga:

Du, vår Herre och Gud, är värdig
att ta emot härligheten och äran
och makten.
Ty du har skapat världen,
och genom din vilja blev den till
och skapades den.

Evangelium

Luk. 2:41-52

Jesu föräldrar brukade varje år bege sig till Jerusalem vid påskhögtiden. Också när Jesus var tolv år gammal gick de dit upp som seden var vid högtiden. Då festen var över och de skulle hem igen, stannade pojken Jesus kvar i Jerusalem utan att föräldrarna visste om det. De gick en dagsled i tron att han var med i resällskapet och frågade sedan efter honom bland släktingar och bekanta. När de inte hittade honom vände de tillbaka till Jerusalem och letade efter honom där. Efter tre dagar fann de honom i templet, där han satt mitt bland lärarna och lyssnade och ställde frågor. Alla som hörde honom häpnade över hans förstånd och de svar han gav. Föräldrarna blev bestörta när de såg honom, och hans mor sade till honom: "Barn, hur kunde du göra så mot oss? Din far och jag har letat efter dig och varit mycket oroliga." Han svarade: "Varför skulle ni leta efter mig? Visste ni inte att jag måste vara hos min fader?" Men de förstod inte vad han menade med sina ord. Sedan följde han med dem ner till Nasaret, och han lydde dem i allt. Hans mor bevarade allt detta i sitt hjärta. Och Jesus blev äldre och visare och vann Guds och människors välbehag.

Andra årgången

Första läsningen

1 Sam. 3:1-10

Den unge Samuel tjänade nu Herren under Elis uppsikt. På den tiden var det ovanligt att Herren talade till människor, och profetsyner förekom sällan. Då hände en gång följande. Eli, vars ögon nu blivit så svaga att han inte kunde se, låg och sov på sin vanliga plats. Tempellampan var ännu inte släckt, och Samuel låg och sov i Her-

rens tempel, där Guds ark stod. Då ropade Herren på Samuel. "Här är jag", svarade han, och han sprang bort till Eli och sade: "Här är jag, du ropade på mig." Men Eli svarade: "Jag har inte ropat. Gå och lägg dig igen." Då gjorde han det. Än en gång ropade Herren på honom. Han steg upp och gick bort till Eli: "Här är jag, du ropade på mig." Men Eli svarade: "Nej, min son, jag har inte ropat. Gå och lägg dig igen." Samuel hade ännu inte lärt känna Herren och ännu inte fått ta emot hans ord. För tredje gången ropade Herren på Samuel, som åter steg upp och gick bort till Eli: "Här är jag, du ropade på mig." Nu förstod Eli att det var Herren som ropade på pojken, och han sade till Samuel att lägga sig igen. "Och om någon ropar på dig skall du säga: Tala, Herre, din tjänare hör." Och Samuel gick tillbaka och lade sig.

Då kom Herren och ställde sig där och ropade som förut: "Samuel, Samuel!" och han svarade: "Tala, din tjänare hör."

Andra läsningen

Rom. 12:1-5

Jag ber er, bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära er själva som ett levande och heligt offer som behagar Gud. Det skall vara er andliga gudstjänst. Anpassa er inte efter denna världen, utan låt er förvandlas genom förnyelsen av era tankar, så att ni kan avgöra vad som är Guds vilja: det som är gott, behagar honom och är fullkomligt.

I kraft av den nåd jag har fått säger jag till var och en av er: ha inte för höga tankar om er själva utan tänk som man bör tänka, med självbesinning, så att var och en rättar sig efter det mått av tro som Gud har tilldelat honom. Ty liksom vi har en enda kropp men många lemmar, alla med olika uppgifter, så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra.

Evangelium

Joh. 10:22–30

Nu inföll tempelinvigningsfesten i Jerusalem. Det var vinter, och Jesus gick omkring i Salomos pelarhall i templet. Då omringade judarna honom och sade: ”Hur länge skall du hålla oss i ovisshet? Om du är Messias, så säg det öppet.” Jesus svarade: ”Jag har sagt er det, men ni tror det inte. Gärningarna som jag gör i min faders namn vittnar om mig. Men ni tror inte, därför att ni inte hör till mina får. Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv, och de skall aldrig någonsin gå under, och ingen skall rycka dem ur min hand. Vad min fader har gett mig är större än allt annat, och ingen kan rycka det ur min faders hand. Jag och Fadern är ett.”

Tredje årgången

Första läsningen

Sak. 3:6–10

Och detta är vad Herrens ängel försäkrade Josua:

Så säger Herren Sebaot:
Om du vandrar mina vägar
och håller mina bud
skall du råda över mitt hus
och vaka över mina tempelgårdar.
Jag skall ge dig tillträde
till den krets som tjänar mig här.

Lyssna, Josua, överstepräst, du och dina ämbetsbröder som sitter framför dig – dessa män är ett tecken: Se, jag skall låta Tellingens, min tjänare, komma. På stenen där, som jag har lagt framför Josua, på denna enda sten med sju ögon ristat jag en inskrift, säger Herren Sebaot. Jag skall utplåna landets skuld på en enda dag. Den

dagen, säger Herren Sebaot, skall ni bjuda varandra till fest under vinrankor och fikonsträd.

Andra läsningen

Hebr. 2:11–15

Han som helgar och de som blir helgade har ju alla samme fader, och därför blygs han inte för att kalla dem bröder då han säger: *Jag skall förkunna ditt namn för mina bröder, i tempelskaran skall jag sjunga ditt lov, likaså: Jag vill sätta min lit till honom, och vidare: Se, här är jag och barnen som Gud har gett mig.*

Då nu barnen är av kött och blod måste han på samma sätt bli människa, för att han genom sin död skulle göra dödens herre, djävulen, maktlös och befria alla dem som genom sin fruktan för döden varit slavar hela sitt liv.

Evangelium

Joh. 7:14–18

När halva högtiden redan var förbi gick Jesus upp till templet och började undervisa. Judarna blev förvånade och sade: ”Hur kan han som inte har studerat vara så lärd?” Jesus svarade: ”Min lära är inte min, utan hans som har sänt mig. Om någon vill göra hans vilja skall han förstå om min lära är från Gud eller om jag talar av mig själv. Den som talar av sig själv söker sin egen ära. Men den som söker hans ära som har sänt honom, han talar sanning, och det finns ingen orättfärdighet hos honom.”

Dagens bön

1.

Herre, på olika sätt kallar du oss
till gemenskap med dig.
Kom till din församling,
så att vi hör vad du säger i ditt ord
och så att vi kan ge och ta emot
den kärlek som kommer från dig.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Fader, du är det hem vi delar
med alla som tror på dig.
Låt det synas på oss
att din kärlek berör oss,
så att de som står vid tröskeln
till gemenskapen med dig
vågar stiga in.
Låt oss bli tecken för varandra
i vår förtröstan på dig.
Fader, öppna de stängda dörrarna i oss.

3.

Jesus Kristus, du söker oss på olika sätt.
Vi har alla del i dig.
Ditt altare är öppet för alla.
Ofta glömmet vi ändå
att vi delar både skuld
och helighet med varandra.
Herre, du som låter oss se
både skulden och heligheten,
försona oss vid ditt bord.

4.

Gud, vår Far,
i dag minns vi hur pojken Jesus
satt i templet i Jerusalem.
Han hade så många frågor
och han ville vara där du är.
Herre, också vi har kommit till ditt hus.
Vi kommer med våra frågor.
Vi kommer med våra böner.
Men mest av allt
kommer vi med oss själva.
Vi vill vara nära dig,
och därför ber vi:

Möt oss, Herre Jesus Kristus,
och hjälp oss att möta varandra.

Trettondagstiden

Trettondagen är en av kristenhetens äldsta högtider, äldre än den nuvarande julhögtiden. Flera olika motiv ansluter sig till denna fest. Den har ursprungligen varit Kristi födelsefest, varför den ännu ibland kallas "den gamla julen". Från kyrkans äldsta tid härrör sig också traditionen att fira trettondagen som Kristi dopfest. Så gör man fortfarande i den östliga kristenheten. Ett tredje gammalt motiv är bröllopet i Kana. Trettondagens traditionella namn är *Dies epiphaniae Domini* (Herrens uppenbarelse dag). Det används ännu i olika versioner i nästan alla kyrkor och syftar på alla ovannämnda motiv.

Under medeltiden blev festens firningsämne i den västliga kristenheten berättelsen om Österns vise som kommer för att hylla Jesusbarnet. Trettondagens gamla firningsämnen har placerats på de två följande söndagarna efter trettondag.

Julen har en underordnad ställning i relation till påsken, som är kyrkoårets centrum. Detta kommer till synes däri att trettondagstidens längd är beroende av tidpunkten för påsken.

Trettondagen

Epifania

Jesus, världens ljus

Trettondagens evangelium berättar om Österns vise som kom för att visa sin vördnad för den nyfödda judiska konungen. De var representanter för främmande folk. Detta visar att Kristus är ett ljus för alla världens folk. Trettondagen påminner om kyrkans missionsuppdrag. Julens budskap tillhör alla.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 23 Hell, morgonstjärna, mild och ren
45 En stjärna lyste undersam
50 Å, vilka stora gåvor

Dps 48 Vid Betlehem en vinternatt
46 Himlens stjärna fordom ledde
49 Prasad högt av herdars skara

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Dig, Herre, tillhör storhet och makt
och härlighet och glans och majestät,
ja, allt i himlen och på jorden.

1 Krön. 29:11

Psalm

Gud, ge kungen dina lagar,
kungasonen din rättvisa ordning,
så att han rättrådigt dömer ditt folk
och låter dina betryckta få sin rätt.
Låt berg och höjder bära
fredens frukter
åt folket genom rättfärdighet.
Må han härska från hav till hav,

från floden till världens ände.

Hans motståndare skall böja sig
för honom,

hans fiender kräla i stoftet.

Kungar från Tarshish

och fjärran kuster

skall komma med gåvor,

kungar från Saba och Seba

skall bära fram sin tribut.

Honom skall alla kungar hylla,

alla folk skall tjäna honom.

Han räddar den fattige som ropar,

den arme som ingen hjälper.

Ps. 72:1-3, 8-12

Ära vare Fadern och Sonen

och den heliga Anden,

nu och alltid och i evigheters evighet.

Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Prisa Herren, alla folk,
lova honom, alla länder!
Halleluja!

Ps. 117:1

Första årgången

Första läsningen

Jes. 60:1-6

Res dig, stråla i ljus!
Ditt ljus är här,
Herrens härlighet går upp över dig.
Jorden är höljd i mörker,
töcken omger folken,
men över dig skall Herren stråla,
över dig skall hans härlighet visa sig.
Folken skall vandra mot ditt ljus,
kungar mot glansen av din soluppgång.
Lyft blicken och se dig omkring!
Alla samlas och kommer till dig.
Dina söner kommer från fjärran,
dina döttrar bär man i famnen.
När du ser det skall du stråla av lycka,
ditt hjärta skall bäva och bulsa,
när havets skatter kommer i din ägo
och folkens rikedomar blir dina.
Kameler i mängd skall fylla ditt land,
dromedarer från Midjan och Efa.
Från Saba kommer de alla
med last av guld och rökelse,
och de förkunnar Herrens ära.

Andra läsningen

Ef. 3:2-9

Ni har ju hört om Guds plan med den nåd han gav mig med tanke på er; genom en uppenbarelse avslöjades hemligheten för mig så som jag redan i korthet har skrivit. Och när ni läser det kan ni förstå att jag har fått insikt i hemligheten med Kristus. För människorna i tidigare släktled hade den inte avslöjats så som den nu har uppenbarats i anden för hans heliga apostlar och profeter: tack vare Kristus Jesus är hedningarna genom evangeliet arvingar som vi, tillhör samma kropp som vi och har del i löftet som vi. Och evangeliets tjänare har jag blivit genom den nådegåva som Gud ger

mig med sin kraft och styrka. Jag, den allra obetydligaste av alla heliga, har fått denna nåd: att ge hedningarna budskapet om den outgrundliga rikedom som finns i Kristus och att upplysa alla om planen med den hemlighet som från världens början varit dold hos Gud, som har skapat allt.

Evangelium

Matt. 2:1-12

När Jesus hade fötts i Betlehem i Judeen på kung Herodes tid, kom några österländska stjärntydare till Jerusalem och frågade: "Var finns judarnas nyfödde kung? Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom." När kung Herodes hörde detta, blev han oroad, och hela Jerusalem med honom. Han samlade alla folkets överstepräster och skriftlärdar och frågade dem var Messias skulle födas. De svarade: "I Betlehem i Judeen, ty det står skrivet hos profeten: *Du Betlehem i Juda land är ingalunda ringast bland hövdingar i Juda, ty från dig skall det komma en hövding, en herde för mitt folk Israel.*"

Då kallade Herodes i hemlighet till sig stjärntydarna och förhörde sig noga om hur länge stjärnan hade varit synlig. Sedan skickade han dem till Betlehem. "Bege er dit och ta noga reda på allt om barnet", sade han, "och underrätta mig när ni har hittat honom, så att också jag kan komma dit och hylla honom." Efter att ha lyssnat till kungen gav de sig i väg, och stjärnan som de hade sett gå upp gick före dem, tills den slutligen stannade över den plats där barnet var. När de såg stjärnan fylldes de av stor glädje. De gick in i huset, och där fann de barnet och Maria, hans mor, och föll ner och hyllade honom. De öppnade sina kistor och räckte fram gåvor: guld och rökelse och myrra. I en dröm blev de sedan tillsagda att inte återvända till Herodes, och de tog en annan väg hem till sitt land.

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 49:5-7

Nu har Herren talat,
han som skapade mig till sin tjänare
redan i moderlivet,
för att jag skulle föra Jakob tillbaka
och låta Israel samlas hos honom.
Så skulle jag vinna ära inför Herren
och min Gud vara min styrka.

Han säger:

Det är inte nog att du är min tjänare,
som upprättar Jakobs stammar
och för tillbaka Israels överlevande,
jag skall göra dig till ett ljus för andra folk,
för att min räddning skall nå

över hela jorden.

Så säger Herren,
Israels befriare, Israels Helige,
till den som är föraktad och avskydd av alla,
till härskarnas tjänare:
Kungar skall se det och resa sig,
furstar se det och falla på knä,
därför att Herren är trofast,
Israels Helige som utvalde dig.

Andra läsningen

Kol. 1:24-27

Nu gläder jag mig över att få lida för er.
Vad som ännu fattas i Kristi lidanden, det
lider jag i mitt eget kött, för hans kropp,
som är kyrkan. Dess tjänare har jag blivit,
enligt det uppdrag som Gud har gett mig
för er skull: att låta Guds ord nå sin full-
bordan. Detta är den hemlighet som har
varit fördold i alla tider och släktled men
nu har uppenbarats för hans heliga. Gud
ville låta dem veta vilken härlig skatt
hedningarna har i denna hemlighet: Kris-
tus finns hos er, hoppet om härligheten.

Evangelium

Matt. 2:1-12
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

Mika 4:1-4

Den dag skall komma
då berget med Herrens tempel
står där orubbligt fast
som det högsta av bergen,
överst bland höjderna.
Folken skall strömma dit,
folkslag i mängd skall komma,
och de skall säga:
”Låt oss gå upp till Herrens berg,
till Jakobs Guds tempel.
Han skall lära oss sina vägar,
hans stigar vill vi följa.”
Ty från Sion skall lag förkunnas,
från Jerusalem Herrens ord.
Han skall döma mellan alla folk,
skipa rätt bland mäktiga folkslag i fjärran.
De skall smida om sina svärd till plogbillar
och sina spjut till vingårdsnivar.
Folken skall inte lyfta svärd mot varandra
och aldrig mer övas för krig.
Var och en skall sitta
under sin vinstock och sitt fikonträd,
och ingen skall hota honom.
Herren Sebaot har talat.

Andra läsningen

1 Tim. 3:16

Erkänt stor är vår religions hemlighet:

Han uppenbarades som
jordisk varelse,
rättfärdigades som andlig,
skådades av änglarna,
förkunnades bland hedningarna,
vann tro i världen
och togs upp i härligheten.

Evangelium

Matt. 2:1–12
(se första ärgången)

Alternativa predikotexter

Joh. 8:12

Jesus talade till dem och sade: ”Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.”

eller

Joh. 12:44–47

Jesus ropade: ”Den som tror på mig, han tror inte på mig utan på honom som har sänt mig, och den som ser mig, han ser honom som har sänt mig. Jag är ljuset som har kommit hit i världen för att ingen som tror på mig skall bli kvar i mörkret. Om någon hör mina ord men inte tar vara på dem, så dömer inte jag honom, ty jag har inte kommit för att döma världen utan för att rädda världen.”

eller

Luk. 11:29–32

När ännu mer folk kom strömmande till sade Jesus till dem: ”Detta släkte är ett ont släkte. Det vill ha ett tecken, men det skall inte få något annat än Jona-tecknet. Ty liksom Jona blev ett tecken för folket i Nineve skall Människosonen bli det för detta släkte. Söderns drottning skall uppstå vid domen tillsammans med människorna i detta släkte och bli deras dom. Ty hon kom från jordens yttersta gräns för att lyssna till Salomos vishet, men här finns något som är förmer än Salomo. Folk från Nineve skall uppstå vid domen tillsammans med detta släkte och bli dess dom. Ty de omvände sig vid Jonas förkunnelse, men här finns något som är förmer än Jona.”

Dagens bön

1.

Gud, genom stjärnans ljus
ledde du de vise männen
till stallet i Betlehem
och lät dem se din Son.
Du gör också vårt mörker ljust.
För alla som vandrar här på jorden
är du ett ljus som lyser klart.
Tack, Fader, för att du kallar oss alla,
tack för att ingen är obetydlig för dig.
Du som ledde Österns vise,
led också oss fram till dig,
till det eviga ljuset.
Vi ber i din Sons namn.

2.

Allsmäktige Fader, himlens och jordens
Herre.
Vi tackar dig för stjärnan
som du tände i världens natt.
Vi tackar dig för världens ljus
som du lät födas i stallet i Betlehem.
Vi ber dig: Låt det ljuset förvandla vårt liv.
Led alla folk från mörkret in i ditt
underbara ljus
där vi tillsammans får prisa dig i evighet.
Genom din Son, Jesus Kristus.

3.

Gud,
du tände en stjärna på himlen.
Låt stjärnan lysa för alla,
på alla platser, i all tid.
Tack för att du är nära alla
som av hjärtat ropar till dig.
Du gör under i våra liv.
Lär oss känna igen din närvaro.
Låt stjärnan lysa över oss alla,
så att vi med de vise männen hittar fram
till det barn där himmel och jord möts,
Jesus Kristus.

4.

Gud, du som skapat himmel och jord,
du tände en stjärna,
och visa män följde den
fram till barnet i stallet.
Herre, också vi behöver ditt ljus.
Därför ber vi:
Tänd ditt ljus för vår värld.
Låt det leda oss fram till barnet
Jesus Kristus.
Han är vår Kung och Frälsare.

Första söndagen efter trettondagen

Dopets gåva

Denna söndag handlar om Jesu dop, trettondagens gammalkyrkliga tema. Från Jesu dop vidgas infallsvinkeln också till det kristna dopet, som är ett tecken på Guds nåd. Alla nytestamentliga texter denna söndag handlar om dopet och dess betydelse i en kristen människas liv. Jesu dop vid början av hans lidandesväg är grunden för vårt eget dop. I dopet förenas vi med Kristus och med varandra.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

- I 213 Jag tror på Gud som med sitt ord
465 Ett barn som döpts i Jesu namn
286 Nu tacka Gud, allt folk
- Dps 211 Glad jag städse vill bekänna
210 När till Jordan vår Herre drog
214 Med vår glädje över livets under

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jublande skall ni ösa vatten
ur räddningens källor.
Jes. 12:3

Psalm

Genom din ynnest vinner vi seger,
ty vår sköld tillhör Herren,
vår kung tillhör Israels Helige.
Du talade en gång i en syn,
du sade till dina trogna:

”Jag kröner en hjälte,
jag upphöjer en yngling ur folket.
Jag har funnit David, min tjänare,
och smort honom med
min heliga olja.

Min hand skall vara hans fasta stöd,
min arm skall ge honom styrka.
Han skall säga: Du är min fader,
min Gud och min räddande klippa.
Han skall vara min förstfödde,
den högste bland jordens kungar.
För evigt skall jag visa honom nåd,
mitt förbund med honom skall stå
fast.

Hans ätt skall jag låta bestå för alltid,
hans tron så länge himlen är till.”
Ps. 89:18–22, 27–30

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Där är Guds lamm som tar bort
världens synd.
Joh. 1:29

Första årgången

Första läsningen

Jes. 42:1–4

Detta är min tjänare som jag ger kraft,
min utvalde som jag har kär.
Jag låter min ande komma över honom,
han skall föra ut rätten till folken.
Han ropar inte, han höjer inte rösten,
hans stämma hörs inte på gatorna.
Det knäckta strået bryter han inte av,
den tynande lågan släcker han inte.
Trost skall han föra ut rätten.
Han skall inte tyna bort eller knäckas,
innan han fört rätten till seger på jorden.
Fjärran länder väntar på hans
undervisning.

Andra läsningen

Tit. 3:4–7

När Guds, vår frälsares, godhet och kärlek
till människorna blev uppenbara räddade
han oss – inte därför att vi gjort några rätt-
färdiga gärningar utan därför att han är
barmhärtig – och han gjorde det med det
bad som återföder och förnyar genom den
heliga anden. Genom Jesus Kristus, vår fräl-
sare, har han låtit Anden strömma över oss,
för att vi genom Guds nåd skall bli rättfär-
diga och, så som det är vårt hopp, vinna
evigt liv.

Evangelium

Matt. 3:13–17

Jesus kom från Galileen till Johannes vid
Jordan för att döpas av honom. Men Jo-
hannes ville hindra honom och sade: ”Det
är jag som behöver döpas av dig, och nu
kommer du till mig.” Jesus svarade: ”Låt
det ske. Det är så vi skall uppfylla allt som

hör till rättfärdigheten.” Då lät han det ske.
När Jesus hade blivit döpt steg han genast
upp ur vattnet. Himlen öppnade sig, och
han såg Guds ande komma ner som en duva
och sänka sig över honom. Och en röst från
himlen sade: ”Detta är min älskade son,
han är min utvalde.”

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 61:1–3

Herren Guds ande fyller mig,
ty Herren har smort mig.
Han har sänt mig
att frambära glädjebud till de betryckta
och ge de förkrossade bot,
att förkunna frihet för de fångna,
befrielse för de fjättrade,
att förkunna ett nådens år från Herren,
en hämndens dag från vår Gud,
att trösta alla som sörjer
och ge de sörjande i Sion
huvudprydnad i stället för aska,
glädjens olja i stället för sorgdräkt,
lovsång i stället för modlöshet.
De skall kallas ”rättfärdighetens träd”,
som Herren planterat för att visa
sin härlighet.

Andra läsningen

Apg. 8:26–40

En ängel från Herren sade till Filippus: ”Gå
nu vid middagstiden ut på vägen som le-
der från Jerusalem ner till Gaza. Den lig-
ger öde.” Han gick genast. Då kom där en
etiopier som var mäktig hoveunuck hos
kandake, den etiopiska drottningen, och
hade ansvaret för hela hennes skattkam-
mare. Han hade farit till Jerusalem för att tillbe
Gud och var nu på väg hem och satt i sin
vagn och läste profeten Jesaja. Anden sade

till Filippos: "Gå fram till vagnen och håll dig intill den." Filippos skyndade fram, och när han hörde mannen läsa profeten Jesaja frågade han: "Förstår du vad du läser?" – "Hur skulle jag kunna det utan att någon vägleder mig?" svarade mannen. Och han bad Filippos stiga upp och sätta sig bredvid honom. Skriftstället som han läste var detta:

*Liksom ett får som leds till slakt,
liksom ett lamm som är tyst inför den
som klipper det
öppnade han inte sin mun.
Genom förödmjukelsen blev hans
dom upphävd.
Vem kan räkna hans efterkommande,
när hans liv nu upphöjs från jorden?*

Hovmannen frågade Filippos: "Säg mig, vem talar profeten om – sig själv eller någon annan?" Filippos tog då till orda, och med skriftstället som utgångspunkt förkunnade han budskapet om Jesus för honom. När de färdades vägen fram kom de till ett ställe med vatten, och hovmannen sade: "Här finns vatten. Är det något som hindrar att jag blir döpt?" Han lät stanna vagnen, och båda två, Filippos och hovmannen, steg ner i vattnet, och Filippos döpte honom. När de hade stigit upp ur vattnet ryckte Herrens ande bort Filippos, och hovmannen såg honom inte mer; han fortsatte sin resa, fylld av glädje. Men Filippos, visade det sig, hade kommit till Ashdod, och sedan gick han från stad till stad och förkunnade budskapet tills han kom till Caesarea.

Evangelium

Joh. 1:29-34

Nästa dag såg Johannes Jesus komma, och han sade: "Där är Guds lamm som tar bort världens synd. Det är om honom jag har sagt: Efter mig kommer en som går före mig, ty han fanns före mig. Jag kände honom inte, men för att han skall bli sedd av Israel har jag kommit och döper med vat-

ten." Och Johannes vittnade och sade: "Jag har sett Anden komma ner från himlen som en duva och stanna över honom. Jag kände honom inte, men han som sände mig att döpa med vatten sade till mig: 'Den som du ser Anden komma ner och stanna över, han är den som döper med helig ande.' Jag har sett det, och jag har vittnat om att han är Guds utvalde."

Tredje årgången

Första läsningen

1 Mos. 9:12-16

Gud sade: "Detta är tecknet för det förbund jag instiftar mellan mig och er och alla levande varelser ni har med er, för alla kommande släktled: min båge ställer jag bland molnen. Den skall vara tecknet för förbundet mellan mig och jorden. När jag hopar moln över jorden och bågen blir synlig bland molnen, då skall jag tänka på mitt förbund, förbundet mellan mig och er och alla levande varelser av alla slag, och aldrig mer skall vattnet bli till en flod som utplånar alla varelser. När bågen står bland molnen skall jag se den och tänka på det eviga förbundet mellan Gud och alla levande varelser av alla slag på jorden."

eller

Jos. 3:5-11, 17

Josua sade till folket: "Rena er, ty i morgon skall Herren göra under bland er." Till prästerna sade han: "Lyft upp förbundsarken och gå i spetsen för folket." Då lyfte de upp förbundsarken och gick framför folket.

Herren sade till Josua: "Från och med i dag skall jag ge dig storhet, så att israeliterna förstår att jag är med dig, som jag var med Mose. Säg nu till prästerna som bär förbundsarken att stanna alldeles i vattenbrynet när de kommer till Jordan."

Josua sade till israeliterna: "Stig fram och hör Herrens, er Guds, ord." Han fortsatte: "Av detta skall ni förstå att den levande Guden är mitt ibland er och att han skall driva undan kanaaneer, hettiter, hiveer, perisseer, girgasheer, amoreer och jevuseer för er: förbundsarken, hela jordens härskares ark, skall gå framför er över Jordan."

Prästerna som bar Herrens förbundsark stod stilla på den torra botten mitt i Jordan, medan israeliterna gick över torrskodda, ända tills allt folket hade kommit över floden.

Andra läsningen

Gal. 3:23–29

Innan tron kom hölls vi under uppsikt, med lagen över oss, tills tron skulle uppenbaras. Så har alltså lagen varit vår övervakare tills Kristus kom, för att vi skulle göras rättfärdiga genom tron. Men nu när tron är här har vi inte längre någon övervakare. Alla är ni nämligen genom tron Guds söner, i Kristus Jesus. Är ni döpta in i Kristus har ni också iklätt er Kristus. Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus. Men om ni tillhör Kristus är ni också avkomlingar till Abraham och arvtagare enligt löftet.

Evangelium

Luk. 3:15–18, 21–22

Folket var fyllt av förväntan, och alla frågade sig om inte Johannes kunde vara Messias. Men han svarade dem alla: "Jag döper er med vatten. Men det kommer en som är starkare än jag, och jag är inte värdig att knyta upp hans sandalremmar. Han skall döpa er med helig ande och eld. Han har kastskoveln i handen för att rensa den tröskade säden och samla vetet i sin lada,

men agnarna skall han bränna i en eld som aldrig slocknar."

På detta och många andra sätt förmanade han folket när han förkunnade budskapet för dem.

När nu allt folket lät döpa sig och Jesus också hade blivit döpt och stod och bad, öppnade sig himlen och den heliga anden kom ner över honom i en duvas skepnad, och en röst hördes från himlen: "Du är min älskade son, du är min utvalde."

Dagens bön

1.

Herre, himmelske Far.
Du sände din Son till världen
för att försona oss med dig
och ge oss det eviga livet.
Låt din levande Ande fylla oss
med tro på din frälsning.
Hjälp oss att bekänna den tro
som vi är döpta till.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Kristus, till dig är vi döpta
i helig Ande.
Vi tror att var och en som du har gjort fri
verkligen är fri.
Bevara oss från att gå genom livet
utan att se de möjligheter du ger oss.
Förnya vår förmåga att se och förstå.
Jesus Kristus, ge oss mod att leva
som dina älskade barn.

3.

Fader, du hör den som ber,
den som ropar till dig om hjälp.
Du överger inte den som söker dig.
Vi är döpta till din kärlek
och där vill vi leva.
Vi vill vända oss bort
från det som är yttre sken.
Vi vill likna dig
som ser till det inre.
Hör oss Fader, för Jesu Kristi skull.

4.

Jesus Kristus,
vid ditt dop tog du på dig världens synd,
och du delade människans lott.
Oss tog du i din vård när vi döptes,
och också vi vet vad det är att vara
människa.

Sargade av livet kommer vi till dig och ber:
Du smärtornas man, lindra vår smärta,
förnya vår själ, ande och kropp
med din förbarmande kärlek.
Hör oss, du som med Fadern
och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

5.

Gud, vår Far,
du utvalde din Son, Jesus Kristus,
att bli världens Frälsare.
I dopet utvalde du också oss.
Vi är nu dina barn.
För dig är det inte viktigt
hur vi ser ut,
för du ser till våra hjärtan.
Också den som är liten och svag
får vara din medhjälpare.
Vi ber: Ge oss kraft och mod
att troget göra din vilja.
För Jesu Kristi skull.

Andra söndagen efter trettondagen

Jesus uppenbarar sin gudomliga kraft

Texten om bröllopet i Kana var tidigare ett av trettondagens ämnen. När berättelsen om Österns vise vid medeltiden förlades till trettondagen, flyttades detta tema till andra söndagen efter trettondagen. Samtidigt förflyttas man i kyrkoåret från Jesu barndom till början av hans offentliga verksamhet. Han låter människorna se Guds väldiga gärningar.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 462 Välsignad vår gemenskap är
224 Du öppnar, o evige Fader

Dps 273 Säll den vars hopp till Jesus står
396 Dig, Herre, prisar högt min själ

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Tacka Herren, åkalla honom,
berätta för folken om hans verk!
Ps. 105:1

Psalm

Sjung och spela till hans ära,
tala om alla hans under!
Prisa stolt hans heliga namn,
de som söker Herren må glädja sig.
Sök er till Herren och hans makt,
träd ständigt fram inför honom.
Tänk på de under han har gjort,
hans tecken och hans domslut.
Han bredde ut ett moln till skydd

och sände en eld att lysa om natten.
De bad, och han skickade vaktlar
och mättade dem med bröd
från himlen.

Han öppnade klippan,
och vatten flödade,
det rann som en ström
i det torra landet.

Ty han tänkte på sitt heliga löfte
till sin tjänare Abraham.

Ps. 105:2–5, 39–42

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Vi såg hans härlighet,
en härlighet som den ende sonen
får av sin fader.

Joh. 1:14

Första årgången

Första läsningen

2 Kung. 4:1–7

Hustrun till en av profeterna kom till Elisha
och klagade: "Min man, din tjänare, är död.
Du vet att han var en gudfruktig man. Nu

kommer en fordringsägare och vill ta mina båda söner till slavar." Elisha frågade: "Vad kan jag göra för dig? Säg mig vad du har i huset." – "Herre", svarade kvinnan, "det enda jag har är en kruka olja." Elisha sade: "Gå runt till alla dina grannar och låna ihop kärl, så många tomma kärl du kan få tag i. Gå sedan in och stäng dörren om dig och dina söner och håll upp i alla kärnen och ställ undan dem efter hand som de fylls." Kvinnan lämnade honom.

Hon stängde igen dörren om sig och sina söner, de räckte henne kärnen och hon höll i. Då kärnen var fulla sade hon till en av sönerna: "Ta hit ett kärl till", men han svarade: "Det finns inga fler." Då slutade oljan att rinna. Kvinnan sökte upp gudsmannen och berättade för honom vad som hänt. "Gå och sälj oljan", sade han till henne, "och betala din skuld. Det som blir över skall du och dina söner ha att leva på."

eller

Jes. 12:1-6

Den dagen skall du säga:
Jag tackar dig, Herre.
Du var vred på mig,
men din vrede lade sig
och du gav mig tröst.
Ja, Gud är min räddning,
jag är trygg och utan fruktan.
Min kraft och mitt värn är Herren,
han räddade mig.
Jublande skall ni ösa vatten
ur räddningens källor.
Den dagen skall ni säga:
Tacka Herren, åkalla honom,
berätta för folken om hans verk,
förkunna hans upphöjda namn!
Lovsjung Herren för hans väldiga
gärningar,
gör dem kända över hela jorden!
Höj jubelrop,
ni som bor på Sion,
ty stor är han mitt ibland er,
Israels Helige.

Andra läsningen

Rom. 12:6-16

Vi har olika gåvor allt efter den nåd vi har fått: profetisk gåva i förhållande till vår tro, tjänandets gåva hos den som tjänar, undervisningens gåva hos den som undervisar, tröstens gåva hos den som tröstar och förmanar, gåvan att frikostigt dela med sig, att vara nitisk som ledare och att med glatt hjärta visa barmhärtighet.

Er kärlek skall vara uppriktig. Avsky det onda, håll fast vid det goda. Visa varandra tillgivenhet och broderlig kärlek, överträffa varandra i ömsesidig aktning. Slappna inte i er iver, håll er brinnande i anden. Tjåna Herren. Glåd er i hoppet, var uthålliga i lidandet och ihärdiga i bönen. Hjålp Guds heliga med vad de behöver, vinnlägg er om gästfrihet. Välsigna dem som förföljer er, välsigna dem och förbanna dem inte. Glåd er med dem som glåder sig och gråt med dem som gråter. Bemöt alla lika och håll er inte för goda att umgåås med dem som är ringa. Var inte självkloka.

Evangelium

Joh. 2:1-11

På tredje dagen hölls ett bröllop i Kana i Galileen, och Jesu mor var där. Jesus och hans lärjungar var också bjudna till bröllopet. Vinet tog slut, och Jesu mor sade till honom: "De har inget vin." Jesus svarade: "Låt mig vara, kvinna. Min stund har inte kommit än." Hans mor sade till tjänarna: "Gör det han säger åt er." Där stod sex stora stenkårl för vattnet till judarnas reningsceremonier; vart och ett rymde omkring hundra liter. Jesus sade: "Fyll kärnen med vatten", och de fyllde dem till brådden. Sedan sade han: "Ös upp och bår det till bröllopsvården", och det gjorde de. Vården smakade på vattnet, som nu hade blivit vin. Eftersom han inte visste varifrån

det kom – men det visste tjänarna som hade öst upp vattnet – ropade han på brudgummen och sade: ”Alla andra bjuder först på det goda vinet och på det sämre när gästerna börjar bli berusade. Men du har sparat det goda vinet ända till nu.” Så gjorde Jesus det första av sina tecken; det var i Kana i Galileen. Han uppenbarade sin härlighet, och hans lärjungar trodde på honom.

Andra årgången

Första läsningen

2 Mos. 17:1–6

Hela Israels menighet bröt upp från Sin-öknen och drog från lägerplats till lägerplats enligt de befallningar Herren gav. De slog läger i Refidim, men där fanns inget vatten att dricka för folket. Då anklagade de Mose och krävde att han skulle skaffa dem vatten. ”Varför anklagar ni mig?” frågade Mose. ”Varför sätter ni Herren på prov?” Men eftersom de var törstiga knötade de mot Mose och sade: ”Varför har du fört oss ut ur Egypten? Vill du att vi själva och våra barn och vår boskap skall dö av törst?” Då ropade Mose till Herren: ”Vad skall jag göra med detta folk? Snart stenar de mig.” Herren sade till honom: ”Gå framför folket med några av de äldste i Israel och ta med dig den stav som du hade då du slog på Nilen. Jag kommer att stå framför dig på klippan vid Horeb, och du skall slå på klippan, och då kommer det vatten ur den, så att folket får dricka.” Mose gjorde så inför de äldste i Israel.

Andra läsningen

Upp. 22:16–17

”Jag, Jesus, har sänt min ängel till er för att vittna om detta i församlingarna. Jag är

skottet från Davids rot och hans ättling, den strålande morgonstjärnan.” Och Anden och bruden säger: ”Kom!” Och den som hör det skall säga: ”Kom!” Och den som törstar skall komma. Och den som vill skall fritt få dricka av livets vatten.

Evangelium

Joh. 4:5–26

Jesus kom till en stad som hette Sykar, inte långt från den mark som Jakob gav sin son Josef. Där fanns Jakobs källa. Jesus, som var trött efter vandringen, satte sig ner vid källan. Det var mitt på dagen.

En samarisk kvinna kom för att hämta vatten. Jesus sade till henne: ”Ge mig något att dricka.” Lärjungarna hade nämligen gått bort till staden för att köpa mat. Samariskan sade: ”Hur kan du, som är jude, be mig om vatten? Jag är ju en samarisk kvinna.” (Judarna vill inte ha något med samarierna att göra.) Jesus svarade henne: ”Om du visste vad Gud har att ge och vem det är som säger till dig: Ge mig något att dricka, då skulle du ha bett honom, och han skulle ha gett dig levande vatten.” Kvinnan sade: ”Herre, du har inget att hämta upp det med och brunnen är djup. Varifrån tar du då det levande vattnet? Skulle du vara större än vår fader Jakob som gav oss brunnen och själv drack ur den, liksom hans söner och hans boskap?” Jesus svarade: ”Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen. Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig. Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv.” Kvinnan sade till honom: ”Herre, ge mig det vattnet, så att jag aldrig blir törstig och behöver gå hit efter vatten.”

Jesus sade: ”Gå och hämta din man.” Kvinnan svarade: ”Jag har ingen man.” Jesus sade: ”Du har rätt när du säger att du inte har någon man. Fem män har du haft, och den du nu har är inte din man. Där

talade du sanning.” Kvinnan sade: ”Herre, jag ser att du är en profet. Våra fäder har tillbett Gud på det här berget, men ni säger att platsen där man skall tillbe honom finns i Jerusalem.” Jesus svarade: ”Tro mig, kvinna, den tid kommer då det varken är på det här berget eller i Jerusalem som ni skall tillbe Fadern. Ni tillber det som ni inte känner till. Vi tillber det vi känner till, eftersom frälsningen kommer från judarna. Men den tid kommer, ja, den är redan här, då alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning. Ty så vill Fadern att man skall tillbe honom. Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning.” Kvinnan sade: ”Jag vet att Messias kommer” (alltså den Smorde) ”och när han kommer skall han låta oss veta allt.” Jesus sade till henne: ”Det är jag, den som talar till dig.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 62:1–3

För Sions skull skall jag inte tystna,
för Jerusalems skull inte tiga,
förrän upprättelsens morgon gryr
och hennes räddning lyser som ett bloss.
Folken skall se din upprättelse,
alla kungar se din härlighet.
Du skall få ett nytt namn,
som Herren själv förkunnar,
du blir en praktfull krona i Herrens hand,
ett kungligt diadem i din Guds händer.

Andra läsningen

Tit. 1:1–3

Från Paulus, Guds tjänare och Jesu Kristi apostel, sänd att föra Guds utvalda till tro och till kunskap om vår religions sanning,

med dess hopp om evigt liv som Gud, som aldrig ljuger, har utlovat för oändligt länge sedan – när tiden var inne gjorde han sitt ord känt för alla genom den förkunnelse som har anförtrotts mig enligt Guds, vår frälsares, befallning.

Evangelium

Luk. 4:16–21

Jesus kom till Nasaret, där han hade växt upp, och på sabbaten gick han till synagogan, som han brukade. Han reste sig för att läsa, och man gav honom profeten Jesajas bok. När han öppnade den, fann han det ställe där det står skrivet: *Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren.* Han rullade ihop boken och gav den tillbaka till tjänaren och satte sig. Alla i synagogan hade sina blickar riktade mot honom. Då började han tala till dem och sade: ”I dag har detta skriftställe gått i uppfyllelse inför er som hör mig.”

eller

Mark. 1:14–15

När Johannes hade blivit fängslad kom Jesus till Galileen och förkunnade Guds budskap och sade: ”Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet.”

Dagens bön

1.

Jesus Kristus,
en enkel bröllopsfest blev en himmelsk fest
genom det under du utförde.
Också våra jordiska måltider helgas
till högtider
när du själv sitter till bords med oss.
Kom och var vår gäst både
vid vardagens enkla måltid
och i högtidens fest och glädje,
och låt oss en gång sitta till bords med dig
vid den stora festen i ditt rike.

2.

Jesus Kristus, vår Herre,
du levde ditt liv mitt ibland människorna.
Vatten blev vin.
Sjuka blev friska.
Himlen blev synlig på jorden.
Så delar du också i dag våra liv.
Vi vill ge dig vår vardag.
Kom och dela vår glädje.
Låt ditt rike bli synligt ibland oss.

3.

Gud,
du lät din Son leva mitt ibland
människorna.
Han delade bröllopets glädje
och saknadens sorg.
Han visste allt om dem han mötte.
Fader, hjälp oss att se de under han gör
också i vår vardag.
Hjälp oss att tro.
I Jesu Kristi namn.

4.

Jesus Kristus,
du växte upp till en ung man.
Du gjorde under i människornas liv
och såg in i deras hjärtan
så som du ser in i våra hjärtan.
Vi kan ingenting dölja för dig.
Du ser vår otillräcklighet.
Herre, hjälp oss att tro,
du som med Fadern och den heliga Anden
lever i evighet.

Tredje söndagen efter trettondagen

Jesus väcker tro

Jesu offentliga verksamhet har börjat. Genom att undervisa och bota sjuka uppenbarade Jesus sin gudomliga härlighet. Han gjorde under, och många kunde vittna om hans makt. Därför väcktes både judar och hedningar till tro på honom som hjälpare och frälsare. I tron har en kristen människa en fast grund för sitt liv. Denna söndag kan kallas trons söndag.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 326 O giv oss, Herre, av den tro
254 Till dig allena, Kristus, står
344 Jag skulle vilja våga tro

Dps 278 Kristus vandrar bland oss än
503:3-5 Ge också tron, den rena
103 Herren lever, våga tro det

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Himlen förkunnar hans rättfärdighet,
hans härlighet skådas av alla folk.

Ps. 97:6

Psalm

Folken skall frukta Herrens namn
och jordens alla kungar
hans härlighet,
när Herren har byggt upp Sion
och visat sig i sin härlighet.
Han har hört de utblottades bön,
deras bön har han inte föraktat.

Detta skall skrivas ner

för kommande tider,
och nya slakten skall prisa Herren,
när han ser ner från sin heliga höjd,
när Herren från himlen blickar
mot jorden,
lyssnar till fångarnas jämmer
och friger dem som är dömda att dö.
Herrens namn blir ärat i Sion,
man sjunger hans lov i Jerusalem,
när folk och riken samlas
för att tjäna Herren.

Ps. 102:16-23

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Ty du, Herre, är den Högste,
upphöjd över jorden,
högt över alla gudar.

Ps. 97:9

Första årgången

Första läsningen

5 Mos. 10:17–21

Herren, er Gud, är gudarnas Gud och herrarnas Herre, den store Gud och fruktansvärde hjälte som aldrig är partisk och inte kan mutas, som ger den faderlöse och änkan deras rätt och som älskar invandraren och ger honom mat och kläder. Även ni skall visa invandraren kärlek, ty ni har själva varit invandrare i Egypten. Herren, din Gud, skall du frukta, honom skall du tjäna, honom skall du hålla dig till, och vid hans namn skall du svära. Han är din stolthet, han är din Gud. Du har själv blivit vittne till dessa stora och överväldigande gärningar som han har utfört för dig.

eller

1 Kung. 8:41–43

Även om det är en främling, som inte tillhör ditt folk Israel utan kommer från fjärran land för att han hört om ditt namn – ja, också där skall man höra talas om ditt stora namn, din starka hand, din lyftade arm – och denne främling kommer och åkallar dig, vänd mot detta hus, lyssna då i himlen, där du tronar, och gör det som han ber dig om. Då skall alla jordens folk lära känna ditt namn och frukta dig, så som ditt folk Israel gör, och förstå att detta hus som jag har byggt är helgat åt ditt namn.

Andra läsningen

Rom. 1:16–17

Jag skäms inte för evangeliet. Det är en Guds kraft som räddar var och en som tror, juden främst men också greken. I evangeliet uppenbaras nämligen en rättfärdighet från Gud, genom tro till tro, som det står skrivet: *Den rättfärdige skall leva genom tron.*

Evangelium

Matt. 8:5–13

När Jesus gick in i Kafarnaum kom en officer fram till honom och bad om hjälp: "Herre, min tjänare ligger förlamad där hemma och har svåra plågor." Jesus sade: "Skall då jag komma och bota honom?" Officieren svarade: "Herre, jag är inte värd att du går in under mitt tak. Men säg bara ett ord, så blir pojken frisk. Jag är själv en som står under befäl, och jag har soldater under mig, och säger jag till den ene: Gå, så går han, och till den andre: Kom, så kommer han, och säger jag till min tjänare: Gör det här, så gör han det." Jesus blev förvånad och sade till dem som följde honom: "Sannerligen, inte hos någon i Israel har jag funnit en så stark tro. Jag säger er att många skall komma från öster och väster och ligga till bords med Abraham och Isak och Jakob i himmelriket. Men rikets egna barn skall kastas ut i mörkret utanför. Där skall man gråta och skära tänder." Och till officeren sade Jesus: "Gå. Du trodde och det skall ske." Och i det ögonblicket blev pojken frisk.

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 30:18–21

Nu väntar Herren på att få visa er nåd, nu vill han uppenbara sin höghet genom att förbarma sig över er. Ty Herren är en rättvis Gud, lyckliga de som sätter sitt hopp till honom! Sions folk, du som bor i Jerusalem, gråt inte mer. Han skall visa dig nåd när du ropar till honom, så snart han hör din bön skall han svara. Herren har låtit dig leva på svältkost, men nu skall du inte vänta förgäves på höstregnet mer. – Nej, du skall rikta blicken mot dina lärare och

lyssna på dina vägvisare som säger: "Här är vägen, följ den!" när ni vill vika av åt höger eller vänster.

eller

2 Kung. 5:1-15

Naaman, den arameiske kungens överbefälhavare, hade stort inflytande hos sin herre och var högt ansedd, eftersom det var genom honom som Herren hade gjort arameerna segerrika. Men han led av spetälska. Under ett härjningståg hade arameerna tagit en liten flicka från Israel som fånge. Hon kom i tjänst hos Naamans hustru, och en dag sade hon till sin matmor: "Om min husbonde bara kunde komma till profeten i Samaria! Då skulle han bli botad från sin spetälska." Naaman gick till sin herre och berättade vad den israelitiska flickan hade sagt. "Far du dit", sade arameerkungen, "jag skall skicka med dig ett brev till Israels kung." Naaman gav sig i väg och tog med tio talenter silver och 6 000 siklar guld och dessutom tio högtidsdräkter. Han överlämnade brevet till kungen av Israel, och där stod: "Med detta brev sänder jag min tjänare Naaman till dig, för att du skall bota honom från hans spetälska." När kungen hade läst brevet rev han sönder sina kläder och ropade: "Är jag då en gud, med makt över liv och död, eftersom han skickar till mig en spetälsk och begär att jag skall bota honom? Ni märker hur han söker sak med mig."

Gudsmannen Elisha fick veta att Israels kung hade rivit sönder sina kläder, och han sände då bud och frågade kungen: "Varför river du sönder dina kläder? Låt mannen komma till mig, så skall han inse att det finns en profet i Israel." Och Naaman kom med sina hästar och vagnar och stannade vid Elishas port. Elisha skickade ut en man till honom med denna uppmaning: "Far ner till Jordan och bada sju gånger i floden, så skall din hud läkas och du bli renad." Men Naaman gick därifrån i

vredesmod och sade: "Jag hade trott att han skulle komma ut själv och stå där och ropa till Herren, sin Gud, och föra handen fram och tillbaka över det sjuka stället och så bota min spetälska. Är inte Amana och Parpar, floderna i Damaskus, bättre än alla Israels vattendrag? Kunde jag inte lika väl bada där och bli renad?" Förbittrad vände han sig om och gick. Men hans följeslagare kom fram och talade med honom. "Fader", sade de, "om det hade varit något svårt profeten begärt av dig, nog hade du gjort det då? Desto större anledning när han bara vill att du skall bada dig för att bli renad."

Naaman for då ner och doppade sig sju gånger i Jordan, som gudsmannen hade sagt. Då läktes hans hud och blev som ett barns, och han var ren. Han vände tillbaka till gudsmannen med hela sitt följe, gick fram till honom och sade: "Nu vet jag att det inte finns någon gud på hela jorden utom i Israel. Jag ber dig ta emot en gåva av din tjänare."

Andra läsningen

Hebr. 11:1-10

Tron är grunden för det vi hoppas på; den ger oss visshet om det vi inte kan se. För sin tro fick fäderna Guds vittnesbörd. I tro förstår vi att världen har formats genom ett ord från Gud och att det vi ser inte har blivit till ur något synligt.

I tro bar Abel fram ett bättre offer åt Gud än Kain och fick vittnesbördet att han var rättfärdig – Gud vittnade själv om hans offer – och tack vare tron talar han ännu, fast han blev dräpt. I tro togs Henok härifrån så att han inte behövde se döden. *Man fann honom inte mer, ty Gud hade tagit honom härifrån.* Dessförinnan fick han vittnesbördet att *han hade funnit nåd hos Gud.* Utan tro kan ingen finna nåd hos honom. Ty den som vill nalkas Gud måste tro att han finns och att han lönar dem som sö-

ker honom. I tro byggde Noa, uppfylld av helig fruktan, en ark för att rädda de sina, sedan han hade fått en uppenbarelse om det som ännu inte kunde ses. Därmed blev han till en dom över världen och fick själv del i den rättfärdighet som kommer av tro.

I tro lydde Abraham när han blev kallad. Han drog bort till ett land som skulle bli hans, och han drog bort utan att veta vart han skulle komma. I tro slog han sig ner i det utlovade landet som i ett främmande land och bodde i tält liksom Isak och Jakob, som hade fått del i samma löfte. Ty han väntade på den stad med fast grund som Gud själv har planlagt och byggt.

Evangelium

Joh. 4:39–42

Många samarier från den staden hade kommit till tro på Jesus genom kvinnans ord när hon försäkrade: ”Han har sagt mig allt som jag har gjort.” När samarierna kom till honom bad de honom stanna hos dem, och han stannade där två dagar. Många fler kom till tro genom hans egna ord, och de sade till kvinnan: ”Nu är det inte längre vad du har sagt som får oss att tro. Vi har själva hört honom och vet att han verkligen är världens frälsare.”

Tredje årgången

Första läsningen

5 Mos. 32:36–39

Herren skaffar rätt åt sitt folk och förbarmar sig över sina tjänare, då han ser att de inte orkar mer, att det är ute med hög som låg. Då frågar han: ”Var är deras gudar, klippan som var deras tillflykt, de som åt fett vid deras slaktoffer och drack vinet vid deras dryckesoffer?”

Må de gripa in och hjälpa er, låt dem ge er skydd!
Vet att jag är Gud, jag och ingen annan.
Det är jag som ger död och liv, jag som sårar och läker, ingen kan rycka något ur min hand.”

Andra läsningen

2 Kor. 1:3–7

Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader, barmhärtighetens fader och all trösts Gud. Han tröstar oss i alla våra svårigheter, så att vi med den tröst vi själva får av Gud kan trösta var och en som har det svårt. Ty liksom vi har fått en riklig del av Kristi lidanden får vi också riklig tröst genom Kristus. Har vi det svårt är det för er tröst och frälsning. Blir vi tröstade är det för att ni skall få den tröst som hjälper er att bära samma lidanden som vi själva. Vi har ett fast hopp när det gäller er; vi vet att liksom ni delar lidandena med oss, delar ni också trösten.

Evangelium

Mark. 1:29–39

Från synagogan gick de hem till Simon och Andreas tillsammans med Jakob och Johannes. Simons svärmor låg i feber, och det sade de genast till Jesus. Han gick fram till henne, tog hennes hand och reste henne upp. Och febern lämnade henne, och hon passade upp dem. På kvällen, efter solnedgången, kom man till honom med alla sjuka och besatta. Hela staden hade samlats utanför dörren. Och han botade många som led av olika sjukdomar och drev ut många demoner, och han förbjöd demonerna att tala, eftersom de visste vem han var.

Tidigt nästa morgon, medan det ännu var mörkt, gav han sig av därifrån och gick bort till en enslig plats, och där bad han. Simon och de andra skyndade efter honom, och när de hade funnit honom sade de: "Alla söker efter dig." Han svarade: "Låt oss gå åt ett annat håll, till byarna här omkring, så att jag kan predika där också. Det är därför jag har gått ut." Och han gick och predikade i synagogorna i hela Galileen och drev ut demonerna.

Dagens bön

1.

Helige Fader,
du vill att alla människor
skall leva i din sanning.
Tack för din kärlek.
Hjälp oss att föra ditt förnyande
evangelium vidare,
så att du får skapa sanna människor
av allt ditt folk.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Gud, i dag tänker vi på
vad det innebär att tro.
Dagarna ljusnar utanför vårt fönster,
luften är klar.
Här vill vi vara stilla en stund:
andas och tro.
Gud, i dig lever vi och finns till.
Stilla våra tankar. Gör vår tro klar,
som luften utanför vårt fönster.

3.

Fader, ibland är det svårt att tro.
Inför dig står vi både vetande och ovetande
men anar ett ljus som aldrig dör.
Tack för att du för oss är som en dag
utan kväll,
som en sol utan nedgång.
Tack för att du låter dig finnas.
Tack för att vår tro i dig har funnit
det som ingen människa har anat.

Gör oss så stilla
att vår tro kan vila i dig.
Fader, ge oss livet och ljuset,
ge oss en levande tro.

4.

Jesus Kristus, vår Frälsare,
i dag minns vi den far
som kom till dig med sin oro.
Hans pojke var sjuk
och han bad om din hjälp.
Tack för att också vi får komma till dig
med vår nöd.
Vår tro är så svag, men vi kommer ändå.
Herre, tack för att du bryr dig om oss.
Herre, hör vår bön.

Fjärde söndagen efter trettondagen

Jesus hjälper i nöden

Denna söndags budskap uppmanar oss att ta vår tillflykt till Jesus. Han hjälper i inre och yttre nöd. Också naturkrafterna är honom underdåniga. Vi människor är i allt beroende av honom. Tron på vår Frälsare, honom som stillade stormen och räddade Petrus från att drunkna, övervinner hopplösheten och ger ny förtröstan.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 372 När stormen ryter vilt på hav
155 Gud är vår starkhet och vårt stöd
382 Jag lyfter mina händer

Dps 159 Guds församling, håll i minne
402 Jag vet en hamn
401 Ut ur mörkret, upp till ljuset
432 Var inte rädd

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Kom och se Guds gärningar,
hans väldiga verk bland människor.

Ps. 66:5

Psalm

Tacka Herren, ty han är god,
evigt varar hans nåd.
Så skall de befriade säga,
de som Herren befriat ur nöden.
Andra for på skepp över havet
och drev handel på de stora vattnen.
De såg Herrens verk,

hans under i havets djup.
Han befallde, och en storm
blåste upp,
som fick vågorna att gå höga.
De kastades mot himlen
och mot djupen,
modet svek dem i faran.
De vinglade och raglade som druckna,
deras färdighet var till ingen nytta.
Då ropade de till Herren i sin nöd,
och han förde dem ut
ur deras trångmål.
Han stillade stormen,
och vågorna tystnade.
De gladdes när det blev lugnt,
han lät dem nå hamnen de ville till.
De skall tacka Herren
för hans godhet,
hans underbara gärningar
mot människor.

Ps. 107:1-2, 23-31

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Väldigare än de stora vattens brus,
väldigare än havets bränningar,
ja, väldig är Herren i höjden.

Ps. 93:4

Första årgången

Första läsningen

Jes. 51:9–16

Vakna upp, vakna upp,
klä dig i makt och styrka, Herre!
Vakna upp som i forna dagar,
som i gången tid.
Det var du som högg ner Rahav,
du som genomborrade draken.
Det var du som torkade ut havet,
vattnet i det stora djupet,
du som gjorde havsbotten till en väg,
där de befriade kunde tåga fram.
De som Herren har friköpt vänder åter.
De kommer till Sion med jubel,
krönta med evig glädje.
Fröjd och glädje följer dem,
sorg och suckan flyr.
Jag, jag är den som tröstar er.
Varför fruktar du människor,
de dödliga, som är som gräset?
Varför glömmes du Herren, din skapare,
han som har spänt upp himlen
och lagt jordens grund?
Du lever i ständig skräck
för förtryckarens vrede.
Han står redo att förgöra dig,
men vad blir det av förtryckarens vrede?
Snart skall den fjättrade befrias,
han skall inte läggas i graven,
och aldrig skall han sakna bröd.
Jag är Herren, din Gud,
som rör upp havet i dånande vågor,
han vars namn är Herren Sebaot.
Jag lade mina ord i din mun
och gömde dig under min skyddande hand,
jag spände upp himlen
och lade jordens grund,
jag sade till Sion: ”Du är mitt folk.”

Andra läsningen

2 Kor. 1:8–11

Jag vill att ni skall ha klart för er, bröder,
hur svårt vi hade det i Asien. Vi pressades
så långt över vår förmåga att vi rent av
misströstade om livet. Men en dödsdom har
vi alltid haft inom oss, för att vi inte skulle
förlita oss på oss själva utan på den Gud
som uppväcker de döda. Och han räddade
oss från dessa dödens angrepp och kommer
att rädda oss igen. Till honom står vårt
hopp, han skall rädda oss. Och ni skall
hjälpa till med er bön för oss, så att det blir
många som tackar Gud för den nåd vi får
genom mångas medverkan.

Evangelium

Matt. 8:23–27

Jesus steg i båten, och hans lärjungar följde
med. Plötsligt blev det så stark sjögång att
båten nästan försvann bland vågorna. Men
han sov. De gick fram och väckte honom:
”Herre, hjälp oss, vi går under.” Han sade:
”Varför är ni rädda, ni trossvaga?” Sedan
reste han sig och hutade åt vindarna och
sjön, och det blev alldeles lugnt. Folk häp-
nade och sade: ”Vem kan han vara? Till
och med vindarna och sjön lyder honom.”

Andra årgången

Första läsningen

Job 38:1–4, 8–11, 16–18

Herren svarade Job ur stormen:
Vem är du som höljer min visa plan
i mörker
med ord utan förnuft?
Gör dig redo, var en man,
ge mig besked när jag frågar!

Var var du när jag lade jordens grund?
Låt höra, om du vet och kan!
Vem satte portar som spärr för havet?
När det bröt fram ur moderlivet
och jag gav det molnen till kläder
och dimman till lindor,
satte jag för det en gräns
och stängde med portar och bommar.
Jag sade: "Hit men inte längre,
här skall dina stolta vågor hejdas."
Har du varit framme vid havets källor
eller vandrat genom de dolda djupen?
Har du skådat dödens portar,
portarna till det yttersta mörkret?
Kan din tanke fatta jordens vidd?
Låt höra, om du vet allt detta!

Andra läsningen

2 Tim. 1:7-10

Gud har inte gett oss modlöshetens ande utan kraftens, kärlekens och självbesinningens. Skäms alltså inte för vittnesbördet om vår Herre och inte heller för mig som är fånge för hans skull, utan lid för evangeliet du också, med kraften från Gud. Han har räddat oss och kallat oss med en helig kallelse, inte på grund av våra gärningar utan genom sitt beslut och sin nåd, som han skänkte oss i Kristus Jesus redan före tidens början men som har blivit uppenbar nu när vår frälsare Kristus Jesus trätt fram. Han har utplånat döden och dragit liv och oförgänglighet fram i ljuset genom evangeliet.

Evangelium

Matt. 14:22-33

Jesus befallde sina lärjungar att stiga i båten och fara i förväg till andra sidan sjön medan han skickade hem folket. Så snart han hade gjort det gick han upp på berget för att vara för sig själv och be. Där var

han ensam när det blev kväll. Båten var då redan långt från land och kämpade mot vågorna, eftersom det var motvind. Strax före gryningen kom han till dem, gående på sjön. När lärjungarna fick se honom gå på sjön blev de förskräckta och trodde att det var en vålnad, och de skrek av rädsla. Men genast talade Jesus till dem och sade: "Lugn, det är jag. Var inte rädda." Petrus svarade: "Herre, om det är du, så säg åt mig att komma till dig på vattnet." Han sade: "Kom!", och Petrus steg ur båten och gick på vattnet fram till Jesus. Men när han såg hur det blåste blev han rädd. Han började sjunka och ropade: "Herre, hjälp mig!" Jesus sträckte genast ut handen och grep tag i honom. "Du trossvage", sade han. "Varför tvivlade du?" De steg i båten, och vinden lade sig. Och de som var i båten föll ner för honom och sade: "Du måste vara Guds son."

Tredje årgången

Första läsningen

1 Kung. 17:1-6

Elia, en man från Tishbe i Gilead, sade till Achav: "Så sant Herren lever, Israels Gud som jag tjänar, under de närmaste åren skall det varken falla dagg eller regn annat än på min befallning." Herrens ord kom till Elia: "Bryt upp, ta vägen österut och göm dig i Kerits bäckravin, öster om Jordan. Där kan du dricka ur bäcken, och jag har befallt korporna att förse dig med mat." Elia gjorde som Herren hade sagt, han gick till Kerits bäckravin öster om Jordan och slog sig ner där. Korporna kom med bröd och kött till honom både morgon och kväll, och han drack ur bäcken.

Andra läsningen

Hebr. 11:23–27

I tro höll Moses föräldrar sitt nyfödda barn gömt i tre månader, eftersom de såg att det var ett vackert barn, och de lät sig inte skrämmas av kungens påbud. I tro vägrade Mose som vuxen att låta sig kallas son till faraos dotter. Han ville hellre fara illa tillsammans med Guds folk än ha en kortvarig glädje av synden. Han såg fram mot lönen som väntade och räknade den smälek som Messias får utstå som en större rikedom än Egyptens skatter. I tro lämnade han Egypten och fruktade inte kungens vrede utan höll ut, därför att han liksom såg den Osynlige.

Evangelium

Joh. 6:16–21

När det hade blivit kväll gick Jesu lärjungar ner till sjön och steg i en båt för att ta sig över till Kafarnaum på andra sidan. Det var redan mörkt, och Jesus hade ännu inte kommit tillbaka. Det blåste hårt och vågorna gick höga. När de hade rott en halv mil fick de se Jesus komma gående på sjön och närma sig båten. De blev rädda, men han sade till dem: ”Det är jag, var inte rädda.” Då ville de ta med honom i båten, och med ens var den framme vid stranden dit de var på väg.

Dagens bön

1.

Vår Fader och Gud.
Du sände din Son in i vår oroliga värld.
Skänk oss din heliga Ande,
så att vi litar på Jesus Kristus,
han som finns mitt ibland oss
och som också vindarna lyder.

Hjälp oss att ta emot varje dag
som en gåva av dig,
tills vi får vara hos dig
i ditt oförgängliga liv.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Jesus, du var med i båten när det stormade.
Ibland har vi svårt att våga tro
att du finns med oss här i vår båt.
Därför blir vi rädda, som lärjungarna.
Men du är inte rädd.
Du hör oss när vi ber
och vinden lyder dig.
Tack för att du tar hand om oss
och är oss nära.
Vi prisar dig, vår Herre och Frälsare.

3.

Gud, du vet att vi ofta är rädda.
Vi är rädda för sjukdom och sorg,
vi är rädda för döden.
Vi driver i storm på ett nattligt hav.
Tag hand om vår resa
över de mörka vattnen.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

4.

Evige Gud,
när starka krafter bryts ner
och allt är tomhet
rubbas vi i vårt högmod.
Lär oss att hoppas på dig
när vi har det svårt.
Beskydda oss och ta emot oss
som en hamn där vi får vila.
Fader, lär oss att leva i dig.

Femte söndagen efter trettondagen

Två slags sådd

Jesus berättar liknelsen om såningsmannen som sår god säd i sin åker. Men också hans fiende sår sitt ogräs i samma åker. Först när utsädet har mognat till skörd blir skillnaden uppenbar. Vi människor kan inte heller alltid veta var gränsen mellan Guds och ondskans rike går. Det är Gud som vid tidens slut gör en åtskillnad. De troende bör därför låta Guds ord verka. Då kan de stå ut med varandras brister i väntan på Guds skördetid.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 308 Den höga himlen
158 Förbliv hos oss, o Jesus Krist

Dps 197 Du sänt oss, Gud, ditt helga ord
203 Lovad vare Gud som sänder
443 Låt nya tankar tolka Kristi bud

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Fäll ingen dom i förtid,
innan Herren kommer.
Han skall låta ljus falla över det
som ligger dolt i mörkret
och avslöja allt som människorna
har i sinnet.

1 Kor. 4:5

Psalm

Reta inte upp dig på de onda,
avundas inte dem som gör orätt!
De torkar snabbt som gräset
och vissnar bort som grönskan.
Förtrösta på Herren och gör det goda,
så får du bo i ditt land och leva trygg.
Ha din glädje i Herren,
han ger dig allt vad ditt hjärta begär.
Lägg ditt liv i Herrens hand.
Lita på honom, han kommer
att handla.
Han skall låta din rätt lysa som
gryningsljuset,
din rättvisa sak som middagssolen.
Var stilla inför Herren, vänta på
honom.
Reta dig inte på den
som har framgång,
den som når sina onda syften.
Stilla din harm, låt din vrede slockna,
reta inte upp dig, det leder bara
till ont.
De som gör det onda skall drivas bort,
men de som hoppas på Herren
får äga landet.

Ps. 37:1-9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Herrens ögon ser,
hans blickar prövar människan.
Ps. 11:4

Första årgången

Första läsningen

Hes. 33:10–16

Herrens ord kom till profeten:

Människa! Säg till israeliterna: Ni frågar: "Hur skall vi kunna leva, då våra brott och synder tynger oss och får oss att tyna bort?" Svara dem: Så sant jag lever, säger Herren Gud, jag önskar inte den gudlöses död. Jag vill att han upphör med sina gärningar och får leva. Vänd om! Vänd er bort från era onda gärningar. Israeliter, ni vill väl inte dö?

Människa! Säg till dina landsmän: Om den rättfärdige gör något brottsligt kan hans rättfärdighet inte rädda honom. Upphör den gudlöse med sin gudlöshet leder den inte till hans fall. Börjar den rättfärdige synda räcker inte hans rättfärdighet för att han skall få leva. Om jag säger till den rättfärdige: "Du skall leva" och han förlitar sig på sin rättfärdighet och handlar orätt, skall alla hans rättfärdiga gärningar vara glömda. Han skall dö för den orätt han gjort. Och om jag säger till den gudlöse: "Ditt straff är döden" och han upphör att synda och handlar rätt och rättfärdigt – återlämnar vad han tagit i pant, återställer vad han plundrat, håller sig till livets bud och undviker att handla orätt – då skall han få leva. Han skall inte dö. Alla synder han har begått skall vara glömda. Han har handlat rätt och rättfärdigt. Han skall leva.

Andra läsningen

Kol. 3:12–17

Som Guds utvalda, heliga och älskade skall ni alltså klä er i innerlig medkänsla, vänlighet, ödmjukhet, mildhet och tålmod. Ha fördrag med varandra och var överseende om ni har något att förebrå någon. Liksom Herren har förlåtit er skall också ni förlåta. Men över allt detta skall ni ha kärleken, det band som ger fullkomlighet. Låt Kristi frid råda i era hjärtan, den som ni kallades till som lemmar i en och samma kropp. Visa er tacksamhet. Låt Kristi ord bo hos er i hela sin rikedom och med all sin vishet. Lär och vägled varandra, med psalmer, hymner och andlig sång i kraft av nåden, och sjung Guds lov i era hjärtan. Låt allt vad ni gör i ord eller handling ske i herren Jesu namn och tacka Gud fadern genom honom.

Evangelium

Matt. 13:24–30

Jesus lät dem höra en annan liknelse: "Med himmelriket är det som när en man hade sått god säd i sin åker. Medan alla låg och sov kom hans fiende och sådde ogräs mitt bland vetet och gick sedan sin väg. När säden växte upp och gick i ax visade sig också ogräset. Då gick tjänarna till sin herre och sade: 'Herre, var det inte god säd du sådde i din åker? Varifrån kommer då ogräset?' Han svarade: 'Det är en fiende som har varit framme.' Tjänarna frågade: 'Skall vi alltså gå och rensa bort ogräset?' – 'Nej', svarade han, 'då kan ni rycka upp vetet samtidigt som ni rensar bort ogräset. Låt båda växa tills det är dags att skörda. När skördetiden kommer skall jag säga till dem som skall skörda: Rensa först bort ogräset och bind ihop det i knippen att eldas upp. Men vetet skall ni samla i min lada.'"

Andra årgången

Första läsningen

4 Mos. 11:24–30

Mose gick ut och talade om för folket vad Herren hade sagt. Han samlade sjuttio av folkets äldste och lät dem ställa sig kring tältet. Då steg Herren ner i molnet och talade till honom. Han tog av anden som vilade över Mose och gav åt de sjuttio äldste. När anden kom över dem greps de av profetisk hänryckning, för första och enda gången.

Två män – den ene hette Eldad, den andre Medad – hade stannat kvar i lägret. Anden kom också över dem, ty de hörde till de utvalda men hade inte gått ut till tältet, och nu greps de av profetisk hänryckning inne i lägret. En pojke sprang bort till Mose och talade om att Eldad och Medad profeterade i lägret. Josua, Nuns son, som hade tjänat Mose från ungdomen, vände sig då till honom och sade: "Hejda dem, herre!" Men Mose svarade: "Blir du kränkt på mina vägnar? Om ändå hela Herrens folk vore profeter! Om Herren ändå ville låta sin ande komma över dem alla!" Sedan återvände Mose till lägret tillsammans med Israels äldste.

Andra läsningen

Fil. 1:12–18

Jag vill att ni skall veta, bröder, att det som hänt mig snarast har fört evangeliet framåt. Det har nu blivit klart för hela pretoriet, och alla andra också, att det är för Kristi skull som jag sitter fången, och de flesta av bröderna har genom min fångenskap stärkts i sin tro på Herren, så att de vågar predika Guds ord ännu mera oförskräckt än förut. Visst finns det en del som förkunnar Kristus för att de är avundsjuka och vill ställa till bråk. En del däremot har goda

avsikter, och de förkunnar av kärlek; de vet ju att jag är satt att försvara evangeliet. Men de andra är bråkmakare och talar om Kristus inte av rena motiv utan för att göra det svårare för mig i min fångenskap. Än sen? Falska eller hederliga syften – i vilket fall som helst blir Kristus förkunnad, och det gläder jag mig över. Men också i fortsättningen skall jag kunna glädja mig.

Evangelium

Mark. 9:38–41

Johannes sade till Jesus: "Mästare, vi såg en som drev ut demoner i ditt namn, och vi försökte hindra honom, eftersom han inte hörde till oss." Men Jesus sade: "Hindra honom inte. Ingen som gör underverk i mitt namn kan genast efteråt tala illa om mig. Den som inte är mot oss, han är för oss. Den som ger er en bägare vatten att dricka därför att ni tillhör Kristus – sannerligen, han skall inte gå miste om sin lön."

Tredje årgången

Första läsningen

Joel 3:12–16

Folken skall bryta upp
och tåga till Joshafats dal.
Där skall jag sitta till doms
över alla folken runt omkring.
Skörden är mogen, sätt fart på skäran,
kom och trampa, vinpressen är full,
ja, presskaren flödar över
– så stor är folkens ondska.
Larmande skaror
i Domens dal.
Herrens dag är nära
i Domens dal.
Sol och måne förmörkas
och stjärnorna mister sitt sken.

Herren ryter från Sion,
hans röst dånar från Jerusalem.
Himmel och jord bävar,
men för sitt folk är Herren en tillflykt,
ett värn för Israel.

Andra läsningen

1 Kor. 3:4–9

När den ene säger: ”Jag hör till Paulus”, och den andre: ”Jag hör till Apollos”, är ni inte då som alla andra? Vad är Apollos? Vad är Paulus? Tjänare som har fört er till tro, var och en med den gåva han fått av Herren. Jag planterade, Apollos vattnade, men Gud gav växten. Varken den som planterar eller den som vattnar betyder något, bara Gud, han som ger växten. Den som planterar och den som vattnar är ett, men var och en skall få sin lön efter sitt arbete. Vi är ju Guds medhjälpare, och ni är Guds åker, Guds bygge.

Evangelium

Mark. 4:26–29

Jesus sade: ”Med Guds rike är det som när en man har fått utsädet i jorden. Han sover och stiger upp, dagar och nätter går, och säden grov och växer, han vet inte hur. Av sig själv bär jorden gröda, först strå, så ax, så moget vete i axet. Men när grödan är mogen låter han skäran gå, för skördetiden är inne.”

Dagens bön

1.

Himmelske Far,
du som genom din Son grundade ditt rike
mitt ibland oss,
du vill att alla skall bli sanna människor
genom honom.
Låt din levande Ande hjälpa och trösta oss,
så att vår kärlek och vår tro består
tills du kallar oss hem till dig.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Gud, du ser den osynliga gränsen
mellan ont och gott.
Det är du som skiljer ogräset från vetet
när tiden är inne.
Vi vill vara det goda vetet.
Ge oss mildhet och tålmod
medan vi växer.
Dig Fader, Son och heliga Ande
prisar vi i evighet.

3.

Allsmäktige Gud.
Vi tackar dig för ditt ord
som du sår i våra hjärtan.
Välsigna ditt ord och gör det levande.
Låt inte onskans ogräs förkväva
den goda sådden i oss.
Låt skördetiden bli en glädjens tid
då du samlar in oss som den goda säden
i ditt rike.

Sjätte söndagen efter trettondagen

När denna söndag förekommer i kyrkoåret används texterna och bönerna för den 26 söndagen efter pingst.

LITURGISK FÄRG: grön

Påskkretsen

Till påskkretsen hör tre skeden: förberedelsetiden (fastan), påskfesten och festtiden, som räcker ända till pingst. Korset och uppståndelsen utgör centrum i påskkretsen.

Söndagarna före fastetiden

Den drygt två veckor långa tiden före den egentliga fastan bildar en övergångsperiod mellan trettondagstiden och fastetiden. Denna tid behövs för att man skall kunna förbereda sig för fastan och lära sig förstå fastans betydelse och innehåll. Söndagarnas gamla namn visar att denna tid (den s.k. förfastan) hör till påskkretsen.

Tredje söndagen före fastetiden

Septuagesima

Den oförtjänta nåden

Dagens gamla latinska namn *Septuagesima* (den sjuttionde) talar om att det är sjuttio dagar till påsken, som församlingen nu vänder sin blick mot. Av gammalt började prästerskapets fasta vid denna tidpunkt. Församlingen och dess tjänare uppmanas att med uthållighet kämpa trons goda kamp i förtröstan på Guds nåd. Dagens evangelium påminner om att Guds nåd inte kan förtjänas. Hans godhet är lika stor mot alla.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 251 Vår Gud har av barmhärtighet
275 Jesus för världen givit sitt liv

Dps 266 Jag nu den säkra grunden vunnit
170 Än finns det en värld
268 Jesus, korsets man
416 O människa, o vandringsman
453 Du är större än mitt hjärta

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag litar på din godhet,
mitt hjärta skall jubla över din hjälp.
Ps. 13:6

Psalm

Jag har dig kär, Herre, min styrka,
Herre, min klippa, min borg och
min räddare,
min Gud, berget som är min tillflykt,
min sköld och mitt starka värn,
min fristad.

Till Herren, den högtlovade,
ropade jag,
och jag blev räddad från mina fiender.
Dödens bränningar brusade kring mig,
förödelsens stormflod skrämde mig.
Dödsrikets snaror omgav mig,
framför mig väntade dödens fällor.
I min förtvivlan klagade jag
för Herren,
ropade jag till min Gud,
och han hörde min röst i sitt tempel,
mitt rop nådde fram till hans öra.
Ps. 18:2-7

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Stor är din godhet,
som du sparat åt dina trogna
och som du ger i allas åsyn
åt dem som tar sin tillflykt till dig.
Ps. 31:20

Första årgången

Första läsningen

Jer. 9:23–24

Så säger Herren:
Den vise skall inte vara stolt
över sin vishet,
den starke inte över sin styrka,
den rike inte över sin rikedom.
Den som vill vara stolt skall vara stolt
över detta:
att han har insikt och kunskap om mig,
om att jag, Herren, verkar i kärlek,
i rätt och rättfärdighet på jorden,
ty däri har jag min glädje,
säger Herren.

Andra läsningen

1 Kor. 9:24–27

Ni vet ju att alla löparna i en tävling springer men att bara en får priset. Löp då för att vinna det. Var och en som tävlar måste försaka allt – löparen gör det för en krans som vissnar, vi för en som aldrig vissnar. Jag har målet i sikte när jag löper, och jag slår inte i luften när jag boxas. Jag går hårt åt min kropp och tvingar den till lydnad, för jag vill inte predika för andra och själv komma till korta.

Evangelium

Matt. 20:1–16

Jesus sade:
”Med himmelriket är det som när en jordägare vid dagens början gick ut för att leja arbetare till sin vingård. Han kom överens med dem om en dagspenning på en denar och sände i väg dem till vingården. Vid tredje timmen gick han ut igen och fick se några andra stå sysslolösa på torget.

Till dem sade han: 'Gå bort till vingården, ni också. Jag skall ge er skäligt betalt.' Och de gav sig dit. Sedan gick han ut vid sjätte timmen och vid nionde och gjorde likadant. Vid elfte timmen gick han ut igen, och när han såg några andra stå där sade han: 'Varför står ni här hela dagen utan att arbeta?' De svarade: 'Därför att ingen har lejt oss.' Då sade han: 'Gå bort till vingården, ni också.' På kvällen sade vingårdens ägare till förmannen: 'Kalla samman arbetarna och ge dem deras lön. Börja med dem som kom sist och sluta med de första.' De som hade lejts vid elfte timmen kom fram och fick en denar var. När sedan de första steg fram trodde de att de skulle få mer, men fick var sin denar de också. Då protesterade de och sade till ägaren: 'De där som kom sist har bara hållit på en timme, och du jämställer dem med oss som har slitit hela dagen i solhettan.' Då sade han till en av dem: 'Min vän, jag är inte orättvis mot dig. Vi kom ju överens om en denar, ta nu vad du skall ha, och gå. Men jag vill ge den siste lika mycket som du fick. Har jag inte rätt att göra som jag vill med det som är mitt? Eller ser du med onda ögon på att jag är god?' Så skall de sista bli först och de första sist.”

Andra årgången

Första läsningen

5 Mos. 7:6–8

Mose sade till Israel:

Ty du är ett folk som är helgat åt Herren, din Gud. Dig har Herren, din Gud, utvalt att vara hans dyrbara egendom framför alla andra folk på jorden.

Det var inte för att ni är ett större folk än andra som Herren fäste sig vid er och utvalde er – ni är ju det minsta folket av alla. Men Herren älskade er och ville hålla sin ed till era fäder, och därför förde han er med stark hand ut ur slavlägret och befriade dig ur faraos, den egyptiske kungens, våld.

Andra läsningen

Fil. 3:7-14

Men allt sådant som var en vinst för mig har jag för Kristi skull kommit att räkna som en ren förlust. Ja, jag räknar faktiskt allt som en förlust jämfört med det som är långt mera värt, kunskapen om min herre Kristus Jesus. För hans skull har allt det andra förlorat sitt värde för mig. Jag kastar det på sophögen för att vinna Kristus och få leva i honom, inte med den rättfärdighet som lagen ger utan med den som kommer av tro på Kristus, den rättfärdighet som Gud ger åt dem som tror. Jag vill lära känna Kristus och kraften från hans uppståndelse och dela hans lidanden, genom att bli lik honom i en död som hans – kanske jag då kan nå fram till uppståndelsen från de döda.

Tro inte att jag redan har nått detta eller redan har blivit fullkomlig. Men jag gör allt för att gripa det, när nu Kristus Jesus har fått mig i sitt grepp. Bröder, jag menar inte att jag har det i min hand, men ett är säkert: jag glömmer det som ligger bakom mig och sträcker mig mot det som ligger framför mig och löper mot målet för att vinna det pris där uppe som Gud har kallat oss till genom Kristus Jesus.

Evangelium

Matt. 19:27-30

Petrus sade till Jesus: "Vi har ju lämnat allt och följt dig. Hur blir det då för oss?" Jesus svarade: "Sannerligen, vid världens återfödelse, när Människosonen sätter sig på härlighetens tron, skall också ni som har följt mig sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar. Var och en som för mitt namns skull har lämnat hus eller bröder eller systrar eller far eller mor eller barn eller åkrar skall få hundrafalt igen och ärva evigt liv. Många som är sist skall bli först, och många som är först skall bli sist."

Tredje årgången

Första läsningen

1 Sam. 16:1-13

Herren sade till Samuel: "Hur länge tänker du gråta över Saul? Jag har ju förkastat honom; han skall inte längre vara kung över Israel. Fyll ditt smörjhorn med olja och ta det med dig. Jag sänder dig till Jishaj i Betlehem, ty jag har utsett en av hans söner till kung." Samuel svarade: "Nej, dit kan jag inte gå. Fick Saul reda på det skulle han döda mig." Men Herren sade: "Ta med dig en kviga och säg att du kommer för att offra till Herren. Bjud så in Jishaj till offerfesten. Sedan låter jag dig veta vad du skall göra; den som jag utpekar skall du smörja åt mig."

Samuel gjorde som Herren hade sagt. När han kom till Betlehem skyndade stadens äldste emot honom och frågade oroligt: "Vad för dig hit? Är allt väl?" – "Ja", svarade han. "Jag är här för att offra till Herren. Rena er, och kom sedan med mig till offerfesten." Han renade Jishaj och hans söner och inbjöd dem till offret. När de kom dit och Samuel såg Eliav, tänkte han: "Här inför Herren står nu hans smorde." Men Herren sade till Samuel: "Fäst dig inte vid hans utseende och hans resliga gestalt – honom har jag förkastat. Herren ser med andra ögon än människor: människor ser till det yttre, men Herren ser till hjärtat." Då kallade Jishaj på Avinadav och lät honom stiga fram inför Samuel. Men Samuel sade: "Inte heller honom har Herren utvalt." Därefter lät Jishaj Shamma stiga fram, men Samuel sade: "Inte heller honom har Herren utvalt." På detta sätt lät Jishaj sina sju söner stiga fram, men Samuel sade: "Herren har inte utvalt någon av dessa." Sedan frågade han: "Är detta alla dina söner?" – "Nej", svarade Jishaj, "den yngste är kvar, men han är ute och vallar fåren." Då sade Samuel: "Skicka efter honom, vi går inte vår väg förrän han har

kommit.” Jishaj lät hämta honom, och han var ljus och ståtlig och hade vackra ögon. Och Herren sade: ”Han är det, honom skall du smörja.” Samuel tog då oljehornet och smorde honom mitt ibland hans bröder. Och Herrens ande föll över David och var sedan alltid med honom. Därefter vände Samuel tillbaka till Rama.

Andra läsningen

Rom. 9:11-23

Innan Rebeckas barn var födda och hunnit göra vare sig gott eller ont – Guds beslut att välja fritt skulle stå fast och gärningar ingenting betyda, endast han själv, han som kallar – redan då fick hon höra orden: *Den äldre skall tjäna den yngre*. Det är också skrivet: *Jag älskade Jakob men hatade Esau*.

Vad innebär nu detta? Kan Gud göra orätt? Naturligtvis inte. Han säger ju till Mose: *Jag skall förbarma mig över vem jag vill och vara barmhärtig mot vem jag vill*. Alltså kommer det inte an på människans vilja eller strävanden utan på Guds förbarmande. Skriften säger ju till farao: *Det var därför jag upphöjde dig, för att jag skulle visa min makt på dig och för att mitt namn skulle förkunnas över hela jorden*. Så förbarmar han sig över vem han vill och förhärdar vem han vill.

Nu säger någon: Varför fortsätter han att förebrå oss? Ingen kan ju göra motstånd mot hans vilja. Men tror du, stackars människa, att du kan göra invändningar mot Gud? Kan det formade säga till formaren: Varför gjorde du mig sådan? Bestämmer inte krukmakaren över sin lera, så att han av en och samma klump kan göra både ett fint kärl och ett som inte är så fint? Kanske har Gud, för att visa sin vrede och göra sin makt känd, länge sparat de kärl som han har gjort för att förstöra i sin vrede? Och kanske ville han göra hela sin härlig-

het känd genom de kärl som han har bestämt till att förhärligas genom hans barmhärtighet?

Evangelium

Luk. 17:7-10

Herren Jesus sade:

”Om ni har en tjänare som plöjer eller vallar får, säger ni då till honom när han kommer hem från ägorna: Gå genast och slå dig ner vid bordet. Nej, ni säger: Gör i ordning maten åt mig, fäst upp dina kläder och passa upp mig medan jag äter och dricker; sedan kan du själv äta och dricka. Inte får tjänaren något tack för att han gör vad han är ålagd. På samma sätt med er: när ni har gjort allt som åligger er skall ni säga: Vi är odugliga tjänare, vi har bara gjort vad vi är skyldiga att göra.”

Dagens bön

1.

Herre Gud, himmelske Far.
Öppna våra ögon så att vi ser hur litet vi har förtjänat din godhet.
Hjälp oss så att vi inte avundas eller förkastar vår nästa, som du har benådat.
Detta ber vi om i Herrens Jesu Kristi namn.

2.

Gud, du är gränslös och trofast.
Lär oss att lita på dig, vad vi än måste genomleva.
Tack för att du möter oss när vi inte väntar det och när vi inte har förtjänat din kärlek.
Hjälp oss att förstå din vilja och att minnas dina löften.

3.

Himmelske Far.

Ofta väljer du att visa din nåd
mot dem som i våra ögon minst

har förtjänat den.

Lär oss att förstå att din nåd inte kan

förtjänas

men att allt du ger är en gåva.

Hjälp också oss att visa barmhärtighet
så som du visar barmhärtighet.

4.

Gud, du har sänt Jesus Kristus

till oss som gåva, som förebild

och som befriare.

Hjälp oss att avgöra vad som är

väsentligt i våra liv.

Ge oss uthållighet

i kärleken till dem som behöver oss.

Låt oss få se ditt rike,

där de sista skall bli de första

och de första de sista.

I Jesu Kristi namn.

Andra söndagen före fastetiden

Sexagesima

Sådden av Guds ord

Denna söndag kallas *Sexagesima* (den sextionde). Evangelietexten talar om att så ut Guds ord. Jesus är såningsmannen, men också hans lärjungar har sänts ut för att troget så ut Guds ord i förlitan på att Gud i sinom tid ger växten.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 175 Käre Jesus, vi är här
208 Därför att Ordet bland oss bor
209 Som torra marken dricker regn

Dps 206 Livets Ande, kom från ovan
207 En såningsman går där i regn
och i sol
440 Tillkomme ditt rike

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Vakna! Varför sover du, Herre?
Res dig! Stöt inte bort oss för alltid!
Grip in, kom till vår hjälp,
befria oss, du som är god!

Ps. 44:24, 27

Psalm

Vi har hört, o Gud,
våra fäder har berättat för oss
om dina gärningar på deras tid,
dina dåd i forna dagar.
Du fördrev andra folk men lät våra
fäder slå rot,
folken kuvade du, men dem lät du
växa till.

De tog inte landet med sitt svärd,
deras egen kraft gav dem inte seger
men din hand, din kraft och din

gunst,
ty du älskade dem.

Du är min konung och min Gud,
du skänker Jakob seger.

Ps. 44:2–5

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

De ord jag har talat till er
är ande och liv.

Joh. 6:63

Första årgången

Första läsningen

Jes. 55:6–11

Sök Herren medan han låter sig finnas,
åkalla honom medan han är nära.
Må den gudlöse överge sin väg,
den ondskefulle sina planer.
Må han vända om till Herren,
så skall han förbarma sig över honom,
vända om till vår Gud,
som alltid vill förlåta.

Mina planer är inte era planer
och era vägar inte mina vägar,
säger Herren.
Liksom himlen är högt över jorden,
så är mina vägar högt över era vägar,
mina planer högt över era planer.
Liksom regn och snö faller från himlen
och inte vänder tillbaka dit
utan vattnar jorden,
får den att grönska och bära frukt,
och ger säd att så och bröd att äta,
så är det med ordet
som kommer från min mun:
det vänder inte fruktlöst tillbaka
utan gör det jag vill
och utför mitt uppdrag.

Andra läsningen

Apg. 16:9–15

På natten hade Paulus en syn; en makedonier stod där och bad honom: "Kom över till Makedonien och hjälp oss." När han hade haft denna syn försökte vi genast ta oss till Makedonien, ty vi förstod att Gud hade kallat oss att förkunna evangeliet där.

Vi lade alltså ut från Troas och seglade rakt över till Samothrake och nästa dag till Neapolis. Därifrån fortsatte vi till Filippi, en stad som ligger i första makedoniska distriktet och är en romersk koloni. Där stannade vi några dagar. På sabbaten gick vi ut genom stadsporten och ner till en flod, där vi trodde att det skulle finnas ett böneställe. Vi satte oss där och talade till de kvinnor som hade samlats. En av dem hette Lydia. Hon var från Thyatira och handlade med purpurtyger, och hon hörde till de gudfruktiga. När hon nu lyssnade öppnade Herren hennes hjärta så att hon tog till sig det som Paulus sade. Hon och alla i hennes hus blev döpta, och sedan bad hon oss: "När ni nu har blivit övertygade om att jag tror på Herren, kom då och bo hos mig." Och hon gav sig inte.

Evangelium

Luk. 8:4–15

När mycket folk samlades och man drog ut till Jesus från de olika städerna sade han i en liknelse: "En man gick ut för att så sitt utsäde. När han sådde föll en del på väggkanten, och folk trampade på det och himlens fåglar åt upp det. En del föll på berghäl- len, och när det hade kommit upp, vissnade det bort eftersom det inte fick någon väta. En del föll bland tistlarna, och tistlarna växte upp samtidigt och förkvävde det. Men en del föll i den goda jorden, och det växte och gav hundrafaldig skörd." Sedan ropade han: "Hör, du som har öron att höra med."

Hans lärjungar frågade honom vad denna liknelse betydde, och han svarade: "Ni har fått gåvan att lära känna Guds rikes hemligheter, men de andra får dem som liknelser, för att *de inte skall se, fast de ser, och inte förstå, fast de hör.*

Vad liknelsen betyder är detta: Utsädet är Guds ord. De vid väggkanten är de som hör ordet, men sedan kommer djävulen och tar bort det ur deras hjärtan, för att de inte skall tro och bli räddade. De på berg- hällen är de som tar emot ordet med glädje när de hör det men som inte har något rotfäste. De tror en kort tid, men i pröv- ningens stund avfaller de. Det som föll bland tistlarna, det är de som hör ordet men som längre fram kvävs av livets bekymmer, rikedomar och nöjen och aldrig ger mo- gen skörd. Men det som kom i den goda jorden, det är de som hör ordet och tar vara på det i ett gott och rent hjärta och genom uthållighet bär frukt."

Andra årgången

Första läsningen

Hos. 10:12–13

Så er sådd i rättfärdighet,
skörda efter kärlekens lag,
bryt er ny mark.
Det är dags att vända sig till Herren,
för att han skall komma
och låta rättfärdighet regna över er.
Ni har plöjt orättfärdighet,
ni har skördat ondska,
ni har ätit lögnens frukt.
Ni har litat på era stridsvagnar
och era många krigare.

Andra läsningen

1 Kor. 3:7–15

Varken den som planterar eller den som vattnar betyder något, bara Gud, han som ger växten. Den som planterar och den som vattnar är ett, men var och en skall få sin lön efter sitt arbete. Vi är ju Guds medhjälpare, och ni är Guds åker, Guds bygge.

Tack vare den nåd Gud har gett mig har jag som en klok byggmästare lagt en grund som någon annan bygger vidare på. Men var och en måste tänka på hur han bygger. Ingen kan lägga en annan grund än den som redan finns, och den är Jesus Kristus. På den grunden kan man bygga med guld, silver eller ädelstenar, trä, gräs eller halm, och det skall visa sig hur var och en har byggt. Den dagen skall avslöja det, ty den kommer med eld, och elden skall pröva vad vars och ens arbete är värt. Den vars byggnad består skall få lön. Den vars verk brinner ner skall bli utan. Själva skall han dock räddas, men som ur eld.

Evangelium

Joh. 4:31–38

Lärjungarna sade till Jesus: ”Rabbi, kom och ät.” Han svarade: ”Jag har mat att äta som ni inte känner till.” Lärjungarna sade då till varandra: ”Kan någon ha kommit med mat till honom?” Jesus sade: ”Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullborda hans verk. Ni säger: fyra månader till, så är det dags att skörda. Men jag säger er: lyft blicken och se hur fälten redan har vitnat till skörd. Den som skördar får sin lön, han bärgar grödan till evigt liv, så att den som sått och den som skördar kan glädja sig tillsammans. Här gäller ju ordet att en sår och en annan skördar. Jag har sänt er att skörda där ni inte behövt arbeta. Andra har arbetat, och ni får lönen för deras möda.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 5:1–7

Jag vill sjunga en sång om min älskade vän,
en sång om min vän och hans vingård.
Högt uppe på en bördig sluttning
hade min vän en vingård.
Han luckrade upp den och plockade sten
och planterade ädelt vin.
Han byggde ett vaktorn,
han högg ut ett presskar.
Han väntade sig söta druvor,
men vingården gav honom sura.
Döm nu, Jerusalems män och Judas folk,
döm mellan mig och min vingård!
Vad mer kunde göras för min vingård,
som jag inte redan har gjort?
Jag väntade söta druvor –
varför gav den mig sura?
Nu skall jag låta er veta
vad jag tänker göra med min vingård.

Jag skall ta bort stängslet,
så att den blir skövlad,
jag skall riva muren,
så att den blir nertrampad.
Jag skall låta den förfalla:
där skall inte beskäras, inte hackas,
tistel och törne skall ta överhand.
Och molnen skall jag förbjuda
att fälla sitt regn över den.
Herren Sebaots vingård är Israel,
Judas folk hans älskade plantering.
Han väntade oväld men fann våld,
väntade rätt men fann orättvisa.

Andra läsningen

1 Kor. 1:20–25

Var finns nu de visa, de skriftlärda och denna världens kloka huvuden? Har inte Gud gjort världens vishet till dårskap? Ty eftersom världen, omgiven av Guds vishet, inte lärde känna Gud genom visheten, beslöt Gud att genom dårskapen i förkunnelsen rädda dem som tror. Judarna begär tecken och grekerna söker vishet, men vi förkunnar en Kristus som blivit korsfäst, en stötesten för judarna och en dårskap för hedningarna, men för de kallade, judar som greker, en Kristus som är Guds kraft och Guds vishet. Guds dårskap är visare än människorna och Guds svaghet starkare än människorna.

Evangelium

Matt. 13:31–33

Jesus lät dem höra en annan liknelse: "Himmelriket är som ett senapskorn som en man sår i sin åker. Det är det minsta av alla frön, men när det har växt upp är det större än alla örter och blir till ett träd, så att himlens fåglar kommer och bygger bo bland grenarna."

Han använde också en annan liknelse: "Himmelriket är som en surdeg som en kvinna arbetar in i tre mått mjöl; till slut blir alltsammans syrat."

Dagens bön

1.

Helige Gud, tack för ditt evangelium, denna skatt som du har gett oss.
Välsigna ordet som har såtts
i våra hjärtan,
så att vi tar emot din Son Jesus Kristus
som vår Frälsare.
Lovad vare du Fader, Son och Ande.

2.

Allsmäktige Gud, käre Herre.
Ditt ord är nära oss, din nåd är nära,
men vi gör oss ofta döva för ordet.
Öppna våra öron och vårt hjärta
för Jesus Kristus
så att vi tar emot den hjälp
som han ger oss i sitt ord.
Hör oss för hans skull.

3.

Gud, vår Far i himlen.
Sådden behöver sol och regn
för att bära skörd.
Vi är din åker, Herre.
Ge sol och regn
så att ordet slår rot i våra hjärtan.
Det är du som ger växten.
Det är du som ger skörden.
Låt oss växa i tillit och kärlek.
Genom Jesus Kristus,
han som med dig och den heliga Anden
lever och härskar från evighet till evighet.

Fastlagssöndagen

Esto mihi

Guds kärleks offerväg

Begynnelseorden *Esto mihi* (Var mig) i den gamla antifonen Ps. 31:3 har gett oss det latinska namnet på denna söndag.

Jesu offentliga verksamhet när en vändpunkt. Nu börjar vandringen mot Jerusalem där lidande och död väntar honom. Men på denna väg förhärligas Sonen. Den gudomliga kärleken segrar när den utger sig ända till döden. Våra ögon måste öppnas så att vi inser att Jesus lider för oss och för hela världen. Frälsaren frågar också oss om vi är beredda att ställa oss till hans förfogande.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 59 Se, vi går upp till Jerusalem
483 Tung och kvalfull
272 Så älskade Gud världen all

Dps 484 Ett enda om hans väg var visst
261 Kärlek, av vars hand jag blivit
480 Din kärlek, Jesus, gräns ej vet
375 Mitt i en värld av mörker

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Var min klippa dit jag kan fly,
borgen där jag finner räddning.
Ps. 31:3

Psalm

Till dig, Herre, tar jag min tillflykt,
svik mig aldrig!
Du som är trofast, rädda mig,
lyssna på mig,

skynda till min hjälp.

Var min klippa dit jag kan fly,

borgen där jag finner räddning.

Ja, du är min klippa och min borg.

Du skall leda och styra mig,

ditt namn till ära.

Du skall lösa mig ur snaran de gillrat,

du är min tillflykt.

Jag överlämnar mig i dina händer.

Du befriar mig, Herre, du sanne Gud.

Ps. 31:2–6

Ära vare Fadern och Sonen

och den heliga Anden,

nu och alltid och i evigheters evighet.

Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Hur skall jag återgälda Herren
alla hans välgärningar mot mig?
Jag lyfter räddningens bågare
och åkallar Herren.

Ps. 116:12–13

Första årgången

Första läsningen

Jes. 58:1–9

Ropa ut det så högt du kan,
låt din röst ljuda som en hornstöt,
förkunna för mitt folk deras brott,
för Jakobs ätt deras synd.

Dag efter dag söker de mig
och vill lära sig följa mina vägar.
Likt ett folk som handlar rättfärdigt
och inte har övergett sin Guds lag
ber de mig om regler för vad som är rätt
och älskar att nalkas Gud.
”Ser du inte att vi fastar?
Märker du inte hur vi späker oss?”
Ni sköter era sysslor på fastedagen,
ni driver på era drängar,
ni fastar under bråk och gräl
och skändliga slagsmål.
Som ni fastar i dag
blir inte er bön hörd i höjden.
Är det en sådan fasta jag vill se:
en dag då man späker sig,
hänger med huvudet som ett strå,
ligger i säck och aska?
Kallar du det fasta,
en dag som behagar Herren?
Nej, detta är den fasta jag vill se:
att du lossar orättfärdiga bojor,
sliter sönder okets rep,
befriar de förtryckta,
krossar alla ok.
Dela ditt bröd med den hungrige,
ge hemlösa stackare husrum,
ser du en naken så klä honom,
vänd inte dina egna ryggen!
Då bryter gryningsljuset fram för dig,
och dina sår skall genast läkas.
Din rättfärdighet skall gå framför dig
och Herrens härlighet gå sist i ditt tåg.
Då skall Herren svara när du kallar,
när du ropar säger han: ”Här är jag.”

Andra läsningen

1 Kor. 13

Om jag talar både människors och änglars
språk, men saknar kärlek, är jag bara ekan-
de brons, en skrällande cymbal. Och om
jag har profetisk gåva och känner alla hem-
ligheterna och har hela kunskapen, och om
jag har all tro så att jag kan flytta berg, men
saknar kärlek, är jag ingenting. Och om jag

delar ut allt jag äger och om jag låter bränna
mig på bål, men saknar kärlek, har jag ing-
enting vunnit.

Kärleken är tålmodig och god. Kärle-
ken är inte stridslysten, inte skrytsam och
inte uppblåst. Den är inte utmanande, inte
självisk, den brusar inte upp, den vill ingen
något ont. Den finner inte glädje i orätten
men gläds med sanningen. Allt bär den,
allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar
den.

Kärleken upphör aldrig. Den profetiska
gåvan, den skall förgå. Tungotalet, det skall
tystna. Kunskapen, den skall förgå. Ty vår
kunskap är begränsad, och den profetiska
gåvan är begränsad. Men när det fullkom-
liga kommer skall det begränsade förgå.

När jag var barn talade jag som ett barn,
förstod som ett barn och tänkte som ett
barn. Men sedan jag blev vuxen har jag
lagt bort det barnsliga. Ännu ser vi en gåt-
full spegelbild; då skall vi se ansikte mot
ansikte. Ännu är min kunskap begränsad;
då skall den bli fullständig som Guds kun-
skap om mig.

Men nu består tro, hopp och kärlek,
dessa tre, och störst av dem är kärleken.

Evangelium

Luk. 18:31-43

Jesus samlade de tolv omkring sig och sade
till dem: ”Vi går nu upp till Jerusalem, och
allt som profeterna har skrivit om Män-
niskosonen skall gå i uppfyllelse. Han skall
utlämnas åt hedningarna, de skall håna och
skymfa honom och spotta på honom, och
de skall prygla honom och döda honom,
och på den tredje dagen skall han uppstå.”
Av detta begrep lärjungarna ingenting. Vad
han menade var fördolt för dem, och de
kunde inte förstå vad han sade.

När Jesus närmade sig Jeriko satt där en
blind vid vägkanten och tiggde. Han hörde
en folkhop komma på vägen och frågade
vad som stod på. Man talade om för ho-

nom att Jesus från Nasaret gick förbi, och då ropade han: "Jesus, Davids son, förbarma dig över mig." De som gick främst sade åt honom att vara tyst, men han ropade ännu högre: "Davids son, förbarma dig över mig." Jesus stannade och sade till dem att leda fram honom, och då mannen kom närmare frågade Jesus: "Vad vill du att jag skall göra för dig?" Han svarade: "Herre, gör så att jag kan se igen." Jesus sade: "Du kan se igen. Din tro har hjälpt dig." Genast kunde han se, och han följde med Jesus och prisade Gud. Och allt folket som såg det sjöng Guds lov.

Andra årgången

Första läsningen

Jer. 8:4–7

Du skall säga till dem:
Så säger Herren:
Om någon faller, reser han sig igen.
Om någon tar fel väg, vänder han tillbaka.
Men detta avfälliga folk –
varför framhärdar de?
De håller fast vid sitt svek,
de vägrar att vända tillbaka.
Jag har lyssnat och hört efter:
de talar inte sanning.
Ingen ångrar sin ondska
och säger: "Vad har jag gjort!"
De rusar alla blint i väg
som hästen spränger fram i striden.
Till och med hägern i skyn
vet sin bestämda tid,
turturduvan och svalan
vet när de skall återvända.
Men mitt folk känner inte till
vad Herren kräver.

Andra läsningen

1 Kor. 13
(se första årgången)

eller

Gal. 2:19–21

Jag har genom lagen dött bort från lagen för att leva för Gud. Jag har blivit korsfäst med Kristus, men jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig. Så långt jag ännu lever här i världen lever jag i tron på Guds son, som har älskat mig och offrat sig för mig. Jag kastar inte bort Guds nåd; om lagen kunde ge rättfärdighet hade ju Kristus inte behövt dö.

Evangelium

Joh. 12:25–33

Jesus sade: "Den som älskar sitt liv förlorar det, men den som här i världen hatar sitt liv, han skall rädda det till ett evigt liv. Om någon vill tjäna mig skall han följa mig, och där jag är kommer också min tjänare att vara. Om någon tjänar mig, skall Fadern ära honom.

Nu är min själ fylld av oro. Skall jag be: Fader, rädda mig undan denna stund? Nej, det är just för denna stund jag har kommit. Fader, förhårliga ditt namn." Då hördes en röst från himlen: "Jag har förhårligat det och skall förhårliga det på nytt." Folket som stod där och hörde detta sade att det var åskan, men några sade att det var en ängel som hade talat till honom. Jesus sade: "Det var inte för min skull som rösten hördes, utan för er skull. Nu faller domen över denna världen, nu skall denna världens härskare fördrivas. Och när jag blir upphöjd från jorden skall jag dra alla till mig." Detta sade han för att ange på vilket sätt han skulle dö.

Tredje årgången

Första läsningen

Hes. 18:30–32

Alltså skall jag döma er, israeliter, var och en efter hans gärningar, säger Herren Gud. Vänd om! Vänd er bort från era brott, så att de inte får er på fall. Sluta upp med alla era brott mot mig. Skapa er ett nytt hjärta och en ny ande. Inte vill ni väl dö, israeliter? Jag önskar ingens död, säger Herren Gud. Vänd om, så får ni leva.

Andra läsningen

1 Kor. 13
(se första årgången)

eller

1 Tim. 2:4–6

Gud vill att alla människor skall räddas och komma till insikt om sanningen. Gud är en, och en är förmedlaren mellan Gud och människor, människan Kristus Jesus, som gav sig själv till lösen för alla, vittnesbördet när tiden var inne.

Evangelium

Mark. 10:32–45

De var nu på väg upp mot Jerusalem, och Jesus gick först. De var fyllda av bävan, och de andra som följde med var rädda. Då samlade han de tolv och talade om för dem vad som skulle hända med honom: "Vi går nu upp till Jerusalem. Människosonen skall utlämnas åt översteprästerna och de skriftlärda, och de skall döma honom till döden och utlämna honom åt hedningarna, som skall göra narr av honom och spotta på honom, prygla honom och döda honom, och efter tre dagar skall han uppstå."

Jakob och Johannes, Sebedaios söner, gick fram till Jesus och sade: "Mästare, vi vill be dig om en sak." – "Vad vill ni att jag skall göra för er?" frågade han. De svarade: "Låt oss få sitta bredvid dig i din härlighet, den ene till höger och den andre till vänster." Jesus sade: "Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bägare som jag dricker eller döpas med det dop som jag döps med?" De svarade: "Ja, det kan vi." Jesus sade: "Den bägare som jag dricker skall ni få dricka, och det dop som jag döps med skall ni döpas med. Men platserna till höger och vänster om mig kan jag bara ge dem som har bestämts därtill." När de andra tio hörde detta blev de förargade på Jakob och Johannes. Jesus kallade till sig dem och sade: "Ni vet att de som räknas som härskare är herrar över sina folk och att furstarna har makten över folken. Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara den förste bland er skall vara allas slav. Människosonen har inte kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många."

Dagens bön

1.

Helige Fader.

För vår skull lät du din Son gå smärtornas väg.

Låt hans plåga och död vara vår tillflykt i livet och i döden.

Hjälp oss att följa honom

och lita på att han beskyddar oss.

Detta ber vi om i Herrens Jesu Kristi namn.

2.

Herre, vi är blinda som dina lärjungar.

Vi förstår inte fastän ögonen ser.

Vi följer dig och tror att bekymren

skall försvinna,

att lyckan skall följa oss.

Men du, Herre, går till dem som lider,

och du vill att vi följer dig på vägen.

Herre, tack för att du går före oss

in i lidandet.

Framtiden är dold,

men vi får följa dig i trygghet.

I Faderns, Sonens och Andens namn.

3.

Fader, ingenting är större än kärleken.

Vi söker den, tror och hoppas,

men faller tillbaka i tomheten,

besvikna på oss själva och på varandra.

Fader, ingenting är svårare än kärleken,

att vara glad med dem som gläder sig

och gråta med dem som gråter.

Hjälp oss att dra bort våra krav

från varandra

och söka din kärlek.

Fader, låt oss höra till dem som tror,

hoppas och uthärdar.

Vi ber i Jesu namn.

Fastetiden

Föreberedelsetiden före påsken utvecklade sig ganska tidigt till en fastetid som omfattade 40 vardagar. Jesu 40 dagar långa fasta i öknen var den bibliska förebilden för detta. Dessutom hänvisade man till Moses 40-dagars fasta på berget samt till Elias fasta och Nineves botgöring.

Eftersom man i den tidiga kristenheten gärna döpte nya medlemmar under påsktiden kom fastetiden samtidigt att bli det sista skedet av förberedelsetiden inför dopet.

Fastetiden kallar oss att ångra våra synder och vår kärlek till denna världen samt att söka Guds vilja. Vi begrundar den godhet och kärlek från Gud som kommer till synes i Kristi lidande och död. Dessutom kallar oss fastan till en ansvarsfull livsstil. Vi kan avstå från något till förmån för dem som lider nöd. Förenklade kostvanor och ett förenklat levnadssätt kan vara till hjälp i fastetidens andliga fördjupning.

Under fastetidens inledande del betonas ångern, omvändelsen och kampen mot mörkrets makter. Ett annat uttryck för botkaraktären är att hallelujaversen byts ut mot en psalmstrof samt att Gloria och lovpsalmen till Treenigheten tystnar.

De två sista veckorna i fastetiden koncentrerar sig på Kristi lidande. Nu utelämnas Gloria Patri från slutet av psaltarpsalmen. På palmsöndagen bereder sig församlingen att följa Frälsaren under de sista skedena av hans liv.

Askonsdagen

Bot och fasta

Fastetiden börjar på askonsdagen under veckan efter fastlagssöndagen. Den har fått sitt namn av seden att strö aska i håret till tecken på botgöring. Detta var en symbol för ånger och bättring.

Också i Finland kallades dagen redan på medeltiden för askonsdag eller dagen i säck och aska (*dies cineris, dies cinerum et cilicii*). Senare sjönk benämningen i glömska, men på senare tid har den tagits i bruk igen.

På askonsdagen bekänner vi att vi är skyldiga till Kristi lidande. Vi ångrar våra synder och ber om förlåtelse i förtröstan på Kristi försöningsdöd. Vi ber också om kraft att kunna förlåta vår nästa.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

I 59 Se, vi går upp till Jerusalem
358 Säg, får jag komma som jag är

Dps 352 Vart flyr jag för Gud
355 Frälsare, du som äger läkedom
487 Någon skall vaka i världens natt

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop.

Ps. 130:1-2

eller

Du är barmhärtig mot alla,
därför att du förmår allt,
och du överser med människornas
synder,
för att de skall omvända sig.
Vish. 11:23-24

Psalm

Förbarma dig, Gud, förbarma dig!
Jag flyr till dig,
i dina vingars skugga tar jag min
tillflykt
tills faran har dragit förbi.
Jag ropar till Gud, den Högste,
till Gud som gör gott mot mig.
Han sänder mig hjälp från himlen
när mina förföljare smädar mig.
Gud visar sin godhet och trofasthet.
Ty till himlen når din godhet,
till skyarna din trofasthet.
Visa din höghet i himlen, o Gud,
och din härlighet över hela jorden!
Ps. 57:2-4, 11-12

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Psalmstrof

Hjälp oss, Gud, vår räddare,
så att ditt namn blir förhärligat.
Befria oss och förlåt våra synder,
ditt namn till ära.
Ps. 79:9

Första läsningen

Joel 2:12-17

Nu, säger Herren,
skall ni vända er till mig
med uppriktigt hjärta,
under fasta, gråt och klagan.
Slit sönder era hjärtan, inte era kläder,
och vänd åter till Herren, er Gud.
Han är nådig och barmhärtig,
sen till vrede och rik på kärlek,
han ångrar det onda han hotat med.
Kanske ändrar han sig
och låter välsignelsen vara kvar,
till matoffer och dryckesoffer
åt Herren, er Gud.
Stöt i horn på Sion!
Påbjud en fasta!
Kungör en högtidssamling!
Kalla på folket,
påbjud en helig sammankomst!
Kalla på de gamla
och samla barnen,
också dem som ännu får bröstet.
Må brudgummen lämna sin kammare
och bruden sitt gemak.
Mellan förhuset och altaret
skall prästerna gråta,
skall Herrens tjänare ropa:
”Herre, skona ditt folk,
lämna inte de dina att skymfas
så att de blir till en visa bland folken.
Varför skall hedningarna få säga:
Var är deras Gud?”

Andra läsningen

2 Petr. 1:1-11

Från Simon Petrus, Jesu Kristi tjänare och apostel, till dem som genom rättfärdigheten hos vår gud och frälsare Jesus Kristus har fått samma dyrbara tro som vi.

Nåd och frid åt er i allt rikare mått genom kunskap om Gud och Jesus, vår herre. Ty allt som leder till liv och gudsfruktan

har hans gudomliga makt skänkt oss genom kunskapen om honom som i sin härlighet och kraft har kallat oss. Han har gett oss sina stora och dyrbara löften, för att ni tack vare dem skall bli delaktiga av gudomlig natur sedan ni kommit undan det fördärv som begäret drar med sig i denna värld. Sök därför med all iver att till er tro foga styrka, till styrkan kunskap, till kunskapen självbehärskning, till självbehärsningen uthållighet, till uthålligheten gudsfruktan, till gudsfruktan broderlig omtanke och till omtanken kärlek. Ty om allt detta finns hos er och får växa till blir er kunskap om vår herre Jesus Kristus inte överksam utan bär frukt. Men den som saknar detta ser ingenting i sin närsynthet; han har glömt hur han blev renad från sina tidigare synder.

Gör i stället allt ni kan, bröder, för att befästa er ställning som kallade och utvalda. Gör ni det kommer ni aldrig på fall, ty då skall ni få fritt och öppet tillträde till vår herre och frälsare Jesu Kristi eviga rike.

eller

1 Petr. 4:1-5

När nu Kristus har lidit med sin kropp skall också ni väpna er med hans sätt att tänka. Ty den som lider med sin kropp har slutat att synda, så att han resten av tiden här i sin kropp inte lever efter sina mänskliga begär utan efter Guds vilja. Längre har ni levt som hedningarna vill, med utsvävningar, liderlighet, fylleri, fester, dryckeslag och brottslig avgudadyrkan. Därför blir de förvånade när ni inte längre vill följa dem i deras omåttliga lastbarhet, och då hånar de er. Men de skall få svara inför honom som står redo att döma levande och döda.

Evangelium

Matt. 6:16–21

Jesus sade:

”När ni fastar, se då inte dystra ut som hycklarna, som vanställer sitt utseende för att människorna skall se att de fastar. Sannerligen, de har redan fått ut sin lön. Nej, när du fastar, smörj in ditt hår och tvätta ditt ansikte, så att inte människorna ser att du fastar, utan bara din fader i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig.

Samla inte skatter här på jorden, där mal och mask förstör och tjuvar bryter sig in och stjälar. Samla skatter i himlen, där varken mal eller mask förstör och inga tjuvar bryter sig in och stjälar. Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.”

eller

Luk. 13:22–30

Jesus gick genom städer och byar och undervisade på sin väg mot Jerusalem. Någon frågade honom: ”Herre, är det bara några få som blir räddade?” Han sade till dem: ”Kämpa för att komma in genom den trånga porten. Jag säger er: många skall försöka ta sig in men inte lyckas. När väl husets herre har stigit upp och låst porten och ni blir stående utanför och bultar och säger: Herre, öppna för oss! så kommer han att svara: Jag vet inte vilka ni är. Då säger ni: Vi har ätit och druckit tillsammans med dig, och du har undervisat på våra gator. Han skall svara: Jag vet inte vilka ni är. Bort härifrån, alla ni orättens hantlangare. – Där skall ni gråta och skära tänder, när ni får se Abraham och Isak och Jakob och alla profeterna vara i Guds rike medan ni själva blir utdrivna. Och människor skall komma från öster och väster och från norr och söder och ligga till bords i Guds rike. Och då skall sådana som är sist bli först, och sådana som är först skall bli sist.”

Dagens bön

1.

Nådige Gud.

Du överger inte din skapelse utan förbarmar dig över alla som i ånger kommer inför dig.

Bered våra hjärtan, så att också vi ångrar oss och får ta emot förlåtelsens frid. Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Allsmäktige, evige Gud, du vill inte att någon skall dö, utan du vill att alla skall omvända sig till dig och leva.

Led oss till ånger så att vi i bön och fasta vandrar korsets väg till påskens glädje. Detta ber vi om i Herrens Jesu Kristi namn.

3.

Gud, vi går in i skymning och tätande mörker, mot ett ljus för stort för oss att förstå. Hjälp oss att bli stilla och se in i oss själva, utan ursäkter och undanflykter.

Du ser vår svaghet och våra misslyckanden.

Tag dig an oss, Fader, och lär oss att avstå från vår ytlighet.

Lär oss leva under din blick.

Tag oss in i din verklighet, som är kärlekens verklighet.

För Jesu Kristi skull.

Första söndagen i fastan

Invocavit

Jesus segrar över frestelserna

Dagens latinska namn *Invocavit* (Han åkallar mig) kommer från denna söndags antifon (Ps. 91:15).

Det centrala temat för första söndagen i fastan är berättelsen om hur Jesus frestas i öknen. Han frestades att överge sin kallelse, men han övervann frestelsen. Inte heller dagens människa lämnas i fred för frestaren. Men vår hjälp är Kristus, han som övervann frestaren.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

- I 371 Kristus, uppenbara för oss
348 Till dig jag ropar
- Dps 367 Hjälp mig, o Jesus
162 Kungör, o Herre, din allmakt
410 Gå varsamt, min kristen
339 Mästare, alla söka dig

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Han åkallar mig, och jag svarar
honom,
jag är med honom i nöden,
jag befriar honom och ger honom ära.
Ps. 91:15

Psalm

Den som bor i den Högstes skydd
och vilar i den Våldiges skugga,
han säger: "Herren är min tillflykt och
min borg,
min Gud som jag förtröstar på."

Han räddar dig från jägarens nät
och från den förhärjande pesten.
Han täcker dig med sina vingar,
under dem finner du tillflykt,
hans trofasthet är en sköld
och ett bålverk.

Han skall befalla sina änglar
att skydda dig var du än går.
De bär dig på sina händer,
så att du inte stöter foten mot
någon sten.

Ps. 91:1-4, 11-12

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Psalmstrof

Han ville lära dig att människan inte
lever bara av bröd
utan av alla ord som utgår
från Herren.

5 Mos. 8:3

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 3:1-7 (8-19)

Ormen var listigast av alla vilda djur som Herren Gud hade gjort. Den frågade kvinnan: "Har Gud verkligen sagt att ni inte får äta av något träd i trädgården?" Kvinnan svarade: "Vi får äta frukt från träden, men om frukten från trädet mitt i trädgården har Gud sagt: Ät den inte och rör den inte! Gör ni det kommer ni att dö." Ormen sade: "Ni kommer visst inte att dö. Men Gud vet att den dag ni äter av frukten öppnas era ögon, och ni blir som gudar med kunskap om gott och ont." Kvinnan såg att trädet var gott att äta av: det var en fröjd för ögat och ett härligt träd, eftersom det skänkte vishet. Och hon tog av frukten och åt. Hon gav också till sin man, som var med henne, och han åt. Då öppnades deras ögon, och de såg att de var nakna. Och de fäste ihop fikonlöv och band dem kring höfterna.

(De hörde Herren Gud vandra i trädgården i den svala kvällsvinden. Då gömde sig mannen och kvinnan bland träden för Herren Gud. Men Herren Gud ropade på mannen: "Var är du?" Han svarade: "Jag hörde dig komma i trädgården och blev rädd, eftersom jag är naken, och så gömde jag mig." Herren Gud sade: "Vem har talat om för dig att du är naken? Har du ätit av trädet som jag förbjöd dig att äta av?" Mannen svarade: "Kvinnan som du har ställt vid min sida, hon gav mig av trädet, och jag åt." Då sade Herren Gud till kvinnan: "Vad är det du har gjort?" Hon svarade: "Ormen lurade mig, och jag åt."

Då sade Herren Gud till ormen:

"Du som gjorde detta, förbannad skall du vara, utstött från boskapen och de vilda djuren.

På din buk skall du kräla och jord skall du äta så länge du lever.

Jag skall väcka fiendskap mellan dig och kvinnan, mellan din avkomma och hennes: de skall trampa på ditt huvud och du skall hugga dem i hälen."

Till kvinnan sade han:

"Stor skall jag göra din möda när du är havande, med smärta skall du föda dina barn. Din man skall du åtrå, och han skall råda över dig."

Till mannen sade han:

"Du som lyssnade till din hustru och åt av trädet som jag förbjöd dig att äta av, förbannad skall marken vara för din skull. Med möda skall du hämta din näring från den så länge du lever, törne och tistel skall den ge dig. Du skall äta av växterna på marken, du skall slita för ditt bröd i ditt anletes svett tills du vänder åter till jorden. Ty av den är du tagen, jord är du och jord skall du åter bli.")

Andra läsningen

Hebr. 4:14-16

När vi nu har en mäktig överstepräst som har stigit upp genom himlarna, Jesus, Guds son, låt oss då hålla fast vid vår bekännelse. Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd. Låt oss därför frimodigt träda fram till nådens tron för att få förbarmande och nåd i den stund då vi behöver hjälp.

Evangelium

Matt. 4:1–11

Jesus fördes av Anden ut i öknen för att sättas på prov av djävulen. När han hade fastat i fyrtio dagar och fyrtio nätter blev han till slut hungrig. Då kom frestaren och sade till honom: "Om du är Guds son, så befall att de här stenarna blir bröd." Jesus svarade: "Det står skrivet: *Människan skall inte leva bara av bröd, utan av varje ord som utgår ur Guds mun.*"

Sedan tog djävulen honom med sig till den heliga staden och ställde honom högst uppe på tempelmuren och sade: "Om du är Guds son, så kasta dig ner. Det står ju skrivet: *Han skall befalla sina änglar och de skall bära dig på sina händer så att du inte stöter foten mot någon sten.*" Jesus sade till honom: "Det står också skrivet: *Du skall inte sätta Herren, din Gud, på prov.*"

Nu tog djävulen honom med sig upp på ett mycket högt berg och visade honom alla riken i världen och deras härlighet och sade: "Allt detta skall jag ge dig om du faller ner och tillber mig." Då sade Jesus till honom: "Gå din väg, Satan. Det står ju skrivet: *Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du dyrka.*" Då lät djävulen honom vara, och änglar kom fram och betjänade honom.

Andra årgången

Första läsningen

1 Mos. 4:3–10

En gång frambar Kain en offergåva till Herren av markens gröda. Abel frambar också en gåva och offrade de fetaste delarna av de förstfödda djuren i sin hjord. Herren såg med välvilja på Abel och hans gåva men inte på Kain och hans gåva. Då blev Kain vred, och han sänkte blicken. Herren sade till Kain: "Varför är du vred,

och varför sänker du blicken? Om du handlar rätt vågar du ju lyfta blicken, men om du inte handlar rätt ligger synden vid dörren. Dig skall den åtrå, men du skall råda över den."

Kain sade till sin bror Abel: "Kom med ut på fälten." Där överföll han sin bror Abel och dödade honom.

Herren sade till Kain: "Var är din bror Abel?" Han svarade: "Det vet jag inte. Skall jag ta hand om min bror?" Herren sade: "Vad har du gjort? Din brors blod ropar till mig från marken."

eller

1 Mos. 3:1–7 (8–19)
(se första årgången)

Andra läsningen

Jak. 1:12–15

Salig är den som håller ut då han prövas; när han har bestått provet skall han få det eviga livets segerkrans, som Gud har lovat dem som älskar honom. Ingen som blir prövad skall säga att det är Gud som frestar honom. Gud kan inte frestas av det onda, och själv frestar han ingen. Blir någon frestad, är det alltid av sitt eget begär som han lockas och snärjs. Och när så begäret har blivit havande föder det synd, och när synden är fullväxt föder den död.

Evangelium

Matt. 16:21–23

Jesus började förklara för sina lärjungar att han måste bege sig till Jerusalem och lida mycket genom de äldste och översteprästerna och de skriftlärda och bli dödad och bli uppväckt på tredje dagen. Petrus tog honom då avsides och började förebrå honom och sade: "Må Gud bevara dig, herre. Nå-

got sådant skall aldrig hända dig.” Men Jesus vände sig om och sade till Petrus: ”Håll dig på din plats, Satan. Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 1:16–20

Tvätta er, rena er!
Låt mig slippa se era illdåd.
Sluta göra det onda
och lär er göra det goda.
Sträva efter rättvisa,
stöd den förtryckte.
För den faderlöses talan,
skaffa änkan rätt.
Låt oss gå till rätta med varandra,
säger Herren.
När era synder är scharlakansröda,
kan de då bli vita som snö?
När de är röda som purpur,
kan de då bli vita som ull?
Om ni villigt lyder mig
skall ni få njuta det goda i landet,
men om ni trotsar och vägrar
skall ni bli svärdets byte.
Herren har talat.

eller

1 Mos. 3:1–7 (8–19)
(se första årgången)

Andra läsningen

Hebr. 2:9,17–18

Genom Guds nåd skulle det komma alla till godo att Jesus fick möta döden.

Och därför måste han i allt bli lik sina bröder för att bli en barmhärtig och trogen överstepräst inför Gud och kunna sona folkets synder. Eftersom han själv har prövats och lidit kan han hjälpa dem som prövas.

Evangelium

Mark. 1:12–13

Anden drev Jesus ut i öknen, och han var i öknen fyrtio dagar och sattes på prov av Satan. Han levde bland de vilda djuren, och änglarna betjänade honom.

Dagens bön

1.

Gud,
ditt folk Israel vandrade i öknen
och kom genom din hjälp fram
till det utlovade landet.
Din Son Jesus Kristus fastade i öknen
och övervann frestelserna.
Stöd oss, så att också vi kan följa
vår Frälsare
genom lidandets tid till påskens glädje.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Jesus Kristus,
vi drömmer om berömmelse och ära.
Så frestades också du.
Men du orkade vaka och leva
för alla som är glömda och maktlösa.
Till dem vänder du dig ännu i dag.
Hjälp oss att gå i dina fotspår,
du som med Fadern och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

3.

Herre,
den tid då du skall bryta mörkret är nära.
Herre, du ser vår leda och trötthet.
Du ser hur snara vi är
att ge upp vår tro på det goda,
och hur lätt vi ger efter när vi provas.
Herre, hjälp oss att gå din väg,
som är ljusets och kärlekens väg.
Den tid när vi får se
att du kom för att försona allt är nära.
Vi ber i ditt namn.

4.

Gud,
du vet vad prövning och utsatthet är.
Ondskans alla ansikten har du sett.
Kom med din närhet och kraft
när vi är nära att svika.
Ge oss mod och uthållighet.
Tack för att du inte lämnar oss ensamma.
Bevara våra hjärtan och tankar i dig.
I Jesu Kristi namn.

Andra söndagen i fastan

Reminiscere

Bön och tro

Beteckningen *Reminiscere* (Kom ihåg) kommer från dagens antifon (Ps. 25:6).

Jesus kämpade mot mörkrets makter genom att bota sjuka och förlåta syndare. Denna kamp är förenad med bön och tro.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

I 326 O giv oss, Herre, av den tro
338 En dunkel örtagård
356 Fader, du vars hjärta gömmer

Dps 335 Jesus, din ljuva förening att smaka
342 Herre, jag vill bida
349 När vi i högsta nöden står
334 Jordens Herre, möt oss alla

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Herre, kom ihåg din barmhärtighet,
den godhet du alltid har visat.

Ps. 25:6

Psalm

Herre, jag sätter mitt hopp till dig,
du min Gud,
jag förtröstar på dig: svik mig inte,
låt inte mina fiender triumfera!
Den som hoppas på dig blir aldrig
sviken,
men den trolöse skall stå där tomhänt.
Herre, lär mig dina vägar,
visa mig dina stigar.

Led mig i din sanning, lär mig,
du som är min Gud, min räddare,
ständigt hoppas jag på dig.
Herre, kom ihåg din barmhärtighet,
den godhet du alltid har visat.
Glöm min ungdoms synder,
allt jag brutit,
tänk på mig i din trofasthet,
Herre, du som är god.
Herren är pålitlig och god,
därför visar han syndarna vägen.
Han leder de ödmjuka rätt,
de ödmjuka lär han sin väg.
Allt vad Herren gör är nåd
och trofasthet
mot dem som håller hans förbund
och hans bud.

Ps. 25:1–10

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Psalmstrof

Vem kan beskriva Herrens storverk,
vem kan prisa allt han har gjort?

Ps. 106:2

Första årgången

Första läsningen

2 Krön. 20:1–9

En tid därefter kom moabiterna och ammoniterna, och tillsammans med dem en del meuniter, för att angripa Joshafat. Joshafat fick rapport om att en stor skara fiender kommit mot honom från landet på andra sidan Döda havet, från Edom, och att de redan befann sig i Haseson Tamar, dvs. Engedi. Joshafat blev rädd och bestämde sig för att vända sig till Herren. Han utlyste en fasta i hela Juda, och judeerna samlades för att söka råd hos Herren. Från alla städer i Juda kom man för att söka Herrens hjälp.

Joshafat ställde sig bland de församlade från Juda och Jerusalem i Herrens hus, framför den nya förgården, och han sade: ”Herre, våra faders Gud, det är du som är Gud i himlen och som råder över alla folkens riken. I din hand är kraft och styrka, och ingen kan stå emot dig. Du, vår Gud, drev bort invånarna i detta land för ditt folk Israel och gav det åt din vän Abrahams ättlingar för evigt. Där bosatte de sig, och där byggde de en helgedom åt dig, åt ditt namn, och sade: ’Om olycka drabbar oss – straffande svärd, pest eller svält – skall vi ställa oss framför detta hus och inför dig, ty ditt namn bor i detta hus, och ropa till dig i vår nöd, och du skall höra det och hjälpa oss.’”

Andra läsningen

1 Thess. 4:1–8

Nu när ni har fått lära er av oss hur ni skall leva för att behaga Gud – och det är ju så ni lever – vill vi i herren Jesu namn vädja till er och mana er att göra ännu mer. Ni vet ju vilka föreskrifter vi gav er från herren Jesus. Detta är Guds vilja: att ni skall

bli heliga. Ni skall avhålla er från all otukt. Var och en skall lära sig att hålla sin kropp i helgd och ära, inte utlämna den åt lidelser och begär som hedningarna, som inte känner Gud. Ingen får kränka och utnyttja sin broder i det som det här gäller. Herren straffar allt sådant, det har vi redan klart och tydligt låtit er veta. Gud har inte kallat oss till orenhet utan till helighet. Om någon sätter sig över detta är det alltså inte en människa han sätter sig över utan Gud, honom som ger er sin heliga ande.

Evangelium

Matt. 15:21–28

Jesus drog sig undan till området kring Tyros och Sidon. En kanaaneisk kvinna från dessa trakter mötte honom och ropade: ”Herre, Davids son, förbarma dig över mig! Min dotter plågas svårt av en demon.” Han gav henne inget svar. Då gick hans lärjungar fram och bad honom: ”Säg åt henne att ge sig i väg, hon går ju bakom oss och ropar.” Han svarade: ”Jag har inte blivit sänd till andra än de förlorade fåren av Israels folk.” Men hon kom och föll ner för honom och sade: ”Herre, hjälp mig.” Han svarade: ”Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna.” – ”Nej, herre”, sade hon, ”men hundarna äter ju smulorna som faller från deras herrars bord.” Då sade Jesus till henne: ”Kvinna, din tro är stark, det skall bli som du vill.” Och från den stunden var hennes dotter frisk.

Andra årgången

Första läsningen

2 Kung. 20:1-7

Vid denna tid blev Hiskia allvarligt sjuk, och profeten Jesaja, Amos son, kom till honom och sade: "Så säger Herren: Se om ditt hus. Du ligger för döden, du kommer inte att överleva." Då vände Hiskia ansiktet mot väggen och bad: "Herre, tänk på att jag troget och av hela mitt hjärta har hållit mig till dig. Jag har gjort det som är gott i dina ögon." Och han grät häftigt.

Innan Jesaja hade hunnit lämna den mellersta borggården kom Herrens ord till honom: "Gå tillbaka och säg till Hiskia, fursten över mitt folk: Så säger Herren, din fader Davids Gud: Jag har hört din bön och sett dina tårar. Jag skall göra dig frisk igen – i övermorgon får du gå upp till Herrens hus. Jag lägger ytterligare femton år till ditt liv, och jag skall rädda dig och denna stad ur den assyriska kungens hand, ja, jag skall värna denna stad för min och för min tjänare Davids skull." Sedan lät Jesaja hämta en kaka fikon; den lade man på det onda stället, och Hiskia blev frisk.

Andra läsningen

1 Kor. 10:12-13

Den som tror sig stå stadigt skall se till att han inte faller. Era prövningar har inte varit övermänskliga. Gud är trofast och skall inte låta er prövas över förmåga: när han sänder prövningen visar han er också en utväg, så att ni kommer igenom den.

Evangelium

Mark. 9:17-29

"Mästare", sade en i mängden, "jag har kommit till dig med min son som har en stum ande. Var den än faller över honom kastar den omkull honom, och han tuggar fradga och skär tänder och blir stel. Jag bad dina lärjungar driva ut den, och de kunde inte." Han sade: "Detta släkte som inte vill tro! Hur länge måste jag vara hos er? Hur länge måste jag stå ut med er? För hit honom!" De kom fram med pojken, och när han fick se Jesus började anden genast slita i honom så att han föll omkull och vältade sig på marken med fradga kring munnen. Jesus frågade hans far: "Hur länge har det varit så här med honom?" Fadern svarade: "Sedan han var liten, och ofta har anden kastat honom både i eld och i vattnet för att ta livet av honom. Men förbarma dig över oss och hjälp oss, om du kan." Jesus sade: "Om jag kan? Allt är möjligt för den som tror." Då ropade pojkens far: "Jag tror. Hjälp min otro!" När Jesus såg att folk strömmade till sade han strängt till den orena anden: "Du stumma och döva ande, jag befäller dig: far ut ur honom och kom aldrig mer tillbaka." Den gav till ett skrik och ryckte och slet i pojken och for så ut ur honom. Och pojken låg där så livlös att alla sade att han var död. Men Jesus tog hans hand och reste honom upp, och han steg upp. När Jesus hade kommit hem och lärjungarna var ensamma med honom frågade de: "Varför kunde inte vi driva ut den?" Han svarade: "Den sorten kan bara drivas ut med bön."

Tredje årgången

Första läsningen

1 Mos. 32:22–31

Under natten steg Jakob upp, tog med sig sina båda hustrur och sina båda slavinnor och sina elva söner och gick över Jabbok vid vadstället. Han lät dem gå över floden och lät föra över allt som tillhörde honom. Jakob blev ensam kvar. Då brottades en man med honom tills dagen grydde. När han såg att han inte kunde besegra Jakob slog han till honom på höftbenet, så att höften gick ur led när de brottades med varandra. "Släpp mig", sade mannen, "dagen gryr!" Men Jakob svarade: "Jag släpper dig inte förrän du välsignar mig." Han frågade honom: "Vad är ditt namn?" – "Jakob", svarade han. Då sade han: "Ditt namn skall inte längre vara Jakob utan Israel, ty du har kämpat med Gud och människor och segrat." Jakob bad honom: "Låt mig få veta ditt namn." Han svarade: "Varför frågar du mig om mitt namn?" Och han välsignade honom där. Jakob kallade platsen Penuel, "ty", sade han, "jag såg Gud ansikte mot ansikte och ändå skonades mitt liv." När han lämnade Penuel såg han solen gå upp. Och han haltade på grund av sin skadade höft.

Andra läsningen

Jak. 1:2–6

Skatta er bara lyckliga, mina bröder, när ni utsätts för prövningar av olika slag. Ni vet ju att om er tro består provet ger den uthållighet. Men uthålligheten måste visa sig i fullkomliga gärningar, så att ni blir fullkomliga och hela, utan någon brist. Om någon av er brister i vishet skall han be till Gud, som ger åt alla utan förbehåll eller förebråelser, och han skall få vad han ber

om. Men han skall be i tro, utan att tvivla. Den som tvivlar liknar en våg på havet som drivs och jagas av vinden.

Evangelium

Luk. 7:36–50

En av fariseerna bjöd hem Jesus på en måltid, och han gick dit och tog plats vid bordet. Nu fanns det en kvinna i staden som var en synderska. När hon fick veta att han låg till bords i fariséns hus kom hon dit med en flaska balsam och ställde sig bakom honom vid hans fötter och grät. Hon vätte hans fötter med sina tårar och torkade dem med sitt hår, och hon kysste hans fötter och smorde dem med sin balsam. Farisen som hade bjudit honom såg det och sade för sig själv: "Om den mannen vore profet skulle han veta vad det är för sorts kvinna som rör vid honom, en synderska." Då sade Jesus till honom: "Simon, jag har något att säga dig." – "Säg det, mästare", sade han. "Två män stod i skuld hos en penningutlånare. Den ene var skyldig femhundra denarer, den andre femtio. När de inte kunde betala efterskänkte han skulden för dem båda. Vilken av dem kommer att älska honom mest?" Simon svarade: "Den som fick mest efterskänkt, skulle jag tro." – "Du har rätt", sade Jesus, och vänd mot kvinnan sade han till Simon: "Du ser den här kvinnan. Jag kom in i ditt hus, och du gav mig inte vatten till mina fötter, men hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hår. Du gav mig ingen välkomstkys, men hon har kysst mina fötter hela tiden sedan jag kom hit. Du smorde inte mitt huvud med olja, men hon har smort mina fötter med balsam. Därför säger jag dig: hon har fått förlåtelse för sina många synder, ty hon har visat stor kärlek. Den som får litet förlåtet visar liten kärlek." Och han sade till henne: "Dina synder är förlåtna." De andra vid bordet sade

då för sig själva: "Vem är han som till och med förlåter synder?" Men Jesus sade till kvinnan: "Din tro har hjälpt dig. Gå i frid."

Dagens bön

1.

Barmhärtige Gud,
du ser att vi är svaga och hjälplösa.
Ge oss en levande tro på dig
och beskydda vår kropp och själ
från allt ont.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Jesus Kristus, vår Herre.
Du botade sjuka och förlät syndare.
Redan faller skuggan av korset
över din vandring.
Hjälp oss att bli stilla inför ditt ansikte
under den tid som förestår.
Herre, hör oss,
du som med Fadern och den heliga Anden
lever i evighet.

3.

Jesus, vår Frälsare.
Du tog emot höga och låga,
högt ärade och djupt föraktade
och alldeles vanliga människor.
För dig fanns inga hopplösa fall.
Tack för att du kan ändra ett liv
och ge en ny morgondag
med nya möjligheter.
Vi ber:
Hjälp oss att tro på den nya möjligheten
både för oss själva
och för våra medmänniskor.
Vi prisar dig som med Fadern och Anden
lever och härskar i evighet.

Tredje söndagen i fastan

Oculi

Jesus segrar över ondskans makter

Beteckningen *Oculi* (Mina ögon eller Min blick) utgör inledningsord till dagens antifon (Ps. 25:15).

Berättelsen om utdrivningen av onda andar, som är ett centralt motiv för tredje söndagen i fastan, kommer ursprungligen från bruket att vid påsk döpa nya medlemmar i församlingen. Fastetiden var därför en förberedelsestid före dopet. I själva dopet ingick sedan flera exorcismer, d.v.s. utdrivningar av den onde. Tematiskt ansluter sig denna söndag till första söndagen i fastan. Vi manas att framför allt tänka efter på vilken sida vi står. Båda söndagarna betonar att Kristus är segrare över mörkrets makter.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

I 260 Jesus, glädjens källa
191 Vi bär så många med oss
265 Jesus är min vän den bästa

Dps 161 Om blott Jesus, vår Herre
367 Hjälp mig, o Jesus
268 Jesus, korsets man

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Min blick är ständigt fäst på Herren,
det är han som löser min fot ur
snaran.

Ps. 25:15

Psalm

Herre, min synd är stor,
förlåt den, ditt namn till ära.
Var och en som fruktar Herren
får veta vilken väg han skall välja.
Självs får han leva i ro,
och hans barn skall ta landet i arv.
De som fruktar Herren blir
hans förtrogna,
hans förbund skall ge dem insikt.
Min blick är ständigt fäst på Herren,
det är han som löser min fot ur
snaran.

Vänd dig till mig, var barmhärtig,
ty jag är ensam och betryckt.
Lindra mitt hjärtas plåga,
för mig ut ur mitt trångmål.
Tänk på mitt lidande
och mitt betryck
och förlåt mig alla mina synder.
Se på mina fiender – så många de är,
så hätska i sitt hat!
Rädda mitt liv, befria mig,
svik mig inte, jag flyr till dig.
Ps. 25:11–20

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Psalmstrof

Vi ser mot Herren, vår Gud,
och hoppas på hans nåd.

Ps. 123:2

Första årgången

Första läsningen

Sak. 3:1-5

Herren lät mig se Josua, översteprästen, där han stod inför Herrens ängel. På hans högra sida stod Anklagaren, beredd att anklaga honom. Herrens ängel sade till Anklagaren: "Herren skall tillrättavisa dig, Anklagare, ja, han som har utvalt Jerusalem skall tillrättavisa dig. Är inte denne man en brand ryckt ur elden?" Josua bar smutsiga kläder där han stod framför ängeln, och ängeln befallde sina tjänare: "Ta av honom de smutsiga kläderna!" Och han sade till Josua: "Jag befriar dig från din skuld, och du skall kläs i högtidsdräkt." Sedan befallde han: "Sätt på honom en ren turban!" Och de satte på honom en ren turban och klädde honom, medan Herrens ängel stod bredvid.

Andra läsningen

Ef. 5:1-11

Ta alltså Gud till föredöme, som hans älskade barn. Lev i kärlek, så som Kristus har älskat oss och utlämnat sig själv för vår skull som en offergåva, ett välluktande offer åt Gud. Otukt och annan orenhet eller själviskhet får det inte ens vara tal om bland er, det anstår inte de heliga. Inte heller oanständigt och tanklöst eller lättsinnigt tal – sådant passar sig inte – utan bara tacksägelse till Gud. Ni vet ju mycket väl att ingen kan få del i Kristi och Guds rike om han är otuktig eller oren eller självisk, alltså avgudadyrkare. Låt ingen lura er med tomma ord, det är sådant som drar Guds vrede över olydnadens människor. Ha därför ingenting med dem att göra.

En gång var ni mörker, men i Herren har ni nu blivit ljus. Lev som ljusets barn – ljuset bär frukt överallt där det finns god-

het, rättfärdighet och sanning – och tänk på vad Herren vill ha. Ta inte del i mörkerets ofruktbara gärningar. Mer än så, avslöja dem.

Evangelium

Luk. 11:14-23 (24-26)

En gång drev Jesus ut en demon som var stum. När demonen for ut började den stumme tala, och folket häpnade. Men några sade: "Det är med demonernas furs-te Beelsebul som han driver ut demonerna." Andra ville sätta honom på prov och krävde att få se ett tecken från himlen. Men han visste vad de hade i tankarna och sade: "Varje rike som råkar i strid med sig självt blir ödelagt, och hus faller över hus. Och om nu Satan råkar i strid med sig själv, hur skall hans rike då kunna bestå? Ni säger ju att det är med Beelsebul som jag driver ut demonerna. Men om jag driver ut demonerna med Beelsebul, med vems hjälp driver då era anhängare ut dem? De kommer alltså att bli er dom. Men om det är med Guds finger jag driver ut demonerna, då har Guds rike nått er. När en stark man vaktar sin gård med vapen i hand får hans ägodelar vara i fred. Men kommer det en som är ännu starkare och övermannar honom tar den mannen ifrån honom alla de vapen han litade på och fördelar bytet. Den som inte är med mig är emot mig, och den som inte samlar med mig, han skingrar.

(När den orena anden lämnar en människa vandrar den genom vattenlösa trakter och letar efter en plats att vila på. Hit tar den ingen säger den: Jag vänder till mitt hus som jag lämnade. När den så kommer och finner det städat och snyggt, går den bort och hämtar sju andar till som är värre än den själv, och de följer med in och slår sig ner där. För den människan blir slutet värre än början.")

Andra årgången

Första läsningen

Jer. 26:12–16

Jeremia sade till stormännen och till folket: ”Det är Herren som har sänt mig att profetera mot detta tempel och mot denna stad och säga allt det ni nu har hört. Ändra ert liv och era gärningar och lyssna till Herren, er Gud. Då skall Herren ångra sig och inte göra det onda han hotat er med. Själv är jag nu i händerna på er. Gör med mig vad ni finner rätt och riktigt. Men det skall ni veta: dödar ni mig, utgiuter ni oskyldigt blod och drar skuld över er själva och över denna stad och dess invånare. Ty Herren själv har sänt mig till er för att förkunna allt detta.”

Då sade stormännen och hela folket till prästerna och profeterna: ”Denne man förtjänar inte dödsstraff, ty i Herrens, vår Guds, namn har han talat till oss.”

Andra läsningen

Upp. 3:14–19

Skriv till ängeln för församlingen i Laodikeia:

Så säger han som är Amen, det trovärdiga och sanna vittnet, början till Guds skapelse. Jag känner dina gärningar, du är varken kall eller varm. Om du ändå vore kall eller varm! Men nu är du ljum och varken varm eller kall, och därför skall jag spy ut dig ur min mun. Du säger: jag är rik, jag har vunnit rikedom och saknar ingenting. Och du förstår inte att just du är eländig och ömkansvärd och fattig och blind och naken. Jag råder dig att hos mig köpa guld som har renats i eld så att du blir rik, och vita kläder så att du kan klä dig och dölja din skamliga nakenhet, och salva att smörja dina ögon med så att du kan se. Jag tillrättavisar och tuktar alla dem jag älskar. Visa iver och vänd om!

Evangelium

Joh. 12:37–43

Trots att Jesus hade gjort så många tecken inför dem trodde de inte på honom, ty profeten Jesajas ord skulle uppfyllas: *Herre, vem har trott på det vi fick höra, och för vem har Herrens makt uppenbarats?* De kunde inte tro, ty Jesaja säger också: *Han har förblindat deras ögon och förstockat deras hjärtan, så att de inte kan se med sina ögon och förstå med sitt hjärta och omvända sig och bli botade av mig.* Detta sade Jesaja därför att han såg hans härlighet, och det var om honom han talade. Ändå kom också många i rådet till tro på Jesus, men med tanke på fariseerna ville de inte erkänna det för att inte bli uteslutna ur synagogan. De älskade äran från människor högre än äran från Gud.

Tredje årgången

Första läsningen

Jer. 7:23–26

Vad jag befallde dem var detta: Lyssna till mig, så skall jag vara er Gud och ni skall vara mitt folk. Vandra alltid den väg jag befäller er att vandra, så skall det gå er väl. Men de ville inte lyssna, inte höra på mig. Era fäder lydte sina onda och hårda hjärtan. Från den dag de lämnade Egypten ända till denna dag har de gått bakåt och inte framåt. Gång på gång sände jag mina tjänare profeterna till dem, men de ville inte lyssna till mig, inte höra på mig. De var styvackade och bar sig värre åt än sina fäder.

Andra läsningen

1 Joh. 5:18-20

Vi vet att de som är födda av Gud inte syndar. Han som föddes av Gud bevarar dem och den Onde kan inte röra dem. Vi vet att vi är från Gud och att hela världen ligger i den Ondes våld. Vi vet också att Guds son har kommit och att han har gett oss förstånd så att vi kan känna den Sanne. Vi lever i den Sanne, i hans son Jesus Kristus. Han är den sanne guden och det eviga livet.

Evangelium

Joh. 8:46-59

Jesus sade:

”Kan någon av er bevisa att jag har syndat? Om jag talar sanning, varför tror ni mig då inte? Den som har Gud till fader, han lyssnar till Guds ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte har Gud till fader.”

Judarna sade: ”Har vi inte rätt när vi säger att du är samarier och att du är besatt.” Jesus svarade: ”Jag är inte besatt, utan jag ärar min fader, men ni skymfar mig. Jag söker inte min egen ära, men det finns en som söker den och som dömer. Sannerligen, jag säger er: den som bevarar mitt ord skall aldrig någonsin se döden.” Judarna sade: ”Nu vet vi att du är besatt. Abraham dog och profeterna likaså, men du säger att den som bevarar ditt ord aldrig någonsin skall möta döden. Skulle du vara större än vår fader Abraham? Han dog, och profeterna dog. Vem tror du att du är?” Jesus svarade: ”Om jag själv förhärligar mig är min härlighet ingenting värd. Det är min fader som förhärligar mig, han som ni säger är er Gud. Ni vet inte vem han är, men jag känner honom, och om jag säger att jag inte känner honom, så blir jag en lögnare som ni. Men jag känner honom, och jag bevarar hans ord. Er fader Abraham jublade

över att han skulle få se min dag. Han fick se den och glädde sig.” Judarna sade då till Jesus: ”Du är inte femtio år, och ändå har du sett Abraham.” Han svarade: ”Sannerligen, jag säger er: jag är och jag var innan Abraham blev till.” Då tog de upp stenar för att kasta på honom, men Jesus försvann och lämnade templet.

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud,
också ondskan måste böja sig för dig.
Beskydda oss
så att det onda inte får grepp om oss.
Låt i stället din kärlek forma vårt liv.
Det ber vi om för Jesu Kristi skull.

2.

Fader, vi tackar dig
för att du sände din Son
att göra ondskan om intet.
Befria oss med ditt ord
och hjälp oss tro på förlåtelsen,
så att det onda inte binder oss.
Låt din Sons kraft synas i vår vardag.

3.

Herre, den tid när du låter dagen gry
är nära.
Herre, ofta glömmet vi vad vi lever av,
var livet finns, och kärleken.
Du, Herre, levde och dog med
öppna händer.
Om vi vill följa dig måste också vi
kunna släppa greppet om vårt liv.
Låt oss med öppnade händer
möta din påskmorgon som det ljus
som ständigt bryter in och förvandlar.
Herre, vi ber i ditt namn.

Fjärde söndagen i fastan

Midfastosöndagen

Laetare

Livets bröd

Den gamla antifonens (Jes. 66:10) första ord, *Laetare* (Gläd er), uttrycker att denna söndag är ett slags rastställe, en uppfriskande oas i fastetidens ökenvandring.

Denna helg har kallats midfastosöndag, eftersom den är placerad mitt i fastetiden. En annan benämning är brödsöndagen. Texterna berättar om hur Jesus bispisar de femtusen. Därtill ansluter sig diskussionen om människans behov av andlig föda. Jesus själv är livets bröd. Han delar ut sina goda gåvor till oss och lär oss att dela med oss av vårt eget till dem som behöver det. Till sitt innehåll tangerar denna söndag skärtorsdagens tematik.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

I 383 Gud, ditt folk är vandringsfolket
314 Jesus, du som själen mättar

Dps 486 Bröd, bröd, åkrarnas bröd
218 Ett livets bröd vill Jesus Krist
413 Befall i Herrens händer

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Gläds med Jerusalem,
jubla över henne,
alla som älskar henne.
Jes. 66:10

Psalm

Lyckliga de som har sin styrka i dig,
de som gärna drar upp till templet.

När de går genom Bakaträdens dal
blir den en flödande källa,
höstregnet fyller den med välsignelse.
De går genom port efter port,
tills de möter Gud på Sion.
Herre Gud Sebaot, hör min bön,
lyssna, du Jakobs Gud!
Ge akt på vår sköld, o Gud,
se i nåd till din smorde!
Herre Sebaot,
lycklig den som förtröstar på dig.
Ps. 84:6–10, 13

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Psalmstrof

Allas ögon är vända mot dig,
och du ger dem föda i rätt tid.
Du öppnar din hand
och stillar allt levandes hunger.
Ps. 145:15–16

Första årgången

Första läsningen

5 Mos. 8:2-3

Tänk på hela den väg som Herren, din Gud, har låtit dig vandra under dessa fyrtio år i öknen, för att tukta dig och sätta dig på prov, för att utröna om du är beredd att hålla hans bud eller inte. Han tuktrade dig med hunger och lät dig äta manna, något som varken du själv eller dina fäder kände till. Han ville lära dig att människan inte lever bara av bröd utan av alla ord som utgår från Herren.

Andra läsningen

1 Kor. 10:1-6

Jag vill att ni skall ha kunskap om detta, bröder: våra fäder hade alla molnet över sig och gick alla genom havet. Alla blev de döpta i molnet och i havet till gemenskap med Mose. Alla åt de samma andliga mat, och alla drack de samma andliga dryck, de drack ur en andlig klippa som följde dem, och den klippan var Kristus. Men de flesta av dem fann inte nåd inför Gud utan blev liggande döda i öknen. Allt detta är exempel som säger oss att vi inte skall ha begär till det onda, som de hade.

Evangelium

Joh. 6:1-15

Jesus for över till andra sidan av Galileiska sjön, eller Tiberiassjön. Mycket folk följde efter, därför att de såg de tecken han gjorde genom att bota de sjuka. Och Jesus gick upp på berget och satte sig där med sina lärjungar. Det var strax före judarnas påskhögtid.

När Jesus lyfte blicken och såg att så mycket folk var på väg till honom sade han till Filippos: "Var skall vi köpa bröd så att alla dessa får något att äta?" Det sade han för att pröva Filippos, själv visste han vad han skulle göra. Filippos svarade: "Det räcker inte med bröd för tvåhundra denarer, om de skall få en bit var." En av lärjungarna, Simon Petrus bror Andreas, sade: "Här är en pojke som har fem kornbröd och två fiskar. Men vad förslår det till så många?" Jesus sade: "Låt folket slå sig ner." Det var gott om gräs på den platsen. Och de slog sig ner – det var omkring fem tusen män. Jesus tog brödet, tackade Gud och delade ut åt dem som låg där, och likaså av fiskarna så mycket de ville ha. När de hade ätit sig mätta sade han till lärjungarna: "Samla ihop bitarna som har blivit över, så att ingenting förfars." De samlade ihop dem och fyllde tolv korgar med de bitar av de fem kornbröden som hade blivit över när de ätit.

Då människorna såg vilket tecken han hade gjort sade de: "Detta måste vara Profeten som skall komma hit till världen." Men Jesus, som förstod att de tänkte tvinga honom med sig för att göra honom till kung, drog sig undan till berget igen, i ensamhet.

Andra årgången

Första läsningen

Amos 8:11-12

Ja, den tid kommer,
säger Herren Gud,
då jag sänder hunger över landet –
inte hunger efter bröd,
inte törst efter vatten,
utan efter att höra Herrens ord.
Då skall de irra från hav till hav,
driva omkring från norr till öster
och söka efter Herrens ord,
men de skall inte finna det.

eller

2 Mos. 16:11–19, 31, 35

Herren talade till Mose: ”Jag har hört israeliternas knot. Säg till dem: Mellan skymning och mörker skall ni få kött att äta, och i morgon bitti skall ni få så mycket bröd ni behöver. Då skall ni inse att jag är Herren, er Gud.”

Den kvällen kom det vaktlar i sådan mängd att de täckte hela lägret, och på morgonen låg det dagg runt omkring lägret. När daggen hade torkat låg det ute i öknen något tunt och frasigt, tunt som rimfrost på marken. Och när israeliterna såg det frågade de varandra: ”Vad är det här?” eftersom de inte visste vad det var. Mose sade till dem: ”Det är den mat som Herren ger er att äta. Och Herren har gett denna befallning: Samla så mycket av det som var och en behöver, ett omermått per person för samtliga. Varje husfar skall hämta till dem han har i sitt tält.” Israeliterna gjorde så, och några samlade mer, andra mindre. När de sedan mätte upp hade de som samlat mer inte fått för mycket och de som samlat mindre inte för litet, alla hade fått vad de behövde. Mose sade till dem: ”Ingen får lämna kvar något av detta till i morgon.”

Israeliterna kallade brödet för manna. Det liknade korianderfrö; det var vitt och smakade som honungskaka.

Israeliterna åt manna i fyrtio år tills de kom till bebott land; de åt manna tills de nådde gränsen till Kanaan.

Andra läsningen

1 Petr. 2:1–3

Lägg därför bort allt slags ondska, falskhet och förställning, avund och förtal. Som nyfödda barn skall ni längta efter den rena, andliga mjölken, för att växa genom den och bli räddade. *Ni har ju fått smaka Herrens godhet.*

Evangelium

Joh. 6:24–35

När folket nu upptäckte att Jesus inte var där och inte heller hans lärjungar steg de i båtarna och for över till Kafarnaum för att leta efter Jesus. De fann honom där på andra sidan sjön och frågade honom: ”Rabbi, när kom du hit?” Jesus svarade: ”Sannerligen, jag säger er: ni söker inte efter mig därför att ni har fått se tecken utan därför att ni åt av bröden och blev mätta. Arbeta inte för den föda som är förgänglig utan för den föda som består och skänker evigt liv och som Människosonen skall ge er. Ty på honom har Fadern, Gud själv, satt sitt sigill.” De frågade då: ”Vad skall vi göra för att utföra Guds verk?” Jesus svarade: ”Detta är Guds verk: att ni tror på honom som han har sänt.” De sade: ”Vilket tecken vill du göra, så att vi kan se det och tro på dig? Vad kan du utföra? Våra fäder åt mannat i öknen, så som det står skrivet: *Han gav dem bröd från himlen att äta.*” Jesus svarade: ”Sannerligen, jag säger er: Mose gav er inte brödet från himlen, men min fader ger er det sanna brödet från himlen. Guds bröd är det bröd som kommer ner från himlen och ger världen liv.”

De bad honom då: ”Herre, ge oss alltid det brödet.” Jesus svarade: ”Jag är livets bröd. Den som kommer till mig skall aldrig hungra, och den som tror på mig skall aldrig någonsin törsta.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 55:1–3

Kom, alla ni som törstar,
kom hit och få vatten,
kom, även om ni inte har pengar!
Förse er med säd, så att ni får äta!

Kom och få säd utan pengar,
vin och mjölk utan att betala!
Varför lägger ni pengar på det som inte
är bröd,
er lön på sådant som inte mättar?
Lyssna till mig, så får ni äta gott
och njuta av feta rätter.
Kom till mig och hör noga på,
lyssna, så får ni liv.
Jag sluter ett evigt förbund med er,
den nåd jag visat David skall bestå.

Andra läsningen

Upp. 21:6-7

Den som satt på tronen sade: ”Jag är A och O, början och slutet. Jag skall låta den som törstar dricka fritt ur källan med livets vatten. Den som segrar skall vinna allt detta, och jag skall vara hans Gud och han skall vara min son.”

Evangelium

Joh. 6:48-58

Jesus sade:

”Jag är livets bröd. Era fäder åt mannat i öknen och de dog. Men brödet som kommer ner från himlen är sådant att den som äter av det inte skall dö. Jag är det levande brödet, som har kommit ner från himlen. Den som äter av det brödet skall leva i evighet. Brödet jag skall ge är mitt kött, jag ger det för att världen skall leva.”

Judarna började då tvista med varandra om hur han kunde ge dem sitt kött att äta. Jesus svarade: ”Sannerligen, jag säger er: om ni inte äter Människosönens kött och dricker hans blod äger ni inte livet. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen. Ty mitt kött är verklig föda, och mitt blod är verklig dryck. Den som äter mitt kött och dricker mitt

blod förblir i mig och jag i honom. Liksom den levande Fadern har sänt mig och jag lever genom Fadern, skall också den som äter mig leva genom mig. Detta är brödet som har kommit ner från himlen, ett annat bröd än det som fäderna åt. De dog, men den som äter detta bröd skall leva i evighet.”

Dagens bön

1.

Himmelske Fader, Livgivare.
Du mättade ditt folk i öknen
med det himmelska brödet.
Du sände din Son i världen
som livets bröd.
Herre, ge oss alltid det brödet.
Genom Jesus Kristus,
som med dig och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

2.

Jesus Kristus, vår Herre.
Tack för att du har lovat
att den som kommer till dig
aldrig skall hungra.
Tack för att du har lovat
att den som tror på dig
aldrig skall törsta.
Tack för att du är livets bröd,
i all tid, överallt, för var och en
som söker dig.
I ditt namn.

3.

Gud, i dag tänker vi på pojken
som bjöd sin knappa matsäck åt Jesus.
Fem bröd och två fiskar
blev mat för de många.
Pojken frågade inte vad en människa
kan uträtta.
Han gav det han hade.
Där började undret.
Vi tackar dig, Gud, för den pojken.

4.

Jesus Kristus, du Livets bröd.
Du mättade alla
som kom till dig,
och ingen behövde gå bort hungrig.
Vi ber dig:
Låt Guds ord mätta oss
och vara för oss det bröd
som ger evigt liv.
Dig vare ära i evighet.

5.

Gud,
du som är livets början och slut,
du låter jorden ge oss mat
till rättvis fördelning för alla.
Du låter oss få del av din Sons kropp
och blod
i nattvardens bröd och vin.
Ur din generösa hand får vi
ständigt ta emot livet,
så att vi själva kan ge i överflöd.
Vi prisar och lovar dig,
Skapare, Befriare och Livgivare.
I Jesu Kristi namn.

Femte söndagen i fastan

Judica

Lidandets söndag

Benämningen *Judica* (Skaffa mig rätt) kommer från dagens antifon (Ps. 43:1). Med denna söndag inleds den s.k. djupa fastan, som sträcker sig till slutet av stilla veckan. Därför har dagen kallats *Dominica passionis* (Lidandets söndag). Jesu samtida förstod inte hans väsen och uppgift, men "stenen som husbyggarna ratade" skulle bli den sten på vilken Gud har byggt sin kyrka. Jesus är förmedlaren av ett nytt förbund. Han dog för att Guds skingrade barn skulle samlas och bli ett.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

- I 256 Så älskar Gud vår värld
84 På min väg av själviskhet
- Dps 76 O Jesus, du min salighet
86 De såg ej dig, blott timmermannens
son
433 Herre, du vandrar försoningens väg

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Skaffa mig rätt, o Gud,
ta dig an min sak!

Ps. 43:1

Psalm

Du är min Gud, min tillflykt.
Varför har du stött bort mig?
Varför måste jag gå sörjande,
plågad av fiender?
Sänd ditt ljus och din sanning!
Låt dem leda mig,

låt dem föra mig till ditt heliga berg
och till din boning,
så att jag får komma till Guds altare,
till Gud, min glädje och fröjd,
och tacka dig till lyrans klang,
Gud, min Gud.

Varför är du tyngd av sorg, min själ,
och full av oro?

Sätt ditt hopp till Gud!

Jag skall åter få tacka honom,
min räddare och min Gud.

Ps. 43:2-5

Antifonen upprepas.

Psalmstrof

Herre, rädda mig från mina fiender,
jag flyr till dig.

Ps. 143:9

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 22:1-13

En tid därefter satte Gud Abraham på prov. Gud kallade på honom: "Abraham!" – "Här är jag", svarade han. Gud sade: "Ta din ende son, honom som du älskar, Isak, och gå till landet Moria och offra honom där som brännoffer på ett berg som jag skall visa dig."

Tidigt nästa morgon sadlade Abraham sin åsna. Han tog med sig två tjänare och sin son Isak, högg veden till brännoffret och gav sig i väg mot den plats som Gud

hade talat om. Den tredje dagen fick Abraham se platsen på avstånd. Då sade han till tjänarna: "Stanna här med åsnan, medan jag och pojken går dit bort för att tillbe. Sedan kommer vi tillbaka till er." Abraham tog veden till brännoffret och lät sin son Isak bära den. Självtog han elden och kniven, och så gick de båda tillsammans. "Far", sade Isak. "Ja, min son", svarade Abraham. Isak sade: "Här är eld och ved, men var är fåret som skall offras?" – "Min son", sade Abraham, "Gud utser åt sig det får som skall offras." Så gick de båda tillsammans.

När de kom fram till platsen som Gud hade talat om byggde Abraham ett altare. Han lade upp veden och band sedan sin son Isak och lade honom på altaret, ovanpå veden. Och Abraham sträckte ut handen och tog kniven för att slakta sin son. Då ropade Herrens ängel till honom från himlen: "Abraham! Abraham!" – "Ja", svarade Abraham, "här är jag." Ängeln sade: "Lyft inte din hand mot pojken, och gör honom inget ont. Nu vet jag att du fruktar Gud, nu när du inte har vägrat mig din ende son." När Abraham såg upp fick han se en bagge, som hade fastnat med hornen i ett snår. Då gick han bort och tog baggen och offrade den som brännoffer i stället för sin son.

Andra läsningen

Hebr. 9:11-15

Kristus har trätt fram som överstepräst för det goda som skall komma. Han har gått genom det större och fullkomligare tält som inte är gjort av människohand, det vill säga inte tillhör denna världen. Och med sitt eget blod, inte med blod av bockar och kalvar, har han en gång för alla trätt in i helgedomen och vunnit befrielse åt oss för evigt. Om nu blod av bockar och tjurar och stänk av askan från en kviga helgar de orena så att de blir rena i yttre mening, hur

mycket mer måste då inte blodet från Kristus, som i kraft av evig ande har framburit sig själv som ett felfritt offer åt Gud, rena våra samveten från döda gärningar så att vi kan tjäna den levande Guden.

Därför är det ett nytt förbund som Kristus förmedlar, för att de kallade skall få det utlovade eviga arvet, sedan han dött för att befria dem från överträdelserna under det förra förbundet.

Evangelium

Joh. 11:47-53

Översteprästerna och fariseerna kallade samman rådet och sade: "Vad skall vi göra? Den här mannen gör många tecken. Om vi låter honom fortsätta börjar alla tro på honom, och då kommer romarna och utplånar både vår heliga plats och vårt folk." En av dem, Kajafas, som var överstepräst det året, sade till dem: "Ni förstår ingenting. Ni fattar inte att det är bättre för er att en enda människa dör för folket än att hela folket går under." Detta sade han inte av sig själv, utan som överstepräst det året talade han profetiskt: Jesus skulle dö för folket, och inte bara för folket utan också för att Guds skingrade barn skulle samlas och bli till ett. Från den dagen var de fast beslutna att döda honom.

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 65:1-3

Jag hade svar åt dem som inte frågade mig, lät mig finnas av dem som inte sökte mig. "Här är jag, här är jag!" sade jag till ett folk som inte åkallade mitt namn. Ständigt har jag räckt ut händerna mot ett treskande folk,

som vandrar den orätta vägen
och följer sina egna planer,
det folk som öppet kränker mig hela tiden.

Andra läsningen

Ef. 2:12–16

Kom ihåg att ni på den tiden var utan Kristus, utanför medborgarskapet i Israel, utan del i förbunden och deras löfte, utan hopp och utan Gud när ni levde i världen. Men nu, tack vare Kristus Jesus, har ni som en gång var långt borta kommit nära, genom Kristi blod.

Ty han är vår fred, han har med sitt liv på jorden gjort de två lägren till ett och rivit skiljemuren, fiendskapen. Han har upphävt lagen med dess bud och stadgar för att i sin person skapa en enda människa av de två, en ny människa, och så stifta fred. I en enda kropp försonade han de båda med Gud genom korset, då han i sin person dödade fiendskapen.

Evangelium

Luk. 13:31–35

Några fariseer kom till Jesus och sade till honom: "Skynda dig i väg härifrån. Herodes vill döda dig." Han svarade: "Hälsa den räven att i dag och i morgon driver jag ut demoner och gör de sjuka friska, och på tredje dagen är jag vid målet. Men i dag och i morgon och i övermorgon måste jag vandra vidare, ty en profet får inte mista livet någon annanstans än i Jerusalem.

Jerusalem, Jerusalem, du som dödar profeterna och stenar dem som blir sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men ni ville inte. Nu får ni själva ta hand om ert hus. Jag säger er: ni kommer inte att se mig förrän på den dag då ni säger: *Välsignad är han som kommer i Herrens namn.*"

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 29:13–16

Herren sade:

Detta folk nalkades mig med ord,
deras läppar ärade mig,
men deras hjärtan var långt ifrån mig,
deras gudsfruktan var inlärdas
människobud.

Därför skall jag än en gång
slå detta folk med förundran
genom förunderliga gärningar.
Då är det slut med de visas vishet,
de förnuftigas förnuft är borta.
Ve dem som i dolda djup
vill gömma sina planer undan Herren
och utför sina gärningar i mörkret,
dem som säger:

"Ingen ser oss, ingen vet!"

Ni vänder allting upp och ner!

Är leran jämställd med krukmakaren?

Skall verket säga om mästaren:

"Han har inte gjort mig"?

Skall det som formats av lera

säga om honom som formade det:

"Han kan ingenting"?

Andra läsningen

1 Petr. 2:4–10

När ni kommer till honom, den levande stenen, ratad av människor men utvald av Gud och ärad av honom, då blir också ni till levande stenar i ett andligt husbygge. Ni blir ett heligt prästerskap och kan fram-bära andliga offer som Gud vill ta emot tack vare Jesus Kristus. Det står ju i skriften: *Se, på Sion lägger jag en hörnsten, utvald och ärad; den som tror på den skall inte stå där med skam. Äran tillfaller alltså er som tror. Men för dem som inte tror har stenen som husbyggarna ratade blivit en hörnsten, en sten som de snavar på, en klippa som de stöter emot.*

De stöter emot därför att de inte lyder ordet. Så är det förutbestämt för dem.

Men ni är ett utvalt släkte, kungar och präster, ett heligt folk, Guds eget folk som skall förkunna hans storverk. Han har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus. Ni som förut inte var ett folk är nu Guds folk. Ni som förut inte fann barmhärtighet har nu funnit barmhärtighet.

Evangelium

Mark. 12:1-12

Jesus talade till lärjungarna i liknelser. ”En man planterade en vingård, satte stängsel kring den, högg ut ett presskar och byggde ett vaktorn. Därefter arrenderade han ut den och reste bort. När tiden var inne skickade han en tjänare till arrendatorerna för att hämta en del av vingårdens skörd. Men de grep honom, pryglade honom och körde i väg honom tomhänt. Då sände ägaren en annan tjänare till dem. Honom slog de i huvudet och skymfade. Då skickade han en till och honom dödade de. På samma sätt med många andra: en del mishandlade de och andra dödade de. Nu hade han bara en, sin älskade son, och honom skickade han som den siste. Han sade: ’Min son kommer de att ha respekt för.’ Men arrendatorerna sade till varandra: ’Här har vi arvtagaren. Kom så dödar vi honom, då blir det vi som får arvet.’ Och de tog fast honom och dödade honom och kastade honom utanför vingården. Vad gör nu vingårdens ägare? Han kommer dit och tar död på arrendatorerna och ger vingården åt andra. Har ni inte läst det här stället i skriften: *Stenen som husbyggarna ratade har blivit en hörnsten. Herren har gjort den till detta, och underbar är den i våra ögon.*” De hade gärna velat gripa honom men var rädda för folket; de förstod att hans liknelse var riktad mot dem. Därför lät de honom vara och gick sin väg.

Dagens bön

1.

Barmhärtige Gud,
du som lät din Son Jesus Kristus
lida och dö för vår skull.
Hjälp oss att minnas hans lidande
när vi är utan kraft
och när vi håller på att förlora vår tro på
livet.

Ge oss din Ande,
så att vi bevarar vår tro.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Gud, vår himmelske Far.
Liksom lärjungarna har vi svårt att förstå
varför Jesus måste lida och dö.
Hjälp oss att förstå
att det skedde för våra synders skull
och att vi nu har en öppen väg
till gemenskapen med dig.
Hör oss för Jesu skull.

3.

Gud, vår Far i himlen.
Hjälp oss att förstå
hur det som är svårt eller gör oss ledsna
kan föra med sig något som är gott.
Din Son dog på korset för att hela världen
skulle räddas.
Tack för att du gav honom mod
att göra det.
Gör också oss modiga
så att vi tillsammans arbetar för att ditt rike
skall komma.
I vår Frälsares Jesu Kristi namn.

Palmsöndagen

Ärans konung på förnedringens väg

Evangelietexterna för palmsöndagen och första söndagen i advent berättar om samma händelse. Kristi offentliga gärning syftade från första början fram mot de sista dagarna av hans liv.

Palmsöndagens namn (*Dominica palmarum*) syftar på det som skedde när Jesus red in i Jerusalem och människorna strödde palmkvistar på hans väg. Till minne av detta brukade man hämta palmkvistar till kyrkan denna söndag. De bars också i palmsöndagens processioner. Hos oss har palmkvistarna ersatts med kvistar av vide.

På palmsöndagen inleder ärans konung sin vandring mot förnedringen. Efter att ha smorts i Betania red Jesus in i Jerusalem, mot lidande och död. Detta blev dock vägen till den seger som palmkvistarna symboliserar. På palmsöndagen bereder sig kyrkan att följa Frälsaren under de sista skedena av hans liv.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

- I 79 Konung med törnekrona
85 Hur mörkret tättnar
- Dps 72 Du bar ditt kors
78 Konung är du visst
87 För att du inte tog det gudomliga
303 Halleluja! Sjung om Jesus

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Men du, Herre, dröj inte långt borta,
du min styrka, skynda till min hjälp!
Ps. 22:20

Psalm

Min Gud, min Gud, varför har du
övergivit mig?
Jag ropar förtvivlat, men du är
långt borta.
Min Gud, jag ropar om dagen,
men du svarar inte,
jag ropar om natten men
finner ingen ro.
Dock är du den Helige,
till din tron stiger Israels lovsång.
På dig förtröstade våra fäder,
de litade på dig, och du kom dem
till hjälp.
De ropade till dig och blev räddade,
de litade på dig, och du svek
dem aldrig.

Ps. 22:2-6

Antifonen upprepas.

eller

Antifon

Herre, hjälp oss!
Herre, ge framgång!
Ps. 118:25

Psalm

Välsignad den som kommer
i Herrens namn!
Vi välsignar er från Herrens hus.
Herren är Gud. Han gav oss ljus.
Ordna er till procession,
med kvistar i händerna,
ända till altarets horn!
Du är min Gud, jag vill tacka dig.
Min Gud, jag vill höja ditt lov.

Tacka Herren, ty han är god,
evigt varar hans nåd.

Ps. 118:26–29

Antifonen upprepas.

Psalmstrof

Du är källan till min lovsång
i den stora tempelskaran.
Inför dem som fruktar Herren
får jag frambära de offer jag lovat.

Ps. 22:26

eller

Du leder mig efter din vilja,
du för mig på härlighetens väg.

Ps. 73:24

Första årgången

Första läsningen

Jes. 50:4–10

Herren Gud har gett mig en
lärjunges tunga,
så att jag kan inge den trötte mod.
Varje morgon gör han mitt öra villigt
att lyssna på lärjungars vis.
När Herren Gud öppnade mina öron
gjorde jag inte motstånd,
drog mig inte undan.
Jag lät dem prygla min rygg
och slita mig i skägget,
jag gömde inte ansiktet
när de skymfode mig och spottade på mig.
Herren Gud hjälper mig,
därför känner jag inte skymfen,
därför gör jag mitt ansikte hårt som flinta,
jag vet att jag inte blir sviken.
Han som skaffar mig rätt är nära.
Vem söker sak med mig?
Låt oss mötas inför rätta.
Vem vågar vara min motpart?
Må han stiga fram.

Ja, Herren Gud hjälper mig,
vem kan då få mig fälld?
De blir som utslitna kläder,
malen skall äta upp dem.
Vem bland er fruktar Herren
och lyssnar på hans tjänare,
som vandrar i mörker
utan en strimma av ljus
men sätter sin lit till Herrens namn
och förtröstar på sin Gud?

eller

Sak. 9:9–10

Ropa ut din glädje, dotter Sion,
jubla, dotter Jerusalem!
Se, din konung kommer till dig.
Rättfärdig är han, seger är honom given.
I ringhet kommer han, ridande på en åsna,
på en ung åsnehingst.
Jag skall förinta alla stridsvagnar i Efraim,
alla hästar i Jerusalem.
Krigets vapen skall förintas.
Han skall förkunna fred för folken,
och hans välde skall nå från hav till hav,
från floden till världens ände.

Andra läsningen

Fil. 2:5–11

Låt det sinnelag råda hos er som också
fanns hos Kristus Jesus. Han ägde Guds
gestalt men vakade inte över sin jämlik-
het med Gud utan avstod från allt och an-
tog en tjänares gestalt då han blev som en
av oss. När han till det yttre hade blivit
människa gjorde han sig ödmjuk och var
lydig ända till döden, döden på ett kors.
Därför har Gud upphöjt honom över allt
annat och gett honom det namn som står
över alla andra namn, för att alla knän skall
böjas för Jesu namn, i himlen, på jorden
och under jorden, och alla tungor bekänna
att Jesus Kristus är herre, Gud fadern till
ära.

Evangelium

Joh. 12:12–24

Nästa dag, när de många som hade kommit till högtiden fick höra att Jesus var på väg till Jerusalem, tog de palmkvistar och gick ut för att möta honom. Och de ropade: "Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn, han som är Israels konung." Jesus fick tag i en åsna och satte sig på den, som det står skrivet: "Frukta inte, dotter Sion. Se, din konung kommer, sittande på en ungåsna." (Lärjungarna förstod först inte detta, men när Jesus hade förhärligats kom de ihåg att som det stod skrivet om honom, så hade man gjort med honom.) Alla de som hade varit med honom när han kallade ut Lasaros ur graven och uppväckte honom från de döda vittnade om detta. När folk hörde att han hade gjort detta tecken drog de ut för att möta honom. Men fari-seerna sade till varandra: "Ni ser att ingenting hjälper. Alla människor springer efter honom."

Bland dem som kommit upp till högtiden för att tillbe Gud fanns några greker. De sökte upp Filippus, han som var från Betsaida i Galileen, och sade: "Herre, vi vill gärna se Jesus." Filippus gick och talade om det för Andreas, och Andreas och han gick och talade om det för Jesus. Och Jesus svarade dem: "Stunden har kommit då Människosonen skall förhärligas. Sannerligen, jag säger er: om vetekornet inte faller i jorden och dör förblir det ett ensamt korn. Men om det dör, ger det rik skörd."

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 50:4–10
eller Sak. 9:9–10
(se första årgången)

Andra läsningen

Fil. 2:5–11
(se första årgången)

eller

2 Kor. 2:14–17

Gud vare tack som genom Kristus alltid för mig med i sitt triumftåg och överallt låter mig sprida kristuskunskapens doft. Ty till Guds ära är jag en kristusdoft bland dem som räddas och bland dem som går förloerade, en doft av död till död för dem som går förlorade, av liv till liv för dem som räddas. Vem förmår något sådant? Jag är ju inte som de många som schackrar med Guds ord, nej, jag förkunnar det oförfalskat, som det kommer från Gud, inför Gud och i Kristi tjänst.

Evangelium

Joh. 12:1–8

Sex dagar före påsken kom Jesus till Betaniam, där Lasaros bodde, han som Jesus hade uppväckt från de döda. Man ordnade där en måltid för honom; Marta passade upp, och Lasaros var en av dem som låg till bords med honom. Maria tog då en hel flaska dyrbar äkta nardusbalsam och smorde Jesu fötter och torkade dem sedan med sitt hår, och huset fylldes av doften från denna balsam. Men Judas Iskariot, en av lärjungarna, den som skulle förråda honom, sade: "Varför sålde man inte oljan för trehundra denarer och gav till de fattiga?" Detta sade han inte för att han brydde sig om de fattiga utan för att han var en tjuv; han hade hand om kassan och tog av det som lades dit. Men Jesus sade: "Låt henne vara, hon har sparat sin balsam till min begravningsdag. De fattiga har ni alltid bland er, men mig har ni inte alltid."

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 50:4–10
eller Sak. 9:9–10
(se första årgången)

Andra läsningen

Fil. 2:5–11
(se första årgången)

eller

Hebr. 7:24–27

Eftersom Jesus är till i evighet behåller han för alltid sitt prästämbete. Så kan han också nu och för all framtid rädda dem som nalkas Gud genom honom, eftersom han alltid lever och kan vädja för dem.

En sådan överstepräst var det vi behövde: en som är helig, oskyldig, obefläckad, skild från syndare, upphöjd över himlarna. Han måste inte som de andra översteprästerna dagligen offra först för sina egna synder och sedan för folkets. Det gjorde han en gång för alla när han offrade sig själv.

Evangelium

Matt. 21:12–17 (18–22)

Jesus gick till templet och drev ut alla som sålde och köpte där. Han välte omkull bordet för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor, och han sade till dem: "Det står skrivet: *Mitt hus skall kallas ett bödens hus*. Men ni gör det till ett rövarnäste."

Blinda och lytta kom fram till honom i templet, och han botade dem. När översteprästerna och de skriftlärda såg allt det märkliga han gjorde och hörde hur barnen ropade i templet: "Hosianna Davids

son", blev de förargade och sade till honom: "Hör du vad de säger?" Jesus svarade: "Ja, har ni aldrig läst orden: *Barns och spädbarns rop har du gjort till en lovsång åt dig?*" Sedan lämnade han dem och gick ut ur staden till Betania och stannade där över natten.

(När han tidigt på morgonen var på väg tillbaka till staden, blev han hungrig. Han fick se ett fikonträd vid vägen och gick fram till det men hittade ingenting annat på det än blad. Då sade han till det: "Aldrig någonsin skall du bära frukt." Och med en gång vissnade trädet. Lärjungarna häpnade och sade: "Hur kunde fikonträdet vissna så tvärt?" Jesus svarade: "Sannerligen, om ni har tro och inte tvivlar, kan ni göra detta med fikonträdet och mer än så, ni kan säga till berget här: Upp och kasta dig i havet! och det skall ske. Allt vad ni ber om i era böner skall ni få, om ni tror.")

Dagens bön

1.

Gud allsmäktig och evig,
du sände din Son till ett liv som människa
och till en död för människornas skull.

Ge oss din nåd,
så att vi i honom ser en förebild
i ödmjukhet
och minns hans frälsande lidande
och korsfästelse.
Hjälp oss att hålla oss till honom.
Hör oss i Jesu Kristi namn.

2.

Jesus Kristus vår Frälsare.
Den stora människoskaran
jublade emot dig när du red in i Jerusalem
men lämnade dig sedan ensam.
Hjälp oss att förbli hos dig
på ditt lidandes väg genom världen,
också i motgången och ångesten.
Hör oss, du som med Fadern
och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

3.

Gud,
du kom i triumftåg
till ditt folk.
Men märklig är din härlighet:
att läggas som ett vetekorn
i dödens stoft.
Vi prisar dig
i din ofattbara härlighet.

4.

Allsmäktige Fader, vi ber dig:
Låt din Son lära oss vad en människa är,
så att vi orkar se vår egen svaghet
och överse med den hos vår nästa,
tills vi får följa Herren Jesus
in i uppståndelsens eviga glädje,
där han lever och härskar
med dig och den heliga Anden,
som sann Gud från evighet till evighet.

Särskilt på palmsöndagens kväll

1.

Helige Herre Gud,
välsigna denna stilla vecka
då vi minns din Sons lidande och död.
Hjälp oss att i korsets budskap
känna igen din kärlek
och prisa den i vårt liv.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Jesus Kristus, vår Herre,
jubel omger dig
när du rider in i Jerusalem.
Men det skymmer redan,
vi vet att du snart skall stå ensam.
Du är på väg mot förakt och skam,
mot ditt kors av mörker och kärlek.
Herre, hjälp oss att känna igen lidandet
där vi möter det,
att känna igen ditt ansikte i lidandet
och aldrig överge det.
Jesus, Kristus, förbarma dig,
du som med Fadern och den heliga Anden
lever i evighet.

Stilla veckan

Stilla veckan inleds med palmsöndagen. Under denna veckas gudstjänster kan man på olika sätt följa med i Kristi lidandes historia. Man kan t.ex. varje dag i stilla veckan (utom på skärtorsdagen) gå igenom hela passionshistorien enligt olika evangelier, på måndagen enligt Matteusevangeliet, på tisdagen enligt Markus, på onsdagen enligt Lukas och på fredagen enligt Johannes.

Ett annat sätt är att använda det textmaterial för vardagarna i stilla veckan som finns i evangelieboken.

Dessutom finns det möjlighet att dela upp passionshistorien på olika dagar genom att följa de akttexter som är sammanställda ur olika evangelier. Till måndagen hör Jesu bön i Getsemane, hans fängslande och Petrus förnekelse (andra akten), till tisdagen rättegången inför Pilatus och Herodes (tredje akten) och till onsdagen domen och Golgatavandringen (fjärde akten). Kristi korsdöd (femte akten) och begravning (sjätte akten) hör till långfredagen. På skärtorsdagen används den första aktens berättelse om nattvarens instiftelse.

Kristi lidandes historia kan ytterligare följas med hjälp av de traditionella korsvägsandakterna. Korsvägen består av flera "stationer" som börjar med att Jesus döms till döden och slutar med hans begravning. Man kan också följa korsvägen genom att kombinera olika stationer.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

Måndagen i stilla veckan

Jesus i Getsemane

PSALMFÖRSLAG

- 59 Se, vi går upp till Jerusalem
- 68 Jesus, lär mig rätt betrakta
- 77 Från örtagården leder
- 80 Jesus, av de steg för oss du tagit
- 82 Se kärlet brast, och oljan är utgjuten

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Han gjorde sig ödmjuk
och var lydig ända till döden,
döden på ett kors.

Fil. 2:8

Psalm

Herre, hör min bön,
låt mitt rop nå fram till dig.
Dölj inte ditt ansikte för mig
när jag är i nöd.
Lyssna till mig,
skynda att svara när jag ropar.
Mina dagar svinner bort som rök,
och mitt inre glöder som en ugn,
mitt livsmod är brutet,
vissnat som gräs.
Jag är för matt för att äta,
jag har magrat av min suckan,
är bara skinn och ben.
Jag liknar en uggla i öknen,
är som en uv bland ruiner.
Jag måste vaka,
är som en ensam fågel på taket.
Mina fiender hånar mig dagen lång,
de gör narr av mig,
brukar mitt namn i förbannelser.

Jag äter aska som bröd
och blandar min dryck med tårar.
Ps. 102:2-10

Antifonen upprepas.

Första årgången

Första läsningen

Jer. 18:19-20

Lyssna till mig, Herre,
och hör vad mina motståndare säger.
Skall gott lönas med ont?
De har grävt en grop åt mig.
Tänk på hur jag stod inför dig
och vädjade för dem
och bad dig vända din vrede från dem.

Andra läsningen

1 Petr. 2:21-24

Kristus led för er skull, och gav er ett exempel för att ni skall följa i hans fotspår. *Han begick inte någon synd, och svek fanns inte i hans mun.* Han svarade inte med skymford när han skymfades. Han svarade inte med hotelser när han fick lida. Han överlät sin sak åt honom som dömer rättvist. Våra synder bar han i sin egen kropp upp på träpålen, för att vi skulle dö bort från synden och leva för rättfärdigheten. Genom hans sår har ni blivit botade.

Evangelium

Luk. 22:39–62

Jesus gick ut ur staden och begav sig som vanligt till Olivberget, och lärjungarna följde med. När han kom dit sade han till dem: "Be att ni inte utsätts för prövning." Själv drog han sig undan ifrån dem, ungefär ett stenkast, föll på knä och bad: "Fader, om du vill det, så ta bort denna bägare från mig. Men låt din vilja ske, inte min." En ängel från himlen visade sig för honom och gav honom kraft. I sin ångest bad han allt ivrigare, och svetten droppade som blod ner på marken. När han steg upp från bönen och kom tillbaka till lärjungarna fann han att de hade somnat, tyngda av sorg, och han sade till dem: "Hur kan ni sova! Stig upp och be att ni inte utsätts för prövning."

Medan han ännu talade kom det en stor skara människor. Han som hette Judas, en av de tolv, visade vägen, och han gick fram till Jesus för att kyssa honom. Jesus sade till honom: "Judas, förråder du Människosonen med en kyss?" När de som var med Jesus såg vad som skulle hända sade de: "Herre, skall vi ta till våra svärd?" Och en av dem slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom högra örat. Men då sade Jesus: "Nu räcker det." Och han rörde vid mannens öra och läkte honom. Sedan sade Jesus till de överstepräster och officerare vid tempelvakten och äldste som hade kommit dit för att gripa honom: "Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar. Dag efter dag var jag hos er i templet, och ni lyfte inte er hand mot mig. Men detta är er stund, nu har mörkret makten."

De grep honom och förde honom till översteprästens hus. Petrus följde efter på avstånd. De gjorde upp en eld mitt på gården och slog sig ner omkring den, och Petrus satte sig mitt ibland dem. En tjänsteflicka fick se honom där han satt i eldskenet, och hon såg noga på honom och sade: "Den där mannen var också med ho-

nom." Men Petrus förnekade det: "Nej, jag känner honom inte." Strax efteråt fick en annan syn på honom och sade: "Du hör också till dem." Petrus sade: "Nej, det gör jag inte." En timme senare var det någon som försäkrade: "Visst var den där också med honom, och han är ju från Galileen." Men Petrus sade: "Jag förstår inte vad du menar." Och just som han sade det gol en tupp. Då vände sig Herren om och såg på Petrus, och Petrus kom ihåg detta som Herren hade sagt till honom: "Innan tuppen gal i natt har du förnekat mig tre gånger", och han gick ut och grät bittert.

Andra årgången

Första läsningen

Jer. 18:19–20
(se första årgången)

Andra läsningen

1 Petr. 2:21–24
(se första årgången)

Evangelium

Joh. 18:1–27

När Jesus hade sagt detta gick han tillsammans med sina lärjungar ut till andra sidan av Kidrondalen. Där låg en trädgård som han och lärjungarna gick in i. Också Judas, han som förrådde honom, kände till platsen, eftersom Jesus och hans lärjungar ofta hade samlats där. Judas tog med sig vaktstyrkan och folk från översteprästerna och fariseerna, och de kom dit med lyktor, facklor och vapen. Jesus, som visste om allt som väntade honom, gick ut till dem och frågade: "Vem söker ni?" De svarade: "Jesus från Nasaret." Han sade: "Det är jag." Bland dem stod också Judas, han som förrådde honom. När Jesus nu sade: "Det är jag" vek de tillbaka och föll till marken.

Han frågade dem igen: "Vem söker ni?" och när de svarade: "Jesus från Nasaret" sade han: "Jag har ju sagt er att det är jag. Om det är mig ni söker, så låt de andra gå." Ty det som han hade sagt skulle uppfyllas: "Av dem som du har gett mig har jag inte låtit någon gå förlorad." Men Simon Petrus, som hade ett svärd med sig, drog det och slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom högra örat; tjänaren hette Malkos. Jesus sade då till Petrus: "Stick svärdet i skidan. Skulle jag inte dricka den bägare som Fadern har räckt mig?"

Kommendanten med sin vaktstyrka och judarnas män grep Jesus och band honom och förde honom först till Hannas, svärfar till Kajafas, som var överstepräst det året. Det var Kajafas som hade förklarat för judarna att det var bäst att en enda man dog för folket.

Simon Petrus och en annan lärjunge följde efter Jesus. Den lärjungen var bekant med översteprästen, och han följde med Jesus in på översteprästens gård, men Petrus stod kvar utanför porten. Den andre lärjungen, han som var bekant med översteprästen, gick då ut och talade med tjänsteflickan som vaktade porten och tog med sig Petrus in. Men flickan vid porten sade till Petrus: "Hör inte du också till den där mannens lärjungar?" Han svarade: "Nej, det gör jag inte." Tjänarna och vakterna stod och värmde sig vid en koleld som de hade tänt, eftersom det var kallt. Petrus stod där också och värmde sig tillsammans med dem.

Översteprästen frågade Jesus om hans lärjungar och hans lära. Jesus sade: "Jag har talat öppet till världen. Jag har alltid undervisat i synagogorna och i templet, där alla judar samlas. Jag har inte sagt något i hemlighet. Varför frågar du mig? Fråga dem som har hört mig vad jag har förkunnat för dem. De vet ju vad jag har sagt." En av vakterna som stod där gav honom då en örfil och sade: "Skall du svara översteprästen på det sättet?" Jesus sade: "Har jag sagt något som var fel, så säg vad det var.

Men om jag har rätt, varför slår du mig?" Hannas skickade honom då bunden till översteprästen Kajafas.

Men Simon Petrus stod där och värmde sig. De sade till honom: "Hör inte du också till hans lärjungar?" Petrus förnekade det: "Nej, det gör jag inte." Då sade en av översteprästens tjänare, en släkting till honom som Petrus hade huggit örat av: "Såg jag dig inte tillsammans med honom i trädgården?" Petrus förnekade det än en gång. Och just då gol en tupp.

Tredje årgången

Första läsningen

Jer. 18:19–20
(se första årgången)

Andra läsningen

1 Petr. 2:21–24
(se första årgången)

Evangelium

Matt. 26:30–56

När de hade sjungit lovsången gick de ut till Olivberget. Då sade Jesus till dem: "I natt skall ni alla komma på fall för min skull, ty det står skrivet: *Jag skall dräpa herden, och fåren i hjorden skall skingras*. Men när jag har uppstått, skall jag gå före er till Galileen." Petrus svarade honom: "Även om alla andra kommer på fall för din skull, så skall då jag aldrig komma på fall." Men Jesus sade: "Sannerligen, i natt innan tuppen gal skall du ha förnekat mig tre gånger." Petrus sade: "Om jag så måste dö med dig, skall jag aldrig förneka dig." Och detsamma sade alla lärjungarna.

Sedan gick Jesus med dem till ett ställe som heter Getsemane, och han sade till dem: "Sitt kvar här, medan jag går dit bort och ber." Han tog med sig Petrus och Sebe-

daios båda söner. Sorg och ängslan kom över honom, och han sade till dem: "Min själ är bedrövad ända till döds. Stanna här och vaka med mig." Han gick lite längre bort, kastade sig till marken och bad: "Fader, låt denna bägare gå förbi mig, om det är möjligt. Men inte som jag vill utan som du vill." Han gick tillbaka till lärjungarna och fann att de sov, och han sade till Petrus: "Ni orkade alltså inte hålla er vakna en enda timme med mig? Vaka, och be att ni inte utsätts för prövning. Anden vill, men kroppen är svag." Sedan gick han bort och bad för andra gången: "Fader, om denna bägare inte kan gå förbi mig utan jag måste tömma den, så låt din vilja ske." När han kom tillbaka, fann han återigen att de sov; de orkade inte hålla ögonen öppna. Han lämnade dem och gick bort och bad för tredje gången med samma ord. Sedan kom han tillbaka till lärjungarna och sade till dem: "Ja, ni sover och vilar er. Men nu är stunden här då Människosonen skall överlämnas i syndarnas händer. Stig upp, låt oss gå. Här kommer han som skall förråda mig."

Medan han ännu talade, kom Judas, en av de tolv, och med honom en stor folkhop med svärd och påkar utsänd av överstepräster och folkets äldste. Förrädaren hade kommit överens med dem om ett tecken: "Den som jag kysser är det, grip honom." Han gick rakt fram till Jesus, hälsade honom med att säga rabbi och kysste honom. Jesus sade till honom: "Min vän, nu har du gjort ditt." Då gick de fram och grep Jesus och höll fast honom. En av dem som var med Jesus lyfte handen och drog sitt svärd, och han slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom örat. Då sade Jesus till honom: "Stick tillbaka ditt svärd. Alla som griper till svärd skall dödas med svärd. Tror du inte att om jag bad min fader skulle han genast skicka mer än tolv legioner änglar till min hjälp? Men hur skulle då skrifterna kunna uppfyllas som säger att detta måste hända?"

Vid samma tillfälle sade Jesus till folkhoppen: "Som mot en rövare har ni gått ut med svärd och påkar för att fånga mig. Var dag satt jag i templet och undervisade utan att ni grep mig. Men allt detta har skett för att profeternas skrifter skall uppfyllas." Då övergav alla lärjungarna honom och flydde.

Dagens bön

1.

Käre Frälsare, Jesus Kristus,
du vakade inte över din jämlikhet
med Gud.
Du avstod från den himmelska
härligheten
och blev en av oss.
Du gick smärtornas väg.
Låt oss få vara dina lärjungar,
helga oss till din tjänst
och låt oss leva för vår himmelske Fader.
Dig vare ära i evighet.

2.

Vår Herre Jesus Kristus,
du gick till Getsemane trädgård
tillsammans med dina lärjungar.
Där greps du av ångest inför ditt lidande,
men du härdade ut.
Hjälp oss att vaka och be,
så att också vi känner Guds vilja.
Dig vare ära i evighet.

3.

Käre Frälsare Jesus Kristus.
Dina lärjungar orkade inte vaka med dig
i Getsemane,
och Petrus som älskade dig
vågade inte medge att han var en
av de dina.
Hjälp oss att under denna vecka
minnas din ensamma väg
och att inte överge dig när du behöver
vårt stöd.
Ge oss trofasthet, Herre.

Tisdagen i stilla veckan

Jesus förhörs

PSALMFÖRSLAG

66 Jesus, du mitt liv, min hälsa

71 O Jesus Krist, vår salighet

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Befria mig, Gud, ur de ondas grepp,
rädda mig undan gudlösa våldsmän.

Ps. 71:4

Psalm

Rädda mig, Gud!
Vattnet når mig till halsen.
Jag har sjunkit ner i bottenlös dy
och har inget fotfäste.
Jag har kommit ut på djupt vatten,
strömmen vill dra ner mig.
Jag har ropat mig trött,
min strupe är hes.
Mina ögon värker,
jag har väntat länge på min Gud.
Flera än håren på mitt huvud
är de som hatar mig utan grund.
Många är de som vill förgöra mig,
som är mina fiender utan skäl.
(Låt mig inte dra skam
över dem som hoppas på dig,
Herre Gud Sebaot.
Låt mig inte dra vanära
över dem som söker sig till dig,
du Israels Gud.
Det är ju för din skull man hånar mig
och mitt ansikte rodnar av skam.
Jag har blivit en utstött bland
mina bröder,

en främling för min moders barn.
Lidelsen för ditt hus har förtärt mig,
jag smädas av dem som smädar dig.)

Ps. 69:2–5 (7–10)

Antifonen upprepas.

Första årgången

Första läsningen

Jes. 52:13–15

Min tjänare skall ha framgång,
han skall bli upphöjd, mäktig och ärad.
Många förfärades över honom,
så vanställt var hans yttre,
så föga mänskligt hans utseende.
Men nu får han många folk att häpna,
och kungar förstummas inför honom,
ty de ser något de aldrig hört talas om,
bevittnar något de aldrig anat.

Andra läsningen

1 Kor. 1:18–19

Talet om korset är en dårskap för dem som
går förlorade, men för oss som räddas är det
en Guds kraft. Det står skrivet: *Jag skall göra
slut på de visas vishet, och de förståndigas för-
stånd skall jag utplåna.*

Evangelium

Luk. 22:63–23:12

Männen som bevakade Jesus slog honom och gjorde narr av honom. De band för ögonen på honom och sade: "Visa nu att du är profet. Vem var det som slog dig?" Och de öste glåpor över honom.

När det blev dag samlades folkets äldste, både överstepräster och skriftlärd. Han fördes in till rådet och de frågade: "Är du Messias, så säg oss det." Han svarade: "Om jag säger det kommer ni inte att tro det, och om jag börjar fråga kommer ni inte att svara. Men herefter skall Människosonen sitta på den gudomliga maktens högra sida." Då sade de allesammans: "Du är alltså Guds son?" Han svarade: "Ni själva säger att jag är det." Då sade de: "Behöver vi fler vittnesmål? Vi har ju hört det ur hans egen mun."

Alla de församlade bröt nu upp och förde honom till Pilatus. Där anklagade de honom och sade: "Vi har funnit att den här mannen förleder vårt folk, han vill förhindra att vi betalar skatt till kejsaren och säger sig vara Messias och kung." Pilatus frågade honom: "Du är alltså judarnas kung?" Han svarade: "Du själv säger det." Då sade Pilatus till översteprästerna och folkmassan: "Jag kan inte finna något brottsligt hos den här mannen." Men de stod på sig: "Han hetsar upp folket i hela Judeen med sin undervisning, från Galileen och ända hit."

När Pilatus hörde detta frågade han om mannen var från Galileen, och när han fick veta att han kom från Herodes område skickade han honom vidare till denne, som också han befann sig i Jerusalem under de dagarna.

När Herodes såg Jesus blev han mycket glad. Han hade länge velat träffa honom eftersom han hade hört talas om honom, och han hoppades få se honom utföra något tecken. Nu ställde han en mängd frågor till honom, men Jesus svarade inte.

Översteprästerna och de skriftlärd stod där och anklagade honom häftigt. Herodes och hans soldater fylldes då av förakt för honom och gjorde narr av honom genom att sätta på honom en praktfull mantel. Sedan skickade han honom tillbaka till Pilatus. Den dagen blev Herodes och Pilatus vänner; förut hade det rått fiendskap mellan dem.

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 52:13–15
(se första årgången)

Andra läsningen

1 Kor. 1:18–19
(se första årgången)

Evangelium

Joh. 18:28–40

Från Kajafas förde de Jesus till residenset. Det var tidigt på morgonen. Själva stannade de utanför, för att inte bli orena utan kunna äta påskmåltiden. Pilatus gick då ut till dem och frågade: "Vad anklagar ni den här mannen för?" De svarade: "Om han inte hade varit en förbrytare skulle vi inte ha överlämnat honom åt dig." Pilatus sade: "Ta honom då själva och döm honom efter er egen lag." Men judarna svarade: "Vi har inte rätt att döda någon." Ty det ord skulle uppfyllas som Jesus hade sagt för att ange hur han skulle dö. Pilatus gick tillbaka in i residenset och lät kalla till sig Jesus och frågade: "Så du är judarnas koning?" Jesus svarade: "Säger du detta av dig själv, eller har andra sagt det om mig?" Pilatus sade: "Jag är väl ingen jude. Dina landsmän och överstepräster har överlämnat dig åt mig. Vad har du gjort?" Jesus svarade: "Mitt rike hör inte till denna värl-

den. Om mitt rike hörde till denna världen hade mina följeslagare kämpat för att jag inte skulle bli utlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike av annat slag." Pilatus frågade: "Du är alltså kung?" Jesus svarade: "Du själv säger att jag är kung. Jag har fötts och kommit hit till världen för denna enda sak: att vittna för sanningen. Den som hör till sanningen lyssnar till min röst." Pilatus sade till honom: "Vad är sanning?"

Sedan gick han ut igen till judarna och sade: "Jag kan inte finna honom skyldig till något. Men det är sed att jag friger någon åt er vid påskan. Vill ni alltså att jag skall frige judarnas konung?" Då ropade de igen: "Inte honom, utan Barabbas!" Barabbas var en rövare.

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 52:13–15
(se första årgången)

Andra läsningen

1 Kor. 1:18–19
(se första årgången)

Evangelium

Matt. 26:57–27:10

De som hade gripit Jesus förde honom till översteprästen Kajafas, där de skriftlärda och de äldste hade samlats. Petrus följde efter på avstånd, ända till översteprästens palats. Där gick han in på gården och satte sig bland tjänarna för att se hur det skulle sluta. Översteprästerna och hela rådet sökte få fram något falskt vittnesmål mot Jesus så att de kunde döma honom till döden, men de lyckades inte trots att det uppträdde många falska vittnen. Till sist trädde det fram två som påstod att han hade sagt: "Jag kan riva ner Guds tempel och bygga

upp det igen inom tre dagar." Då reste sig översteprästen och frågade: "Har du inget att svara på deras beskyllningar?" Men Jesus teg. Och översteprästen sade: "Jag besvär dig vid den levande Gudens namn att säga oss om du är Messias, Guds son." Jesus svarade: "Du har själv sagt det. Men jag säger er: efter detta *skall ni få se Mänskasonen sitta på Maktens högra sida och komma på himlens moln.*" Då slet översteprästen sönder sina kläder och sade: "Han har hädat. Vad skall vi nu med vittnen till? Ni har själva hört hädelser. Vad säger ni?" De svarade: "Han förtjänar döden." Då spottade de honom i ansiktet och slog honom, och några gav honom örfilar och sade: "Visa att du är en profet, Messias: vem var det som slog dig?"

Petrus satt ute på gården. En tjänsteflicka kom fram till honom och sade: "Du var också tillsammans med Jesus från Galileen." Men han förnekade det inför alla och sade: "Jag förstår inte vad du talar om." Han gick ut i porten, och där var det en annan kvinna som såg honom, och hon sade till dem runt omkring: "Han där var tillsammans med Jesus från Nasaret." Han förnekade det på nytt och svor på det: "Jag känner inte den mannen." Strax efteråt kom de som stod där fram till Petrus och sade: "Visst är du också en av dem. Det hörs på talet." Då svor han och bedyrade: "Jag känner inte den mannen." I samma ögonblick gol en tupp. Då kom Petrus ihåg vad Jesus hade sagt: "Innan tuppen gal skall du ha förnekat mig tre gånger", och han gick ut och grät bittert.

På morgonen beslöt alla översteprästerna och folkets äldste att försöka få Jesus avrättad. De lät binda honom, förde bort honom och överlämnade honom åt Pilatus, ståthållaren.

När Judas, som hade förrått honom, såg att Jesus blivit dömd, ångrade han sig. Han lämnade tillbaka de trettio silvermynten till översteprästerna och de äldste och sade: "Jag har syndat och förrått oskyldigt blod." De svarade: "Vad angår det oss? Det är din

sak." Då kastade han in pengarna i tempelhuset och gav sig av därifrån och gick bort och hängde sig. Överstepräster tog pengarna och sade: "Det går inte att lägga dem i offerkistan, eftersom det är blodspengar." Och de beslöt att i stället köpa Krukmakaråkern till begravningsplats för främlingar. Därför heter denna åker ännu i dag Blodsåkern. Så uppfylldes det som sagts genom profeten Jeremia: *De tog de trettio silvermynten, priset på den prissatte, honom som några israeliter bestämde priset på, och gav dem i betalning för Krukmakaråkern, så som Herren hade befallt mig.*

Dagens bön

1.

Jesus Kristus vår Herre,
du valde att lida för vår skull.
Låt oss stilla begrunda
vilken gränslös gåva du är för oss.
Tack för att vi får ta emot syndernas
 förlåtelse
och räddningen undan den eviga döden.
Vi ber i ditt namn.

2.

Käre Frälsare,
bevara oss så att vi inte som Pilatus
flyr vårt ansvar.
Låt oss aldrig överge dig.
Hjälp oss att inte utlämna den
som är försvarslös
och behöver vårt stöd.
Hör oss, du som med Fadern
 och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

3.

Allsmäktige Fader,
vi blir upprörda
när någon blir oskyldigt dömd,
och vi förstår
att det är mot ditt hjärta svärdet riktas
när din Son döms till döden.

Vi tackar dig för att Jesus
för vår skull utstod orätt och övervåld.
Genom sitt lidande besegrade han
de mäktiga och deras våldsmän.
För oss allt längre in i hans rike
som inte är av denna världen,
så att vi vinner styrka för vårt liv.
Vi ber i din älskade Sons namn.

Onsdagen i stilla veckan

Jesus döms

PSALMFÖRSLAG

- 65 Där går ett lamm och stilla bär
63 O Jesu kär, vad har väl du förbrutit

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag är betryckt och plågad,
rädda mig, Gud, och för mig
i säkerhet.

Ps. 69:30

Psalm

Svara mig, Herre, i din
trofasta godhet,
vänd dig till mig i din
stora barmhärtighet.
Dölj inte ditt ansikte för din tjänare,
jag är i nöd, skynda dig att svara.
Kom till mig och gör mig fri,
befria mig från mina fiender.
Du vet hur jag blir smäddad,
hur jag lider hån och skam,
du ser ju alla mina ovänner.
Deras hån har krossat mig,
mitt hjärta finner ingen bot.
Jag hoppades på medkänsla
men förgäves,
på någon som ville trösta mig,
men ingen fanns.
De förgiftade min mat,
i min törst fick jag ättika att dricka.
Må deras bord bli en fälla för dem
och deras offermåltid en snara.
(Men jag är betryckt och plågad,

rädda mig, Gud, och för mig
i säkerhet.
Jag vill prisa Guds namn med sång
och tacka och lova honom.
Det behagar Herren mer än tjuvar,
offerdjur med horn och klövar.
De betryckta skall se det och glädjas,
ni som söker er till Gud skall få
nytt mod,
ty Herren lyssnar till de fattiga
och föraktar inte de fångna.)

Ps. 69:17–23 (30–34)

Antifonen upprepas.

Första årgången

Första läsningen

Jes. 49:1–6

Hör på mig, ni fjärran länder,
lyssna, ni avlägsna folk!
Herren kallade mig
redan i moderlivet,
han nämnde mig vid namn
redan i min mors sköte.
Han gjorde min tunga till ett skarpt svärd
och gömde mig under sin skyddande hand,
han gjorde mig till en vass pil,
som han förvarade i sitt koger.
Han sade till mig:
Du är min tjänare, Israel,
genom dig skall jag visa min härlighet.
Jag tänkte:
Förgäves har jag ansträngt mig,
fruktlöst och fåfängt förött min kraft.
Ändå skall Herren ge mig min rätt,

min lön finns hos min Gud.
Nu har Herren talat,
han som skapade mig till sin tjänare
redan i moderlivet,
för att jag skulle föra Jakob tillbaka
och låta Israel samlas hos honom.
Så skulle jag vinna ära inför Herren
och min Gud vara min styrka.
Han säger:
Det är inte nog att du är min tjänare,
som upprättar Jakobs stammar
och för tillbaka Israels överlevande,
jag skall göra dig till ett ljus för andra folk,
för att min räddning skall nå
över hela jorden.

Andra läsningen

Rom. 5:6–11

Medan vi ännu var svaga dog Kristus för alla gudlösa, när tiden var inne. Knappast vill någon dö för en rättfärdig – kanske går någon i döden för en som är god. Men Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare. Då vi nu har gjorts rättfärdiga genom hans blod skall vi av honom så mycket säkrare bli räddade från vreden. Ty om vi var Guds fiender och blev försonade med honom genom hans sons död, då skall vi, när vi nu är försonade, så mycket säkrare bli räddade genom hans sons liv. Ja inte bara det, vi har vår stolthet i Gud tack vare vår herre Jesus Kristus, genom vilken vi nu har vunnit försoningen.

Evangelium

Luk. 23:13–31

Pilatus kallade samman översteprästerna och rådsmedlemmarna och folket och sade: "Ni har fört hit den här mannen och anklagat honom för att uppvigla folket. Jag har nu förhört honom i er närvaro men kan

inte finna honom skyldig till något av det som ni anklagar honom för. Det kan inte Herodes heller, och därför har han skickat tillbaka honom till oss. Han har inte gjort något som förtjänar döden. Jag skall ge honom en läxa, sedan släpper jag honom." Då skrek hela hopen: "Döda honom och låt oss få Barabbas fri." (Det var en man som hade satts i fängelse för ett upplopp i staden och för mord.) Pilatus tog till orda igen; han ville gärna frige Jesus. Men då ropade de i ett: "Korsfäst, korsfäst honom!" För tredje gången sade Pilatus: "Vad har han gjort för ont? Jag kan inte finna honom skyldig till något som förtjänar döden. Jag skall ge honom en läxa, sedan släpper jag honom." Men de skrek hela tiden och krävde att han skulle korsfästas. Deras ropande gjorde verkan, och Pilatus beslöt att låta dem få vad de krävde. Han frigav mannen som satt i fängelse för upplopp och mord, den som de ville ha fri, men Jesus utlämnade han, så att de fick göra som de ville.

När de förde bort honom hejdade de en man från Kyrene som hette Simon och som var på väg in från landet och lät honom ta korset på sig och bära det efter Jesus. En stor folkmassa följde med, och kvinnor som sörjde och klagade över honom. Jesus vände sig om och sade till dem: "Jerusalems döttrar, gråt inte över mig, gråt över er själva och era barn. Det kommer en tid då man skall säga: Saliga de ofruktsamma, de moderliv som inte har fött och de bröst som inte har gett di. *Då skall man säga till bergen: Fall över oss, och till höjderna: Dölj oss.* Ty om man gör så med det gröna trädet, vad skall då inte ske med det förtorkade?"

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 49:1-6
(se första årgången)

Andra läsningen

Rom. 5:6-11
(se första årgången)

Evangelium

Joh. 19:1-16

Då tog Pilatus Jesus och lät gissla honom. Och soldaterna vred ihop en krans av törne och satte på hans huvud, och de hängde på honom en purpurröd mantel. De gick fram till honom och sade: "Var hälsad, judarnas konung", och de gav honom örfilar. Sedan gick Pilatus ut igen och sade till judarna: "Jag för ut honom till er för att ni skall förstå att jag inte finner honom skyldig till något." Jesus kom ut, med törnekransen och den purpurröda manteln, och Pilatus sade: "Här är mannen." Så snart översteprästerna och deras folk fick se honom ropade de: "Korsfäst, korsfäst!" Pilatus sade: "Ta honom och korsfäst honom själva. Jag finner honom inte skyldig till något." Judarna svarade: "Vi har en lag, och enligt den lagen måste han dö, eftersom han har gjort sig till Guds son."

När Pilatus hörde detta, blev han ännu mer oroad. Han gick tillbaka in i residenset och frågade Jesus: "Varifrån är du?" Men Jesus gav honom inget svar. Pilatus sade då: "Vägrar du att tala med mig? Vet du inte att jag har makt att frige dig och makt att korsfästa dig?" Jesus svarade: "Du skulle inte ha någon makt över mig om du inte hade fått den från ovan. Därför har den som överlämnade mig åt dig större skuld." Efter det svaret ville Pilatus frige honom. Men judarna ropade: "Om du släpper honom är du inte kejsarens vän. Den som gör sig till kung sätter sig upp mot kejsaren."

När Pilatus hörde de orden lät han föra ut Jesus och satte sig på domartribunen i den så kallade Stengården, på hebreiska Gabbata. Det var på förberedelsedagen före påsken, vid sju timmen. Pilatus sade till judarna: "Här ser ni er kung." Då ropade de: "Bort med honom! Korsfäst honom!" Pilatus frågade: "Skall jag korsfästa er kung?" Översteprästerna svarade: "Vi har ingen annan kung än kejsaren." Då utlämnade han Jesus åt dem till att korsfästas.

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 49:1-6
(se första årgången)

Andra läsningen

Rom. 5:6-11
(se första årgången)

Evangelium

Matt. 27:11-32

Jesus ställdes nu inför ståthållaren. Denne frågade honom: "Du är alltså judarnas kung?" Jesus svarade: "Du själv säger det." Och när han anklagades av översteprästerna och de äldste svarade han inte. Då sade Pilatus till honom: "Hör du inte vad de beskyller dig för?" Men han svarade inte på en enda fråga, och ståthållaren blev mycket förvånad.

Vid högtiden brukade ståthållaren frige en fånge efter folkets önskan. Det fanns just då en känd fånge som hette Jesus Barabbas. När folket nu var samlat frågade Pilatus: "Vem vill ni att jag skall frige, Jesus Barabbas eller den Jesus som kallas Messias?" Han visste att det var av avund mot Jesus som man hade utlämnat honom. Medan han satt på domartribunen fick han detta bud från sin hustru: "Du skall inte ha

med den där rättfärdige mannen att göra. Jag har haft mardrömmar i natt för hans skull." Men överstepräster och de äldste övertalade folket att begära Barabbas fri och få Jesus dödad. Ståthållaren sade nu till dem: "Vilken av de båda vill ni att jag skall frige?" De svarade: "Barabbas." Pilatus frågade: "Vad skall jag då göra med den Jesus som kallas Messias?" Alla svarade: "Han skall korsfästas!" Han frågade: "Vad har han gjort för ont?" Men de ropade ännu högre: "Han skall korsfästas!"

När Pilatus såg att ingenting hjälpte utan att oron bara blev värre, tog han vatten och sköljde sina händer inför folket och sade: "Jag är oskyldig till den här mannens blod. Detta får bli er sak." Men hela folket ropade: "Hans blod må komma över oss och våra barn." Då frigav han Barabbas, men Jesus lät han prygla och utlämnade honom sedan till att korsfästas.

Då förde ståthållarens soldater Jesus till residenset och samlade hela vaktstyrkan omkring honom. De tog av honom kläderna och hängde på honom en röd soldatkappa och vred ihop en krans av törne och satte den på hans huvud och stack en käpp i högra handen på honom. Sedan föll de på knä för honom och hånade honom och sade: "Leve judarnas konung." De spottade på honom och tog käppen och slog honom i huvudet. Och när de hade hånat honom tog de av honom kappan och satte på honom hans egna kläder och förde bort honom för att korsfästa honom.

På vägen ut träffade de på en man från Kyrene vid namn Simon, och honom tvingade de att bära hans kors.

Dagens bön

1.

Herre Jesus, vi tackar dig för den tunga väg som du gick med korset.

Tack för att du kallar oss att följa dig.

Ge oss styrka att bära vårt eget kors och att frimodigt bekänna ditt namn.

Hör oss, du som med Fadern

och den heliga Anden

lever och härskar i evighet.

2.

Käre Frälsare,

du har sagt:

"Om någon vill gå i mina spår,

måste han förneka sig själv

och ta sitt kors och följa mig."

Låt oss för Guds rikes skull

vara beredda att gå vår egen korsväg.

Herre, låt oss göra det frivilligt

och med glädje.

Hör oss, du som med Fadern

och den heliga Anden

lever och härskar i evighet.

3.

Helige Herre och Härskare,

om dagen ropar allt utgjutet blod till dig,

och om natten fortsätter de grymma

att utöva sin ondskas.

Du vet det,

du som hånfullt blev hälsad som konung

av dem som misshandlade dig.

Vi, som hör samman

med både plågåre och offer,

ber vid foten av ditt kors

om nåden att kunna välja sida.

Herre, låt oss få tillhöra dig.

Skärtorsdagen

Den heliga nattvarden

Skärtorsdagen innebär en vändpunkt i påskkretsen. Bottiden som börjat på askonsdagen slutar med skärtorsdagens nattvardsgudstjänst.

Liksom brödsöndagen var en oasis i raden av fastesöndagar avviker också skärtorsdagen till sin natur från stilla veckans övriga dagar. Det bibliska huvudtemat är nattvarden instiftelse. Dessutom har skärtorsdagen traditionellt varit den dag då man minns hur Jesus tvättade sina lärjungars fötter.

I den katolska världen har skärtorsdagen varit en bikttag. Helgdagens namn (skära = tvätta, rena) tyder också på detta. Latinets *dies viridium* (de gröna kvistarnas dag) har också att göra med skärtorsdagen som bikttag. De som hade avstängts från nattvardsgemenskapen togs åter in i församlingsgemenskapen, de blev igen gröna grenar i vinträdet Kristus. Tyskans *Gründonnerstag* är en översättning från latinets. Man har också sammankopplat detta ord med tyskans *grünen* (*greinen*), som betyder gråta och som i så fall skulle hänvisa till de ångerfulla botgörarnas tårar.

Engelskans *Maundy Thursday* syftar på fotvagningen. Denna ceremoni hör till firandet av skärtorsdagen i den ortodoxa och den katolska kyrkan, men också i vissa protestantiska samfund. Seden påminner om Jesu befallning att de kristna skall älska och tjäna varandra.

Skärtorsdagens ämne är berättelsen om nattvarden instiftelse i samband med den sista gemensamma måltiden som Jesus och hans lärjungar firade tillsammans. Bibeltexterna öppnar olika infallsvinklar mot innehållet i altarets sakrament: det nya förbundets måltid, minnet av Jesu offerdöd, syndernas förlåtelse, tack-sägelsen och glädjen, väntan på den himmelska glädjefesten och den gemenskap som det brutna brödet skapar.

Som avslutning på skärtorsdagens gudstjänst kan man avlägsna de liturgiska föremålen och dukarna från altaret (se gudstjänstboken). Avklädandet av altaret inleder korssets och uppståndelsens påsk. Den omfattar en tre dagar

lång festtid (*triduum sacrum, triduum paschale*) som fortsätter till påskdagens kväll och sammanbinder Kristi korsdöd med uppståndelsen.

LITURGISK FÄRG: violett eller blå

PSALMFÖRSLAG

I 219 O Jesus, än de dina
218 Ett livets bröd vill Jesus Krist
224 Du öppnar, o evige Fader

Dps 81 När med de dina, Frälsare, du satt
217 Gud vare lovad
223 Du som tronar i det höga

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Guds bröd är det bröd
som kommer ner från himlen
och ger världen liv.

Joh. 6:33

eller

Människor fick äta änglars bröd.
Han sände dem föda och
de blev mätta.

Ps. 78:25

Psalm

Stora är Herrens verk,
de begrundas av alla som älskar dem.
Höga och majestätiska är
hans gärningar,
hans rättfärdighet varar för alltid.

Han låter oss minnas sina under.
Nådig och barmhärtig är Herren,
han ger föda åt dem som
fruktar honom,
han minns för evigt sitt förbund.
Ps. 111:2-5

Antifonen upprepas.

Psalmsstrof

Herren befriade sitt folk,
slöt för evigt sitt förbund.
För alltid ljuder hans lov.
Ps. 111:9-10

Första årgången

Första läsningen

Jes. 25:6-10

Herren Sebaot skall på detta berg
hålla gästabud för alla folk,
ett gästabud med feta rätter och starkt vin,
med feta, mustiga rätter och starkt,
klarat vin.
På detta berg skall han utplåna
den slöja som höljer alla folk,
det dok som skyler alla folkslag.
Han skall utplåna döden för alltid.
Herren Gud skall torka tårarna
från alla kinder
och göra slut på sitt folks förnedring
överallt på jorden.
Herren har talat.
Den dagen skall man säga:
Se, detta är vår Gud,
den räddare vi hoppades på.
Detta är Herren som vi hoppades på,
låt oss jubla av glädje,
han kom till vår räddning.
Herren håller sin hand över detta berg.

Andra läsningen

Apg. 2:42-47

Församlingen deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna.

Alla människor bävade: många under och tecken gjordes genom apostlarna. De troende fortsatte att samlas och hade allting gemensamt. De sålde allt vad de ägde och hade och delade ut åt alla, efter vars och ens behov. De höll samman och möttes varje dag troget i templet, och i hemmen bröt de brödet och höll måltid med varandra i jublande, uppriktig glädje. De prisade Gud och var omtyckta av hela folket. Och Herren lät var dag nya människor bli frälsta och förena sig med dem.

Evangelium

Luk. 22:14-22

När stunden var inne lade Jesus sig till bords tillsammans med apostlarna. Han sade till dem: "Hur har jag inte längtat efter att få äta denna påskmåltid med er innan mitt lidande börjar. Jag säger er: jag kommer inte att äta den igen förrän den får sin fullkomning i Guds rike." Man räckte honom en bägare, och han tackade Gud och sade: "Ta detta och dela det mellan er. Jag säger er: från denna stund skall jag inte dricka av det som vinstocken ger förrän Guds rike har kommit." Sedan tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och gav åt dem och sade: "Detta är min kropp som blir offrad för er. Gör detta till minne av mig." Efter måltiden tog han på samma sätt bägaren och sade: "Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgjutet för er. Dock, den som förräder mig har sin hand här på bordet tillsammans med mig. Människosonen går den väg som är bestämd, men ve den människa genom vilken han blir förrådd."

Andra årgången

Första läsningen

2 Mos. 24:4–11

Mose skrev ner allt vad Herren hade sagt. Tidigt nästa morgon byggde Mose ett altare nedanför berget och reste tolv stenstoder för Israels tolv stammar. Därefter gav han några unga israeliter i uppdrag att offra brännoffer och slakta tjurar som gemenskapsoffer åt Herren. Mose tog hälften av blodet och hällde i skålar och hälften stänkte han på altaret. Så tog han förbundsakten och läste upp den för folket. De sade: "Vi vill göra allt vad Herren har sagt och lyda honom." Mose tog blodet, stänkte det på folket och sade: "Med detta blod bekräftas det förbund som Herren har slutit med er på grundval av alla dessa befallningar."

Mose och Aron, Nadav och Avihu och sjuttio av Israels äldste gick upp på berget, och de såg Israels Gud. Under hans fötter var som ett golv av safir; det liknade själva himlen i klarhet. Han lyfte inte sin hand mot de främsta i Israel. De skådade Gud, och de åt och drack.

Andra läsningen

1 Kor. 11:23–29

Jag har själv tagit emot från Herren det som jag har fört vidare till er: Den natten då herren Jesus blev förrådd tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och sade: "Detta är min kropp som offras för er. Gör detta till minne av mig." Likaså tog han bågaren efter måltiden och sade: "Denna bågare är det nya förbundet genom mitt blod. Var gång ni dricker av den, gör det till minne av mig."

Var gång ni äter det brödet och dricker den bågaren förkunnar ni alltså Herrens död, till dess han kommer. Den som äter Herrens bröd eller dricker hans bågare på

ett ovärdigt sätt har därför syndat mot Herrens kropp och blod. Var och en måste pröva sig själv, sedan kan han äta brödet och dricka bågaren. Ty den som äter och dricker utan att tänka på vems kropp det gäller, han äter och dricker en dom över sig.

Evangelium

Joh. 13:1–15

Det var strax före påskhögtiden och Jesus visste att hans stund hade kommit, då han skulle lämna världen och gå till Fadern. Han hade älskat sina egna som levde här i världen, och han älskade dem intill slutet.

De hade samlats till måltid, och djävulen hade redan ingett Judas, Simon Iskariots son, att förråda Jesus. Jesus visste att Fadern hade lagt allt i hans händer och att han hade utgått från Gud och nu återvände till Gud. Han steg upp från bordet, tog av sig manteln och band en handduk om livet. Sedan hällde han vatten i tvättfatet och började tvätta lärjungarnas fötter och torka dem med handduken som han hade bundit om sig. När han kom till Simon Petrus, sade denne till honom: "Herre, skall du tvätta mina fötter!" Jesus svarade: "Vad jag gör förstår du inte nu, men senare skall du fatta det." Petrus sade: "Aldrig någonsin får du tvätta mina fötter!" Jesus sade till honom: "Om jag inte tvättar dig har du ingen gemenskap med mig." Då sade Simon Petrus: "Herre, tvätta inte bara mina fötter utan också händerna och huvudet." Men Jesus sade till honom: "Den som har badat behöver bara få fötterna tvättade, i övrigt är han ren. Och ni är rena, dock inte alla." Han visste nämligen vem som skulle förråda honom, och därför sade han att de inte alla var rena.

När han hade tvättat deras fötter och tagit på sig manteln och lagt sig till bords igen sade han till dem: "Förstår ni vad det är jag har gjort med er? Ni kallar mig mäs-

tare och herre, och det med rätta, för det är jag. Om nu jag, som är er herre och mästare, har tvättat era fötter, är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter. Jag har gett er ett exempel, för att ni skall göra som jag har gjort med er.”

Tredje årgången

Första läsningen

2 Mos. 12:1-8, 11-14

Herren sade till Mose och Aron i Egypten: ”Denna månad skall inleda raden av månader; den skall för er vara årets första månad. Säg till Israels menighet att varje familjefar den tionde i denna månad skall ta ett lamm eller en killing, ett djur för varje hushåll. Men om hushållet är för litet för ett helt djur skall husfadern och hans närmaste granne tillsammans ta ett djur, alltefter antalet personer; ni skall göra beräkningen med hänsyn till vad var och en äter. Djuret skall vara felfritt, årgammalt och av hankön och tas från fåren eller från getterna. Ni skall spara det till den fjortonde dagen i denna månad; då skall hela Israels församlade menighet slakta det mellan skymning och mörker. Man skall ta av blodet och stryka på båda dörrposterna och på tvärbjälken i de hus där man äter det. Köttet skall ätas samma natt; det skall vara stekt över eld och det skall ätas med osyrat bröd och beska örter.

Vid måltiden skall ni ha kläderna uppfästa, skor på fötterna och stav i handen. Ät i hast. Detta är Herrens påsk. Den natten skall jag gå fram genom Egypten och döda allt förstfött i landet, både människor och boskap, och alla Egyptens gudar skall drabbas av min dom – jag är Herren. Men blodet skall vara ett tecken på husen där ni bor. När jag ser blodet skall jag gå förbi, och det förödande slaget skall inte träffa er när jag slår Egypten.

Den dagen skall vara en minnesdag för er. Ni skall fira den som en Herrens högtid; i släkte efter släkte skall det vara en oföränderlig ordning att ni firar den.”

Andra läsningen

1 Kor. 10:16-17

Välsignelsens bägare som vi välsignar, ger den oss inte gemenskap med Kristi blod? Brödet som vi bryter, ger det oss inte gemenskap med Kristi kropp? Eftersom brödet är ett enda är vi – fast många – en enda kropp, för alla får vi vår del av ett och samma bröd.

Evangelium

Matt. 26:17-30

Första dagen av det osyrade brödets högtid kom lärjungarna fram till Jesus och frågade: ”Var vill du att vi skall ordna för påskmåltiden åt dig?” Han svarade: ”Gå in till staden och hälsa den och den att er mästare säger: Min stund är nära. Jag vill hålla påskmåltid hos dig med mina lärjungar.” Lärjungarna gjorde som Jesus hade sagt, och de ordnade för påskmåltiden.

På kvällen lade han sig till bords med de tolv. Medan de åt sade han: ”Sannerligen, en av er skall förråda mig.” De blev mycket bedrövade och började fråga honom, en efter en: ”Det är väl inte jag, herre?” Han svarade: ”Den som doppade handen i skålen tillsammans med mig, han skall förråda mig. Människosonen går bort, som det står skrivet om honom, men ve den människa genom vilken Människosonen blir förrådd! Det hade varit bäst för den människan om hon aldrig hade blivit född.” Judas, som skulle förråda honom, sade: ”Det är väl inte jag, rabbi?” Jesus svarade: ”Du har själv sagt det.”

Medan de åt tog Jesus ett bröd, och efter att ha läst tackbönen bröt han det, gav åt sina lärjungar och sade: ”Tag och ät, detta är min kropp.” Och han tog en bägare, och efter att ha tackat Gud gav han den åt dem och sade: ”Drick av den alla. Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse. Jag säger er: nu kommer jag inte att dricka av det som vinstocken ger förrän den dag då jag dricker det nya vinet med er i min faders rike.”

När de hade sjungit lovsången, gick de ut till Olivberget.

Dagens bön

1.

Herre Jesus Kristus,
i nattvarden är du närvarande
som vår lidande Frälsare.
Du kallar oss att förkunna din död
till dess du kommer åter i härlighet.
Låt oss finna livet i nattvarens
hemlighet.
Låt din frälsning gripa in i våra liv,
i vår gemenskap med dig
och med våra medkristna.
Dig vare ära i evighet.

2.

Herre Jesus Kristus,
du är det sanna påsklammet,
som lät dig offras för vår skull.
Vid den sista måltiden med lärjungarna
instiftade du den heliga nattvarden.
I det nya förbundets bröd och vin
får vi ta emot din kropp och ditt blod.
Du tvättade lärjungarnas fötter
och visade hur vi skall älska varandra.
Låt din heliga Ande beröra oss
så att vi minns din kärlek
och lever enligt ditt föredöme.
Dig vare ära i evighet.

3.

Herre Jesus Kristus.
Dig vare lov och pris
för att du älskade oss så högt
att du lät din kropp brytas
och ditt blod utgjutas.
Du har gjort oss rena inför Gud,
och därför kommer vi till ditt bord
med frimodighet och glädje.
Låt din kärlek förbli i oss
så att vi tjänar varandra
så som du tjänar oss.
Hör oss du som med Fadern
och den heliga Anden
lever och härskar
från evighet till evighet.

4.

Käre Herre,
när din egen stund hade kommit
böjde du knä inför dina lärjungar
och tvättade deras fötter.
När du själv var på väg att bli offrad
instiftade du nattvarden
och skänkte oss för alltid ditt liv,
din död och din uppståndelse.
Vi är inte värda din omsorg,
och din stora gåva fyller oss med bävan.
Herre, gör oss beredda att ta emot dig
med glädje och tacksamhet.

Långfredagen

Guds Lamm

Långfredagens budskap lyder: Kristus har dött för oss. Han försoningsverk är fullbordat. Därför är detta en stor dag i kristenheten. Detta märks redan i benämningarna på olika språk. I de slaviska språken och också i ungerska och estniska används beteckningar som betyder "den stora fredagen" (t.ex. estniska *Suur reede*). Den engelska beteckningen *Good Friday*, "den goda fredagen", leder tankarna till försoningens dyrbara gåva. I de romanska språken talas det om "den heliga fredagen" (t.ex. franska *Vendredi saint*). Det tyska ordet *Karfreitag* tar fasta på den sorg som är förknippad med korsfästelsen (prefixet *kar-* betyder sorg i gammal tyska). Benämningen "långfredag" finns i olika versioner endast i de nordiska länderna.

Långfredagens bibeltexter följer händelserna på Golgata ända från korsfästelsen fram till Jesu död. Klockan 15 kan man fira minnet av Jesu dödsstund (se Andakt vid Jesu dödsstund i gudstjänstboken). Långfredagens kvällsgudstjänst har traditionellt ägnats åt Kristi begravning. Gud har helgat också vår egen grav till ett vilorum.

LITURGISK FÄRG: svart

PSALMFÖRSLAG

I	60	O huvud, blodigt, sårat
	74	Han på korset, han allena
	61	Guds rena lamm, oskyldig
Dps	68	Jesus, lär mig rätt betrakta
	67	Skåda, skåda nu här alla
	75	Vår Herre Kristus talat har
	70	När jag mot korset blickar fram
	86	De såg ej dig, blott timmermannens son

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Min Gud, min Gud, varför har du
övergivit mig?

Matt. 27:46

Psalm

Men jag är en mask,
inte en människa,
hånad och föraktad av envar.
Alla som ser mig gör narr av mig,
de hånlar och skakar på huvudet:
"Han har överlämnat sig åt Herren,
nu får Herren gripa in
och rädda honom
– han är ju älskad av Herren."
Du hjälpte mig ut ur min moders liv,
du lät mig vila trygg vid
min moders bröst.
Från min födelsestund är mitt liv
i din hand,
alltsedan jag blev till har du varit
min Gud.
Dröj inte långt borta, jag är i nöd,
och ingen finns som hjälper mig.
Tjurar skockar sig runt mig,
jag är kringrädd av bestar
från Bashan.
De spärrar upp sina gap
som rovlystna, rytande lejon.
Jag rinner bort likt vatten som slås ut,
benen lossnar i min kropp,
mitt hjärta är som vax,
det smälter i mitt bröst.

Min mun är torr som en lerskärva,
tungan klibbar vid gommen.
Du lägger mig i gravens mull.
Hundar samlas runt mig,
jag omringas av en hord av våldsmän.
Händer och fötter är skrumpnade,
jag kan räkna varje ben i min kropp.
De står där och stirrar på mig,
de delar mina plagg emellan sig,
de kastar lott om mina kläder.
Men du, Herre, dröj inte långt borta,
du min styrka, skynda till min hjälp!
Ps. 22:7–20

Antifonen upprepas.

Psalmstrof

Lammet som blev slaktat är värdigt
att ta emot makten
och få rikedom och vishet och styrka
och ära och härlighet och lovsång.
Upp. 5:12

Första årgången

Första läsningen

Jes. 53

Vem av oss trodde på det vi hörde,
för vem var Herrens makt uppenbar?
Som en späd planta växte han upp
inför oss,
som ett rotskott ur torr mark.
Han hade inget ståtligt yttre
som drog våra blickar till sig,
inget utseende som tilltalade oss.
Han var föraktad och övergiven av alla,
en plågad man, van vid sjukdom,
en som man vänder sig bort ifrån.
Han var föraktad, utan värde i våra ögon.
Men det var våra sjukdomar han bar,
våra plågor han led,
när vi trodde att han blev straffad,
slagen av Gud, förnedrad.
Han blev pinad för våra brott,

sargad för våra synder,
han tuktades för att vi skulle helas,
hans sår gav oss bot.
Vi gick alla vilse som får,
var och en tog sin egen väg,
men Herren lät vår skuld drabba honom.
Han fann sig i lidandet,
han öppnade inte sin mun.
Han var som lammet som leds till slakt
eller tackan som är tyst när hon klipps,
han öppnade inte sin mun.
Han blev fångslad och dömd
och fördes bort,
men vem ägnade hans öde en tanke?
Han blev utestängd från de levandes land,
straffad för sitt folks brott.
Han fick sin grav bland de gudlösa,
fick vila bland ogärningsmän,
fastän han aldrig hade gjort något orätt,
aldrig tagit en lögn i sin mun.
Men Herren tog sig an den han sargat,
botade den som gjort sig till ett skuldoffer.
Han skall få ättlingar och ett långt liv,
och Herrens vilja skall förverkligas
genom honom.
När hans elände är över skall han se ljuset
och bli mättad av insikt.
Min tjänare, den rättfärdige,
ger rättfärdighet åt många
och bär deras skuld.
Jag skall ge honom hans andel
bland de stora,
låta honom dela byte med de mäktiga,
för att han var beredd att dö
och blev räknad som syndare,
när han bar de mångas skuld
och bad för syndarna.

Andra läsningen

Hebr. 5:7–10

Under sitt liv på jorden uppsände han med
höga rop och tårar enträgna böner till den
som kunde rädda honom från döden, och
han blev bönhörd därför att han böjde sig
under Guds vilja. Fast han var son lärde

han sig lyda genom att lida, och när han hade fullkomnats blev han för alla som lyder honom den som bringar evig frälsning, av Gud kallad överstepräst, en sådan som Melkisedek.

Evangelium

Luk. 23:32-46

De förde också ut två förbrytare för att avrätta dem tillsammans med honom. När soldaterna kom till den plats som kallas Skallen korsfäste de honom och förbrytarna, den ene till höger och den andre till vänster. Jesus sade: "Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör." De delade upp hans kläder och kastade lott om dem. Folket stod där och såg på. Rådsmedlemmarna hånade honom och sade: "Andra har han hjälpt, nu får han hjälpa sig själv, om han är Guds Messias, den utvalde." Också soldaterna gjorde narr av honom. De gick fram och räckte honom surt vin och sade: "Om du är judarnas kung, så hjälp dig själv." Det fanns också ett anslag ovanför honom: Det här är judarnas konung.

Den ene av förbrytarna som hängde där smädade honom och sade: "Är inte du Messias? Hjälp då dig själv och oss." Men då tillrättavisade honom den andre: "Är du inte ens rädd för Gud, du som har fått samma straff? Vi har dömts med rätta, vi får vad vi har förtjänat. Men han har inte gjort något ont." Och han sade: "Jesus, tänk på mig när du kommer med ditt rike." Jesus svarade: "Sannerligen, redan i dag skall du vara med mig i paradiset."

Det var nu kring sju timmen. Då blev det mörkt över hela jorden ända till nionde timmen, det var solen som förmörkades. Förhänget i templet brast mitt itu. Och Jesus ropade med hög röst: "Fader, i dina händer lämnar jag min ande." När han sagt detta slutade han att andas.

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 53
(se första årgången)

Andra läsningen

Hebr. 5:7-10
(se första årgången)

eller

Gal. 6:14

Men jag vill aldrig någonsin berömma mig av annat än vår herre Jesu Kristi kors, genom vilket världen är korsfäst och död för mig och jag för världen.

Evangelium

Joh. 19:16-30

Soldaterna tog Jesus med sig. Han bar själv sitt kors ut till den plats som kallas Skallen, på hebreiska Golgota. Där korsfäste de honom tillsammans med två andra, en på var sida med Jesus i mitten. Pilatus hade också låtit skriva ett anslag som sattes upp på korset, och där stod: Jesus från Nasaret, judarnas konung. Detta lästes av många judar, eftersom platsen där Jesus korsfästes låg strax utanför staden, och texten var på hebreiska, latin och grekiska. Men judarnas överstepräster sade till Pilatus: "Skriv inte: Judarnas konung, utan vad han själv har sagt: Jag är judarnas konung." Pilatus svarade: "Vad jag har skrivit, det har jag skrivit."

Soldaterna som hade korsfäst Jesus tog hans kläder och delade upp dem i fyra delar, en på varje soldat. De tog också långskjortan, men den hade inga sömmar utan var vävd i ett enda stycke. De sade därför till varandra: "Vi skär inte sönder den utan

kastar lott om vem som skall ha den.” Ty skriftordet skulle uppfyllas: *De delade upp mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad.*

Det var vad soldaterna gjorde. Men vid Jesu kors stod hans mor och hennes syster, Maria som var gift med Klopas och Maria från Magdala. När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade sade han till sin mor: ”Kvinna, där är din son.” Sedan sade han till lärjungen: ”Där är din mor.” Från den stunden hade hon sitt hem hos lärjungen. Jesus visste att nu var allt fullbordat, och för att skriftordet skulle uppfyllas sade han: ”Jag är törstig.” Där stod ett kärl som var fyllt med surt vin. De satte därför en svamp som doppats i det sura vinet på en isopstjälk och förde den till hans mun. När Jesus hade fått det sura vinet, sade han: ”Det är fullbordat.” Och han böjde ner huvudet och överlämnade sin ande.

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 53
(se första årgången)

Andra läsningen

Hebr. 5:7–10
(se första årgången)

eller

Hebr. 10:12–20

Men Jesus frambar ett enda syndoffer för alla tider och har satt sig på Guds högra sida. Där väntar han nu på att hans fiender skall läggas som en pall under hans fötter. Ty med ett enda offer har han för all framtid fullkomnat dem som blir helgade.

Om detta vittnar också den heliga anden för oss. Först heter det: *Detta är det för-*

bund som jag skall sluta med dem i kommande dagar, säger Herren. Jag skall lägga mina lagar i deras hjärtan och inrista dem i deras sinnen. Och sedan: Deras synder och överträdelser skall jag aldrig mer komma ihåg. Men där synderna är förlättna behövs inte mer något syndoffer.

Så kan vi då, mina bröder, tack vare Jesu blod frimodigt gå in i helgedomen på den nya och levande väg genom förhänget – hans kropp – som han har invigt åt oss.

Evangelium

Matt. 27:33–54

När soldaterna kom till ett ställe som kallas Golgota, vilket betyder Skallen, gav de Jesus vin att dricka, blandat med galla. Han smakade på det men ville inte dricka. När de hade korsfäst honom delade de upp hans kläder genom att kasta lott om dem, och sedan slog de sig ner där och vaktade honom. Ovanför hans huvud hade de satt upp anklagelsen mot honom som löd: Detta är Jesus, judarnas konung.

Samtidigt med honom korsfästes två rövare, den ene till höger och den andre till vänster om honom. De som gick förbi smädade honom och skakade på huvudet och sade: ”Du som river ner templet och bygger upp det igen på tre dagar – hjälp dig själv nu, om du är Guds son, och stig ner från korset.” Överstepräster, de skriftlärdade och de äldste gjorde också narr av honom och sade: ”Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Han är Israels kung, nu får han stiga ner från korset, så skall vi tro på honom. *Han har satt sin lit till Gud. Nu får Gud rädda honom, om han bryr sig om honom.* Han har ju sagt att han är Guds son.” På samma sätt blev han skymfad av rövare som var korsfästa tillsammans med honom.

Vid sjätte timmen föll ett mörker över hela jorden, och det varade till nionde timmen. Vid nionde timmen ropade Jesus med

hög röst: "Eli, Eli, lema sabachtani?" (vilket betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergett mig?). Några som stod där hörde det och sade: "Han ropar på Elia." En av dem sprang genast bort och tog en svamp, fyllde den med surt vin och satte den på en käpp för att ge honom att dricka. Då sade de andra: "Låt oss se om Elia kommer och hjälper honom." Men Jesus ropade än en gång med hög röst och gav upp andan.

Då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner, jorden skakade och klipporna rämnade, och gravarna öppnade sig. Många kroppar av avlidna heliga uppväcktes, och efter hans uppståndelse lämnade de sina gravar och gick in i den heliga staden och kunde ses av många. När officeren och de som bevakade Jesus tillsammans med honom såg jordbävningen och det andra som hände, greps de av stark fruktan och sade: "Den mannen måste ha varit Guds son."

Dagens bön

1.

Herre, vi tackar dig
för att ditt kors har rests mitt ibland oss.
Låt det vittna om din närvaro,
om kärleken som segrar genom att lida.
Låt oss bli stilla inför korset,
så att vi hör och tar emot dess budskap.
Dig vare ära i evighet.

2.

Allsmäktige evige Gud.
Du sände din Son att leva som människa
och att lida och dö för människornas skull.
Ge oss nåd att efterlikna honom
i ödmjukhet
och att minnas hans frälsande lidande.
Hjälp oss att leva i gemenskap med honom
och med honom få dela
uppståndelsens glädje.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

3.

Herre, ditt kors restes mitt i vår värld.
Mitt i vår jordiska verklighet står det
vänt mot lidandet och ondskan.
Hjälp oss att bli stilla inför korset
nu när mörkret faller.
Låt korset vara ett hoppets tecken för oss,
Herre,
du som brann av kärlek
till alla människor.
Dig vare ära i evighet.

Vid Jesu dödsstund

Jesus dör

PSALMFÖRSLAG

- 60 O huvud, blodigt, sårat
- 61 Guds rena lamm, oskyldig
- 67 Skåda, skåda nu här alla
- 75 Vår Herre Kristus talat har

Bibeltexterna

Evangelium

Luk. 23:44–49

Det var nu kring sjätte timmen. Då blev det mörkt över hela jorden ända till nionde timmen, det var solen som förmörkades. Förhänget i templet brast mitt itu. Och Jesus ropade med hög röst: "Fader, i dina händer lämnar jag min ande." När han sagt detta slutade han att andas.

Officeren, som såg det som hände, prisade Gud och sade: "Han var verkligen en rättfärdig man." När folkmassan som samlats där som åskådare hade sett vad som hände, vände de hemåt och slog med händerna mot bröstet. Men alla hans vänner, och bland dem kvinnorna som hade följt med honom från Galileen, stod på avstånd och såg alltsammans.

eller

Matt. 27:45–56

Vid sjätte timmen föll ett mörker över hela jorden och det varade till nionde timmen. Vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: "Eli, Eli, lema sabachtani?" (vilket betyder: Min Gud, min Gud, varför har du

övergivit mig?). Några som stod där hörde det och sade: "Han ropar på Elia." En av dem sprang genast bort och tog en svamp, fyllde den med surt vin och satte den på en käpp för att ge honom att dricka. Då sade de andra: "Låt oss se om Elia kommer och hjälper honom." Men Jesus ropade än en gång med hög röst och gav upp andan.

Då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner, jorden skakade och klipporna rämnade, och gravarna öppnade sig. Många kroppar av avlidna heliga uppväcktes, och efter hans uppståndelse lämnade de sina gravar och gick in i den heliga staden och kunde ses av många. När officeren och de som bevakade Jesus tillsammans med honom såg jordbävningen och det andra som hände, greps de av stark fruktan och sade: "Den mannen måste ha varit Guds son."

Där var också många kvinnor som stod längre bort och såg på. De hade följt med Jesus från Galileen för att tjäna honom, och bland dem var Maria från Magdala och Maria som var Jakobs och Josefs mor och modern till Sebedaios söner.

eller

Mark. 15:33–41

Vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: "Eloi, Eloi, lema sabachtani?" (det betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?). Några som stod intill hörde det och sade: "Han ropar på Elia." En av dem sprang bort och fyllde en svamp med surt vin, satte den på en käpp och gav honom att dricka och sade: "Låt oss se om Elia kommer och tar ner honom."

Med ett högt rop slutade Jesus att andas. Och då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner. När officeren som stod vänd mot honom såg honom ge upp andan på det sättet sade han: "Den mannen måste ha varit Guds son."

Längre bort stod också några kvinnor och såg på, och bland dem var Maria från Magdala och den Maria som var Jakob den yngres och Joses mor och Salome. De hade följt med honom och tjänat honom när han var i Galileen. Och där var många andra kvinnor, de som hade gått med honom upp till Jerusalem.

Dagens bön

1.

Herre Jesus,
när du hade uppfyllt allt
lämnade du din ande i Faderns händer.
Jag tackar dig, Jesus,
för att du dog för mina synder.
Låt mig få sluta mitt liv så,
att också jag i dödens stund
kan lämna min ande i Guds händer.
Hör oss, du som lever och härskar
med Fadern och den heliga Anden
alltid och i evighet.

2.

Herre Jesus Kristus, Guds Son.
Du led det hån och den skam
som vi utsätter varandra för.
Du tog på dig skulden
för den orätt som vi gör varandra.
Du lät dig spikas på ett kors
för att dö vår död.
Låt oss aldrig förakta din död för oss,
för den är vårt liv.
Dig vare ära i evighet.

3.

Herre, när denna dag kastar sina
skuggor av skuld,
ser du ner i våra döda djup.
Ensam bland de ensamma dör du
för att bli allt i alla.
Därför vill vi tro, Herre.
Därför vill vi bekänna den tro
som ger oss livet och ljuset.
Herre, tack för ditt liv,
tack för din död.
Pris vare dig
med Fadern och den heliga Anden.

Långfredagens kväll

Jesus läggs i graven

PSALMFÖRSLAG

64 Ack hjärtans ve
83 Den tunga dagen går mot natt till sist
69 Så är fullkomnat, Jesus kär

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Med hög röst ropar jag till Herren,
med hög röst bönfaller jag Herren.
Jag utgjuter mina bekymmer
för honom,
till honom bär jag fram min nöd.
När modet sviker mig
vet du hur jag har det ställt.
På den väg jag vandrar
gillrar de fällor för mig.
Jag ser mig omkring,
men ingen bryr sig om mig.
Ingenstans kan jag fly,
ingen vill veta av mig.
Jag ropar till dig, Herre,
jag säger: Du är min tillflykt,
min lott i de levandes land.
Lyssna till min klagan,
ty jag står utan hjälp.
Rädda mig från förföljarna,
ty de är starkare än jag.
För mig ut ur mitt fängelse,
så att jag kan prisa ditt namn.
De rättfärdiga samlas kring mig,
ty du är god mot mig.

Ps. 142

Lästext

Jes. 53:9-11

Han fick sin grav bland de gudlösa,
fick vila bland ogärningsmän,
fastän han aldrig hade gjort något orätt,
aldrig tagit en lögn i sin mun.
Men Herren tog sig an den han sargat,
botade den som gjort sig till ett skuldoffer.
Han skall få ättlingar och ett långt liv,
och Herrens vilja skall förverkligas
genom honom.
När hans elände är över skall han se ljuset
och bli mättad av insikt.
Min tjänare, den rättfärdige,
ger rättfärdighet åt många
och bär deras skuld.

Första årgången

Evangelium

Luk. 23:47-56

Officeren, som såg det som hände, prisade Gud och sade: "Han var verkligen en rättfärdig man." När folkmassan som samlats där som åskådare hade sett vad som hände, vände de hemåt och slog med händerna mot bröstet. Men alla hans vänner, och bland dem kvinnorna som hade följt med honom från Galileen, stod på avstånd och såg alltsammans.

Nu fanns det en rådsherre vid namn Josef, en god och rättfärdig man som inte hade haft någon del i de andras beslut och åtgärder. Han var från Arimataia, en stad i

Judeen, och han väntade på Guds rike. Josef gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Han tog ner den, svepte den i linnetyg och lade den i en klippgrav där ännu ingen hade blivit lagd. Det var förberedelsedag, och sabbaten skulle just börja.

Kvinnorna som hade kommit från Galileen tillsammans med Jesus följde med och såg graven och hur hans kropp lades där. När de hade återvänt hem gjorde de i ordning välluktande kryddor och oljor, och sabbaten tillbringade de efter lagens bud i stillhet.

Andra årgången

Evangelium

Joh. 19:31–42

Eftersom det var förberedelsedag och kropparna inte fick hänga kvar på korset under sabbaten – det var en stor sabbat – bad judarna Pilatus att de korsfästas benpipor skulle krossas och kropparna tas bort. Soldaterna kom därför och krossade benen på dem som var korsfästa tillsammans med Jesus, först på den ene och sedan på den andre. Men när de kom till Jesus och såg att han redan var död krossade de inte hans ben, utan en av soldaterna stack upp sidan på honom med sin lans, och då kom det ut blod och vatten. Den som såg det har vittnat om det för att också ni skall tro; hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning. Detta skedde för att skriftordet skulle uppfyllas: *Inget ben skall krossas på honom*. Och på ett annat ställe heter det: *De skall se på honom som de har genomborrat*.

Josef från Arimataia, som var lärjunge till Jesus fast i hemlighet, av rädsla för judarna, bad efteråt Pilatus att få ta ner Jesu kropp. Pilatus tillät det, och Josef gick och tog ner kroppen. Nikodemos kom också dit, han som första gången hade sökt upp Jesus på natten, och han hade med sig en

blandning av myrra och aloe, omkring trettio kilo. De tog Jesu kropp och lindade den med linnebindlar tillsammans med kryddorna så som judarna brukar göra vid en gravläggning. Intill platsen där Jesus hade blivit korsfäst fanns en trädgård och i trädgården en ny grav där ännu ingen hade blivit lagd. Där lade de Jesus, eftersom det var den judiska förberedelsedagen och graven låg nära.

Tredje årgången

Evangelium

Matt. 27:55–61

Där var också många kvinnor som stod längre bort och såg på. De hade följt med Jesus från Galileen för att tjäna honom, och bland dem var Maria från Magdala och Maria som var Jakobs och Josefs mor och modern till Sebedaios söner.

På kvällen kom en rik man från Arimataia som hette Josef och som också han hade blivit lärjunge till Jesus. Josef gick till Pilatus och bad att få Jesu kropp. Pilatus gav då order om att den skulle utlämnas, och Josef tog kroppen, svepte den i rent linnetyg och lade den i den nya grav som han hade låtit hugga ut åt sig i berget. Sedan rullade han en stor sten för ingången till graven och gick därifrån. Maria från Magdala och den andra Maria var där och satt mitt emot graven.

Dagens bön

1.

Herre Gud, himmelske Fader,
du lät din Son dö korsets död
för vår skull.
Sänd din heliga Ande i våra hjärtan,
så att vi litar på din nåd
och får del av segern på Golgata.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Himmelske Fader,
tack för att allt är fullbordat.
Vi tackar dig för att kampen är över.
Vi tackar dig för friden och stillheten.
Vi tackar dig för dem
som med kärleksfulla händer
lade Jesus i graven.
Vi tackar dig för att du
genom din Sons död övervann döden.
Tack för hoppet
som nu lyser över våra gravar.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

3.

När mörkret föll
och du vilade i döden
blev du ett ljus för oss
som lever bland skuggorna.
Vi tackar dig för den dagen
som förnyade alla andra dagar.

4.

Min Frälsare,
i mitt lidande finns ingenting
som inte du redan har genomlevt.
Om än min väg är svår
och för till gravens mörker,
vet jag att på andra sidan graven
väntar du på mig i din härlighet.
Dig vare ära i evighet.

Den stilla lördagen

Jesus i graven

Dagens ämne är Kristus i graven och dödsriket. Genom sin död övervann Kristus dödens och fördörelsens makt och befriade dem som hade satt sitt hopp till honom.

LITURGISK FÄRG: svart

PSALMFÖRSLAG

76 O Jesus, du min salighet
62 Vi tackar dig, o Jesus god

Bibeltexterna

Första läsningen

Job 19:25–27

Jag vet att min befriare lever
och till sist skall träda fram på jorden.
Här, med min kropp, vill jag skåda Gud,
ja, honom vill jag skåda,
jag vill se honom med egna ögon,
inte som en främling.
Jag förtärs av längtan.

Andra läsningen

1 Petr. 3:18–22

Kristus själv dog ju för era synder, en gång för alla. Rättfärdig dog han för er orättfärdiga för att leda er till Gud. Hans kropp dödades, men han gjordes levande i anden, och så kunde han stiga ner och predika för andarna i deras fängelse. De hade en gång vägrat att lyssna, när Gud tålmodigt väntade i Noas dagar, medan arken byggdes i

vilken några få, bara åtta människor, räddades genom vattnet. På motsvarande sätt räddas ni nu av vattnet i dopet, som inte innebär att kroppen görs ren från smuts utan att man med gott uppsåt vänder sig till Gud. Och ni räddas genom att Jesus Kristus har uppstått, han som har stigit upp till himlen och sitter på Guds högra sida, sedan änglar, makter och krafter har lagts under honom.

Evangelium

Matt. 27:62–66

Nästa dag – det var dagen efter förberedelsedagen – gick överstepräster och fari-seerna tillsammans till Pilatus och sade: "Herre, vi har kommit att tänka på att när den där bedragaren ännu var i livet sade han: 'Efter tre dagar skall jag uppstå.' Ge därför order om att graven bevakas under tre dagar, så att inte hans lärjungar kommer och rövar bort honom och sedan säger till folket att han har uppstått från de döda. Då blir det sista bedrägeriet värre än det första." Pilatus svarade: "Ni får en vaktstyrka. Gå och bevaka graven så gott ni kan." De gav sig i väg och skyddade den genom att försegla stenen och sätta ut vakterna.

Dagens bön

1.

Himmelske Fader,
i dag tänker vi på
att din Son vilade i graven.
Låt också oss gå trygga in i döden
i väntan på det nya livet.
Tag ifrån oss fruktan,
och lär oss lita på
att vi för Jesu skull,
genom död och grav,
får komma till ditt rike.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Herre, graven är förseglad,
den mörka natten är din.
Ensam står ditt kors framför oss.
Inte ens i den tysta graven
kan det hoppet kvävas:
att du finns stilla vid vår sida
också i döden.
Herre, ge oss tro på
att du kallar oss till liv genom död och grav.

Påsktiden

Påskan är kyrkoårets centrum. Tiden räknas både bakåt och framåt utgående från påskdagen. Den har också kallats festernas fest. Ursprungligen utgjorde långfredagen och påskdagen en enda fest, men på 300-talet blev långfredagen en egen festdag.

I de flesta språk går påskens namn tillbaka på den judiska påskan, pesach, som firades till minne av uttåget ur Egypten. I kristenheten började man se uttåget ur Egypten som en förebild för Kristi befrielse av mänskligheten från slaveriet under synden. Påsktiden sträcker sig ända fram till pingsten.

Påsknatten

Kristus har övervunnit döden

Påsknattens mässa är i många länder påsktidens centrala gudstjänst vid sidan av påskmorgonens mässa. Påsknatten och påskmorgonen bildade också i början en enda gudstjänst. Påsknattens gudstjänst var ursprungligen inriktad på att invänta Herrens uppståndelse. Nattvardens firades i soluppgången. Solen är symbolen för den uppståndne Herren, och soluppgången symboliserar hans uppståndelse från de döda. Ljusen som tänds under påsknattens mässa illustrerar att solen går upp och att dödens mörker viker.

Påsknattsgudstjänstens centrala ämnen är Gamla testamentets påskberättelser, åminnelsen av vårt dop och händelserna vid graven på påskmorgonen. Jesu grav är tom. Gud har uppväckt honom från de döda och så brutit gravens och dödens bojar. Vi minns att också vi i dopet har dött och uppstått med Kristus.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

För alla påskens gudstjänster

- 90 Upp, min tunga
- 91 Uppstånden är vår Herre Krist
- 88 Krist är uppstånden

För påsknatten

- I 95 Detta är den stora dagen
- 89 Nu kommen är vår påskafröjd
- Dps 94 Nu låt oss fröjdas med varann
- 103 Herren lever, våga tro det

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag var död, och se, jag lever
i evigheters evighet.

Upp. 1:18

Psalm

Jag vill lovsjunga dig, Herre,
ty du drog mig upp ur djupet
och lät inte mina fiender triumfera.
Herre, min Gud, jag ropade till dig
och du gjorde mig frisk.
Herre, du förde mig upp ur dödsriket,
du gav mig liv, du räddade mig
från graven.

Sjung Herrens lov, ni hans trogna,
prisa hans heliga namn!

Ofärd är i hans vrede,
men i hans nåd är liv.

Om kvällen är gråten min gäst
men om morgonen jublet.

Ps. 30:2-6

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Herren är min kraft och mitt värn,
han blev min räddning.
Han är min Gud,
honom vill jag prisa,
min faders Gud,
honom vill jag lovsjunga.
2 Mos. 15:2

Läsning ur Gamla testamentet

Man läser åtminstone 2 Mos. 14:8, 10–16,
21–22.

1 Mos. 1:1–5, 26–28 (29–
30) 31–2:1

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.

Jorden var öde och tom, djupet täcktes av mörker och en gudsvind svepte fram över vattnet. Gud sade: ”Ljus, bli till!” Och ljuset blev till. Gud såg att ljuset var gott, och han skilde ljuset från mörkret. Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den första dagen.

Gud sade: ”Vi skall göra människor som är vår avbild, lika oss. De skall härska över havets fiskar, himlens fåglar, boskapen, alla vilda djur och alla kräldjur som finns på jorden.” Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem. Gud välsignade dem och sade till dem: ”Var fruktsamma och föröka er, uppfyll jorden och lägg den under er. Härska över havets fiskar och himlens fåglar och över alla djur som myllrar på jorden.”

(Gud sade: ”Jag ger er alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med frö i sin frukt; detta skall ni ha att äta. Åt markens djur, åt himlens fåglar och åt dem som krälar på jorden, allt som har liv i sig, ger jag alla gröna örter att äta.” Och det blev så.)

Gud såg att allt som han hade gjort var mycket gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den sjätte dagen. Så fullbordades himlen och jorden och allt vad där finns.

1 Mos. 8:1–12 (18–22)

Då tänkte Gud på Noa och alla de vilda och tama djur som var med honom i arken. Han lät en vind blåsa över jorden och vattnet började sjunka undan. Djupets källor och himlens dammluckor stängdes till, regnet hejdades och vattnet drog sig efter hand bort från jorden. Efter de 150 dagarna började vattnet minska. På sjuttonde dagen i sjunde månaden blev arken stående på Araratbergen. Vattnet fortsatte hela tiden att minska, och när den tionde månaden kom, på första dagen i månaden, blev bergens toppar synliga.

Efter fyrtio dagar öppnade Noa ett fönster som han hade gjort på arken och släppte ut en korp. Den flög fram och åter till dess vattnet torkat upp på jorden. Sedan släppte han ut en duva för att se om vattnet hade sjunkit undan från marken. Men duvan fann ingen plats där den kunde vila utan återvände till honom i arken, eftersom det stod vatten över hela jorden. Då sträckte Noa ut handen och tog in duvan till sig i arken. Han väntade sju dagar till, sedan släppte han ut duvan ur arken ännu en gång. Om kvällen kom den tillbaka till honom, och då hade den ett friskt blad från ett olivträd i näbben. Då förstod Noa att vattnet hade sjunkit undan från jorden. Han väntade sju dagar till, sedan släppte han ut duvan igen, och nu kom den inte mer tillbaka till honom.

(Och Noa gick ut ur arken tillsammans med sina söner och sin hustru och sina sonhustrur. Alla fyrfotadjur och kräldjur och fåglar, allt som myllrar på jorden, gick ut ur arken, den ena arten efter den andra.

Noa byggde ett altare åt Herren. Han tog fyrfotadjur och fåglar av alla rena arter

och offrade dem som brännoffer på altaret. Och Herren kände den blidkande lukten, och han sade till sig själv: "Aldrig mer skall min förbannelse drabba marken för människans skull, för att hon alltifrån ungdomen har ett ont uppsåt. Jag skall aldrig mer förgöra allt levande, så som jag nu har gjort.

Så länge jorden består
skall sådd och skörd, köld och värme,
sommars och vinters, dag och natt
aldrig upphöra att skifta.")

2 Mos. 14:8, 10-16, 21-22

Herren förhårdade farao, kungen av Egypten, så att han satte efter israeliterna, som dristigt hade tågat ut.

Då farao närmade sig upptäckte israeliterna att egypterna var på marsch mot dem. De blev förfärade och ropade till Herren. Och de sade till Mose: "Fanns det inga gravar i Egypten, så att du måste ta oss hit för att dö i öknen? Varför har du gjort så mot oss? Varför förde du oss ut ur Egypten? Bad vi inte redan där att du skulle låta oss vara i fred och låta oss tjäna egypterna? Hellre träla för egypterna än dö i öknen!" Mose svarade: "Var inte rädda! Stanna här; i dag skall ni bli vittnen till den seger som Herren vinner åt er. Ty så som ni ser egypterna i dag skall ni aldrig någonsin se dem mer. Herren skall strida för er, och ni skall vara tysta!"

Herren sade till Mose: "Varför ropar du till mig? Säg åt israeliterna att dra vidare. Lyft din stav och sträck ut din hand över havet och klyv det, så att israeliterna kan gå torrskodda tvärs igenom havet."

Mose sträckte ut sin hand över havet, och Herren drev undan havet med en stark östanvind, som blåste hela natten. Så gjorde han havet till torrt land. Vattnet klövs, och israeliterna gick torrskodda tvärs igenom havet, medan vattnet stod som en vägg på båda sidor.

Jes. 55:1-7

Kom, alla ni som törstar,
kom hit och få vatten,
kom, även om ni inte har pengar!
Förse er med säd, så att ni får äta!
Kom och få säd utan pengar,
vin och mjölk utan att betala!
Varför lägger ni pengar på det

 som inte är bröd,
er lön på sådant som inte mättar?
Lyssna till mig, så får ni äta gott
och njuta av feta rätter.

Kom till mig och hör noga på,
lyssna, så får ni liv.

Jag sluter ett evigt förbund med er,
den nåd jag visat David skall bestå.
Honom gjorde jag till ett vittne för folken,
till furste och härskare över dem.

Du skall kalla på folkslag du inte känner,
folkslag som inte känner dig skyndar till
för Herrens, din Guds, skull,
Israels Helige, som skänkt dig härlighet.
Sök Herren medan han låter sig finnas,
åkalla honom medan han är nära.

Må den gudlöse överge sin väg,
den ondskefulle sina planer.

Må han vända om till Herren,
så skall han förbarma sig över honom,
vända om till vår Gud,
som alltid vill förlåta.

Hes. 36:24-28

Jag skall hämta er hos de främmande folken, samla in er från alla länder och föra er till ert eget land. Sedan skall jag bestänka er med rent vatten och göra er rena. Ni har orenat er med alla era avgudabilder, men jag skall göra er rena. Jag skall ge er ett nytt hjärta och fylla er med en ny ande. Jag skall ta bort stenhjärtat ur kroppen på er och ge er ett hjärta av kött. Med min egen ande skall jag fylla er. Jag skall se till att ni följer mina bud och håller er till mina stadgar och lever efter dem. Ni skall få bo i det land jag gav era fäder. Så skall ni vara mitt folk, och jag skall vara er Gud.

Läsning ur Nya testamentet

Rom. 6:3–11

Vet ni då inte att alla vi som har döpts in i Kristus Jesus också har blivit döpta in i hans död? Genom dopet har vi alltså dött och blivit begravda med honom för att också vi skall leva i ett nytt liv, så som Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet. Ty har vi blivit ett med honom genom att dö som han skall vi också bli förenade med honom genom att uppstå som han. Vi vet att vår gamla människa har blivit korsfäst med honom för att den syndiga kroppen skall berövas sin makt, så att vi inte längre är slavar under synden. Ty den som är död är frikänd från synden. När vi nu har dött med Kristus är vår tro att vi också skall leva med honom. Vi vet ju att Kristus har uppväckts från de döda och inte mer skall dö. Döden är inte längre herre över honom. När han dog, dog han bort från synden, en gång för alla. När han nu lever, lever han för Gud. Så skall också ni se på er själva: i Kristus Jesus är ni döda för synden men lever för Gud.

eller

Kol. 3:1–4

Om ni alltså har uppstått med Kristus, sträva då efter det som finns där uppe där Kristus sitter på Guds högra sida. Tänk på det som finns där uppe, inte på det som finns på jorden. Ni har ju dött, och ni lever ett osynligt liv tillsammans med Kristus hos Gud. Men när Kristus träder fram, han som är ert liv, då skall också ni träda fram i härlighet tillsammans med honom.

Evangelium

Mark. 16:1–8

När sabbaten var över köpte Maria från Magdala och Maria, Jakobs mor, och Salome välluktande kryddor för att gå och smörja Jesus. Tidigt på morgonen efter sabbaten kom de till graven när solen gick upp. Och de sade till varandra: "Vem skall rulla undan stenen från graven åt oss?" Men så fick de se att stenen var bortrullad, den var mycket stor. De gick in i graven och såg en ung man i lång vit dräkt sitta där till höger, och de blev förskräckta. Men han sade till dem: "Var inte förskräckta. Ni söker efter Jesus från Nasaret, han som blev korsfäst. Han har uppstått, han är inte här. Se, här är platsen där han blev lagd. Men gå och säg till Petrus och de andra lärjungarna: 'Han går före er till Galileen. Där skall ni få se honom, som han har sagt er.'" Då lämnade de graven och sprang därifrån, darrande och utom sig. Och de sade ingenting till någon, för de var rädda.

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud,
du ledde ditt folk till frihet
från slaveriet i Egypten,
och du förde din Son ur dödens mörker
fram i ljuset.
Genom hans uppståndelse skänker du oss
liv och oförgänglighet.
Befria oss från allt som binder oss.
Ge oss glädjen i det nya livet.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Allsmäktige Gud och Fader,
vi prisar dig
för att du uppväckte din Son Jesus Kristus
från de döda
och lät honom besegra döden.
Genom vårt dop
har han tagit oss med i sin uppståndelse
och gett oss påskens glädje.
Vi tackar dig, Gud, för denna heliga natt,
då du på nytt skänker oss
ditt underbara ljus
mitt i vårt mörker.
Dig vare ära i evighet.

3.

Fader,
genom dopet lät du oss dö
och bli begravda med Kristus,
för att vi som han skall uppstå till nytt liv.
Genom din härlighets kraft
är Kristus nu herre över döden.
Låt honom vara herre också över vårt liv,
så att vi inte längre är slavar under synden
utan lever för rättfärdigheten.
Vi ber i Jesu Kristi namn.

Påskdagen

Kristus är uppstånden

På påskdagen genljuder församlingen av glädje och fröjd. Kristus är uppstånden! Påskens budskap är den kristna trons kärna och grund. Från den tomma graven når oss ängelns budskap genom kvinnorna och apostlarna. Kristus har uppstått från de döda som den förste av de avlidna. Han har övervunnit syndens, dödens och fördörelsens makt. Uppståndelsen visar att Jesus är Guds Son.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 98 Vad ljus över griften
95 Detta är den stora dagen

Dps 90 Upp, min tunga
93 Ära ske Gud och Herren Krist

Bibeltexterna

Om man firar en tidig gudstjänst på påskmorgonen kan påsknattens eller påskdagens texter användas.

Psaltarpsalm

Antifon

Detta är dagen då Herren grep in.
Låt oss jubla och vara glada!
Ps. 118:24

Psalm

Hör, hur segerropen skallar,
jubel stiger från de trognas läger:
Herrens hand har visat sin kraft.
Herrens hand är höjd till seger,
Herrens hand har visat sin kraft.
Jag skall inte dö, jag skall leva
och vittna om Herrens gärningar.
Hårt har Herren tuktat mig,
men han gav mig inte i dödens våld.

Öppna för mig rättfärdighetens
portar!

Jag vill gå in och tacka Herren.

Här är Herrens port,

här får hans trogna gå in.

Jag tackar dig för att du hörde

min bön

och blev min räddning.

Stenen som husbyggarna ratade
har blivit en hörnsten.

Detta är Herrens eget verk,

det står för våra ögon som ett under.

(Detta är dagen då Herren grep in.

Låt oss jubla och vara glada!)

Ps. 118:15–23 (24)

Ära vare Fadern och Sonen

och den heliga Anden,

nu och alltid och i evigheters evighet.

Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Döden är uppslukad och segern

är vunnin.

(Gud vare tack som ger oss segern

genom vår herre Jesus Kristus.)

1 Kor. 15:54 (57)

Första årgången

Första läsningen

Hos. 6:1-3

Kom, låt oss vända tillbaka till Herren!
Han rev, och han skall läka oss,
han slog, och han skall förbinda oss.
Han ger oss liv efter två dagar,
på den tredje reser han oss upp,
så att vi får leva inför honom.
Låt oss lära känna honom,
låt oss sträva efter kunskap om Herren.
Så visst som gryningen skall han träda fram,
han skall komma till oss som ett regn,
ett vårregn som vattnar jorden.

Andra läsningen

1 Kor. 15:1-8 (9-10) 11

Jag vill påminna er om evangeliet som jag förkunnade, som ni också tog emot, på vars grund ni står och genom vilket ni blir räddade. Jag vill påminna er om orden i min förkunnelse – den håller ni väl fast vid, annars var det bortkastat att ni kom till tro. Bland det första jag förde vidare till er var detta som jag själv hade tagit emot: att Kristus dog för våra synder i enlighet med skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen i enlighet med skrifterna och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder vid ett och samma tillfälle, de flesta är ännu i livet, men några har avlidit. Därefter visade han sig för Jakob och sedan för alla apostlarna. Allra sist visade han sig också för mig, detta ofullgångna foster.

(Jag är ju den allra minste av apostlarna, inte värdig att kallas apostel, eftersom jag har förföljt Guds församling. Men genom Guds nåd är jag vad jag är, och hans nåd mot mig har inte varit förspild. Jag har arbetat mer än någon av dem, fast inte jag

själv, utan Guds nåd som har varit med mig).

Jag eller de – så är det vi förkunnar, och så är det ni har lärt er att tro.

Evangelium

Om man inte har firat gudstjänst på påsknatten, kan evangelietexten ersättas med Mark. 16:1-8.

Luk. 24:1-12

Dagen efter sabbaten gick de i gryningen till graven med kryddorna som de hade gjort i ordning. De fann att stenen var bortrullad från graven, och när de gick in kunde de inte finna herren Jesu kropp. De visste inte vad de skulle tro, men då stod där två män i skinande kläder framför dem. Kvinnorna blev förskräckta och sänkte blicken mot marken, men männen sade till dem: "Varför söker ni den levande här bland de döda? Han är inte här, han har uppstått. Kom ihåg vad han sade till er medan han ännu var i Galileen: att Människosonen måste överlämnas i syndiga människors händer och korsfästas och uppstå på tredje dagen." Då kom de ihåg hans ord, och när de hade återvänt från graven berättade de alltsammans för de elva och alla de andra. Det var Maria från Magdala och Johanna och Maria, Jakobs mor. Även de andra kvinnorna i deras sällskap talade om det för apostlarna. De tyckte att det bara var prat och trodde inte på dem. Men Petrus sprang genast bort till graven. När han lutade sig in såg han bara linnenvepningen ligga där, och han gick därifrån full av undran över det som hade hänt.

Andra årgången

Första läsningen

Hos. 6:1–3
(se första årgången)

eller

Hes. 37:1–14

Herrens hand rörde vid mig, och med sin ande förde han mig bort och satte ner mig i dalen. Den var full av benknotor. Han ledde mig runt, och jag såg dem ligga överallt i dalen, helt förtorkade. Han frågade mig: ”Människa, kan dessa ben få liv igen?” Jag svarade: ”Herre, min Gud, det vet bara du.” Han sade: ”Profetera och säg till dessa ben: Förtorkade ben, hör Herrens ord! Så säger Herren Gud: Jag skall fylla er med ande och ge er liv. Jag skall fästa senor på er, bädda in er i kött och dra hud över er, jag skall fylla er med ande och ge er liv. Då skall ni inse att jag är Herren.”

Jag profeterade som jag hade blivit befalld. Medan jag profeterade hördes ett rasslande – det var ben som sattes till ben och fogades samman. Jag såg att de fick senor och bäddades in i kött och att hud drogs över dem. Men det fanns ingen ande i dem.

Han sade till mig: ”Profetera, människa, profetera och säg till anden: Så säger Herren Gud: Kom, ande, från de fyra väderstrecken! Blås på dessa dräpta och ge dem liv!”

Jag profeterade som han hade befallt mig. Då fylldes de av anden, de fick liv och reste sig upp, en väldig här.

Han sade till mig: ”Människa! Dessa ben är Israels folk. De säger: Våra ben är förtorkade, vårt hopp är ute, vi är förloerade. Profetera därför och säg till dem: Så säger Herren Gud: Jag skall öppna era gravar och hämta upp er ur dem, mitt folk, och föra er hem till Israels land. När jag öppnar era gravar och hämtar upp er ur dem, mitt folk, då skall ni inse att jag är

Herren. Jag skall fylla er med min ande och ge er liv och låta er bo i ert eget land. Då skall ni inse att jag är Herren. Jag har talat, och jag skall göra som jag har sagt, säger Herren.”

Andra läsningen

1 Kor. 15:12–22

Om det nu förkunnas att Kristus har uppstått från de döda, hur kan då några bland er säga att det inte finns någon uppståndelse från de döda? Om det inte finns någon uppståndelse från de döda har inte heller Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, ja, då är vår förkunnelse tom, och tom är också er tro. Och då visar det sig att vi har vittnat falskt om Gud, eftersom vi har vittnat om Gud att han har uppväckt Kristus, som han ju inte kan ha uppväckt om det är sant att de döda inte uppstår. Ty om inga döda uppstår har heller inte Kristus uppstått. Men om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös, och ni är ännu kvar i era synder. Då är också de som har avlidit i tron på Kristus förlorade. Gäller vårt hopp till Kristus bara detta livet, då är vi de mest ömkansvärda bland människor.

Men nu har Kristus uppstått från de döda, som den förste av de avlidna. Ty eftersom döden kom genom en människa kommer också uppståndelsen från de döda genom en människa. Liksom alla dör genom Adam, så skall också alla få nytt liv genom Kristus.

Evangelium

Om man inte har firat gudstjänst på påsknatten, kan evangelietexten ersättas med Mark. 16:1-8.

Joh. 20:1-10

Tidigt på morgonen efter sabbaten, medan det ännu var mörkt, kom Maria från Magdala ut till graven och fick se att stenen för ingången var borta. Hon sprang genast därifrån och kom och sade till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade: ”De har flyttat bort Herren ur graven, och vi vet inte var de har lagt honom.” Petrus och den andre lärjungen begav sig då ut till graven. De sprang båda två, men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven. Han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där men gick inte in. Simon Petrus kom strax efter, och han gick in i graven. Han såg bindlarna ligga där, liksom duken som hade täckt huvudet, men den låg inte tillsammans med bindlarna utan hoprullad på ett ställe för sig. Då gick också den andre lärjungen in, han som hade kommit först till graven. Och han såg och trodde. Ännu hade de nämligen inte förstått skriftens ord att han måste uppstå från de döda. Lärjungarna gick sedan hem igen.

Tredje årgången

Första läsningen

Hos. 6:1-3
(se första årgången)

eller

Jes. 25:8-9

Han skall utplåna döden för alltid. Herren Gud skall torka tårarna från alla kinder och göra slut på sitt folks förnedring överallt

på jorden. Herren har talat. Den dagen skall man säga: Se, detta är vår Gud, den räddare vi hoppades på. Detta är Herren som vi hoppades på, låt oss jubla av glädje, han kom till vår räddning.

Andra läsningen

1 Kor. 5:6-8

Vet ni inte: lite surdeg får hela degen att jäsa. Rensa bort den gamla surdegen så att ni blir en ny deg. Ni är ju osyrade, för vårt påsklamm, Kristus, är slaktat. Låt oss därför fira högtid, inte med gammal surdeg, inte med onskans och fördärvets surdeg, utan med renhetens och sanningens osyrade bröd.

Evangelium

Om man inte har firat gudstjänst på påsknatten, kan evangelietexten ersättas med Mark. 16:1-8.

Matt. 28:1-8

Efter sabbaten, i gryningen den första veckodagen, kom Maria från Magdala och den andra Maria för att se på graven. Då blev det ett kraftigt jordskalv, ty Herrens ängel steg ner från himlen och kom och rullade undan stenen och satte sig på den. Hans utseende var som blixten och hans kläder vita som snö. Vakterna skakade av skräck för honom och blev liggande som döda. Men ängeln sade till kvinnorna: ”Var inte rädda. Jag vet att ni söker efter Jesus, som blev korsfäst. Han är inte här, han har uppstått, så som han sade. Kom och se var han låg. Skynda er sedan till hans lärjungar och säg till dem: 'Han har uppstått från de döda, och nu går han före er till Galileen. Där skall ni få se honom.' Nu har jag sagt er detta.” De lämnade genast graven, och fyllda av bävan och glädje sprang de för att berätta det för hans lärjungar.

Dagens bön

1.

Himmelske Fader,
Kristus har uppstått från de döda.
Med sin död besegrade han döden
och gav liv åt dem som är i graven.
Du har med dopets band förenat oss
med honom
för att han med sin starka hand
skall bevara oss i livet och i döden.
Låt oss som i dag gläder oss över
hans uppståndelse
också varje dag lita på hans hjälp.
Det ber vi om i hans namn.

2.

Vår Gud och Fader!
Med din Sons, Jesu Kristi,
död och uppståndelse
lät du den nya skapelsens morgon gry.
Herrens dag har kommit,
frälsningens källa springer upp.
I det heliga dopet
har du fört också oss
med i din Sons segertåg.
Därför prisar vi dig denna påskmorgon
och gläder oss över frälsningens gåva:
Kristus är uppstånden!
Ja, han är sannerligen uppstånden!

3.

Herre, nattens mörker är nu förbi.
Graven är tom och dödens skugga
blir en morgon av klarhet.
Herre, nu är du hos oss alltid;
du finns stilla vid vår sida.
Vi behöver inte längre vara rädda:
Du är vår uppståndelse!
Herre, tack för ditt förlåtelseljus.
Låt ingen stå utanför påskens morgon.
Vi prisar dig med Fadern och
den heliga Anden.

4.

Uppståndne Kristus,
du är Ordet och allt blev till genom dig.
Världen fick ljus och hopp.
Syndafallet förde dödens skugga in
i världen,
men du övervann döden.
Påskmorgonen lyser av din härlighet.
Fördriv mörkret ur våra hjärtan,
tänd påskens ljus i oss.
Låt tron, hoppet och kärleken bryta fram.
Dig vare ära i evighet.

5.

Vår Herres Jesu Kristi Fader,
vi tackar dig för att du förvandlade
den svarta natten
till en salig morgonrodnad.
Jesus, vår begravde broder,
uppväckte du innan solen gick upp.
Du gjorde också människans jordafärd
till en himmelsk födelsedag.
De som vi med gråt och klagan
sänker ner i graven
skall stiga över alla stjärnor
och i evighet sjunga glädjesång till dig,
du sanne, treenige Gud
som med Sonen och den heliga Anden
lever och härskar
från evighet till evighet.

6.

Gud, vi firar livets seger över döden,
för Kristus lever.
Hela din kyrka jublar.
Fyll våra hjärtan
med din uppståndelses kraft och glädje.
Tack för fåglarnas sång som
förebådar gryningen,
tack för tussilago och krokus
som står som det nya livets vittnen
i fjolårsgräset.
I Jesu Kristi namn.

7.

Levande Gud,
du förde i anden ut din profet i en dal
som var full av döda ben.
Du gjorde ett nyskapelsens under:
du väckte de förtorkade benen till liv igen.
På samma sätt gav du ditt folk,
som hade sjunkit ned i hopplöshetens grav,
ett löfte om att du skall föra det
ut ur landsflykten,
tillbaka till det egna landet.
Tack för att vi alltjämt
får lita på dina möjligheter och under
mitt i hopplöshet och död.
Skapa med din Ande och ditt ord
liv och hopp hos alla dem
som upplever sig förlorade,
andelösa och avklädda.
Låt ditt ljus lysa över alla dödens fält.
I vår Herres Jesu Kristi namn.

Annandag påsk

Mötet med den Uppståndne

Annandagens texter talar om hur den Uppståndne uppenbarar sig för lärjungarna och några av kvinnorna. Uppenbarelserna övertygade dem om att deras Herre verkligen blivit uppväckt och fortsättningsvis är närvarande i sin församling. Församlingen lever i gemenskap med den Uppståndne.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

- I 91 Uppståndnen är vår Herre Krist
102 Livet vann, dess namn är Jesus
96 Nu gläd er, alla ni som har
- Dps 92 I dödens band låg Herren Krist
97 Jesus lever! Därför kan
99 Du segern oss förkunnar

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Herren har verkligen blivit uppväckt.
Luk. 24:34

Psalm

Jag har alltid Herren inför mig,
när han står vid min sida vacklar jag
inte.
Därför gläds mitt hjärta och jublar,
min kropp är i trygghet,
ty du lämnar mig inte åt dödsriket,
du låter inte din trogne se graven.
Du visar mig vägen till liv,
hos dig finns glädjens fullhet,
ständig ljuvlighet i din högra hand.
Ps. 16:8–11

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

De sade till varandra:
”Brann inte våra hjärtan
när han talade till oss på vägen
och utlade skrifterna för oss?”
Luk. 24:32

Första årgången

Första läsningen

Jona 2

Herren lät en stor fisk sluka Jona. I tre dagar och tre nätter var Jona inne i fiskens buk. Därifrån bad han till Herren, sin Gud:

Jag ropade till Herren i min nöd
och han svarade mig.
Ur dödsrikets inre steg mitt rop
och du hörde min röst.
Du slungade mig i djupet,
mitt i havet,
där strömmarna fångade mig.
Alla dina brottsjöar
slog samman över mitt huvud.
Jag tänkte: Jag har fördrivits från dig.
Får jag se ditt heliga tempel igen?
Vattnet slöt sig om min strupe,
djupet fångade mig.
Sjögräs snärjdes kring mitt huvud
där nere vid bergens rötter.

Jag sjönk till det land vars portar
skulle reglas bakom mig för evigt.
Men du gav mig liv, o Herre,
 min Gud,
och förde mig upp ur graven.
Då mina krafter sinade
vände jag mig till Herren.
Min bön nådde dig,
nådde ditt heliga tempel.
De som dyrkar falska gudar
överger sin trofaste hjälpare.
Men jag skall offra åt dig
 under lovsång
och infria mina löften.
Räddningen kommer från Herren.

På Herrens befallning spydde fisken upp
Jona på land.

Andra läsningen

Apg. 10:34–43

Petrus tog till orda: "Nu förstår jag verkligen att Gud inte gör skillnad på människor utan tar emot var och en som fruktar honom och som gör vad som är rättfärdigt, vilket folk han än tillhör. Detta var ordet som Gud sände till israeliterna med budskapet om fred genom Jesus Kristus – han är allas herre. Ni känner till det som har skett i hela Judeen, med början i Galileen efter det dop som Johannes predikade: hur Jesus från Nasaret blev smord av Gud med helig ande och kraft och hur han vandrade omkring och gjorde gott och botade alla som var i djävulens våld; Gud var med honom. Vi kan vittna om allt han gjorde både på den judeiska landsbygden och i Jerusalem. Honom hängde de upp på en träpåle och dödade. Men Gud uppväckte honom på tredje dagen och lät honom visa sig, inte för hela folket utan för vittnen som Gud i förväg hade utvalt, nämligen för oss som åt och drack med honom efter hans uppståndelse från de döda. Han gav oss uppdraget att förkunna för folket och vittna

om att han är den som Gud har bestämt till att döma levande och döda. Om honom vittnar alla profeterna att var och en som tror på honom får syndernas förlåtelse genom hans namn."

Evangelium

Luk. 24:13–35

Samma dag var två lärjungar på väg till en by som ligger en mil från Jerusalem och som heter Emmaus. De talade med varandra om allt det som hade hänt. Medan de gick där och samtalade och diskuterade kom Jesus själv och slog följe med dem. Men deras ögon var förblindade och de kände inte igen honom. Han frågade: "Vad är det ni går här och talar med varandra om?" De stannade och såg sorgsna ut, och den ene, som hette Kleopas, svarade: "Du måste vara den ende som har varit i Jerusalem och inte vet vad som har hänt där under dessa dagar." – "Vad har hänt?" frågade han. De svarade: "Detta med Jesus från Nasaret, han som var en profet, mäktig i ord och gärning inför Gud och hela folket. Han blev utlämnad av våra överstepräster och råds-herrar, och de fick honom dömd till döden och korsfäst, medan vi hoppades att han var den som skall befria Israel. Men till allt detta kommer att det är tredje dagen sedan det här hände, och nu har några kvinnor bland oss gjort oss uppskakade. De var vid graven tidigt i morse men fann inte hans kropp, och då kom de tillbaka och berättade att de i en syn hade sett änglar som sade att han lever. Några av de våra gick ut till graven, och de fann att det var så som kvinnorna hade sagt. Honom själv såg de inte." Då sade han: "Förstår ni så lite, är ni så tröga till att tro på det som profeterna har sagt? Skulle inte Messias lida detta och gå in i sin härlighet?" Och med början hos Mose och alla profeterna förklarade han för dem vad som står om honom överallt i skrifterna.

De var nästan framme vid byn dit de skulle, och han såg ut att vilja gå vidare, men de höll kvar honom och sade: "Stanna hos oss. Det börjar bli kväll, och dagen är snart slut." Då följde han med in och stannade hos dem. När han sedan låg till bords med dem tog han brödet, läste tackbönen, bröt det och gav åt dem. Då öppnades deras ögon och de kände igen honom, men han försvann ur deras åsyn. Och de sade till varandra: "Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?"

De bröt genast upp och återvände till Jerusalem, där de fann de elva och alla de andra församlade, och dessa sade: "Herren har verkligen blivit uppväckt och han har visat sig för Simon." Själva berättade de då vad som hade hänt dem på vägen och hur han hade gett sig till känna för dem genom att bryta brödet.

Andra årgången

Första läsningen

Ps. 31:20–23

Stor är din godhet,
som du sparar åt dina trogna
och som du ger i allas åsyn
åt dem som tar sin tillflykt till dig.
Du håller dem gömda hos dig
undan människors ränker,
du bevarar dem i ditt hägn
undan elaka tungor.
Lovad vare Herren,
ty han var förunderligt god mot mig
i nödens tid.
Jag greps av oro och sade:
Jag är bortstött från dig.
Men du hörde hur jag bönföll dig,
hur jag ropade till dig om hjälp.

Andra läsningen

2 Kor. 5:15–21

Kristus har dött för alla, för att de som lever inte mer skall leva för sin egen skull utan för honom som dog och uppväcktes för dem.

Därför bedömer jag inte längre någon på människors vis. Och om jag också har uppfattat Kristus på det sättet, så gör jag det inte nu längre. Den som är i Kristus är alltså en ny skapelse, det gamla är förbi, något nytt har kommit. Allt detta har sitt upphov i Gud, som har försonat oss med sig genom Kristus och ställt mig i försoningens tjänst. Ty Gud försonade hela världen med sig genom Kristus: han ställde inte människorna till svars för deras överträdelser, och han anförtrodde mig budskapet om denna försoning. Jag är alltså Kristi sändebud, och Gud manar er genom mig. Jag ber er på Kristi vägnar: låt försona er med Gud. Han som inte visste vad synd var, honom gjorde Gud till ett med synden för vår skull, för att vi genom honom skulle bli till ett med Guds rättfärdighet.

Evangelium

Joh. 20:11–18

Maria stod och grät utanför graven. Gråtande lutade hon sig in och fick då se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, en vid huvudet och en vid fötterna. Och de sade till henne: "Varför gråter du, kvinna?" Hon svarade: "De har flyttat bort min herre, och jag vet inte var de har lagt honom." När hon hade sagt det vände hon sig om och såg Jesus stå där, men hon förstod inte att det var han. Jesus sade till henne: "Varför gråter du, kvinna? Vem letar du efter?" Hon trodde att det var trädgårdsvakten och svarade: "Om det är du som har burit bort honom, herre, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta

honom.” Jesus sade till henne: ”Maria.” Hon vände sig om och sade till honom: ”Rabbouni!” (det är hebreiska och betyder mästare). Jesus sade: ”Rör inte vid mig, jag har ännu inte stigit upp till min fader. Gå till mina bröder och säg dem att jag stiger upp till min fader och er fader, min Gud och er Gud.” Maria från Magdala gick då till lärjungarna och talade om för dem att hon hade sett Herren och att han hade sagt detta till henne.

Tredje årgången

Första läsningen

Ps. 73:23–28

Men nu är jag alltid hos dig,
du håller mig vid handen.
Du leder mig efter din vilja,
du för mig på härlighetens väg.
Äger jag dig i himlen
önskar jag ingenting på jorden.
Min kropp och mitt mod må svika,
men jag har Gud, han är min klippa
för evigt.
De som är fjärran från dig går under,
du förintar alla som är otrogna mot dig.
Men jag har min lycka i att nalkas Gud,
jag tar min tillflykt till Herren, min Gud,
och skall vittna om allt du har gjort.

Andra läsningen

1 Petr. 1:18–23

Ni vet att det inte var med förgängliga ting, silver eller guld, som ni friköptes från det meningslösa liv som ni övertagit från era fäder. Nej, det var med blodet från ett lamm utan fel eller fläck, Kristi dyrbara blod. Han var utsedd redan före världens skapelse men trädde fram först nu vid tidens slut, för er skull som tror. Genom honom tror ni på Gud, som har uppväckt honom från de

döda och förhärligat honom, så att ni i er tro också kan hoppas på Gud.

Ni har renat era själar genom att lyda sanningen och kan leva i uppriktig kärlek till era bröder. Älska då varandra av hela ert hjärta. Ni är ju födda på nytt, inte ur en förgänglig sådd utan ur en oförgänglig, Guds levande och bestående ord.

Evangelium

Matt. 28:8–15

Kvinnorna lämnade genast graven, och fyllda av bävan och glädje sprang de för att berätta det för hans lärjungar. Då kom Jesus emot dem och hälsade dem, och de gick fram, grep om hans fötter och hyllade honom. Men Jesus sade till dem: ”Var inte rädda. Gå och säg åt mina bröder att bege sig till Galileen. Där skall de få se mig.”

Medan de var på väg kom några ur vaktstyrkan in till staden och berättade för översteprästerna om allt som hade hänt. Dessa överlade med de äldste, och sedan gav de soldaterna en stor summa pengar och sade till dem: ”Säg att hans lärjungar kom under natten och rövade bort honom medan ni sov. Om ståthållaren får höra detta skall vi tala med honom så att ni inte behöver oroa er.” Soldaterna tog pengarna och gjorde som de hade blivit tillsagda. Så vann detta rykte spridning bland judarna ända till denna dag.

Dagens bön

1.

Uppståndne Jesus Kristus,
lärjungarna trodde att de hade förlorat dig
i klippgraven.

Deras hopp om ditt rikets seger
hade slocknat.

Men på vägen till Emmaus
visade du dig för dem
och tänkte på nytt glädjens och hoppets låga
i deras hjärtan.

Tänd också oss med ditt ord
när vår troslåga falnar
och hoppets perspektiv fördunklas.

Gå med oss och stanna hos oss
så att vi inte går förlorade på livsvägen.
Vi prisar dig med Fadern och den
heliga Anden.

2.

Herre Jesus Kristus,
du som uppstod från de döda
och visade dig för lärjungarna.
Vi ber dig: Rör också vid oss
genom ditt levande ord och
dina sakrament.

Gå med oss på vägen
och gör våra hjärtan brinnande i oss.
Hjälp oss att inte mera leva för vår
egen skull,
utan låt oss leva för dig som dog
och uppväcktes för oss.

Vi ber i ditt namn.

3.

Tag hand om oss, Herre,
gå denna sträcka med oss, du Uppståndne.
Stanna hos oss, när dagen vänds
mot afton.

Sitt vid vårt bord, där vi är tillsammans.

Tag brödet i dina händer,
du Hemlighetsfulle,
tacka Gud i vårt ställe, eftersom
vi har glömt hur man gör,
och bryt brödet för de hungrande.
Nådens bröd.
Livets bröd.

4.

Genom de sår
som människorna hade gett dig,
genom lidandets märken,
kände Tomas och dina andra lärjungar
igen dig, du Uppståndne.

Gud, du är sårad och sårbar.
Hjälp oss att ständigt på nytt känna
igen dig,

du sårade och blödande,
du övergivne och sanne Gud.
Förundrade prisar och tillber vi dig,
vår Herre och Gud.

5.

Gud,
tack för att du låter
livet segra över döden.
Tack för att du är den
som går vid vår sida.

Hjälp oss att känna igen och ta emot dig
så som du tar emot oss.

Tack för lyssnandets och samtalets gåva.
Väck vår förundran och stärk vår tro.

Ge oss glädje och nytt livsmod.

Låt det brutna brödet för oss vara tecknet
på uppståndelsens verklighet.

I Jesu Kristi namn.

Veckan efter påsk

Påskveckan

Under den s.k. påskoktaven (påskdagen och påskveckan) höll man redan under tredje och fjärde århundradet dagliga gudstjänster. Vid dem läste man berättelserna om hur den uppståndne Frälsaren visade sig för sina lärjungar. Det centrala teologiska temat är vandrigen i det nya livet, vandrigen i ljuset.

LITURGISK FÄRG: vit

Tisdagen efter påsk

PSALMFÖRSLAG

Psalmbokens påskpsalmer, särskilt:

97 Jesus lever! Därför kan

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Tacka Herren, åkalla honom,
berätta för folken om hans verk!
Sjung och spela till hans ära,
tala om alla hans under!
Prisa stolt hans heliga namn,
de som söker Herren må glädja sig.
Sök er till Herren och hans makt,
träd ständigt fram inför honom.
Tänk på de under han har gjort,
hans tecken och hans domslut,
ni barn till Abraham, hans tjänare,
söner till Jakob, hans utvalde.
(Han är Herren, vår Gud,
över hela jorden når hans domar.
För evigt minns han sitt förbund,
i tusen släktled det bud han gav,
förbundet han slöt med Abraham
och sin ed till Isak.
Han gav det till Jakob som en stadga,
till Israel som ett evigt förbund.)
Ps. 105:1-6 (7-10)

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters
evighet. Amen.

Lästext

Apg. 13:23-33

Paulus sade: "Det är bland Davids efterkommande som Gud enligt sitt löfte har kallat fram en räddare åt Israel: Jesus, vars framträdande Johannes förberedde genom att förkunna omvändelse och dop för hela Israels folk. Och när Johannes verk närmade sig sitt slut sade han: 'Jag är inte den som ni tror. Han kommer efter mig, och jag är inte värdig att knyta av honom sandalerna.'

Mina bröder, ni som stammar från Abraham och alla ni här som fruktar Gud, till er har budskapet om denna räddning sänts. Ty folket i Jerusalem och deras ledare förstod inte vem Jesus var. De dömde honom och uppfyllde därigenom också de profetord som läses varje sabbat. Fast de inte kunde finna honom skyldig till något som förtjänade dödsstraff krävde de att Pilatus skulle avrätta honom. När de hade fullgjort allt som var skrivet om honom tog de ner honom från korset och lade honom i en grav. Men Gud uppväckte honom från de döda, och han visade sig sedan under en längre tid för dem som hade följt honom från Galileen upp till Jerusalem och som nu är hans vittnen inför folket. Vi förkunnar alltså för er detta budskap: löftet som fäderna fick har Gud infriat åt oss, deras barn, genom att låta Jesus uppstå."

Evangelium

Luk. 24:36–49

Medan lärjungarna ännu talade stod Jesus plötsligt mitt ibland dem och hälsade dem: "Frid över er!" De blev rädda, och i sin förskräckelse trodde de att det var en ande de såg. Då sade han: "Varför blir ni skrämnda, varför fylls ni av tvivel? Se på mina händer och mina fötter, det är jag och ingen annan. Känn på mig och se på mig, en ande har inte kött och ben, och det kan ni se att jag har." Och han visade dem sina händer och fötter. Då de av idel glädje och förvåning ännu inte kunde tro, frågade han dem: "Finns det något att äta här?" De räckte honom en bit stekt fisk, och de såg hur han tog den och åt.

Han sade till dem: "Detta är vad jag sade till er när jag ännu var hos er, att allt måste uppfyllas som står skrivet om mig i Moses lag, hos profeterna och i psalmerna." Sedan öppnade han deras sinnen så att de kunde förstå skrifterna. Och han sade till dem: "Detta är alltså vad skriften säger: Messias skall lida och uppstå från de döda på tredje dagen, och syndernas förlåtelse genom omvändelse skall förkunnas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. Ni skall vittna om allt detta. Och jag skall sända er vad min fader har lovat. Men ni skall stanna här i staden tills ni har blivit rustade med kraft från höjden."

Dagens bön

Herre Jesus Kristus,
din uppståndelse har fört in frälsningen
i världen.
Befria också oss från syndens
och dödens makt
och tag oss in i det eviga livet.
Dig vare ära i evighet.

Onsdagen efter påsk

PSALMFÖRSLAG

Psalmbokens påskpsalmer, särskilt:

100 De trodde att Jesus var borta

Dessutom:

351 O Jesus Krist, du nådens brunn

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Sjung till Herrens ära, sjung en ny sång,
sjung till Herrens ära, hela världen!
Sjung till Herrens ära, prisa hans namn,
ropa ut hans seger dag efter dag!
Förkunna hans ära bland folken,
bland alla människor hans under!
Ty stor är Herren, högt är han prisad,
värd att frukta mer än alla gudar.
Folkens alla gudar är avgudar,
men Herren har gjort himlen.
Han omges av prakt och glans,
av makt och härlighet i sitt tempel.

Ps. 96:1-6

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Lästext

Apg. 2:22-32

Petrus sade: "Israeliter, lyssna på mina ord: Jesus från Nasaret, en man vars uppdrag Gud bekräftade inför er genom att låta honom utföra kraftgärningar och under och tecken mitt ibland er, som ni själva vet, han utlämnades efter Guds beslut och plan, och ni lät laglösa spika fast och döda honom. Men Gud löste honom ur dödens vånda och lät honom uppstå, eftersom det inte var möjligt att döden skulle få behålla honom i sitt grepp. Ty David säger om honom:

*Jag har alltid haft Herren för mina ögon,
han står vid min sida för att jag inte
skall vackla.*

*Därför fröjdar sig mitt hjärta och jublar
min tunga,*

*ja, än mer: min kropp skall få vila
med förtröstan.*

*Ty du skall inte lämna min själ i
dödsriket*

eller låta din helige möta förgängelsen.

Du har visat mig livets vägar.

*Du skall uppfylla mig med glädje
när jag får se ditt ansikte.*

Mina bröder, jag kan lugnt säga till er att vår stamfar David är död och begravnen, hans grav finns här än i dag. Nu var han ju profet och visste att Gud med ed hade lovat honom att sätta en ättling till honom på hans tron. Därför var det Messias uppståndelse han förutsade med orden: *Han lämnades inte i dödsriket, och hans kropp mötte inte förgängelsen.* Denne, nämligen Jesus, har Gud låtit uppstå, och vi kan alla vittna om det."

Evangelium

Joh. 21:1-14

Sedan visade sig Jesus igen för lärjungarna vid Tiberiassjön. Det gick till så: Simon Petrus och Tomas, som kallades Tvillingen, Natanael från Kana i Galileen, Sebedaios söner och två andra lärjungar var tillsammans. Simon Petrus sade till de andra: "Jag ger mig ut och fiskar." De sade: "Vi följer med dig." De gick ut och steg i båten, men den natten fick de ingenting. När morgonen kom stod Jesus på stranden, men lärjungarna förstod inte att det var han. Och Jesus frågade: "Mina barn, har ni ingen fisk?" De svarade nej, och han sade: "Kasta ut nätet på högra sidan om båten, så får ni." De kastade ut nätet, och nu orkade de inte dra in det för all fisken. Den lärjunge som Jesus älskade sade då till Petrus: "Det är Herren!" När Simon Petrus hörde att det var Herren knöt han om sig ytterplaget, för han var inte klädd, och hoppade i vattnet. De andra lärjungarna kom efter i båten med fångsten på släp; de hade inte långt till land, bara ett hundratal meter. Då de steg i land fick de se en glödhög och fisk som låg på den och bröd. Jesus sade till dem: "Hämta några av fiskarna som ni just fick." Simon Petrus gick upp på stranden och drog i land nätet, som var fullt av stora fiskar, 153 stycken. Och fast det var så många gick nätet inte sönder.

Jesus sade till lärjungarna: "Kom och ät." Ingen av dem vågade fråga honom vem han var; de förstod att det var Herren. Jesus gick fram och tog brödet och gav dem, och likaså fisken. Detta var tredje gången som Jesus visade sig för sina lärjungar sedan han uppstått från de döda.

Dagens bön

1.

Herre, Jesus Kristus,
du verkar ibland oss
också när vi inte känner igen dig.
För oss från tvivel till liv och glädje.
Vi prisar dig med Fadern
och den heliga Anden.

2.

Vi tackar dig, himmelske Far,
för att du lät din uppståndne Son
uppenbara sig för lärjungarna.
Öppna våra hjärtan,
så att också vi känner igen honom
när han möter oss.
Ge oss kraft och iver att hela livet
vara vittnen om hans uppståndelse.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

Torsdagen efter påsk

PSALMFÖRSLAG

Psalmbokens påskpsalmer, särskilt:

101 Kornet har sin vila

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Lovad vare Herren dag efter dag!
Han bär vår börda, Gud är
vår räddning.
Vår Gud är en räddande gud,
Herren, vår härskare, för oss bort
från döden.

Ps. 68:20–21

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters
evighet. Amen.

Lästext

Apg. 8:26–40

En ängel från Herren sade till Filippus: "Gå nu vid middagstiden ut på vägen som leder från Jerusalem ner till Gaza. Den ligger öde." Han gick genast. Då kom där en etiopier som var mäktig hoveunuck hos kandake, den etiopiska drottningen, och hade ansvaret för hela hennes skattkammare. Han hade farit till Jerusalem för att tillbe Gud och var nu på väg hem och satt i sin vagn och läste profeten Jesaja. Anden sade till Filippus: "Gå fram till vagnen och håll dig intill den." Filippus skyndade fram, och när han hörde mannen läsa pro-

feten Jesaja frågade han: "Förstår du vad du läser?" – "Hur skulle jag kunna det utan att någon vägleder mig?" svarade mannen. Och han bad Filippus stiga upp och sätta sig bredvid honom. Skriftstället som han läste var detta:

*Liksom ett får som leds till slakt,
liksom ett lamm som är tyst inför
den som klipper det
öppnade han inte sin mun.
Genom förödmjukelsen blev
hans dom upphävd.
Vem kan räkna hans efterkommande,
när hans liv nu upphöjs från jorden?*

Hovmannen frågade Filippus: "Säg mig, vem talar profeten om – sig själv eller någon annan?" Filippus tog då till orda, och med skriftstället som utgångspunkt förkunnade han budskapet om Jesus för honom. När de färdades vägen fram kom de till ett ställe med vatten, och hovmannen sade: "Här finns vatten. Är det något som hindrar att jag blir döpt?" Han lät stanna vagnen, och båda två, Filippus och hovmannen, steg ner i vattnet, och Filippus döpte honom. När de hade stigit upp ur vattnet ryckte Herrens ande bort Filippus, och hovmannen såg honom inte mer; han fortsatte sin resa, fylld av glädje. Men Filippus, visade det sig, hade kommit till Ashdod, och sedan gick han från stad till stad och förkunnade budskapet tills han kom till Caesarea.

Evangelium

Mark. 16:9–16

När Jesus hade uppstått på morgonen efter sabbaten visade han sig först för Maria från Magdala, från vilken han hade drivit ut sju demoner. Hon gav sig i väg och berättade det för dem som varit tillsammans med honom och som nu sörjde och grät. När de fick höra att han levde och att hon hade sett honom trodde de inte på det.

Därefter visade han sig i annan skepnad för två av dem medan de var på väg ut på landet. Också de gick bort och berättade det för de andra, men inte heller de blev trodda.

Sedan visade han sig också för de elva medan de låg till bords, och han förebrädde dem deras otro och halsstarrighet, då de inte hade trott på dem som sett honom uppstånden. Han sade till dem: "Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen. Den som tror och blir döpt skall räddas, men den som inte tror skall bli dömd."

Dagens bön

1.

Herre, vår Gud,
genom Jesu Kristi död och uppståndelse
gav du oss evigt liv.
Låt oss få leva nära honom
så att vi bevaras hos dig, nu och för alltid.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Gud,
du lät Jesus Kristus uppenbara sig
för lärjungarna i uppståndelsens ljus.
Du gjorde dem djärva och gav dem kraft
att bli dina vittnen.
Hjälp oss i dag att vara dina efterföljare.
Fyll oss med Petrus iver
och beredvillighet,
med Johannes kärlek och ömhet,
med Maria Magdalenas tillgivenhet
och styrka,
med Tomas vilja att förstå med alla sinnen.
I Jesu Kristi namn.

Fredagen efter påsk

PSALMFÖRSLAG

Psalmbokens påskpsalmer, särskilt:

99 Du segern oss förkunnar

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Stora är de ting du har gjort,
dina under, Herre, min Gud,
och dina planer med oss.
Ingen kan mäta sig med dig.
Jag vill tala och berätta om dem,
men de är fler än jag kan räkna.
Slaktoffer och matoffer önskar
du inte,
du har lärt mig att lyssna.
Brännoffer och syndoffer begär
du inte,
därför säger jag: Jag är här.
I bokrullen står vad jag skall göra.
Gärna gör jag din vilja, min Gud,
jag har din lag i mitt hjärta.
Ps. 40:6–9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Lästext

Apg. 23:1, 6–11

Paulus såg på rådet och sade: ”Mina bröder. Jag har alltid, intill denna dag, tjänat Gud med gott uppsåt.”

Eftersom Paulus visste att en del av dem var saddukeer och en annan del fariseer höjde han rösten och sade till rådet: ”Mina bröder, jag är farisé och mina fäder var fariseer. Det är för hoppet om de dödas uppståndelse som jag nu har ställts inför rätta.” När han sade så utbröt ett gräl mellan fariseerna och saddukeerna, och man delade sig i två läger. Saddukeerna menar nämligen att det inte finns någon uppståndelse och inte heller änglar eller andar, medan fariseerna tror på allt detta. Det blev ett väldigt ropande, och några skriftlärda som hörde till fariseernas parti reste sig och hävdade sin åsikt, och de sade: ”Vi kan inte finna att den här mannen har gjort något ont. Tänk om en ande har talat till honom, eller en ängel.” Grälet blev så häftigt att kommandanten fruktade att de skulle slita Paulus i stycken, och han kallade ner vaktstyrkan för att rädda honom undan dem och föra honom tillbaka till fästningen.

På natten kom Herren till honom och sade: ”Var inte rädd. Så som du har vittnat om mig i Jerusalem måste du också vittna i Rom.”

Evangelium

Matt. 28:8–15

Kvinnorna lämnade genast graven, och fyllda av bävan och glädje sprang de för att berätta det för hans lärjungar. Då kom Jesus emot dem och hälsade dem, och de gick fram, grep om hans fötter och hyllade honom. Men Jesus sade till dem: ”Var inte rädda. Gå och säg åt mina bröder att bege sig till Galileen. Där skall de få se mig.”

Medan de var på väg kom några ur vaktstyrkan in till staden och berättade för översteprästerna om allt som hade hänt. Dessa överlade med de äldste, och sedan gav de soldaterna en stor summa pengar och sade till dem: "Säg att hans lärjungar kom under natten och rövade bort honom medan ni sov. Om ståthållaren får höra detta skall vi tala med honom så att ni inte behöver oroa er." Soldaterna tog pengarna och gjorde som de hade blivit tillsagda. Så vann detta rykte spridning bland judarna ända till denna dag.

Dagens bön

1.

Herre, Allsmäktige Gud,
vi tackar dig för att du inte lämnade
din Son i dödens våld.
Vi tackar dig för att döden är övervunnen.
Låt påskens glädjebudskap bli levande
för oss
så att det bär frukt i våra liv.
Vi ber i Jesu Kristi namn.

2.

Gud,
vi kommer till dig
med våra frågor om lidande och mening.
Kom med sanning och liv,
visa oss den väg vi skall gå.
Vi kommer till dig
med vår oro och längtan.
Låt oron vändas i glädje.
Vi kommer till dig
med vårt tack för livets seger över döden.
Kom med sanning och liv,
låt oss känna din närvaro.
I Jesu Kristi namn.

Lördagen efter påsk

Dagens latinska benämning *Sabbatum in albis deponendis* (sabbaten när de vita kläderna skall läggas bort) syftar på att de som döptes på påsken bar sin vita dopklädnad hela den följande veckan. Till den kristnes kallelse hör att leva som ljusets barn i ett nytt liv.

PSALMFÖRSLAG

Psalmbokens påskpsalmer. Dessutom:

287 Hela världen, prisa Herren

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Hylla Herren, hela världen,
tjäna Herren med glädje,
träd fram inför honom med jubelrop!
Besinna att Herren är Gud,
han har gjort oss och vi är hans,
hans folk, fåren i hans hjord.
Gå in genom hans portar
med tacksägelse,
kom till hans förgårdar med lovsång.
Tacka honom, prisa hans namn,
ty Herren är god,
evigt varar hans nåd,
från släkte till släkte hans trofasthet.
Ps. 100

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Lästext

Ef. 5:8–14

En gång var ni mörker, men i Herren har ni nu blivit ljus. Lev som ljusets barn – ljuset bär frukt överallt där det finns godhet, rättfärdighet och sanning – och tänk på vad Herren vill ha. Ta inte del i mörkrets ofruktbara gärningar. Mer än så, avslöja dem – vad sådant folk har för sig i skymundan är en skam till och med att tala om. Men när alltsammans avslöjas av ljuset blir det synligt, för överallt där något blir synligt finns ljus. Därför heter det: ”Vakna, du som sover, stå upp från de döda, och Kristus skall lysa över dig.”

Evangelium

Matt. 28:16–20

De elva lärjungarna begav sig till Galileen, till det berg dit Jesus hade befallt dem att gå. När de fick se honom där föll de ner och hyllade honom, men några tvivlade. Då gick Jesus fram till dem och talade till dem: ”Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.”

Dagens bön

1.

Allsmäktige och milde Gud,
du har gett världen det glada budskapet
om din Sons seger över döden.
Gör oss villiga att följa vår uppståndne
Frälsare
och led oss så att vi slutligen når
ditt eviga rike.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Jesus Kristus,
när vi tror på dig öppnar sig nya vägar
för oss.
Hjälp oss att lära känna dig allt bättre
medan vi färdas mot ditt himmelska rike.
Tack för den rika hemlighet
som uppenbaras
när vi får se dig i din himmel.
Vi kan ännu inte fullt ana
allt det som du har berett åt oss.
Håll oss kvar på den rätta vägen
och led oss hem till tryggheten hos dig.
Vi ber i ditt namn.

Första söndagen efter påsk

Quasimodogeniti

Uppståndelsens vittnen

Denna dags latinska namn *Quasi modo geniti* (som nyfödda) kommer från den gammalkyrkliga antifonen (1 Petr. 2:2) och syftar på dem som döpts under påsken. När firandet av påskoktaven, d.v.s. veckan efter påsk, med tiden inskränktes till endast söndagen efter påsk kom man att vid denna dags gudstjänst särskilt betona de döptas förpliktelse att leva som nya människor.

Sambandet mellan dopet och söndagen Quasimodogeniti syns också i dagens andra latinska namn *Dominica in albis* (de vita klädernas söndag), som är en förkortning av *Dominica in albis depositis* (de bortlagda vita klädernas söndag). Efter att under hela "den vita veckan" ha burit den vita dopdräkten klädde sig de nydöpta nu i vanlig vardagsdräkt. Deras uppgift blev att i det dagliga livet vittna om den uppståndne Frälsaren och om Guds löfte som uppfyllts i honom. Detta löfte består också då människan i sin svaghet tvivlar på det.

Dagens bibeltexter handlar om att Jesus uppenbarade sig för de tvivlande lärjungarna och övertygade dem om sin uppståndelse. Lärjungarna uppfylldes av glädje när de mötte den levande Jesus.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 536 Världen som nu föds på nytt
533 Vak upp, mitt hjärta, prisa Gud

Dps 248 Herren, vår Gud, har rest sin tron
336 Ängsliga hjärta, upp ur din dvala

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Som nyfödda barn
skall ni längta efter den rena, andliga
mjölken,
för att växa genom den och bli
räddade.

1 Petr. 2:2

Psalm

Jag älskar Herren, ty han har hört
min bön om förskoning.
Han lyssnade till mig
när jag ropade.
Dödens snaror omgav mig,
dödsrikets fador nådde mig,
jag var i nöd och förtvivlan.
Jag åkallade Herren:
Herre, rädda mitt liv!
Herren är nådig och rättfärdig,
vår Gud är barmhärtig.
Herren bevarar de oskyldiga,
jag var hjälplös, och han räddade mig.
Kom till ro, min själ,
Herren har varit god mot mig.
Han räddade mig från döden,
mitt öga från tårar,
min fot från att snava.
Jag får vandra inför Herren
i de levandes länder.

Ps. 116:1-9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jesus stod mitt ibland dem och sade:
"Frid åt er alla."

Joh. 20:26

Första årgången

Första läsningen

Jes. 43:10–12

Men ni är mina vittnen, säger Herren,
min tjänare, den som jag har utvalt,
för att ni skall få insikt och tro mig,
förstå att jag är Gud.
Ingen gud har blivit till före mig,
ingen skall komma efter mig.
Jag, jag är Herren,
ingen annan än jag kan ge räddning.
Det var jag som förutsade och förkunnade,
ingen främmande gud ibland er.
Ni är mina vittnen, säger Herren.
Jag är Gud.

Andra läsningen

1 Joh. 5:4–12

Alla som är födda av Gud besegrar världen, och detta är den seger som har besegrat världen: vår tro. Vem kan besegra världen utom den som tror att Jesus är Guds son?

Han är den som kom genom vatten och blod, Jesus Kristus. Inte bara med vattnet utan med både vattnet och blodet. Och Anden är den som vittnar, ty Anden är sanningen. Det är tre som vittnar: Anden, vattnet och blodet, och dessa tre är samstämmiga. Vi godtar ju människors vittnesbörd, men Guds betyder mer, ty detta är Guds vittnesbörd: han har vittnat om sin son. Den som tror på Guds son har tagit emot vittnesbördet i sitt inre. Den som inte tror på Gud gör honom till lögnare, eftersom han inte tror på det vittnesbörd Gud

har gett om sin son. Och detta är vittnesbördet: Gud har gett oss evigt liv, och det livet finns i hans son. Den som har hans son har livet. Den som inte har Guds son har inte livet.

Evangelium

Joh. 20:19–31

På kvällen samma dag, den första i veckan, satt lärjungarna bakom reglade dörrar av rädsla för judarna. Då kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade till dem: "Frid åt er alla." Sedan visade han dem sina händer och sin sida. Lärjungarna blev glada när de såg Herren. Jesus sade till dem igen: "Frid åt er alla. Som Fadern har sänt mig sänder jag er." Sedan andades han på dem och sade: "Ta emot helig ande. Om ni förlåter någon hans synder, så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder, så är han bunden."

En av de tolv, Tomas, som kallades Tvillingen, hade inte varit med när Jesus kom. De andra lärjungarna sade nu till honom: "Vi har sett Herren", men han sade: "Om jag inte får se spikhålen i hans händer och sticka fingret i spikhålen och sticka handen i hans sida tror jag det inte." En vecka senare var lärjungarna samlade igen, och Tomas var med. Då kom Jesus, trots att dörrarna var reglade, och stod mitt ibland dem och sade: "Frid åt er alla." Därefter sade han till Tomas: "Räck hit ditt finger, här är mina händer; räck ut din hand och stick den i min sida. Tvivla inte, utan tro!" Då svarade Tomas: "Min Herre och min Gud." Jesus sade till honom: "Du tror därför att du har sett mig. Saliga de som inte har sett men ändå tror."

Också många tecken som inte har tagits med i denna bok gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn. Men dessa har upptecknats för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds son, och för att ni genom att tro skall ha liv i hans namn.

Andra årgången

Första läsningen

Sak. 8:6-8

Så säger Herren Sebaot:
Om de som är kvar av folket
tror att detta är omöjligt
i kommande dagar,
är det därför omöjligt för mig?
frågar Herren Sebaot.
Så säger Herren Sebaot:
Jag skall rädda mitt folk
ut ur österns länder och västerns.
Jag skall hämta dem hit
och låta dem bo i Jerusalem.
De skall vara mitt folk
och jag skall vara deras Gud
i trohet och rättfärdighet.

Andra läsningen

Apg. 3:12-20

Petrus sade till folket: "Israeliter, varför blir ni förvånade över det här? Ni stirrar på oss som om det var genom vår egen kraft eller fromhet vi fick mannen att gå. Nej, *Abrahams, Isaks och Jakobs Gud, våra fäders Gud*, har förhärsligt sin tjänare Jesus, honom som ni utlämnade och som ni förnekade inför Pilatus när han hade beslutat sig för att frige honom. Ni förnekade honom som var helig och rättfärdig och begärde att få en mördare frigiven, och vägvisaren till livet dödade ni. Men Gud har uppväckt honom från de döda, det kan vi vittna om. Och genom tron på hans namn har det namnet gett styrka åt mannen som ni ser här och som ni känner. Den tro som kommer genom detta namn har gett honom full hälsa i allas er åsyn.

Nu vet jag, mina bröder, att ni handlade av okunnighet, ni liksom era ledare. Men på så sätt har Gud låtit det gå i uppfyllelse som han har förutsagt genom alla

sina profeter: att hans Messias skulle lida. Ångra er därför och vänd om, så att era synder blir utplånade. Då skall den tid komma från Herren då vi får vila ut, och han skall sända er den Messias som han har bestämt, Jesus."

Evangelium

Joh. 21:1-14

Sedan visade sig Jesus igen för lärjungarna vid Tiberiassjön. Det gick till så: Simon Petrus och Tomas, som kallades Tvillingen, Natanael från Kana i Galileen, Sebedaios söner och två andra lärjungar var tillsammans. Simon Petrus sade till de andra: "Jag ger mig ut och fiskar." De sade: "Vi följer med dig." De gick ut och steg i båten, men den natten fick de ingenting. När morgonen kom stod Jesus på stranden, men lärjungarna förstod inte att det var han. Och Jesus frågade: "Mina barn, har ni ingen fisk?" De svarade nej, och han sade: "Kasta ut nätet på högra sidan om båten, så får ni." De kastade ut nätet, och nu orkade de inte dra in det för all fisken. Den lärjunge som Jesus älskade sade då till Petrus: "Det är Herren!" När Simon Petrus hörde att det var Herren knöt han om sig ytterplagget, för han var inte klädd, och hoppade i vattnet. De andra lärjungarna kom efter i båten med fångsten på släp; de hade inte långt till land, bara ett hundratal meter. Då de steg i land fick de se en glödhög och fisk som låg på den och bröd. Jesus sade till dem: "Hämta några av fiskarna som ni just fick." Simon Petrus gick upp på stranden och drog i land nätet, som var fullt av stora fiskar, 153 stycken. Och fast det var så många gick nätet inte sönder.

Jesus sade till lärjungarna: "Kom och ät." Ingen av dem vågade fråga honom vem han var; de förstod att det var Herren. Jesus gick fram och tog brödet och gav dem, och likaså fisken. Detta var tredje gången som Jesus visade sig för sina lärjungar sedan han uppstått från de döda.

Tredje årgången

Första läsningen

Sak. 8:12–13

Nu skall årsväxten frodas, vinstocken skall ge sin frukt, jorden sin skörd och himlen sin dagg. Allt detta skall jag skänka åt dem som är kvar av folket. Liksom ert namn har varit en förbannelse bland folken, ni judeer och israeliter, så skall det nu bli en välsignelse när jag räddat er. Var inte ängsliga, fatta mod!

Andra läsningen

Apg. 13:23–33

Paulus sade:

”Det är bland Davids efterkommande som Gud enligt sitt löfte har kallat fram en räddare åt Israel: Jesus, vars framträdande Johannes förberedde genom att förkunna omvändelse och dop för hela Israels folk. Och när Johannes verk närmade sig sitt slut sade han: ’Jag är inte den som ni tror. Han kommer efter mig, och jag är inte värdig att knyta av honom sandalerna.’

Mina bröder, ni som stammar från Abraham och alla ni här som fruktar Gud, till er har budskapet om denna räddning sänts. Ty folket i Jerusalem och deras ledare förstod inte vem Jesus var. De dömde honom och uppfyllde därigenom också de profetord som läses varje sabbat. Fast de inte kunde finna honom skyldig till något som förtjänade dödsstraff krävde de att Pilatus skulle avrätta honom. När de hade fullgjort allt som var skrivet om honom tog de ner honom från korset och lade honom i en grav. Men Gud uppväckte honom från de döda, och han visade sig sedan under en längre tid för dem som hade följt honom från Galileen upp till Jerusalem och som nu är hans vittnen inför folket. Vi förkun-

nar alltså för er detta budskap: löftet som fäderna fick har Gud infriat åt oss, deras barn, genom att låta Jesus uppstå.”

Evangelium

Luk. 24:36–49

Medan lärjungarna ännu talade stod Jesus plötsligt mitt ibland dem och hälsade dem: ”Frid över er!” De blev rädda och i sin förskräckelse trodde de att det var en ande de såg. Då sade han: ”Varför blir ni skrämnda, varför fylls ni av tvivel? Se på mina händer och mina fötter, det är jag och ingen annan. Känn på mig och se på mig, en ande har inte kött och ben, och det kan ni se att jag har.” Och han visade dem sina händer och fötter. Då de av idel glädje och förvåning ännu inte kunde tro, frågade han dem: ”Finns det något att äta här?” De räckte honom en bit stekt fisk, och de såg hur han tog den och åt.

Han sade till dem: ”Detta är vad jag sade till er när jag ännu var hos er, att allt måste uppfyllas som står skrivet om mig i Moses lag, hos profeterna och i psalmerna.” Sedan öppnade han deras sinnen så att de kunde förstå skrifterna. Och han sade till dem: ”Detta är alltså vad skriften säger: Messias skall lida och uppstå från de döda på tredje dagen, och syndernas förlåtelse genom omvändelse skall förkunnas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. Ni skall vittna om allt detta. Och jag skall sända er vad min fader har lovat. Men ni skall stanna här i staden tills ni har blivit rustade med kraft från höjden.”

Dagens bön

1.

Gud, vår Far,
vi tackar dig för att vi har fått fira påsk.
Vi tackar dig för att också vi
har fått del av uppståndelsen.
Bevara korsets segertecken i vårt hjärta.
Gör vårt liv till ett hoppets tecken.
Döden är mörk, Gud, men ditt ljus
bryter igenom.
För Jesu Kristi skull.

2.

Gud,
du väckte din Son till liv från de döda,
och du lät många vittna om
hans uppståndelse.
Vi lyssnar, Gud,
vi tror på det som de såg: att han lever.
Gör oss ödmjuka, gör oss mottagliga,
så att vi ser hur Jesus Kristus alltjämt
möter oss
i ditt ord och dina sakrament
och förkunnar oss din frid.
Övervinn oss, Gud, när vi tvivlar.
Ge oss en stadig tro,
så att vi bekänner honom som Herre
och Gud.
Hör oss för hans skull,
han som dog för att visa oss vem du är.

3.

Käre himmelske Fader.
Vi tackar dig
för att du har lärt oss att älska Jesus
fastän vi inte har sett honom,
och att glädja oss över honom
trots att vi inte fick vandra med honom.
Hjälp oss att också i denna gudstjänst och
i vårt liv
känna igen vår uppståndne Herre
och tillbe honom som är vår Gud.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Andra söndagen efter påsk

Misericordia Domini

Den gode herden

Denna söndag kallas Den gode herdens söndag. Dagens latinska namn *Misericordia Domini* (Herrens barmhärtighet) kommer från den gamla antifonens inledningsord (Ps. 33:5, jfr även Ps. 89:2).

Jesus är den gode herden. Som den högste herden sänder han sina lärjungar att vaka över Guds hjord.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

- I 400 Min herde Herren Jesus är
287 Hela världen, prisa Herran
- Dps 384 Den korta stund jag vandrar här
304 Lov ske dig, Herre Jesus Krist
394 O Jesus, du min herde god
415 Med Gud och hans vänskap
166 En Fader oss förenar

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Herrens kärlek fyller hela jorden.
Genom Herrens ord blev himlen till.
Ps. 33:5–6

Psalm

Herren är min herde,
ingenting skall fattas mig.
Han för mig i vall på gröna ängar,
han låter mig vila vid lugna vatten.
Han ger mig ny kraft,
han leder mig på rätta vägar,
sitt namn till ära.
Inte ens i den mörkaste dal
fruktar jag något ont,

ty du är med mig,
din käpp och din stav gör mig trygg.
Du dukar ett bord för mig
i mina fienders åsyn,
du smörjer mitt huvud med olja
och fyller min bägare till brädden.
Din godhet och nåd skall följa mig
varje dag i mitt liv,
och Herrens hus skall vara mitt hem
så länge jag lever.

Ps. 23

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag är den gode herden,
och jag känner mina får,
och de känner mig.

Joh. 10:14

Första årgången

Första läsningen

Hes. 34:11–16

Så säger Herren Gud: Jag skall själv ta hand om mina får och vårda dem. Som herden vårdar sig om sin hjord när han har sina får omkring sig, de skingrade, så skall jag vårda mina får och rädda dem från de platser dit de skingrades den dag då moln och töcken rådde. Jag skall hämta dem hos de

främmande folken, samla in dem från främmande länder och föra dem till deras eget land. På Israels berg, i dess dalar och bebodda trakter skall jag valla dem. På ett gott bete skall jag driva dem i vall. Deras ängar skall vara på Israels höga berg. Där skall de få komma till ro på härliga ängar. Saftigt bete skall de finna på Israels berg. Jag skall själv valla mina får och låta dem komma till ro, säger Herren Gud. Jag skall leta efter de vilsegångna och hämta hem de bortsprungna, jag skall förbinda de skadade, hjälpa de sjuka och se till de starka och välmående. Jag skall valla dem på det rätta sättet.

Andra läsningen

1 Petr. 2:21–25

Också Kristus led, för er skull, och gav er ett exempel för att ni skall följa i hans fotspår. *Han begick inte någon synd, och svek fanns inte i hans mun.* Han svarade inte med skymford när han skymfades. Han svarade inte med hotelser när han fick lida. Han överlät sin sak åt honom som dömer rättvist. Våra synder bar han i sin egen kropp upp på träpålen, för att vi skulle dö bort från synden och leva för rättfärdigheten. Genom hans sår har ni blivit botade. Ni var som vilsegångna får, men nu har ni vänt tillbaka till era själars herde och vårdare.

Evangelium

Joh. 10:11–16

Jesus säger:

”Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren. Den som är lejd och inte är herde och inte äger fåren, han överger fåren och flyr när han ser vargen komma, och vargen river dem och skingrar hjorden. Han är ju lejd och bryr sig inte om fåren. Jag är den gode herden, och jag

känner mina får, och de känner mig, liksom Fadern känner mig och jag känner Fadern. Och jag ger mitt liv för fåren. Jag har också andra får, som inte hör till den här fållan. Också dem måste jag leda, och de skall lyssna till min röst, och det skall bli en hjord och en herde.”

Andra årgången

Första läsningen

Jer. 23:1–4

Ve de herdar som låter fåren i min hjord gå vilse och skingras, säger Herren. Därför säger Herren, Israels Gud, om de herdar som vallar mitt folk: Det är ni som har skingrat mina får och drivit bort dem. Ni har inte tagit hand om dem, men nu skall jag ta hand om er och straffa era onda gärningar, säger Herren. Jag skall själv samla dem som finns kvar av mina får från alla de länder dit jag fördrivit dem och föra dem tillbaka till deras betesmarker. Där skall de bli fruktsamma och föröka sig. Och jag skall ge dem nya herdar, som skall valla dem så att de inte längre behöver vara ängsliga eller rädda, och ingen av dem skall komma bort, säger Herren.

Andra läsningen

1 Petr. 5:1–4

Till era äldste riktar jag nu denna maning, jag som själv är en av de äldste och kan vittna om Kristi lidanden, jag som också skall få dela den härlighet som kommer att uppenbaras: Var herdar för den hjord som Gud har anförtrott er och vaka över den, inte av tvång utan självmant, så som Gud vill, inte av vinningslystnad utan av hängivenhet. Uppträd inte som herrar över dem som kommit på er lott, utan var föredömen för hjorden. Då skall ni, när den

högste herden träder fram, krönas med ärekransen som aldrig vissnar.

Evangelium

Joh. 21:15–19

När de hade ätit sade Jesus till Simon Petrus: "Simon, Johannes son, älskar du mig mer än de andra gör?" Simon svarade: "Ja, herre, du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "För mina lamm på bete." Och han frågade honom för andra gången: "Simon, Johannes son, älskar du mig?" Simon svarade: "Ja, herre, du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "Var en herde för mina får." Och han frågade honom för tredje gången: "Simon, Johannes son, har du mig kär?" Petrus blev bedrövad när Jesus för tredje gången frågade: "Har du mig kär?" och han svarade: "Herre, du vet allt; du vet att jag har dig kär." Jesus sade: "För mina får på bete. Sannerligen, jag säger dig: när du var ung spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir gammal skall du sträcka ut dina armar och någon annan skall spänna bältet om dig och föra dig dit du inte vill." (Så angav han med vad för slags död Petrus skulle förhålliga Gud.) Sedan sade han till honom: "Följ mig!"

Tredje årgången

Första läsningen

Mika 7:14–20

Valla ditt folk med din herdestav,
den hjord som är din egendom
och lever ensam i en vildmark
omgiven av odlat land.
Låt den få beta i Bashan och Gilead
som i forna dagar.
Låt oss få se under,
som när du drog ut ur Egypten.

Folken skall se det och blygas
trots all sin makt,
de skall stå där med handen för munnen
och med öron som drabbats av dövhet.
De skall slicka stoftet som ormar,
som markens krälände djur.
Darrande skall de lämna sina fästen
och komma ut till Herren, vår Gud.
De skall frukta och bäva för dig.
Vilken gud är som du,
du som tar bort skuld och förlåter synd
hos dem som är kvar av din egendom.
Din vrede består inte för alltid,
du vill helst visa nåd.
Du förbarmar dig över oss på nytt
och utplånar våra brott,
du kastar alla våra synder i havets djup.
Du skall visa Jakob trohet och
Abraham nåd
enligt den ed du i forna dagar gav
våra fäder.

Andra läsningen

Hebr. 13:20–21

Må fridens Gud, som i kraft av ett evigt förbunds blod har fört fårens store herde, vår herre Jesus, upp från de döda, styrka er i allt gott, så att ni kan göra hans vilja. Må han låta det som behagar honom förverkligas i oss genom Jesus Kristus. Hans är härligheten i evigheters evighet, amen.

Evangelium

Joh. 10:1–10

Jesus sade: "Sannerligen, jag säger er: den som inte går in i fårållan genom grinden utan klättrar in på ett annat ställe, han är en tjuv och en rövare. Men den som går in genom grinden är fårens herde. För honom öppnar grindvakten, och fåren hör hans röst, och han ropar på sina får med deras namn och för ut dem. När han har släppt

ut sina får går han före dem, och fåren följer honom därför att de känner igen hans röst. Men en främling följer de inte, utan springer ifrån honom, därför att de inte känner igen främmande röster." Denna bild använde Jesus när han talade till dem, men de förstod inte vad han menade.

Sedan sade Jesus: "Sannerligen, jag säger er: jag är grinden in till fåren. Alla som har kommit före mig är tjuvar och rövare, men fåren har inte lyssnat till dem. Jag är grinden. Den som går in genom mig skall bli räddad. Han skall gå in och han skall gå ut, och han skall finna bete. Tjuven kommer bara för att stjäla, slakta och döda. Jag har kommit för att de skall ha liv, och liv i överflöd."

Dagens bön

1.

Gud vår Herre,
du har uppväckt Jesus från de döda,
han som är den gode herden.
Kalla oss genom din heliga Ande,
så att vi lyssnar och följer Kristi röst.
Lär oss att efter hans förebild ta hand
om varandra.
Låt oss bli en hjord med en herde.
Vi ber i Jesu namn.

2.

Barmhärtige Gud,
du sände din Son att vara vår herde
som beskyddar oss när ondskan är nära.
Tack Gud för din heliga Ande
som låter oss höra hans röst.
Tack för att Kristus känner var och
en av oss
och bryr sig om oss i vår nöd.
Låt ingenting dra oss bort från honom;
låt alla förenas i tro på dig
och på honom som du sände.
Låt det bli en hjord och en herde.

3.

Vi tackar dig,
käre himmelske Fader, för Jesus Kristus,
för den gode herden som alltid ser
hela sin hjord
och som aldrig förlorar något enda
får ur sikte.
Vi ber dig:
Låt också oss få tillhöra honom,
så att han kallar på oss var vi än är,
uppsöker oss när vi har gått vilse
och räddar oss om vi har blivit
illa medfarna.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Tredje söndagen efter påsk

Jubilate

Guds folks hemlängtan

Namnet *Jubilate* (Gläd er!) kommer från söndagens antifon (Ps. 66:1) och betonar påsktidens lovsångskaraktär. Församlingen firar med glädje Herrens uppståndelse och hans seger över döden. Vi riktar blicken mot det nya livet i himlen, dit Kristus gått för att bereda plats för oss. De kristna längtar efter den kommande staden. Genom Kristi uppståndelse har de redan gjorts till en ny skapelse. När Kristus återvänder kommer de att bli lika hans förhärligade kropp.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 583 Min Frälsare lever
570 Eja, mitt hjärta

Dps 566 Hur mäktig är den sabbat
584 Jag har ett hem
575 Hur suckar du, min själ, i banden
555 Jag vandringsman är

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Hylla Gud, hela världen,
spela och ära hans namn,
ära honom med lovsång!

Ps. 66:1-2

Psalm

Säg till Gud: Våldiga är dina verk!
För din makt kryper dina fiender,
hela världen tillber dig,
spelar till din ära,
lovsjunger ditt namn.
Kom och se Guds gärningar,
hans våldiga verk bland människor.
Han förvandlade havet till torr mark,
de gick till fots genom floden.

Låt oss glädjas över honom.
Han härskar för evigt i sin makt.
Hans ögon vakar över folken –
inga upprorsmän skall resa sig.
Prisa vår Gud, alla folk,
låt lovsången ljuda!
Han bevarar oss vid liv,
han låter inte våra fötter slinta.

Ps. 66:3-9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

eller

När Herren vände Sions öde,
då var allt som om vi drömde:
vi skrattade, vi sjöng av glädje,
och jublet steg från våra läppar.
Då sade man bland folken:
Herren har gjort stora ting med dem!
Ja, Herren gjorde stora ting med oss,
och därför var vi glada.
Herre, vänd vårt öde,
liksom du ger liv åt bäckarna i Negev.
De som sår under tårar
skall skörda med jubel.
Gråtande går de
och sår sin säd.
Jublande kommer de
och bär sina kärvar.

Ps. 126

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag skall se er igen, och då skall
ni glädjas,
och ingen skall ta er glädje ifrån er.
Joh. 16:22

Första årgången

Första läsningen

Jes. 40:26–31

Lyft blicken mot skyn och se:
Vem har skapat allt detta?
Han som mönstrar stjärnornas här
och låter dem tåga fram,
han som ropar upp dem alla.
Så väldig är hans makt och hans styrka
att ingen av dem uteblir.
Jakob, hur kan du tala så,
Israel, hur kan du säga:
”Jag vandrar osedd av Herren,
min Gud tar sig inte an min sak.”
Har du inte förstått, inte hört?
Herren är en evig Gud,
han har skapat hela jorden.
Han blir inte trött, han mattas inte.
Ingen pejlar djupet av hans vishet.
Han ger den trötta kraft,
den svage får ny styrka.
Unga män kan bli trötta och mattas,
ynglingar snava och falla,
men de som litar till Herren får ny kraft,
de får vingar som örnar.
De springer utan att bli trötta,
vandrar utan att mattas.

Andra läsningen

Hebr. 13:12–16

Därför led också Jesus utanför stadsporten
för att med sitt blod rena folket. Låt oss då
gå ut till honom utanför lägret och dela
hans smälek. Ty här på jorden har vi ingen
stad som består, men vi söker den stad som
skall komma. Så vill vi genom honom ständigt
frambära lovsång som ett offer till Gud,
en frukt från läppar som prisar hans namn.
Men glöm inte att göra gott och att dela
med er; sådana offer behagar Gud.

Evangelium

Joh. 16:16–23

Jesus sade till sina lärjungar:

”En kort tid och ni ser mig inte längre,
ännu en kort tid och ni skall se mig igen.”
Då sade några av lärjungarna till varandra:
”Vad menar han när han säger: ’En kort
tid och ni ser mig inte längre, ännu en kort
tid och ni skall se mig igen’, och när han
säger: ’Jag går till Fadern?’” De sade: ”Vad
menar han med ’en kort tid’? Vi förstår inte
vad han säger.” Jesus märkte att de ville
fråga honom och sade till dem: ”Ni undrar
varför jag sade: ’En kort tid och ni ser mig
inte längre, ännu en kort tid och ni skall
se mig igen’? Sannerligen, jag säger er: ni
kommer att gråta och klaga, men världen
skall glädja sig. Ni kommer att sörja, men
er sorg skall vändas i glädje. När en kvinna
skall föda har hon det svårt, för hennes
stund har kommit. Men när hon har fött
sitt barn minns hon inte längre sina plågor
i glädjen över att en människa har fötts till
världen. Nu har också ni det svårt. Men
jag skall se er igen, och då skall ni glädjas,
och ingen skall ta er glädje ifrån er. Den
dagen kommer ni inte att fråga mig om
någonting.”

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 54:7–10

Ett kort ögonblick övergav jag dig,
men i stor kärlek tar jag dig åter.
Jag dolde mitt ansikte för dig
i häftig vrede ett ögonblick,
men evigt trofast visar jag dig nu
min kärlek,
säger din befriare, Herren.
Det är som på Noas tid,
då jag svor att Noas flod
aldrig mer skulle dränka jorden.
Så svär jag nu att inte mer vredgas
och inte mer rasa mot dig.
Om än bergen rubbas
och höjderna vacklar,
skall min trohet mot dig inte rubbas
och mitt fredsförbund inte vackla,
säger han som älskar dig, Herren.

Andra läsningen

1 Petr. 1:3–9

Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader. I sin stora barmhärtighet har han fött oss på nytt till ett levande hopp genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda, till ett arv som inte kan förstöras, fläckas eller vissna och som väntar på er i himlen. Ty Guds makt beskyddar er genom tron fram till den frälsning som finns beredd att uppenbaras i den sista tiden.

Därför kan ni jubla, även om ni just nu en kort tid skulle få utstå prövningar av olika slag, för att det som är äkta i er tro – och detta är långt dyrbarare än det förgängliga guldets, som dock måste prövas i eld – skall ge pris, härlighet och ära när Jesus Kristus uppenbaras. Ni har inte sett honom men älskar honom ändå; ni ser honom ännu inte men tror på honom och kan jub-

la i ousäglich, himmelsk glädje då ni nu står nära målet för er tro: era själars räddning.

eller

2 Kor. 4:16–18

Därför ger jag inte upp. Även om min yttre människa bryts ner förnyas min inre människa dag för dag. Mina kortvariga lidanden väger ju oändligt lätt mot den överväldigande, eviga härlighet de bereder åt mig, som inte riktar blicken mot det synliga utan mot det osynliga. Det synliga är förgängligt, men det osynliga är evigt.

Evangelium

Joh. 17:11–17

Jesus sade i sin bön:

”Jag är inte längre kvar i världen, men de är kvar i världen och jag kommer till dig. Helige fader, bevara dem i ditt namn, det som du har gett mig, så att de blir ett, liksom vi är ett. Medan jag var hos dem bevarade jag dem i ditt namn, som du har gett mig. Och jag skyddade dem, och ingen av dem gick under utom undergångens man, ty skriften skulle uppfyllas. Nu kommer jag till dig, men detta säger jag medan jag är i världen, för att de skall få min glädje helt och fullt.

Jag har gett dem ditt ord, och världen har hatat dem därför att de inte tillhör världen, liksom inte heller jag tillhör världen. Jag ber inte att du skall ta dem ut ur världen utan att du skall bevara dem för det onda. De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen. Helga dem genom sanningen; ditt ord är sanning.”

Tredje årgången

Första läsningen

5 Mos. 30:19–20

Mose sade till Israel:

Jag tar i dag himmel och jord till vittnen på att jag har ställt dig inför liv och död, välsignelse och förbannelse. Du skall välja livet, så att du och dina efterkommande får leva. Du skall älska Herren, din Gud, lyssna till honom och hålla dig till honom, ty detta ger dig liv, och du får leva länge i det land som Herren med ed har lovat att ge dina fäder Abraham, Isak och Jakob.

Andra läsningen

Hebr. 11:2, 13–19

För sin tro fick fäderna Guds vittnesbörd.

I tro dog alla dessa utan att ha fått vad de hade blivit lovade. De hade bara sett det i fjärran och hälsat det och bekänt sig vara gäster och främlingar på jorden. De som talar så visar att de söker ett hemland. Och om de hade tänkt på det land som de lämnat kunde de ha återvänt dit. Men nu längtade de till ett bättre land, ett i himlen. Därför skäms inte Gud för dem, utan de får kalla honom sin Gud; han har ju grundat en stad åt dem.

I tro bar Abraham fram Isak som offer när han sattes på prov. Sin ende son var han beredd att offra, han som hade tagit emot löftena och till vilken Gud hade sagt: Genom Isak skall du få dina efterkommande. Han sade sig att Gud hade makt att till och med uppväcka döda. Från de döda fick han också, bildligt talat, sonen tillbaka.

Evangelium

Joh. 14:1–7

Jesus sade till lärjungarna:

”Känn ingen oro. Tro på Gud, och tro på mig. I min faders hus finns många rum. Skulle jag annars säga att jag går bort för att bereda plats för er? Och om jag nu går bort och bereder plats för er, så skall jag komma tillbaka och hämta er till mig, för att också ni skall vara där jag är. Och vägen dit jag går, den känner ni.” Tomas sade: ”Herre, vi vet inte vart du går. Hur kan vi då känna vägen?” Jesus svarade: ”Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig. Om ni har lärt känna mig skall ni också lära känna min fader. Ni känner honom redan nu och ni har sett honom.”

Dagens bön

1.

Himmelske Fader,
du lät din egen Son gå genom ångest
och död,
och beredde honom på tredje dagen
den stora segern.
Vi prisar och lovar dig
för att inget mörker kan övervinna
hans ljus,
och för att inget nederlag
kan beröva oss hans seger.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

2.

Gud, du skapar allt synligt och osynligt.
Varje vår väcker du naturen till nytt liv.
Också oss vill du förnya
när vi känner oss frusna och döda
och när tröttheten blir för stor.
Gud, vi gläds över att du ger liv åt allt.
Vi tackar dig för att du är livets sanna källa
som dag för dag förnyar oss.
Hjälp oss att bli kvar i din kärlek, Herre,
och att rätt förvalta din skapelse.
Hör vår bön för Jesu Kristi skull.

3.

Jesus Kristus, vår Herre,
du är vägen, sanningen och livet.
Du kallar oss att följa dig
genom motstånd och prövningar
in i din glädje.
Gör oss förtröstansfulla.
Gör oss trygga.
Du har själv lovat
att vår sorg skall vara endast en kort tid
för att sedan vändas i evig glädje.
Tack för att ingen kan ta den glädjen
ifrån oss.
Vi prisar dig med Fadern och
den heliga Anden.

Fjärde söndagen efter påsk

Cantate

Himmelrikets medborgare i världen

Uppmaningen *Cantate* (Sjung!) som är hämtad från dagens psaltarpsalm (98) placerar denna söndag mitt i kedjan av glädjrika söndagar. Församlingen följer sin Segerherre i sanning och kärlek på väg mot den fullständiga glädjen i himlen. Ledda av den heliga Anden får de kristna leva som medborgare i det himmelska riket redan här i världen.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 532 Likt vårdagssol i morgonglöd
383 Gud, ditt folk är vandringsfolket

Dps 111 Kom, helge Ande, till mig in
322 Sanningens Ande

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Sjung till Herrens ära, sjung
en ny sång,
ty han har gjort underbara ting.
Han vann seger med sin starka hand,
med sin heliga arm.
Ps. 98:1

Psalm

Herren har visat att han räddar,
folken fick skåda hans seger.
Med godhet och trofasthet
har han tänkt på Israels folk.
Hela jorden har sett att
vår Gud räddar.
Hylla Herren, hela världen,
brist ut i jubel och sång!
Sjung till lyra för Herren,

låt lyrans strängar klinga!
Blås i trumpeter och horn,
hylla konungen, Herren!
Havet skall brusa och allt det rymmer,
världen och alla som bor i den.
Floderna skall klappa händer,
bergen skall jubla tillsammans
inför Herren: se, han kommer
för att råda över jorden,
råda rättvist över världen,
råda med oväld över folken.

Ps. 98:2-9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Ett nytt bud ger jag er:
att ni skall älska varandra.
Joh. 13:34

Första årgången

Första läsningen

Jes. 63:7-9

Jag vill förkunna Herrens kärlek,
prisa Herren för allt han gjort för oss,
allt det goda han gjort för Israels folk
i sin barmhärtighet och sin stora kärlek.
Han sade: De är ju mitt folk,
barn som aldrig sviker.

Därför blev han deras räddare i all nöd.
Det var inget sändebud, ingen ängel
utan han själv som räddade dem,
det var han som befriade dem
av kärlek och medömkan.
Alltid i gångna tider
lyfte han upp dem och bar dem.

Andra läsningen

Jak. 1:17–21

Allt det goda vi får, varje fullkomlig gåva, kommer från ovan, från himlaljusens fader, hos vilken ingen förändring sker och ingen växling mellan ljus och mörker. Enligt sitt beslut födde han oss till livet genom sanningens ord, för att vi skulle bli den första skörd han får från dem han har skapat. Håll detta i minnet, mina kära bröder.

Varje människa skall vara snar att höra, sen att tala, sen till vrede, ty en människas vrede åstadkommer inte det som är rättfärdigt inför Gud. Lägg därför bort allt det orena och det myckna onda hos er, och ta ödmjukt vara på ordet som är nerlagt i er och som förmår rädda ert liv.

Evangelium

Joh. 16:5–15

Jesus sade:

”Nu går jag till honom som har sänt mig, och ingen av er frågar mig: Vart går du? utan det jag har sagt er fyller era hjärtan med sorg. Men jag säger er sanningen: det är för ert bästa som jag lämnar er. Ty om jag inte lämnar er kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går skall jag sända honom till er, och när han kommer skall han visa världen vad synd och rättfärdighet och dom är. Synd: de tror inte på mig. Rättfärdighet: jag går till Fadern och ni ser mig inte längre. Dom: denna världens härskare är dömd.

Jag har mycket mer att säga er, men ni förmår inte ta emot det nu. Men när han kommer, sanningens ande, skall han vägleda er med hela sanningen; han skall inte tala av sig själv utan förkunna det han hör och låta er veta vad som kommer att ske. Han skall förhålla mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta.”

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 32:15–20

Då ande från ovan utgjuts över oss skall öknen bli till en trädgård och trädgårdar räknas som skog. Rätten skall bo i öknen, rättfärdighet i trädgården. Rättfärdighetens verk är fred och välstånd, dess frukt beständig ro och trygghet. Mitt folk skall få bo i ett fredligt land, i hem där de känner sig trygga och får vila sorglösa. Men skogen skall fällas och staden jämnas med marken. Lyckliga ni som kan så vid alla vatten och låta oxar och åsnor ströva fritt!

Andra läsningen

Rom. 8:9–11

Ni däremot är inte kvar i den köttsliga naturen utan lever andligt, när nu Guds ande bor i er. Men den som inte har Kristi ande tillhör inte honom. Om Kristus bor i er, så är visserligen kroppen död på grund av synden, men anden har liv på grund av rättfärdigheten. Om anden från honom som har uppväckt Jesus från de döda bor i er, då skall han som har uppväckt Kristus från de döda göra också era dödliga kroppar levande genom att hans ande bor i er.

Evangelium

Joh. 17:6-10

Jesus bad och sade:

”Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du tog från världen och gav åt mig. De var dina, och du gav dem åt mig, och de har bevarat ditt ord. Nu förstår de att allt som du har gett mig kommer från dig. Orden du gav mig har jag gett dem, och de har tagit emot dem och verkligen förstått att jag kommer från dig, och de har trott på att du har sänt mig.

Jag ber för dem. Jag ber inte för världen utan för dem som du har gett mig, eftersom de är dina. Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt, och jag har förhålligats genom dem.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 4:2-6

Den dagen skall det som Herren låter växa vara en prydnad och en heder för dem i Israel som räddats, och landets gröda skall vara deras stolthet och ära. Och den som är kvar i Sion, den som sparats i Jerusalem, skall kallas helig, var och en i Jerusalem som är skriven bland dem som skall leva. Men först skall Herren med domens ande och reningens ande tvätta bort Sions dötrars smuts och skölja Jerusalem rent efter dess blodsdåd. Över hela Sions berg och festförsamlingen där skall Herren skapa ett moln om dagen och en rök och ett flammande eldsken om natten. Ja, över allt skall hans härlighet vara en skärm, ett tak som ger skugga under dagens hetta, tillflykt och skydd mot regn och skyfall.

Andra läsningen

1 Joh. 3:18-24

Mina barn, låt oss inte älska med tomma ord utan med handling och sanning. Då förstår vi att vi är sanningens barn, och om vårt hjärta dömer oss kan vi inför honom övertyga det om att Gud är större än vårt hjärta och förstår allt. Mina kära, om hjärtat inte dömer oss, kan vi stå frimodiga inför Gud. Och vad vi än ber om får vi av honom, eftersom vi håller hans bud och gör det som behagar honom. Och detta är hans bud: att vi skall tro på hans son Jesu Kristi namn och älska varandra så som han har befallt oss. Den som håller Guds bud förblir i Gud och Gud i honom. Och att han förblir i oss vet vi av anden som han har gett oss.

Evangelium

Joh. 15:10-17

Jesus sade till sina lärjungar:

”Om ni håller mina bud blir ni kvar i min kärlek, så som jag har hållit min faders bud och är kvar i hans kärlek.

Detta har jag sagt er för att min glädje skall vara i er och er glädje bli fullkomlig. Mitt bud är detta: att ni skall älska varandra så som jag har älskat er. Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner. Ni är mina vänner om ni gör vad jag befäller er. Jag kallar er inte längre tjänare, ty en tjänare vet inte vad hans herre gör. Jag kallar er vänner, därför att jag har låtit er veta allt vad jag har hört av min fader. Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut i världen och bära frukt, frukt som består, och då skall Fadern ge er vad ni än ber honom om i mitt namn. Detta befäller jag er: att ni skall älska varandra.”

Dagens bön

1.

Jesus Kristus, vår Herre,
du har sagt att vi inte skall vara oroliga,
att vi skall tro på Gud, och tro på dig.
Du vill att vi skall vara där du är.
Hjälp oss att lära känna den väg där du går;
hjälp oss att lära känna Gud genom dig.
Tack för att du ger oss liv genom ditt liv,
din död och din uppståndelse.
Dig vare ära i evighet med Fadern
och den heliga Anden.

2.

Allsmäktige Gud.
Du har sänt oss Sanningens Ande
som ett ljus i vårt mörker,
så att vi kan hålla oss kvar
 på rättfärdighetens väg.
Ge oss styrka, så att vi kan överge allt
som bryter ner vår tro på dig.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Herre, vår Gud.
Du uppväckte din Son från de döda
och gav oss en ny sång att sjunga,
en tackpsalm och en lovsång.
Hjälp oss att leva efter dina bud
så att vi i ord och toner förkunnar
 dina löften,
och låt den himmelska glädjen fylla
 våra hjärtan.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

4.

Allsmäktige Gud,
du som i världsalltet öppnar din skapelses
outtömliga majestät
och som låter mörkret genomträngas
 av ljuset
från tallösa solar.
Vi tackar dig, Fader,
för att du genom din Son Jesus Kristus
har kommit oss nära,
och för att du enligt hans löfte

ger oss Hjälparen, den heliga Anden,
att upplysa oss också inifrån
 vårt eget hjärta.
Vi ber dig:
Ge oss mod och kraft
att vandra den väg som du visar
så att vi når vårt mål, ditt himmelska rike.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Femte söndagen efter påsk

Bönsöndagen

Rogate

Hjärtats samtal med Gud

Rogate (Bed! Anropa!) avviker från de övriga söndagarna efter påsk såtillvida att det latinska namnet inte kommer från dagens antifon utan från de festprocessioner som hölls fr.o.m. 300-talet i Rom. De ersatte de hedniska processioner som man om värarna hade hållit ute på fälten. Från slutet av 400-talet förekom kyrkliga processioner på vardagarna mellan bönsöndagen och Kristi himmelfärdsdag. Därför kallades de för gångdagar.

Inom den evangeliska kristenheten talar bönsöndagens texter traditionellt om bönen och om Kristus som den stora förebedjaren och böneläraren.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 382 Jag lyfter mina händer
332 Hör oss, Gud, du själv har bett oss

Dps 315 Mitt hjärta, fröjda dig
328 Att bedja är ej endast att begära
323 Till dig, o Herre, ville jag

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Berätta det med jubel, förkunna det och låt det bli känt över hela jorden att Herren har befriat sin tjänare Jakob.

Jes. 48:20

Psalm

Länge väntade jag på Herren,
och han böjde sig ner till mig
och hörde mitt rop.
Han drog mig upp ur fördärvets grop,
ur slam och dy.
Han ställde mig på fast mark,
mina steg gjorde han trygga.
Han lade en ny sång i min mun,
en lovsång till vår Gud.
Många skall se det och bäva
och sätta sin lit till Herren.
Lycklig den som litar fast på Herren
och inte vänder sig till de trotsiga
och dem som avfaller
till lögnens makter.
Stora är de ting du har gjort,
dina under, Herre, min Gud,
och dina planer med oss.
Ingen kan mäta sig med dig.
Jag vill tala och berätta om dem,
men de är fler än jag kan räkna.
Ps. 40:2-6

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Var inte oroliga, jag har besegrat världen.

Joh. 16:33

Första årgången

Första läsningen

Jer. 29:11–14

Jag vet vilka avsikter jag har med er, säger Herren: välgång, inte olycka. Jag skall ge er en framtid och ett hopp. När ni åkallar mig och ber till mig skall jag lyssna på er. När ni söker mig skall ni finna mig. Ja, om ni helhjärtat söker efter mig skall jag låta er finna mig, säger Herren. Jag skall vända ert öde och samla in er från alla de folk och alla de platser till vilka jag har fördrivit er, säger Herren. Jag skall låta er återvända till den plats jag har förvisat er från.

Andra läsningen

Ef. 3:14–21

Jag vill falla på knä för Fadern, efter vilken allt vad fader heter i himlen och på jorden har sitt namn. Måtte han i sin härlighets rikedom ge kraft och styrka åt er inre mänskliga genom sin ande, så att Kristus genom tron kan bo i era hjärtan med kärlek. Stå fasta och var stadigt rotade i honom, så att ni tillsammans med alla de heliga förmår fatta bredden och längden och höjden och djupet och lära känna Kristi kärlek som är väldigare än all kunskap, tills hela Guds fullhet uppfyller er. Han som verkar i oss med sin kraft och förmår göra långt mer än vi kan begära eller tänka, hans är härligheten genom kyrkan och genom Kristus Jesus, i alla släktled i evigheters evighet, amen.

Evangelium

Joh. 16:23–33

Jesus sade till sina lärjungar:

”Vad ni ber Fadern om i mitt namn, det skall han ge er. Ännu har ni inte bett om något i mitt namn. Be, och ni skall få, så att er glädje blir fullkomlig.

Detta har jag sagt er i bilder. Det kommer en tid då jag inte längre skall tala i bilder utan med klara ord låter er veta allt om Fadern. Den dagen skall ni be i mitt namn, och jag säger inte att jag skall be till Fadern för er, ty Fadern själv älskar er eftersom ni har älskat mig och trott att jag kommer från Gud. Jag kom från Fadern och trädde in i världen. Jag lämnar världen igen och går till Fadern.” Lärjungarna sade: ”Nu talar du med klara ord och inte i bilder. Nu vet vi att du vet allt, du behöver inte höra någon fråga dig. Därför tror vi att du kommer från Gud.” Jesus svarade: ”Nu tror ni. Den stund kommer, den är redan inne, då ni skall skingras, var och en åt sitt håll, och lämna mig ensam. Men jag är inte ensam, eftersom Fadern är med mig. Detta har jag sagt er för att ni skall ha frid i mig. I världen får ni lida, men var inte oroliga, jag har besegrat världen.”

Andra årgången

Första läsningen

Dan. 9:17–19

Hör, du vår Gud, din tjänares bön och åkallan, och låt för din egen skull, Herre, ditt ansikte lysa över ditt tempel som ligger ödelagt. Min Gud, vänd ditt öra hit och hör, öppna dina ögon och se förödelelsen som drabbat oss och den stad över vilken ditt namn har utropats. Vi litar inte till vår egen rättfärdighet när vi kommer inför dig med våra böner, utan till din stora barmhärtighet. Herre, hör! Herre, förlåt! Herre, lyssna

och grip in! För din egen skull, min Gud, dröj inte, ty över din stad och ditt folk har ditt namn utropats!”

Andra läsningen

Rom. 8:24–28

I hoppet är vi räddade – ett hopp som man ser uppfyllt är inte något hopp, vem hoppas på det han redan ser? Men om vi hoppas på det vi inte ser, då väntar vi uthålligt. På samma sätt är det när Anden stöder oss i vår svaghet. Vi vet ju inte hur vår bön egentligen bör vara, men Anden vädjar för oss med rop utan ord, och han som utforskar våra hjärtan vet vad Anden menar, eftersom Anden vädjar för de heliga så som Gud vill.

Vi vet att Gud på allt sätt hjälper dem som älskar honom att nå det goda, dem som han har kallat efter sin plan.

Evangelium

Matt. 6:5–13

När ni ber skall ni inte göra som hycklarna. De älskar att stå och be i synagogorna och i gathörnen för att människorna skall se dem. Sannerligen, de har redan fått ut sin lön. Nej, när du ber, gå då in i din kammar, stäng dörren och be sedan till din fader som är i det fördolda. Då skall din fader, som ser i det fördolda, belöna dig. Och när ni ber skall ni inte rabbla tomma ord som hedningarna; de tror att de skall bli bönhörda för de många ordens skull. Gör inte som de, ty er fader vet vad ni behöver redan innan ni har bett honom om det.

Så skall ni be:
Vår fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske,
på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag vårt bröd för dagen
som kommer.
Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem som
står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från det onda.

Tredje årgången

Första läsningen

2 Mos. 17:8–13

Sedan kom amalekiterna och angrep israeliterna vid Refidim. Då sade Mose till Josua: ”Välj ut krigare åt oss och dra ut och kämpa mot amalekiterna. I morgon skall jag ställa mig på krönet av kullen med Guds stav i min hand.” Josua gjorde som Mose hade sagt och stred mot amalekiterna, medan Mose och Aron och Hur gick upp på kullens krön. Så länge Mose höll upp sina händer hade israeliterna övertaget, men när han lät händerna sjunka fick amalekiterna övertag. När Moses händer blev tunga hämtade de en sten åt honom att sitta på. Aron och Hur stod på var sin sida och stödde hans armar, så att han kunde hålla dem uppe tills solen gick ner. Josua nedkämpade amalekiternas här utan förskoning.

Andra läsningen

Jak. 5:13–16

Får någon av er lida skall han be; är någon glad skall han sjunga glädjepsalmer. Är någon av er sjuk skall han kalla till sig de äldste i församlingen, och de skall smörja honom med olja i Herrens namn och be böner över honom. Deras bön i tro skall rädda den sjuke, och Herren skall göra

honom frisk. Och har han syndat skall han få förlåtelse. Bekänn därför era synder för varandra, och be för varandra att ni skall bli botade.

Den rättfärdiges bön har kraft och gör därför stor verkan.

Evangelium

Luk. 11:5–13

Jesus sade till lärjungarna: ”Tänk er att någon av er går till en vän mitt i natten och säger: ’Käre vän, låna mig tre bröd. En god vän som är på resa har kommit hem till mig, och jag har ingenting att bjuda på.’ Då kanske han där inne säger: ’Lämna mig i fred. Dörren är redan låst, och jag har barnen hos mig i sängen. Jag kan inte stiga upp och ge dig något.’ Men jag säger er: även om han inte stiger upp och ger honom något för vänskaps skull, så gör han det därför att den andre är så påträngande, och han ger honom allt vad han behöver. Därför säger jag er: Be, så skall ni få. Sök, så skall ni finna. Bulta, så skall dörren öppnas. Ty den som ber, han får, och den som söker, han finner, och för den som bultar skall dörren öppnas.

Finns det någon far ibland er som ger sin son en orm när han ber om en fisk eller ger honom en skorpion när han ber om ett ägg? Om nu redan ni, som är onda, förstår att ge era barn goda gåvor, skall då inte fadern i himlen ge helig ande åt dem som ber honom?”

Dagens bön

1.

Gud vår Fader i himlen,
vi tackar dig för att du har lovat ge oss
allt vad vi ber om i Jesu namn.

Låt din heliga Ande själv be med oss,
så att vi tror på ditt löfte
och lever i bönegemenskap med dig
och hela ditt folk.

Du vet vad vi behöver
och förmår ge oss långt mer
än vi kan begära eller tänka.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Gud,
du har lovat att lyssna när vi ber.
Ge oss bönenas ande,
så att vi inte bara talar utan också lyssnar
och uppmärksamt begrundar vad du vill
säga oss.

Gör oss öppna för förlåtelsen,
låt oss leva i din kärlek.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Käre Fader.
Du vet vad vi behöver
innan vi själva förstår det,
och du läser vårt hjärta
innan det har börjat bedja.
Likväl vill du, himmelske Fader,
att vi skall röja en skyddad mötesplats
där vi, utan tomma ord och förställning,
kan vi tala med dig om vårt eget liv
och om deras, som du har lagt
på våra hjärtan.

Herre, lär oss att vara sanna i vår bön,
så att vi kan känna igen dina överflödande
gåvor i vårt liv.

Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

4.

Vår Far i himlen.

Vi tackar dig för bönens gåva.

Tack för att vi får be till dig
när vi tror att alla utvägar redan
är prövade.

Lär oss att lita på dig
och att överlämna både små
och stora bekymmer
i din vård.

Tack för att du hör oss och hjälper oss
också då vi inte själva förstår hur.

Hjälp oss att kunna vila hos dig
som ett barn
i sin mors eller fars famn.

5.

Vår Herre Jesus Kristus.

Du lärde oss att be.

Hör din kyrkas böner.

Hjälp oss att lita på
att vår himmelske Far
enligt sin vilja ger oss
vad vi ber om i ditt namn.
Dig vare ära i evighet.

Kristi himmelfärdsdag

Den upphöjde Herren

Temat och tidpunkten (40 dagar efter påsk) för Kristi himmelfärdsdag är hämtade från Apostlagärningarna (Apg. 1:6–14).

Kristus upphöjdes till himlen. Han har stigit upp till sin tron i himlen och sitter på Faderns högra sida. Han har getts all makt i himlen och på jorden. Ingenting kan skilja oss från Guds kärlek. Vi kan inte få kontakt med Kristus med våra jordiska sinnen, men i ordet och sakramenten är han ändå närvarande i sin kyrka. Alla som tror på honom har fått uppdraget att föra ut budskapet om den upphöjde Herren till hela världen.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 105 Till härlighetens land igen
104 Till himlen Herren Jesus för

Dps 303 Halleluja! Sjung om Jesus
445 Kristus, konung stor
194 Nu fröjda dig, du vida jord

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

”Galileer”, sade de,
”varför står ni och ser mot himlen?
Denne Jesus som har blivit upptagen
från er till himlen
skall komma tillbaka
just så som ni har sett honom fara
upp till himlen.”

Apg. 1:11

Psalm

Gud har dragit upp under jubelrop,
Herren vid hornens klang.
Spela och sjung till Guds ära!

Spela och sjung till vår konungs ära!
Ja, Gud är all världens konung,
sjung en sång till hans ära!
Gud är konung över folken,
Gud sitter på sin heliga tron.

Ps. 47:6–9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Han som har stigit ner
är också den som steg upp högt över
alla himlar
för att uppfylla allting.

Ef. 4:10

Första årgången

Första läsningen

Ps. 110:1–4

Så lyder Herrens ord till min härskare:
Sätt dig på min högra sida,
medan jag lägger dina fiender
som en pall under dina fötter.
Din kungaspira sträcker Herren ut
från Sion:
härska nu bland dina fiender!
Villigt samlas ditt folk
i dag då makten blir din.
På heliga berg har jag fött dig
som dagg ur gryningens sköte.

Herren har svurit en ed
som han inte skall bryta:
Du är präst för evigt
i Melkisedeks efterföljd.

Andra läsningen

Apg. 1:1–11

I min första bok, ärade Theofilos, skrev jag om allt som Jesus gjorde och lärde fram till den dag då han togs upp till himlen, sedan han genom helig ande hade gett sina befallningar åt dem som han utvalt till apostlar. Han framträdde för dem efter att ha lidit döden och gav dem många bevis på att han levde, då han under fyrtio dagar visade sig för dem och talade om Guds rike. Och under en måltid tillsammans med dem sade han åt dem att inte lämna Jerusalem utan vänta på det som Fadern hade utlovat, ”det som ni har hört mig tala om”, sade han. ”Johannes döpte med vatten, men ni skall bli döpta med helig ande om bara några dagar.”

De som hade samlats frågade honom: ”Herre, är tiden nu inne då du skall återupprätta Israel som kungarike?” Han svarade: ”Det är inte er sak att veta vilka tider och stunder Fadern i sin makt har fastställt. Men ni skall få kraft när den heliga anden kommer över er, och ni skall vittna om mig i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.” När han hade sagt detta såg de hur han lyftes upp i höjden, och ett moln tog honom ur deras åsyn. Medan de såg mot himlen dit han steg upp stod plötsligt två män i vita kläder bredvid dem. ”Galileer”, sade de, ”varför står ni och ser mot himlen? Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen skall komma tillbaka just så som ni har sett honom fara upp till himlen.”

Evangelium

Mark. 16:14–20

Sedan visade han sig också för de elva medan de låg till bords, och han förebrädde dem deras otro och halsstarrighet, då de inte hade trott på dem som sett honom uppstånden. Han sade till dem: ”Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen. Den som tror och blir döpt skall räddas, men den som inte tror skall bli dömd. Dessa tecken skall följa dem som tror: i mitt namn skall de driva ut demoner, de skall tala nya tungomål, de skall ta ormar med sina händer, de skall inte bli skadade om de dricker dödligt gift, och de skall lägga sina händer på sjuka och göra dem friska.”

När herren Jesus hade talat till dem blev han upptagen till himlen och satte sig på Guds högra sida. Men de gick ut och predikade överallt, och Herren bistod dem och bekräftade ordet genom de tecken som åtföljde det.

Andra årgången

Första läsningen

Dan. 7:13–14

Jag såg vidare i synerna om natten hur en som liknade en människa kom med himlens skyar; han nalkades den uråldrige och fördes fram inför honom. Åt honom gavs makt, ära och herravälde, så att människor av alla folk, nationer och språk skulle tjäna honom. Hans välde är evigt, det skall aldrig upphöra, och hans rike skall aldrig gå under.

Andra läsningen

Apg. 1:1–11
(se första årgången)

eller

Ef. 4:7–15

Var och en av oss har fått just den nåd som Kristus har velat ge honom. Därför heter det: *Han steg upp i höjden och tog fångar, han gav människorna gåvor.* (Att han steg upp, måste inte det betyda att han också har stigit ner i underjorden? Han som har stigit ner är också den som steg upp högt över alla himlar för att uppfylla allting.) Så gjorde han några till apostlar, andra till profeter, till förkunnare eller till herdar och lärare. De skall göra de heliga mera fullkomliga och därigenom utföra sin tjänst och bygga upp Kristi kropp, tills vi alla kommer fram till enheten i tron och i kunskapen om Guds son, blir fullvuxna och når en mognad som svarar mot Kristi fullhet. Vi skall inte längre vara barn och låta oss drivas omkring av alla lärovindar, inte vara lekbollar för människorna, som vill sprida villfarelse med sina bedrägliga påfund. Nej, låt oss i kärlek hålla fast vid sanningen och växa i alla avseenden så att vi förenas med honom som är huvudet, Kristus.

Evangelium

Joh. 17:24–26

Jesus bad och sade:

”Fader, jag vill att de som du har gett mig skall vara med mig där jag är, för att de skall få se min härlighet, den som du har gett mig, eftersom du har älskat mig redan före världens skapelse. Rättfärdige fader, världen känner dig inte, men jag känner dig, och de har förstått att du har sänt mig. Jag har gjort ditt namn känt för dem och

skall göra det känt, för att den kärlek som du har älskat mig med skall vara i dem, och jag i dem.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 33:5–6

Upphöjd är Herren som bor i himlen, han fyller Sion med rätt och rättfärdighet. En skatt som ger räddning är vishet och insikt, gudsfruktan är hans rikedom.

Andra läsningen

Apg. 1:1–11
(se första årgången)

eller

Rom. 8:31–39

Vad innebär nu detta? Om Gud är för oss, vem kan då vara mot oss? Han som inte skonade sin egen son utan utlämnade honom för att hjälpa oss alla, varför skall han inte skänka oss allt med honom? Vem kan anklaga Guds utvalda? Gud frikänner, vem kan då fälla? Kristus är den som har dött och därtill den som har uppväckts och sitter på Guds högra sida och vädjar för oss. Vem kan då skilja oss från Kristi kärlek? Nöd eller ångest, förföljelse eller svält, nakenhet, fara eller svärd? Det står ju skrivet: *För din skull lider vi dödens kval dagen lång, vi har räknats som slaktfår.* Nej, över allt detta triumferar vi genom honom som har visat oss sin kärlek. Ty jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller andemakter, varken något som finns eller något som kommer, varken krafter i höjden eller krafter i djupet eller något annat i skapelsen skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår herre.

Evangelium

Luk. 24:46-53

Jesus sade till sina lärjungar: ”Detta är alltså vad skriften säger: Messias skall lida och uppstå från de döda på tredje dagen, och syndernas förlåtelse genom omvändelse skall förkunnas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. Ni skall vittna om allt detta. Och jag skall sända er vad min fader har lovat. Men ni skall stanna här i staden tills ni har blivit rustade med kraft från höjden.”

Han tog dem med sig ut ur staden bort mot Betania, och han lyfte sina händer och välsignade dem. Medan han välsignade dem lämnade han dem och fördes upp till himlen. De föll ner och hyllade honom och återvände sedan till Jerusalem under stor glädje. Och de var ständigt i templet och prisade Gud.

Dagens bön

1.

Fader,
när din Son Jesus Kristus
lämnade lärjungarna för att återvända
till dig,
lovade han vara med dem alla dagar
till tidens slut.
Hjälp oss att våga lita på
att du fullbordar ditt verk.
Välsignad är du i evighet, vår Fader,
du som fullkomnar allt.

2.

Allsmäktige Gud,
på denna dag ser vi i tron din ende Son
fara upp till himlarna till dig.
Vi ber dig:
Ge våra hjärtan en hemort hos dig
i din himmel.
Genom samme din Son Jesus Kristus,
som med dig och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

3.

Herre Jesus Kristus!
Du, evige Guds Son.
Du vandrar inte längre fattig och
bortglömd på jorden
utan sitter vid Faderns högra sida
och är herre över allting.
Sänd oss din heliga Ande
och låt ditt evangelium utbredas
bland alla folk.
Skydda oss mot alla onda makter
och låt ditt rike växa på jorden.
Låt oss få dela din seger över allt ont
när du kommer på himmelens skyar
vid tidens slut,
och låt oss bli evigt saliga hos dig,
du som med Fadern och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

Sjätte söndagen efter påsk

Exaudi

Väntan på den heliga Anden

Söndagens latinska namn *Exaudi* (Hör, Herre) kommer från dagens antifon (Ps. 27:7). I uthållig bön väntar församlingen på den heliga Andens gåva. Före sin himmelfärd utlovade Kristus den heliga Anden som gåva till de sina och uppmanade dem att invänta uppfyllelsen av detta löfte. Den utlovade heliga Anden skapar gemenskap mellan den Herre som stigit upp till himlen och den församling som lever här på jorden. Anden förjagar all rädsla och ger församlingen delaktighet i Kristus och den frälsning han skänker. Den heliga Anden försäkrar de kristna om att de är Guds barn. Liksom Jesus får också de kalla Gud för *Abba* (far).

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 106 Kom, helge Ande, Herre god
111 Kom, helge Ande, till mig in

Dps 110 Ande, nådens källa
115 Helige Ande, lät nu ske

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Hör, Herre, när jag ropar,
visa mig nåd och svara mig.
Ps. 27:7

Psalm

Herren är mitt ljus och min räddning,
vem skulle jag frukta?
Herren är ett värn för mitt liv,
vem skulle jag bäva för?
När de onda kommer emot mig
för att slita mig i stycken,
mina motståndare och fiender,

då skall de själva snava och falla.
Om en krigshär hotar mig
känner jag ingen fruktan,
om kriget kommer
är jag ändå trygg.
Hör, Herre, när jag ropar,
visa mig nåd och svara mig.
”Sök Herren”, manar mitt hjärta.
Dig, o Herre, söker jag.
Dölj inte ditt ansikte för mig,
visa inte bort din tjänare i vrede,
du som varit min hjälpare.
Stöt inte bort mig, överge mig inte,
min Gud, du som räddar mig.
Ps. 27:1–3, 7–9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Men när han kommer,
sanningens ande,
skall han vägleda er
med hela sanningen.
Joh. 16:13

Första årgången

Första läsningen

Jes. 44:1-5

Men lyssna nu, Jakob, min tjänare,
Israel, som jag har utvalt.
Så säger Herren, din skapare,
han som formade dig i moderlivet,
han som hjälper dig:
Var inte rädd, min tjänare Jakob,
Jeshurun, som jag har utvalt.
Jag skall gjuta vatten över törstande mark,
floder av vatten över torrt land,
och jag skall utgjuta min ande över
dina barn,
min välsignelse över dina ättlingar.
De skall skjuta upp som grönskande
popplar,
som pilträäd vid vattenströmmar.
En skall säga att han tillhör Herren,
en skall bära Jakobs namn,
en skall skriva att han är Herrens
och hedras med namnet Israel.

Andra läsningen

Rom. 8:12-17

Vi har alltså skyldigheter, bröder, men inte mot köttet, inte att leva efter vår köttsliga natur. Om ni lever på det sättet kommer ni att dö, men om ni med ande dödar kroppens gärningar skall ni leva. Alla som leds av ande från Gud är Guds söner. Ni har inte fått en ande som gör er till slavar så att ni måste leva i fruktan igen; ni har fått en ande som ger söners rätt så att vi kan ropa: "Abba! Fader!" Anden själv vittnar tillsammans med vår ande om att vi är Guds barn. Men är vi barn, då är vi också arvingar, Guds arvingar och Kristi medarvingar, om vi delar hans lidande för att också få dela hans härlighet.

Evangelium

Joh. 15:26-16:4

Jesus sade:

"När Hjälparen kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens ande, som utgår från Fadern, då skall han vittna om mig. Också ni skall vittna, ty ni har varit med mig från början.

Detta har jag sagt er för att ni inte skall komma på fall. De skall utesluta er ur synagogorna, ja, den tid kommer då den som dödar er tror sig bära fram ett offer åt Gud. Och detta skall de göra därför att de inte har lärt känna Fadern och inte heller mig. Jag har sagt er detta för att ni, när den tiden kommer, skall minnas att jag har sagt det."

Andra årgången

Första läsningen

1 Kung. 19:8-13

Elia steg upp och åt och drack, och måltiden gav honom kraft att gå i fyrtio dagar och fyrtio nätter, ända till Guds berg Horeb. När han kom fram gick han in i en grotta och stannade där över natten.

Då kom Herrens ord till honom: "Varför är du här, Elia?" Han sade: "Jag har gjort mitt yttersta för Herren, härskarornas Gud. Israeliterna har övergett ditt förbund, rivit ner dina altaren och dödat dina profeter med svärd. Jag ensam är kvar, och nu står de efter mitt liv." Herren svarade: "Gå ut och ställ dig på berget inför Herren. Herren skall gå fram där." En stark storm som klöv berg och krossade klippor gick före Herren. Men Herren var inte i stormen. Efter stormen kom ett jordskalv. Men Herren var inte i skalvet. Efter jordskalvet kom eld. Men Herren var inte i elden. Efter elden kom ett stilla sus. När Elia hörde det gömde han ansiktet i manteln och gick ut och ställde sig vid ingången till grottan.

Andra läsningen

Apg. 1:12-14

Lärjungarna återvände till Jerusalem från det berg som kallas Olivgårdsberget och som ligger bara en sabbatsväg från staden. Och när de kom dit gick de upp till det rum i övervåningen där de höll till, Petrus, Johannes, Jakob och Andreas, Filippos och Tomas, Bartolomaios och Matteus, Jakob, Alfaios son, Simon seloten och Judas, Jakobs son. Alla dessa höll ihop under ständigt bön, tillsammans med några kvinnor, Maria, Jesu mor, och hans bröder.

Evangelium

Joh. 7:37-39

På högtidens sista och största dag ställde sig Jesus och ropade: "Är någon törstig, så kom till mig och drick. Den som tror på mig, ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten, som skriften säger." Detta sade han om Anden, som de som trodde på honom skulle få. Ty ännu hade Anden inte kommit, eftersom Jesus ännu inte hade blivit förhärligad.

Tredje årgången

Första läsningen

Sak. 14:7-9

Det skall vara en ständig dag – Herren vet när den kommer – och ingen växling mellan dag och natt, utan när kvällen kommer skall det vara ljus. Den dagen skall friskt vatten strömma ut från Jerusalem, hälften mot östra havet och hälften mot västra havet. Sommar och vinter skall det vara så. Och Herren skall vara konung över hela jorden. Den dagen skall Herren vara en och hans namn ett enda.

Andra läsningen

Ef. 1:15-23

Jag upphör aldrig att tacka Gud för er när jag nämner er i mina böner, sedan jag nu har hört om er tro på herren Jesus och er kärlek till alla de heliga. Jag ber att vår herre Jesu Kristi Gud, härlighetens fader, skall ge er en vishetens och uppenbarelsens ande som låter er få kunskap om honom. Må han ge ert inre öga ljus, så att ni kan se vilket hopp han har kallat oss till, vilket rikt och härligt arv han ger oss bland de heliga, hur väldig hans styrka är för oss som tror – samma oerhörda kraft som han med sin makt lät verka i Kristus, när han uppväckte honom från de döda och satte honom på sin högra sida i himlen, högt över alla härskare och makter och krafter och herravälden, över alla namn som finns att nämna, såväl i denna tiden som i den kommande. *Allt lade han under hans fötter*, och honom som är huvud över allting gjorde han till huvud för kyrkan, som är hans kropp, fullheten av honom som helt uppfyller allt.

Evangelium

Joh. 17:18-23

Jesus bad och sade:

"Liksom du har sänt mig till världen, har jag sänt dem till världen, och för deras skull helgar jag mig till ett offer, för att också de skall helgas genom sanningen.

Men inte bara för dem ber jag utan också för alla som genom deras ord tror på mig. Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig. Den härlighet som du har gett mig har jag gett dem för att de skall bli ett och för att liksom vi är ett, jag i dem och du i mig, de skall fullkomnas och bli ett. Då skall världen förstå att du har sänt mig och älskat dem så som du har älskat mig."

Dagens bön

1.

Fader, hos oss är förvirring och oro,
hos dig är samling och frid.
Ur vår trötthets djup söker vi dig,
vi kommer till dig, du som är livets kraft
och vila.

Fader, fyll oss med din Ande
så att vi vågar vila i dig.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske,
på jorden så som i himlen.
Det ber vi om i Jesu namn.

2.

Gud, vår himmelske Far,
du är stark i det som är svagt,
och genom din Ande kallar du oss
att följa Jesus Kristus.
Hjälp oss att leva i dig
också när omvärlden avvisar oss.
Gör oss trofasta
också när vi möter nöd och motgång.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Helige Gud,
du ger det friska vattnet
som uppehåller allt liv
och sänder ut de vindar
som förnyar jorden,
förbarma dig också över vår inre människa.
Låt din heliga Ande,
Hjälparen som Jesus utlovade,
varje dag komma till oss,
så att vi ser din omsorg om oss
och lär oss att urskilja din vilja:
Abba, Fader.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

4.

Käre himmelske Far,
du har lovat ge oss den heliga Anden
för att han skall vara vår Hjälpare
och vägleda oss med hela sanningen.
Vi ber dig:
Låt din Ande göra oss till Jesu vänner
som älskar varandra så som han älskar oss.
Vi ber i Faderns, Sonens
och Andens namn.

Pingstkretsen

Söndagarna under kyrkoårets senare hälft får sina namn utgående från pingsten, som är kyrkoårets sista större högtid. Därmed betonas att Kristi uppståndelse är den kristna trons centrum och att påsken är kyrkoårets centrala fest. Samtidigt är detta ett uttryck för att tiden från den första pingsten fram till den yttersta domen är den heliga Andens tid.

Centrala ämnen för söndagarna efter pingst är Jesu undervisning, det kristna livet under den heliga Andens ledning samt kyrkans vittnesbörd om sin tro. Detta kommer också till uttryck i att den liturgiska färgen på några undantag när är den gröna, det växande livets och hoppets färg.

Pingsttiden

Tidpunkten för pingstfirandet bestäms utgående från Apostlagärningarnas berättelser om Kristi himmelfärd och om den heliga Andens utgjutande (Apg. 1–2). I de flesta språk har man använt härledningar ur grekiskans *pentekoste* (den femtionde) när man har gett namn åt denna helg. Judarna firade nämligen sin pingst femtio dagar efter påsk.

Den judiska pingsten var ursprungligen en skördefest, som på Jesu tid firades till minne av förbundet på Sinai. Från och med 100-talet e. Kr. sammankopplades denna fest särskilt med minnet av lagens utgivande. Den kristna pingstens budskap kom att handla om utgjutandet av den heliga Anden, om Andens gärningar och om den kristna kyrkans uppkomst. På pingstdagen förrättades de allra första kristna dopen. I den tidiga kyrkan var pingsten den andra stora dophögtiden näst efter påsken.

Utmärkande för tiden efter Kristi himmelfärdsdag är väntan på den heliga Anden. Denna väntan kulminerar i pingstaftonen. Då är det lämpligt att hålla en kvällsandakt (vesper) som en sista förberedelse för pingstfesten.

Pingstens bibeltexter talar om den heliga Anden som löfte och gåva. Anden har blivit sänd till oss som försvarare, hjälpare och tröstare. Genom Anden är Kristus ständigt närvarande i sin kyrka. Anden förenar alla kristna i Kristi kyrka. De äger en Herre och en tro. På detta sätt innebär pingstens budskap en motpol till den förbistring som beskrivs i berättelsen om Babels torn.

Pingstaftonen

LITURGISK FÄRG: röd

PSALMFÖRSLAG

437 Du för vars allmaktsord
107 O du helge Ande, kom till oss

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag skall ge er ett nytt hjärta
och fylla er med en ny ande.
Hes. 36:26

Psalm

Jag vill alltid prisa Herren,
ständigt sjunga hans lov.
Stolt ger jag Herren äran,
de betryckta hör det och gläds.
Lova Herren med mig,
låt oss tillsammans ära Hans namn!
Se och smaka Herrens godhet,
lycklig den som flyr till honom!
Frukta Herren, ni hans heliga,
de som fruktar honom lider ingen
brist.
Lejon kan lida nöd och hungra,
de som sökt sig till Herren saknar
ingenting.
Ps. 34:2-4, 9-11

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

eller

Tacka Herren, ty han är god,
evigt varar hans nåd.
Så skall de befriade säga,
de som Herren befriat ur nöden.
De skall tacka Herren för
hans godhet,
hans underbara gärningar
mot människor,
de skall frambära tackoffer
och berätta om hans verk med jubel.
Ps. 107:1-2, 21-22

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Prisa Herren, alla folk,
lova honom alla länder! Halleluja!
Ps. 117:1

Första läsningen

Jes. 59:20-21

Han kommer till Sion som befriare,
till dem i Jakob som upphör
med sina brott,
säger Herren.

Detta är mitt förbund med dem, säger Her-
ren: Min ande som fyller dig och mina ord
som jag har lagt i din mun skall alltid bli
kvar hos dig och dina barn och dina barns
barn, säger Herren, nu och för evigt.

Andra läsningen

Apg. 19:1-6

Paulus kom efter sin resa genom inlandet till Efesos. Där träffade han några lärjungar och frågade dem om de hade fått helig ande när de kom till tro. De svarade: "Vi har inte ens hört att det finns någon helig ande." – "Vilket dop blev ni då döpta med?" frågade Paulus, och de svarade: "Johannes-dopet." Paulus sade: "Johannes dop var ett omvändelsesdop, och han uppmanade folket att tro på den som skulle komma efter honom, det vill säga Jesus." Då lät de döpa sig i herren Jesu namn. Och när Paulus lade sina händer på dem kom den heliga anden över dem, och de talade med tungor och profeterade.

Evangelium

Joh. 14:8-17

Filippos sade: "Herre, visa oss Fadern, det är nog för oss." Jesus svarade: "Så länge har jag varit tillsammans med er, och ändå känner du mig inte, Filippos? Den som har sett mig har sett Fadern. Hur kan du då säga: Visa oss Fadern? Tror du inte att jag är i Fadern och Fadern i mig? De ord jag säger er, dem talar jag inte av mig själv; Fadern är i mig och utför sina gärningar. Tro mig när jag säger att jag är i Fadern och Fadern i mig. Eller tro åtminstone för gärningarnas skull. Sannerligen, jag säger er: den som tror på mig, han skall utföra gärningar som jag, och ännu större. Ty jag går till Fadern, och vad ni än ber om i mitt namn skall jag göra, så att Fadern blir förhärligad genom Sonen. Om ni ber om något i mitt namn, skall jag göra det.

Om ni älskar mig kommer ni att hålla mina bud. Jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan hjälpare, som skall vara hos er för alltid: sanningens ande. Världen kan inte ta emot den, eftersom världen inte ser

den och inte känner den. Men ni känner den, eftersom den är kvar hos er och kommer att vara i er."

Dagens bön

1.

Käre himmelske Fader.

Utan din närvaro är ditt tempel öde och utan din hjälp är vår tro död.

På tröskeln till pingsten
tackar vi dig för den helige Ande

i vår kyrka,

och ber om att denna Hjälpare
dagligen skall komma till oss, dina tjänare,
så att vi inser din närhet och berörs av
din kärlek.

Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

2.

Kom, heliga Ande,

kom som vinden som blåser bort vår rädsla.

Gör vår svaghet till styrka.

Vänd vår misstro i tillit.

Kom och hjälp oss

när vi kämpar mot ondskan.

Kom och välsigna vår pingst,

gör den till en glädjens och kärlekens fest.

Med Fadern och Sonen prisar vi dig,

Guds Ande.

3.

Herre, du har lovat

att inte lämna oss ensamma.

Herre, tack för att Anden är vinden
som blåser vart den vill, när den vill.

Tack för att var och en av oss

får ta emot dig på sitt eget sätt

och tala om dig på sitt eget språk.

Tack för den heliga Anden, Herre.

Tack för att du förnyar vårt liv

när vårt inre är som en ödemark.

I Faderns och Sonens

och den heliga Andens namn.

4.

Käre Frälsare.

Du lämnade inte de dina faderlösa,
utan du lever i din församling.

Vi tackar dig för sanningens Ande,
som är vår försvarare
när prövningar och ångest drabbar oss.

Styrk oss med din Ande så att

vi vittnar om dig

också när världen försöker göra ditt ord
och din nåd om intet.

Tack för att du med din kärlek

kan bryta ned allt motstånd

och öppna en väg till gemenskap med dig.

Dig vare ära i evighet.

Pingstdagen

Den heliga Andens utgjutande

LITURGISK FÄRG: röd

PSALMFÖRSLAG

- I 114 Kom till mitt arma hjärta
116 Kom, helige Ande, från höjden
118 Grip du mig, helige Ande
- Dps 117 O Guds Ande, du som bor i ljus
109 Dig, helge Ande, nu vi ber
112 Helige Ande, kom till oss från ovan
113 Helige Ande, sanningens Ande
108 Kom, helge Ande, Herre Gud

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Ja, Herrens ande uppfyller världen.
Halleluja!

Vish. 1:7

eller

Du sänder din Ande, då skapas liv.
Ps. 104:30

Psalm

Sjung till Guds ära, lova hans namn,
hylla honom som rider på molnen!
Herren är hans namn,
jubla inför honom,
de faderlösas fader,
änkornas försvarare,
Gud i sin heliga boning.
Gud ger de ensamma ett hem
och de fångna frihet och lycka,
men upprorsmännen får bo i öknen.
Gud, när du drog ut i spetsen
för ditt folk,

när du gick fram i ödemarken,
då bävade jorden, då strömmade det
från himlen,
inför Gud, Sinais herre,
inför Gud, Israels Gud.
Ett ymnigt regn lät du falla, o Gud,
ditt kraftlösa land gav du styrka.
Där fick din skara bo,
du sörjde för de arma i din godhet,
o Gud.

Ps. 68:5–11

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

O du helge Ande, kom till oss!
I dina trognas hjärtan tag av nåd
ditt hem,
och lågan av din helga kärlekseld
upptänd i dem,
du som av skilda tungomål och land
med fridens gyllne band
i enheten av Jesu Kristi tro församlar
folken.

Halleluja! Halleluja!

Psb 107

Första årgången

Första läsningen

Hes. 36:24–28

Jag skall hämta er hos de främmande folken, samla in er från alla länder och föra er till ert eget land. Sedan skall jag bestänka er med rent vatten och göra er rena. Ni har orenat er med alla era avgudabilder, men jag skall göra er rena. Jag skall ge er ett nytt hjärta och fylla er med en ny ande. Jag skall ta bort stenhjärtat ur kroppen på er och ge er ett hjärta av kött. Med min egen ande skall jag fylla er. Jag skall se till att ni följer mina bud och håller er till mina stadgar och lever efter dem. Ni skall få bo i det land jag gav era fäder. Så skall ni vara mitt folk, och jag skall vara er Gud.

Andra läsningen

Apg. 2:1–13

När pingstdagen kom var de alla församlade. Då hördes plötsligt från himlen ett dån som av en stormvind, och det fyllde hela huset där de satt. De såg hur tungor som av eld fördelade sig och stannade på var och en av dem. Alla fylldes av helig ande och började tala andra tungomål, med de ord som Anden ingav dem.

I Jerusalem bodde fromma judar från alla länder under himlen. När dånnet ljud samlades hela skaran, och förvirringen blev stor när var och en hörde just sitt språk talas. Utom sig av förvåning sade de: "Men är de inte galileer allesammans, dessa som talar? Hur kan då var och en av oss höra sitt eget modersmål talas? Vi är parter, meder, elamiter, vi kommer från Mesopotamien, Judeen och Kappadokien, från Pontos och Asien, från Frygien och Pamfylrien, från Egypten och trakten kring Kyrene i Libyen, vi har kommit hit från Rom, både judar och proselyter, vi är

kretensare och araber – ändå hör vi dem tala på vårt eget språk om Guds stora gärningar." I sin häpnad visste ingen vad han skulle tro, och de frågade varandra: "Vad betyder detta?" Men andra gjorde sig lustiga och sade: "De har druckit sig fulla på halvjäst vin."

Evangelium

Joh. 14:23–29

Jesus sade: "Om någon älskar mig bevarar han mitt ord, och min fader skall älska honom, och vi skall komma till honom och stanna hos honom. Den som inte äskar mig bevarar inte mina ord. Men ordet som ni har hört kommer inte från mig utan från Fadern som har sänt mig.

Detta har jag sagt er medan jag är kvar hos er. Men Hjälparen, den heliga anden som Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära er allt och påminna er om allt som jag har sagt er. Frid lämnar jag kvar åt er, min frid ger jag er. Jag ger er inte det som världen ger. Känn ingen oro och tappa inte modet. Ni hörde att jag sade till er: Jag går bort och kommer till er igen. Om ni älskade mig skulle ni vara glada över att jag går till Fadern, ty Fadern är större än jag. Detta säger jag er innan det sker, för att ni skall tro det, när det har skett."

Andra årgången

Första läsningen

Jer. 31:31–34

Det skall komma en tid, säger Herren, då jag skall sluta ett nytt förbund med Israel och med Juda, inte ett sådant förbund som jag slöt med deras fäder när jag tog dem vid handen och förde dem ut ur Egypten, det förbund med mig som de bröt, fastän jag var deras herre, säger Herren. Nej, detta

är det förbund jag skall sluta med Israel när tiden är inne, säger Herren: Jag skall lägga min lag i deras bröst och skriva den i deras hjärtan. Jag skall vara deras Gud och de skall vara mitt folk. De skall inte längre behöva undervisa varandra och säga: "Lär känna Herren", ty de skall alla känna mig, från den minste till den störste, säger Herren. Jag skall förlåta dem deras skuld, och deras synd skall jag inte längre minnas.

Andra läsningen

Apg. 2:1-13
(se första årgången)

Evangelium

Joh. 14:15-21

Jesus sade:

"Om ni älskar mig kommer ni att hålla mina bud. Jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan hjälpare, som skall vara hos er för alltid: sanningens ande. Världen kan inte ta emot den, eftersom världen inte ser den och inte känner den. Men ni känner den, eftersom den är kvar hos er och kommer att vara i er. Jag skall inte lämna er ensamma, jag skall komma till er. Ännu en kort tid, sedan ser världen mig inte längre, men ni skall se mig, eftersom jag lever och ni kommer att leva. Den dagen skall ni förstå att jag är i min fader och ni i mig och jag i er. Den som har mina bud och håller dem, han älskar mig, och den som älskar mig skall bli älskad av min fader, och jag skall älska honom och visa mig för honom."

Tredje årgången

Första läsningen

Joel 2:28-32

Det skall komma en tid
då jag utgjuter min ande över alla.
Era söner och döttrar skall profetera,
era gamla män skall ha drömmar,
era unga män se syner.
Också över slavar och slavinnor
skall jag då utgjuta min ande.
På himlen och på jorden
skall jag låta tecken visa sig:
blod och eld och pelare av rök.
Solen skall vändas i mörker
och månen i blod
innan Herrens dag kommer,
den stora och fruktansvärda.
Men var och en som åkallar Herrens namn
skall bli räddad.
På Sions berg skall finnas en skonad skara,
så som Herren har lovat,
i Jerusalem skall några överleva,
så som Herren bestämt.

Andra läsningen

Apg. 2:1-13
(se första årgången)

Evangelium

Joh. 3:16-21

Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom. Den som tror på honom blir inte dömd, men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte har trott på Guds ende sons namn. Och detta är domen, att när ljuset kom in i världen, då älskade människorna mörkret mer än lju-

set, eftersom deras gärningar var onda. Den som gör det onda avskyr ljuset och kommer inte till ljuset, för att hans gärningar inte skall avslöjas. Men den som handlar efter sanningen, han kommer till ljuset, för att det skall bli uppenbart att han gör vad Gud vill.

Dagens bön

1.

Kom, heliga Ande,
med din stormvind.
Överraska oss i vårt trygga och invanda liv.
Kom, heliga Ande,
med din kärleksbris.
Blås bort orons och misstrons tankar.
Kom, heliga Ande,
med din energi.
Väck i oss en hunger
efter sanning och rättfärdighet.
I Jesu Kristi namn.

2.

Kom, heliga Ande,
sänd oss en strimma
av det himmelska ljuset.
Kom, de fattigas fader.
Kom, goda gåvors givare.
Kom, hjärtats ljus och tröstare,
själens ljuva gäst och värme.
I arbetet är du vilan,
i hettan är du svalkan,
och i sorgen är du trösten.
Du underbara ljus,
fyll dina trognas hjärtan.
Heliga Ande, du kan förvandla oss.
Kom och rena det smutsiga,
vattna det torra,
hela det sårade.
Bryt det som är hårt
och värm det som är kallt.
Sök upp dem som gått vilse.
Ge dina heliga gåvor
till dem som litar på dig.

Styrk vår tro,
ge oss ett saligt slut
och en evig glädje.

3.

Gud, vår Far.
Du har fött en djupare kärlek bland oss.
Låt din levande Ande möta oss
i ditt ord och i dina sakrament,
så att vi förstår
att den väg du har öppnat till dig,
den stänger du inte.
Låt evangeliet leva, här och överallt
på jorden.
Låt alla folk få lovsjunga dig
på sina egna språk.
Det ber vi om i Jesu Kristi namn.

4.

Gud,
vid den första pingsten
fyllde du lärjungarna
med helig Ande
och lät dem på olika språk
tala om Guds stora gärningar.
Tack, Gud,
för att du inte lämnar oss ensamma
utan kommer till oss.
Låt din Ande fylla din kyrka
så att kärleken återvänder
överallt där den har förkvävts.
Låt evangeliet nå ut över alla gränser.
Kalla jordens alla folk
till ett liv i gemenskap med dig,
för Jesu Kristi skull.

Veckan efter pingst

Den vecka som börjar med pingstdagen talar om det liv som väcks av Anden. Den heliga Andens verk begränsades inte till Jerusalem utan började spridas ut över hela världen. Andens och Ordets verkan födde tro på Kristus och skapade en Andens gemenskap mellan de troende. Församlingen lär sig uppfatta sig själv som Guds folk och som Kristi kropp.

LITURGISK FÄRG: röd

PSALMFÖRSLAG

119 Överallt sig Anden rör

Bibeltexterna

Gammaltestamentliga texter

1 Mos. 11:1-9

Hela jorden hade samma språk och samma ord. När människorna flyttade österut fann de en dal i Shinar där de bosatte sig. "Nu skall vi slå tegel och bränna det", sade de till varandra. De använde tegel som byggesten, och som murbruk använde de beck. De sade: "Låt oss bygga en stad, med ett torn som når ända upp i himlen. Vårt namn blir känt, och vi slipper vara skingrade över hela jorden."

Då steg Herren ner för att se staden och tornet som människorna byggde. Herren sade: "De är ett enda folk och har alla samma språk. Detta är bara början. Nu är ingenting omöjligt för dem, vad de än företätter sig. Låt oss stiga ner och skapa förvirring i deras språk, så att den ene inte förstår vad den andre säger." Och Herren skingrade dem från denna plats ut över hela jorden, och de slutade att bygga på staden. Därför kallas den Babel, ty där skapade

Herren språkförbistringen på jorden, och därifrån skingrade han människorna ut över hela jorden.

4 Mos. 11:11-12, 14-17,
24-25

Mose och sade till Herren: "Varför handlar du så illa mot din tjänare? Varför har jag råkat i onåd, varför har du gett mig hela detta folk att bära? Är det jag som är deras mor, är det jag som har fött dem? Du säger ju att jag skall bära dem i min famn, som om jag vore amma åt ett dibarn, ända fram till det land som du med ed har lovat deras fäder. Ensam orkar jag inte med detta folk, det är en för tung börda för mig. Om du skall behandla mig så, döda mig då hellre. Visa mig den nåden, så att jag slipper det onda du gör mig."

Då sade Herren till Mose: "Samla sjuttio av Israels äldste åt mig, sådana som du vet hör till folkets äldste och förmän. För dem till uppenbarelsetältet och låt dem ställa sig där bredvid dig. Jag skall stiga ner och tala med dig där, och jag skall ta av den ande som vilar över dig och lägga på dem. De skall hjälpa dig att bära den börda som folket är, så att du slipper bära den ensam."

Mose gick ut och talade om för folket vad Herren hade sagt. Han samlade sjuttio av folkets äldste och lät dem ställa sig kring tältet. Då steg Herren ner i molnet och talade till honom. Han tog av anden som vilade över Mose och gav åt de sjuttio äldste. När anden kom över dem greps de av profetisk hänryckning, för första och enda gången.

Nytestamentliga texter

Apg. 2:36–41

Petrus sade: ”Hela Israels folk skall alltså vara fast förvissat om att Gud har gjort honom till Herre och till Messias, denne Jesus som ni har korsfäst.”

Orden träffade dem i hjärtat, och de frågade Petrus och de andra apostlarna: ”Bröder, vad skall vi göra?” Petrus svarade: ”Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att ni får förlåtelse för era synder. Då får ni den heliga anden som gåva. Ty löftet gäller för er och era barn och alla dem långt borta som Herren vår Gud vill kalla.” Petrus vädjade till dem med många andra ord också, och han uppmanade dem: ”Se till att ni blir räddade undan detta onda släkte.”

De som tog till sig hans ord lät döpa sig, och den dagen ökade de troendes antal med inemot tre tusen.

Apg. 10:44–48

Medan Petrus ännu talade föll den heliga anden över alla som hörde hans ord. De omvända judar som hade följt med Petrus häpnade över att den heliga andens gåva blev utgjuten också över hedningarna; de hörde hur dessa talade med tungor och prisade Gud. Då frågade Petrus: ”Vem kan hindra att de blir döpta med vatten, när de har tagit emot den heliga anden alldeles som vi?” Och han sade till att de skulle döpas i Jesu Kristi namn. Sedan bad de honom stanna några dagar.

1 Kor. 12:1–11

I fråga om de andliga gåvorna, bröder, vill jag också att ni skall ha kunskap. Ni vet att när ni var hedningar drogs ni viljelöst med, bort till de stumma avgudarna. Därför vill jag att ni skall förstå att ingen som är fylld av Guds ande säger: ”Förbannelse över Jesus”, och att ingen kan säga: ”Jesus

är herre”, om han inte är fylld av den heliga anden.

Nådegåvorna är olika, men Anden densamma. Tjänsterna är olika, men Herren densamma. Verksamheterna är olika, men Gud är densamme, han som verkar i allt och överallt. Hos var och en framträder Anden så att den blir till nytta. Den ene får genom Anden gåvan att meddela vishet, den andre kan med samma Andes hjälp meddela kunskap. En får tron genom Anden, en annan genom samma Ande gåvan att bota, en annan får kraft att göra under. En får förmågan att tala profetiskt, en annan att skilja mellan olika andar. En kan tala olika slags tungotal, en annan kan tolka tungotal. Allt detta åstadkommer en och samma Ande genom att fördela sina gåvor på var och en så som den själv vill.

1 Kor. 12:12–13, 20–31

Ty liksom kroppen är en och har många delar och alla de många kroppsdelarna bildar en enda kropp, så är det också med Kristus. Med en och samma Ande har vi alla döpts att höra till en och samma kropp, vare sig vi är judar eller greker, slavar eller fria, och alla har vi fått en och samma Ande att dricka.

Nu är det emellertid många delar, men en enda kropp. Ögat kan inte säga till handen: ”Jag behöver dig inte”, och inte heller huvudet till fötterna: ”Jag behöver er inte.” Tvärtom, också de delar av kroppen som verkar svagast är nödvändiga, och de delar av kroppen som vi inte tycker är fina, dem gör vi så mycket finare, och de delar vi skäms för omger vi med så mycket större anständighet, något som de anständiga delarna inte behöver. Men när Gud satte samman kroppen lät han de ringare delarna bli särskilt ärade, för att det inte skulle uppstå splittring inom kroppen och för att alla delarna skulle visa varandra samma omsorg. Lider en kroppsdel, så lider också alla de andra. Blir en del hedrad, så gläder sig också alla de andra.

Ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den. I sin församling har Gud gjort några till apostlar, andra till profeter, andra till lärare; åt några har han gett gåvan att göra under, att bota sjuka, att hjälpa, att styra, att tala olika slags tungotal. Kan alla vara apostlar? Eller profeter? Eller lärare? Kan alla göra under? Eller bota sjuka? Kan alla tala med tungor eller tolka sådant tal? Nej, men sök vinna de nådegåvor som är störst. Och då skall jag visa er en väg som är överlägsen alla andra.

Evangelietexter

Joh. 6:44-47

Jesus sade:

”Ingen kan komma till mig utan att Fadern som har sänt mig drar honom, och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen. Det står skrivet hos profeterna: *Alla skall bli Guds lärjungar*. Var och en som har lyssnat till Fadern och lärt av honom kommer till mig. Men ingen har sett Fadern, utom den som har kommit från Gud; han har sett Fadern. Sannerligen, jag säger er: den som tror har evigt liv.”

Joh. 16:12-15

Jesus sade till sina lärjungar:

”Jag har mycket mer att säga er, men ni förmår inte ta emot det nu. Men när han kommer, sanningens ande, skall han vägleda er med hela sanningen; han skall inte tala av sig själv utan förkunna det han hör och låta er veta vad som kommer att ske. Han skall förhålliga mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta. Allt vad Fadern har är mitt; därför säger jag att det är av mig han tar emot det han skall låta er veta.”

Dagens bön

1.

Gud, vår Far i himlen,
genom din heliga Ande
har du gjort oss till dina barn
och förenat oss till ett enda folk.
Bevara oss för allt som söndrar
vår gemenskap
med dig och med våra medmänniskor.
Låt oss leva så, att du blir synlig i oss
och att din kärlek når fram till dem
vi möter.
Vi ber i Jesu namn.

2.

Gud, vår Far,
vi tackar dig för den heliga Anden,
för kraften som skapar allting nytt,
och vi ber:
Rena våra hjärtan
och låt ingenting förkväva
uppståndelseljuset i oss.
Återväck livet där hopplösheten är stor,
där döden ser ut att vinna.
Ge oss barnets trygga tro på att du är
hos oss för alltid,
det ber vi om i Jesu namn.

3.

Himmelske Fader.
Den port som du har öppnat
kan ingen stänga,
och den dörr som du har tillslutit
finner man inte.
Vi ber för oss själva och för varandra:
Öppna vägen till dig och låt din
heliga Ande
leda oss in i din gemenskap.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Tiden efter pingst

Treenighetssöndagen

Den dolde Guden

I den västliga kyrkan bestämdes år 1334 att pingstens oktav, d.v.s. söndagen efter pingst, skulle firas som den heliga Treenighetens söndag. Denna söndag sammanfattar den undervisning som man fått om Gud genom de frälsningshistoriska händelserna. Treenighetssöndagen är trosbekännelsens dag.

Texterna talar om Guds dolda väsen, som övergår allt mänskligt förstånd. Gud är en, men vi har lärt känna honom som Fadern, Sonen och den heliga Anden. Han är Skaparen, Återlösaren och Heliggöraren. Tron talar inte om Guds väsen på ett kunskapsmässigt och systematiserande sätt, utan den förkunnar hans nådegärningar med förundran och lovprisning.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 289 Herren vår Gud är en konung
298 Helig, helig, helig

Dps 147 Allena Gud i himmelrik
149 Gud, heliga Treenighet
279 Gud, vår Gud, vi lovar dig
280 O Gud, vi lovar dig
386 I det djupa, i det höga

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Lovad vare den heliga Treenigheten,
en odelad Gud.

Han är god och nådig mot oss.
Missale Aboense

eller

Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud
och fader.

Han har välsignat oss med all den
andliga välsignelse
som genom Kristus finns i himlen.
Ef. 1:3

Psalm

Kom, låt oss jubla till Herrens ära
och hylla vår klippa, vår räddning!
Låt oss träda fram inför honom
och tacka,
hylla honom med sång och spel!
Kom, låt oss falla ned och tillbe,
knäböja inför Herren, vår skapare,
ty han är vår Gud
och vi hans folk, fåren i hans hjord.
Ps. 95:1-2, 6-7

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Prisad vare du, Herre,
våra faders Gud,
lovad och upphöjd i evighet,
och prisat vare din härlighets
heliga namn,
lovprisat och upphöjt i evighet.
De tre männens lovsång
ur Tillägg till Daniel B:29

Första årgången

Första läsningen

Jes. 6:1–8 (9–10)

Det år då kung Ussia dog såg jag Herren. Han satt på en hög och upphöjd tron, och hans mantelsläp fyllde templet. Serafer stod ovanför honom, var och en med sex vingar: med två vingar skylde de ansiktet, med två skylde de kroppen och med två flög de. Och de ropade till varandra:

Helig, helig, helig
är Herren Sebaot!
Hela jorden är full av hans härlighet.

Ropet kom trösklarna att skaka i sina fästen, och templet fylldes av rök. Jag sade:

Ve mig! Jag är förlorad,
ty jag har orena läppar
och jag bor bland ett folk
med orena läppar,
och mina ögon har sett
Konungen, Herren Sebaot.

En av seraferna flög fram till mig med ett glödande kol som han hade tagit från altaret med en tång. Med det vidrörde han min mun och sade: "När detta vidrör dina läppar blir din skuld borttagen och din synd sonad." Och jag hörde Herrens röst. Han sade: "Vem skall jag sända, vem vill vara vår budbärare?" Jag svarade: "Jag, sänd mig!" (Då sade han:

"Gå och säg till detta folk:
'Ni skall höra men ingenting förstå,
ni skall se men ingenting fatta.'
Förstocka detta folk,
täpp till deras öron,
täck för deras ögon,
så att de ingenting ser,
ingenting hör,
ingenting förstår
och inte vänder om och blir botade.")

Andra läsningen

Rom. 11:33–36

Vilket djup av rikedom, vishet och kunskap hos Gud! Aldrig kan någon utforska hans beslut eller spåra hans vägar. *Vem kan känna Herrens tankar, vem kan vara hans rådgivare? Vem har skänkt honom något som han måste återgälda?* Ty av honom och genom honom och till honom är allting. Hans är härligheten i evighet, amen.

Evangelium

Joh. 3:1–15

Bland fariseerna fanns en man som hette Nikodemos och var medlem av judarnas råd. Han kom till Jesus en natt och sade: "Rabbi, vi vet att det är från Gud du har kommit som lärare. Ingen kan göra sådana tecken som du utan att Gud är med honom." Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger dig: den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike." Nikodemos svarade: "Hur kan någon födas när han är gammal? Han kan väl inte komma in i moderlivet och födas en gång till?" Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger dig: den som inte blir född av vatten och ande kan inte komma in i Guds rike. Det som har fötts av kött är kött, och det som har fötts av ande är ande. Var inte förvånad över att jag sade att ni måste födas på nytt. Vinden blåser vart den vill, och du hör den blåsa, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som har fötts av anden." Nikodemos frågade: "Hur är detta möjligt?" Jesus svarade: "Du skall vara lärare för Israel och förstår inte det! Sannerligen, jag säger dig: det vi vet förkunnar vi, och det vi har sett vittnar vi om, men ni tar inte emot vårt vittnesbörd. Om ni inte tror när jag talar till er om det jordiska, hur skall ni då kunna tro när jag talar till er om det himmelska?"

Ingen har stigit upp till himlen utom den som stigit ner från himlen: Människosonen. Liksom Mose hängde upp ormen i öknen, så måste Människosonen upphöjas för att var och en som tror på honom skall ha evigt liv.”

Andra årgången

Första läsningen

Job 37:21-24

Ingen kan se på solen
där den lyser klar
sedan vinden gjort himlen ren.
Från gudaboningen kommer
ett gyllene sken,
glansen kring Gud väcker bävan.
Den Väldige når vi inte.
Han som är stor i makt och rätt
och upphöjd i rättfärdighet,
han svarar inte.
Därför bävar människorna inför honom,
medan han inte ens ser åt de visa.

eller

Pred. 8:16-17

Jag föresatte mig att bli förtrogen med visheten, och jag såg hur människor arbetar överallt, både dag och natt, utan att få en blund i ögonen. Då insåg jag vad som gäller om hela Guds verk: människan kan inte fatta det som sker under solen. Hur hon än strävar och söker fattar hon det inte, ja, även om den vise säger sig förstå fattar han ändå aldrig.

Andra läsningen

Ef. 4:1-6

Jag uppmanar er alltså, jag som är fånge för Herrens skull, att leva värdigt er kallelse, alltid ödmjuka och milda. Ha fördrag med varandra i tålmod och kärlek. Sträva efter att med friden som band bevara den andliga enheten: en enda kropp och en enda ande, liksom ni en gång kallades till ett och samma hopp. En är Herren, en är tron, ett är dopet, en är Gud och allas fader, han som står över allting, verkar genom allt och finns i allt.

Evangelium

Joh. 15:1-10

Jesus säger:

”Jag är den sanna vinstocken, och min fader är vinodlaren. Varje gren i mig som inte bär frukt skär han bort, och varje gren som bär frukt ansar han, så att den bär mer frukt. Ni är redan ansade genom ordet som jag har förkunnat för er. Bli kvar i mig, så blir jag kvar i er. Liksom grenen inte kan bära frukt av sig själv om den inte sitter kvar på vinstocken, kan inte heller ni göra det om ni inte är kvar i mig. Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon är kvar i mig och jag i honom bär han rik frukt: utan mig kan ni ingenting göra. Den som inte är kvar i mig blir som grenarna som kastas bort och vissnar; de samlas ihop och läggs på elden och bränns upp. Om ni blir kvar i mig och mina ord blir kvar i er, så be om vad ni vill, och ni skall få det. Min fader förhärligas när ni bär rik frukt och blir mina lärjungar. Liksom Fadern har älskat mig, så har jag älskat er. Bli kvar i min kärlek. Om ni håller mina bud blir ni kvar i min kärlek, så som jag har hållit min faders bud och är kvar i hans kärlek.”

Tredje årgången

Första läsningen

4 Mos. 6:22–27

Herren talade till Mose:
Säg till Aron och hans söner: Med dessa ord skall ni välsigna Israels folk:

Herren välsignar dig och
beskyddar dig.
Herren låter sitt ansikte lysa mot dig
och visar dig nåd.
Herren vänder sitt ansikte till dig
och ger dig sin fred.

De skall uttala mitt namn över israeliterna, och jag skall välsigna dem.

eller

Jes. 66:1–2

Så säger Herren:
Himlen är min tron
och jorden min fotapall.
Vad för ett hus kan ni bygga åt mig,
vad för en viloplats?
Allt detta har mina händer gjort,
allt detta är mitt, säger Herren.
Den ödmjuka och förkrossade
tar jag mig an,
den som bekymrar sig om mitt ord.

Andra läsningen

Ef. 1:3–6 (7–10) 11–14

Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader. Han har välsignat oss med all den andliga välsignelse som genom Kristus finns i himlen, liksom han före världens skapelse har utvalt oss i honom till att stå heliga och fläckfria inför sig i kärlek. Han har förutbestämt oss till att få söners rätt genom Jesus Kristus och förenas med honom – det var hans viljas beslut – till pris

och ära för den nåd som han har skänkt oss med sin älskade son.

(I honom och genom hans blod har vi friköpts och fått förlåtelse för våra överträdelse – så rik är den nåd med vilken Gud har låtit all vishet och klokhet flöda över oss. Och han har yppat sin viljas hemlighet för oss, det beslut om Kristus som han hade fattat från början och som skulle genomföras när tiden var inne: att sammanfatta allting i Kristus, allt i himlen och på jorden.)

I honom har vi fått vår arvslott, förutbestämda därtill av honom som låter allt ske efter sin vilja och sitt beslut: vi skall vara Gud till pris och ära, vi som redan på förhand hade satt vårt hopp till Kristus. I honom har också ni, sedan ni hört det sanna ordet, evangeliet om er frälsning – i honom har också ni, sedan ni kommit till tro, fått den utlovade heliga anden som ett sigill. Den är en borgen för vårt arv, att Guds folk skall bli friköpt och Gud få pris och ära.

Evangelium

Matt. 28:16–20

De elva lärjungarna begav sig till Galileen, till det berg dit Jesus hade befallt dem att gå. När de fick se honom där föll de ner och hyllade honom, men några tvivlade. Då gick Jesus fram till dem och talade till dem: "Ät mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döpa dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut."

Dagens bön

1.

Helige Gud,
i dag böjer vi oss i tillbedjan inför dig,
du vår tillvaros djupaste hemlighet.
Men vardagens bekymmer och oro
tränger sig på oss.
Hoten mot hela vår existens tynger oss.
Gud, vår Far, hjälp oss att lita på dig
alla dagar.
Kristus, vår Frälsare, lär oss att gå
i dina fotspår.
Heliga Ande, vår försvarare,
hjälp oss att lovprisa dig med vårt liv.

2.

Helige, treenige Gud.
Av dig, genom dig och till dig är allting.
Vi tackar och lovar dig för din skapelse.
Vi tackar dig för att du försonar
och fulländar allt.
Våra tankar kan inte utforska dina vägar.
Våra ord förmår inte beskriva ditt väsen.
Men du har själv blivit en av oss;
du vill leva i oss, och därför ber vi:
Ge oss en tro som bekänner dig
som vår far,
Jesus Kristus som vår bror,
och den heliga Anden
som vår ständiga hjälpare.
Vi prisar dig, treenige Gud, en enda Gud
från evighet till evighet.

3.

Helige Gud, vår himmelske Fader.
Av dig och genom dig och till dig
är allting.
Vi ser inte ditt ansikte.
Vi fattar inte ditt väsen,
våra tankar och ord räcker inte till.
Det enda vi har är vår förundran.
Vi tillber dig, Fader.
Se till oss i din outgrundliga kärlek.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre,
som med dig och den heliga Anden
lever i evigheters evighet.

4.

Käre himmelske Far.
Tack för att du har gett oss uppgiften
att bära glädjebudskapet om din Son,
Herren Jesus,
till alla folk.
Vi, dina barn, kommer på många sätt
till korta,
och våra egna krafter räcker inte till.
Tack för att du ändå vill lita på oss.
Därför ber vi:
Låt den heliga Anden ge oss kraft
och leda oss.
Tack för att du har lovat vara med oss
alla dagar.
I vår Herres Jesu Kristi namn.

Andra söndagen efter pingst

Förgängliga och oförgängliga skatter

Denna söndag handlar om de oförgängliga himmelska skatterna samt om de förgängliga och bedrägliga jordiska rikedomarna. Att sträva efter rikedom leder till själviska gärningar. Att älska Gud är att enligt hans vilja tjäna sin nästa. Här är Kristus vårt föredöme. Han var rik, men han blev fattig för att göra oss rika.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 340 Mitt hjärta längtar dag och natt
263 Jesus är mitt liv, min hälsa

Dps 365 Allt vad vi på jorden äger
488 Se, en gåvoflod går fram
260 Jesus, glädjens källa
255 Av hjärtat håller jag dig kär

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Men mig skall Gud köpa fri,
han skall ta mig ur dödsrikets grepp.
Ps. 49:16

Psalm

Varför skulle jag frukta i olyckans tid,
då bedragares ondskas omger mig?
De litar till sina ägodelar
och skryter med sin rikedom.
Men ingen kan köpa sig fri
och betala lösen till Gud.
Att köpa sig fri är dyrt,
man kan aldrig betala priset
för att få leva evigt
och inte läggas i graven.
Men mig skall Gud köpa fri,
han skall ta mig ur dödsrikets grepp.

Oroa dig inte när någon blir rik
och välståndet växer i hans hus,
ty ingenting får han med sig i döden,
hans rikedom följer honom
inte dit ner.

Fast han räknar sig som lycklig i livet
och prisas för att det gått honom väl,
går han ändå till sina fäder,
till dem som aldrig ser ljuset mer.
Människan i all sin glans är
utan förstånd,
hon liknar de oskäligen djuren.

Ps. 49:6–10, 16–21

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Frikänd skall jag se ditt ansikte
och mättas av din åsyn
när jag vaknar.

Ps. 17:15

Första årgången

Första läsningen

Pred. 5:9–14

Den som älskar pengar blir aldrig mätt på pengar, och den som älskar rikedom får aldrig nog. Även detta är tomhet. Ju större förmögenhet, desto fler som tär på den. Vilken glädje ger den ägaren annat än ögats

glädje? God är arbetarens sömn, han må äta litet eller mycket, men den rikes överflöd ger honom ingen ro att sova.

Jag har sett något ont och plågsamt under solen: hopsparad rikedom blir sin ägares olycka. Trots hans tunga arbete går rikedomens förlorad, och får han då en son har han inget att ge honom. Lika naken som han kom till världen går han åter bort: så som han kom, så skall han gå. Ingenting får han ta med sig på färden av allt vad han med möda har förvärvat.

eller

Dan. 5:1-9, 13-17, 25-30

Kung Belshassar gav ett stort gästabad för sina tusen stormän och drack vin med dem. Under dryckeslaget befälde Belshassar att man skulle hämta de kärl av guld och silver som hans far Nebukadnessar hade fört bort från templet i Jerusalem; han själv och hans stormän, hans gemåler och konkubiner skulle dricka ur dem. Då hämtade man guldkärlen och silverkärlen som förts bort från templet i Jerusalem, och kungen och hans stormän, gemåler och konkubiner drack ur dem, och medan de drack vinet prisade de sina gudar av guld och silver, koppar och järn, trä och sten.

Plötsligt syntes fingrarna av en människohand som skrev på kungapalatsets vitkalkade vägg, invid lampstället. Kungen följde med blicken handen som skrev; han bleknade, fylld av onda aningar, han miste all kraft och benen skakade. Han ropade att man skulle hämta in besvärjarna, stjärntydarna och teckentydarna. Och kungen sade till de visa i Babylon: ”Den som kan läsa denna skrift och tyda den för mig skall kläs i purpur, få en gyllene kedja om halsen och bli den tredje i riket.” Så kom kungens alla visa dit, men de kunde inte läsa skriften och inte tyda den för honom. Då stod kung Belshassar där skräckslagen och blek, och hans stormän var förvirrade.

Daniel hämtades till kungen, och denne sade: ”Du är alltså Daniel, en av de fångna judarna som min far kungen lät föra bort från Juda? Jag har hört sägas att du har gudomlig ande i dig och har gett prov på djupa insikter och stor vishet. Nu har jag de visa och besvärjarna här hos mig för att läsa denna skrift och tyda den, men de kan inte ge mig någon förklaring. Jag har hört att du kan ge tydningar och lösa svåra problem. Om du nu kan läsa skriften och säga mig vad den betyder skall du kläs i purpur, få en gyllene kedja om halsen och bli den tredje i riket.”

Då svarade Daniel: ”Behåll dina gåvor, belöningar kan du ge åt andra. Men skriften skall jag läsa och uttydningen skall jag ge dig. Skriften lyder: *Mene mene tekel u-farsin*. Och så skall orden tydas: *Mene* – Gud har räknat ditt rikets dagar och gjort slut på det. *Tekel* – du är vägd på en våg och befunnen för lätt. *Peres* – ditt rike har delats och givits åt meder och perser.”

Då befälde Belshassar att Daniel skulle kläs i purpur, få en gyllene kedja om halsen och utropas till den tredje i riket. Samma natt mördades Belshassar, kaldeernas kung.

Andra läsningen

1 Joh. 4:16-21

Gud är kärlek, och den som förblir i kärleken förblir i Gud och Gud i honom. I detta har kärleken nått sin fullhet hos oss: att vi kan vara frimodiga på domens dag, ty sådan som Kristus är, sådana är vi i denna världen. Rädsla finns inte i kärleken, utan den fullkomliga kärleken fördriver rädslan, ty rädsla hör samman med straff, och den som är rädd har inte nått kärlekens fullhet. Vi älskar därför att han först älskade oss. Om någon säger: ”Jag älskar Gud” men hatar sin broder, då ljuger han. Ty den som inte älskar sin broder, som han har sett, kan inte älska Gud, som han inte har sett. Och

detta är det bud som han har gett oss: att den som älskar Gud också skall älska sin broder.

Evangelium

Luk. 16:19–31

Jesus framställde denna liknelse:

”Det var en rik man som klädde sig i purpur och fint linne och levde i fest och glans var dag. Men en tiggare som hette Lasaros låg vid hans port full av sår och önskade att han fick äta sig mätt på resterna från den rike mannens bord. Hundarna kom till och med och slickade på hans sår. Så dog tiggaren och fördes av änglarna till platsen vid Abrahams sida. Den rike dog också han och begravdes. I dödsriket, där han pinades, lyfte han blicken och fick långt borta se Abraham, och Lasaros vid hans sida. Då ropade han: ’Fader Abraham, förbarma dig över mig och skicka Lasaros att doppa fingerspetsen i vatten och fukta min tunga, jag plågas här i lågorna.’ Men Abraham svarade: ’Kom ihåg, mitt barn, att du fick ut ditt goda medan du levde, liksom Lasaros sitt onda. Nu har han funnit tröst här, medan du plågas. Dessutom gapar det en klyfta mellan oss och er, för att de som vill ta sig över från oss till er eller från er till oss inte skall kunna göra det.’ Mannen sade: ’Då ber jag dig, fader, att du skickar honom till min fars hus. Jag har fem bröder, och han måste varna dem så att inte de också kommer hit till detta plågornas ställe.’ Abraham sade: ’De har Mose och profeterna. De kan lyssna till dem.’ Mannen svarade: ’Nej, fader Abraham, men om någon kommer till dem från de döda omvänder de sig.’ Men Abraham sade: ’Lyssnar de inte till Mose och profeterna, då låter de inte övertyga sig ens om någon står upp från de döda.’”

Andra årgången

Första läsningen

Amos 8:4–8

Hör detta, ni som trampar på de fattiga och utrotar de svaga i landet!

Ni säger: ”När är nymånadsfesten över så att vi kan sälja säd, och sabbaten

så att vi får öppna kornboden?

Då skall vi minska måtten

och lägga på priserna

och fuska med vågen,

köpa de fattiga för pengar

och de nödställda för ett par skor

och sälja spillet som säd.”

Herren har svurit vid Jakobs stolthet

att aldrig glömma något de gjort.

Skulle inte jorden skälva för detta

så att alla som bor där får sorg?

Skulle inte hela jorden stiga och sjunka som Nilen, Egyptens flod?

Andra läsningen

2 Kor. 8:1–9

Jag vill tala om för er, bröder, vilken nådegåva församlingarna i Makedonien har fått av Gud. Under många svåra prövningar har deras översvallande glädje och deras djupa fattigdom överflödat i den rikaste givmildhet. Jag kan försäkra: efter sin förmåga, ja, över sin förmåga har de gett. De kom självmant till mig och tiggde och bad om att få vara med och hjälpa de heliga. Och de gav inte bara det jag hade hoppats – efter Guds vilja gav de först och främst sig själva, åt Herren och åt mig. Därför kunde jag be Titus fortsätta som han börjat och se till att även denna frikostighetens gåva blir fulländad hos er. Ni som har allt i överflöd: tro, tal, kunskap, hängivenhet och den kärlek som jag har uppväckt hos er, se till att ni också ger överflödande prov på denna nådegåva.

Det här är ingen befallning. Men jag vill pröva äktheten i er kärlek genom att ställa den mot andras hängivenhet. Ni känner vår herre Jesu Kristi stora gåva: han, som var rik, blev fattig för er skull, för att ni skulle bli rika genom hans fattigdom.

Evangelium

Luk. 12:13–21

Någon i hopen sade till Jesus: "Mästare, säg åt min bror att dela arvet med mig." Han svarade: "Vem har satt mig till att döma eller skifta mellan er?" Och han sade till dem: "Akta er för allt habegär. En människas liv beror inte av överflöd på ägodelar." Sedan gav han dem en liknelse: "En rik man hade fått god skörd på sina jordar. Han tänkte för sig själv: 'Vad skall jag göra? Jag har inte plats för hela skörden.' Han sade: 'Så här skall jag göra. Jag river mina lador och bygger större så att jag får rum med säden och allt annat jag äger. Sedan kan jag säga till mig själv: Nu min vän är du väl försörjd för många år framåt. Du kan vila ut. Ät, drick och roa dig.' Men Gud sade till honom: 'Din dåre, i natt skall ditt liv tas ifrån dig, och allt du har lagt på hög, vem skall få det?' Så går det för den som samlar skatter åt sig själv men inte är rik inför Gud."

eller

Matt. 13:44–46

Himmelriket är som en skatt som ligger gömd i en åker. En man hittar den och gömmer den igen, och i sin glädje går han och säljer allt han äger och köper åkern.

Med himmelriket är det också som när en köpman söker efter fina pärlor. Om han hittar en dyrbar pärla går han och säljer allt han äger och köper den.

Tredje årgången

Första läsningen

Ordsp. 30:7–9

Två saker ber jag dig om,
neka mig dem aldrig till min död:
håll falskhet och lögn ifrån mig,
och gör mig varken fattig eller rik.
Ge mig bara mitt beskärda bröd,
gör mig varken så mätt att jag förnekar dig
och säger: "Vem är Herren?"
eller så utblottad att jag stjäl
och kränker min Guds namn.

Andra läsningen

1 Tim. 6:6–12

Visst ger religionen god lön om man nöjer sig med det nödvändiga, för tomhänta kom vi till världen och tomhänta skall vi gå ur den. Har vi mat och kläder skall vi vara nöjda. De som vill bli rika låter sig snärjas av frestelsen och faller offer för alla de dåraktiga och skadliga begär som störtar människorna i fördärv och undergång. Kärleken till pengar är roten till allt ont; genom den har många förts bort från tron och vålat sig själva mycket lidande.

Men du som tillhör Gud, håll dig borta från sådant. Sträva efter rättfärdighet, gudsfruktan, tro, kärlek, uthållighet och ödmjukhet. Kämpa trons goda kamp, sök vinna det eviga livet, som du har kallats till och för vars skull du har avlagt den rätta bekännelsen inför många vittnen.

Evangelium

Matt. 16:24–27

Jesus sade till sina lärjungar: "Om någon vill gå i mina spår måste han förneka sig själv och ta sitt kors och följa mig. Ty den

som vill rädda sitt liv skall mista det, men den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det. Vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen men måste betala med sitt liv? Med vad skall hon köpa tillbaka sitt liv? Människosonen skall komma i sin faders härlighet med sina änglar, och då skall han löna var och en efter hans gärningar.”

Dagens bön

1.

Gud, du som är jordens och himlens hemlighet,
rikta våra blickar mot det osynliga
så att vi söker den eviga glädjen i dig.
Endast du kan stilla vår själs längtan.
Hjälp oss att leva med öppna händer
och att använda det du ger oss här
på jorden
också till andras bästa.
Hör oss för Jesu skull.

2.

Helige Gud.
Vi fäster oss lätt vid pengar
och vid de saker vi äger.
Hjälp oss att se vad vi verkligen behöver
och att välja det som är viktigt.
Tack för att du ger oss ett liv som
är värdefullare
än all jordisk egendom.
Hör vår bön för Jesu Kristi skull.

3.

Barmhärtige Fader.
Vi ser de rika bli allt rikare
och de fattiga allt fattigare.
De som påminner oss om de hungrande
lämnar oss ingen ro.
Herre, vi ropar till dig:
Förbarma dig över alla människor
i världen.

Ge var och en av oss ett barmhärtigt hjärta
så att vi inte sviker vår broder
utan känner igen honom
och gör vad vi kan för honom.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

4.

Gud,
du är för oss, dina barn, som en öm mor
och som en älskande far.
I ditt ord lär du oss
att vi inte behöver rikedom
men att vi behöver kärlek.
Misstänksamhet, ensamhet och hat
gör oss fattiga på gemenskap.
Visa oss vägen till varandra
och till kärlekens värme.
Detta ber vi om
i vår Herres Jesu Kristi namn.

Tredje söndagen efter pingst

Kallelsen till Guds rike

Texternas centrala tema är kallelsen till Guds rike och vårt svar på denna kallelse. Uppgifterna och lockelserna i det jordiska livet kan hindra oss att ta emot den kallelse som Jesus ger oss. Om man tvekar och dröjer kan tillfället gå förbi.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 128 Det dukas i himlarnas rike ett bord
228 Till måltid Herren kallar

Dps 409 Ack, hur sig mången utesluter
422 Med Jesus fram i de bästa åren
419 Var är den skatt som bliver
557 O syndare, som säker är och trygger

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Han förde mig ut i frihet,
han räddade mig, ty han älskar mig.
Ps. 18:20

Psalm

Från höjden fattade han min hand
och drog mig upp ur djupa vatten.
Han räddade mig
från mäktiga fiender,
från motståndare som var starkare
än jag.
De anföll mig på min olyckas dag,
men Herren kom till min hjälp.
Han förde mig ut i frihet,
han räddade mig, ty han älskar mig.
Mot den trogne är du trofast,
du är redlig mot den redlige.

Den rene möter du med renhet,
den svekfulle med list.
Du upprättar det förnedrade folket,
men de högmodiga kuvar du.
Du låter min lampa lysa,
Herren, min Gud, gör mitt mörker
till ljus.

Ps. 18:17–20, 26–29

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Om ni ändå ville lyssna
till honom i dag!
Förhärda er inte.

Ps. 95:7–8

Första årgången

Första läsningen

Hos. 11:1–4

När Israel var ung fick jag honom kär,
och från Egypten kallade jag min son.
Men ju mer jag kallar på dem,
desto mer går de bort från mig.
De offerar åt baalsgudarna
och tänder offereld åt belätena.
Ändå var det jag som lärde Efraim gå
och jag som tog dem i mina armar,
men de förstod inte att jag botade dem.
Med trofasthetens band drog jag dem,
med kärlekens rep.

Jag var som den
som lyfter upp ett barn till kinden.
Jag böjde mig ner och gav dem att äta.

Andra läsningen

Fil. 2:12–16

Mina kära, ni som alltid har varit lydiga: arbeta med fruktan och bävan på er frälsning, inte bara så som när jag var hos er utan ännu mer nu när jag är långt borta. Ty det är Gud som verkar i er så att ni både i vilja och gärning förverkligar hans syfte. Gör allting utan knot och utan förbehåll, så att ni blir oförvitliga och rena, Guds fläckfria barn mitt i ett ont och fördärvat släkte, där ni lyser som stjärnor på himlen när ni håller er till livets ord. Då kan jag vara stolt på Kristi dag: mitt lopp har inte varit förgäves, min möda inte förspild.

Evangelium

Luk. 14:16–24

Jesus sade: "En man skulle ha en fest och bjöd många gäster. När festen skulle börja skickade han sin tjänare att säga till de inbjudna: 'Välkomna, allt är färdigt.' Men alla hade de någon ursäkt att komma med. En lät hälsa: 'Jag har köpt en åker och är tvungen att gå och se på den, förlåt att jag inte kan komma.' En annan sade: 'Jag har köpt fem par oxar och måste ut och se vad de går för, förlåt att jag inte kan komma.' En tredje sade: 'Jag har just gift mig, så jag kan inte komma.' När tjänaren kom tillbaka och berättade detta greps hans herre av vrede och sade: 'Gå genast ut på gator och gränder i staden och hämta hit alla fattiga och krymplingar och blinda och lytta.' Och tjänaren sade: 'Herre, jag har gjort som du befallde, men ännu finns det plats.' Då sade mannen till sin tjänare: 'Gå ut på vägarna och stigarna och se till att

folk kommer hit, så att mitt hus blir fullt. Jag säger er att ingen av alla dem som först blev bjudna skall få vara med på min fest."

Andra årgången

Första läsningen

Sak. 1:3–6

Tala till folket: Så säger Herren Sebaot: Vänd om till mig – så lyder hans ord – då skall jag vända om till er, säger Herren Sebaot. Gör inte som era fäder. De hörde de tidigare profeterna förkunna: "Så säger Herren Sebaot: Vänd om från era onda vägar och onda gärningar." Men de lyssnade inte och brydde sig inte om mig, säger Herren. Var är nu era fäder? Och profeterna, levde de i evighet? Mina ord och mina beslut, som jag befallde mina tjänare profeterna att förkunna, de drabbade ju era fäder. Då vände de om och sade: "Herren Sebaot hade beslutat att handla så med oss som vårt liv och våra gärningar förtjänade, och det har han också gjort."

Andra läsningen

1 Kor. 1:26–31

Bröder, tänk på när ni blev kallade: inte många var visa i världslig mening, inte många var mäktiga, inte många förnäma. Men det som är dåraktigt för världen utvalde Gud för att låta de visa stå där med skam, och det som är svagt i världen utvalde Gud för att låta det starka stå där med skam, och det som världen ser ner på, det som ringaktas, ja, som inte finns till, just det utvalde Gud för att göra slut på det som finns till, så att ingen människa skulle kunna vara stolt inför Gud. Genom honom finns ni i Kristus Jesus, som har blivit vår vishet från Gud, vår rättfärdighet, vår helighet och vår frihet. Som det står skrivet: *Den stolte skall ha sin stolthet i Herren.*

Evangelium

Luk. 19:1-10

Jesus kom in i Jeriko och gick genom staden. Där fanns en man som hette Sackaios, och han hade hand om tullen och han var rik. Han ville gärna se vem denne Jesus var men kunde inte för folkmassan, för han var liten till växten. Han sprang i förväg och klättrade upp i en sykomor för att kunna se honom, eftersom han skulle gå förbi där. När Jesus kom dit såg han upp mot honom och sade: "Skynda dig ner, Sackaios, i dag skall jag gästa ditt hem."

Sackaios skyndade sig ner och tog emot honom med glädje. Alla som såg det mumlade förargat: "Han har tagit in hos en syndare." Men Sackaios ställde sig upp och sade till Herren: "Hälften av vad jag äger, herre, skall jag ge åt de fattiga. Och har jag pressat ut pengar av någon skall jag betala igen det fyrdubbelt." Jesus sade till honom: "I dag har räddningen nått detta hus – han är också en son till Abraham, och Människosonen har kommit för att söka efter det som var förlorat och rädda det."

Tredje årgången

Första läsningen

Hes. 33:30-33

Herrens ord kom till profeten:

Människa! Dina landsmän sitter utmed husväggarna och i dörröppningarna och talar om dig. Alla säger de till varandra: "Låt oss gå och höra ordet som utgår från Herren." I stora skaror skall mitt folk komma till dig och sätta sig framför dig. De kommer att höra vad du säger men inte rätta sig efter det. De bär lögn på sina läppar och tänker bara på egen vinning. För dem är du bara som en som sjunger visor om kärlek, med vacker röst och skickligt strängospel. De hör vad du säger men rätt-

tar sig inte efter det. Men det kommer. Ja, det kommer. Då skall de inse att en profet har varit hos dem.

Andra läsningen

Hebr. 12:1-6

När vi nu är omgivna av en sådan sky av vittnen, låt oss då, även vi, befria oss från allt som tynger, all synd som ansätter oss, och hålla ut i det lopp vi har framför oss. Låt oss ha blicken fäst vid Jesus, trons upphovsman och fullkomnare. För att vinna den glädje som väntade honom uthärdade han korset utan att bry sig om skammen och sitter nu till höger om Guds tron. Tänk på honom som har uthärdat sådan fiendskap från syndare, så att ni inte tröttnar och förlorar modet.

Ännu har ni inte behövt sätta livet på spel i er kamp mot synden. Och ni har glömt den uppmaning som riktas till er som till söner:

*Min son, var tacksam för
Herrens tuktan
och förlora inte modet när han
straffar dig.*

*Ty den Herren älskar, den tuktar han,
och han agar var son som han har kär.*

Evangelium

Luk. 9:57-62

När Jesus och lärjungarna kom vandrande på vägen sade en man till honom: "Jag skall följa dig vart du än går." Jesus svarade: "Rävarna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har inget ställe där han kan vila sitt huvud." Till en annan sade han: "Följ mig!" Men mannen svarade: "Herre, låt mig först gå och begrava min far." Då sade Jesus: "Låt de döda begrava sina döda, men gå själv och förkunna Guds rike." En annan man sade: "Jag skall följa

dig, herre, men låt mig först ta farväl av dem där hemma." Jesus svarade: "Den som ser sig om när han har satt sin hand till plogen, han passar inte för Guds rike."

Dagens bön

1.

Gud,
du vill att alla skall komma till dig.
Bevara oss från att bli likgiltiga
och från att förlora viljan att växa
och komma närmare dig.
Ta hand om vårt liv.
Låt inte vår inre människa förkvävas.
Gör oss beredda att alltid gå
när du sänder oss.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Gud,
du ser att vi helst vill stanna kvar
i vår egen värme.
Du ser hur vi stöter bort andra
för att själva få vara i fred.
Men du kallar alla in i din gemenskap.
Hjälp oss att dela med oss av dina gåvor.
Låt oss frimodigt gå ut med din inbjudan
när vi går från ditt bord.
Hjälp oss att inte vara tveksamma
eller rädda.
Vi ber i Jesu Kristi namn.

3.

Evige Gud, vår himmelske Fader.
Din Son sökte de förlorade
och räddade dem.
Så många röster talar till oss.
Låt oss aldrig förväxla dem med din röst.
Tala, Herre, rör vid våra hjärtan.
För Jesu Kristi skull.

Fjärde söndagen efter pingst

Förlorad och återfunnen

Gud är en nådig fader. Han söker syndarna och förläter. I himlen gläder man sig över varje förlorad som blir funnen.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 258 Bort, mitt hjärta, med de tankar

Dps 262 Skulle jag min Gud ej lova
266 Jag nu den säkra grunden vunnit
384 Den korta stund jag vandrar här

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Vänd dig till mig, var barmhärtig,
ty jag är ensam och betryckt.
Ps. 25:16

Psalm

Lycklig den vars brott har förlåtits
och vars synd har plånats ut!
Lycklig den vars skuld har avskrivits
av Herren
och vars sinne är utan svek!
Jag erkände min synd för dig,
jag dolde inte min skuld.
Jag sade: Jag vill bekänna
mina brott för Herren.
Och du förlät min synd och skuld.
Därför ber dina trogna till dig
i nödens tid.
När de stora vattnen stiger
när de inte dem.
Du är min fristad,
du bevarar mig för nöden,

du låter jubel över räddningen
ljuda omkring mig.
Jag vill ge dig insikt och lära dig
den väg du skall gå,
jag vill ge dig råd, min blick
skall följa dig.

Ps. 32:1-2, 5-8

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag har gått vilse som ett
bortsprunget får.
Sök rätt på din tjänare.
Jag fördjupar mig i dina befallningar.
Ps. 119:176, 94

Första årgången

Första läsningen

Jes. 57:15-19 (20-21)

Så säger han som är hög och upphöjd,
han som tronar i evighet
och vars namn är heligt:
Jag tronar upphöjd och helig
men finns hos den modlöse och försagde.
Jag ger de försagda mod,
ger de modlösa kraft.
Jag skall inte ständigt hålla räfst,
inte vredgas för evigt –
då skulle livsanden förgås,
de levande väsen jag skapat.

Jag blev vred över deras syndiga girighet, jag straffade dem och dolde mig i vrede, men de fortsatte att trolöst följa

sin egen väg.

Jag har sett vad de hållit på med, men jag skall bota dem, leda dem och ge dem tröst.

Hos de sörjande skapar jag lovsång.

Frid och lycka åt alla, fjärran och nära, säger Herren,

jag skall bota dem.

(Men de gudlösa är som ett upprört hav,

det blir aldrig stilla,

dess vågor rör upp dy och slam.

De gudlösa får aldrig någon lycka, säger min Gud.)

Andra läsningen

1 Petr. 5:5–11

Klä er i ödmjukhet mot varandra, ty *Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka visar han nåd*. Böj er alltså ödmjukt under Guds starka hand, så att han upphöjer er när tiden är inne, och kasta alla era bekymmer på honom, ty han sörjer för er.

Var nyktra och vaksamma. Er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter någon att sluka. Håll stånd mot honom, orubbliga i tron. Kom ihåg att ni får utstå detsamma som alla era bröder här i världen. Men om ni nu får lida en kort tid skall Gud, som skänker all nåd och har kallat er till sin eviga härlighet genom Kristus, upprätta er, stödja er och ge er fasthet. Hans är makten i evighet, amen.

Evangelium

Luk. 15:1–10

Alla tullindrivare och syndare sökte sig till Jesus för att höra honom. Fariseerna och de skriftlärdade förargade sig och sade: "Den

mannen umgås med syndare och äter med dem." Då gav han dem denna liknelse: "Om någon av er har hundra får och tappar bort ett av dem, lämnar han då inte de nittionio i öknen och går och letar efter det borttappade tills han hittar det? Och när han hittar det blir han glad och lägger det över axlarna. Och när han kommer hem samlar han sina vänner och grannar och säger till dem: Gläd er med mig, jag har hittat fåret som jag hade förlorat. Jag säger er: på samma sätt blir det större glädje i himlen över en enda syndare som omvänder sig än över nittionio rättfärdiga som inte behöver omvända sig.

Eller om en kvinna har tio silvermynt och tappar bort ett av dem, tänder hon då inte en lampa och sopar hela huset och letar överallt tills hon hittar det? Och när hon har hittat det samlar hon väninnor och grannkvinnor och säger: Gläd er med mig, jag har hittat myntet som jag hade förlorat. På samma sätt, säger jag er, gläder sig Guds änglar över en enda syndare som omvänder sig."

Andra årgången

Första läsningen

Hos. 12:5–6

Herren, härskarornas Gud,
Herren är hans namn.
Men du skall vända tillbaka
med din Guds hjälp.
Håll fast vid kärlek och rätt
och hoppas alltid på din Gud.

eller

Jes. 61:10–11

Min glädje har jag i Herren,
jag jublar över min Gud,
ty han har klätt mig i segerns dräkt
och skrudat mig i rättfärdighetens mantel,

som när brudgummen sätter
på sig turbanen
och bruden pryder sig med sina smycken.
Liksom jorden får grödan att spira
och trädgården låter sådden skjuta upp,
så låter Herren Gud rättfärdigheten spira
och äran växa inför alla folk.

Andra läsningen

Rom. 4:1-8

Vad innebär nu detta om vi tänker på Abraham, vårt folks stamfar? Hur gick det för honom? Om han blev rättfärdig genom gärningar har han något att vara stolt över. Men inte inför Gud. Ty vad säger skriften? *Abraham trodde på Gud och därför räknades han som rättfärdig.* Den som har gärningar att peka på får sin lön inte som en nåd utan som en rättighet. Den däremot som står utan gärningar men tror på honom som gör syndaren rättfärdig, han får sin tro räknad som rättfärdighet. Så prisar också David den människa salig som Gud räknar som rättfärdig oberoende av hennes gärningar: *Saliga de vilkas överträdelser är förlåtna och vilkas synder är utplånade. Salig den som Herren inte tillräknar synd.*

Evangelium

Luk. 15:11-32

Jesus sade: "En man hade två söner. Den yngste sade till fadern: 'Far, ge mig den del av förmögenheten som skall bli min.' Då skiftade fadern sin egendom mellan dem. Några dagar senare hade den yngste sonen sålt allt han ägde och gav sig i väg till ett främmande land, och där slösade han bort sin förmögenhet på ett liv i utsvävningar. När han hade gjort av med allt blev det svår hungersnöd i landet, och han började lida nöd. Han gick och tog tjänst hos en välbärgad man i det landet, och denne

skickade ut honom på sina ägor för att vakta svin. Han hade gärna velat äta sig mätt på fröskidorna som svinen åt, men ingen lät honom få något. Då kom han till besinning och tänkte: 'Hur många daglönare hos min far har inte mat i överflöd, och här svälter jag ihjäl. Jag ger mig av hem till min far och säger till honom: Far, jag har syndat mot himlen och mot dig. Jag är inte längre värd att kallas din son. Låt mig få gå som en av dina daglönare.' Och han gav sig av hem till sin far. Redan på långt håll fick fadern syn på honom. Han fylldes av medlidande och sprang emot honom och omfamnade och kysste honom. Sonen sade: 'Far, jag har syndat mot himlen och mot dig, jag är inte längre värd att kallas din son.' Men fadern sade till sina tjänare: 'Skynda er att ta fram min finaste dräkt och klä honom i den, och sätt en ring på hans hand och skor på hans fötter. Och hämta gödkalven och slakta den, så skall vi äta och hålla fest. Min son var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen.' Och festen började.

Men den äldste sonen var ute på fälten. När han på vägen hem närmade sig huset, hörde han musik och dans. Han kallade på en av tjänarna och frågade vad som stod på. Tjänaren svarade: 'Din bror har kommit hem, och din far har låtit slakta gödkalven därför att han har fått tillbaka honom välbehållen.' Då blev han arg och ville inte gå in. Fadern kom ut och försökte tala honom till rätta, men han svarade: 'Här har jag tjänat dig i alla dessa år och aldrig överträtt något av dina bud, och mig har du aldrig gett ens en killing att festa på med mina vänner. Men när han kommer hem, din son som har levt upp din egendom tillsammans med horor, då slaktar du gödkalven.' Fadern sade till honom: 'Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt. Men nu måste vi hålla fest och vara glada, för din bror var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen.'"

Tredje årgången

Första läsningen

Hos. 14:2-9

Vänd tillbaka, Israel, till Herren, din Gud,
du har kommit på fall genom din synd.
Kom med era ord
och vänd tillbaka till Herren,
säg till honom:
Förlåt all vår skuld,
ta emot det goda,
vi skall infria våra löften.
Assyrien räddar oss inte,
vi skall inte stiga till häst,
inte längre säga "Vår Gud"
till ting vi själva har gjort.
Hos dig finner faderlösa barmhärtighet.
Jag skall bota dem från deras trolöshet,
jag skall älska dem av hjärtat,
min vrede har vänt sig från dem.
Jag skall bli som dagg för Israel,
och han skall blomstra som en lilja,
slå rot som en poppel
och skjuta nya skott.
Hans prakt skall vara som olivträdets,
hans doft som Libanons.
De skall åter få bo i hans skugga,
de skall frodas som en trädgård
och blomstra som en vinstock.
Han skall bli ryktbar som Libanons vin.
Vad har Efraim mer med avgudarna
att skaffa?
Jag är den som ger svar och vakar
över honom.
Jag är som en grönskande cypress.
Från mig får du din frukt.

Andra läsningen

Ef. 2:1-10

Ni var döda genom era överträdelser och synder den gång ni levde i dem på denna tidens och världens vis och lät er ledas av fursten över luftens rike, över den ande-

makt som nu är verksam i olydnadens människor. Sådana var vi alla en gång, då vi följde våra mänskliga begär och handlade som kroppen och våra egna tankar ville, och av födseln var vi vredens barn, vi som de andra. Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har älskat oss med så stor kärlek att fast vi var döda genom våra överträdelser har han gjort oss levande tillsammans med Kristus – av nåd är ni frälsta – och uppväckt oss med honom och gett oss en plats i himlen genom Kristus Jesus. Därmed ville han för kommande tider visa den överväldigande rika nåden i sin godhet mot oss genom Kristus Jesus. Ty av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det. Det beror inte på gärningar, ingen skall kunna berömma sig. Vi är hans verk, skapade genom Kristus Jesus till att göra de goda gärningar som Gud från början har bestämt oss till.

Evangelium

Matt. 9:9-13

Jesus fortsatte sin vandring, och då han såg en man som hette Matteus sitta utanför tullhuset sade han till honom: "Följ mig!" Och Matteus steg upp och följde honom. När Jesus sedan låg till bords i hans hus kom många tullindrivare och syndare dit och lade sig till bords tillsammans med honom och hans lärjungar. Fariseerna som såg det sade till lärjungarna: "Hur kan er mästare äta tillsammans med tullindrivare och syndare?" Han hörde det och sade: "Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. Gå och lär er vad som menas med orden: *Barmhärtighet vill jag se och inte offer.* Ty jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare."

Dagens bön

1.

Gud, vår himmelske Fader.
Du vill inte att någon enda människa
skall gå förlorad.
Du söker oss mycket mer än vi söker dig.
Hjälp oss att höra din röst när du kallar.
Detta ber vi om
i vår Herres Jesu Kristi namn.

2.

Gud, all nåds källa,
tröstens och kraftens källa.
Du söker också dem som har fallit djupast;
alla vilsegångna vill du föra hem.
Därför vågar vi lita på din nåd och be:
Tag hand om oss,
låt oss inte gå förlorade.
Hör oss för din Sons,
vår Herres Jesu Kristi skull.

3.

Käre himmelske Fader,
du som inte låter någon av de dina
gå förlorad
och som sluter alla dina barn i din famn,
hur skamligt de än har burit sig åt,
förbarma dig över oss.
Bekräfta genom ditt ord och din Ande
att också vi tillhör dig
och att det blir glädje också över oss
i ditt himmelska rike.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Femte söndagen efter pingst

Var barmhärtiga

Det är inte vår sak att döma vår nästa. Endast Gud har rätten att döma. Vi uppmanas att förlåta vår nästa och att främja rätten och godheten. Vi hör till en församling av syndare som lever av Guds förlåtelse.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 504 Ljus av ljus, o morgonstjärna

Dps 474 Ni mänskobarn som här i världen
552 För att folken måtte helas

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag litar på din godhet,
mitt hjärta skall jubla över din hjälp.
Ps. 13:6

Psalm

Hur länge skall du glömma mig,
Herre?
Hur länge skall du dölja ditt ansikte?
Hur länge skall tankarna mala,
mitt hjärta ängslas dag efter dag?
Hur länge skall min fiende triumfera?
Se på mig, svara mig,
Herre, min Gud!
Ge ny glans åt mina ögon,
låt mig inte somna in i döden,
låt inte min fiende säga
att han besegrat mig,
mina ovänner jubla över mitt fall.
Jag litar på din godhet,
mitt hjärta skall jubla över din hjälp.
Jag vill sjunga till Herrens ära,
ty han är god mot mig.
Ps. 13:2-6

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

För mig skall alla knän böjas,
och alla tungor skall prisa Gud.
Rom. 14:11

Första årgången

Första läsningen

Jona 3:1-5, 10, 4:1-11

För andra gången kom Herrens ord till Jona:

”Bege dig till Nineve, den stora staden, och förkunna vad jag befäller.” Och Jona gav sig i väg till Nineve, så som Herren hade sagt.

Nineve var en oerhört stor stad: det tog tre dagar att färdas genom den. Jona började gå genom staden. Han gick en dag, och han förkunnade: ”Om fyrtio dagar skall Nineve förstöras.” Folket trodde på vad Gud hade sagt. De utlyste en fasta, och alla, stora som små, klädde sig i säcktyg.

När Gud såg vad de gjorde, att de upphörde med sin ondska, avstod han från det onda han hotat dem med; han lät det inte ske.

Då blev Jona mycket missnöjd. I vredesmod bad han till Herren: ”Herre, var det inte det jag trodde redan där hemma? Det var därför jag ville fly till Tarshish förra

gången. Jag visste ju att du är en nådig och barmhärtig Gud, sen till vrede och rik på kärlek, beredd att ångra det onda du hotat med. Så ta mitt liv, Herre, det är bättre för mig att dö än att leva." Herren sade: "Har du skäl att vara vred?"

Jona lämnade staden och slog sig ner öster om den. Där byggde han sig en hydda, så att han satt i skugga medan han väntade på att få se hur det skulle gå med staden.

Herren Gud lät nu ett kurbiträd växa upp över Jona; det skulle skugga hans huvud och befria honom från hans missnöje. Jona blev mycket glad över kurbitsen. Men i gryningen nästa dag lät Gud en mask angripa trädet, och det vissnade ner. Och i soluppgången lät Gud en glödhet östsvind blåsa. Solen brände Jonas huvud, han var nära att svimma och önskade sig döden. "Det är bättre för mig att dö än att leva", sade han. Då frågade Gud honom: "Har du skäl att vara vred för kurbitsens skull?" Jona svarade: "Jag har alla skäl i världen att vara vred." Herren sade: "Du bekymrar dig för ett träd som du inte har lagt ner något arbete på och som du inte själv fått att växa, som kom till på en natt och försvann på en natt. Skulle då inte jag bekymra mig om Nineve, den stora staden, där det bor över 120 000 människor, som inte ens kan skilja på höger och vänster – och dessutom många djur."

eller

Sak. 8:16–17

Detta är vad ni skall göra: Var ärliga mot varandra. Fäll rättvisa och rättfärdiga domar när ni dömer i stadsporten. Tänk inte ut onda planer mot varandra och svär inga falska eder. Allt sådant hatar jag, säger Herren.

Andra läsningen

Rom. 14:7–12

Ingen av oss lever för sin egen skull, och ingen dör för sin egen skull. Om vi lever, lever vi för Herren, och om vi dör, dör vi för Herren. Vare sig vi lever eller dör tillhör vi alltså Herren. Ty Kristus dog och fick liv igen för att härska över både döda och levande. Hur kan du då döma din broder? Eller hur kan du förakta din broder? Alla skall vi en gång stå inför Guds domstol. Ty det är skrivet: *Så sant jag lever, säger Herren, för mig skall alla knän böjas, och alla tungor skall prisa Gud.*

Alltså skall var och en av oss avlägga räkenskap inför Gud.

Evangelium

Luk. 6:36–42

Jesus sade:

"Var barmhärtiga, så som er fader är barmhärtig. Döm inte, så skall ni inte bli dömda. Förklara ingen skyldig, så skall ni inte dömas skyldiga. Frikänn, så skall ni bli frikända. Ge, så skall ni få. Ett gott mått, packat, skakat och rågat skall ni få i er mantel. Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er."

Han gav dem också en liknelse: "Kan väl en blind leda en blind? Ramlar inte båda i gropen? Lärjungen är inte förmer än sin lärare, men när han är fullärd blir han som sin lärare. Varför ser du flisan i din broders öga när du inte märker bjälken i ditt eget? Hur kan du säga till din broder: Låt mig ta bort flisan ur ditt öga, när du inte ser bjälken i ditt eget? Hycklare, ta först bort bjälken ur ditt öga, så kan du se klart och ta bort flisan ur din broders."

Andra årgången

Första läsningen

2 Sam. 12:1–10, 13

Herren sände Natan till David, och han gick till honom och sade: ”Två män bodde i samma stad, den ene rik och den andre fattig. Den rike ägde får och kor i överflöd, den fattige ägde ingenting utom ett enda litet lamm, som han hade köpt och fött upp. Det fick växa upp hos honom och hans barn. Det åt av hans bröd och drack ur hans bägare och låg i hans famn. Det var som en dotter för honom. En dag fick den rike en gäst, men han ville inte ta något av sina egna djur för att laga till det åt sin gäst utan tog den fattiges lamm och anrättade det.”

David blev ursinnig och sade till Natan: ”Så sant Herren lever: den mannen har förtjänat döden. Och lammet skall han ersätta sju gånger om, för att han handlade som han gjorde och var så obarmhärtig.” – ”Du är den mannen”, sade Natan. ”Så säger Herren, Israels Gud: Jag smorde dig till kung över Israel och räddade dig undan Saul. Jag gav dig din herres kungadöme och lade din herres hustrur i dina armar; Israel och Juda gav jag åt dig. Och om inte detta hade varit nog skulle jag ha gett dig mer därtill. Varför har du då visat förakt för Herren och gjort det som misshagar honom? Hettiten Uria har du dräpt med svärd. Hans hustru har du tagit, och honom själv har du dödat med ammoniternas svärd. Nu skall svärdet i all framtid hem söka din ätt, därför att du föraktade mig och tog hettiten Urias hustru.

David sade: ”Jag har syndat mot Herren.” Natan svarade: ”Herren förlåter dig din synd, du skall icke dö.”

Andra läsningen

Rom. 2:1–11

Det finns inget försvar för dig som dömer, vem du än är. Ty med din dom över andra dömer du dig själv, eftersom du handlar likadant som den du dömer. Vi vet att Guds dom över dem som lever så är väl grundad. Men du som dömer dem som lever så och ändå själv gör samma sak, inbillar du dig att just du skall undgå Guds dom? Bryr du dig inte om Guds oändliga godhet, fördragssamhet och tålmod? Förstår du inte att hans godhet vill föra dig till omvändelse? Med ditt hårda och obotfärdiga hjärta hoppar du vrede över dig till vredens dag, då det blir uppenbart att Gud dömer rättvist. Han skall löna var och en efter hans gärningar: evigt liv åt dem som uthålligt gör det goda och söker härlighet, ära och oförgänglighet, men vrede och straff över dem som i självhävdelse vänder ryggen åt sanningen och följer orätten. Nöd och ångest över varje människa som gör det onda, juden främst men också greken. Härlighet, ära och frid åt var och en som gör det goda, juden främst men också greken. Gud gör inte skillnad på människor.

Evangelium

Joh. 8:2–11

Tidigt på morgonen var han tillbaka i templet. Allt folket samlades kring honom, och han satte sig ner och undervisade. De skriftlärdade och fariseerna kom då dit med en kvinna som hade ertappats med äktenskapsbrott. De ställde henne framför honom och sade: ”Mästare, den här kvinnan togs på bar gärning när hon begick äktenskapsbrott. I lagen föreskriver Mose att sådana kvinnor skall stenas. Vad säger du?” Detta sade de för att sätta honom på prov och få något att anklaga honom för. Men Jesus böjde sig ner och ritade på marken

med fingret. När de envisades med sin fråga såg han upp och sade: "Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne." Och han böjde sig ner igen och ritade på marken. När de hörde hans svar gick de därifrån en efter en, de äldste först, och han blev ensam kvar med kvinnan framför sig. Jesus såg upp och sade till henne: "Kvinna, vart tog de vägen? Var det ingen som dömdede dig?" Hon svarade: "Nej, herre." Jesus sade: "Inte heller jag dömer dig. Gå nu, och synda inte mer."

Tredje årgången

Första läsningen

Job 35:1-8

Elihu sade:
Tycker du detta är riktigt?
Du säger att du har rätt mot Gud,
du frågar honom:
"Vad har du för nytta av min rättfärdighet,
och vad gör det dig om jag syndar?"
Jag vill ge dig svar,
dig och dina vänner.
Vänd blicken mot himlen och se,
betrakta molnen högt ovanför dig!
Om du syndar, vad gör det honom?
Är dina brott många, vad rör det honom?
Om du är rättfärdig, vad ger det honom,
vad får han ta emot av dig?
Din ondska berör bara människor,
din rättfärdighet bara dina likar.

Andra läsningen

Rom. 14:13-19

Låt oss därför inte längre döma varandra. I stället skall ni se till att ni inte kommer någon broder att snava eller falla. I min tro på herren Jesus vet jag fullt och fast att ingenting är orent i sig självt, men den som betraktar det som orent, för honom är det

orent. Om du sårar din broder med vad du äter, då lever du inte längre efter kärlekens bud. Låt inte din mat bringa den i fördärvet som Kristus dog för. Se till att man inte talar illa om det goda som är ert. Ty Guds rike är inte mat och dryck utan rättfärdighet och frid och glädje i den heliga anden. Den som tjänar Kristus på det sättet behagar Gud och blir uppskattad av människor. Låt oss därför sträva efter det som gagnar friden och bygger upp gemenskapen.

Evangelium

Luk. 13:1-5

Vid samma tillfälle kom några och berättade för Jesus om de galileer vilkas blod Pilatus hade blandat med blodet från deras offerdjur. Då sade han: "Tror ni att de var större syndare än alla andra i Galileen, eftersom detta kunde hända dem? Nej, säger jag, men om ni inte omvänder er, skall ni alla mista livet som de. Eller de arton som dödades när Siloatornet rasade, tror ni att de var större syndare än alla andra i Jerusalem? Nej, säger jag, men om ni inte omvänder er skall ni alla mista livet, precis som de."

Dagens bön

1.

Gud, du som är mild och trofast.
Du förlåter oss våra synder varje dag
och vill att också vi skall förlåta varandra.
Bryt ned våra hjärtans hårdhet.
Lär oss att se
att ingen lever enbart för sig själv,
att vi alla behöver varandra.
Lär oss att försonas
för Jesu Kristi skull.

2.

Helige Gud,
du är rättvisans och fridens källa.
Utan dig kan vi inte leva i fred
eller i kärlek till varandra.
Bevara din kyrka
och låt den vara ett tecken
på Kristi försoning.
Hör oss för din Sons skull.

3.

Gud, du är vår Far.
Hjälp oss att likna dig i barmhärtighet.
Lär oss förstå, att när vi dömer
våra medmänniskor
dömer vi oss själva.
Hjälp oss att förlåta, så som vi blir förlåtna.
Vi ber i Jesu Kristi namn.

Apostladagen

I Herrens tjänst

Redan tidigt under medeltiden firades apostlarna Petrus och Paulus dag den 29 juni till minne av deras martyrdöd. Enligt traditionen dödades de under de förföljelser som kejsar Nero initierade på 60-talet. När apostladagen avlägsnades i det svenska riket år 1772 upphörde också Petri och Pauli dag som en egen helg. Senare har dess texter placerats på denna söndag.

Numera minns man samtliga apostlar på sjätte söndagen efter pingst. Söndagens texter talar om apostlarnas kallelse och en lärjunges uppgifter. Kristus har gett också oss uppdraget att delta i hans verk på jorden. När vi följer Guds ord är vi delaktiga av livet i Kristus.

LITURGISK FÄRG: röd

PSALMFÖRSLAG

I 423 Räds ej bekänna Kristi namn
428 Du sagt mig, Herre, att jag må

Dps 417 Mästare, kom, träd in i denna skara
206 Livets Ande, kom från ovan
485 Gud, från ditt hus

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Härligt är att höra budbärarens steg
när han kommer över bergen,
han som bär bud om seger,
som ropar ut goda nyheter.

Jes. 52:7

Psalm

Stor är Herren, högt är han prisad,
ingen kan fatta hans storhet.
Släkte efter släkte skall hylla dina verk
och vittna om dina väldiga gärningar.

De skall tala om din härlighet,
ditt höga majestät,
och de under som du gör vill
jag besjunga.

De skall prisa din fruktansvärda makt,
och din storhet vill jag förkunna.
De skall ropa ut din stora godhet
och jubla över din trofasthet.

Ps. 145:3-7

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Över hela jorden nådde deras röst,
till världens ändar deras ord.

Rom. 10:18

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 12:1-4

Herren sade till Abram: "Lämna ditt land,
din släkt och ditt hem, och gå till det land
som jag skall visa dig. Jag skall göra dig till
ett stort folk, jag skall välsigna dig och göra
ditt namn så stort att det skall brukas när
man välsignar. Jag skall välsigna dem som
välsignar dig, och den som smädar dig skall
jag förbanna. Och alla folk på jorden skall
önska sig den välsignelse som du har fått."

Abram bröt upp, som Herren hade
befallt, och Lot följde med honom.

Andra läsningen

Rom. 1:1-7

Från Paulus, Kristi Jesu tjänare, kallad till apostel, avdelad för att förkunna Guds evangelium, som Gud har utlovat genom sina profeter i de heliga skrifterna, evangeliet om hans son, som till sin mänskliga härkomst var av Davids ätt och genom sin andes helighet blev insatt som Guds son i makt och välde vid sin uppståndelse från de döda: Jesus Kristus, vår herre. Genom honom har jag fått nåden och uppdraget att som apostel föra alla hedningar till lydnad i tro, hans namn till ära. Bland dessa är också ni, som är kallade att tillhöra Jesus Kristus.

Jag hälsar er, alla Guds älskade i Rom, kallade att vara hans heliga. Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus.

eller

1 Tim. 1:12-17

Jag tackar honom som har gett mig kraft, Kristus Jesus, vår herre, för att han fann mig värd förtroende och tog mig i sin tjänst, mig som förut var en hädare och hänsynslös förföljare. Men jag mötte förbarmande därför att jag handlade i okunnighet, i min otro. Vår herres nåd har överflödat, med tro och kärlek i Kristus Jesus. Detta är ett ord att lita på och värt att helt ta till sig, Kristus Jesus har ju kommit till världen för att rädda syndare – och bland dem är jag den störste. Men jag mötte förbarmande, och det för att Kristus Jesus skulle kunna visa allt sitt tålmod på mig som den förste, urtypen för dem som skall komma till tro på honom och vinna evigt liv. Evighetens konung, oförgänglig, osynlig, den ende Guden – hans är äran och härligheten i evigheters evighet, amen.

Evangelium

Luk. 5:1-11

En gång när Jesus stod vid Gennesaretsjön och folket trängde på för att höra Guds ord fick han se två båtar ligga vid stranden; fiskarna hade gått ur för att skölja näten. Han steg i den ena båten, som tillhörde Simon, och bad honom att ro ut ett litet stycke. Sedan satte han sig ner och undervisade folket från båten. När han hade slutat tala sade han till Simon: ”Ro ut på djupt vatten och lägg ut näten där.” Simon svarade: ”Mästare, vi har hållit på hela natten utan att få något. Men eftersom du säger det skall jag lägga ut näten.” Och de gjorde så och drog ihop en väldig mängd fisk. Näten var nära att brista, och de vinkade åt sina kamrater i den andra båten att komma och hjälpa till. De kom, och man fick så mycket fisk i båda båtarna att de höll på att sjunka. Då kastade sig Simon Petrus ner vid Jesu knän och sade: ”Lämna mig, Herre, jag är en syndare.” Ty han och de som var med honom greps av bävan när de såg all fisken de hade fångat – likaså Jakob och Johannes, Sebedaios söner, som hörde till samma fiskelag som Simon. Men Jesus sade till Simon: ”Var inte rädd. Från denna stund skall du fånga människor.” Då rodde de i land, lämnade allt och följde honom.

Andra årgången

Första läsningen

Hes. 2:1-8

Medan Herren talade fylldes jag av en andekraft som reste mig upp. Och jag hörde den som talade till mig. ”Människa”, sade han, ”jag sänder dig till israeliterna, de trotsiga som trotsar min vilja. Både de och deras fäder har varit upproriska mot mig till den dag som i dag är. Till dessa människor med fräck uppsyn och hårt hjärta sänder

jag dig. De är ett motsträvigt folk, men vare sig de lyssnar eller inte skall du säga till dem: 'Så säger Herren Gud.' De kommer att inse att en profet har varit hos dem. Människa! Var inte rädd för dem och bli inte skrämmd av vad de säger, även om nässlor och törnen omger dig och du bor bland skorpioner. Bli inte skrämmd av vad de säger och var inte rädd för dem. De är ju ett motsträvigt folk. Men vare sig de lyssnar eller inte skall du framföra mina ord till dem. De är ju ett motsträvigt folk. Människa! Lyssna till vad jag har att säga dig. Var inte motsträvigt som detta motsträviga folk. Öppna din mun och åt det jag ger dig."

Andra läsningen

Ef. 2:19-22

Ni är inte längre gäster och främlingar utan äger samma medborgarskap som de heliga och har ert hem hos Gud. Ni har fogats in i den byggnad som har apostlarna och profeterna till grund och Kristus Jesus själv till hörnsten. Genom honom hålls hela byggnaden ihop och växer upp till ett heligt tempel i Herren; genom honom fogas också ni samman till en andlig boning åt Gud.

Evangelium

Matt. 16:13-19

När Jesus kom till området kring Caesarea Filippi frågade han sina lärjungar: "Vem säger människorna att Människosonen är?" De svarade: "Somliga säger Johannes döparen, men andra säger Elia och andra Jeremia eller någon profet." – "Och ni", frågade han, "vem säger ni att jag är?" Simon Petrus svarade: "Du är Messias, den levande Gudens son." Då sade Jesus till honom: "Salig är du, Simon Barjona, ty ingen av kött och blod har uppenbarat detta för dig,

utan min fader i himlen. Och jag säger dig att du är Petrus, Klippan, och på den klippan skall jag bygga min kyrka, och dödsrikets portar skall aldrig få makt över den. Jag skall ge dig nycklarna till himmelriket. Allt du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt du löser på jorden skall vara löst i himlen."

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 66:18-19

Jag kommer för att samla alla folk och alla språk. De skall komma och se min härlighet. Jag skall göra ett tecken bland dem och sända dem som överlevt till de andra folken, till Tarshish, Put och Lud, till Meshek, Tuval, Javan och de fjärran kustländerna, som inte har hört om mig och inte har sett min härlighet. De skall förkunna min härlighet bland de andra folken.

Andra läsningen

2 Tim. 3:14-17

Stå kvar vid det som du har lärt dig och fått visshet om. Kom ihåg vilka lärare du har haft och att du ända sedan dina barnår är hemma i de heliga skrifterna; de förmår ge dig den kunskap du behöver för att bli räddad genom tron på Kristus Jesus. Varje bok i skriften är inspirerad av Gud och till nytta när man undervisar, vederlägger, vägleder och fostrar till ett rättfärdigt liv, så att den som tillhör Gud blir fri från sina brister och rustad för alla slags goda gärningar.

eller

Paulus sade: ”När jag för den skull reste till Damaskus med översteprästernas fullmakt och på deras uppdrag fick jag under färden, kung Agrippa, mitt på dagen se ett ljus som kom från himlen och omgav mig och mina reskamrater med ett sken som var starkare än solen. Vi föll alla till marken, och jag hörde en röst som sade till mig på hebreiska: ’Saul, Saul, varför förföljer du mig? Det går dig illa om du spjärnar emot.’ Jag sade: ’Vem är du, herre?’ Och Herren svarade: ’Jag är Jesus, den som du förföljer. Stig upp och stå på dina ben! Jag har visat mig för dig för att utse dig till min tjänare och till vittne om vad du har sett av mig och vad du kommer att få se av mig i framtiden, då jag räddar dig undan ditt eget folk och undan hedningarna. Till dem skall jag sända ut dig, för att du skall öppna deras ögon och vända dem från mörkret till ljuset och från Satans makt till Gud. Genom att tro på mig skall de vinna syndernas förlåtelse och få en plats bland dem som helgats.’

Därför, kung Agrippa, kunde jag inte annat än lyda denna syn från himlen. Först i Damaskus och Jerusalem och sedan över hela Judeen och inför hedningarna har jag predikat att man måste ångra sig och vända om till Gud och utföra sådana gärningar som svarar mot ångern. Det var därför judarna grep mig i templet och försökte mörda mig. Men tack vare Guds hjälp ända till denna dag kan jag stå som vittne inför både hög och låg, och vad jag talar om är ingenting annat än vad profeterna och Mose har förutsagt: att Messias måste lida och att han som den förste som uppstod från de döda skulle förkunna ljuset både för vårt folk och för hedningarna.”

Evangelium

Mark. 3:13–19

Sedan gick Jesus upp på berget och kallade till sig några som han hade utvalt, och de kom till honom. Han utsåg tolv som skulle följa honom och som han skulle skicka ut att predika och ha makt att driva ut demonerna. Och de tolv han utsåg var: Simon, som han gav namnet Petrus, Sebedaios son Jakob och Jakobs bror Johannes, vilka han gav namnet Boanerges, det vill säga Åskans söner, vidare Andreas, Filippos, Bartolomaios, Matteus, Tomas, Alfaios son Jakob, Taddaios, Simon Kananaios och Judas Iskariot, han som förrådde honom.

Dagens bön

1.

Gud, vår himmelske Far.
Du har tagit oss i din tjänst.
Hjälp oss att inte vika undan
för din kallelse

när du vill använda oss.
Hjälp oss att glömma det som är förgånget
och våga gå den väg som du öppnar för oss.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Jesus Kristus, vår Frälsare.
Tack för att du kallar oss att följa dig.
Gör oss modiga
och hjälp oss att lämna allt
som drar oss bort från dig.
Visa oss din väg
och gör oss villiga att gå den.
Vi ber i ditt namn.

3.

Himmelske Fader.
Du ger ibland uppdrag
som överskrider vår förmåga,
och du kan ge framgång
när vi redan har misslyckats.

Vi tackar för lärjungarna
som litade till din styrka
när deras egna krafter hade tagit slut.
Ge också oss mod
att utan självöverskattning
eller dumdristighet
i din kraft överskrida våra egna gränser.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

4.

Herre,
med stela ansikten och trött kropp
kommer vi dagligen hem från arbetet.
Tigande och besvikna
drar vi som Petrus än en gång
upp vår båt på stranden:
vad tjänar allt till?
Vi längtar inte efter den stora fångsten;
vi längtar efter dig
och ett enda nådens ord.

Sjunde söndagen efter pingst

Kärlekens lag

Kristus kom för att uppfylla lagens bud, inte för att upphäva dem. Därför skall Jesu lärjungar följa kärlekens lag och eftersträva en rättfärdighet som överträffar de skriftlärdas och fariseernas. När vi strävar efter detta måste vi vara redo att avstå från våra egna rättigheter till förmån för vår nästa och att älska också våra fiender.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

- I 482 Ett vänligt ord kan göra under
408 Vad gott kan jag väl göra
291 Lova vill jag Herran, Herran
- Dps 251 Vår Gud har av barmhärtighet
460 Så i kärlek, tröttna icke
474 Ni mänskobarn som här i världen

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Herren är sitt folks styrka,
sin smordes tillflykt och räddning.
Ps. 28:8

Psalm

Till dig, Herre, ropar jag.
Min klippa, var inte stum!
Svara mig inte med tystnad,
då blir jag lik dem som lagts i graven.
Hör hur jag bönfäller dig,
hur jag ropar till dig om hjälp
och sträcker mina händer
mot ditt tempel,
mot det allra heligaste.
Lovad vare Herren,
ty han har hört min bön.
Herren är min styrka, min sköld,

på honom förtröstar jag.
Jag fick hjälp och mitt hjärta jublar,
hela min varelse tackar honom.
Herren är sitt folks styrka,
sin smordes tillflykt och räddning.
Rädda ditt folk
och välsigna din egendom.
Var deras herde, bär dem för evigt.
Ps. 28:1–2, 6–9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Låt tacksägelsen bli ditt offer åt Gud
och infria dina löften till den Högste!
Ps. 50:14

Första årgången

Första läsningen

3 Mos. 19:1–4, 11–18

Herren talade till Mose:

Säg till Israels hela menighet: Ni skall vara heliga, ty jag, Herren, er Gud, är helig. Var och en av er skall vörda sin mor och sin far och hålla mina sabbater. Jag är Herren, er Gud. Vänd er inte till avgudarna. Gjut inga gudabilder åt er. Jag är Herren, er Gud.

Ni skall inte stjäla och inte bedra eller lura varandra. Svär inte falskt vid mitt namn, då vanhelgar du din Guds namn. Jag är Herren. Du skall inte tilltvinga dig något av din nästa eller beröva honom något. Du skall inte hålla inne arbetarens lön över natten. Du skall inte förbanna en döv och inte lägga något i vägen för en blind så att han faller; du skall frukta din Gud. Jag är Herren.

Ni skall inte handla orätt när ni dömer. Du skall varken gynna den fattige eller ta parti för den rike. Rättvist skall du döma din landsman. Du skall inte gå med förtal bland dina bröder, och du skall inte stå din nästa efter livet. Jag är Herren. Du skall inte bära agg mot din landsman utan tillrättvisa honom, så att du inte för hans skull drar skuld över dig. Du skall inte ta hämnd och inte hysa vrede mot någon i ditt folk, utan du skall älska din nästa som dig själv. Jag är Herren.

Andra läsningen

Rom. 12:16–21

Bemöt alla lika och håll er inte för goda att umgås med dem som är ringa. Var inte självkloka. Löna inte ont med ont. Tänk på vad som är riktigt för alla människor. Håll fred med alla människor så långt det är möjligt och kommer an på er. Ta inte rätten i egna händer, mina kära, utan låt Guds vrede ha sin gång, ty det står skrivet: *Min är hämnden, jag skall utkräva den*, säger Herren. *Men är din fiende hungrig, ge honom att äta; är han törstig, ge honom att dricka. Då samlar du glödande kol på hans huvud.* Låt dig inte besegras av det onda, utan besegra det onda med det goda.

Evangelium

Matt. 5:20–30

Jesus sade:

”Jag säger er att om inte er rättfärdighet överträffar de skriftlärdas och fariseernas, så kommer ni inte in i himmelriket.

Ni har hört att det blev sagt till fäderna: *Du skall inte dräpa*; den som dräper undgår inte sin dom. Men jag säger er: den som blir vred på sin broder undgår inte sin dom, och den som okvädar sin broder undgår inte att ställas inför rådet, och den som förbannar honom undgår inte helvetets eld. Om du bär fram din gåva till offeraltaret och där kommer ihåg att din broder har något otalt med dig, så låt din gåva ligga framför altaret och gå först och försona dig med honom; kom sedan tillbaka och bär fram din gåva. Skynda dig att komma överens med din motpart medan ni ännu är på väg, så att han inte överlämnar dig åt domaren och domaren lämnar dig åt vakten och du sätts i fängelse. Sannerligen, du slipper inte ut förrän du har betalt till sista öret.

Ni har hört att det blev sagt: *Du skall inte begå äktenskapsbrott*. Men jag säger er: den som ser på en kvinna med åtrå har redan i sitt hjärta brutit hennes äktenskap. Om ditt högra öga förleder dig, så riv ut det och kasta det ifrån dig. Det är bättre för dig att en del av din kropp går förlorad än att hela kroppen kastas i helvetet. Och om din högra hand förleder dig, så hugg av den och kasta den ifrån dig. Det är bättre för dig att en del av din kropp går förlorad än att hela kroppen kommer till helvetet.”

Andra årgången

Första läsningen

1 Sam. 15:22–26

Samuel sade:

”Älskar Herren offergåvor
lika mycket som lydnad?
Nej, lydnad är bättre än offer,
hörsamhet bättre än baggars fett.
Trots är synd liksom svartkonst
är synd,
övermod synd liksom avgudadyrkan.
Du har förkastat Herrens ord,
och han har förkastat dig:
du skall ej längre vara konung.”

Då sade Saul till Samuel: ”Jag har syndat och överträtt Herrens befallning och dina ord. Jag var rädd för folket och gjorde dem till viljes. Förlåt mig min synd och följ mig tillbaka, så skall jag falla ner inför Herren.” Men Samuel svarade: ”Jag följer dig inte; du har förkastat Herrens befallning, och han har förkastat dig som kung över Israel.”

Andra läsningen

Jak. 2:8–13

Om ni uppfyller lagens kungsbud, det som enligt skriften lyder: *Du skall älska din nästa som dig själv*, då gör ni rätt. Men om ni gör skillnad på människor begår ni synd, och lagen stämplar er som överträdare. Den som håller hela lagen men överträder ett enda bud har brutit mot dem alla. Ty han som har sagt: *Du skall inte begå äktenskapsbrott* har också sagt: *Du skall inte dräpa*. Om du inte bryter äktenskap, men dräper, är du en lagöverträdare. Tala och handla så som den som skall dömas efter frihetens lag. Domen blir obarmhärtig över den som inte har varit barmhärtig, men barmhärtigheten triumferar över domen.

Evangelium

Mark. 10:17–27

När Jesus skulle fortsätta sin vandring sprang en man fram och föll på knä för honom och frågade: ”Gode mästare, vad skall jag göra för att vinna evigt liv?” Jesus svarade: ”Varför kallar du mig god? Ingen är god utom Gud. Du kan budorden: *Du skall inte dräpa, Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte stjäla, Du skall inte vittna falskt, Du skall inte ta ifrån någon det som är hans, Visa aktning för din far och din mor.*” – ”Mästare”, sade mannen, ”allt detta har jag hållit sedan jag var ung.” Jesus såg på honom med kärlek och sade: ”Ett fattas dig. Gå och sälj allt du har och ge åt de fattiga; då får du en skatt i himlen. Kom sedan och följ mig.” Vid de orden mörknade mannen och gick bedrövad sin väg, för han ägde mycket.

Jesus såg sig om och sade till sina lärjungar: ”Hur svårt blir det inte för dem som har pengar att komma in i Guds rike!” Lärjungarna blev bestörta över hans ord, men Jesus sade igen: ”Mina barn, hur svårt är det inte att komma in i Guds rike! Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga än för en rik att komma in i Guds rike.” De blev ännu mer förskräckta och sade till varandra: ”Vem kan då bli räddad?” Jesus såg på dem och sade: ”För människor är det omöjligt, men inte för Gud. Ty för Gud är allting möjligt.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jos. 24:21–27

Folket svarade Josua: ”Herren vill vi tjäna.” Josua fortsatte: ”Ni är själva vittnen till att ni har valt Herren och vill tjäna honom.” – ”Ja”, svarade de. – ”Gör er då av med de främmande gudar ni har hos er och håll er

av hela ert hjärta till Herren, Israels Gud.” Folket svarade honom: ”Herren, vår Gud, vill vi tjäna, honom vill vi lyda.”

Den dagen slöt Josua ett förbund för folkets räkning och gav dem lag och rätt i Shekem. Alltsammans skrev han ner i Guds lagbok. Sedan tog han en stor sten och reste den där, under terebinten i Herrens helgedom och sade till hela folket: ”Denna sten är ett vittne mot oss, ty den har hört allt som Herren har sagt oss. Den är ett vittne, så att ni inte förnekar er Gud.”

eller

2 Kung. 6:8-23

En gång när Arams kung låg i krig med Israel överlade han med sina officerare och angav var de skulle anfalla. Genast skickade då gudsmannen bud till den israelitiska kungen och varnade honom för att ta vägen förbi den ort som arameerna tänkte anfalla. Kungen skickade i sin tur bud till orten som gudsmannen nämnt och varskodde folket där, så att de var på sin vakt. Samma sak hände gång på gång. Detta gjorde arameerkungen bekymrad, och han sammankallade sina officerare och frågade: ”Kan ni säga mig vem det är bland oss som står på den israelitiska kungens sida?” – ”Ingen, herre konung”, svarade en av dem, ”men Elisha, profeten i Israel, meddelar sin kung till och med vad du säger i din sängkammare.” Då befallde kungen: ”Gå och ta reda på var Elisha finns, så att jag kan skicka folk för att gripa honom.”

När kungen fått rapport om att Elisha befann sig i Dotan sände han dit hästar och vagnar och en stor truppstyrka. De kom på natten och belägrade staden. På morgonen, då gudsmannens tjänare kom ut, fick han se att staden var omringad av en truppstyrka med hästar och vagnar. ”Ack, herre, vad skall vi ta oss till?” ropade han. Elisha svarade: ”Var inte rädd. Det är fler på vår sida än på deras.” Och han bad: ”Herre, öppna hans ögon, så att han ser!” Då öpp-

nade Herren tjänarens ögon, och han såg att berget var fullt av hästar och vagnar av eld kring Elisha.

När arameerna ryckte an bad Elisha till Herren: ”Slå detta folk med blindhet!” Och Herren slog dem med blindhet, som Elisha hade bett. ”Det är den här vägen och inte den här staden”, sade Elisha till dem. ”Följ mig, så skall jag föra er till mannen ni söker.” Så förde han dem till Samaria, och när de kom dit bad Elisha: ”Herre, öppna deras ögon, så att de ser.” Och Herren öppnade deras ögon, så att de såg. Då upptäckte de att de var inne i Samaria. När den israelitiska kungen såg dem frågade han Elisha: ”Skall jag hugga ner dem, fader?” Elisha svarade: ”Nej, det skall du inte. Brukar du ens hugga ner dem som du tar till fånga i strid? Sätt fram mat och dryck åt dem, så att de får äta och dricka, och låt dem sedan gå till sin herre.” Kungen ordnade en festmåltid för dem, och när de hade ätit och druckit lät han dem gå, och de återvände till sin herre. Sedan slutade arameernas strövkårer att tränga in på Israels område.

Andra läsningen

Hebr. 12:25-29

Se till att ni inte avvisar honom som talar. Ty om inte de kunde komma undan som avvisade honom när han här på jorden tillkännagav sin vilja, hur skall då vi kunna det om vi vänder oss bort från honom när han talar från himlen. Den gången kom hans röst jorden att skaka, men nu har han lovat: *En sista gång skall jag skaka inte bara jorden, utan också himlen.* Orden *en sista gång* visar att det som då vacklar är skapat och skall försvinna, för att det som inte vacklar skall bestå. Vi får ett rike som inte kan skakas. Låt oss därför vara tacksamma och tjäna Gud så som han vill, med vördnad och fruktan. Ty vår Gud är en förtärande eld.

Evangelium

Luk. 6:27-31

Jesus sade:

”Men till er som vill lyssna säger jag: älska era fiender, gör gott mot dem som hatar er. Välsigna dem som förbannar er och be för dem som skymfar er. Slår någon dig på ena kinden, så vänd också fram den andra. Tar någon ifrån dig manteln, så hindra honom inte från att ta skjortan också. Ge åt alla som ber dig, och tar någon det som är ditt, så kräv det inte tillbaka. Så som ni vill att människor skall göra mot er, så skall ni göra mot dem.”

Dagens bön

1.

Jesus, Frälsare.
Vi kommer till dig
tyngda av vårt samvetes befallningar,
krav och beskyllningar.
Låt oss tydligt uppleva
att du har uppfyllt lagen för oss.
Befria oss till att älska varandra
utan krav och villkor.
Dig vare ära i evighet.

2.

Gud, vår Far.
För dig är ingenting omöjligt,
av dig får vi allt gott.
Gör vår tro stark, gör vårt hopp okuvligt.
Ge oss kärlek så att vi kan
leva tillsammans
och älska varandra så som du vill.
Vi ber i Jesu namn.

3.

Jesus Kristus, vår Frälsare.
Du gick till dem som var föraktade
och krossade.
Låt din kärlek sätta oss i rörelse,
så att inte rädslan hindrar oss från
att möta vår nästas nöd.

Ge oss vilja och förmåga
att älska våra medmänniskor,
hur de och deras liv än ser ut.
Tack för att du med glädje tar emot dem
som kommer tillbaka till dig.
Vi prisar dig, Kristus,
tillika med Fadern och Anden, i evighet.

Kristi förklarings dag

Kristus förhärligad

Ända sedan 1500-talet har Kristi förklarings dag firats på sjunde söndagen efter trefaldighet (som nu är åttonde söndagen efter pingst). Kristi förhärligande var vändpunkten i hans liv. Apostlarna fick med egna ögon se hans gudomliga härlighet och höra Guds röst: "Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom." Guds härlighet kommer till synes i den kärlek som offrar allt.

Förutom den förklarade Kristus visade sig även Mose och Elia för apostlarna på berget. Mose och Elia representerade lagen och profeterna. Från första stund har den kristna kyrkan sett Kristi liv, död och uppståndelse som uppfyllelsen av löftena i Gamla testamentet.

LITURGISK FÄRG: vit, men från måndag till lördag grön enligt kyrkoåret.

PSALMFÖRSLAG

I 121 Vår blick mot helga berget går
175 Käre Jesus, vi är här
371 Kristus, uppenbara för oss

Dps 120 På berget i förklarat sken
122 Sorlet har dött
297 Gud, allsmäktige, må alla

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Glansen är som solens ljus,
som fått sina strålar av honom,
hans makt är dold i den.
Hab. 3:4

Psalm

Herren är konung! Må jorden jubla,
de fjärran kusterna glädja sig.
Moln och töcken omger honom,
på rätt och rättfärdighet vilar hans tron.

Bergen smälter som vax inför Herren,
inför hela jordens härskare.

Himlen förkunnar hans rättfärdighet,
hans härlighet skådas av alla folk.

Herren älskar dem som hatar det
onda,

han bevarar sina trognas liv
och räddar dem ur de gudlösas våld.

Ljus bryter fram för de rättfärdiga
och glädje för de redbara.

Ps. 97:1-2, 5-6, 10-11

Ära vare Fadern och Sonen

och den heliga Anden,

nu och alltid och i evigheters evighet.

Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Ni rättfärdiga, gläd er över Herren
och prisa hans heliga namn.

Ps. 97:12

Första årgången

Första läsningen

2 Mos. 3:1-6

En gång när Mose vaktade fåren åt sin svärfar Jetro, prästen i Midjan, drev han dem till andra sidan öknen och kom till Guds berg, Horeb. Där visade sig Herrens ängel för honom i en eldslåga, som slog upp ur en törnbuske. När Mose såg att busken stod i låga utan att brinna upp tänkte han: "Vilken märklig syn! Jag måste gå dit och se varför busken inte brinner upp." Då Her-

ren såg att han gick för att se efter ropade Gud till honom ur törnbusken: "Mose! Mose!" Han svarade: "Ja, här är jag." Herren sade: "Kom inte närmare! Ta av dig dina skor, du står på helig mark." Och han fortsatte: "Jag är din faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud." Då skylde Mose sitt ansikte. Han vågade inte se på Gud.

Andra läsningen

2 Petr. 1:16–18

Det var inte några skickligt hopdiktade sagor jag byggde på när jag för er förkunnade vår herre Jesu Kristi makt och hans ankomst, utan jag hade med egna ögon sett honom i hans majestät. Ty han mottog ära och härlighet från Gud, sin fader, när en röst kom till honom ur denna majestätiska härlighet: "Detta är min älskade son, honom har jag utvalt." Den rösten hörde jag själv komma från himlen när jag var med honom på det heliga berget.

Evangelium

Matt. 17:1–8

Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och hans bror Johannes och gick med dem upp på ett högt berg, där de var ensamma. Där förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen, och hans kläder blev vita som ljuset. Och de såg Mose och Elia stå och samtala med honom. Då sade Petrus till Jesus: "Herre, det är bra att vi är med. Om du vill skall jag göra tre hyddor här, en för dig, en för Mose och en för Elia."

Medan han ännu talade sänkte sig ett lysande moln över dem, och ur molnet kom en röst som sade: "Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom." När lärjungarna hörde detta, kastade de sig

ner med ansiktet mot marken och greps av stor skräck. Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: "Stig upp och var inte rädda." De lyfte blicken, och då såg de ingen utom Jesus.

Andra årgången

Första läsningen

2 Mos. 3:9–15

Herren sade till Mose:

"Nu har israeliternas klagorop nått mig, och jag har själv sett hur egypterna plågar och förtrycker dem. Så gå nu: jag sänder dig till farao, och du skall föra mitt folk, israeliterna, ut ur Egypten." Mose invände: "Hur skulle en sådan som jag kunna gå till farao och föra israeliterna ut ur Egypten?" Gud svarade: "Jag skall vara med dig, och detta är tecknet som skall visa att det är jag som har sänt dig: när du har fört folket ut ur Egypten skall ni hålla gudstjänst på detta berg." Då sade Mose till Gud: "Om jag nu kommer till israeliterna och säger att deras faders Gud har sänt mig till dem och de frågar efter hans namn, vad skall jag då svara?" Gud sade: "Jag är den jag är. Säg dem att han som heter 'Jag är' har sänt dig till dem." Och Gud fortsatte: "Säg israeliterna att Herren, deras faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har sänt dig till dem. Detta skall vara mitt namn för all framtid; med det namnet skall jag åkallas från släkte till släkte."

Andra läsningen

Upp. 1:9–18

Jag, Johannes, er broder som i Jesus delar lidandet, kungavärdigheten och uthålligheten med er, hade kommit till ön Patmos för Guds ords och Jesu vittnesbörds skull. Jag kom i hänryckning på Herrens dag och

hörde bakom mig en stark röst, som en basun, och den sade: "Vad du ser, skriv det i en bok och skicka den till de sju församlingarna, till Efesos, Smyrna, Pergamon, Thyatira, Sardes, Filadelfia och Laodikeia." Jag vände mig om för att se rösten som talade till mig. Och när jag vände mig om såg jag sju lampstall av guld, och mitt bland lampställen såg jag någon som var lik en människoson, i fotsid klädnad och med ett bälte av guld om bröstet. Hans huvud och hår var vitt som vit ull, som snö, och hans ögon var som eldslågor. Hans fötter liknade gyllene brons när den glöder i smältugnen, och hans röst var som rösten av stora vatten. I sin högra hand höll han sju stjärnor, och ur hans mun kom ett skarpt, tveeggat svärd, och hans ansikte var som solen när den lyser i sin kraft.

När jag såg honom föll jag ner som död för hans fötter. Och han lade sin högra hand på mig och sade: "Var inte rädd. Jag är den förste och den siste och den som lever. Jag var död, och se, jag lever i evigheters evighet, och jag har nycklarna till döden och dödsriket."

Evangelium

Mark. 9:2-8

Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och Johannes och gick med dem upp på ett högt berg, där de var ensamma. Där förvandlades han inför dem: hans kläder blev skinande vita, så vita som ingen blekning i världen kan göra några kläder. Och de såg både Mose och Elia som stod och talade med Jesus. Då sade Petrus till Jesus: "Rabbi, det är bra att vi är med. Låt oss göra tre hyddor, en för dig, en för Mose och en för Elia." Han visste inte vad han skulle säga, de var alldeles skräckslagna. Då kom ett moln och sänkte sig över dem, och en röst hördes ur molnet: "Detta är min älskade son. Lyssna till honom." Och plötsligt, när de såg sig om, kunde de inte se någon annan där än Jesus.

Tredje årgången

Första läsningen

2 Mos. 34:29-35

När Mose gick ner från Sinaiberget och hade med sig förbundstecknet, de två tavlor, utgick det en strålgans från hans ansikte, därför att han hade talat med Gud, men han märkte det inte. Då Aron och alla israeliterna såg strålgansen från Moses ansikte vågade de inte komma emot honom. Men Mose ropade på dem, och då kom Aron och alla hövdingarna i menigheten till honom, och han talade med dem. Sedan kom alla israeliterna fram, och Mose gav dem alla de befallningar som han hade fått av Herren på Sinaiberget. När Mose hade talat satte han en mask för ansiktet. Varje gång Mose trädde fram inför Herren för att tala med honom tog han av masken tills han gick ut igen. När han hade kommit ut talade han om för israeliterna vad Herren hade befallt. Då såg israeliterna hur Moses ansikte strålade, och Mose satte masken för ansiktet tills han åter skulle gå in och tala med Herren.

Andra läsningen

2 Kor. 3:7-18

Redan dödens tjänst, som byggde på bokstäver inhuggna i stentavlor, tillkom under en sådan härlighet att israeliterna måste vända bort blicken från Moses ansikte; så stark var strålgansen från hans ansikte, fast den snart försvann. Hur mycket större härlighet skall då inte omge Andens tjänst! Om domens tjänst hade sin härlighet, hur mycket rikare på härlighet måste då inte rättfärdighetens tjänst vara. Det som förr hade sin härlighet visar sig inte ha någon, så snart den jämförs med den överväldigande härligheten. Ty om det som försvinner hade härlighet, hur mycket större är inte härligheten hos det som består.

När jag nu har detta hopp kan jag uppträda med stor frimodighet och gör inte som Mose. Han dolde sitt ansikte med en duk för att israeliterna inte skulle se hur det som var på väg att försvinna tog slut. Och deras förstånd blev förstockat, ty ännu i denna dag hänger den slöjan kvar när det gamla förbundets skrifter läses upp, och den lyfts inte bort eftersom det är genom Kristus den försvinner. Än i dag ligger en slöja över deras hjärtan när man läser ur Moses lag. Men för den som vänder sig till Herren tas slöjan bort. Herren, det är Anden, och där Herrens ande är, där är frihet. Och alla vi som utan slöja för ansiktet skådar Herrens härlighet förvandlas till en och samma avbild; vi förhärligas av denna härlighet som kommer från Herren, Anden.

Evangelium

Luk. 9:28–36

Ungefär en vecka senare tog Jesus med sig Petrus och Johannes och Jakob och gick upp på berget för att be. Medan han bad förvandlades hans ansikte, och hans kläder blev vita och lysande. Och två män samtalade med honom. Det var Mose och Elia som visade sig i härlighet, och de talade om hans uttåg ur världen som han skulle fullborda i Jerusalem. Petrus och de andra hade fallit i djup sömn men vaknade och såg hans härlighet och de båda männen som stod tillsammans med honom. När dessa skulle lämna honom sade Petrus till Jesus: ”Mästare, det är bra att vi är med. Låt oss göra tre hyddor, en för dig och en för Mose och en för Elia” – han visste inte vad han sade. Men medan han talade kom ett moln och sänkte sig över dem, och när de försvann i molnet blev lärjungarna förskräckta. En röst hördes ur molnet: ”Detta är min son, den utvalde. Lyssna till honom”, och när rösten ljöd stod Jesus där ensam. Lärjungarna teg om vad de hade sett, och vid den tiden berättade de ingenting för någon.

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud.
På det heliga berget lät du lärjungarna se Jesu härlighet för att de skulle lyssna till honom.
Ge oss det liv som din Son har uppenbarat och låt oss med honom få del i din härlighet.
Genom vår Herre, Jesus Kristus.

2.

Herre Jesus Kristus.
Du uppenbarade din härlighet och lät lärjungarna se himlen öppen.
Vi ber dig:
Trösta och gläd oss med vissheten om att du är med oss alla dagar intill tidens slut.
Låt din kraft växa i oss, så att vi en gång får se din härlighet och med alla dina heliga blir lika dig.
Hör oss du som med Fadern och den heliga Anden lever och härskar i evighet.

3.

Gud, himmelske Fader.
På förklaringsberget uppenbarade du Jesu himmelska härlighet.
Upplys våra hjärtan med ditt ord och din Ande,
så att vi litar på den frälsning som din Sons död och uppståndelse har gett oss.
Led oss in i det ljus som du lät lysa i honom,
och låt oss med honom få vara med i ditt himmelska rike.
Hör oss du som med Sonen och den heliga Anden lever och härskar i evighet.

Nionde söndagen efter pingst

Sanning och sken

En kristen människa måste kämpa för att skilja sanning från lögn och rätt från orätt. Om hon känner Gud och frågar efter hans vilja leds hon fram till sanningen.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

- I 504 Ljus av ljus, o morgonstjärna
203 Lovad vare Gud som sänder
503 Min Gud och Fader kära
- Dps 158 Förbliv hos oss, o Jesus Krist
167 Sin enda grund har kyrkan
201 Ordet om Guds nåd och frälsning

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Du som älskar ett uppriktigt hjärta,
ge mig vishet i mitt innersta.

Ps. 51:8

Psalm

Dina gärningar, Herre, ger mig glädje,
jag jublar över vad du har gjort.
Herre, vilken storhet i ditt verk,
vilket djup i dina planer!
Den enfaldige kan inte förstå det,
en dåre fattar inte detta:
om än de gudlösa växer som gräs
och ogärningsmännen blomstrar,
skall de ändå förgöras för alltid.
Men du, Herre, är upphöjd i evighet.
Ja, dina fiender, Herre,
dina fiender skall gå under
och ogärningsmännen skingras.
De rättfärdiga grönskar som palmer,
växer höga som cedrar på Libanon.

De är planterade i Herrens hus
och grönskar på vår Guds förgårdar.
Ännu i hög ålder skjuter de skott,
de är fulla av sav och kraft
och vittnar om att Herren är rättvis,
min klippa – i honom
finns ingen orätt.

Ps. 92:5–10, 13–16

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag vill besjunga dina storverk,
Herre, min Gud,
den trofasthet som endast du
kan visa.

Ps. 71:16

Första årgången

Första läsningen

5 Mos. 12:32–13:4

Mose talade till Israel:

Alla de föreskrifter som jag ger er skall ni troget följa. Lägga inte till något och dra inte ifrån något.

Om en profet eller drömskådare träder fram hos dig, utlovar ett tecken eller under och vill övertala dig att tjäna andra gudar, som du inte känner, och om detta tecken eller under inträffar, skall du inte lyssna till vad en sådan profet eller

drömskådare säger, ty Herren, er Gud, vill sätta er på prov för att se om ni verkligen älskar Herren, er Gud, av hela ert hjärta och med hela er själ. Herren, er Gud, skall ni följa, honom skall ni frukta, hans bud skall ni hålla, honom skall ni lyda, honom skall ni tjäna och hålla er till.

eller

Job 28:7-16, 23-28

Stigen dit är okänd för örnen,
falkens öga har inte sett den,
den trampas inte av stolta rovdjur,
lejonet går inte där.
Människan ger sig på den hårda stenen
och vänder bergen ut och in.
Hon hugger gångar in i klippan,
och alla slags dyrbarheter blottas för ögat.
Vattenådror täpper hon till,
och det som var dolt förs upp i ljuset.
Men visheten, var finns den?
Var är den plats där insikten bor?
Människan vet inte vägen till den,
man finner den inte i de levandes land.
"Den är inte hos mig", säger Djupet,
och Havet säger: "Här finns den inte."
Den kan inte köpas för guld,
inte betalas med silver,
den förvärvas inte med guld från Ofir,
med dyrbar onyx och safir.
Men Gud känner vägen till den,
han vet var visheten bor.
Hans blick når till jordens ände,
allt under himlen ser han.
När han bestämde vindens vikt
och vattnets mängd och mått,
när han stadgade en lag för regnet
och fastställde åskvädrens bana,
då såg han visheten och granskade den,
lärde känna den och utforskade den.
Till människan sade han:
"Att frukta Herren, det är vishet,
att sky det onda är insikt."

Andra läsningen

1 Joh. 4:1-6

Mina kära, sätt inte tro till alla andar utan pröva om de kommer från Gud, ty många falska profeter har gått ut i världen. Så kan ni se vilken ande som är Guds: varje ande som erkänner att Jesus Kristus har kommit i mänsklig gestalt är från Gud, men den ande som förnekar Jesus är inte från Gud. Det är Antikrists ande, som ni har hört skall komma och som redan nu är i världen. Men ni, mina barn, är från Gud och ni har besegrat de falska profeterna, ty han som är i er är större än han som är i världen. De kommer från världen, och därför talar de som världen, och världen lyssnar på dem. Men vi kommer från Gud. Den som känner Gud, han lyssnar på oss; den som inte kommer från Gud, han lyssnar inte på oss. Så kan vi skilja mellan sanningens ande och villfarelsens ande.

Evangelium

Matt. 7:15-23

Jesus sade till sina lärjungar:

"Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar. På deras frukt skall ni känna igen dem. Plockar man kanske druvor på törnen eller fikon på tistlar? Så bär varje gott träd bra frukt, men ett uselt träd bär dålig frukt. Ett gott träd kan inte bära dålig frukt, inte heller kan ett uselt träd bära bra frukt. Varje träd som inte bär bra frukt huggs ner och kastas i elden. På deras frukt skall ni alltså känna igen dem.

Inte alla som säger 'Herre, herre' till mig skall komma in i himmelriket, utan bara de som gör min himmelske faders vilja. På den dagen skall många säga till mig: 'Herre, herre, har vi inte profeterat i ditt namn och gjort många underverk i ditt namn?' Då skall jag säga dem som det är: 'Jag känner er inte. Försvinn härifrån, ni onskans hantlangare!'"

Andra årgången

Första läsningen

1 Kung. 18:21–26, 36–39

Elia trädde fram inför hela folket och sade: "Hur länge skall ni hålla på så här och inte veta vilket ben ni skall stå på? Är det Herren som är Gud, så följ Herren, är det Baal, så följ Baal." Men de svarade inte ett ord. Då sade Elia till dem: "Jag är den ende av Herrens profeter som är kvar, medan Baals profeter är fyrahundra femtio. Ge oss nu två ungtjurar, och låt dem välja den ena åt sig. De får stycka den och lägga den på veden, men de får inte tända eld. Den andra tjuren gör jag i ordning och lägger på veden, utan att tända eld. Sedan anropar ni er gud och jag anropar Herren; den som svarar med eld, han är Gud." Folket sade ja till förslaget. Då vände sig Elia till baalsprofeterna. "Välj ut en av tjurarna och gör i ordning den", sade han. "Ni får börja, ni är flest. Anropa er gud, men tänd inte någon eld." Då tog de den tjur de hade fått och gjorde i ordning den. Sedan åkallade de Baal oavbrutet från morgonen ända till middagstiden: "Baal, svara oss!" Men det kom inget ljud och inget svar. Då började de hoppa kring altaret som de hade rest.

När tiden för matoffret var inne trädde profeten Elia fram och bad: "Herre, Abrahams, Isaks och Israels Gud, låt det i dag bli uppenbart att du är Gud i Israel, att jag är din tjänare och att det är på din befallning jag har gjort allt detta. Svara mig, Herre, svara mig, så att detta folk inser att det är du, Herre, som är Gud och att det är du som har vänt deras hjärtan bort från dig." Då slog Herrens eld ner och förtärde offret och veden, stenarna och jorden och slickade upp vattnet i diket.

Folket såg vad som hände och föll ner på sina ansikten och ropade: "Det är Herren som är Gud, det är Herren som är Gud."

Andra läsningen

Hebr. 4:1–2, 9–13

Låt oss alltså se till att ingen av er tror sig vara för sent ute, medan löftet att få komma in i hans vila ännu står kvar. Också vi har fått del av det glada budskapet alldeles som de en gång. För dem som då hörde ordet var det till ingen nytta, eftersom de inte tog emot det i tro.

Så har Guds folk alltjämt en sabbat att vänta. Ty att gå in i Guds vila är att vila ut från sitt verk, så som Gud vilade från sitt. Låt oss därför göra allt vi kan för att komma in i den vilan, så att ingen bringas på fall genom samma slags ohörsamhet.

Ty Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger så djupt att det skiljer själ och ande, led och märg och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar. Ingenting kan döljas för honom, allt skapat ligger naket och blottat för hans öga. Och inför honom är det vi skall avlägga räkenskap.

Evangelium

Matt. 7:13–14

Jesus sade:

"Gå in genom den trånga porten. Ty den port är vid och den väg är bred som leder till fördärvet, och det är många som går in genom den. Men den port är trång och den väg är smal som leder till livet, och det är få som finner den."

Tredje årgången

Första läsningen

Jer. 7:1-7

Detta ord kom till Jeremia från Herren: Ställ dig i porten till Herrens hus. Där skall du ropa ut detta budskap:

Hör Herrens ord alla från Juda som går in genom dessa portar för att tillbe Herren! Så säger Herren Sebaot, Israels Gud: Ändra era liv och era gärningar, så skall jag bo bland er på denna plats. Lita inte på lögnen som "Här är Herrens tempel, Herrens tempel, Herrens tempel." Men om ni verkligen ändrar era liv och era gärningar, om ni handlar rätt mot varandra, om ni inte förtrycker invandraren, den faderlöse och änkan, inte låter oskyldigt blod flyta på denna plats och inte skadar er själva genom att följa andra gudar, då skall jag bo bland er på denna plats, i det land som jag gav åt era fäder från urminnes tid och för all framtid.

Andra läsningen

Hebr. 12:14-17

Sträva efter fred med alla och efter den helgelse utan vilken ingen får se Herren. Vaka över att ingen kommer bort från Guds nåd och att inte någon bitter rot skjuter skott och blir ett fördärv som angriper många. Se till att ingen gör sig skyldig till otukt eller gudlöshet som Esau, som för ett enda mål mat sålde sin rätt som förstfödd. Ni vet ju att när han efteråt gjorde anspråk på välsignelsen blev han avvissad fast han bad om den under tårar; han fick inget tillfälle att ångra sig.

Evangelium

Matt. 7:24-29

Jesus sade:

"Den som hör dessa mina ord och handlar efter dem är som en klok man som byggde sitt hus på berggrund. Regnet öste ner, floden kom, vindarna blåste och kastade sig mot huset, men det rasade inte, eftersom det var byggt på berggrund. Och den som hör dessa mina ord men inte handlar efter dem är som en dåre som byggde sitt hus på sand. Regnet öste ner, floden kom, vindarna blåste och störtade sig mot hans hus, och det rasade, och raset blev stort."

När Jesus hade avslutat detta tal, var folket överväldigat av hans undervisning, för han undervisade med makt och inte som deras skriftlärda.

Dagens bön

1.

Levande, evige Gud.

Vi tackar dig för ditt ord,
det oföränderliga och levande.

Hjälp oss, Gud, att inte gå vilse från dig.

Hjälp oss att skilja sanning och lögn
från varandra.

Ge din församling kloka arbetare

och lär oss att fråga efter din vilja i allt.

Detta ber vi om i Jesu namn.

2.

Fader.

Som ett fruktbart träd

skiljer sig från det som är dött,

så skiljer sig ljuset i allt det sanna

från mörkret i all osanning.

Fader, tack för att ditt ord

aldrig förmörkas.

Låt ingenting föra oss vilse.

Gör vår tro levande.

I Jesu namn.

3.

Gud, vår himmelske Far,
du vet hur lätt vi går vilse,
hur vi ser till det som är
endast yta och bländverk,
hur vi väljer enkla genvägar.
Du skilde ljus från mörker.
Hjälp oss att skilja det som är rätt
från det som är orätt,
så att vi kan leva efter din vilja.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

4.

Jesus, vår Frälsare,
tack för att du ger oss liv i överflöd.
Lär oss att skilja mellan det sanna
och det falska
så att vi får en fast grund för vårt liv.
Vi ber i ditt namn.

Tionde söndagen efter pingst

Trofast förvaltning av Guds gåvor

Denna söndags texter uppmanar oss att trofast och ansvarsfullt förvalta de gåvor vi fått av Gud. En kristen människa bör använda givna möjligheter med klokhet och insikt, och utan att tumma på sanningen. Hennes handlingar skall i alla livets skiften styras av trohet också i det lilla.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 318 Min gode Gud, jag beder dig
467 Sänd av himlens sol en strimma

Dps 249 Herre, du har anförtrött
466 Herre, din dag var också lik

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Herre, låt mitt rop tränga fram till dig,
ge mig förstånd, som du har sagt.
Ps. 119:169

Psalm

Underbara är dina lagbud,
därför lyder jag dem.
När dina ord öppnar sig ger de ljus,
åt de oerfarna ger de förstånd.
Jag lyssnar begärligt, med öppen mun,
ty jag längtar efter dina bud.
Vänd dig till mig och visa mig nåd,
som du gör med dem som älskar
ditt namn.
Led mina steg, som du har lovat,
låt ingen ondskas få makt över mig.
Befria mig från människors förtryck,
så skall jag följa dina befallningar.

Låt ditt ansikte lysa över din tjänare
och lär mig dina stadgar.

Tårar strömmar från mina ögon,
för att man inte håller din lag.

Ps. 119:129–136

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Rättfärdig är du, Herre,
och rättvisa är dina lagar.

Ps. 119:137

Första årgången

Första läsningen

Ordspr. 3:3–8

Låt godhet och sanning förbli hos dig.
Bind dem kring din hals,
skriv dem på ditt hjärtas tavla.
Då blir du uppskattad för din klokhet
av både Gud och människor.
Förtrösta på Herren av hela ditt hjärta
och lita inte till ditt eget förstånd.
Tänk på honom var du än går,
så skall han jämna vägen för dig.
Tyck inte att du själv är vis,
frukta Herren och fly det onda.
Det ger hälsa åt din kropp,
kraft åt alla dess ben.

eller

2 Krön. 1:7-12

Under natten visade sig Gud för Salomo och sade till honom: "Be om vad du vill. Jag skall ge dig det." Salomo svarade Gud: "Du visade stor godhet mot min far David och har gjort mig till kung efter honom. Herre, min Gud, låt nu ditt löfte till min far David gå i uppfyllelse. Du har gjort mig till kung över ett folk lika talrikt som stoftkornen på jorden. Ge mig därför vishet och kunskap, så att jag kan leda detta folk. Vem kan annars råda över ditt folk, som är så stort?"

Gud sade till Salomo: "Eftersom du önskade detta och inte bad om gods och guld och ära eller om dina ovänners död och inte heller bad om ett långt liv utan om vishet och kunskap, så att du kan råda över mitt folk, som jag har gjort dig till kung över, får du nu vishet och kunskap. Gods och guld och ära skall jag också ge dig, mer än vad någon kung före dig har haft och någon efter dig kommer att få."

Andra läsningen

1 Petr. 4:7-11

Nu är slutet på allting nära. Var då samlade och nyktra, så att ni kan be. Framför allt skall ni älska varandra hängivet, ty kärleken gör att många synder blir förlåtna. Var gästfria mot varandra utan att knota. Tjåna varandra, var och en med den nådegåva han har fått, som goda förvaltare av Guds nåd i dess många former. Den som talar skall komma ihåg att han får sina ord från Gud, den som tjänar att han tjänar med den styrka Gud ger. Låt Gud förhårligas i allt detta genom Jesus Kristus. Hans är härligheten och makten i evigheters evighet, amen.

Evangelium

Luk. 16:1-9

Jesus sade till sina lärjungar: "Det var en rik man som hade en förvaltare, och denne beskylldes för att förskingra hans förmögenhet. Mannen kallade till sig honom och sade: 'Vad är det jag hör om dig? Lämna in dina räkenskaper, du kan inte vara kvar som förvaltare.' Förvaltaren tänkte: 'Vad skall jag göra nu när min herre avskedar mig? Gräva orkar jag inte, och tigga skäms jag för. Jo, jag vet vad jag skall göra så att folk tar emot mig i sina hus, när jag mister min tjänst.' Han skickade efter dem som var skuldsatta hos hans herre, en i sänder, och frågade den förste hur mycket han var skyldig. 'Hundra krus olja', svarade mannen. Då sade han: 'Här är ditt skuldebrev, sätt dig genast ner och skriv femtio.' Sedan frågade han näste man: 'Och du, hur mycket är du skyldig?' – 'Hundra tunnor vete.' Då sade han: 'Här är ditt skuldebrev. Skriv åttio.'"

Och Herren berömde den ohederlige förvaltaren för att han hade handlat klokt. "Denna världens människor betar sig klokare mot sina egna än ljusets människor gör. Ja, jag säger er: använd den ohederliga mammon till att skaffa er vänner som tar emot er i evighetens hyddor när mammon lämnar er i sticket."

Andra årgången

Första läsningen

Ordspr. 14:21-22, 25, 31

Den som föraktar sin broder är en syndare, lycklig den som tar sig an en nödställd.

Ränksmidaren går alltid vilse,
den som vill gott möter trofast kärlek.

Ett sannfärdigt vittne räddar liv,
en menedare bedrar.

Att förtrycka de ringa är att smäda
deras skapare,
ärar honom gör den som hjälper de fattiga.

Andra läsningen

2 Kor. 8:9–15

Ni känner vår herre Jesu Kristi stora gåva: han, som var rik, blev fattig för er skull, för att ni skulle bli rika genom hans fattigdom. Det är ett råd jag ger er, och det kan ni ha nytta av, ni som i fjol påbörjade arbetet, och det med god vilja. Fullfölj nu arbetet, så att resultatet svarar mot den goda viljan – allt efter er förmåga. Har någon bara den goda viljan, så är han välkommen med vad han har och bedöms inte efter vad han inte har. Meningen är ju inte att andra skall få det bättre och ni få det svårt. Nej, det är en fråga om jämvikt; nu skall ert överflöd avhjälpa deras brist, för att en annan gång deras överflöd skall avhjälpa er brist. Så blir det jämvikt, som det står skrivet: *Han med mycket fick inte för mycket, han med litet fick inte för litet.*

Evangelium

Matt. 25:14–30

Jesus sade:

”Det blir nämligen som när en man skulle resa bort och kallade till sig sina tjänare och lät dem ta hand om hans egendom. Den ene gav han fem talenter, den andre två, den tredje en, åt var och en efter hans förmåga. Sedan reste han därifrån. Den som hade fått fem talenter gav sig genast i väg och gjorde affärer med dem så att han tjänade fem till. Den som hade fått två talenter tjänade på samma sätt två till. Men den som hade fått en talent gick och

grävde en grop och gömde sin herres pengar. Efter lång tid kom tjänarnas herre tillbaka och krävde redovisning av dem. Den som hade fått fem talenter kom och lämnade fram fem till och sade: ’Herre, du gav mig fem talenter. Här är fem till som jag har tjänat.’ Hans herre sade: ’Bra, du är en god och trogen tjänare. Du har varit trogen i det lilla, jag skall anförtro dig mycket. Gå in till glädjen hos din herre.’ Den som hade fått två talenter kom fram och sade: ’Herre, du gav mig två talenter. Här är två till som jag har tjänat.’ Hans herre sade: ’Bra, du är en god och trogen tjänare. Du har varit trogen i det lilla, jag skall anförtro dig mycket. Gå in till glädjen hos din herre.’ Den som hade fått en enda talent steg också fram. ’Herre’, sade han, ’jag visste att du är en hård man, som skördar där du inte har sått och samlar in där du inte har strött ut. Jag var rädd och gick och gömde din talent i jorden. Här har du vad som är ditt.’ Hans herre svarade honom: ’Du är en slö och dålig tjänare, du visste att jag skördar där jag inte har sått och samlar in där jag inte har strött ut. Då skulle du ha lämnat mina pengar till banken, så att jag hade kunnat få igen dem med ränta när jag kom. Ta nu ifrån honom talenten och ge den åt mannen med de tio talenterna. Var och en som har, han skall få, och det i överflöd, men den som inte har, från honom skall tas också det han har. Kasta ut den oduglige tjänaren i mörkret där ute.’ Där skall man gråta och skära tänder.”

Tredje årgången

Första läsningen

Ordspr. 3:27–32

Neka ingen en skäligen gåva
när det står i din makt att hjälpa.
Om du har något, svara då inte din broder:

”Kom tillbaka i morgon, då skall du få.”
Anstifta inget ont mot din broder,
som tror sig bo trygg i din närhet.
Tvista inte med någon utan fog,
med en som inte har gjort dig något ont.
Avundas inte våldsverkaren,
slå inte in på de vägar han går.
Herren avskyr den som är falsk,
men de rättrådiga har hans vänskap.

eller

1 Mos. 41:46–49, 53–57

Josef var 30 år när han stod inför farao, kungen av Egypten.

Josef lämnade farao och företog en resa genom hela Egypten. Under de sju överflödsåren gav landet rika skördar, och under dessa sju år av överflöd i Egypten lät Josef samla in alla livsmedel och lagra dem i städerna: i varje stad lagrades de grödor som vuxit på åkrarna runt omkring. Josef lade upp förråd av spannmål i stor mängd, den var som havets sand. Till sist fick man sluta räkna, det gick inte att hålla räkning längre.

När de sju överflödsåren i Egypten var förbi började de sju hungeråren, så som Josef hade förutsagt. Alla länder drabbades av hungersnöd, men överallt i Egypten hade man bröd. När man började känna av hungersnöden över hela Egypten och folket ropade till farao efter bröd svarade han: ”Gå till Josef och gör som han säger.” Då nu hungersnöden hade drabbat hela landet öppnade Josef alla spannmålsförråden och sålde säd till egypterna, eftersom hungersnöden var svår i Egypten. Och från hela jorden kom man till Egypten för att köpa säd av Josef, ty det var svår hungersnöd överallt.

Andra läsningen

Hebr. 10:19–25

Så kan vi då, mina bröder, tack vare Jesu blod frimodigt gå in i helgedomen på den nya och levande väg genom förhänget – hans kropp – som han har invigt åt oss. Vi har en stor överstepräst som är satt att råda över Guds hus. Låt oss därför träda fram inför Gud med uppriktigt hjärta och i full trosvisshet, med ett hjärta som renats och inte vet av någon synd och med en kropp som badats i klart vatten. Låt oss orubbligt fortsätta att bekänna vårt hopp, ty han som gav oss löftena är trofast. Låt oss ge akt på varandra och sporra varandra till kärlek och goda gärningar, och låt oss inte försumma våra sammankomster, som några brukar göra, utan uppmuntra varandra, och detta så mycket mer som ni ser att dagen närmar sig.

eller

Apg. 20:17–24

Från Miletos skickade Paulus emellertid bud till Efesos och kallade till sig församlingens äldste. När de infunnit sig sade han till dem: ”Ni vet hur jag har uppträtt bland er hela tiden, från första dagen jag kom hit till Asien. Jag har tjänat Herren i all ödmjukhet, under tårar och under prövningar som jag har utsatts för genom judarnas anslag. Jag har inte varit rädd för att låta er veta det som gagnar er, utan har undervisat er om det, offentligt och i hemmen, och jag har enträget uppmanat både judar och greker att omvända sig till Gud och tro på vår herre Jesus. Nu känner jag mig tvingad att resa till Jerusalem utan att veta vad som skall möta mig där. Jag vet bara att den heliga anden i stad efter stad försäkrar att bojour och lidanden väntar mig. Men jag anser inte att mitt liv har något värde för mig; jag vill bara fullborda mitt lopp och

det uppdrag som jag har fått av herren Jesus: att vittna om Guds nåderika evangelium.”

Evangelium

Luk. 12:42–48

Jesus sade: ”Tänk er en trogen och klok förvaltare som av sin herre blir satt att ha hand om tjänstefolket och dela ut maten åt dem i rätt tid. Salig den tjänaren, när hans herre kommer och finner att han gör vad han skall. Sannerligen, han skall låta honom ta hand om allt han äger. Men om den tjänaren tänker: Det dröjer innan min herre kommer, och så börjar slå tjänstefolket och äta och dricka sig full, då skall hans herre komma en dag när han inte väntar honom och vid en tid som han inte vet om och hugga ner honom och låta honom dela lott med de trolösa. Den tjänaren som vet vad hans herre vill men ingenting förbereder och inte handlar efter hans vilja, han skall piskas med många rapp. Men den som av okunnighet gör sådant som förtjänar prygel, han skall bara piskas med några få rapp. Av den som har fått mycket skall det krävas mycket, och den som har anförtrotts mycket skall få svara för desto mera.”

Dagens bön

1.

Gud, vår himmelske Far.
Du har anförtrott oss dina goda gåvor.
Gör oss kloka och trofasta
i allt vad vi gör.
Gör oss starka och uthålliga
när vi tjänar dig och varandra.
Gör oss lyhörda och trogna i vår kärlek.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Helige Gud.
Allt vi äger har vi fått av dig
och till dig skall vi återlämna allt.
Hjälp oss att vara pålitliga tjänare
som inte förlösar och missbrukar
dina gåvor.
Tack för att du bär oss med din nåd,
som du ger oss genom Jesus Kristus,
vår Herre.

3.

Helige Gud,
du ger oss din värld.
Hjälp oss ta vara på
det som du har lagt i våra händer.
Du känner vår otillräcklighet.
När vi talar, påminn oss då om
att du har gett oss orden.
I Jesu Kristi namn.

Elfte söndagen efter pingst

Kallelsetider

Denna söndag infaller i närheten av den dag då templet enligt judisk tradition förstördes (den nionde dagen i månaden Av). Det traditionella evangeliet syftar på denna händelse.

Israels, Guds egendomsfolks, historia visar att det i livet finns vissa tider då enskilda människor och hela samfund på ett särskilt sätt ställs inför avgöranden. Tilliten till egen förmåga och mänsklig visdom kan i dessa situationer hindra oss från att höra Guds röst och följa hans vilja. Om kallelsetiderna gäller ordet: "Om ni hör hans röst i dag, förhärda inte era hjärtan."

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 477 O mänska, har du väl rätt betänkt
353 Min själ, nu är tid

Dps 411 Skynda, o själar
427 I tro under himmelens skyar

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Lyckligt det folk som har Herren
till Gud,
det folk han valt till sin egendom!
Ps. 33:12

Psalm

Hör, mitt folk, jag vill varna dig!
Om du ändå ville höra mig, Israel!
Ingen främmande gud får finnas
hos dig,
en utländsk gud får du inte tillbe.
Jag är Herren, din Gud,
som förde dig ut ur Egypten.
Öppna din mun så skall jag fylla den!

Men mitt folk hörde inte på mig,
Israel ville inte veta av mig.
Då lät jag dessa förstockade hållas,
de fick följa sina egna planer.
Om ändå mitt folk ville höra mig,
om Israel ville följa min väg!
Då skulle jag genast kväsa
deras fiender,
gripa in mot deras motståndare,
så att de som hatar Herren
måste krypa för honom,
fyllda av skräck för evigt.
Då skulle jag ge dem finaste vete,
mätta dem med honung ur klippan.

Ps. 81:9-17

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Sök Herren medan han låter
sig finnas,
åkalla honom medan han är nära.
Jes. 55:6

Första årgången

Första läsningen

Jer. 18:1–10

Detta ord kom till Jeremia från Herren: Gå ner till krukmakarens hus. Där skall jag låta dig höra mina ord.

Då gick jag ner till krukmakarens hus och fann honom i arbete vid drejskivan. Ibland misslyckades lerkärlet som kruk-makaren formade med sina händer, och då gjorde han om det till ett nytt kärl, så som han ville ha det.

Herrens ord kom till mig: Skulle jag inte kunna göra med er, Israels folk, så som denne krukmakare gör, säger Herren. Som leran i krukmakarens händer, så är ni i mina händer, Israels folk. Ena gången hotar jag att rycka upp, vräka omkull och förstöra ett folk och ett rike. Men om det folk jag hotat vänder om från sin ondska, ångrar jag mig och gör inte det onda jag tänkt tillfoga dem. En annan gång lovar jag att bygga upp och plantera ett folk och ett rike. Men om de gör det som är ont i mina ögon och inte lyder mig, ångrar jag mig och gör inte det goda jag lovat dem.

Andra läsningen

Upp. 3:1–6

Skriv till ängeln för församlingen i Sardes:

Så säger han som har Guds sju andar och de sju stjärnorna. Jag känner dina gärningar, det heter om dig att du lever, men du är död. Vakna upp och stärk det som finns kvar och som var nära att dö. Ty jag har funnit att dina gärningar inte håller måttet inför min Gud. Kom ihåg vad du har hört och tagit emot, och bevara det och vänd om. Ty om du inte vaknar skall jag komma som en tjuv, och du skall inte veta vilken stund jag kommer över dig. Men du har några få i Sardes som inte har

fläckt sina kläder, och de skall vandra med mig i vita kläder eftersom de har förtjänat det. Den som segrar skall alltså kläs i vita kläder, och jag skall inte stryka hans namn ur livets bok, och jag skall kännas vid hans namn inför min fader och inför hans änglar. Du som har öron, hör vad Anden säger till församlingarna!

Evangelium

Luk. 19:41–48

När Jesus kom närmare och såg staden började han gråta över den och sade: ”Om du denna dag hade förstätt, också du, vad som ger dig fred! Men nu är det fördolt för dig. Det skall komma en tid då du får se dina fiender bygga vallar runt dig och omringa dig och ansätta dig från alla håll. De skall slå dig och ditt folk till marken, och de skall inte lämna sten på sten, eftersom du inte förstod att tiden var inne för Guds besök.”

När han kom till templet körde han ut dem som drev handel där och sade till dem: ”Det står i skriften: *Mitt hus skall vara ett bönens hus*. Men ni har gjort det till ett rövarnäste.” Sedan undervisade han varje dag i templet. Överstepräster och de skriftlärda och alla folkets ledare försökte röja honom ur vägen, men de visste inte hur de skulle göra, för han hade hela folket med sig och alla lyssnade på honom.

Andra årgången

Första läsningen

Jer. 6:16–19

Så sade Herren:

Slå in på vägarna från fordom,
fråga efter de gamla stigarna,
efter den rätta vägen.

Ta den vägen, och ni skall finna vila.

Men de svarade: "Det vill vi inte."
Jag satte väktare över er –
lystra när hornet ljuder!
Men de svarade: "Det vill vi inte."
Lyssna därför, alla folk,
lägg noga märke till vad som sker med dem!
Lyssna, jord:
Jag låter olyckan drabba detta folk,
en följd av deras onda anslag,
ty de har inte brytt sig om mina ord
och min lag har de förkastat.

Andra läsningen

Rom. 11:17–24

Om några av olivträdets grenar har brutits bort och du, som är en gren av en vildoliv, har ympats in i stället och får del av saven från det äkta trädets rot, så förhäv dig inte över de andra grenarna. Om du gör det skall du veta: det är inte du som bär roten utan roten som bär dig. Nu säger du kanske att grenarna bröts bort för att du skulle ympas in. Ja visst, de bröts bort därför att de inte trodde, men du är kvar därför att du tror. Var inte övermodig utan ta dig i akt; ty om Gud inte skonade de ursprungliga grenarna skall han inte heller skona dig. Du ser att Gud är både god och sträng: sträng mot dem som har fallit, god mot dig om du håller fast vid hans godhet; annars blir också du bortskuren. De andra blir däremot inympade, såvida de inte framhärdar i sin otro. Det står i Guds makt att ympa in dem igen. Ty om du skars ut ur den vildoliv som du av naturen hörde till och mot naturens ordning ympades in på ett odlat olivträd, hur mycket lättare kan då inte de äkta grenarna ympas in på sitt eget träd.

Evangelium

Luk. 4:23–30

Jesus sade till dem som hade samlats i Nasarets synagoga:

"Snart kommer ni med talesättet: Läkare, bota dig själv! och säger: Allt som vi har hört att du har gjort i Kafarnaum, gör det här i din hemstad också."

Sedan sade han: "Sannerligen, ingen profet blir erkänd i sin hemstad. Jag försäkrar: det fanns många änkor i Israel på Elias tid, när himlen inte gav regn på tre och ett halvt år och det blev svår hungersnöd i hela landet. Ändå sändes Elia inte till någon av dem utan till en änka i Sarefat nära Sidon. Och det fanns många spetsiska i Israel på profeten Elishas tid, och ändå blev ingen av dem botad, däremot syriern Naaman." Alla i synagogan blev ursinniga när de hörde detta, de sprang upp och drev honom ut ur staden och förde honom fram till branten av det berg som staden låg på för att stöta ner honom. Men han gick rakt igenom folkhoppen och fortsatte sin väg.

Tredje årgången

Första läsningen

1 Mos. 18:20–32

Herren sade: "Klagoropet från Sodom och Gomorra är starkt, och deras synd är mycket svår. Jag går ner och ser efter om de verkligen har handlat så illa som det verkar av klagoropet från staden, det rop som har trängt fram till mig. Om det inte är så, måste jag få veta det."

Männen gick vidare mot Sodom. Men Abraham stod kvar inför Herren. Och Abraham vände sig till Herren och sade: "Skall du verkligen förinta den rättfärdige tillsammans med den orättfärdige? Kanske finns det femtio rättfärdiga i staden. Skall

du då verkligen förinta den i stället för att skona den för de femtio rättfärdigas skull som bor där? Så kan du inte göra, döda den rättfärdige tillsammans med den orättfärdige, så att det går den rättfärdige på samma sätt som den orättfärdige. Så kan du inte göra! Skall inte den som är hela jordens domare göra vad som är rätt?" Herren sade: "Om jag finner femtio rättfärdiga i Sodom, skall jag för deras skull skona hela staden." Abraham fortsatte: "Jag dristar mig att tala till dig, Herre, jag som är jord och stoft. Kanske fattas det fem för att det skall bli femtio rättfärdiga? Skall du då förgöra hela staden för dessa fem människors skull?" Herren svarade: "Om jag finner fyrtiofem, skall jag inte förgöra den." Ännu en gång tog Abraham till orda: "Kanske finns där fyrtio?" Herren sade: "Då skall jag inte göra det, för de fyrtios skull." Abraham sade: "Bli inte vred, Herre, om jag talar, men kanske finns där trettio?" Herren svarade: "Om jag finner trettio, skall jag inte göra det." Då sade Abraham: "Jag dristar mig att tala till dig, Herre. Kanske finns där tjugo?" Herren svarade: "Då skall jag inte förgöra staden, för de tjugos skull." Abraham fortsatte: "Bli inte vred, Herre, om jag talar en sista gång, men kanske finns där tio?" Herren svarade: "Då skall jag inte förgöra staden, för de tios skull."

Andra läsningen

Hebr. 3:15-19

Det heter: *Om ni hör hans röst i dag, förhärda inte era hjärtan som under upproret. Vilka var det då som hörde och ändå gjorde uppror, om inte alla de som hade dragit ut ur Egypten under Mose? Vilka var honom förhatliga under fyrtio år, om inte de som hade syndat och blev liggande som lik i öknen? Vilka gällde eden att de inte skulle komma in i hans vila, om inte dem som hade vägrat att lyda? Så ser vi att det var för sin otro som de inte kunde komma in.*

Evangelium

Matt. 11:20-24

Jesus började anklaga de städer där han hade utfört så många underverk och förebrå dem att de inte hade omvänt sig: "Ve dig, Korasin! Ve dig, Betsaida! Ty om de underverk som har utförts hos er hade skett i Tyros och Sidon, så hade dessa städer för länge sedan omvänt sig i säck och aska. Men jag säger er: för Tyros och Sidon skall det bli lindrigare på domens dag än för er. Och du, Kafarnaum, skall du kanske bli upphöjt till himlen? Nej, du skall störtas ner i dödsriket. Ty om de underverk som har utförts i dig hade skett i Sodom, så hade staden stått kvar ännu i dag. Men jag säger er: för Sodoms land skall det bli lindrigare på domens dag än för dig."

Dagens bön

1.

Evige Gud och Herre.
Genom evangeliets ord söker du oss
och lovar oss liv i överflöd.
Låt din Ande leda oss,
så att vi förstår var vår trygghet finns
och inte avvisar dig när du kallar oss.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Allsmäktige Gud.
Genom Jesus Kristus öppnade du
vägen till dig.
Ofta har vi varit likgiltiga,
ofta har vi avvisat din nåd.
Förlåt vårt tvivel och vår otro.
Fader, gör oss vaksamma
så att vi märker när du kallar oss.
I Jesu Kristi namn.

3.

Gud, vår Far i himlen.
Du vet att vi inte kan överblicka vår tid,
men du har tiden i din hand.
Varje dag vilar i din vilja och i din nåd.
Lär oss ödmjukhet.
I Jesu Kristi namn.

4.

Jesus, Guds Son.
Du grät över Jerusalem
med kärlek och tungt hjärta.
Du såg att staden gick mot dom
och förstörelse.
Hjälp oss att ge akt på din kallelse
så att vi inte förlorar vår plats i ditt rike.
Låt oss se Guds helighet och storhet
i dina kraftfulla gärningar.
Dig vare ära i evighet.

Tolfte söndagen efter pingst

Självprovning

Guds ord uppmanar oss att granska oss själva och vår livsföring. När vi lär känna oss själva på rätt sätt är vi redo att ta emot nåden enbart som en gåva av Gud. Självtilräckligheten kan förvränga en människas verklighetsuppfattning. Vi kan börja tro att vi på egen hand skall kunna uppfylla Guds vilja.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 359 Till dig ur hjärtegrunden
356 Fader, du vars hjärta gömmer

Dps 352 Vart flyr jag för Gud
197 Du sänt oss, Gud, ditt helga ord

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Det offer du begär är
ett förkrossat hjärta,
en krossad och nedbruten människa
förkastar du inte, o Gud.
Ps. 51:19

Psalm

Mot dig, bara mot dig har jag syndat,
jag har gjort det som är ont
i dina ögon.
Du har rätt när du ställer mig
till svars,
den dom du fäller är rättvis.
I skuld är jag född,
i synd blev jag till i min moders liv.
Du som älskar ett uppriktigt hjärta,
ge mig vishet i mitt innersta.
Rena mig med isop från min synd,
tvätta mig vit som snö.

Låt mig få höra glädjerop
och lovsång,
låt den du har krossat få jubla.
Vänd bort din blick från mina synder,
stryk ut all min skuld.
Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta,
ge mig ett nytt och stadigt sinne.
Driv inte bort mig från din närhet,
ta inte ifrån mig din heliga ande.
Låt mig åter glädjas över att
du räddar,
håll mig uppe, ge mig ett villigt sinne.
Ps. 51:6–14

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Herre, öppna min mun,
jag vill sjunga ditt lov.
Ps. 51:17

Första årgången

Första läsningen

Ordspr. 28:13–14

Att dölja sina brott ger ingen framgång,
den som bekänner och ångrar sig
blir benådad.

Lycklig den som alltid fruktar,
den som förhärdar sig störtar i olycka.

eller

5 Mos. 9:1-6

Mose sade:

Hör, Israel! Du går nu över Jordan för att besegra folk som är större och mäktigare än du, besegra stora städer med skyhöga murar och besegra anakiterna, detta stora och högväxta folk som du känner till och om vilket det sägs: "Vem kan hålla stånd mot anakiterna?" Var nu förvissad om att Herren, din Gud, själv går före dig som en förtärande eld. Han skall förgöra dem, han skall låta dem kuvas av dig. Du skall fördriva dem och genast göra slut på dem, så som Herren har lovat dig.

När Herren, din Gud, jagar undan dem för dig får du inte tro att det är på grund av din rättfärdighet som Herren låter dig komma till detta land och ta det i besittning. Nej, det är de andra folkens ondska som gör att Herren driver undan dem för dig. Det är inte därför att du är rättfärdig och redlig som du får komma till deras land och ta det i besittning, utan det är på grund av deras ondska som Herren, din Gud, driver undan dessa folk för dig och därför att han vill hålla sin ed till dina fäder Abraham, Isak och Jakob. Du skall veta att det inte är på grund av din rättfärdighet som Herren, din Gud, ger dig detta rika land att ta i besittning, ty du är ett styvnackat folk.

Andra läsningen

Rom. 3:21-28 (29-31)

Men nu har Gud uppenbarat en rättfärdighet som inte beror av lagen men som lagen och profeterna har vittnat om – en rättfärdighet från Gud genom tron på Jesus Kristus, för alla dem som tror. Här görs ingen åtskillnad. Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud, och utan att ha förtjänat det blir de rättfärdiga av

hans nåd, eftersom han har friköpt dem genom Kristus Jesus. Gud har låtit hans blod bli ett försoningsoffer för dem som tror. Så ville han visa sin rättfärdighet, eftersom han förut hade lämnat synderna ostraffade, under uppskovets tid. I vår egen tid ville han visa sin rättfärdighet: att han är rättfärdig och gör den rättfärdig som tror på Jesus.

Vad blir då kvar av vår stolthet? Ingenting. Vilken lag säger det, gärningarnas? Nej, trons lag. Ty vi menar att människan blir rättfärdig på grund av tro, oberoende av laggärningar. (Eller är Gud bara judarnas Gud och inte hedningarnas? Jo, också hedningarnas, så visst som Gud är en, han som skall göra de omskurna rättfärdiga av tro och de oomskurna rättfärdiga genom tro. Upphäver vi då lagen genom tron? Inte alls! Vi befäster lagen.)

Evangelium

Luk. 18:9-14

Till några som litade på att de själva var rättfärdiga och som såg ner på alla andra riktade han denna liknelse: "Två män gick upp till templet för att be, den ene var farisé, den andre tullindrivare. Farisén ställde sig och bad för sig själv: 'Jag tackar dig, Gud, för att jag inte är som andra människor, tjuvar och bedragare och horkarlar, eller som tullindrivaren där. Jag fastar två gånger i veckan, jag lämnar tionde av allt jag köper.' Men tullindrivaren stod avsides och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen utan slog med händerna mot bröstet och sade: 'Gud, var nådig mot mig syndare.' Jag säger er: det var han som gick hem rättfärdig, snarare än den andre. Ty den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, men den som ödmjukar sig skall bli upphöjd."

Andra årgången

Första läsningen

Job 42:1–6

Job svarade Herren:
Jag vet att du förmår allt,
inget du föresatt dig är omöjligt för dig.
"Vem är du som döljer min visa plan
med ord utan förnuft?"
Ja, jag har talat om det jag inte begriper,
det som är för högt för mig,
det som jag inte vet något om.
"Lyssna nu, så skall jag tala,
ge mig besked när jag frågar!"
Förr hade jag bara hört om dig,
nu har jag sett dig med egna ögon.
Jag är tillintetgjord och ångrar mig,
i stoft och aska.

eller

1 Sam. 17:37–45, 48–50

David sade: "Herren som har räddat mig från både lejon och björn, han skall rädda mig från den där filistén." Då sade Saul till honom: "Gå. Herren är med dig."

Så klädde han David i sina egna kläder och satte på honom en hjälm av brons och ett harnesk. Sedan spände David fast svärdet utanpå kläderna och försökte gå i rustningen – det hade han aldrig tidigare prövat. "Nej, med allt det här kan jag inte gå", sade han till Saul, "jag har aldrig gjort det förr." Och så lade han av sig rustningen. Han tog sin kapp, valde ut fem släta stenar i bäcken och stoppade dem i sin herdeväska, sin ränsel.

Med slungan i handen gick han emot filistén. Filistén kom allt närmare med sköldbäraren framför sig. När filistén fick syn på David fnös han föraktfullt åt honom – det var ju bara en ung pojke, ljushyllt och vacker. "Tror du jag är en hund, eftersom du kommer emot mig med kappar?" frågade han. Så nedkallade filistén sina gudars förbannelse över David. "Kom

hit", ropade han, "så skall jag ge din kropp åt himlens fåglar och markens djur." David svarade: "Du kommer emot mig med svärd och spjut och sabel. Jag går emot dig i Herren Sebaots namn, hans som är Israels härars Gud och som du har smädat.

När nu filistén fortsatte framåt och kom allt närmare, sprang David med snabba steg fram mot hären för att möta honom. Han stack handen i väskan och tog upp en sten, sköt i väg den med slungan och träffade filistén så att stenen trängde in i pannan och han föll framstupa på marken. Så besegrade David filistén med slunga och sten. Han dräpte filistén utan svärd.

Andra läsningen

Rom. 7:14–25

Vi vet att lagen hör till det andliga. Men själv är jag av köttslig natur, såld till slav under synden. Ty jag förstår inte mitt sätt att handla. Det jag vill, det gör jag inte, men det jag avskyr, det gör jag. Men om jag gör det jag inte vill, då medger jag att lagen är något gott. Då är det inte längre jag som handlar, utan synden som bor i mig. Jag vet att det inte bor något gott i mig, det vill säga i min köttsliga natur. Viljan finns hos mig, men inte förmågan att göra det som är gott. Det goda som jag vill, det gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag. Men om jag gör det jag inte vill, då är det inte längre jag som handlar, utan synden som bor i mig. Jag har alltså upptäckt att eftersom det onda finns hos mig så är lagen något gott för mig som vill göra det goda – i mitt inre bejakar jag ju Guds lag. Men jag ser en annan lag i mina lemmar; den ligger i strid med lagen i mitt förnuft och gör mig till fånge hos syndens lag i mina lemmar. Jag är en människa, vem skall befria mig från denna dödens kropp? Men jag tackar Gud, genom Jesus Kristus, vår herre! Lämnad åt mig själv tjänar jag alltså med mitt förnuft Guds lag och med min köttsliga natur syndens lag.

Evangelium

Matt. 21:28–32

Jesus sade till översteprästerna och folkets äldste:

”Vad säger ni om det här: En man hade två söner. Han vände sig till den ene och sade: ’Min son, gå ut och arbeta i vingården i dag.’ Han svarade: ’Nej, det vill jag inte’, men sedan ångrade han sig och gick.

Mannen vände sig till den andre och sade samma sak. Han svarade: ’Jag skall gå, herre’, men han gick inte. Vilken av de båda gjorde som fadern ville?” De svarade: ”Den förste.”

Då sade Jesus till dem: ”Sannerligen, tullindrivare och horor skall komma före er till Guds rike. Johannes kom och han visade er vägen till rättfärdighet, men ni trodde inte på honom. Tullindrivarna och hororna trodde på honom, och ni såg det, men inte heller då ångrade ni er och trodde på honom.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 2:12–18

Herren Sebaot har bestämt en dag med dom över allt som är övermodigt och stolt,
över allt som skjuter i höjden och yvs,
över alla Libanons cedrar,
de höga och mäktiga,
och alla Bashans ekar,
över alla höga berg
och alla mäktiga höjder,
över alla stolta torn
och alla branta murar,
över alla långfärdsskepp
och alla praktfulla fartyg.
Då skall människans stolthet kuvas,
hennes högmod kväsas.

Herren ensam triumferar
den dagen.
Avgudarna skall utplånas.

Andra läsningen

1 Joh. 1:8–2:2

Om vi säger att vi är utan synd bedrar vi oss själva, och sanningen finns inte i oss. Om vi bekänner våra synder är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet. Om vi säger att vi inte har syndat gör vi honom till lögnare, och hans ord finns inte i oss.

Mina barn, detta skriver jag till er för att ni inte skall synda. Men om någon syndar har vi en som för vår talan inför Fadern, Jesus Kristus som är rättfärdig. Han är det offer som sonar våra synder och inte bara våra utan hela världens.

Evangelium

Matt. 23:1–12

Jesus talade till folket och sina lärjungar och sade: ”De skriftlärdade och fariseerna har satt sig på Moses stol. Gör därför allt vad de lär er och håll fast vid det, men handla inte som de gör, för de säger ett och gör ett annat. De binder ihop tunga bördor och lägger dem på människornas axlar, men själva rör de inte ett finger för att rätta till dem. Allt vad de företar sig gör de för att människorna skall lägga märke till dem. De skaffar sig breda böneremсор och stora manteltofsar. De tycker om att ha hedersplatsen på gästabuden och sitta främst i synagogan, och de vill bli hälsade på torgen och kallas rabbi av alla människor. Men ni skall inte låta er kallas rabbi, ty en är läromästare och ni är alla bröder. Ni skall inte kalla någon här på jorden för er fader, ty en är er fader, han som är i him-

len. Inte heller skall ni låta er kallas lärare, ty en är er lärare, Kristus. Den som är störst bland er skall vara de andras tjänare. Den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, och den som ödmjukar sig skall bli upphöjd.”

Dagens bön

1.

Gud vår Far.
Hjälp oss att i uppriktighet ångra
våra synder
och bekänna dem inför dig.
Du vet allting,
också det vi försöker skyla över.
Gud, du älskar oss.
Bara din kärlek kan hela våra inre sår.
Gör oss barmhärtiga mot varandra.
Ge oss tålamod med oss själva
och med våra medmänniskor.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Herre Jesus Kristus.
Redan före domen steg du, domare,
ner till den skyldige
och förlät honom alla hans överträdelser.
Redan innan han hade bättrat sig
såg du på honom med kärlek
och sträckte ut din hand.
Vi tackar dig för denna din stora nåd
och ber dig:
Låt oss aldrig glömma
att det är du som räddar oss
och inte vi själva.
Vi ber i ditt namn.

3.

Herre,
du har förbjudit oss
att döma och nedvärdera andra.
Men vi upphöjer oss själva
genom att trycka ned varandra.
Hindra oss från att slå de redan slagna
och att förringa andras tro.
Herre, tag ifrån oss vårt högmod.
Bryt våra inre bojor
så att vi kan leva i gemenskap med dig
och med varandra.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

Trettonde söndagen efter pingst

Jesus vår helare

Människan är skapad för att prisa Guds namn. Synden hindrar henne att göra det, men Jesus kan ge oss seende ögon, hörande öron och en tunga som prisar Guds gärningar. Jesu gärningar vittnar om hans kärlek och om hans makt att hjälpa människor i nöd.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 482 Ett vänligt ord kan göra under
174 O Jesus Krist, till oss dig vänd
175 Käre Jesus, vi är här

Dps 481 Ord av evighet
461 Som människor möts vi på vägen
476 Min mun och tunga

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Vem kan beskriva Herrens storverk,
vem kan prisa allt han har gjort?
Ps. 106:2

Psalm

Herre, min Gud, jag ropade till dig
och du gjorde mig frisk.
Herre, du förde mig upp ur dödsriket,
du gav mig liv, du räddade mig från
graven.
Sjung Herrens lov, ni hans trogna,
prisa hans heliga namn!
Ofärd är i hans vrede,
men i hans nåd är liv.
Om kvällen är gråten min gäst
men om morgonen jublet.
Du vände min dödsklagan i dans,

du tog av mig sorgens dräkt
och klädde mig i glädje.
Därför skall jag sjunga ditt lov
och aldrig tystna.
Herre, min Gud, jag skall alltid
prisa dig.

Ps. 30:3-6, 12-13

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

eller

Lycklig den som har sitt stöd
i Jakobs Gud
och sätter sitt hopp till Herren,
sin Gud.
Han som har gjort himmel
och jord och hav
och allt vad som finns i dem,
han sviker aldrig sina löften.
Han ger de förtryckta deras rätt,
han ger de svältande bröd.
Herren befriar de fångna,
Herren öppnar blinda ögon,
Herren rätar krökta ryggar,
Herren älskar de trogna,
Herren ger främlingar skydd,
stöder faderlösa och änkor
men korsar de ondas planer.
Herren härskar för evigt,
din Gud, o Sion, från släkte
till släkte.
Halleluja!

Ps. 146:5-10

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Allt han har gjort är bra:
de döva får han att höra
och de stumma att tala.

Mark. 7:37

Första årgången

Första läsningen

2 Mos. 4:10–12

Mose sade: "Förlåt din tjänare, Herre, men jag har inte ordet i min makt. Det har jag aldrig haft, inte heller sedan du talat till mig. Orden kommer trögt och tveksamt." Herren svarade: "Vem har gett människan hennes mun? Vem är det som gör henne stum eller döv, seende eller blind? Är det inte jag, Herren? Gå nu, jag skall själv vara med dig när du talar och lära dig vad du skall säga."

Andra läsningen

2 Kor. 3:4–6

En sådan tillit till Gud har jag genom Kristus. Det är inte så att jag skulle förmå tänka ut något på egen hand, något som kommer från mig. Nej, min förmåga kommer från Gud. Han har gett mig förmågan att vara tjänare åt ett nytt förbund, som inte är bokstav utan är ande. Ty bokstaven dödar, men Anden ger liv.

Evangelium

Mark. 7:31–37

Jesus lämnade trakten kring Tyros och gick över Sidon till Galileiska sjön, i Dekapolisområdet. Där kom de till honom med en man som var döv och knappt kunde tala, och de bad Jesus lägga sin hand på honom. Han tog honom avsides från folket och stack fingrarna i hans öron och spottade och rörde vid hans tunga. Sedan såg han upp mot himlen, andades djupt och sade till honom: "Effata!" (det betyder: öppna dig!). Med ens öppnades mannens öron och hans tunga löstes och han talade riktigt. Jesus förbjöd dem att berätta det för någon. Men ju mer han förbjöd dem, desto ivrigare spred de ut det. Och alla blev överväldigade och sade: "Allt han har gjort är bra: de döva får han att höra och de stumma att tala."

Andra årgången

Första läsningen

Ordspr. 18:4–8, 21

Människors ord är som djupt vatten
men vishetens källa en strömmande bäck.

Illa är att ta parti för en skyldig
och vägra en oskyldig hans rätt.

Dårens ord leder till strid,
hans mun tigger stryk.

Dårens mun blir hans fördärv,
hans ord en fälla för honom själv.

Baktalarens ord är som läckerheter,
de slinker ner i människans inre.

Tungan har makt över liv och död,
de som kan tygla den får njuta dess frukt.

Andra läsningen

Jak. 3:2-12

Vi felar alla på många sätt. Den som inte felar i sitt tal, han är fullkomlig, och han kan tygla hela sin kropp. När vi lägger betsel i munnen på en häst för att han skall lyda oss styr vi också hela hans kropp. Och tänk på fartygen som är så stora och drivs av hårda vindar; ändå styr rorsmannen dem med det lilla rodret dit han vill. På samma sätt med tungan; den är en liten lem men kan skryta över hur mycket den förmår. En liten eld kan sätta en hel skog i brand. Och tungan är en eld, själva den onda världen bland våra lemmar. Den fläckar hela vår kropp, den sätter livshjulet i brand och har själv sin eld från helvetet. Det finns ingen art bland fyrfotadjur, fåglar, kräddjur eller havsdjur som inte kan betvingas och har betvingats av människan. Men tungan kan ingen människa betvinga, oregerlig och ond som den är och full av dödligt gift. Med den tackar och lovar vi vår Herre och fader, med den förbannar vi människorna, som är skapade till Guds avbilder. Från samma mun kommer lovsång och förbannelse. Så får det inte vara, mina bröder. Inte kan samma källsprång ge både sött och bittert vatten? Och, mina bröder, inte kan ett fikonsträd bära oliver eller en vinstock fikön eller en saltkälla ge sötvatten.

Evangelium

Matt. 12:33-37

Jesus säger:

”Antingen får ni säga att trädet är bra och frukten bra, eller att trädet är dåligt och frukten dålig; på frukten känner man trädet. Huggormsyngel, hur skulle ni kunna säga något gott, ni som är onda? Munnen säger vad hjärtat är fullt av. En god människa tar fram det som är gott ur sitt goda förråd, och en ond människa tar fram det

som är ont ur sitt onda förråd. Men jag säger er att varje onyttigt ord som människorna yttrar skall de få svara för på domens dag. Efter dina ord skall du frias, och efter dina ord skall du fällas.”

Tredje årgången

Första läsningen

2 Kung. 5:1-15

Naaman, den arameiske kungens överbefälhavare, hade stort inflytande hos sin herre och var högt ansedd, eftersom det var genom honom som Herren hade gjort arameerna segerrika. Men han led av spetälska. Under ett härjningståg hade arameerna tagit en liten flicka från Israel som fånge. Hon kom i tjänst hos Naamans hustru, och en dag sade hon till sin matmor: ”Om min husbonde bara kunde komma till profeten i Samaria! Då skulle han bli botad från sin spetälska.” Naaman gick till sin herre och berättade vad den israelitiska flickan hade sagt. ”Far du dit”, sade arameerkungen, ”jag skall skicka med dig ett brev till Israels kung.” Naaman gav sig i väg och tog med tio talenter silver och 6000 siklar guld och dessutom tio högtidsdräkter. Han överlämnade brevet till kungen av Israel, och där stod: ”Med detta brev sänder jag min tjänare Naaman till dig, för att du skall bota honom från hans spetälska.” När kungen hade läst brevet rev han sönder sina kläder och ropade: ”Är jag då en gud, med makt över liv och död, eftersom han skickar till mig en spetälsk och begär att jag skall bota honom? Ni märker hur han söker sak med mig.”

Gudsmannen Elisha fick veta att Israels kung hade rivit sönder sina kläder, och han sände då bud och frågade kungen: ”Varför river du sönder dina kläder? Låt mannen komma till mig, så skall han inse att det finns en profet i Israel.” Och Naaman kom med sina hästar och vagnar och

stannade vid Elishas port. Elisha skickade ut en man till honom med denna uppmaning: "Far ner till Jordan och bada sju gånger i floden, så skall din hud läkas och du bli renad." Men Naaman gick därifrån i vredesmod och sade: "Jag hade trott att han skulle komma ut själv och stå där och ropa till Herren, sin Gud, och föra handen fram och tillbaka över det sjuka stället och så bota min spetälska. Är inte Amana och Parpar, floderna i Damaskus, bättre än alla Israels vattendrag? Kunde jag inte lika väl bada där och bli renad?" Förbittrad vände han sig om och gick. Men hans följeslagare kom fram och talade med honom. "Fader", sade de, "om det hade varit något svårt profeten begärt av dig, nog hade du gjort det då? Desto större anledning när han bara vill att du skall bada dig för att bli renad."

Naaman for då ner och doppade sig sju gånger i Jordan, som gudsmannen hade sagt. Då läktes hans hud och blev som ett barns, och han var ren. Han vände tillbaka till gudsmannen med hela sitt följe, gick fram till honom och sade: "Nu vet jag att det inte finns någon gud på hela jorden utom i Israel. Jag ber dig ta emot en gåva av din tjänare."

Andra läsningen

Apg. 3:1-10

Petrus och Johannes gick upp till templet, vid tiden för eftermiddagsbönen. Då bars det dit en man som varit lam från födseln och som man varje dag brukade sätta vid en ingång kallad Sköna porten, så att han kunde tigga av dem som besökte templet. När han nu fick se Petrus och Johannes på väg in bad han om en allmosa. De fäste blicken på honom, och Petrus sade: "Se på oss!" Mannen såg spänt på dem och väntade sig att få något av dem. Men Petrus sade: "Silver och guld har jag inte, men vad jag har, det ger jag dig. I nasarén Jesu Kristi

namn: stig upp och gå!" Så grep han honom i högra handen och reste honom upp, och med ens fick mannen stadga i fötter och vrister. Med ett språng var han på benen och började gå. Han följde med dem in i templet, och han gick omkring och han hoppade och han prisade Gud. Allt folket såg honom gå omkring och prisa Gud. Och när de upptäckte att det var mannen som brukade sitta och tigga utanför templet vid Sköna porten, fylldes de av bävan och häpnad över vad som hade hänt med honom.

Evangelium

Joh. 9:1-7, 39-41

Där Jesus kom gående fick han se en man som hade varit blind från födelsen. Lärjungarna frågade honom: "Rabbi, vem har syndat, han själv eller hans föräldrar, eftersom han föddes blind?" Jesus svarade: "Varken han eller hans föräldrar har syndat, men Guds gärningar skulle uppenbaras på honom. Medan dagen varar måste vi göra hans gärningar som har sänt mig. Natten kommer, då ingen kan arbeta. Så länge jag är i världen är jag världens ljus." Sedan spottade han på marken, gjorde en deg med spottet och strök degen på mannens ögon och sade: "Gå och tvätta dig i Siloadammen." (Siloa betyder utsänd.) Mannen gick dit och tvättade sig och kom tillbaka seende.

Och Jesus sade: "Till en dom har jag kommit hit till världen, för att de som inte ser skall se och de som ser skall bli blinda."

Några fariseer som var tillsammans med honom hörde detta och sade till honom: "Är kanske vi också blinda?" Jesus svarade: "Om ni vore blinda skulle ni vara utan synd. Men nu säger ni att ni ser. Er synd står kvar."

Dagens bön

1.

Himmelske Far.
Du har skänkt oss din Son,
som är ditt eviga Ord.
Vi ber dig:
Låt hans ord öppna våra hjärtan.
Ge oss frimodighet,
så att vi kan prisa dig
och med levande ord vittna
om dina gärningar.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

2.

Barmhärtige Gud,
tack för att du av godhet skapar allt med
ditt ord.
Lär oss att se vad våra medmänniskor
behöver,
också när de saknar ord för sin nöd.
Ge oss kärleksfulla hjärtan och händer.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Gud, vår Far i himlen.
Vi lever från stund till stund
som om det var en självklarhet.
Men utan dig skulle ingenting finnas till,
höst eller vinter skulle inte finnas,
inte vatten eller jord.
Tack för att vi får ingå i det underverk
som är din skapelse.
Tack för de ljusa dagarna och
de mörka dagarna.
Tack för att du finns.
Tack för Jesus Kristus.

Fjortonde söndagen efter pingst

Vår nästa

Genom sitt liv och sin undervisning gav Jesus uttryck för den kärlek från Gud som överskrider alla gränser. Hans exempel förpliktigar oss att se en nästa i varje människa. Av Kristus får också vi kraft att göra gott mot våra medmänniskor. En människa är inte alltid själv medveten om att hon är ett redskap för Guds kärlek när hon gör goda gärningar.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

- I 483 Tung och kvalfull
458 Allt mänskosläktet av ett blod
- Dps 475 Vem kallar du din nästa här
480 Din kärlek, Jesus, gräns ej vet
489 När du med en hungrig broder

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Låt inte de hjälplösa gå
besvikna bort,
låt de förtryckta och fattiga prisa
ditt namn!

Ps. 74:21

Psalm

Det går väl för den som gärna ger lån
och är redlig i allt han gör.
Han bringas aldrig på fall,
den rättfärdiges minne
skall alltid bestå.
Olycksbud behöver han inte frukta,
hans hjärta är tryggt, han förtröstar
på Herren.
Hans hjärta är lugnt,
han är utan fruktan,

han får se sina fienders fall.
Han strör gåvor över de fattiga,
hans lycka varar för alltid,
han blir upphöjd och ärad.

Ps. 112:5-9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Allt vad ni vill att människorna
skall göra för er,
det skall ni också göra för dem.

Matt. 7:12

Första årgången

Första läsningen

Mika 6:6-8

Hur skall jag nalkas Herren
och falla ner inför himlens Gud?
Skall jag nalkas honom med brännoffer,
med årgamla kalvar?
Vill Herren ha baggar i tusental
och ändlösa flöden av olja?
Skall jag offra min förstfödde för min synd,
mitt eget barn för mina brott?
Människa, du har fått veta
vad det goda är,
det enda Herren begär av dig:
att du gör det rätta,
lever i kärlek
och troget håller dig till din Gud.

Andra läsningen

1 Joh. 4:7-12

Mina kära, låt oss älska varandra, ty kärleken kommer från Gud, och den som älskar är född av Gud och känner Gud. Men den som inte älskar känner inte Gud, eftersom Gud är kärlek. Så uppenbarades Guds kärlek hos oss: han sände sin ende son till världen för att vi skulle få liv genom honom. Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud utan att han har älskat oss och sänt sin son som försoningsoffer för våra synder.

Mina kära, om Gud har älskat oss så, måste också vi älska varandra. Ingen har någonsin sett Gud. Men om vi älskar varandra är Gud alltid i oss, och hans kärlek har nått sin fullhet i oss.

Evangelium

Luk. 10:25-37

En laglörd som ville sätta Jesus på prov reste sig och sade: "Mästare, vad skall jag göra för att vinna evigt liv?" Jesus sade: "Vad står det i lagen? Hur lyder orden?" Han svarade: "Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd, och din nästa som dig själv." Jesus sade: "Det är rätt. Gör det, så får du leva." För att visa att han var rättfärdig sade mannen till Jesus: "Och vem är min nästa?" På den frågan svarade Jesus: "En man var på väg från Jerusalem ner till Jeriko och blev överfallen av rövare. De slet av honom kläderna och misshandlade honom, och sedan försvann de och lät honom ligga där halvdöd. En präst råkade komma samma väg, och när han såg mannen vek han åt sidan och gick förbi. På samma sätt med en levit som kom till platsen; när han såg honom vek han åt sidan och gick förbi. Men en samarier som var på resa kom och fick se honom ligga där, och han fylldes av medlidande. Han

gick fram och hällde olja och vin på såren och förband dem. Sedan lyfte han upp honom på sin åsna, förde honom till ett värds-hus och skötte om honom. Nästa dag tog han fram två denarer och gav åt värden och sade: 'Sköt om honom, och kostar det mer skall jag betala dig på återvägen.' Vilken av dessa tre tycker du var den överfallne mannens nästa?" Han svarade: "Den som visade honom barmhärtighet." Då sade Jesus: "Gå du och gör som han!"

Andra årgången

Första läsningen

1 Sam. 24:9-12, 17-21

David reste sig och gick ut och ropade efter Saul: "Min herre och konung!" Saul såg sig om, och David föll ner med ansiktet mot marken och hälsade underdånigt. Han sade: "Varför lyssnar du till dem som säger att jag vill dig illa? Nu kan du själv se hur Herren utlämnade dig åt mig i grottan. Jag blev uppmanad att döda dig, men jag skonade dig och sade: Jag får inte bära hand på min härskare, han är dock Herrens smorde. – Se här, min fader, vad jag håller i handen, en flik av din mantel. Jag kunde ha dödat dig, men jag skar bara av en flik av din mantel. Då måste du förstå att jag inte är skyldig till något ont, jag har inte förbrutit mig mot dig. Du däremot lägger försåt för att bringa mig om livet."

När David hade sagt detta ropade Saul: "David, min son, är det verkligen du?" Och han brast i gråt. "Det är du som har rätt, inte jag", sade han. "Du har gjort gott mot mig, och jag har gjort ont mot dig. I dag har du visat att du vill mig väl: du dödade mig inte, trots att Herren hade lagt mitt liv i din hand. Man låter ju inte sin fiende löpa, när man fått honom fast! Herren skall löna dig rikligt för vad du har gjort mot mig i dag. Nu vet jag säkert att du skall bli kung och att Israels kungadöme kommer att befästas under ditt styre."

Andra läsningen

1 Joh. 3:11–18

Detta är budskapet som ni har hört alltifrån början: att vi skall älska varandra. Vi skall inte likna Kain, som var den Ondes barn och slog ihjäl sin bror. Varför slog han ihjäl honom? Därför att hans gärningar var onda medan broderns var rättfärdiga.

Bröder, bli inte förvånade om världen hatar er. Vi vet att vi har gått över från döden till livet, ty vi älskar våra bröder. Den som inte älskar är kvar i döden. Den som hatar sin broder är en mördare, och ni vet att ingen mördare bär evigt liv inom sig. Genom att Jesus gav sitt liv för oss har vi lärt känna kärleken. Också vi är skyldiga att ge vårt liv för bröderna. Om någon som har vad han behöver här i världen ser sin broder lida nöd men stänger sitt hjärta för honom, hur kan då Guds kärlek förbli i honom?

Mina barn, låt oss inte älska med tomma ord utan med handling och sanning.

Evangelium

Matt. 5:43–48

Jesus sade:

”Ni har hört att det blev sagt: *Du skall älska din nästa* och hata din fiende. Men jag säger er: älska era fiender och be för dem som förföljer er; då blir ni er himmelske faders söner. Ty han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga. Om ni älskar dem som älskar er, skall ni då ha lön för det? Gör inte tullindrivarna likadant? Och om ni hälsar vänligt på era bröder och bara på dem, gör ni då något märkvärdigt? Gör inte hedningarna likadant? Var fullkomliga, så som er fader i himlen är fullkomlig.”

Tredje årgången

Första läsningen

Rut 1:7–11, 14–18

Medan de var på väg mot Juda sade Noomi till sina sonhustrur: ”Vänd nu hem till era mödrar, båda två. Må Herren visa trofasthet mot er, liksom ni har gjort mot våra döda och mot mig. Må han ge er båda ett liv i trygghet med hem och make.” Sedan kysste hon dem till avsked, men de började gråta högljutt och sade: ”Nej, vi följer med dig tillbaka till ditt folk!” Men Noomi svarade: ”Vänd tillbaka, mina döttrar! Varför skulle ni följa mig? Jag föder aldrig mer söner som kan bli män åt er.”

Då började de gråta igen, och Orpa kysste sin svärmor till avsked, men Rut kunde inte skiljas från henne. Noomi sade: ”Du ser att din svägerska vänder tillbaka till sitt folk och till sin gud. Följ med henne tillbaka.” Men Rut svarade:

”Tvinga mig inte att överge dig och vända tillbaka.

Dit du går, går också jag, och där du stannar, stannar jag.

Ditt folk är mitt folk, och din Gud är min Gud.

Där du dör, vill jag dö, och där vill jag bli begraven.

Herren må göra mig vad som helst – endast döden skall skilja oss åt.”

Då Noomi såg att Rut var fast besluten att följa henne talade hon inte mer om saken.

Andra läsningen

Rom. 13:8–10

Stå inte i skuld till någon, utom i er kärlek till varandra. Ty den som älskar sin medmänniska har uppfyllt lagen. Buden *Du skall inte begå äktenskapsbrott*, *Du skall inte dräpa*, *Du skall inte stjäla*, *Du skall inte ha*

begär och alla andra bud sammanfattas ju i ordet: *Du skall älska din nästa som dig själv*. Kärleken vållar inte din nästa något ont. Kärleken är alltså lagen i dess fullhet.

Evangelium

Mark. 12:41-44

Jesus satte sig mitt för tempelkistan och såg hur folk lade ner pengar i den. Många rika gav mycket. Så kom där en fattig änka och lade ner två kopparslantar, alltså några ören. Då kallade han till sig sina lärjungar och sade: "Sannerligen, den där fattiga änkan har lagt mer i tempelkistan än alla de andra. De gav alla av sitt överflöd, men hon gav i sin fattigdom allt hon ägde, allt hon hade att leva på."

Dagens bön

1.

Gud,
när vi möter dem som lider
och när vi inte räcker till
behöver vi din kärleks kraft
mer än något annat.
Lär oss att vara barmhärtiga,
lär oss att inte gå förbi.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Himmelske Fader.
Du låter din sol gå upp över onda och goda
och låter regnet falla
över rättfärdiga och orättfärdiga.
Vi ber dig:
Låt tro och kärlek växa i oss.
Hjälp oss att ta till vara de tillfällen
som du ger oss.
Hjälp oss att bli en nästa
för dem som behöver oss.
Hindra oss från att gå förbi
där vi borde stanna.

Lär oss att se en syster eller bror
i varje människa som lider.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

3.

Himmelske Fader.
Ditt bud är att jag skall älska min nästa
såsom mig själv
och att vi inte skall dra oss undan dem
som behöver vår hjälp.
Fader, inför din heliga vilja kommer
vi till korta.
Vi kommer inte ens ihåg dem som
vi gick förbi.
Berör oss därför i de avgörande ögonblicken
med glöden av din kärlek,
så att vi utan dröjsmål
sträcker ut vår hand där den behövs.
Om det ber vi i Jesu namn.

Femtonde söndagen efter pingst

Tacksamhet

Denna söndag talar om tacksamhet och otacksamhet. Jesus gjorde gott framför allt mot dem som andra hade övergett. Av dem som han hjälpte var det inte alla som tackade honom och bekände sin tro på honom. Andra stordes av att Jesus inte handlade så som de skulle ha önskat. Men han ville göra gott mot alla utan åtskillnad.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 181 Kom inför Herren med tacksamhet
287 Hela världen, prisa Herran

Dps 354 För dig min nöd jag klagar
307 Att prisa dig är underbart
284 Lovsjung vår Herre, konungen
289 Herren vår Gud är en konung

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Det är gott att tacka Herren
och att lovsjunga ditt namn,
du den Högste.

Ps. 92:2

Psalm

Lovsång tillkommer dig,
o Gud, på Sion.
Vi infriar våra löften till dig,
du som hör bön.
Till dig kommer alla människor
för att bekänna sina synder.
När vår skuld blir oss för tung
förlåter du oss.
Lycklig den utvalde
som får komma dig nära
och vara på dina förgårdar.

Vi mättas av det goda i ditt hus,
av det heliga i ditt tempel.
Förunderligt svarar du oss
och ger seger,
Gud, som räddar oss,
du tillflykt för hela jorden
och de fjärran haven.
De som bor vid jordens ändar
står häpna
inför dina mäktiga gärningar,
öster och väster fyller du med jubel.
Ps. 65:2-6, 9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

eller

Tacka Herren, ty han är god,
evigt varar hans nåd.
Tacka gudarnas Gud,
evigt varar hans nåd.
Tacka herrarnas Herre,
evigt varar hans nåd.
Han ensam gör under,
evigt varar hans nåd.
Han skapade himlen med vishet,
evigt varar hans nåd.
Han bredde ut jorden på vattnen,
evigt varar hans nåd.
Han gjorde de stora ljusen,
evigt varar hans nåd,
solen till att härska över dagen,
evigt varar hans nåd,
måne och stjärnor till att härska
över natten,
evigt varar hans nåd.

Han ger bröd åt allt levande,
evigt varar hans nåd.
Tacka himlens Gud,
evigt varar hans nåd.

Ps. 136:1-9, 25-26

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Det är gott att sjunga vår Guds lov,
lovsång är skön och ljuvlig.

Ps. 147:1

Första årgången

Första läsningen

Jes. 38:17-20

Min bittra plåga blev mig till välsignelse.
Du skonade mitt liv
och räddade mig från förintelsens avgrund,
du kastade alla mina synder bakom dig.
Dödsriket prisar dig inte,
de döda sjunger inte ditt lov,
de som har lagts i graven
hoppas inte på din trofasthet.
De levande prisar dig, de levande,
så som jag gör i dag.
Fäder undervisar söner
om din trofasthet.
Herren kommer till min räddning,
låt oss slå an strängarna
och spela vid Herrens hus
i alla våra livsdagar.

Andra läsningen

Ef. 5:15-20

Se noga upp med hur ni lever, inte som ovisa människor utan som visa. Ta väl vara på den tid som är kvar, ty dagarna är onda. Var därför aldrig oförståndiga, utan sök förstå vad som är Herrens vilja. Berusa er inte med vin, där börjar lastbarheten, utan låt er uppfyllas av ande och tala till varandra med psalmer och hymner och andlig sång. Sjung och spela för Herren av hela ert hjärta, och tacka alltid vår Gud och fader för allt i vår herre Jesu Kristi namn.

Evangelium

Luk. 17:11-19

Under sin vandring mot Jerusalem följde Jesus gränsen mellan Samarien och Galileen. När han var på väg in i en by kom tio spetälska emot honom. De stannade på avstånd och ropade: "Jesus, mästare, förbarma dig över oss!" Då sade han till dem: "Gå och visa upp er för prästerna!" Och medan de var på väg dit blev de rena. En av dem vände tillbaka när han såg att han hade blivit frisk. Med hög röst prisade han Gud och kastade sig till marken vid Jesu fötter och tackade honom. Han var samarier. Jesus frågade: "Blev inte alla tio rena? Var är de nio andra? Är det bara den här främlingen som har vänt tillbaka för att ge Gud ära?" Och han sade till mannen: "Stig upp och gå. Din tro har hjälpt dig."

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 24:14-16

De höjer glädjerop
och jublar över Herrens majestät,
de ropar högt i väster.
Ära Herren också i öster,
ära i kustländerna
Herrens, Israels Guds, namn!
Från jordens ände hör vi lovsång,
en hyllning till den rättfärdige.

Andra läsningen

2 Kor. 9:6-15

Kom ihåg: den som sår snålt får en snål skörd, och den som sår rikligt får en riklig skörd. Var och en skall ge som han har beslutat i sitt hjärta, inte med olust eller av tvång, ty Gud älskar en glad givare. Gud förmår ge er allt gott i överflöd, så att ni alltid har allt vad ni behöver och själva kan ge i överflöd till varje gott ändamål. Det står ju skrivet: *Han strör ut, han ger åt de fattiga, hans rättfärdighet varar i evighet.* Han som ger säd att så och bröd att äta, han skall ge er utsäde och mångdubbla det och låta er rättfärdighet ge god avkastning. Ni blir rika på allt och kan visa en gränslös frikostighet, som framkallar tacksägelse till Gud när jag förmedlar gåvan. Den tjänst som ni fullgör med denna insamling fyller inte bara de heligas behov utan får också tacksägelsena till Gud att överflöda. När ni genom denna tjänst visar er pålitlighet kommer de att priså Gud för att ni följer er bekännelse till Kristi evangelium och frikostigt delar med er till dem och till alla. De kommer att be för er och längta efter er på grund av Guds överväldigande nåd mot er. Gud vare tack för hans oerhörda gåva.

Evangelium

Joh. 5:1-15

Vid en av judarnas högtider gick Jesus upp till Jerusalem. Vid fårdammen i Jerusalem finns ett bad med det hebreiska namnet Betesda. Det har fem pelargångar, och i dem låg en mängd sjuka, blinda, lama och lytta. Där fanns en man som hade varit sjuk i trettioåtta år. Då Jesus såg honom ligga där och fick veta att han varit sjuk länge frågade han honom: "Vill du bli frisk?" Den sjuke svarade: "Herre, jag har ingen som kan hjälpa mig ner i bassängen när vattnet börjar svalla. Medan jag försöker ta mig dit hinner någon annan ner före mig." Jesus sade till honom: "Stig upp, ta din bädd och gå." Genast blev mannen frisk och tog sin bädd och gick.

Men det var sabbat den dagen, och judarna sade till honom som hade blivit botad: "Det är sabbat. Du får inte bära på din bädd." Han svarade: "Den som gjorde mig frisk sade åt mig att ta min bädd och gå." De frågade: "Vem var det som sade åt dig att ta den och gå?" Han som hade botats visste inte vem det var, för Jesus hade dragit sig undan eftersom det var mycket folk på platsen. Efteråt fann Jesus honom i templet och sade till honom: "Du har blivit frisk. Synd inte mer, så att det inte händer dig något värre." Mannen gick då och talade om för judarna att det var Jesus som hade gjort honom frisk.

Tredje årgången

Första läsningen

Neh. 8:5-10

Esra öppnade bokrullen i hela folkets åsyn – han stod ju högre än de – och när han öppnade den reste sig hela folket upp. Esra prisade Herren, den store Guden, och med lyfta händer ropade hela folket: "Amen,

amen.” De böjde knä och föll ner och tillbad Herren med ansiktet mot marken. Leviterna Jeshua, Bani, Sherevja, Jamin, Ackuv, Shabbetaj, Hodia, Maaseja, Kelita, Asarja, Josavad, Hanan och Pelaja förklarade lagen för folket, som stod kvar på sina platser. De läste ur Guds lagbok, tolkade den och utlade den, så att folket förstod vad som lästes.

Provinsguvernören Nehemja, prästen Esra, den skriftlärde, och leviterna, som undervisade folket, sade till de församlade: ”Denna dag är helgad åt Herren, er Gud. Ni skall inte sörja och gråta.” Ty hela folket grät när de hörde vad som stod i lagen. Och Esra fortsatte: ”Gå nu hem och njut av god mat och sött vin och dela med er åt dem som inte har kunnat förbereda någonting. Ty denna dag är helgad åt vår Herre. Var inte bedrövade. Den glädje Herren ger är er styrka.”

Andra läsningen

1 Thess. 5:16–24

Var alltid glada, be ständigt och tacka hela tiden Gud. Gör så, det är Guds vilja i Kristus Jesus. Släck inte anden, förakta inga profetior men pröva allt. Ta vara på det som är bra, och avhåll er från allt slags ont.

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Han som kallar er är trofast, han skall åstadkomma det.

Evangelium

Matt. 11:25–30

Vid den tiden sade Jesus: ”Jag prisar dig, fader, himlens och jordens herre, för att du har dolt detta för de lärda och kloka och uppenbarat det för dem som är som barn.

Ja, fader, så har du bestämt. Allt har min fader anförtrott åt mig. Och ingen känner Sonen, utom Fadern, och ingen känner Fadern, utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara honom för.

Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor; jag skall skänka er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, som har ett mildt och ödmjukt hjärta, så skall ni finna vila för er själ. Mitt ok är skonsamt och min börda är lätt.”

Dagens bön

1.

Vår Herre och Frälsare.
Du hjälpte de hjälplösa.
Du gav hopp åt dem som saknade hopp,
du gav liv åt de döda.
Herre, tack för att du inte förändras,
du är densamme i går, i dag och i evighet.
Herre, förbarma dig över vår hjälplöshet.
Ta ifrån oss rädslan,
ta bort nöden
och låt oss få vila i din nåd.
Vi ber i ditt namn.

2.

Gud, du har skapat oss
och ger oss allt gott.
Vårt liv är fullt av under,
men ofta ser vi dem inte.
Befria oss från bitterheten
som dödar vår glädje och tacksamhet.
Fyll vårt hjärta med glädje och lovsång.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Gud, vår Far i himlen,
du vill att vi människor skall ha liv
i överflöd.
Tack för att du sände din Son,
Herren Jesus, till världen.
Han botade sjuka och uppväckte döda.
Tack för att han ännu i dag hjälper dem
som vänder sig till honom.
Tack för att du ger oss det eviga livet för
hans skull.
Vi ber i Jesu namn.

Sextonde söndagen efter pingst

Guds omsorg

Jesus lär att den som tror på Gud inte behöver bekymra sig för allt möjligt. Vår himmelske Far har vård om oss och frigör oss, så att vi varje stund kan koncentrera oss på det som är mest nödvändigt. Samtidigt befriar Gud oss till att också hjälpa våra medmänniskor. En kristen människa minns Jesu ord: "Det är saligare att ge än att få."

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 363 Min själ, mitt sinne, låt Gud råda
503 Min Gud och Fader kära

Dps 379 En kristen bör tro och besinna
364 Sorgen och glädjen

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Kasta din börda på Herren,
han skall sörja för dig.
Ps. 55:23

Psalm

Hör mig, Herre, och svara mig,
jag är hjälplös och fattig.
Förbarma dig, Herre,
jag ropar till dig hela dagen.
Låt din tjänare glädjas,
Herre, jag sätter mitt hopp till dig.
Ja, Herre, du är god, du förlåter,
rik på kärlek till alla som åkallar dig.
Herre, lyssna till min bön,
hör mig när jag ber.
I nödens stund ropar jag till dig,
och du svarar mig.

Ps. 86:1, 3-7

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Lugn! Besinna att jag är Gud.
Ps. 46:11

Första årgången

Första läsningen

Ps. 127:1-2

Om inte Herren bygger huset
är byggarnas möda förgäves.
Om inte Herren vaktar staden
är väktarens vaka förgäves.
Förgäves stiger ni tidigt upp
och går sent till vila,
ni som sliter för ert bröd.
Men sina vänner ger Herren framgång.

Andra läsningen

Gal. 6:2-10

Bär varandras bördor, så uppfyller ni Kristi lag. Den som menar sig vara något, fast han ingenting är, bedrar sig själv. Var och en skall pröva sina handlingar och söka skäl till stolthet enbart hos sig själv och inte hos andra. Var och en måste bära sin egen börda. Men den som blir vägledad i ordet skall ha samma del som sin vägledare i allt

som är gott. Låt inte bedra er, Gud lurar man inte: vad man sår får man också skörda. Den som sår i sitt kött skall skörda förgängelse ur köttet, men den som sår i anden skall skörda evigt liv ur anden. Låt oss inte tröttna på att göra det som är rätt. När tiden är inne får vi skörda, bara vi inte ger upp. Så länge det finns tid skall vi därför göra gott mot alla människor, framför allt mot våra trosfränder.

Evangelium

Matt. 6:25-34

Jesus säger:

”Därför säger jag er: bekymra er inte för mat och dryck att leva av eller för kläder att sätta på kroppen. Är inte livet mer än födan och kroppen mer än kläderna? Se på himlens fåglar, de sår inte, skördar inte och samlar inte i lador, men er himmelske fader föder dem. Är inte ni värda mycket mer än de? Vem av er kan med sina bekymmer lägga en enda aln till sin livslängd? Och varför bekymrar ni er för kläder? Se på ängens liljor, hur de växer. De arbetar inte och spinner inte. Men jag säger er: inte ens Salomo i all sin prakt var klädd som en av dem. Om nu Gud ger sådana kläder åt gräset på ängen, som i dag finns till och i morgon stoppas i ugnen, skall han då inte ha kläder åt er, ni trossvaga? Gör er därför inga bekymmer, fråga inte: Vad skall vi äta? Vad skall vi dricka? Vad skall vi ta på oss? Allt sådant jagar hedningarna efter. Men er himmelske fader vet att ni behöver allt detta. Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också. Gör er därför inga bekymmer för morgondagen. Den får själv bära sina bekymmer. Var dag har nog av sin egen plåga.”

Andra årgången

Första läsningen

1 Kung. 17:1, 8-16

Elia, en man från Tishbe i Gilead, sade till Achav: ”Så sant Herren lever, Israels Gud som jag tjänar, under de närmaste åren skall det varken falla dagg eller regn annat än på min befallning.”

Herrens ord kom till Elia: ”Gå till Sarefat vid Sidon och slå dig ner där. Jag har befallt en änka där att förse dig med mat.” Elia gav sig i väg till Sarefat, och när han kom till stadsporten gick där en änka och plockade pinnar till ved. Han ropade till henne: ”Kan du hämta lite vatten, så jag får dricka.” När hon var på väg för att hämta vattnet ropade han: ”Kan du ta med en bit bröd också?” Hon svarade: ”Så sant Herren, din Gud, lever, jag äger inte en brödkaka, bara en handfull mjöl i krukan och lite olja i kruset. Här plockar jag nu några vedpinnar, så att jag kan gå hem och laga till något åt mig och min pojke. Men när vi har gjort slut på det svälter vi ihjäl.” – ”Var inte rädd”, sade Elia. ”Gå och gör som du har sagt, men baka först en liten brödkaka åt mig och kom hit ut med den. Sedan kan du baka åt dig själv och din son. Ty så säger Herren, Israels Gud: Mjölet i krukan skall inte ta slut och oljan i kruset inte tryta fram till den dag då Herren låter regnet falla över jorden.” Då gav hon sig i väg och gjorde som Elia hade sagt, och både hon och Elia och pojken hade mat under lång tid. Mjölet i krukan tog inte slut och oljan i kruset tröt inte, alldeles som Herren hade sagt genom Elia.

Andra läsningen

Fil. 4:10–14

Jag har glatt mig mycket i Herren över att er omtanke om mig äntligen har kunnat skjuta nya skott. Omtanke hade ni ju förut också, men inte tillfälle. Inte för att jag har lidit någon nöd. Jag har lärt mig att klara mig med det jag har. Jag kan leva fattigt och jag kan leva i överflöd. Jag har verkligen erfarenhet av allt: att vara mätt och att hungra, att leva i överflöd och att lida brist. Allt förmår jag genom honom som ger mig kraft. Men ni skall ha tack för att ni ville bistå mig i mitt svåra läge.

Evangelium

Luk. 10:38–42

Medan de var på väg gick Jesus in i en by, och en kvinna som hette Marta bjöd honom hem till sig. Hon hade en syster vid namn Maria, som satte sig vid Herrens fötter och lyssnade till hans ord. Men Marta tänkte på allt hon hade att ordna med. Hon kom och ställde sig framför Jesus och sade: ”Herre, bryr du dig inte om att min syster låter mig ensam ordna med allt? Säg åt henne att hjälpa till.” Herren svarade henne: ”Marta, Marta, du gör dig bekymmer och oroar dig för så mycket, fast bara en sak behövs. Maria har valt det som är bäst och det skall inte tas ifrån henne.”

Tredje årgången

Första läsningen

2 Mos. 16:11–19, 31, 35

Herren talade till Mose: ”Jag har hört israeliternas knot. Säg till dem: Mellan skymning och mörker skall ni få kött att äta, och i morgon bitti skall ni få så mycket bröd ni behöver. Då skall ni inse att jag är Herren, er Gud.”

Den kvällen kom det vaktlar i sådan mängd att de täckte hela lägret, och på morgonen låg det dagg runt omkring lägret. När daggen hade torkat låg det ute i öknen något tunt och frasigt, tunt som rimfrost på marken. Och när israeliterna såg det frågade de varandra: ”Vad är det här?” eftersom de inte visste vad det var. Mose sade till dem: ”Det är den mat som Herren ger er att äta. Och Herren har gett denna befallning: Samla så mycket av det som var och en behöver, ett omermått per person för samtliga. Varje husfar skall hämta till dem han har i sitt tält.” Israeliterna gjorde så, och några samlade mer, andra mindre. När de sedan mätte upp hade de som samlat mer inte fått för mycket och de som samlat mindre inte för litet, alla hade fått vad de behövde. Mose sade till dem: ”Ingen får lämna kvar något av detta till i morgon.”

Israeliterna kallade brödet för manna. Det liknade korianderfrö; det var vitt och smakade som honungskaka. Israeliterna åt manna i fyrtio år tills de kom till bebott land; de åt manna tills de nådde gränsen till Kanaan.

Andra läsningen

Apg. 20:32–35

Paulus sade i sitt avskedstal till efesierna: ”Och nu anförtror jag er åt Gud och åt hans nåderika ord, det som kan göra er till hans byggstenar och ge er arvslott bland

alla dem som helgats. Jag har aldrig velat få silver eller guld eller kläder av någon. Ni vet själva att dessa händer har sört för mina egna och mina följeslagares behov. I allt har jag visat er att ni, genom att arbeta på ett sådant sätt, skall ta er an de svaga med herren Jesu egna ord i minne: Det är saligare att ge än att få.”

eller

1 Tim. 6:17-19

Säg åt dem som är rika i denna världen att inte vara högmodiga och inte bygga sitt hopp på något så osäkert som rikedom, utan på Gud, som rikligt skänker oss allt vi behöver. Säg åt dem att göra gott, att skaffa sig en rikedom av goda gärningar, att vara frikostiga och dela med sig. Så kan de samla en skatt som är en god grund för den kommande tiden och vinna det verkliga livet.

Evangelium

Matt. 6:19-24

Jesus sade:

”Samla inte skatter här på jorden, där mal och mask förstör och tjuvar bryter sig in och stjälar. Samla skatter i himlen, där varken mal eller mask förstör och inga tjuvar bryter sig in och stjälar. Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.

Kroppens lampa är ögat. Om ditt öga är ogrumlat får hela din kropp ljus, men om ditt öga är fördärvat blir det mörkt i hela din kropp. Om nu ljuset inom dig är mörker, hur djupt blir då inte mörkret.

Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han att hata den ene och älska den andre eller att hålla fast vid den ene och inte bry sig om den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon.”

Dagens bön

1.

Gud, vår Skapare.
Du har vård om allt levande.
Hjälp oss att lämna både små och stora bekymmer åt dig och att ta emot varje ny dag som en gåva av dig.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

2.

Allsmäktige Gud.
Du har vård om din skapelse, du mättar himlens fåglar och klär gräset på ängen.
Åt oss, dina barn, ger du vad vi behöver.
Bevara oss från att utmattas av oro och besvikelser.
Lär oss att helhjärtat lita på dina möjligheter och din ledning.
Vi ber till dig i Jesu Kristi namn.

3.

Allsmäktige Fader.
Du tände solen som lyser över oss alla och välsignar jorden som ger oss vårt bröd.
Du säger att vi skall lämna alla våra bekymmer och tala med dig om våra önskningar och behov.
Herre, lär oss vänta allt av dig, liksom vi tar emot allt av dig.
Genom din Son, Jesus Kristus.

4.

Gud, vår Far i himlen.
Hjälp oss att frikostigt ge av det som är vårt och att lita på att du ger oss allt vad vi behöver.
Tack för att du tar emot även små gåvor.
I Jesu namn.

5.

Gud, vår Far,
du vill att vi skall lita på
att du tar hand om oss varje dag.
Du ser hur vi försöker lägga saker på hög,
för säkerhets skull.
Hjälp oss att tro att du kan ge oss
allt vi behöver.
Lär oss att dela med oss av det du ger.
Vi ber i vår Frälsares Jesu Kristi namn.

Sjuttonde söndagen efter pingst

Jesus ger liv

Med utgångspunkt i evangelietexten har denna söndag kallats lilla påskan eller höstens påsk. Jesus har brutit dödens makt som hotar människan och hela skapelsen. Därför har de som tror på honom ett hopp som bär över dödens gräns. En gång skall också skapelsen befrias undan förgängelsen.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

- I 542 Fram skrider året i sin gång
Dps 388 O liv, som blev tänt
238 Låt gråten och klagan få stillna
556 Lik ängens sköna blomma

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Du har räddat mig från döden,
räddat mig från att falla.
Ps. 56:14

Psalm

Ty du är stor, du gör under,
du ensam är Gud.
Visa mig, Herre, din väg,
så att jag kan vandra i din sanning.
Lär mig att helhjärtat vörda
ditt namn.
Jag vill tacka dig, Herre, min Gud,
av allt mitt hjärta
och alltid ära ditt namn,
ty din godhet mot mig är stor,
du räddar mig ur dödsrikets djup.
Ps. 86:10–13

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag ropade till Herren i min nöd
och han svarade mig.
Jona 2:3

Första årgången

Första läsningen

Job 14:1–6, 13–15

Människan, av kvinna född,
lever en kort tid och mättas av oro.
Hon växer som blomman och vissnar,
en skugga som snart är borta.
Och en sådan skärskådar du
och drar inför rätta!
Som om en oren kunde bli ren!
Om nu människans dagar är fastställda
och hennes tid är utmätt av dig,
om du satt den gräns hon inte överskrider,
vänd då blicken ifrån henne,
låt henne vara,
tills daglönarens dag är slut.
Om du ändå ville gömma mig i dödsriket,
hålla mig dold tills din vrede lagt sig,
glömma mig, men blott för en tid
– kan en som har dött få liv igen? –
då skulle jag hålla ut på min post
tills min avlösning kom.
Du skulle ropa på mig, och jag skulle svara,
du skulle längta efter den du skapat.

Andra läsningen

Rom. 8:18–23

Jag menar att våra lidanden i denna tid ingenting betyder mot den härlighet som skall uppenbaras och bli vår. Ty skapelsen väntar otåligt på att Guds söner skall uppenbaras. Allt skapat har lagts under tomhetens välde, inte av egen vilja utan på grund av honom som vållade det, men med hopp om att också skapelsen skall befrias ur sitt slaveri under förgängelsen och nå den frihet som Guds barn får när de förhärligas.

Vi vet att hela skapelsen ännu ropar som i födslovåndor. Och till och med vi, som har fått Anden som en första gåva, också vi ropar i vår väntan på att Gud skall göra oss till söner och befria vår kropp.

Evangelium

Luk. 7:11–16

Jesus begav sig till en stad som heter Nain, och hans lärjungar och mycket folk följde med honom. Just som han närmade sig stadsporten bars det ut en död. Han var ende sonen, och hans mor var änka. En stor skara människor från staden gick med henne. När Herren såg henne fylldes han av medlidande med henne och sade: "Gråt inte." Sedan gick han fram och rörde vid båren. Bärarna stannade, och han sade: "Unge man, jag säger dig: Stig upp!" Då satte sig den döde upp och började tala, och Jesus överlämnade honom åt hans mor. De fylldes alla av fruktan och prisade Gud och sade: "En stor profet har uppstått bland oss", och: "Gud har besökt sitt folk."

Andra årgången

Första läsningen

Job 19:25–27

Jag vet att min befriare lever och till sist skall träda fram på jorden. Här, med min kropp, vill jag skåda Gud, ja, honom vill jag skåda, jag vill se honom med egna ögon, inte som en främling. Jag förtärs av längtan.

Andra läsningen

2 Kor. 4:7–14

Men denna skatt har jag i lerkärl, för att den väldiga kraften skall vara Guds och inte komma från mig. Alltid är jag ansatt, men inte kringränd, rådvill men inte rådlös, förföljd men inte övergiven, slagen till marken men inte förlorad. Alltid bär jag med mig i min kropp den död som Jesus fick lida, för att också Jesu liv skall bli synligt i min kropp. Ty jag, som är vid fullt liv, utlämnas för Jesu skull ständigt till att dö, för att också Jesu liv skall bli synligt i min dödliga kropp. Alltså verkar döden i mig och livet i er. Jag har samma trosvisa ande som i skriften, där det står: *Jag tror, därför talar jag*. Också jag tror, och därför talar jag. Jag vet ju att han som uppväckt herren Jesus skall uppväcka mig med Jesus och låta mig träda fram tillsammans med er.

Evangelium

Joh. 11:21–29 (30–31)
32–45

Marta sade till Jesus: "Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött. Men jag vet ändå att Gud skall ge dig vad du än ber honom om." Jesus sade: "Din bror kommer

att uppstå.” Marta svarade: ”Jag vet att han skall uppstå vid uppståndelsen på den sista dagen.” Då sade Jesus till henne: ”Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör, och den som lever och tror på mig skall aldrig någonsin dö. Tror du detta?” Hon svarade: ”Ja, herre, jag tror att du är Messias, Guds son, han som skulle komma hit till världen.”

Sedan gick hon hem och kallade på sin syster Maria och viskade: ”Mästaren är här och kallar på dig.” När Maria hörde det steg hon strax upp och gick för att möta honom.

(Men Jesus hade ännu inte kommit in i byn utan var kvar där Marta hade träffat honom. Judarna som var hemma hos Maria för att trösta henne såg att hon hastigt reste sig och gick ut, och de följde efter i tron att hon gick till graven för att gråta där.)

När Maria nu kom dit där Jesus var och fick se honom kastade hon sig för hans fötter och sade: ”Herre, om du hade varit här hade min bror inte dött.” När Jesus såg hur hon grät och hur judarna som hade följt med henne också grät blev han upprörd och skakad i sitt innersta, och han frågade: ”Var har ni lagt honom?” De sade: ”Herre, kom och se.” Jesus föll i gråt. Då sade judarna: ”Se, hur mycket han höll av honom.” Men några av dem sade: ”Kunde inte han som öppnade ögonen på den blinde ha gjort så att Lasaros inte behövt dö?” Jesus blev åter upprörd och gick till graven. Det var en klipphåla med en sten för öppningen. Jesus sade: ”Ta bort stenen.” Den dödes syster Marta sade då: ”Herre, han luktar redan, det har ju gått fyra dagar.” Jesus sade till henne: ”Har jag inte sagt dig att om du tror, skall du få se Guds härlighet?” De tog bort stenen, och Jesus lyfte blicken mot himlen och sade: ”Fader, jag tackar dig för att du har hört mig. Självisste jag att du alltid hör mig, men jag säger detta med tanke på alla dem som står här, för att de skall tro på att du har sänt mig.” Sedan ropade han med hög röst:

”Lasaros, kom ut.” Och den döde kom ut med armar och ben inlindade i bindlar och med ansiktet täckt av en duk. Jesus sade åt dem: ”Gör honom fri och låt honom gå.”

Många av judarna, de som hade gått ut till Maria och sett vad Jesus gjorde, kom till tro på honom.

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 26:12–14, 19

Herre, ge oss välgång,
allt vad vi gör är ditt verk.
Herre, vår Gud,
har vi haft andra härskare än dig?
Endast ditt namn vill vi bekänna.
De döda får inte liv igen,
skuggorna uppstår inte.
Så har du straffat och förgjort dem
och utplånat minnet av dem.
Dina döda skall få liv igen,
deras kroppar skall uppstå.
Vakna och jubla, ni som vilar i mullen!
Ty din dagg är en ljusets dagg,
du låter den falla över skuggornas land.

eller

1 Kung. 17:17–24

En tid därefter hände det att sonen till kvinnan som ägde huset blev sjuk. Sjukdomen blev allt värre, och till slut upphörde han att andas. Då sade hon till Elia: ”Vad har du här att göra, gudsman? Du har bara kommit hit för att låta min synd komma i dagen och för att döda min son.” Han svarade henne: ”Ge mig din son!” Så tog han pojken ur hennes famn och bar upp honom till rummet på taket, där han bodde, och lade honom på sin säng. Han ropade till Herren: ”Herre, min Gud, hur kan du handla så grymt mot denna änka, som jag får bo hos, att du dödar hennes

son?" Och han sträckte ut sig ovanpå pojken tre gånger och ropade till Herren: "Herre, min Gud, låt pojken få liv igen." Herren hörde Elias bön, och pojken började andas och fick liv igen. Elia tog pojken och bar honom från takrummet ner i huset och lämnade honom till hans mor: "Se", sade han, "din son lever!" Då sade kvinnan till Elia: "Nu vet jag att du är en gudsman och att det verkligen är Herren som talar genom dig."

Andra läsningen

Fil. 1:20-26

Jag väntar och hoppas att jag aldrig skall stå där med skam, utan att jag nu som alltid öppet skall våga lovprisa Kristus med min kropp, vare sig den skall leva eller dö. Ty för mig är livet Kristus och döden en vinning – såvida inte ett fortsatt liv här på jorden ger mig en vinst genom mitt arbete, för då vet jag inte vad jag skall välja. Jag slits åt båda hållen: jag längtar efter att bryta upp och vara hos Kristus, det vore ju det allra bästa. Men för er skull är det viktigare att jag lever kvar här, det är jag övertygad om, och jag vet att jag kommer att bli kvar och stanna hos er alla för att hjälpa er till framsteg och glädje i tron. Och genom mig, genom att jag kommer till er igen, skall ni bli allt stoltare över att tillhöra Kristus Jesus.

Evangelium

Joh. 5:19-21

Jesus sade till judarna:

"Sannerligen, jag säger er: Sonen kan inte göra något av sig själv, utan bara det han ser Fadern göra. Vad Fadern gör, det gör också Sonen. Fadern älskar Sonen och visar honom allt vad han själv gör, och ännu större gärningar skall han visa ho-

nom, så att ni kommer att häpna. Ty liksom Fadern uppväcker de döda och ger dem liv, så ger också Sonen liv åt vem han vill."

Dagens bön

1.

Vår Herre och Frälsare.

Redan nu får vi leva det liv som

du har befriat

genom din död och uppståndelse.

Tack för att du räddar oss

från det som är hopplöst och förgängligt.

Gör oss tålmodiga när vi väntar på

att allt skapat skall befrias från döden.

Vi ber i ditt namn.

2.

Käre himmelske Fader,

du ser vår svaghet och rädsla.

Hjälp oss, Herre, att våga leva och dö

med Jesus Kristus för ögonen,

han som vågade dö och besegrade döden,

han som förblir vårt hopp till tidens slut.

Hör oss, Fader, för hans skull.

3.

Käre Frälsare.

Sorgens språk känner vi.

Vi begråter våra döda

och följer dem till graven.

Också du mötte många gråtande

och grät med dem.

Du vet hur svårt det är

att mista dem vi älskar.

Men du är uppståndelsen och livet.

Ingen som lever och tror på dig

kan dö för alltid.

Ge oss den tron.

Var nära oss i sorgen

och hjälp oss att i tillit ta emot

alla dagar som kommer.

Vi ber i ditt namn.

Adertonde söndagen efter pingst

En kristen människas frihet

Tron på Kristus befriar oss från att grunda våra liv på egna gärningar, konventionella regler eller andras åsikter. Kristus befriar från de trånga gränser som människorna sätter, men han binder sina efterföljare till sanningen och kärleken. Kristi kärlek är riktmärke för en kristen människas liv, handlingar och beslut.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

- I 404 Fri som rymdens svala
200 Hur skall vi rätt dig prisa
- Dps 373 Nu gläd dig, min ande, i Herran
431 Inte med makt
198 Ordets Herre, du har givit
195 Guds ord är ljuset på min stig

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Ditt ord är en lykta för min fot,
ett ljus på min stig.

Ps. 119:105

Psalms

Vad jag älskar din lag!
Jag begrundar den dagen lång.
Dina bud gör mig visare än
min fiende,
de finns alltid hos mig.
Jag äger mer vishet än alla
mina lärare,
ty jag begrundar dina lagbud.
Jag är klokare än de gamla,
ty jag följer dina befallningar.
Det ondas väg beträder jag aldrig,
jag vill lyda ditt ord.

Jag viker inte från dina lagar,
ty du ger mig undervisning.
Vad ditt löfte är ljuvt för min gom,
det smakar sötare än honung!
Av dina befallningar får jag förstånd,
därför hatar jag lögnens alla vägar.

Ps. 119:97-104

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Tacka Herren, ty han är god,
evigt varar hans nåd.

Ps. 136:1

Första årgången

Första läsningen

Jes. 44:21-23

Minns detta, Jakob,
Israel, du som är min tjänare.
Jag har format dig, du skall tjäna mig.
Israel, jag skall aldrig glömma dig.
Jag plånar ut dina synder som ett moln,
dina brott som en sky.
Vänd tillbaka till mig,
jag har friköpt dig.
Jubla, du himmel,
över vad Herren har gjort!
Ropa av glädje, jordens djup!
Brist ut i jubel, ni berg,
du skog med alla dina träd!

Ty Herren har friköpt Jakob,
genom Israel visar han sin härlighet.

Andra läsningen

Gal. 5:1-6

Till den friheten har Kristus befriat oss. Stå därför fasta, och låt ingen lägga på er slavoket igen.

Hör på vad jag säger er, jag Paulus: om ni låter omskära er har ni ingen nytta alls av Kristus. Jag försäkrar er igen: var och en som låter omskära sig är skyldig att hålla hela lagen. Ni är utestängda från Kristus, ni som söker er rättfärdighet i lagen; ni har hamnat utanför nåden. Ty vi väntar oss i vår ande att genom tron vinna den rättfärdighet som är vårt hopp. I ett liv med Kristus Jesus kommer det inte an på omskärelse eller förhud, utan på tron, som får sitt uttryck i kärlek.

Evangelium

Luk. 14:1-6

En sabbat var Jesus bjuden på måltid hos en farisé som var med i rådet, och man iakttog honom noga. Då stod det framför honom en man som led av vatten i kroppen. Jesus vände sig till de laglärdade och fariseerna och sade: "Är det tillåtet att bota sjuka på sabbaten eller inte?" Men de teg. Då rörde han vid mannen och gjorde honom frisk och lät honom sedan gå. Och han sade till dem: "Om någon av er har en son eller en ox som faller ner i en brunn, drar han då inte genast upp dem, även om det är sabbat?" Det kunde de inte svara på.

Andra årgången

Första läsningen

Amos 5:21-24

Jag avskyr era fester, jag hatar dem,
jag står inte ut med era högtider.
När ni offrar till mig och kommer
med era gåvor
vill jag inte veta av dem,
jag vill inte se åt era offer av gödboskap.
Låt mig slippa dina psalmer,
jag vill inte höra ditt strängospel!
Men låt rätten välla fram som vatten
och rättfärdigheten som en ousinlig ström!

Andra läsningen

Kol. 2:16-23

Låt ingen döma er för vad ni äter eller dricker eller hur ni iakttar högtider eller nymånar eller sabbater. Sådant är skuggan av det som skulle komma; själva kroppen är Kristus. Låt er inte berövas segern av dem som hänger sig åt självförnekelse och ängladyrkan och som fördjupar sig i sina syner. De blåser upp sig med sina fåfänga människotankar och håller sig inte till honom som är huvudet och som försörjer hela kroppen och binder ihop den med leder och senor, så att den växer som Gud vill.

Om ni med Kristus har dött bort från de kosmiska makterna, varför betar ni er då som om ni levde i världen och underkastar er påbud som: Låt bli! Smaka inte! Rör inte! Det gäller ju saker som skall förbrukas och upplösas och är bara människors bud och läror, låt vara att det kallas vishet eftersom det ser ut som fromhetsövningar, självförnekelse och späkningar, förakt för kroppens behov.

Evangelium

Mark. 2:18-22

Johannes lärjungar och fariseerna fastade. Då kom några och frågade Jesus: "Varför fastar Johannes lärjungar och fariseernas, men inte dina lärjungar?" Jesus svarade: "Inte kan väl bröllopgästerna fasta medan brudgummen är hos dem. Så länge de har brudgummen hos sig kan de inte fasta. Men det skall komma en tid då brudgummen tas ifrån dem, och när den dagen är inne kommer de att fasta. Ingen syr fast en bit okrympt tyg på ett gammalt plagg. Då sliter ju det nya tyget med sig av det gamla och det blir en värre reva. Ingen håller nytt vin i gamla vinsäckar, för då spränger vinet säckarna, och både vinet och säckarna förstörs. Nej, nytt vin slår man i nya säckar."

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 1:10-17

Lyssna till Herrens ord,
sodomfurstar!
Hör vad vår Gud har att säga,
gomorrafolk!
Vad skall jag med alla era slaktoffer?
säger Herren.
Jag är mätt på brännofferbaggar
och gödkalvars fett,
jag vill inte ha blodet
från tjurar och lamm och bockar.
Vem har begärt detta av er
när ni träder fram inför mig,
ni som trängs på mina förgårdar?
Kom inte med era meningslösa gåvor,
jag avskyr offerroken.
Nymånad, sabbat, högtidssamling –
jag tål inte falskhet och fest.
Jag hatar era högtider och nymånadsfester,
de har blivit en börda för mig,

som jag inte orkar bära.
När ni lyfter era händer i bön
vänder jag bort blicken.
Hur mycket ni än ber
lyssnar jag inte.
Ni har blod på händerna.
Tvätta er, rena er!
Låt mig slippa se era illdåd.
Sluta göra det onda
och lär er göra det goda.
Sträva efter rättvisa,
stöd den förtryckte.
För den faderlöses talan,
skaffa änkan rätt.

Andra läsningen

Gal. 5:22-26

Andens frukter är kärlek, glädje, frid, tålamod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning. Mot sådant vänder sig inte lagen. De som tillhör Kristus Jesus har korsfäst sitt kött med alla dess lidelser och begär. Om vi har andligt liv, låt oss då följa en andlig väg. Låt oss inte bli inbiliska, inte utmana varandra, inte avundas varandra.

Evangelium

Mark. 7:5-13

Fariseerna och de skriftlärdade frågade Jesus: "Varför lever inte dina lärjungar efter fädernas regler utan äter med orena händer?" Han svarade: "Jesaja profeterade rätt om er, ni hycklare, när det står: *Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig. Fåfängt dyrkar de mig, ty lärorna de lär ut är människors bud.* Ni vänder er från Guds bud för att hålla fast vid människornas regler." Och han sade: "Det är just det rätta – att upphäva Guds bud för att låta era egna regler gälla! Mose sade: *Visa aktning för din far och din mor* och: *Den*

som smädar sin far eller sin mor skall dö. Men ni påstår att om någon säger till sin far eller mor: 'Det som jag hade kunnat hjälpa dig med, det gör jag till korban' (det vill säga tempelgåva), då kan ni inte låta honom göra något för sin far eller mor. Så sätter ni Guds ord ur kraft genom de regler som ni har ärvt och för vidare. Och mycket annat sådant gör ni."

eller

Mark. 2:23-28

En sabbat tog Jesus vägen genom sädesfälten, och lärjungarna började rycka av ax medan de gick. Då sade fariseerna till honom: "Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?" Han svarade: "Har ni aldrig läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga och inte hade något att äta? Han gick in i Guds hus – det var när Evjatar var överstepräst – och åt upp skådebröden, som inga andra än prästerna får äta, och gav också dem som var med honom." Och Jesus sade till dem: "Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. Alltså är Människosonen herre också över sabbaten."

Dagens bön

1.

Full av nåd är du Gud.
Din Son, Jesus Kristus,
visade oss vägen till livet,
kärlekens väg.
Lär oss att lyssna som han.
Låt oss få vandra i frihet som han.
Hjälp oss att handla kärleksfullt som han.
Hör oss för Frälsarens skull.

2.

Gud, vår Far.
Öppna vårt hjärta för den sanna bönen
och öppna våra ögon för
din kärleks under.
Ge oss tålamod, så att vi minns
att du aldrig har lovat
att lyfta bort lidandet,
men har gett löftet
att bära det med oss.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Himmelske Fader.
Befria oss från ordriddåer
som döljer tomhet,
och från falska krav som inte har
sin grund i dig.
Låt Jesu ord göra oss känsliga för det
som självklart är rätt,
så att vi ser vad kärleken kräver.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

4.

Evige Gud, du sände
din Son, Jesus Kristus, för att befria oss.
Lär oss att leva i din frihet.
Lär oss att lyssna till din vilja
och att förverkliga den
här på jorden.
I Jesu Kristi namn.

Nittonde söndagen efter pingst

Det dubbla kärleksbudet

Det dubbla kärleksbudet är ett koncentrat av lagen. Den som älskar Gud över allting och sin nästa som sig själv uppfyller det som lagen fordrar. Guds kärlek väcker kärlek i oss. Kärleken är lagen i dess fullhet.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 479 Kärlek av höjden

Dps 419 Var är den skatt som bliver
413 Befall i Herrens händer

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Ge mig förstånd att lyda din lag,
att hålla den helt och fullt.
Ps. 119:34

Psalm

Lycklig den vars liv är fläckfritt,
den som följer Herrens lag.
Lycklig den som lyder hans lagbud
och helhjärtat vänder sig till honom,
som aldrig gör något orätt
utan lever efter hans ord.
Du har gett dina befallningar,
de skall följas noga.
Om jag bara kunde stå fast i min
strävan
att hålla dina stadgar!
Då behövde jag inte blygas
när jag betraktar alla dina bud.
Jag tackar dig av hjärtat
när jag lär mig dina rättfärdiga lagar.

Dina stadgar skall jag hålla.
Överge mig aldrig!
Ps. 119:1–8

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Underbara är dina lagbud,
därför lyder jag dem.
Ps. 119:129

Första årgången

Första läsningen

5 Mos. 6:4–9

Mose sade:

Hör, Israel! Herren är vår Gud, Herren är en. Du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta, med hela din själ och med all din kraft. Dessa ord som jag i dag ger dig skall du lägga på hjärtat. Du skall inpränta dem i dina barn och tala om dem när du sitter i ditt hus och när du är ute och går, när du lägger dig och när du stiger upp. Du skall binda dem som ett tecken kring din arm, och de skall vara ett känne­märke på din panna. Du skall skriva dem på dina dörrposter och i dina stadsportar.

Andra läsningen

1 Kor. 1:4–9

Jag tackar alltid min Gud för att han har gett er sin nåd genom Kristus Jesus. Genom honom har ni blivit rika på allt, allt slags tal och allt slags kunskap. Ty vittnesbördet om Kristus har vunnit sådan fasthet hos er att det inte saknas något i era nådegåvor medan ni väntar på att vår herre Jesus Kristus skall uppenbaras. Han skall också ge er fasthet ända till slutet, så att ni inte kan anklagas på vår herres Jesu Kristi dag. Gud är trofast, han som har kallat er till gemenskap med sin son Jesus Kristus, vår herre.

Evangelium

Matt. 22:34–40

När fariseerna fick höra hur Jesus hade gjort saddukeerna svarslösa samlades de, och för att sätta honom på prov frågade en av dem, en laglärare: "Mästare, vilket är det största budet i lagen?" Han svarade honom: "Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd. Detta är det största och första budet. Sedan kommer ett av samma slag: Du skall älska din nästa som dig själv. På dessa båda bud vilar hela lagen och profeterna."

Andra årgången

Första läsningen

5 Mos. 10:12–13

Mose sade:

Och nu, Israel, vad begär Herren, din Gud, av dig? Bara att du fruktar Herren, din Gud, så att du alltid vandrar hans vägar, älskar honom och tjänar Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din

själ och håller Herrens bud och hans stadgar, som jag i dag ger dig, allt till gagn för dig själv.

Andra läsningen

1 Joh. 2:15–17

Älska inte världen och det som finns i världen. Om någon älskar världen finns inte Faderns kärlek i honom. Ty det som finns i världen, vad kroppen begär, vad ögonen åtrår, vad högfärden skryter med, det kommer inte från Fadern utan från världen. Och världen förgår med sina lockelser, men den som gör Guds vilja består för evigt.

Evangelium

Mark. 12:28–34

En av de skriftlärda som hörde dem diskutera märkte hur väl Jesus svarade och kom fram och frågade honom: "Vilket är det viktigaste budet av alla?" Jesus svarade: "Viktigast är detta: Hör, Israel, Herren, vår Gud, är den ende Herren, och du skall älska Herren, din Gud, av hela ditt hjärta, av hela din själ, av hela ditt förstånd och av hela din kraft. Sedan kommer detta: Du skall älska din nästa som dig själv. Något större bud än dessa finns inte." Den skriftlärde sade: "Du har rätt, mästare! Det är som du säger: han är den ende, det finns ingen annan än han. Att älska honom av hela sitt hjärta, av hela sitt förstånd och av hela sin kraft och att älska sin nästa som sig själv, det är mer än alla brännoffer och andra offer." När Jesus hörde att mannen svarade klokt sade han: "Du har inte långt till Guds rike."

Tredje årgången

Första läsningen

2 Mos. 20:1–17

Detta är vad Gud sade: Jag är Herren, din Gud, som förde dig ut ur Egypten, ut ur slavlägret. Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig. Du skall inte göra dig någon bildstod eller avbild av någonting uppe i himlen eller nere på jorden eller i vattnet under jorden. Du skall inte tillbe dem eller tjäna dem. Ty jag är Herren, din Gud, en svartsjuk Gud, som låter straffet för fädernas skuld drabba barnen intill tredje och fjärde led när man försmår mig men visar godhet mot tusenden när man älskar mig och håller mina bud. Du skall inte missbruka Herrens, din Guds, namn, ty Herren kommer inte att lämna den ostraffad som missbrukar hans namn. Tänk på att hålla sabbatsdagen helig. Sex dagar skall du arbeta och sköta alla dina sysslor, men den sjunde dagen är Herrens, din Guds, sabbat. Då skall du inte utföra något arbete, varken du eller din son eller din dotter, din slav eller din slavinna, din boskap eller invandraren i dina städer. Ty på sex dagar gjorde Herren himlen och jorden och havet och allt vad de rymmer, men på den sjunde dagen vilade han. Därför har Herren välsignat sabbatsdagen och gjort den till en helig dag. Visa aktning för din far och din mor, så att du får leva länge i det land som Herren, din Gud, ger dig. Du skall inte dräpa. Du skall inte begå äktenskapsbrott. Du skall inte stjäla. Du skall inte vittna falskt mot din nästa. Du skall inte ha begär till din nästas hus. Du skall inte ha begär till din nästas hustru eller hans slav eller hans slavinna, hans oxe eller hans åsna eller något annat som tillhör din nästa.

Andra läsningen

Rom. 10:1–13

Bröder, mitt hjärtas önskan och min bön till Gud är att de skall bli räddade. Jag kan vittna om iveren i deras gudstro, men de saknar den rätta insikten. De vet inte vad rättfärdighet från Gud vill säga utan söker hävda sin egen, och därför har de inte underordnat sig rättfärdigheten från Gud.

Kristus är slutet på lagen, så att var och en som tror kan bli rättfärdig. Ty om den rättfärdighet som lagen ger skriver Mose: *Den människa som håller buden skall leva genom dem.* Men den rättfärdighet som tron ger säger: *Fråga inte i ditt hjärta: Vem skall stiga upp till himlen?* – det vill säga för att hämta ner Kristus – eller: *Vem skall stiga ner i avgrunden?* – det vill säga för att hämta upp Kristus från de döda. Vad säger den då? *Ordet är nära dig, i din mun och i ditt hjärta* – det vill säga trons ord, det som vi förkunnar. Ty om du med din mun bekänner att Jesus är herre, och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, skall du bli räddad. Hjärtats tro leder till rättfärdighet och munnens bekännelse till räddning. Skriften säger ju: *Ingen som tror på honom skall stå där med skam.* Det är ingen skillnad på jude och grek; alla har samme herre, och han ger av sin rikedom åt alla som åkallar honom. Ty *var och en som åkallar Herrens namn skall bli räddad.*

Evangelium

Joh. 13:31–35

När Judas hade gått sade Jesus: ”Nu har Människosonen förhärligats, och Gud har förhärligats i honom. Är nu Gud förhärligad i honom skall Gud också förhärliga honom i sig, och han skall snart förhärliga honom. Ännu en kort tid är jag hos er, mina barn. Ni kommer att söka efter mig, och jag säger nu till er vad jag sade till ju-

darna: Dit jag går kan ni inte komma. Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek.”

Dagens bön

1.

Gud, vår himmelske Far.
Du gjorde oss till dina älskade barn.
Låt ditt ansikte lysa över oss.
Lär oss älska dig över allting
och vår nästa som oss själva.
Lär oss älska allt levande
som du har skapat.
Det är du som är kärleken.
Genom Jesus Kristus,
som gick i döden för vår skull.

2.

Gud,
vi behöver din hjälp
så att vi lyssnar till din röst
och kan leva enligt kärlekens bud.
Vi ber dig: Låt din Ande leda oss,
så att vi älskar dig över allting
och finner vägen till vår nästa.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Himmelske Far,
ofta sjunker vi ned i hopplöshet och otro
när vi ser vår svaghet och synd i ljuset
av din lag.
Hjälp oss att lita på att vi är
dina älskade barn,
också när vi frestas att döma oss själva.
Tack för att du ger oss förlåtelse och nåd
och ett levande hopp.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

Tjugonde söndagen efter pingst

Tro och otro

I Jesus ser tron Guds Son som har makt att göra Guds gärningar. Under Jesu livstid tvivlade många på honom eller tog anstöt av honom. De förnekade hans gudomlighet och höll honom för en uppviglare. Också varje kristen människa känner av kampen mellan tro och otro i sitt eget hjärta. Därför måste en Kristi efterföljare kritiskt pröva sin egen trosgrund.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 355 Frälsare, du som äger läkedom
344 Jag skulle vilja våga tro

Dps 337 Ditt ord, o Herre, kallar oss

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Men du, Herre, härskar för evigt,
och släkte efter släkte åkallar dig.
Ps. 102:13

Psalm

Lyssna, mitt folk,
till min undervisning,
hör vad jag har att säga!
Jag vill yppa visdomsord
och tyda det förgångna.
Vad vi har hört och lärt känna,
vad våra fäder berättade för oss,
vill vi inte dölja för våra barn.
Vi skall berätta för kommande släkten
om Herrens ära och hans makt
och om de under han gjort.
Han gav sina bud åt Jakob,
stiftade en lag åt Israel,

där han befallde våra fäder
att undervisa sina barn,
så att det blev känt för
kommande släkten.
Och barnen som föddes
skulle berätta det för sina barn.
De skulle sätta sin lit till Gud
och aldrig glömma hans gärningar
utan hålla hans bud
och inte bli som sina fäder,
ett trotsigt och upproriskt släkte,
ett opålitligt släkte
utan trohet mot Gud.

Ps. 78:1-8

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Herrens hand är höjd till seger,
Herrens hand har visat sin kraft.
Ps. 118:16

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 15:1-6

En tid därefter kom Herrens ord till Abram i en syn: "Var inte rädd, Abram! Jag är din sköld. Du skall bli rikt belönad." Abram sade: "Herre, min Gud, vad är det du vill ge mig? Jag går ju bort barnlös." Och han sade: "Du har inte låtit mig få några barn,

och därför blir det min tjänare som ärver mig." Men Herrens ord till honom lød: "Det blir inte han som ärver dig utan en av ditt eget blod." Och Herren förde honom ut och sade: "Se upp mot himlen och räkna stjärnorna, om du kan! Så talrika skall dina ättlingar bli." Abram trodde Herren, och därför räknade Herren honom som rättfärdig.

Andra läsningen

Rom. 4:16–25

Tron är grunden för att nåden skall gälla och löftet stå fast för alla hans efterkommande, inte bara för dem som håller sig till lagen utan också för dem som har tro som Abraham. Han är allas vår far, som det står skrivet: *Jag har gjort dig till fader till många folk*, och han är det inför den som han trodde på, Gud, som ger de döda liv och talar om det som ännu inte finns som om det redan fanns. Där allt hopp var ute höll Abraham fast vid hoppet och trodde, så att han kunde bli far till många folk, enligt ordet: *Så talrik skall din avkomma bli*. Han sviktade inte i tron då han tänkte på att hans egen kropp var utan livskraft – han var omkring hundra år gammal – och att Saras moderssko var dött. Inför Guds löfte tvivlade han inte i otro utan fick kraft genom tron. Han gav Gud äran och var förvissad om att det Gud har lovat kan han också infria. *Därför räknades han som rättfärdig*. Men inte bara om honom skrevs orden *räknades som rättfärdig* utan också med tanke på oss. Vi skall räknas som rättfärdiga, ty vi tror på honom som från de döda har uppväckt vår herre Jesus, som blev utlämnad för våra överträdelsers skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull.

Evangelium

Mark. 2:1–12

Jesus kom tillbaka till Kafarnaum och det blev känt att han var hemma. Det samlades så mycket folk att inte ens platsen utanför dörren räckte till längre, och han förkunnade ordet för dem. Då kom de dit med en lam som bars av fyra män. Eftersom de inte kunde komma fram till Jesus i trängseln, bröt de upp taket ovanför honom och firade ner bädden med den lame genom öppningen. När Jesus såg deras tro, sade han till den lame: "Mitt barn, dina synder är förlåtna."

Nu satt där några skriftlärdade, och de tänkte för sig själva: "Hur kan han tala så? Han hädar ju. Vem kan förlåta synder utom Gud?" Jesus förstod i sin ande vad de tänkte och sade till dem: "Hur kan ni tänka så i era hjärtan? Vilket är lättast, att säga till den lame: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp, ta din bädd och gå? Men för att ni skall veta att Människosonen har makt att förlåta synder här på jorden, säger jag dig" – och nu talade han till den lame – "stig upp, ta din bädd och gå hem." Och mannen steg upp, tog genast sin bädd och gick ut i allas åsyn, så att de häpnade och prisade Gud och sade: "Aldrig har vi sett något sådant!"

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 8:11–15

Detta är vad Herren sade till mig när han grep tag i mig och varnade mig för att följa samma väg som detta folk: "Kalla inte allt för stämpling som detta folk kallar stämpling. Frukta inte det som de fruktar, bäva inte för det. Inse att det är Herren Sebaot som stämplar mot er – honom skall ni frukta, honom skall ni bäva för. Ja, han stämp-

lar mot Israels båda folk, han skall bli en sten som de snavar på och en klippa som de stöter emot, och för Jerusalem's invånare skall han bli en snara och en fälla. Många skall snava på den, falla och krossas, snärjas och fångas.”

Andra läsningen

2 Kor. 1:18–22

Gud kan gå i god för att vad jag säger till er inte är både ja och nej. Guds son, Kristus Jesus, som vi har förkunnat bland er, jag och Silvanus och Timotheos, han var inte både ja och nej, i honom finns bara ett ja. Ty alla Guds löften har fått sitt ja genom honom. Därför säger vi också genom honom vårt Amen, Gud till ära. Det är Gud som befäster både er och mig i tron på Kristus och som har smort oss; han har satt sitt sigill på oss och gett oss Anden som en borgen i våra hjärtan.

Evangelium

Joh. 9:24–38

För andra gången kallade fariséerna alltså till sig mannen som hade varit blind och sade till honom: ”Ge Gud äran. Vi vet att den här mannen är en syndare.” Han svarade: ”Om han är en syndare vet jag inte. Men det vet jag, att jag som var blind nu kan se.” De frågade honom: ”Vad gjorde han med dig? Hur öppnade han dina ögon?” Han svarade: ”Det har jag redan sagt er, men ni ville inte lyssna. Varför vill ni höra det igen? Kanske ni också tänker bli hans lärjungar?” Då snäste de av honom och sade: ”Du är hans lärjunge, men vi är Moses lärjungar. Vi vet att Gud har talat till Mose, men varifrån den här mannen kommer, det vet vi inte.” Han svarade: ”Ja, det är det märkliga, att ni inte vet varifrån han kommer, och ändå har han öppnat

mina ögon. Vi vet att Gud inte lyssnar till syndare, men om någon fruktar Gud och gör hans vilja, då lyssnar han till honom. Aldrig förr har man hört att någon har öppnat ögonen på en som var född blind. Om den här mannen inte vore sänd av Gud hade han inte kunnat göra någonting.” Då sade de till honom: ”Du föddes syndig alltigenom, och du skall undervisa oss!” Och de körde ut honom.

Jesus fick höra att de hade kört ut honom, och när han träffade honom frågade han: ”Tror du på Människosonen?” Han svarade: ”Vem är han, herre? Jag vill tro på honom.” Jesus sade: ”Du har sett honom. Det är han som talar med dig.” Då sade han: ”Jag tror, herre” och föll ner för honom.

Tredje årgången

Första läsningen

4 Mos. 21:4–9

De bröt upp från berget Hor i riktning mot Sävhavet för att gå vägen runt Edom. Under vandringen blev folket otåligt och klandrade både Gud och Mose: ”Varför har ni fört oss ut ur Egypten för att dö i öknen? Här finns inget att äta och dricka. Vi är utleda på den usla maten.”

Då skickade Herren ormar mot folket, giftormar som bet israeliterna så att många av dem dog. Folket kom till Mose och sade: ”Vi syndade när vi klandrade Herren och dig. Be till Herren att han tar bort ormarna från oss.”

Mose bad för folket, och Herren sade till Mose: ”Gör en orm och sätt upp den som ett fälttecken. Var och en som blir biten skall se på den, så får han leva.” Och Mose gjorde en orm av koppar och satte upp den som ett fälttecken. Den som blev biten av en orm såg på kopparormen, och då fick han leva.

Andra läsningen

Kol. 1:19–23

Gud beslöt att låta all fullhet bo i Sonen och att genom hans blod på korset stifta fred och försona allt med sig genom honom och till honom, allt på jorden och allt i himlen.

Och ni, som förut stod utanför och visade ert fientliga sinnelag i era onda gärningar, också er har han nu försonat med sig genom att Kristus led döden med sin jordiska kropp. Han skall låta er träda fram inför sig, heliga och fläckfria och oförvitliga, om ni håller fast vid er tro, har en stadig grund och inte viker från det hopp ni har fått höra om i evangeliet, som har förkunnats för allt skapat under himlen och vars tjänare jag, Paulus, har blivit.

Evangelium

Joh. 7:40–52

Några i hopen som hörde Jesu ord sade: "Han måste vara Profeten", och några sade: "Han är Messias." Men andra sade: "Inte kommer väl Messias från Galileen? Säger inte skriften att Messias skall vara av Davids ätt och komma från Betlehem, byn där David bodde?" Så blev hopen oenig om honom. Några ville gripa honom, men ingen lyfte sin hand mot honom.

När deras folk kom tillbaka frågade överstepräster och fariseerna: "Varför har ni inte tagit hit honom?" De svarade: "Aldrig har någon människa talat som han." Då sade fariseerna till dem: "Har ni också blivit vilseledda? Finns det någon i rådet eller bland fariseerna som tror på honom? Men den stora hopen, som inte kan lagen, den är förtappad." Nikodemos, som själv satt i rådet och som tidigare hade sökt upp Jesus, sade: "Inte dömer väl vår lag någon utan att man först har hört honom och tagit reda på vad han gör?" De svarade: "Är

kanske du också från Galileen? Se efter i skriften, så skall du finna att ingen profet kommer från Galileen."

Dagens bön

1.

Helige, rättfärdige Gud.

Du förde din tjänare Abraham ut om natten

för att förundras över stjärnornas tallösa mängd

och Guds stora löfte.

Lär också oss att tro så som han och leva som dina barn.

Låt oss spegla ditt ljus i denna värld och denna tid.

Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Gud, vår Herre,

vi tackar dig för att du skänker oss din förlåtelse.

Ge oss en tro som litar på ditt ord, det som helar det söndrade och ständigt skapar nytt.

Led av nåd våra liv.

Hör oss för Jesu Kristi, vår Frälsares skull.

3.

Gud,

tack för att du kan ge oss kraft att förlåta.

Tack för att vi får lita på att du helar det som är skadat

och att du skapar nytt.

Led oss där vi lever.

I Jesu Kristi namn.

4.

Himmelske Fader.

Dåren säger i sitt hjärta
att det inte finns någon Gud,
och de visa drar upp gränser för din makt,
medan du, Gud, ler.

Vi tackar dig för att du förlåter och hjälper
vem du vill, när du vill.

Vi ber:

Styrk och uppehåll denna tro i vårt hjärta.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

Tjugoförsta söndagen efter pingst

Jesu sändebud

Jesus förkunnade Guds rike som en gåva. Han förlät också de sväraste synder. Jesus sänder ut de sina i världen för att de skall vittna om denna nåd och tjäna människorna i hans namn. Den kristne är ett Frälsarens sändebud, "en Kristus för sin nästa".

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 429 Vår tröghet är så stor, o Gud
215 Säll den som håller Jesus kär

Dps 434 På denna jord, vår Herres verk
424 Min Gud är en väldig hjälte
430 Du som gick före oss

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Gud välsignar oss,
och hela jorden skall frukta honom.
Ps. 67:8

Psalm

Nådig och barmhärtig är Herren,
sen till vrede och rik på kärlek.
Herren är god mot alla,
barmhärtig mot allt han har skapat.
Herre, allt du har skapat
skall tacka dig,
dina trogna skall lovsjunga dig.
De skall tala om ditt rikes ära
och förkunna din väldiga kraft,
så att alla lär känna din makt,
ditt rikes ära och härlighet.
Ditt rike står i alla tider,
ditt välde från släkte till släkte.

Ps. 145:8–13

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Hela jorden lär känna vad du gör
och alla folk får veta att du hjälper.
Ps. 67:3

Första årgången

Första läsningen

Jer. 1:4–10

Herrens ord kom till mig:
Innan jag formade dig i moderlivet
utvalde jag dig,
innan du kom ut ur moderssköten
gav jag dig ett heligt uppdrag:
att vara profet för folken.

Men jag svarade: "Nej, Herre, min Gud,
jag duger inte till att tala – jag är för ung!"
Då sade Herren till mig:

Säg inte att du är för ung
utan gå dit jag sänder dig
och säg det jag befäller dig!
Låt dem inte skrämma dig,
ty jag är med dig
och jag skall rädda dig,
äger Herren.

Och Herren sträckte ut handen, rörde
vid min mun och sade:

Jag lägger mina ord i din mun.
I dag ger jag dig makt
över folk och riken.
Du skall rycka upp och vräka omkull,
förstöra och bryta ner,
bygga upp och plantera.

Andra läsningen

2 Tim. 4:1-5

Jag besvär dig vid Gud och Kristus Jesus, som skall döma levande och döda, jag besvär dig vid hans ankomst och vid hans rike: förkunna ordet, träd upp i tid och otid, vederlägg, tillrättavisa, vädja – tålmodigt och med ständig undervisning. Det kommer en tid då människorna inte längre vill lyssna till den sunda läran utan skaffar sig den ene läraren efter den andre, därför att det kliar i dem att få höra sådant som de önskar. De slår dövörat till för sanningen och vänder sig till legenderna. Men håll alltid huvudet kallt, var beredd att slita ont, gör vad som åligger en förkunnare och fullfölj din tjänst.

Evangelium

Matt. 22:1-14

Än en gång talade Jesus till dem i liknelser: "Med himmelriket är det som när en kung höll bröllop för sin son. Han skickade ut sina tjänare för att kalla de inbjudna till bröllopet, men de ville inte komma. Då skickade han ut andra tjänare och lät dem säga till de inbjudna: 'Jag har ordnat för måltiden, mina oxar och gödkalvar är slaktade och allt är färdigt. Kom till bröllopet.' Men de brydde sig inte om det. En gick bort till sina åkrar och en till sina affärer. De andra tog fast tjänarna, skymfde dem och slog ihjäl dem. Då greps kungen av vrede, skickade ut sina soldater och lät döda mördarna och bränna ner deras stad.

Sedan sade han till sina tjänare: 'Allt är ordnat för bröllopet, men de inbjudna var inte värdiga. Gå ut och ställ er där vägarna skiljs och bjud alla ni ser till bröllopet.' Och då gick tjänarna ut på vägarna och samlade ihop alla de träffade på, onda och goda, och brölloppssalen fylldes med gäster.

När kungen kom in för att se sina gäster upptäckte han en man som inte var klädd i bröllopskläder. Han sade: 'Min vän, hur kan du vara här utan att ha bröllopskläder på dig?' Mannen kunde inte svara. Då sade kungen till tjänarna: 'Bind honom till händer och fötter och kasta ut honom i mörkret där ute. Där skall man gråta och skära tänder.' Många är bjudna, men få är utvalda."

Andra årgången

Första läsningen

5 Mos. 31:6-8

Mose sade till folket:

"Var tappra och starka! Var inte rädda och låt er inte skrämmas av dem, ty Herren, din Gud, går själv med dig. Han skall inte svika dig, inte överge dig."

Så kallade Mose till sig Josua och sade till honom inför alla israeliterna: "Var tappra och stark! Ty du skall föra folket in i det land som Herren med ed lovade deras fäder att ge dem, och du skall göra det till deras egendom. Herren skall själv gå före dig. Han skall vara med dig. Han sviker dig inte och överger dig inte. Var inte rädd, tappa inte modet!"

Andra läsningen

Kol. 1:9-11

Från den dag då vi fick höra detta har vi därför ständigt bett för er. Vår bön är att ni skall fyllas av kunskap om Guds vilja,

med all andlig vishet och insikt, så att ni kan leva värdigt Herren och på allt sätt behaga honom med alla slags goda gärningar när ni bär frukt och växer till i kunskapen om Gud. Hans härlighets kraft skall på allt sätt ge er styrka att alltid och med glädje vara uthålliga och tålmodiga.

Evangelium

Luk. 10:1-12

Därefter utsåg Herren ytterligare sjuttio-två och sände dem före sig två och två till varje stad och plats dit han själv ämnade sig. Han sade till dem: "Skörden är stor men arbetarna få. Be därför skördens herre att han sänder ut arbetare till sin skörd. Gå, jag skickar er som lamm in bland vargar. Ta inte med er några pengar, någon påse eller några sandaler, och stanna inte på er väg för att hälsa. När ni kommer in i ett hus, så säg först: Frid över detta hus. Och om där bor en fridens man skall den frid ni kommer med bli kvar hos honom; annars skall den vända tillbaka till er. Stanna sedan i det huset och ät och drick vad som bjuds; arbetaren är värd sin lön. Flytta inte från hus till hus. Och när ni kommer till en stad där man tar emot er, ät då det som sätts fram, bota de sjuka som finns där och säg till folket: Guds rike är snart hos er. Men har ni kommit till en stad där man inte tar emot er, gå då ut på gatorna och säg: Till och med dammet som har fastnat på våra fötter här i staden stryker vi av – behåll det. Men så mycket skall ni veta: Guds rike är snart här. – Jag säger er att på den dagen skall det bli lindrigare för Sodom än för en sådan stad."

Tredje årgången

Första läsningen

Amos 7:10-15

Amasja, översteprästen i Betel, sände bud till kung Jerobeam av Israel: "Amos upp-
viglar folket mot dig; riket tål inte hans profeterande. Han säger:

Jerobeam skall dö för svärd,
och Israel skall föras bort
från sitt land."

Till Amos sade Amasja: "Gå din väg, siare, försvinn till Juda – där kan du tjäna ditt bröd med att vara profet! Men här i Betel får du inte längre uppträda som profet, ty detta är konungens tempel, en rikshelgedom." Amos svarade Amasja: "Jag är inte profet. Jag tillhör inte det skrået, jag håller boskap och odlar fikon. Men Herren tog mig från min hjord och sade till mig: Träd fram som profet inför mitt folk Israel."

Andra läsningen

Gal. 4:12-20

Jag ber er, bröder: bli som jag när jag nu har blivit som ni. Ni har aldrig gjort mig något ont. Ni vet att det var på grund av sjukdom som jag första gången kom att förkunna evangeliet för er. Min kroppsliga svaghet frestade er inte till förakt eller motvilja, utan ni tog emot mig som en ängel från Gud, ja, som Kristus Jesus. Var är er hänförelse nu? Jag kan intyga att ni gärna skulle ha rivit ut era ögon och gett dem åt mig. Har jag blivit er fiende genom att säga er sanningen? De som så ivrigt intresserar sig för er gör det inte i god avsikt. De vill skilja oss åt för att ni skall intressera er för dem. Det ivriga intresset för er är gott om avsikten är god – alltid och inte bara när jag är hos er, mina barn, som jag än en gång

måste föda med smärta tills Kristus har förkroppsligats i er. Om jag bara var hos er nu, så att jag kunde slå an den rätta tonen – jag vet mig ingen råd med er.

Evangelium

Joh. 13:16–20

Jesus sade till sina lärjungar:

”Sannerligen, jag säger er: en tjänare är inte förmer än sin herre, och en budbärare inte förmer än den som har sänt honom. Vet ni detta är ni saliga om ni också handlar så.

Jag talar inte om er alla. Jag vet vilka jag har utvalt, men skriftens ord måste uppfyllas: *Den som äter mitt bröd har lyft sin hälmot mig.* Jag säger det redan nu, innan det sker, för att ni, när det har skett, skall tro att jag är den jag är. Sannerligen, jag säger er: den som tar emot någon som jag sänder, han tar emot mig, och den som tar emot mig, han tar emot den som har sänt mig.”

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud.
Du har lovat vishet åt alla som ber om det.
Ge oss din Andes kraft,
så att dina gåvor når fram
till världens brist och nöd.
Gör oss beredda att gå dit du sänder oss.
Vi ber i Herrens Jesu Kristi namn.

2.

Herre Jesus Kristus,
du sänder oss ut i världen
för att gå med din hjälp
till alla som behöver den.
Hjälp oss att möta dem som är i nöd,
så som du själv mötte dem.
Led oss överallt
där vi går i dina ärenden.
Vi ber i ditt namn.

3.

Jesus Kristus,
du sänder ut dina tjänare tomhänta
och ger själv dina gåvor genom dem.
Låt inte vår egen brist hindra oss
att se andras nöd
eller att tjäna dem enligt din vilja.
Dig Fader, Son och Ande
vare ära i evighet.

4.

Gud, vår Far.
Tack för att du ger oss större gåvor
än vi kan be om
och för att du vänder besvikelser i seger.
Led oss i liv och i arbete
så att vi tjänar dig och vår nästa.
Välsigna det lilla vi kan göra,
så att det kan vara till glädje för många.
Vi ber i Jesu namn.

Reformationsdagen

Trons grund

Den tjuogoandra söndagen efter pingst ägnas minnet av reformationen. Söndagens texter ansluter sig nära till reformationens centrala betoningar.

Gud glömmet inte sitt folk utan ger kyrkan tider av förnyelse. Han sänder människor som kallar oss tillbaka till grunden för vår kristna tro, till bibeln och till förkunnelsen om den rättfärdighet som vi äger genom tron.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 157 Behåll oss, Herre, vid ditt ord
169 Guds menighet
200 Hur skall vi rätt dig prisa

Dps 154 Vår Gud är oss en väldig borg
253 O, gläd dig, Guds församling nu
167 Sin enda grund har kyrkan
485 Gud, från ditt hus, vår tillflykt du oss kallar

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag kungör dina lagbud för kungar
och behöver inte blygas.
Ps. 119:46

Psalm

Gud är vår tillflykt och vår styrka,
en hjälp i nöden, som aldrig svikit.
Därför räds vi inte om än
jorden skälver
och bergen störtar i havets djup,
om än vattnen brusar och skummar
och bergen darrar vid havets uppror.

Här är en flod vars strömmar
ger glädje åt Guds stad,
som den Högste har helgat
till sin boning.
Därinne bor Gud, den skall
aldrig falla,
den får hjälp av Gud när
morgonen gryr.
Folken larmar, riken vacklar.
Då hörs hans röst och jorden bävar.
Herren Sebaot är med oss,
Jakobs Gud är vår borg.
Ps. 46:2-8

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Ingen kan lägga en annan grund
än den som redan finns,
och den är Jesus Kristus.
1 Kor. 3:11

Första årgången

Första läsningen

Jes. 33:20-22

Se, här är Sion, våra högtiders stad!
Du får skåda Jerusalem, en trygg boplatz,
ett tält som aldrig skall rivras,
vars pluggar aldrig rycks upp,
vars linor inte slits av.
Nej, där är Herren vår väldige Gud.

Där flyter strömmar, breda floder,
men inga roddarfartyg går där fram,
inga ståtliga krigsskepp.
Herren är vår härskare,
Herren vår hövding,
Herren vår konung,
han är den som räddar oss.

eller

Jer. 3:14–15

Vänd tillbaka, ni trolösa barn, säger Herren. Ty det är jag som är er herre, och jag skall hämta er, en från varje stad och två från varje släkt, och föra er till Sion. Jag skall ge er herdar efter mitt sinne, och de skall leda er med kunskap och visdom.

Andra läsningen

Rom. 1:16–17

Jag skäms inte för evangeliet. Det är en Guds kraft som räddar var och en som tror, juden främst men också greken. I evangeliet uppenbaras nämligen en rättfärdighet från Gud, genom tro till tro, som det står skrivet: *Den rättfärdige skall leva genom tron.*

eller

Ef. 6:10–18

Hämta nu styrka hos Herren, av hans oerhörda kraft. Ta på er Guds rustning, så att ni kan hålla stånd mot djävulens lömska angrepp. Ty det är inte mot varelser av kött och blod vi har att kämpa utan mot härs-karna, mot makterna, mot herrarna över denna mörkrets värld, mot ondskans andekrafter i himlarymderna. Ta därför på er Guds rustning, så att ni kan göra motstånd på den onda dagen och stå upprätt efter att ha fullgjort allt. Stå alltså fasta, spänn på er sanningen som bälte och klä er i rättfärdighetens pansar och sätt som skor på

era fötter villigheten att gå ut med budskapet om fred. Håll ständigt trons sköld framför er, med den skall ni få den Ondes alla brinnande pilar att slockna, och grip frälsningens hjälm och Andens svärd, som är Guds ord. Gör det under åkallan och bön och be i er ande varje stund. Därför skall ni hålla er vakna och aldrig tröttna i er bön för alla de heliga.

Evangelium

Joh. 4:46–53

Jesus kom tillbaka till Kana i Galileen, där han hade gjort vattnet till vin. En man i kunglig tjänst hade en son som låg sjuk i Kafarnaum. När han fick höra att Jesus hade lämnat Judeen och var i Galileen, sökte han upp honom och bad honom komma ner till Kafarnaum och bota hans son, som låg för döden. Jesus sade till honom: "Om ni inte får se tecken och under, så tror ni inte." Ämbetsmannen sade: "Herre, kom innan mitt barn dör." Jesus svarade: "Gå hem, din son lever." Mannen trodde på vad Jesus sade och gick. När han ännu var på väg hem möttes han av sina tjänare, som talade om för honom att pojken levde. Han frågade då vid vilken tid på dagen han hade blivit bättre, och de svarade: "I går vid sjunde timmen lämnade febern honom." Då förstod fadern att det hade hänt just när Jesus sade till honom: "Din son lever", och han kom till tro liksom alla i hans hus.

Andra årgången

Första läsningen

Jer. 15:19–21

Och nu säger Herren:
Om du vänder tillbaka
skall jag låta dig komma tillbaka
och bli min tjänare.
Om ditt tal är lödigt och utan slagg
skall du få bli min mun.
Människorna skall komma tillbaka till dig,
men du skall inte komma tillbaka till dem.
Mot detta folk gör jag dig
till en ointaglig mur av koppar.
De skall angripa dig,
men de skall inte besegra dig,
ty jag är med dig,
jag skall komma till din hjälp
och rädda dig, säger Herren.
Jag skall rädda dig ur de ondas hand
och befria dig ur våldsmännens grepp.

Andra läsningen

Rom. 5:1–11

Då vi nu har gjorts rättfärdiga genom tro
har vi frid med Gud genom vår herre Jesus
Kristus. Han har gett oss tillträde till den
nåd som vi nu lever i, och vi är stolta över
hoppet att få del av Guds härlighet. Mer
än så, vi är stolta över våra lidanden, efter-
som vi vet att lidandet skapar uthållighet,
uthålligheten fasthet och fastheten hopp.
Och hoppet sviker oss inte, ty Guds kärlek
har ingjutits i våra hjärtan genom att han
har gett oss den heliga anden. Medan vi
ännu var svaga dog Kristus för alla gudlösa,
när tiden var inne. Knappast vill någon dö
för en rättfärdig – kanske går någon i dö-
den för en som är god. Men Gud bevisar
sin kärlek till oss genom att Kristus dog för
oss medan vi ännu var syndare. Då vi nu
har gjorts rättfärdiga genom hans blod skall
vi av honom så mycket säkrare bli räddade

från vreden. Ty om vi var Guds fiender och
blev försonade med honom genom hans
sons död, då skall vi, när vi nu är förso-
nade, så mycket säkrare bli räddade genom
hans sons liv. Ja inte bara det, vi har vår
stolthet i Gud tack vare vår herre Jesus
Kristus, genom vilken vi nu har vunnit för-
soningen.

Evangelium

Matt. 16:1–4

Fariseerna och saddukeerna kom fram till
Jesus, och för att sätta honom på prov bad
de att han skulle låta dem se ett tecken
från himlen. Han svarade dem: ”På kväl-
len säger ni: Det blir vackert väder, him-
len är röd, och på morgonen: I dag blir det
oväder, himlen är röd och dyster. Himlens
utseende kan ni tyda men inte tecknen för
tiderna. Detta onda och trolösa släkte be-
går ett tecken, men det skall inte få något
annat tecken än Jona-tecknet.” Sedan läm-
nade han dem och gick sin väg.

Tredje årgången

Första läsningen

Jer. 17:5–8

Så säger Herren:
Förbannad den man
som sätter sin lit till människor,
som stöder sig på mänsklig kraft
och vänder sig bort från Herren.
Han blir som en buske i ödemarken
och får aldrig se det goda komma.
Han skall leva i förbrända trakter,
på saltjord där ingen kan bo.
Välsignad den man
som sätter sin lit till Herren,
som litar helt till Herren.
Han blir som ett träd
planterat nära vatten.

Det sträcker sina rötter mot bäcken.
Det har inget att frukta av hettan,
bladen är alltid gröna.
Det ängslas inte under torra år,
upphör inte att bära frukt.

Andra läsningen

Rom. 10:12–18

Det är ingen skillnad på jude och grek; alla har samme herre, och han ger av sin rikedom åt alla som åkallar honom. Ty *var och en som åkallar Herrens namn skall bli räddad.*

Men hur skall de kunna åkalla den som de inte har kommit till tro på? Hur skall de kunna tro på den som de inte har hört? Hur skall de kunna höra utan att någon förkunnar? Hur kan någon förkunna utan att vara utsänd? Det står skrivet: *Skönt ljuder stegen av dem som bär bud om goda ting.* Men alla lyssnade inte till budskapet. Ty Jesaja säger: *Herre, vem satte tro till det vi förkunnade?* Så bygger tron på förkunnelsen och förkunnelsen på Kristi ord. Men då frågar jag: kanske har de aldrig hört den? Visst har de! *Över hela jorden nådde deras röst, till världens ändar deras ord.*

Evangelium

Matt. 5:13–16

Jesus sade:

”Ni är jordens salt. Men om saltet mister sin kraft, hur skall man få det salt igen? Det duger inte till annat än att kastas bort och trampas av människorna.

Ni är världens ljus. En stad uppe på ett berg kan inte döljas, och när man tänder en lampa, sätter man den inte under sädesmåttet utan på hållaren, så att den lyser för alla i huset. På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er fader i himlen.”

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud.
Du har lovat kristenheten
förnyelsens Ande.
Förnya din kyrka också i vår tid.
Håll oss fast vid ditt ord.
Ge oss tro så att vi förstår
vad du vill säga oss.
Låt evangeliet befria oss
så att vi med kärlekens gärningar
tillsammans vittnar om kraften i ditt ord.
Hör oss för vår Frälsares Jesu Kristi skull.

2.

Evige Gud.
Röj väg för evangeliet
så att det kan förkunnas
överallt i världen.
Bevara ditt folk i tro och kärlek
så att det alltid vågar lita på din nåd.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Evige Gud.
Du vill att alla människor skall räddas
och komma till insikt om sanningen.
Bered väg för budskapet om
Kristus överallt,
också där det väcker motstånd.
Förnya din kyrka.
Led den till bättring och tro.
Det ber vi om genom din Son,
Jesus Kristus, vår Herre,
som lever och regerar med dig
och den heliga Anden
nu och i evighet.

Tjugotredje söndagen efter pingst

Förlåt varandra

Denna söndag behandlar förlåtelsen och den ömsesidiga kärleken. Hela vårt liv är beroende av den förlåtelse som vi får genom Kristi korsdöd. Den kallar oss att möta våra medmänniskor med värme, kärlek och förlåtelse. När vi lever så, kan Guds rika gåvor komma till synes i våra liv.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

- I 458 Allt mänskosläktet av ett blod
359 Till dig ur hjärtegrunden
- Dps 470 Nu, Herre, ge mig av din eld
471 Jublande lyfter vi här våra händer
483 Tung och kvalfull

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Hat vållar fejd,
kärlek skyler alla fel.
Ordspr. 10:12

Psalm

Jag gläds åt ditt löfte
likt den som vunnit rikt byte.
Jag hatar och avskyr lögn,
men din lag älskar jag.
Sju gånger om dagen prisar jag dig
för dina rättfärdiga lagar.
De som älskar din lag
är fullkomligt trygga,
inget kan få dem att falla.
Herre, jag hoppas på din hjälp
och uppfyller dina bud.
Jag följer dina lagbud,
och jag älskar dem högt.

Jag följer dina befallningar
och lagbud,
ty allt jag gör kan du se.
Ps. 119:162–168

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Vad det är gott och ljuvligt
att bröder är tillsammans!
Ps. 133:1

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 50:15–21

När Josefs bröder tänkte på att deras far var borta sade de: "Kanske Josef hyser agg till oss och vill ge igen för allt ont vi har gjort honom." Därför skickade de bud till Josef och lät säga: "Innan han dog bad din far att vi skulle säga till dig: 'Vi ber dig förlåta oss, dina bröder, vår synd och skuld. Vi har gjort dig mycket ont.' Så förlåt oss, din fars Guds tjänare, den synd vi har begått!" Vid dessa ord brast Josef i gråt. Sedan kom också bröderna själva och föll ner inför honom och sade: "Vi är dina slavar." Men Josef sade till dem: "Var inte rädda. Jag är ju inte Gud! Ni ville mig ont, men Gud har vänt det till något gott. Han ville göra det som nu har skett och därigenom

bevara många människor vid liv. Var inte rädda, jag skall sörja för er och era barn.” Så talade han lugnande och uppmuntrande till dem.

Andra läsningen

Ef. 4:25–32

Lägg därför bort lögnen och *tala sanning, var och en till sin nästa*, vi är ju varandras lemmar. *Grips ni av vrede, så synda inte*. Låt inte solen gå ner över er vrede. Ge inte djävulen något tillfälle. Den som stjal skall sluta stjäla och i stället arbeta och sträva med egna händer, så att han kan dela med sig av sitt goda åt dem som behöver. Öppna inte munnen för ofruktbart prat, utan säg bara sådant som tjänar till att bygga upp där det behövs, så att det blir till välsignelse för dem som hör på. Gör inte Guds heliga ande bedrövad, den är sigillet som utlovar frihetens dag åt er. Gör er av med all elakhet, vrede och häftighet, med skymford och förolämpningar och all annan ondskas. Var goda mot varandra, visa medkänsla och förlåt varandra, liksom Gud har förlåtit er i Kristus.

Evangelium

Matt. 18:23–35

Jesus sade:

”Därför är det med himmelriket som när en kung ville ha redovisning av sina tjänare. När han började granskningen, förde man in en som var skyldig honom tio tusen talenter. Eftersom han inte kunde betala befallde hans herre att han skulle säljas tillsammans med sin hustru och sina barn och allt han ägde, så att skulden kunde betalas. Tjänaren kastade sig ner och bönföll honom: ’Ge mig tid, så skall jag betala alltsammans.’ Då kände hans herre medlidande med honom och lät honom gå och

efterskänkte hans skuld. Men när tjänaren gick därifrån mötte han en annan tjänare, som var skyldig honom hundra denarer. Han grep honom om strupen och sade: ’Betala tillbaka vad du är skyldig!’ Den andre kastade sig ner och bad honom: ’Ge mig tid, så skall jag betala.’ Men han ville inte utan gick därifrån och lät sätta honom i fängelse tills skulden var betald. När de andra tjänarna såg vad som hände tog de mycket illa vid sig och talade om alltsammans för sin herre. Då kallade denne till sig tjänaren och sade: ’Din usling, jag efterskänkte hela din skuld när du bad mig om det. Borde du inte ha varit lika barmhärtig mot din kamrat som jag mot dig?’ Och i sin vrede lät hans herre bödelsdrängarna ta hand om honom tills hela skulden var betald. Så skall min himmelske fader göra med var och en av er som inte av uppriktigt hjärta förlåter sin broder.”

Andra årgången

Första läsningen

1 Mos. 13:5–11, 14–16

Också Lot, som vandrade tillsammans med Abram, hade får och kor och tält. Landet räckte inte till för dem båda; de hade så mycket boskap att de inte kunde bo på samma plats, och det uppstod stridigheter mellan Abrams herdar och Lots. (På den tiden bodde kanaaneerna och perisseerna i landet.) Då sade Abram till Lot: ”Inte skall det råda osämja mellan mig och dig eller mellan mina herdar och dina. Vi är ju av samma släkt. Ligger inte hela landet öppet för dig? Gå du din egen väg. Går du åt vänster så går jag åt höger, och går du åt höger så går jag åt vänster.” Lot såg ut över Jordanslätten, han såg hur vattenrik hela trakten var. Ända fram mot Soar var den som Herrens trädgård, som Egyptens land. Detta var innan Herren ödelade Sodom och Gomorra. Och Lot valde Jordanslät-

ten och flyttade österut. Så skildes de från varandra.

När Abram och Lot hade skilts åt sade Herren till Abram: ”Se dig omkring från den plats där du står, åt norr och söder, öster och väster. Hela det land som du ser skall jag ge åt dig och dina ättlingar för all framtid. Jag skall låta dina ättlingar bli som stoftkornen på jorden: kan någon räkna dem, skall också dina ättlingar kunna räknas.”

Andra läsningen

1 Petr. 3:8–12

Till sist, ni skall alla leva i endräkt och inbördes förståelse, i broderskärlek, barmhärtighet och ödmjukhet. Löna inte ont med ont eller skymf med skymf, utan tvärtom: välsigna. Ty ni är själva kallade att få välsignelse.

*Den som älskar livet och
vill ha goda dagar,
han skall avhålla sin tunga
från det som är ont
och sina läppar från svekfulla ord.
Han skall undvika det onda och
göra det goda,
han skall sträva efter att hålla fred.
Ty Herrens ögon ser de rättfärdiga,
och hans öron hör deras bön.
Men han vänder sig mot dem
som gör det onda.*

Evangelium

Matt. 18:15–22

Jesus sade till lärjungarna:

”Om din broder har gjort dig någon orätt, så gå och ställ honom till svars i enrum. Lyssnar han på dig har du vunnit tillbaka din broder. Men om han inte vill lyssna, ta då med dig en eller två till, för på två eller tre vittnesmål skall varje sak avgöras.

Om han vägrar lyssna på dem, så tala om det för församlingen. Vill han inte lyssna på församlingen heller, betrakta honom då som en hedning eller en tullindrivare. Santerligen, allt ni binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt ni löser på jorden skall vara löst i himlen. Vidare säger jag er: allt vad två av er kommer överens om att be om här på jorden, det skall de få av min himmelske fader. Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem.”

Då kom Petrus fram till honom och sade: ”Herre, hur många gånger skall min broder kunna göra orätt mot mig och ändå få förlåtelse av mig? Så mycket som sju gånger?” Jesus svarade: ”Jag säger dig: inte sju gånger utan sjuttiosju gånger.”

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 64:4–8

Inget öra har hört, inget öga har sett någon annan gud än dig gripa in för dem som hoppas på honom. Du tar dig an dem som med glädje gör det rätta, dem som följer dig och tänker på dig. Fast du vredgades syndade vi. Vi har alla blivit som något orent, en nersölad dräkt är all vår rättfärdighet. Vi vissnar alla som löv, och likt vinden sveper våra synder bort oss. Ingen åkallar ditt namn, ingen vaknar upp och håller sig till dig. Du har dolt ditt ansikte för oss och utlämnat oss åt våra synder. Men du, Herre, är vår fader. Vi är leran och du har format oss, vi är alla ett verk av din hand.

Andra läsningen

Fil. 1:6–11

Jag är övertygad om att han som har börjat ett gott verk hos er också skall fullborda det till Kristi Jesu dag. Det är som sig bör att jag tänker så om er alla. Jag har er ju i mitt hjärta; både när jag bär bojor och när jag försvarar och befäster evangeliet delar ni allesammans nåden med mig. Gud kan vittna om att jag längtar efter er alla med Kristi Jesu ömhet. Och min bön är att er kärlek ständigt skall växa och bli rik på insikt och urskillning, så att ni kan avgöra vad som är väsentligt och stå rena och skuldfria på Kristi dag, fyllda av den rättfärdighet som är frukten av Jesu Kristi verk, Gud till ära och pris.

Evangelium

Matt. 6:14–15

Jesus sade:

”Om ni förlåter människorna deras överträdelser skall er himmelske fader också förlåta er. Men om ni inte förlåter människorna skall inte heller er fader förlåta er era överträdelser.”

Dagens bön

1.

Gud,
din kärlek är större än allt ont,
ditt tålamod större än allt hat,
din barmhärtighet starkare än
vårt hjärtas hårdhet.
Vi ber dig: Öppna nya möjligheter för oss,
så att vi lär oss att älska varandra
så som du älskar oss,
att förlåta varandra
så som du förlåter oss.
Låt försoningens kraft förändra
den lidande världen.
För Jesu Kristi skull.

2.

Gud, vår Far.
Du vill att vi skall förlåta uppriktigt
och av hjärtat.
Men det är svårt att försonas utan krav.
Gud, tack för att din kärlek kan föra oss
närmare varandra.
Genom Jesus Kristus.

3.

Gud, vår Far i himlen.
Du känner vår svaghet.
Hjälp oss att älska varandra
så som du älskar oss.
Hjälp oss att förlåta,
så som du förlåter oss.
Låt inte vår korta tid på jorden
förmörkas av oförsonlighet.
Låt inte våra hjärtan förhårdas.
Hjälp oss att älska Jesus Kristus,
vars kärlek förvandlade döden till liv.
Vi ber i hans namn.

Tjugofjärde söndagen efter pingst

Medborgare i två riken

De kristna har sitt rätta hemland i det himmelska riket, det eviga livet hos Gud. Samtidigt är de medlemmar i det världsliga samhället och har ansvar för det. De ber för statsmakten och följer samfundets lagar och förpliktelser. Samhället hör till de levnadsordningar som Gud har instiftat. Den jordiska överheten är förordnad av Gud till att vårda och skydda människolivet. Överheten kan dock vända sig bort från Gud. Det kan uppstå situationer då den handlar mot Guds vilja eller vill hindra evangeliets frihet. Då måste de kristna både som individer och som samfund följa sitt samvete som är bundet till Guds ord.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 555 Jag vandringsman är
548 O konungarnas konung, Gud

Dps 577 En liten tid vi vandrar här
562 En vandringsman är mänskan här
169 Guds menighet

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Jag vet vilka avsikter jag har med er,
säger Herren: välgång, inte olycka.
Jag skall ge er en framtid
och ett hopp.

Jer. 29:11

Psalm

Vi tackar dig, Gud,
vi tackar dig och åkallar ditt namn,
vi berättar om dina under.
”Jag väljer min tid,
jag fäller en rättvis dom.

Om jorden bävar med alla
som bor där,
är det jag som ger dess pelare stadga.”

Jag säger till de övermodiga:

Hejda ert övermod!

och till de gudlösa: Lyft inte hornen!

Lyft inte era horn så högt,
tala inte styvnackat och fräckt.

Ty inte från öster och inte från väster
och inte från öknen kommer

upphöjelsen.

Nej, Gud är den som dömer,
han förnedrar den ene, upphöjer
den andre.

Detta skall jag ständigt förkunna,
jag vill lovsjunga Jakobs Gud.

Alla gudlösas horn skall huggas av,
den rättfärdiges horn skall höjas.

Ps. 75:2-8, 10-11

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Han gör bommarna
för dina portar starka
och välsignar ditt folk där inne.

Ps. 147:13

Första årgången

Första läsningen

1 Krön. 29:10–12

Inför hela församlingen prisade David Herren: "Prisad vare du, Herre, vår fader Israels Gud, från evighet till evighet. Dig, Herre, tillhör storhet och makt och härlighet och glans och majestät, ja, allt i himlen och på jorden. Ditt är riket, Herre, och du är den upphöjde härskaren över allting. Rikedom och ära kommer från dig, och du råder över allting. I din hand är kraft och styrka, allt har du makt att göra stort och starkt."

eller

Jer. 27:4–7

Så säger Herren Sebaot, Israels Gud: Så skall ni säga till era härskare: Jag är den som med min stora makt och med lyftad arm har gjort jorden och människorna och djuren på jorden, och jag ger den åt vem jag vill. Nu ger jag alla dessa länder till min tjänare kung Nebukadnessar av Babylonien. Också de vilda djuren ger jag honom för att de skall tjäna honom. Alla folk skall tjäna honom och hans son och hans sonson, tills tiden är inne också för hans land. Då skall många folk och mäktiga kungar tvinga honom till underkastelse.

Andra läsningen

Fil. 3:17–4:1

Ta mig till föredöme allesammans, och se på dem som lever efter det exempel vi har gett er. Många – jag har ofta sagt det och säger det nu med tårar – är fiender till Kristi kors, de lever så att de slutar i fördärvet, deras gud är buken och sin ära får de genom könet, dessa som bara tänker på det jordiska. Vårt hemland är himlen, och där-

ifrån väntar vi också den som skall rädda oss, herren Jesus Kristus. Han skall förvandla den kropp vi har i vår ringhet så att den blir lik den kropp han har i sin härlighet, ty han har kraft att lägga allt under sig. Stå därför fasta i Herren, mina kära bröder som jag älskar och längtar efter, ni som är min glädje och min segerkrans.

eller

Apg. 4:18–21

Rådets medlemmar kallade in apostlarna och sade åt dem att aldrig tala eller undervisa i Jesu namn. Men Petrus och Johannes svarade dem: "Tänk efter själva om det är rätt inför Gud att lyda er mer än honom. Vi kan inte tiga med vad vi har sett och hört." Då gav de dem en ny sträng varning men släppte dem sedan. För folkets skull såg de ingen möjlighet att straffa dem; alla prisade ju Gud för vad som hade skett.

Evangelium

Matt. 22:15–22

Fariseerna gick bort och kom överens om att försöka få fast Jesus för något han sade. De lät sina lärjungar och några av Herodes anhängare söka upp honom och säga: "Mästare, vi vet att du är uppriktigt och verkligen lär oss Guds väg. Du faller inte undan för någon och ser inte till personen. Säg oss vad du anser: är det rätt eller inte att betala skatt till kejsaren?" Jesus märkte deras onda avsikt och sade: "Hycklare, varför vill ni sätta mig på prov? Visa mig ett mynt som man betalar skatt med." De räckte honom en denar, och han frågade: "Vems bild och namn är det här?" – "Kejsarens", svarade de. Då sade han till dem: "Ge då kejsaren det som tillhör kejsaren och Gud det som tillhör Gud." När de hörde detta blev de häpnade. De lät honom vara och gick sin väg.

Andra årgången

Första läsningen

Jer. 29:4–7

Så säger Herren Sebaot, Israels Gud, till alla de deporterade som han fört bort från Jerusalem till Babylonien: Bygg er hus och bo i dem. Plantera trädgårdar och ät frukten från dem. Ta er hustrur och avla söner och döttrar, ta hustrur åt era söner och ge era döttrar åt män, så att de föder söner och döttrar. Bli flera där, inte färre! Gör allt för att den stad jag har deporterat er till skall blomstra, och be till Herren för den. Ty dess välgång är er välgång.

Andra läsningen

1 Tim. 2:1–4

Först och främst uppmanar jag till bön och åkallan, till förbön och tacksägelse för alla människor, för kungar och alla som har makt, så att vi kan leva ett lugnt och stilla liv, på allt sätt fromt och värdigt. Att be så är riktigt och behagar Gud, vår frälsare, som vill att alla människor skall räddas och komma till insikt om sanningen.

Evangelium

Luk. 12:4–7

Jesus sade till lärjungarna:

”Jag säger till er som är mina vänner: låt er inte skrämmas av dem som kan döda kroppen men sedan inte kan göra mer. Jag skall tala om för er vem ni skall frukta. Frukta honom som kan döda och sedan har makt att kasta ner i helvetet. Ja, jag säger er: honom skall ni frukta. Säljs inte fem sparvar för två kopparslantar? Men ingen av dem är glömd av Gud. Och till och med hårstråna på ert huvud är räknade. Var inte rädda, ni är mer värda än aldrig så många sparvar.”

Tredje årgången

Första läsningen

Dan. 2:31–41, 44

Profeten Daniel sade:

Konung, du såg i din syn en väldig staty. Den stod där framför dig, mäktig och starkt glänsande, en förfärande anblick. Huvudet på statyn var av rent guld, bröstet och armarna av silver, buken och höfterna av koppar, benen av järn, fötterna delvis av järn, delvis av lera.

Medan du såg på den rycktes en sten loss, utan att någon hand rörde vid den, och träffade statyns fötter av järn och lera och krossade dem. Då krossades alltsammans, järn, lera, koppar, silver och guld. Det spreds som agnar från tröskplatserna om sommaren, fördes bort av vinden och stod ingenstans att finna. Men stenen som hade träffat statyn blev till ett stort berg, som uppfyllde hela jorden. Detta var drömmen. Nu vill vi tyda den för konungen.

Du, konung, konungarnas konung, åt vilken himlens Gud har givit riket och makten, styrkan och äran och i vars hand han har lagt alla varelser: människorna, djuren på marken och fåglarna under himlen, var de än vistas, och som han har satt till herre över dem alla – du är det gyllene huvudet. Efter dig uppstår ett annat rike, ringare än ditt, och sedan ett tredje rike av koppar, vars makt omfattar hela jorden. Det fjärde riket skall vara starkt som järn: liksom järnet krossar och slår sönder allt skall det riket krossa och bryta sönder alla de andra. Fötterna som du såg, delvis av kruk-makarlera, delvis av järn, betecknar ett söndrat rike, med bara något av järnets fasthet; du såg ju att järnet var blandat med lera.

Under dessa kungars tid skall himlens Gud låta ett rike uppstå som aldrig någonsin skall gå under. Inget annat folk skall få makten över detta rike. Det skall krossa och tillintetgöra alla de andra rikena, men självt skall det bestå för evigt.

Andra läsningen

Rom. 13:1-7

Varje människa skall underordna sig all den överhet hon har över sig. Ty det finns ingen överhet som inte är av Gud, och den som finns är förordnad av honom. De som motsätter sig överheten gör därför motstånd mot Guds ordning, och de som gör motstånd drar straff över sig själva. De styrande är inget hot mot goda gärningar, men mot onda. Vill du slippa känna fruktan för överheten, gör då det goda, och den skall berömma dig; den står ju i Guds tjänst för att du skall kunna nå det goda. Men gör du det onda, känn då fruktan. Det är inte för inte som överheten bär sitt svärd; den står ju i Guds tjänst som hämnare, för att vreden skall drabba den som gör det onda.

Därför är det nödvändigt att underordna sig, inte bara för vredens skull utan också i insikt om vad som är riktigt. Det är ju därför ni betalar skatt, ty de styrande är Guds tjänare när de vakar över allt sådant. Ge alla vad ni är skyldiga dem, åt var och en det han skall ha: skatt, tullar, respekt, vördnad.

Evangelium

Matt. 17:24-27

När de hade återvänt till Kafarnaum kom de som tog upp tempelskatten fram till Petrus och frågade: "Betalar inte er mästare någon tempelskatt?" – "Jo", svarade han. När Petrus var hemma igen frågade Jesus innan han hunnit säga något: "Vad tror du, Simon, av vilka kräver de jordiska kungarna tull och skatt, av sina söner eller av andra?" Då Petrus svarade: "Av andra", sade Jesus: "Sönerna går alltså fria. Men för att ingen skall stöta sig på oss, så gå ner till sjön och kasta ut en krok och dra upp första fisk som nappar. Öppna gapet på den, så hittar du ett silvermynt. Ta det och lämna det för dig och mig."

Dagens bön

1.

Käre himmelske Fader.

Vi tackar dig för att du har skrivit in din lag i våra hjärtan.

Lär oss att följa den, så att ingen del av vårt liv förblir bunden i mörker, lögn och orätt. Hindra oss från att undertrycka och förödmjuka andra och hjälp oss att gemensamt verka för vår nästas och hela samhällets bästa.

Genom Jesus Kristus, han som med dig och den heliga Anden lever och härskar i evighet.

2.

Helige Gud.

Inför dig är vi alla ansvariga med den makt vi har.

Hjälp oss att arbeta för ett samhälle som är rättvist och tryggt.

Lär oss att förverkliga kärlek och sanning i alla de uppdrag som du anförtror oss.

Genom Jesus Kristus, han som med dig och den heliga Anden lever och härskar i evighet.

3.

Herre,

om du beskyddar oss, går det oss väl.

Om du är vår klippa, står vi stadigt.

Vi ber dig för var och en som har fått ansvar för andra människor.

Låt dem finna fast mark i insikten om att det uppdrag som du har gett

är heligt och stort

och ett uttryck för din omsorg.

Vi ber i Jesu namn.

Tjugofemte söndagen efter pingst

Från död till liv

En kristen människa kan tryggt lita på att döden inte får sista ordet i hennes liv. Trots att många frågor förblir obesvarade tror hon på att Kristus har besegrat dödens makt. Som Kristus under sitt jordiska liv uppväckte döda, så skall han också uppväcka oss på den sista dagen. Gud, som uppväckte Kristus från de döda, är Herren över liv och död.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 558 O Jesus, när mitt liv släcks ut
565 En dag jag lämnar mitt hem

Dps 560 Det finns ett hem långt bortom
561 Jag vet mig en sömn i Jesu namn
240 Där varje väg skall sluta

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Men mig skall Gud köpa fri,
han skall ta mig ur dödsrikets grepp.
Ps. 49:16

Psalm

När Herren vände Sions öde,
då var allt som om vi drömde:
vi skrattade, vi sjöng av glädje,
och jublet steg från våra läppar.
Då sade man bland folken:
Herren har gjort stora ting med dem!
Ja, Herren gjorde stora ting med oss,
och därför var vi glada.
Herre, vänd vårt öde,
liksom du ger liv åt bäckarna i Negev.
De som sår under tårar
skall skörda med jubel.

Gråtande går de
och sår sin säd.
Jublande kommer de
och bär sina kärvar.
Ps. 126

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag vet att min befriare lever
och till sist skall träda fram på jorden.
Job 19:25

Första årgången

Första läsningen

Pred. 3:1-11

Allt har sin tid,
det finns en tid för allt som sker
under himlen:
en tid för födelse, en tid för död,
en tid att plantera, en tid att
rycka upp,
en tid att dräpa, en tid att läka,
en tid att riva ner, en tid att
bygga upp,
en tid att gråta, en tid att le,
en tid att sörja, en tid att dansa,
en tid att kasta stenar, en tid
att samla stenar,

en tid att ta i famn, en tid att avstå
från famntag,
en tid att skaffa, en tid att mista,
en tid att spara, en tid att kasta,
en tid att riva sönder, en tid att
sy ihop,
en tid att tiga, en tid att tala,
en tid att älska, en tid att hata,
en tid för krig, en tid för fred.

Vad får då den strävsamme ut av all sin möda? Jag har sett vilket arbete Gud har lagt på människan. Allt vad Gud har gjort är skönt i rätta stunden. Han låter människor urskilja ett sammanhang, men aldrig kan de fatta Guds verk från början till slut.

Andra läsningen

1 Kor. 15:35–44

Nu undrar någon: "Hur uppstår de döda? Hurdan kropp har de när de kommer?" Vilken enfaldig fråga! Det du sår får inte liv om det inte dör. Och när du sår är det inte den blivande växten du sår utan ett naket sädeskorn eller något annat frö. Men Gud ger det den gestalt han har bestämt, och varje frö får sin egen gestalt. Alla kroppar är inte likadana, människorna har sina, boskapen sina, fåglarna sina och fiskarna sina. Vidare finns det himmelska kroppar och jordiska, men de himmelska har sin glans och de jordiska har en annan. Solen har sin glans, månen sin och stjärnorna sin. Ja, alla stjärnor har olika glans.

Så är det också med de dödas uppståndelse. Det som blir sått förgängligt uppstår oförgängligt. Det som blir sått föraktat uppstår i härlighet. Det som blir sått svagt uppstår fullt av kraft. Det som blir sått som en kropp med fysiskt liv uppstår som en kropp med ande. Finns det en kropp med fysiskt liv, så finns det också en med ande.

Evangelium

Matt. 9:18–26

Medan Jesus talade kom en synagogföreståndare och föll ner för honom och sade: "Min dotter har just dött, men kom och lägg din hand på henne, så får hon liv igen." Då reste sig Jesus och gick med honom, och lärjungarna följde efter. Men en kvinna som hade lidit av blödningar i tolv år kom bakifrån och rörde vid tofsen på hans mantel eftersom hon tänkte: "Får jag bara röra vid hans kläder, så blir jag hjälpt." Jesus vände sig om och fick se henne och sade: "Var inte orolig, min dotter. Din tro har hjälpt dig." Och från det ögonblicket var hon frisk. När Jesus kom hem till föreståndaren och mötte flöjtblåsarna och den klagande hopen sade han: "Gå härifrån. Flickan är inte död, hon sover." Då skratade de åt honom. Men när folket hade motats bort gick han in och tog flickans hand, och hon steg upp. Ryktet om vad som hade hänt spred sig i hela den trakten.

Andra årgången

Första läsningen

Ps. 139:7–12

Var skulle jag komma undan din närhet?
Vart skulle jag fly för din blick?
Stiger jag upp till himlen, finns du där,
lägger jag mig i dödsriket, är du också där.
Tog jag morgonrodnadens vingar,
gick jag till vila ytterst i havet,
skulle du nå mig även där
och gripa mig med din hand.
Om jag säger: Mörker må täcka mig,
ljuset omkring mig bli natt,
så är inte mörkret mörkt för dig,
natten är ljus som dagen,
själva mörkret är ljus.

Andra läsningen

2 Kor. 5:1–10

Vi vet att då det tält som är vår jordiska boning rivs ner har Gud en byggnad åt oss i himlen, en evig boning som inte är gjord av människohand. Medan vi är här ropar vi av längtan efter att få ikläda oss vår himmelska boning. Ty har vi väl klätt oss i den skall vi inte stå där nakna. Vi som ännu bor i tältet ropar i vårt betryck; vi vill ju inte bli avklädda, vi vill bli påklädda, så att det som är dödligt uppslukas av livet. Gud har själv skapat oss just för detta, och som en borgen har han gett oss Anden.

Därför är vi alltid vid gott mod, även om vi vet att så länge vi har vårt hem i kroppen är vi borta från Herren – vi lever i tro, utan att se. Vi är vid gott mod och skulle helst vilja flytta bort från kroppen och få vårt hem hos Herren. Därför är vi så angelägna om att vara honom till behag, vare sig vi är borta eller hemma. Ty alla skall vi stå inför Kristi domstol, sådana vi är, och där skall var och en få igen för vad han har gjort under sitt jordiska liv, gott som ont.

Evangelium

Joh. 6:37–40

Jesus sade:

”Alla som Fadern ger mig skall komma till mig, och den som kommer till mig skall jag inte visa bort. Ty jag har inte kommit ner från himlen för att göra vad jag själv vill utan för att göra hans vilja som har sänt mig. Och detta är hans vilja som har sänt mig: att jag inte skall låta någon gå förlo-rad av dem som han har gett mig utan låta dem uppstå på den sista dagen. Ty detta är min faders vilja: att alla som ser Sonen och tror på honom skall ha evigt liv. Och jag skall låta dem uppstå på den sista dagen.”

Tredje årgången

Första läsningen

Pred. 12:1–7

Tänk på din skapare i din ungdom,
innan de onda dagarna nalkas,
de år som ingen glädje har att ge,
då solen och ljuset slocknar
och månen och stjärnorna,
då regnet följs av nya moln.
Det är den dag då husets väktare darrar
och de starka männen sviktar,
då malerskorna slutat mala – de är för få –
då det mörknar för dem som ser ut
genom fönstren,
då dörrarna mot gatan stängs till,
då ljudet från kvarnen dämpas,
stämman blir tunn som en fågels
och sångrösten mister sin klang,
då man bävar för en backe
och för fasorna på vägen,
då mandelträdet lyser vitt,
gräshoppan släpar sig fram
och kapisfrukten mist sin kraft,
då människan går till sitt eviga hem
och gråtarna väntar på gatan,
ja, innan silvertråden slits av
och guldsålen brister,
kruset krossas vid källan
och brunnshjulet går i bitar;
då stoftet återvänder till jorden,
sitt ursprung,
och livsanden återvänder till Gud,
som gav den.

Andra läsningen

2 Tim. 4:6–8

Mitt eget liv utgjuts redan som ett offer,
och tiden är inne då jag måste bryta upp.
Jag har kämpat den goda kampen, jag har
fullbordat loppet, jag har bevarat tron. Nu
väntar mig rättfärdighetens segerkrans, som

Herren, den rättvise domaren, skall ge mig den dagen, och inte bara mig utan alla som längtar efter hans ankomst.

Evangelium

Luk. 20:27-40

Några saddukeer – de förnekar att det finns en uppståndelse – kom till Jesus och frågade: ”Mästare, Mose lär oss ju i skriften att om någon har en gift bror som dör barnlös, så skall han gifta sig med änkan och skaffa efterkommande åt brodern. Nu fanns det sju bröder. Den förste gifte sig och dog barnlös. Den andre och den tredje gifte sig med änkan, likaså de återstående, och alla sju dog utan att lämna barn efter sig. Slutligen dog också kvinnan. Hur blir det med henne vid uppståndelsen, vems hustru blir hon? Alla sju hade ju haft henne som hustru.” Jesus svarade: ”Denna världens människor gifter sig och blir bortgifta, men de som befins värdiga att komma till den andra världen och uppstå från de döda, de gifter sig inte och blir inte bortgifta. De kan ju inte mera dö, de är som änglar, och de är Guds söner, eftersom de har fått uppstå. Att de döda uppstår har också Mose visat i stället om törnbusken, där han kallar Herren för *Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud*. Gud är inte en gud för döda utan för levande, ty för honom är alla levande.” Då sade några skriftlärda: ”Mästare, det var bra svarat”, för de vågade inte ställa fler frågor till honom.

Dagens bön

1.

Uppståndne Herre, Jesus Kristus, vi som lever under synd och död kan ännu inte fatta vad det innebär att uppstå och vad himlen och det eviga livet är. Men du har gett oss dina apostlars vittnesbörd och skänkt oss tron på Guds löften. Tack för att vi får hoppas på det liv som du har berett åt oss. Herre, stanna hos oss tills vi ser dig ansikte mot ansikte. Vi ber i ditt namn.

2.

Jesus, dödens besegrare. Vi lever i en värld som är under dödens makt. Också du drabbades av döden, men du uppstod ur din grav och lever för evigt. Tack för att du har segrat över döden så att den inte längre har makt över oss. Tack för att du också i dag kan låta livets ljus lysa in i sorgens mörker. Vi ber i ditt namn.

3.

Gud, vår Far. Du gav oss ett hem på jorden. Vi lever här en tid, med vår ovisshet, vår rädsla och våra begränsningar. Du gav oss Herren Kristus som hade makt också över döden. Du gav oss hoppets bild: den tomma graven. Gud, hjälp oss att tro. Genom Jesus Kristus, som dog för oss.

Tjugosjätte söndagen efter pingst

Den tro som håller i nöden

Enligt Jesu undervisning och apostlarnas vittnesbörd kommer mänskligheten att drabbas av svår nöd i de yttersta tiderna. De yttre tecknen är naturkatastrofer, krig, oroligheter och förföljelse. Kristenheten kommer därtill att drabbas av en ökande vilsenhet.

För dem som tror på Kristus är tidens dystera tecken födslosmärten som följs av Guds rikes slutliga seger. Därför kan de kristna också i nödens tid bevara sin tro på bibelns löften. I den sista bönen i Herrens bön ber vi om uthållighet också i de yttersta tidernas nöd: "Utsätt oss inte för prövning, utan befria oss från det onda."

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 360 Såsom hjorten ivrigt längtar
359 Till dig ur hjärtegrunden

Dps 367 Hjälp mig, o Jesus
364 Sorgen och glädjen

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Min bittra plåga blev mig
till välsignelse.
Du skonade mitt liv
och räddade mig från förintelsens
avgrund.

Jes. 38:17

Psalm

Herre, förr var du god mot ditt land,
du vände Jakobs öde.
Du tog bort ditt folks skuld
och förlät all deras synd.
Du drog tillbaka din vrede,
lät den glödande harmen slockna.

Upprätta oss, Gud, vår räddare,
låt din ovilja mot oss fara!
Skall du vredgas på oss för alltid,
skall din vrede vara från släkte
till släkte?

Vill du inte ge oss liv igen,
så att ditt folk kan glädjas över dig?
Herre, visa oss din godhet,
och ge oss din hjälp!

Ps. 85:2-8

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Men den som håller ut till slutet skall
bli räddad.

Matt. 24:13

Första läsningen

Amos 5:16-20

Därför säger Herren,
härskarornas Gud, Herren:
På alla torg skall dödsklagan höras,
på alla gator verop.

Bönderna kallas till sorgeshögtid,
till dödsklagan de som kan
sjunga sorgesång.

I alla vingårdar skall dödsklagan höras
när jag går fram bland er,
säger Herren.

Ve er som längtar efter Herrens dag!
Vad får ni för glädje av Herrens dag?

Den är mörker, inte ljus –
som när någon flyr för ett lejon
och möter en björn,
kommer hem, tar stöd mot väggen
och blir biten av en orm.
Ja, Herrens dag är mörker, inte ljus,
töcken utan en strimma sol.

Andra läsningen

1 Thess. 4:13–18

Vi vill att ni skall veta hur det går med dem som avlider, så att ni inte behöver sörja som de andra, de som inte har något hopp.

Om Jesus har dött och uppstått, vilket vi tror, då skall Gud också genom Jesus föra till sig de avlidna tillsammans med honom. Med stöd av vad Herren lärt oss säger vi er detta: vi som är kvar här i livet då Herren kommer skall inte gå före de avlidna. Ty när Herren själv stiger ner från himlen och hans befallning ljuder genom ärkeängels röst och Guds basun, då skall de som är döda i Kristus uppstå först, och därefter skall vi som är kvar i livet föras bort bland molnen tillsammans med dem för att möta Herren i rymden. Och sedan skall vi alltid vara hos honom. Ge nu varandra tröst med dessa ord.

eller

2 Thess. 2:1–12

När det gäller vår herre Jesu Kristi ankomst, då vi skall samlas hos honom, ber vi er, bröder, att inte strax tappa fattningen och bli uppskrämda, om man hänvisar till Anden eller till något som vi skulle ha sagt eller skrivit och säger att Herrens dag är här. Låt inte lura er på något vis. Ty först måste avfallet ske och laglöshetens mänskliga uppenbaras, undergångens son, motståndaren, han som förhäver sig över allt som kallas gud eller heligt och sätter sig i Guds tempel och utger sig för att vara Gud.

Minns ni inte att jag sade detta redan när jag var hos er? Och ni vet vad det är som nu hindrar honom så att han inte kan träda fram förrän hans stund är inne. Ty laglösheten är redan verksam, som en hemlighet; det som återstår är att han som ännu hindrar röjs ur vägen. Då skall den Laglöse uppenbaras, han som herren Jesus skall dräpa med andedräkten ur sin mun och förinta med glansen vid sin ankomst. Den Laglöses ankomst är ett verk av Satan och sker med stor makt, falska tecken och under och med orättfärdighetens alla konster, som bedrar dem som går i fördärvet – de har ju inte velat ta emot den kärlek till sanningen som kunde ha räddat dem. Därför låter Gud villfarelsen få makt över dem så att de tror på lögnen och blir dömda, alla dessa som inte har trott på sanningen utan har valt orättfärdigheten.

Evangelium

Matt. 24:1–14

När Jesus lämnade templet och var på väg därifrån kom hans lärjungar fram till honom och pekade på tempelbyggnaderna. Då sade han till dem: ”Se på allt detta – sannerligen, här kommer inte att lämnas sten på sten, allt skall brytas ner.”

När han sedan satt på Olivberget och lärjungarna var ensamma med honom kom de fram och sade: ”Säg oss när det skall hända. Och vad blir tecknet för din återkomst och för tidens slut?” Jesus svarade: ”Se upp så att ingen bedrar er. Många kommer att uppträda under mitt namn och säga: Jag är Messias, och de skall bedra många. Ni kommer att få höra stridslarm och krigsrykten. Se till att ni inte låter skrämman er. Sådant måste hända, men det är ännu inte slutet. Folk skall resa sig mot folk och rike mot rike, och det blir hungersnöd och jordbävning på den ena platsen efter den andra. Allt detta är början på födslovärkarna. Då skall man utlämna er

till att plågas och dödas, och alla folk skall hata er för mitt namns skull. Då skall många komma på fall och ange varandra och hata varandra. Många falska profeter skall framträda och bedra många. Genom att laglösheten tilltar kommer kärleken att kallna hos de flesta. Men den som håller ut till slutet skall bli räddad. Och budskapet om riket skall förkunnas i hela världen och bli till ett vittnesbörd för alla folk. Sedan skall slutet komma.”

eller

Matt. 24:15–27

Jesus sade:

”När ni ser den vanhelgande skändlighet som profeten Daniel har talat om stå på helig plats (må den som läser fatta det rätt), då måste de som bor i Judeen fly upp i bergen. Den som är på taket skall inte gå ner och hämta vad han har i huset, och den som är ute på åkern skall inte vända tillbaka och hämta sin mantel. Ve dem som väntar barn eller ammar i den tiden. Be att ni slipper fly under vintern eller på sabbaten. Ty det skall bli ett lidande vars like inte har funnits från världens början till denna dag och inte heller kommer att finnas. Och om inte den tiden förkortades skulle ingen människa bli räddad. Men för de utvaldas skull kommer den tiden att förkortas. Om ni då får höra: Här är Messias, eller: Där är han, så tro det inte! Falska frälsare och falska profeter kommer att uppträda med stora tecken och under för att om möjligt bedra också de utvalda. Nu har jag sagt er det i förväg. Om ni alltså får höra: Han är ute i öknen, så gå inte dit, eller: Han är inne i kammaren, så tro det inte. Ty liksom blixten kommer från öster och lyser ända till väster, så blir det vid Mäniskosonens återkomst.”

Dagens bön

1.

Allsmäktige Fader.
Tidens början och slut ligger
i dina händer.
Vi förstår inte allt det som skall hända
i de yttersta tiderna,
men du ger det en betydelse.
Ge oss en stark tro på din ledning
mitt i all förändring.
Hindra oss från att sluta våra ögon
för tidens tecken.
Vi ber i din Sons Jesu Kristi namn.

2.

Helige, allsmäktige Gud.
Du skapade livet
och du för allting till fullbordan.
Vi ser nöden och ångesten växa
och vi grips av rådlöshet.
Hjälp oss att minnas
att vår nöd varar bara ett ögonblick.
Ge oss vishet att rätt tyda de yttersta
tidernas tecken
och ge oss uthållighet mitt i trångmålen.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

3.

Herre Jesus Kristus.
Många människors himmel och jord
har redan skakats.
Förhoppningarna om något bättre
har grusats.
Vi famlar omkring, svaga och förblindade.
I dig vill vi se hoppets källa.
Kom till vår hjälp,
du som är stark i svagheten,
du vår Herre och Frälsare.

Uppbrottets söndag

Vaka!

Uppbrottets söndag är kyrkoårets nästsista söndag. Den handlar om det andliga vakandet och väntan på Kristi återkomst. Vi löper risk att tröttna och bli likgiltiga. Lätt blir vi alltför hemmastadda i denna värld och glömmet bort att vi inte är varaktiga här på jorden. En kristen människa borde vara redo att lämna detta liv när som helst. Att vaka innebär dock inte en tärande oro inför det kommande, utan en trygg förlitan på att Gud fullbordar det goda verk som han har påbörjat i oss. Enligt Guds löfte väntar oss nya himlar och en ny jord, där rättfärdighet bor.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 138 Nu dagen är till ända

Dps 134 Vaktarns rop i natten skallar
571 Liksom vandraren i längtan

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Vi väntar på nya himlar och
en ny jord
där rättfärdighet bor.
2 Petr. 3:13

Psalm

Herre, du har varit vår tillflykt
från släkte till släkte.
Du fanns innan bergen föddes,
innan jorden och världen blev till.
Du är Gud från evighet till evighet.
Du låter människan bli mull igen,
du säger: Bli vad du en gång var!
Tusen år är i dina ögon
som den dag som förgick i går,

som en av nattens timmar.
Människorna sveper du bort,
de är som morgonsömmen.
De förgås som gräset.
Fast det frodas om morgonen
är det förgängligt:
mot kvällen vissnar det och
torkar bort.
Lär oss hur få våra dagar är,
då vinner vårt hjärta vishet.
Kom tillbaka, Herre! Hur länge skall
du vredgas?
Förbarma dig över dina tjänare!
Mätta oss var morgon med din nåd,
så får vi jubla av glädje i alla våra
dagar.
Gläd oss lika länge som du plågat oss,
lika många år som vi har lidit.
Ps. 90:1-6, 12-15

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag längtar efter Herren
mer än vaktarna efter morgonen,
än vaktarna efter morgonen.
Ps. 130:6

Första årgången

Första läsningen

Amos 4:12-13

Israel, bered dig att möta din Gud!
Ty se:
Han som formar bergen och skapar vinden,
som förkunnar sina planer för människan,
som låter mörkret bli morgonrodnad
och går fram över jordens höjder –
Herren, härskarornas Gud, är hans namn.

Andra läsningen

2 Petr. 3:8-14, 18

En sak får ni inte glömma, mina kära: för Herren är en dag som tusen år och tusen år som en dag. Det är inte så som många menar, att Herren är sen att uppfylla sitt löfte. Han dröjer för er skull, eftersom han inte vill att någon skall gå förlorad utan att alla skall få tid att omvända sig.

Men Herrens dag kommer som en tjuv. Den dagen skall himlarna försvinna med dån, himlakropparna upplösas i eld och jorden och allt som människan gjort där förgås. När nu allt detta skall upplösas, då måste ni leva heligt och fromt på alla sätt medan ni väntar på Guds dag och påskynnar dess ankomst, dagen som får himlarna att upplösas i eld och himlakropparna att smälta i hetta. Men efter hans löfte väntar vi på nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor.

Därför skall ni, mina kära, medan ni väntar på detta, göra allt ni kan för att Gud skall finna att ni lever i frid, rena och oförvitliga.

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, amen.

Evangelium

Matt. 25:1-13

Jesus sade:

”Då blir det med himmelriket som när tio unga flickor gick ut med sina facklor för att möta brudgummen. Fem av dem var oförståndiga och fem var kloka. De oförståndiga hade tagit med sig facklorna men inte någon olja till dem. De kloka hade med sig både oljekrukor och facklor. När brudgummen dröjde blev alla dåsiga och föll i sömn. Vid midnatt hördes ett rop: 'Brudgummen är här, kom ut och möt honom!' Då vaknade alla flickorna och gjorde i ordning sina facklor. De oförståndiga sade till de kloka: 'Ge oss av er olja, våra facklor slocknar.' De kloka svarade: 'Den kan aldrig räcka både till oss och till er. Gå i stället och köp hos dem som säljer olja.' Men medan de var borta och köpte kom brudgummen. De som stod färdiga följde med honom in till bröllopfesten, och porten stängdes. Efter en stund kom de andra flickorna och ropade: 'Herre, herre, öppna för oss!' Men han svarade: 'Sannerligen, jag känner er inte.' Håll er därför vakna. Ni vet inte när dagen och timmen är inne.”

Andra årgången

Första läsningen

Mal. 3:13-18

Ni har använt starka ord om mig, säger Herren. Då säger ni: ”Hur har vi talat om dig?” Ni har sagt: ”Det är meningslöst att tjäna Gud. Vad har vi för nytta av att rätta oss efter vad han har befallt och gå i säck och aska inför Herren Sebaot? Nej, nu är det de fräcka vi skall prisa lyckliga: de handlar orätt men frodas ändå, de klarar sig fast de sätter Gud på prov!”

Så har de som fruktar Herren talat sinsemellan. Men Herren har lyssnat uppmärk-

samt och låtit göra en förteckning, för att ingen som fruktar Herren och aktar hans namn skall glömmas. Den dag jag griper in, säger Herren Sebaot, skall de vara min dyrbara egendom. Jag skall måna om dem som en far månar om den son som tjänar honom. Då skall ni återigen se skillnad på rättfärdiga och gudlösa, på den som tjänar Gud och den som inte tjänar honom.

Andra läsningen

Hebr. 3:12–15

Se till, bröder, att ingen av er är ond och trolös i sitt hjärta och avfaller från den levande Guden. Uppmuntra varandra varje dag, så länge man kan säga *i dag*, så att ingen av er låter sig förledas av synden och förhärdar sig. Ty vi har del i Kristus om vi ända till slutet orubbligt håller oss till samma grundval som i början. Det heter: *Om ni hör hans röst i dag, förhärda inte era hjärtan som under upproret.*

eller

Upp. 22:10–17

Han sade till mig: ”Försegla inte orden i denna boks profetior, ty stunden är nära. Den som gör orätt skall fortsätta att göra orätt och den som är oren fortsätta att rena sig, och den rättfärdige skall fortsätta att leva rättfärdigt och den helige att helga sig.

Se, jag kommer snart och har med mig lön att ge åt var och en efter hans gärningar. Jag är A och O, den förste och den siste, början och slutet.

Saliga de som tvättar sina kläder rena. De skall få tillgång till livets träd och få gå in i staden genom dess portar. Men utanför är hundarna och trollkarlarna och horkarlarna och mördarna och avgudadyrkarna och alla som älskar lögnen och lever i den.

Jag, Jesus, har sänt min ängel till er för att vittna om detta i församlingarna. Jag är skottet från Davids rot och hans ättling, den strålande morgonstjärnan.”

Och Anden och bruden säger: ”Kom!” Och den som hör det skall säga: ”Kom!” Och den som törstar skall komma. Och den som vill skall fritt få dricka av livets vatten.

Evangelium

Mark. 13:33–37

Jesus säger:

”Se till att ni håller er vakna, ni vet inte när tiden är inne. Det blir som när en man har rest bort; han har lämnat sitt hus och låtit sina tjänare ta hand om det, var och en med sin uppgift, och han har befallt portvakten att vaka. Håll er alltså vakna, ni vet inte när husets herre kommer, om det blir på kvällen eller vid midnatt eller i gryningen eller på morgonen. Se upp, så att han inte plötsligt kommer och finner er sovande. Jag säger till er, och jag säger till alla: Håll er vakna!”

Tredje årgången

Första läsningen

Ps. 94:8–15

Ni oförnuftiga i vårt folk, tänk efter, ni dårar, när skall ni få förstånd!
Skulle han som gett er öron inte höra, han som skapat ögat inte se?
Skulle han som fostrar folken inte straffa, han som undervisar människorna inte veta?
Herren känner människornas planer, han vet att de är idel tomhet.
Lycklig den som du, Herre, fostrar och undervisar genom din lag.
Du ger honom ro i onda dagar, medan graven grävs åt de gudlösa.

Ty Herren förskjuter inte sitt folk,
han överger inte sin egendom.
Den rättfärdige skall få sin rätt
och alla redbara ha en framtid.

Andra läsningen

1 Thess. 5:2-11

Ni vet själva mycket väl att Herrens dag kommer som en tjuv om natten. Just när folk säger: "Allt är lugnt och tryggt", då kommer katastrofen lika plötsligt som värkarna när en kvinna skall föda, och de slipper inte undan. Men ni, bröder, lever inte i mörkret, och dagen kan inte överraska er som en tjuv. Ni är alla ljusets söner och dagens söner. Vi tillhör inte natten eller mörkret. Därför får vi heller inte sova som de andra utan måste hålla oss vakna och nyktra. De som sover sover om natten, och de som berusar sig är druckna om natten. Men vi som tillhör dagen skall vara nyktra och iföra oss trons och kärlekens rustning och ha hoppet om frälsning som hjälm. Gud har inte bestämt oss till att bli offer för vreden utan till att vinna frälsning genom vår herre Jesus Kristus, som har dött för oss för att vi skall leva tillsammans med honom, vare sig vi nu är vakna eller sover. Därför skall ni trösta och bygga upp varandra, så som ni ju också gör.

Evangelium

Matt. 24:36-44

Jesus sade till sina lärjungar:

"Dagen och timmen känner ingen, inte ens himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern.

Ty som det var i Noas dagar, så blir det vid Människosonens ankomst. Under tiden före floden åt man och drack, gifte sig och blev bortgift, ända till den dag då Noa gick in i arken, och ingen visste något förr-

än floden kom och förde bort alla. Så blir det också vid Människosonens ankomst. Då är två män ute på åkern; den ene tas med och den andre lämnas kvar. Två kvinnor är vid kvarnen och mal; den ena tas med och den andra lämnas kvar. Håll er därför vakna, ty ni vet inte vilken dag er herre kommer. Det förstår ni ju att om husägaren visste vid vilken tid på natten tjuven kom, skulle han hålla sig vaken och hindra honom från att bryta sig in i huset. Därför måste också ni vara beredda, ty när ni minst väntar det, då kommer Människosonen."

Dagens bön

1.

Herre, vår Gud.
I ditt ord har du låtit oss ana
den yttersta tidens händelser.
Öppna oss för ditt ord,
så att vi vågar möta framtiden.
Låt ingenting skilja oss
från din kärlek i Jesus Kristus.
Vi ber i hans namn.

2.

Gud,
gör oss vakna för din närvaro i tiden.
Ge oss tillförsikt inför uppbrottets stund,
och förväntan inför din Sons återkomst.
Vi ber om kraft att verka för ditt rike
medan vi väntar.
I Jesu Kristi namn.

3.

Himmelske Fader.
Vi vill öppna vår dörr med glädje
när det är du som kommer,
och regla den med dubbla lås
när din ovän vill ta sig in.
Herre, ge oss en vaken blick,
så att vi är närvarande i vårt eget liv
och granskar dem som vill dra in
i vårt hjärta.
Det ber vi om genom Jesus Kristus,
vår Herre.

4.

Fader,
du är Gud över tid och evighet.
Tack för att vi får vara hos dig
när det känns svårt att leva
och när döden skrämmer oss.
Gör oss visa, så att vi ser din goda vilja,
och modiga, så att vi vågar leva
som du vill.
Hör vår bön i Jesu namn.

Domsöndagen

Kristi konungaväldes söndag

Kristus, Herre över allting

Namnet på kyrkoårets sista söndag varierar i olika kyrkor. Vissa talar bara om kyrkoårets sista söndag utan tilläggsattribut. I Finland införde man i 1958 års evangeliebok benämningen domsöndag enligt modell från Svenska kyrkans evangeliebok. Denna söndag har också kallats *Kristi konungaväldes söndag*. Båda benämningarna behövs för att karakterisera denna söndags hela innehåll. Också i kyrkokonsten har Kristus framställts som världshärskaren som förrättar den yttersta domen (*Christos Pantokrator*).

Enligt dagens evangelietext kommer Kristus vid tidens slut "i sin härlighet tillsammans med alla sina änglar" och sätter sig "på härlighetens tron". På detta sätt ansluter sig kyrkoårets sista söndag samtidigt till följande söndag, den första söndagen i advent. I början och i slutet av kyrkoåret – eller i slutet och i början – är det fråga om samma verklighet: Gud kommer oss nära och ställer oss inför sitt ansikte. Människan är ansvarig för vad hon gör och vad hon underlåter att göra.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 139 Vakna upp! en stämma bjuder

Dps 135 Upp, vakna ni kristna alla
142 Herre, när din dag är inne
143 En dag skall Herrens skapar-
drömmar
164 Din spira, Jesus, sträckes ut
140 Ack saliga dag

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Herren regerar i evighet,
han har rest sin tron för att döma.

Han råder rättvist över världen,
dömer folken med oväld.

Ps. 9:8–9

Psalm

Herre, hör min bön,
lyssna till mitt rop, du som håller ord,
svara mig, du som är rättfärdig.
Ställ inte din tjänare inför
din domstol,
ingen människa kan få rätt mot dig.
Fienden förföljer mig,
han har krossat mig
och låter mig bo i mörker
som de sedan länge döda.
Modet sviker mig,
hjärtat förlamas i bröstet.
Jag minns förgångna tider
och tänker på allt du har gjort,
jag begrundar vad din hand förmått.
Jag sträcker mina händer mot dig,
öppnar mig som törstig jord.
Herre, skynda att svara mig,
jag orkar inte mer.
Dölj inte ditt ansikte för mig,
då blir jag lik dem som lagts i graven.
Låt mig var morgon möta
din trofasthet,
ty jag förtröstar på dig.
Visa mig den väg jag skall gå,
jag sätter mitt hopp till dig.
Herre, rädda mig från mina fiender,
jag flyr till dig.
Lär mig att göra din vilja,
ty du är min Gud.
Må din goda ande leda mig
på jämn mark.

Ps. 143:1–10

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Vi jublar över dina domslut, Herre.
Ty du, Herre, är den Högste.
upphöjd över jorden.

Ps. 97:8–9

Första årgången

Första läsningen

Dan. 7:9–10, 13–14

Sedan såg jag tronstolar sättas fram och en uråldrig man slå sig ner. Hans kläder var snövita, och håret på hans huvud var som ren ull. Hans tron var eldslågor och hjulen därunder flammande eld. En ström av eld flöt fram från platsen där han satt. Tusen och åter tusen betjänade honom, tiotusen och åter tiotusen stod där inför honom. Så tog domare plats och böcker öppnades.

Jag såg vidare i synerna om natten hur en som liknade en människa kom med himlens skyar; han nalkades den uråldrige och fördes fram inför honom. Åt honom gavs makt, ära och herravälde, så att människor av alla folk, nationer och språk skulle tjäna honom. Hans välde är evigt, det skall aldrig upphöra, och hans rike skall aldrig gå under.

Andra läsningen

2 Thess. 1:3–10

Vi måste alltid tacka Gud för er, bröder, det finns det goda skäl till, ty er tro växer ständigt, och den kärlek ni alla hyser till

varandra blir allt större hos var och en av er. Vi kan med stolthet tala om er i Guds församlingar, om er uthållighet och er tro mitt under alla de förföljelser och lidanden som ni får utstå. De förebådar Guds rättvisa dom, att han skall förklara er värdiga Guds rike, som ni får lida för. Guds rättvisa innebär ju att han låter dem som plågar er bli plågade och låter er som nu plågas vila ut tillsammans med oss, när Herren Jesus uppenbaras från himlen med sin makts änglar och i lågande eld, för att utkräva hämnd på dem som inte erkänner Gud och inte lyssnar till evangeliet om vår herre Jesus. Deras straff blir evigt fördärv, fjärran från Herrens ansikte och från hans makt och härlighet, när han kommer på den dagen för att förhärligas bland sina heliga och hyllas bland alla som har kommit till tro.

Evangelium

Matt. 25:31–46

Jesus sade till lärjungarna:

”När Människosonen kommer i sin härlighet tillsammans med alla sina änglar, då skall han sätta sig på härlighetens tron. Och alla folk skall samlas inför honom, och han skall skilja människorna som herden skiljer fåren från getterna. Han skall ställa fåren till höger om sig och getterna till vänster. Sedan skall kungen säga till dem som står till höger: ’Kom, ni som har fått min faders välsignelse, och överta det rike som har väntat er sedan världens skapelse. Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fångelse och ni besökte mig.’ Då kommer de rättfärdiga att fråga: ’Herre, när såg vi dig hungrig och gav dig mat, eller törstig och gav dig att dricka? När såg vi dig hemlös och tog hand om dig eller naken och gav

dig kläder? Och när såg vi dig sjuk eller i fängelse och besökte dig?' Kungen skall svara dem: 'Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.'

Sedan skall han säga till dem som står till vänster: 'Gå bort från mig, ni förbannade, till den eviga eld som väntar djävulen och hans änglar. Jag var hungrig och ni gav mig inget att äta, jag var törstig och ni gav mig inget att dricka, jag var hemlös och ni tog inte hand om mig, jag var naken och ni gav mig inga kläder, sjuk och i fängelse och ni besökte mig inte.' Då kommer också de att fråga: 'Herre, när skulle vi ha sett dig hungrig eller törstig eller hemlös eller naken eller sjuk eller i fängelse och lämnat dig utan hjälp?' Då skall han svara dem: 'Sannerligen, vad ni inte har gjort för någon av dessa minsta, det har ni inte heller gjort för mig.' Dessa skall gå bort till evigt straff men de rättfärdiga till evigt liv."

Andra årgången

Första läsningen

Mal. 4:1-2

Ja, dagen kommer, och den skall brinna som en ugn. Då skall alla fräcka och alla som handlar orätt bli till halm, och dagen som kommer skall förbränna dem, säger Herren Sebaot. Varken rot eller gren blir kvar. Men för er som fruktar mitt namn skall rättfärdighetens sol gå upp, och dess vingar skall ge läkedom. Då skall ni slippa ut, som kesande kalvar ur kätten.

Andra läsningen

1 Kor. 15:22-28

Liksom alla dör genom Adam, så skall också alla få nytt liv genom Kristus. Men i tur och ordning: först Kristus och därefter,

vid hans ankomst, de som tillhör honom. Sedan kommer slutet, när han överlämnar riket åt Gud, fadern. Då har han förintat varje välde och varje makt och kraft, ty han måste härska tills han har lagt alla fiender under sina fötter. Den siste fienden som förintas är döden, ty *allt har han lagt under sina fötter*. När det heter att allt är lagt under honom är naturligtvis den undantagen som har lagt allt under honom. Men när allt har lagts under honom skall Sonen själv underordna sig den som har lagt allt under honom, så att Gud blir allt, överallt.

eller

Hebr. 12:18-25

Ni har inte kommit till ett berg som man kan ta på, ett berg i lågor, inte till töcken, mörker och stormvind, till basunstötar och en röst som talade så att de som hörde den bad att slippa höra mer. Ty de uthärdade inte påbudet: *Till och med ett djur skall stenas om det rör vid berget*. Så förfärande var synen att Mose sade: *Jag skälver av skräck*. Nej, ni har kommit till Sions berg och den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och står inför mångtusende änglar, en festförsamling av alla förstfödda som har sitt namn i himlen; ni står inför Gud, allas domare, inför andarna av de rättfärdiga som har fullkomnats och inför Jesus, förmedlaren av ett nytt förbund, och det renande blod som talar starkare än Abels.

Se till att ni inte avvisar honom som talar. Ty om inte de kunde komma undan som avvisade honom när han här på jorden tillkännagav sin vilja, hur skall då vi kunna det om vi vänder oss bort från honom när han talar från himlen.

Evangelium

Matt. 25:31–46
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

Dan. 12:1–3

Då träder Mikael fram,
den store änglafursten,
han som beskyddar ditt folk.
Det blir en tid av betryck som aldrig förr,
från det att folket föddes och
intill den tiden.
Men nu skall ditt folk bli räddat,
alla som är skrivna i boken.
Många av dem som sover i mulden
skall vakna,
några till evigt liv, andra till skam och
evig fasa.
De som nått insikt
skall lysa som det ljusa himlavalvet,
de som fört många till rättfärdighet
skall stråla som stjärnorna,
alltid och evigt.

Andra läsningen

Upp. 20:11– 21:1

Jag såg en stor vit tron och honom som
sitter på den, och jorden och himlen flydde
inför honom, och det fanns inte längre
någon plats för dem. Och jag såg de döda,
höga och låga, stå inför tronen, och böc-
kerna öppnades. Och ännu en bok öppna-
des, livets bok. Och de döda dömdes efter
vad som stod i böckerna, efter sina gär-
ningar. Och havet gav tillbaka de döda som
var i det, och döden och dödsriket gav till-
baka de döda som var i dem, och var och
en dömdes efter sina gärningar. Och dö-
den och dödsriket kastades i den brinnande

sjön. Detta är den andra döden, den brin-
nande sjön. Och var och en som inte fanns
uppskriven i livets bok kastades i den brin-
nande sjön.

Och jag såg en ny himmel och en ny
jord. Ty den första himlen och den första
jorden var borta, och havet fanns inte mer.

Evangelium

Matt. 25:31–46
(se första årgången)

Alternativa predikotexter

Joh. 5:22–29

Jesus sade:

”Och Fadern dömer ingen utan har helt
överlåtit domen åt Sonen, för att alla skall
ära Sonen liksom de ärar Fadern. Den som
inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern, som
har sänt honom.

Sannerligen, jag säger er: den som hör
mitt ord och tror på honom som har sänt
mig, han har evigt liv. Han faller inte un-
der domen utan har övergått från döden
till livet. Sannerligen, jag säger er: den
stund kommer, ja, den är redan här, då de
döda skall höra Guds sons röst och de som
hör den skall få liv. Ty liksom Fadern äger
liv, så har han också låtit Sonen äga liv,
och han har gett honom makt att hålla
dom, eftersom han är Människosonen. Var
inte förvånade över detta. Den stund kom-
mer då alla som ligger i sina gravar skall
höra hans röst och gå ut ur dem; de som
har gjort det goda skall uppstå till livet, och
de som har gjort det onda skall uppstå till
domen.”

Jesus sade:

”Med himmelriket är det också som när man lägger ut ett nät i sjön och får fisk av alla slag i det. När det är fullt drar man upp det på stranden och sätter sig ner och samlar den goda fisken i korgar och kastar bort den dåliga. Så skall det bli vid världens slut. Änglarna skall gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga och kasta dem i den brinnande ugnen. Där skall man gråta och skära tänder.”

Dagens bön

1.

Helige Gud.
Du har skapat denna värld
och dess framtid ligger i din hand.
Tack för att vi inte behöver vara rädda
när du är med oss.
Hjälp oss att finna en plats i världen
där vi kan tjäna dig så länge vi lever.
Tack för att vi efter detta liv
får ett evigt liv
i det hem som finns hos dig.
Vi ber i din Sons namn,
han som är vår Frälsare och Domare.

2.

Gud,
vi längtar till den dag
då Jesus Kristus
blir uppenbar för allt och alla.
Vi fruktar för den dag
då domen faller över vårt liv.
Hjälp oss att lita på honom
som dog och uppstod för oss.
Låt oss leva i hoppet
om nya himlar och en ny jord,
där rättfärdighet bor.
I Jesu Kristi namn.

3.

Helige Gud,
i dag tänker vi på den dag
då Kristus skall döma levande och döda.
Vi känner fruktan,
för vi har brutit mot dina bud.
Vi vädjar till din mildhet och ber:
Rena oss från all synd,
hela och förnya oss.
Vi ber i Herrens Jesu Kristi namn.

4.

Jesus Kristus, vår Herre.
Inför dig skall vi alla samlas.
Hjälp oss att leva så som du vill,
så att vi får höra ditt befriande ord.
Låt oss få leva evigt hos dig,
välsignade av din Fader.
Vi ber i ditt namn.

5.

Helige Gud, vår Far i himlen.
Du ser vår värld.
Orättvisor och förtryck
följer oss människor i spåren.
Vi tänker nu på den dag
då Jesus Kristus skall återställa allt.
Herre, vi vet att vi lever bortvända
från dig.
Förbarma dig över oss på domens dag.
Genom Jesus Kristus,
han som med dig och den heliga Anden
lever och härskar från evighet till evighet.

Helgdagar

Helgdagar med anknytning till julen

Utanför själva jultiden firar den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland tre helgdagar vilkas tidpunkt bestäms utgående från julen. *Kyndelmässodagen* infaller 40 dagar efter jul. I praktiken firas den söndagen den 2 februari eller den närmast följande söndagen. Om kyndelmässodagen sammanfaller med fastlags söndagen firas den i stället på den föregående söndagen. *Marie bebådelsedag* firas den 25 mars, d.v.s. nio månader före följande jul. I praktiken firas denna helg mellan den 22 och den 28 mars. Om Marie bebådelsedag sammanfaller med palmsöndagen eller påskdagen firas den i stället på söndagen före palmsöndag. *Johannes döparens dag* eller midsommardagen infaller sex månader före jul. Numera firas den på en lördag mellan den 20 och den 26 juni. Kyndelmässodagen och Marie bebådelsedag är Kristusfester, medan Johannes döparens dag hör till de gamla minnesdagarna över bibliska personer.

Kyndelsmässodagen

Kristus, utstrålningen av Guds härlighet

Kyndelsmässodagens namn sammanhänger med den medeltida seden att denna dag välsigna alla de ljus som skulle användas i kyrkan under det kommande året. Festens bibliska firningsämne är frambärandet av barnet Jesus i templet och den gudomliga härlighet som kom in i världen genom honom och uppenbarades för oss. När den gamle Symeon välsignar barnet och dess föräldrar ser han framåt från denna händelse ända mot Golgata.

LITURGISK FÄRG: vit, men från måndag till lördag grön.

PSALMFÖRSLAG

I 173 O Gud, det är en hjärtans tröst
16 Lov ske dig, Herre Jesus Krist
52 Jungfru Maria

Dps 51 Nu får din tjänare i frid
53 Kristus är världens ljus

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Vi har besinnat din godhet, o Gud,
här i ditt tempel.

Ps. 48:10

Psalm

Liksom ditt namn, o Gud,
når ditt lov till jordens ändar.
Din hand skänker oss rätt och seger.
Sions berg gläder sig,
Juda städer jublar
över dina domslut.
Vandra runt Sion, gå omkring det,
räkna dess torn,
ge akt på dess vallar,
betrakta dess palats,

så att ni kan berätta
för kommande släkten
att sådan är Gud,
vår Gud för tid och evighet.
Han skall leda oss.

Ps. 48:11–15

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Jag faller ner, vänd mot ditt
heliga tempel,
och prisar ditt namn, du som är god
och trofast.

Ps. 138:2

Första årgången

Första läsningen

Jes. 52:8–10

Hör, dina väktare ropar och jublar.
Med egna ögon ser de
hur Herren vänder åter till Sion.
Brist ut i jubel, Jerusalems ruiner,
Herren tröstar sitt folk
och friköper Jerusalem.
Herren visar sin makt och helighet
inför alla folk,
hela jorden skall se
hur vår Gud räddar oss.

Andra läsningen

2 Kor. 3:18–4:6

Alla vi som utan slöja för ansiktet skådar Herrens härlighet förvandlas till en och samma avbild; vi förhärligas av denna härlighet som kommer från Herren, Anden.

När jag genom Guds barmhärtighet har denna tjänst, ger jag alltså inte upp. Jag avhåller mig från allt skamligt smussel, jag använder inga knep och förfalskar inte Guds ord utan lägger öppet fram sanningen och överlåter i Guds åsyn åt varje människa att själv bedöma mig. Om mitt evangelium är dolt är det dolt för dem som går förlorade. Ty denna världens gud har förblindat förståndet hos dem som inte tror, så att de inte ser ljuset från evangeliet om härligheten hos Kristus, Guds avbild. Jag förkunnar inte mig själv utan Jesus Kristus: han är herre, och jag är er tjänare för Jesu skull. Ty Gud, som sade: "Ljus skall lysa ur mörkret", har lyst upp mitt hjärta, för att kunskapen om Guds härlighet som strålar från Kristi ansikte skall sprida sitt ljus.

Evangelium

Luk. 2:22–33

När tiden var inne för deras rening enligt Moses lag tog de honom till Jerusalem för att bära fram honom inför Herren – det står nämligen i Herrens lag att varje förstfödd av mankön skall helgas åt Herren – och för att offra två turturduvor eller två unga duvor, så som det är föreskrivet i Herrens lag.

I Jerusalem fanns en man vid namn Symeon, som var rättfärdig och from och som väntade på Israels tröst. Helig ande var över honom, och den heliga anden hade uppenbarat för honom att han inte skulle se döden förrän han hade sett Herrens Messias. Ledd av Anden gick han till

templet, och när föräldrarna kom in med barnet Jesus för att göra med honom som det är sed enligt lagen, tog han honom i famnen och prisade Gud och sade:

"Herre, nu låter du din tjänare gå hem, i frid, som du har lovat.
Ty mina ögon har skådat frälsningen som du har berett åt alla folk, ett ljus med uppenbarelse
åt hedningarna
och härlighet åt ditt folk Israel."

Hans far och mor förundrade sig över vad som sades om honom.

Andra årgången

Första läsningen

2 Mos. 33:18–23

Mose sade: "Låt mig få se din härlighet!" Herren svarade: "Jag skall låta min höghet och prakt gå förbi dig, och jag skall ropa ut namnet Herren inför dig. Jag skall vara nådig mot den jag vill vara nådig mot och barmhärtig mot den jag vill vara barmhärtig mot." Han fortsatte: "Mitt ansikte kan du inte få se, ty ingen människa kan se mig och leva." Sedan sade Herren: "Här bredvid mig finns en plats, ställ dig här på klippan! När min härlighet går förbi skall jag ställa dig i en klyfta i berget och skylta dig med min hand tills jag har gått förbi. Då skall jag ta bort min hand och du skall se mig på ryggen. Men mitt ansikte får ingen se."

Andra läsningen

1 Tim. 6:13–16

Jag uppmanar dig inför Gud, som ger liv åt allt, och inför Kristus Jesus, som under Pontius Pilatus vittnade med den rätta beaktelsen – håll ditt uppdrag obefläckat

och klanderfritt till vår herre Jesu Kristi ankomst, som den salige och ende härskaren skall låta oss uppleva när tiden är inne, han som är alla konungars konung och alla herrars herre, som ensam är odödlig, som bor i ett ljus som ingen kan nalkas, han som ingen människa har sett eller kan se. Hans är äran och den eviga makten, amen.

Evangelium

Luk. 2:22–33
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

Mal. 3:1–2

Se, jag sänder min budbärare, han skall bana väg för mig. Plötsligt skall han komma till sitt tempel, den härskare som ni ber om, den förbundets budbärare som ni begär. Se, han kommer, säger Herren Sebaot.

Men vem kan uthärda dagen då han kommer? Vem kan bestå när han visar sig? Han är som smältarens eld, som tvättarnas lut.

Andra läsningen

1 Joh. 1:5–7

Detta är det budskap som vi har hört av honom och förkunnar för er: att Gud är ljus och att inget mörker finns i honom. Om vi säger att vi har gemenskap med honom men vandrar i mörkret, ljuger vi och handlar inte efter sanningen. Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, då har vi gemenskap med varandra, och blodet från Jesus, hans son, renar oss från all synd.

Evangelium

Luk. 2:22–33
(se första årgången)

Alternativa predikotexter

Joh. 1:14–18

Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende sonen får av sin fader, och han var fylld av nåd och sanning. Johannes vittnar om honom och ropar: ”Det var om honom jag sade: Han som kommer efter mig går före mig, ty han fanns före mig.”

Av hans fullhet har vi alla fått del, med nåd och åter nåd. Ty lagen gavs genom Mose, men nåden och sanningen har kommit genom Jesus Kristus. Ingen har någonsin sett Gud. Den ende sonen, själv gud och alltid nära Fadern, han har förklarat honom för oss.

Joh. 12:35–36

Jesus svarade: ”Ännu en kort tid är ljuset bland er. Vandra medan ni har ljuset, så att mörkret inte övervinner er. Den som vandrar i mörkret vet inte vart han går. Tro på ljuset medan ni har ljuset, så att ni blir ljusets söner.” När Jesus hade sagt detta lämnade han dem och var försvunnen.

Dagens bön

1.

Allsmäktige, evige Gud.
Din ende Son bars som barn
inför dig i templet
så som lagen befallde.
Vi tackar dig för att han är vår Frälsare.
Ge dina barn frimodighet att komma
inför dig
och lita på din förlåtelse.
Upplys och trösta oss med ditt ord.
Hör oss för vår Frälsares Jesu Kristi skull.

2.

Gud, du som är ljusets källa
lät din Son bli ett ljus för världen.
Tack för att alla folk
får se sin Frälsare i honom.
Låt oss se på honom i tro
och som Symeon glädja oss åt
att du i honom har uppfyllt dina löften
genom profeterna.
Hör oss för vår Frälsares Jesu Kristi skull,
han som med dig och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

3.

Gode Gud, käre himmelske Far.
När din Son var åtta dagar gammal
blev han buren till templet
av människohänder.
Men han är den som har all makt
i himlen och på jorden.
Låt oss liksom Symeon
förstå att makten fullkomnas i svagheten
och ta emot din Son
som vår Frälsare och Herre.

Marie bebådelsedag

Herrens tjänarinna

Marie bebådelsedag handlar om hur ängeln Gabriel bebådade Jesu födelse. Ängelns budskap till Maria har också gett namn åt denna helg på olika språk. I löftet till Maria uppenbaras Guds nåd i hela sin rikedom.

Liksom många andra av Gamla testamentets personer ställer sig Maria helt till Guds förfogande. Hon gör det medvetet och uttrycker sin beredvillighet med orden: "Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt."

Av gammalt har kyrkan också firat Marie besöksdag den 2 juli till minne av Marias besök hos Johannes döparens mor Elisabet (Luk. 1:36–55). Denna dag avlägsnades ur vår kalender år 1772. Evangelietexten har nu införts på Marie bebådelsedag som evangelietext för andra och tredje ärgången.

LITURGISK FÄRG: vit, men från måndag till lördag violett eller blå.

PSALMFÖRSLAG

I 54 Kristus den rätte Herren
58 Alla källor springer fram i glädje

Dps 55 Min ande fröjdar sig i Gud
56 Salig du och högt benådad
57 Maria, Herrens moder

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Mitt hjärta jublar över Herren,
jag kan bära huvudet högt.
1 Sam. 2:1

Psalm

Prisa Herren, ni hans tjänare,
prisa Herrens namn!

Lovat vare Herrens namn
nu och för evigt!
Från öster till väster
skall Herrens namn bli prisat.
Herren är upphöjd över alla folk,
högre än himlen når hans härlighet.
Vem är som Herren, vår Gud,
han som tronar så högt,
han som ser så djupt ner –
vem i himlen, vem på jorden?
Den hjälplöse reser han ur gruset,
den fattige lyfter han ur dyn.
Han ger dem rum bland furstar,
bland furstarna i sitt folk.

Ps. 113:1–8

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Var hälsad, du högt benådade!
Herren är med dig.
Välsignad är du mer än andra kvinnor,
och välsignat det barn du bär
inom dig.

Luk. 1:28, 42

Första årgången

Första läsningen

Jes. 7:10–14

Vidare sade Herren till Achas: "Begär ett tecken av Herren, din Gud, nerifrån dödsriket eller uppifrån höjden." Men Achas svarade: "Nej. Jag vill inte sätta Herren på prov." Då sade Jesaja: "Lyssna nu, Davids ätt! Är det inte nog att ni misstror människors förmåga, skall ni också misstro min Guds förmåga? Då skall Herren själv ge er ett tecken: Den unga kvinnan är havande och skall föda en son, och hon skall ge honom namnet Immanu El, 'Gud med oss'."

Andra läsningen

Rom. 9:2–8

Jag är fylld av sorg och mitt hjärta plågas ständigt. Jag skulle önska att jag själv fördömdes och skildes från Kristus om det kunde hjälpa mina bröder och stamfränder. De är ju israeliterna, som har fått söners rätt, härligheten, förbunden, lagen, gudstjänsten och löftena, de har fäderna, och från dem kommer Kristus som människa, han som är över allting, gud, välsignad i evighet, amen.

Det är inte så att Guds ord har visat sig felaktigt, ty Israel är inte alla som kommer från Israel, och inte heller är alla Abrahams efterkommande hans barn. Det heter ju: *Det är Isaks ättlingar som skall föra ditt namn vidare*, det vill säga: inte alla de barn som han blev upphov till är barn som Gud har gett honom; det är löftets barn som räknas som hans efterkommande.

Evangelium

Luk. 1:26–38

I den sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd från Gud till en ung flicka i staden Nasaret i Galileen. Hon hade trolovats med en man av Davids släkt som hette Josef, och hennes namn var Maria. Ängeln kom in till henne och sade: "Var hälsad, du högt benådade! Herren är med dig." Hon blev förskräckt över hans ord och undrade vad denna hälsning skulle betyda. Då sade ängeln till henne: "Var inte rädd, Maria, du har funnit nåd hos Gud. Du skall bli havande och föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus. Han skall bli stor och kallas den Högstes son. Herren Gud skall ge honom hans fader Davids tron, och han skall härska över Jakobs hus för evigt, och hans välde skall aldrig ta slut." Maria sade till ängeln: "Hur skall detta ske? Jag har ju aldrig haft någon man." Men ängeln svarade henne: "Helig ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall barnet kallas heligt och Guds son. Elisabet, din släkting, väntar också en son, nu på sin ålderdom. Hon som sades vara ofruktsam är nu i sjätte månaden. Ty ingenting är omöjligt för Gud." Maria sade: "Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt." Och ängeln lämnade henne.

Andra årgången

Första läsningen

1 Mos. 3:8–15

De hörde Herren Gud vandra i trädgården i den svala kvällsvinden. Då gömde sig mannen och kvinnan bland träden för Herren Gud. Men Herren Gud ropade på mannen: "Var är du?" Han svarade: "Jag hörde dig komma i trädgården och blev rädd, eftersom jag är naken, och så gömde jag mig."

Herren Gud sade: "Vem har talat om för dig att du är naken? Har du ätit av trädet som jag förbjöd dig att äta av?" Mannen svarade: "Kvinnan som du har ställt vid min sida, hon gav mig av trädet, och jag åt." Då sade Herren Gud till kvinnan: "Vad är det du har gjort?" Hon svarade: "Ormen lurade mig, och jag åt."

Då sade Herren Gud till ormen:

"Du som gjorde detta,
förbannad skall du vara,
utstött från boskapen och de
vilda djuren.

På din buk skall du kräla
och jord skall du äta så länge du lever.
Jag skall väcka fiendskap mellan dig
och kvinnan,

mellan din avkomma och hennes:
de skall trampa på ditt huvud
och du skall hugga dem i hälen."

Andra läsningen

Gal. 4:3-7

Så länge vi var omyndiga var vi slavar under de kosmiska makterna. Men när tiden var inne sände Gud sin son, född av en kvinna och född att stå under lagen, för att han skulle friköpa dem som står under lagen och vi få söners rätt. Och eftersom ni är söner har Gud sänt sin sons ande in i vårt hjärta, och den ropar: "Abba! Fader!" Alltså är du inte längre slav, utan son. Och är du son har Gud också gjort dig till arvtagare.

Evangelium

Luk. 1:39-45

Några dagar efteråt gav sig Maria i väg och skyndade till en stad i Juda bergsbygd; hon gick till Sakarias hus och sökte upp Elisabet. När Elisabet hörde Marias hälsning sparkade barnet till i henne, och hon fyll-

des av helig ande. Hon ropade med hög röst: "Välsignad är du mer än andra kvinnor, och välsignat det barn du bär inom dig. Hur kan det hända mig att min herres mor kommer till mig? När mina öron hörde din hälsning sparkade barnet till i mig av fröjd. Salig hon som trodde, ty det som Herren har låtit säga henne skall gå i uppfyllelse."

Tredje årgången

Första läsningen

1 Sam. 2:1-2, 6-9

Så bad Hanna:

"Mitt hjärta jublar över Herren,
jag kan bära huvudet högt.
Jag kan skratta åt mina fiender
i glädje över att du räddat mig.
Ingen är helig som Herren,
det finns ingen utom du,
ingen klippa är fast som vår Gud.
Herren dödar och ger liv,
leder ner i dödsriket och räddar därifrån.
Herren gör fattig och han gör rik,
han förnedrar och han upphöjer.
Den hjälplöse reser han ur gruset,
den fattige lyfter han ur dyn.
Han ger dem rum bland furstar
och låter dem trona på hedersplats.
Ty jordens fästen tillhör Herren,
på dem har han lagt jordens rund.
Herren skyddar sina trognas steg,
men de onda går under i mörkret,
av egen kraft lyckas ingen."

Andra läsningen

Rom. 8:1-4

Nu blir det alltså ingen fällande dom för dem som tillhör Kristus Jesus. Ty den andliga lag som gäller för livet i Kristus Jesus har gjort mig fri från syndens och dödens

lag. Det som lagen inte kunde göra, eftersom den kom till korta inför vår köttsliga natur, det gjorde Gud. Då han lät sin egen son bli lik en syndfull människa och sände honom som ett syndoffer, dömde han synden i människan. Därmed kunde lagens krav på rättfärdighet uppfyllas hos oss som lever efter vår ande och inte efter vår köttsliga natur.

Evangelium

Luk. 1:46-55

Då sade Maria:
”Min själ prisar Herrens storhet,
min ande jublar över Gud, min frälsare:
han har vänt sin blick till sin
ringa tjänarinna.
Från denna stund skall alla släkten
prisa mig salig:
stora ting låter den Mäktige ske med mig,
hans namn är heligt,
och hans förbarmande med dem
som fruktar honom
varar från släkte till släkte.
Han gör mäktiga verk med sin arm,
han skingrar dem som har
övermodiga planer.
Han störta härskare från deras troner,
och han upphöjer de ringa.
Hungriga mättar han med sina gåvor,
och rika skickar han tomhänta bort.
Han tar sig an sin tjänare Israel
och håller sitt löfte till våra fäder:
att förbarma sig över Abraham
och hans barn, till evig tid.”

Dagens bön

1.

Himmelske Fader,
du utvalde jungfru Maria
att bli vår Frälsares mor.
Fyll oss med din nåd,
så att också vi som hon
kan säga ja till din vilja.
Fyll våra hjärtan med glädje
över att Jesus Kristus, vår Herre,
föddes som människa.
Vi prisar honom,
som med dig och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

2.

Gud,
du som har skapat universum
och gett oss livet,
du lät din Son bli människa
och dela våra villkor.
Vi tackar dig för Maria, Jesu mor,
vår syster och förebild.
Hjälp också oss att leva öppna
för din vilja i våra liv,
så att rättvisa och upprättelse
kan ta gestalt.
I Jesu Kristi namn.

3.

Gud, vår himmelske Far,
vi tillhör inte oss själva utan dig.
Gör oss beredda
att som Maria låta din vilja ske,
vad som än möter oss:
glädje eller sorg,
hälsa eller sjukdom.
Vi överlämnar vårt liv
och vår evighet i dina händer.
Hör oss för din Sons Jesu Kristi skull.

4.

Gud, vår Far i himlen.
Hjälp oss att liksom Maria lita på dig
i allt vad du vill med oss,
i det lätta och det svåra,
också när vi inte förstår din avsikt.
I dina händer lägger vi vårt liv och vår död.
I Jesu Kristi namn,
han som med dig och den heliga Anden
är en Gud från evighet till evighet.

5.

Käre Far i himlen.
Tack för att du utvalde Maria
att vara Jesu mor.
Hon var varken rik eller berömd,
men du gav henne en viktig uppgift.
Tack för de uppgifter som du ger oss alla,
så att vi kan tjäna dig.
Vi ber i Jesu namn.

Midsommardagen

Johannes döparens dag

Vägröjaren

Av de söndagar som tillägnats Johannes döparen bevarades efter reformationen endast hans födelsedag som enskild helgdag, d.v.s. midsommardagen den 24 juni. Festen har firats sedan början av 400-talet. Dess tidpunkt sammanhänger med uppfattningen att Johannes föddes sex månader före Jesus. Festens bibliska utgångspunkt är tidsangivelserna i Luk. 1:26 och 36. Frälsningshistoriskt visar Johannes döparens dag fram mot julen. Numera firar vi midsommardagen på den lördag som infaller närmast efter den 19 juni.

Som namnet Johannes (Gud är nådig) också antyder förkunnade Johannes Guds nåderika godhet. Han predikade omvändelse, räddning och syndernas förlåtelse.

Traditionellt har kyrkan firat också Johannes döparens dödsdag eller avrättningsdag den 29 augusti.

Utöver det kyrkliga firningsämnet beaktas i Finland även att Johannes döparens dag infaller på en nationell högtidsdag (Finlands flaggas dag) samt att midsommaren är en naturfest.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 535 Den blomstertid nu kommer

Dps 302 Välsignad Gud, som har sitt folk
539 En vänlig grönskas rika dräkt

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Herren kallade mig redan i moderlivet,
han nämnde mig vid namn redan
i min mors sköte.
Han sade till mig: Du är min tjänare.
Jes. 49:1, 3

Psalm

Det är gott att tacka Herren
och att lovsjunga ditt namn,
du den Högste,
att var morgon förkunna din nåd
och var natt din trofasthet
till toner av tiosträngad harpa,
till lyrans klang.
Dina gärningar, Herre, ger mig glädje,
jag jublar över vad du har gjort.
Herre, vilken storhet i ditt verk,
vilket djup i dina planer!

Ps. 92:2-6

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Du, mitt barn, skall kallas
den Högstes profet,
ty du skall gå före Herren och
bana väg för honom.
Luk. 1:76

Första årgången

Första läsningen

Jes. 40:1-8

Trösta, trösta mitt folk,
säger er Gud.
Ge nytt mod åt Jerusalem,
kungör att hennes trældom är över,

att hennes skuld är sonad,
att Herren straffat henne dubbelt
för alla hennes synder.
En röst ropar:
Bana väg för Herren genom öknen,
gör en jämn väg i ödemarken för vår Gud!
Alla dalar skall höjas,
alla berg och höjder sänkas.
Oländig mark skall jämnas
och branter bli till slätt.
Herrens härlighet skall uppenbaras,
och alla människor skall se det.
Herren har talat.
En röst sade: Förkunna!
Jag frågade: "Vad skall jag förkunna?"
Människan är som gräset,
förgänglig som blomman på ängen.
Gräset torkar, blomman vissnar,
när Herrens vind går fram.
Ja, folket är gräs.
Gräset torkar, blomman vissnar,
men vår Guds ord består i evighet.

Andra läsningen

Apg. 13:23-26

Aposteln Paulus talade i synagogan:

"Det är bland Davids efterkommande som Gud enligt sitt löfte har kallat fram en räddare åt Israel: Jesus, vars framträdande Johannes förberedde genom att förkunna omvändelse och dop för hela Israels folk. Och när Johannes verk närmade sig sitt slut sade han: 'Jag är inte den som ni tror. Han kommer efter mig, och jag är inte värdig att knyta av honom sandalerna.'

Mina bröder, ni som stammar från Abraham och alla ni här som fruktar Gud, till er har budskapet om denna räddning sänts."

Evangelium

Luk. 1:57-66

För Elisabet var tiden inne att föda, och hon födde en son. Hennes grannar och släktingar fick höra vilken stor barmhärtighet Herren hade visat henne, och de gladde sig med henne. På åttonde dagen kom de för att omskära pojken, och de ville kalla honom Sakarias efter hans far. Men då sade hans mor: "Nej, han skall heta Johannes." De sade till henne: "Det finns ingen i din släkt som bär det namnet." Och de gjorde tecken åt fadern att låta dem veta vad barnet skulle kallas. Han bad om en skriftavla och skrev: "Johannes är hans namn", och alla förvånade sig. Med en gång löstes hans läppar och hans tunga, och han talade och prisade Gud. Alla de kringboende greps av fruktan, och överallt i Judeens bergsbygd talade man om detta som hade hänt. Och alla som hörde det lade det på minnet och frågade sig: Vad skall det inte bli av detta barn? Ty Herrens hand var med honom.

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 51:3-6

Herren tröstar Sion,
ger tröst åt hennes ruiner.
Han gör hennes öken lik Eden,
hennes ödemark lik Herrens trädgård.
Fröjd och glädje skall råda där,
lovsångens toner ljuda.
Lyssna på mig, alla folk,
ni folkslag, hör noga på!
Från mig skall lagen utgå,
min rätt skall bli ett ljus för folken.
Snabbt nalkas min rättfärdighet,
min hjälp är på väg,
med mäktig arm skipar jag rätt
bland folken.

Fjärran länder väntar på mig,
de sätter sitt hopp till min makt.
Lyft blicken mot himlen,
betrakta jorden därunder.
Himlen skall lösas upp som rök,
jorden slitats ut som en klädnad
och dess invånare dö som flugor.
Men min hjälp varar i evighet,
min rättfärdighet går aldrig om intet.

Andra läsningen

Apg. 14:15–17

Vi kommer med ett gott budskap till er: ni skall omvända er från dessa maktlösa gudar till den levande Guden, som har gjort himmel och jord och hav och allt vad de rymmer. Förr i tiden lät han alla hednafolk gå sina egna vägar, men ändå gav han vittnesbörd om att han finns, genom allt gott som han gör. Från himlen har han gett er regn och skördetider, han har mättat er och fyllt era hjärtan med glädje.

Evangelium

Luk. 1:57–66
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 45:8–12

Må det flöda från himlen därovan,
må rättfärdighet strömma ur molnen.
Må jorden öppna sig,
räddningen spira
och rättfärdigheten slå ut i blom.
Jag, Herren, har skapat det.
Ve den som tvistar med sin skapare
– en skärva bland skärvor på marken.
Skall leran säga till krukmakaren:

”Vad gör du? Du har inget handlag.”
Ve den som säger till en far:
”Vad har du avlat?”
och till en kvinna: ”Vad har du fött?”
Så säger Herren, Israels Helige,
han som formar framtiden:
Ställer ni frågor till mig om mina barn,
ger ni mig order om mina händers verk?
Det är jag som har skapat jorden
och gjort människorna där.
Jag har spänt upp himlen
med egna händer
och ger order till hela dess här.

Andra läsningen

Apg. 19:1–6

Medan Apollos var i Korinth kom Paulus efter sin resa genom inlandet till Efesos. Där träffade han några lärjungar och frågade dem om de hade fått helig ande när de kom till tro. De svarade: ”Vi har inte ens hört att det finns någon helig ande.” – ”Vilket dop blev ni då döpta med?” frågade Paulus, och de svarade: ”Johannes-dopet.” Paulus sade: ”Johannes dop var ett omvändelsesdop, och han uppmanade folket att tro på den som skulle komma efter honom, det vill säga Jesus.” Då lät de döpa sig i herren Jesu namn. Och när Paulus lade sina händer på dem kom den heliga anden över dem, och de talade med tungor och profeterade.

Evangelium

Luk. 1:57–66
(se första årgången)

Alternativa predikotexter

Mark. 6:14-29

Jesu namn hade nu blivit känt, och kung Herodes fick höra att folk sade: "Johannes döparen har uppstått från de döda. Det är därför dessa krafter verkar genom honom." Men några sade att han var Elia, andra att han var en profet, en i raden av profeter. När Herodes hörde detta sade han: "Johannes, han som jag lät halshugga, det är han som har uppstått!"

Herodes hade nämligen låtit gripa Johannes och sätta honom i fängelse. Anledningen till det var Herodias, hans bror Filippos hustru. Henne hade han gift sig med, och Johannes hade sagt till Herodes: "Det är inte tillåtet för dig att leva ihop med din brors hustru." Därför var Herodias förbittrad på honom och ville döda honom, men kunde inte. Ty Herodes hade respekt för Johannes, som han visste var en rättfärdig och helig man, och skyddade honom, och när han hade hört honom kände han sig mycket osäker och ville höra mer av honom. Men en dag kom hennes tillfälle, och det var när Herodes firade sin födelsedag med ett gästabad för sina stormän och överstarna och de främsta i Galileen. Herodias dotter kom då in och dansade så att Herodes och hans gäster blev förtjusta. Kungen sade till flickan: "Be mig om vad du vill, och du skall få det." Och han lovade och svor: "Vad du än ber mig om skall jag ge dig, om det så vore halva mitt rike." Då gick hon ut och frågade sin mor: "Vad skall jag be om?" Hon svarade: "Johannes döparens huvud." Flickan skyndade in till kungen och bad honom: "Jag vill att du genast ger mig Johannes döparens huvud på ett fat." Kungen blev bedrövad, men för edens och gästernas skull ville han inte säga nej till henne utan skickade en livvakt med befallning att hämta Johannes huvud. Soldaten gick och halshög honom i fängelset och kom se-

dan med hans huvud på ett fat och gav det åt flickan, och flickan gav det åt sin mor. Men när Johannes lärjungar fick reda på det kom de dit och hämtade hans döda kropp och lade den i en grav.

Luk. 1:67-79

Johannes far Sakarias fylldes av helig ande och talade profetiska ord:

"Välsignad är Herren, Israels Gud, som besöker sitt folk och ger det frihet.

Han reser för oss frälsningens horn

i sin tjänare Davids släkt,

så som han för länge sedan lovat

genom sina heliga profeter,

frälsning från våra fiender och

alla som hatar oss.

Han visar barmhärtighet mot våra fäder

och står fast vid sitt heliga förbund,

den ed han svor vår fader Abraham:

att rycka oss ur våra fienders hand

och låta oss tjäna honom utan fruktan,

rena och rättfärdiga inför honom

i alla våra dagar.

Och du, mitt barn, skall kallas

den Högstes profet,

ty du skall gå före Herren och

banan väg för honom.

Så skall hans folk få veta att

frälsningen är här

med förlåtelse för deras synder

genom vår Guds barmhärtighet

och mildhet.

Han skall komma ner till oss från höjden,

en soluppgång för dem som är i mörkret

och i dödens skugga,

och styra våra fötter in på fredens väg."

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud.
Du sände Johannes döparen
att bereda väg för din Son.
Hjälp oss att ta emot hans budskap,
så att vi alltid bevaras i sanningen
och vågar kämpa för den.
Vi ber i vår Herres Jesu Kristi namn.

2.

Gud, vår himmelske Far.
Din budbärare Johannes döparen
röjde väg för vår Frälsare
och kallade människor till bättring.
Röj ur våra hjärtan allt
som hindrar oss från att vandra
enligt din vilja.
Vi ber i vår Herres Jesu Kristi namn.

3.

Helige Gud.
Vi tackar dig för alla de människor
som har varit dina budbärare
och röjt väg för dig.
Vi ber för dem som i dag arbetar
för ditt rike.
Ge dem kraft och gör dem trogna.
Låt dem uppleva att du är verksam
i deras liv.

4.

Herre, vår Gud,
vi tackar dig för naturens skönhet
och sommarens under,
för allt som växer och blommar.
Vi tackar dig
för att du låter jordens ansikte förnyas.
Förnya också oss med din Ande.
Tack för det nya livet som du skänker oss
i din Son Jesus Kristus.
Dig vare ära i evighet.

Övriga kyrkliga helgdagar

Mikaelidagen

Änglarnas dag

Ända sedan 400-talet har den 29 september varit tillägnad ärkeängeln Mikael. Den kamp som han utkämpade mot mörkrets makter hör samman med påsken. Kristus har vunnit den avgörande segern mot ondskans makter, men kampen fortsätter i världen. Senare har Mikaelidagen blivit alla änglars dag, en dag då man begrundar Guds änglars eller sändebuds betydelse och uppdrag. Som Guds budbärare ger änglarna beskydd och ledning samt påminner om livet enligt Guds vilja.

Mikaelidagen firas den 29 september eller, om denna dag är en vardag, närmast följande söndag.

LITURGISK FÄRG: vit, men från måndag till lördag grön.

PSALMFÖRSLAG

I 123 Med tacksamhet jag prisar

Dps 124 Gud låter sina trogna här
126 Inför Guds himlatron

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Herrens ängel håller vakt
kring hans trogna och räddar dem.
Ps. 34:8

Psalm

Herren har rest sin tron i himlen,
allt är underlagt hans välde.
Lova Herren, ni hans änglar,
starka hjältar, som gör
vad han befallt!
Lova Herren, hela hans härskara,
ni som tjänar honom och gör
hans vilja!

Lova Herren, alla hans verk,
överallt i hans välde!

Lova Herren, min själ!
Ps. 103:19–22

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Prisa honom, alla hans änglar,
Prisa honom, hela hans här.
Ps. 148:2

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 28:10–17

Jakob lämnade Beer Sheva och tog vägen mot Harran. Han kom fram till en plats där han stannade för natten, eftersom solen hade gått ner. Han tog en av stenarna på platsen för att ha den vid huvudgården. Sedan lade han sig att sova där.

I drömmen såg han en trappa som ledde från jorden ända upp till himlen, och Guds änglar gick upp och ner för den. Och Herren stod framför honom och sade: "Jag är Herren, din fader Abrahams Gud och Isaks Gud. Marken som du ligger på skall jag ge åt dig och dina ättlingar. De skall bli som stoftkornen på jorden, och du skall utbreda dig åt väster och öster, åt norr och söder,

och alla folk på jorden skall önska sig den välsignelse som du och dina ättlingar har fått. Och jag skall vara med dig och skydda dig vart du än går; jag skall föra dig tillbaka till detta land. Jag kommer inte att överge dig, jag skall fullgöra det som jag har lovat dig.”

Jakob vaknade upp ur sömnen. ”Sannerligen”, sade han, ”Herren är på denna plats, och jag visste det inte!” Och han greps av bävan och sade: ”Detta är en plats som väcker bävan, det måste vara Guds boning, här är himlens port.”

Andra läsningen

Upp. 12:7-12

Det blev en strid i himlen: Mikael och hans änglar gav sig i strid med draken. Och draken och hans änglar stred, men han övermannades och det fanns inte mer någon plats för dem i himlen. Och han, den stora draken, ormen från urtiden, han som kallas Djävul och Satan, han som förför hela världen, han störtades ner på jorden och hans änglar störtades ner med honom. Och jag hörde en stark röst i himlen säga: ”Nu finns frälsningen och kraften och riket hos vår Gud och makten hos hans smorde. Ty våra bröders anklagare har störtats ner, han som anklagade dem inför vår Gud både dag och natt. De har besekrat honom genom Lammets blod och genom sitt vittnesbörds ord. De älskade inte sitt liv mer än att de kunde gå i döden. Jubla därför, ni himlar och ni som bor i dem. Men ve över jorden och havet: djävulen har stigit ner till er, och hans raseri är stort, ty han vet att hans tid är kort.”

Evangelium

Matt. 18:1-6 (7-9) 10

Vid samma tillfälle kom lärjungarna fram till Jesus och frågade: ”Vem är störst i himmelriket?” Han kallade till sig ett barn och ställde det framför dem och sade: ”Sannerligen, om ni inte omvänder er och blir som barnen, kommer ni aldrig in i himmelriket. De som gör sig själva små som det här barnet är störst i himmelriket. Och den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig.

Men den som förleder en av dessa små som tror på mig, för honom vore det bäst om han fick en kvarnsten hängd om halsen och sänktes i havets djup.

(Ve dig värld med dina förförelser. Förförelserna måste ju komma, men ve den människa genom vilken de kommer.

Om din hand eller din fot förleder dig, så hugg av den och kasta den ifrån dig. Det är bättre för dig att gå in i livet stympad eller ofärdig än att kastas i den eviga elden med händer och fötter i behåll. Om ditt öga förleder dig, så riv ut det och kasta det ifrån dig. Det är bättre för dig att gå in i livet enögd än att kastas i helvetets eld med båda ögonen i behåll.)

Se till att ni inte föraktar någon enda av dessa små. Jag säger er att deras änglar i himlen alltid ser min himmelske faders ansikte.

Andra årgången

Första läsningen

2 Mos. 23:20-23

Herren sade:

”Se, jag sänder en ängel framför dig för att skydda dig på vägen och föra dig till den plats som jag har bestämt. Rätta dig efter honom och lyssna till honom! Sätt dig inte upp mot honom; han kommer inte

att förlåta sådant trots, ty det är jag som handlar i honom. Men om du lyssnar till honom och gör allt vad jag säger, skall jag vara dina fienders fiende och dina motståndares motståndare. Min ängel skall gå framför dig och föra dig till amoreerna, hettiterna, perisseerna, kanaaneerna, hiveerna och jevuseerna, och jag skall utplåna dem.”

Andra läsningen

Hebr. 1:14–2:4

Är inte änglarna andar i Guds tjänst, sända att tjäna dem som skall få sin del av frälsningen?

Därför måste vi desto mer ge akt på det vi har fått höra, så att vi inte tappar kursen. Redan det ord som förmedlades av änglar var giltigt, och varje överträdelse och ohörsamhet fick sitt tillbörliga straff. Hur skall då vi slippa undan, om vi inte rätt uppskattar en sådan frälsning, den som Herren först förkunnade, som vi har fått bestyrkt av dem som hört honom och som Gud själv har bekräftat med tecken och under och olika slags kraftgärningar och genom att dela ut helig ande efter sin vilja.

eller

Upp. 5:11–12

Jag såg, och jag hörde rösten av många änglar som stod runt tronen och varelserna och de äldste; deras antal var myriaders myriader, tusen och åter tusen, och de sade med hög röst:

Lammet som blev slaktat är värdigt att ta emot makten och få rikedom och vishet och styrka och ära och härlighet och lovsång.

Evangelium

Matt. 18:1–6 (7–9) 10
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

Jos. 5:13–15

En gång vid Jeriko fick Josua se en man som stod framför honom med draget svärd. Josua gick fram till honom och frågade: ”Hör du till oss eller till våra fiender?” Han svarade: ”Nej, jag är anförare för Herrens här. Nu har jag kommit.” Då föll Josua ner med ansiktet mot marken och hälsade underdånigt. Han frågade: ”Herre, vad har du att säga till din tjänare?” Anföraren för Herrens här svarade: ”Ta av dig dina skor, du står på helig mark.” Josua gjorde så.

Andra läsningen

Apg. 12:5–11

Petrus hölls alltså fängslad, och i församlingen bad man ivrigt till Gud för honom.

Natten innan Herodes hade tänkt ställa honom inför rätta låg Petrus och sov mellan två soldater, bunden med två kedjor, och utanför dörren fanns vakter som bevakade fängelset. Då stod där plötsligt en ängel från Herren, och ett ljussken fyllde rummet. Ängeln väckte Petrus med en stöt i sidan. ”Skynda dig upp”, sade han, och då föll kedjorna från Petrus händer. Ängeln fortsatte: ”Ta på dig bältet och sandalerna.” Petrus lydde, och ängeln sade: ”Svep om dig manteln och följ mig.” Petrus följde med honom ut, men han förstod inte att det var verkligt, det som skedde genom ängeln, utan trodde att det var en syn. De passerade en vaktpost och sedan en till och kom till järnporten som ledde

ut till staden, och den öppnades för dem av sig själv. När de kom ut gick de gatan ner, och då försvann ängeln. Så snart Petrus hade sansat sig sade han: ”Nu vet jag verkligen att Herren har skickat sin ängel och räddat mig ur Herodes händer, undan allt som det judiska folket väntat sig.”

Evangelium

Matt. 18:1–6 (7–9) 10
(se första årgången)

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud.
Du har i din vishet gett oss
dina heliga änglar
för att skydda oss.
Sänd dem att kämpa vid vår sida
mot allt det onda
och låt oss tillsammans med dem
få lovsjunga dig
i ditt himmelska rike.
Hör oss för Jesu Kristi skull,
han som med dig och den heliga Anden
lever och härskar i evighet.

2.

Käre Gud, himmelske Far.
Du sänder dina änglar.
De går före oss
och de beskyddar oss.
Vi vet att du inte överger oss.
Låt oss därför med tillförsikt
lämna oss i dina händer.
Detta ber vi om i Jesu Kristi namn.

3.

Evige Gud, vår Far i himlen.
Du sänder dina heliga änglar
för att varna och skydda oss.
Vi ser dem inte, vi anar dem.
Vi känner deras omsorg om oss,
som är din omsorg om oss.
Tack för deras närvaro.
Hjälp oss, Herre, att leva så
att vi en gång får träda in
i änglarnas heliga skara.
Genom Jesus Kristus,
han som med dig och den heliga Anden
lever från evighet till evighet.

4.

Gud,
vi tackar dig för dina änglar,
änglar som skyddar oss
och änglar som strider för det goda.
Hjälp oss att tillsammans med dem
kämpa mot ondskan i världen.
Vi ber att varje människa
skall få leva i trygghet.
I Jesu Kristi namn.

5.

Käre himmelske Far.
Du sänder dina heliga änglar
för att varna och skydda oss.
Hjälp oss att komma ihåg
att dina sändebud kan komma till oss
i människogestalt.
Lär oss att högakta alla människor
och visa kärlek och gästfrihet i våra hem.
I Jesu Kristi namn.

Alla helgons dag

De heligas gemenskap

Alla helgons dag är en sammansmältning av två helgdagar, alla helgons dag den 1 november (*Festum omnium sanctorum*) och alla troende avlidnas minnesdag den 2 november (*Commemoratio omnium fidelium defunctorum*). Både kristenhetens martyrer och alla övriga som avlidit i tron på Kristus är sålunda föremål för äminnelse. Men ordet "heliga" syftar inte endast på de avlidna. Alla som tillhör Kristus är heliga. I tron är de delaktiga i den osynliga gemenskapen med helgonen. Dagens traditionella huvudtext är bergspredikans saligprisningar. Enligt trosbekännelsen utgör de heliga en gemenskap som också vi på ett osynligt sätt har del i.

LITURGISK FÄRG: röd, eller särskilt vid kvällsgudstjänst vit.

PSALMFÖRSLAG

I 585 Upp, du min själ och sjung
298 Helig, helig, helig

Dps 129 För alla helgon
127 Den stora vita skaran där
133 Helgonen har funnit friden

På kvällstid dessutom:

568 I himmelen, i himmelen
130 I himmelen sjunger kring Lammts tron
131 Välsignade alla ni kära

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

De skall se hans ansikte,
och de skall bära hans namn
på sin panna.

Upp. 22:4

Psalm

Herre, himlen prisar dina under,
de heligas församling din trofasthet.
Ty vem i skyn kan mäta sig
med Herren,
vem av gudasönerna är Herrens like?
Fruktansvärd är Gud i de heligas råd,
stor och fruktad mer än alla
omkring honom.
Lyckligt det folk som vet att hylla dig,
Herre, de får vandra i ditt ansiktes
ljus.

De gläder sig ständigt över ditt namn
och jublar över din rättfärdighet,
ty du är deras styrka och glans.
Genom din ynnest vinner vi seger,
ty vår sköld tillhör Herren,
vår kung tillhör Israels Helige.

Ps. 89:6-8, 16-19

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Gläd er och jubla, er lön
blir stor i himlen.

Matt. 5:12

Första årgången

Första läsningen

Jes. 65:17-19

Nu skapar jag en ny himmel och en ny jord.
Det som varit skall man inte mer minnas,
inte längre tänka på.
Nej, gläd er och jubla för evigt
över det som jag skapar.
Jag skapar om Jerusalem till jubel
och dess folk till glädje.
Jag skall jubla över Jerusalem
och glädjas över mitt folk.
Där skall inte mer höras gråt och klagan.

Andra läsningen

Upp. 7:2-3, 9-17

Jag såg en annan ängel stiga upp från öster med den levande Gudens sigill, och han ropade med hög röst till de fyra änglarna, som hade fått rätt att skada jorden och havet: "Skada inte jorden eller havet eller träden förrän vi har märkt vår Guds tjänare med sigill på deras pannor."

Sedan såg jag, och se: en stor skara som ingen kunde räkna, av alla folk och stammar och länder och språk. De stod inför tronen och Lammet klädda i vita kläder med palmkvistar i sina händer. Och de ropade med hög röst: "Frälsningen finns hos vår Gud, som sitter på tronen, och hos Lammet."

Alla änglarna stod kring tronen och kring de äldste och de fyra varelserna. Och de föll ner på sina ansikten inför tronen och tillbad Gud och sade: "Amen. Lovsången och härligheten, visheten och tack-sägelsen, äran och makten och kraften tillhör vår Gud i evigheters evighet, amen."

Och en av de äldste sade till mig: "Dessa som är klädda i vita kläder, vilka är de och varifrån kommer de?" Jag svarade: "Du vet det, herre." Han sade till mig: "Det är de

som kommer ur det stora lidandet. De har tvättat sina kläder rena och gjort dem vita i Lammets blod. Därför står de inför Guds tron, och de tjänar honom dag och natt i hans tempel, och han som sitter på tronen skall slå upp sitt tält över dem. De skall inte längre hungra och inte längre törsta, varken solen eller någon annan hetta skall träffa dem. Ty Lammet som står mitt för tronen skall vara deras herde och leda dem fram till livets vattenkällor, och Gud skall torka alla tårar från deras ögon."

Evangelium

Matt. 5:1-12

När Jesus såg folkskarorna gick han upp på berget. Han satte sig ner, och hans lärjungar kom fram till honom. Han började undervisa dem och sade:

"Saliga de som är fattiga i anden,
dem tillhör himmelriket.

Saliga de som sörjer,
de skall bli tröstade.

Saliga de ödmjuka,
de skall ärva landet.

Saliga de som hungrar och törstar
efter rättfärdigheten,
de skall bli mättade.

Saliga de barmhärtiga,
de skall möta barmhärtighet.

Saliga de renhjärtade,
de skall se Gud.

Saliga de som håller fred,
de skall kallas Guds söner.

Saliga de som förföljs för
rättfärdighetens skull,
dem tillhör himmelriket.

Saliga är ni när man skymfar och förföljer er och på allt sätt förtalar er för min skull. Gläd er och jubla, er lön blir stor i himlen. På samma sätt förföljdes ju profeterna före er tid."

Andra årgången

Första läsningen

Jes. 60:18-21

Man skall inte mer se våld i ditt land,
förtryck och förödelse inom dina gränser.
Dina murar skall du kalla "räddning",
dina portar "lovsång".

Solen skall inte mer vara ditt ljus
om dagen

och månen inte lysa dig med sitt sken.

Nej, Herren skall vara ditt eviga ljus,
din Gud skall vara din härlighet.

Din sol skall aldrig gå ner

och din måne aldrig avta,

ty Herren är ditt eviga ljus,
din sorgetid är förbi.

Alla i ditt folk skall vara rättfärdiga,
och de skall för evigt äga landet.

De är skott som jag har planterat,

jag har skapat dem för att visa
min härlighet.

Andra läsningen

Upp. 21:1-4

Jag såg en ny himmel och en ny jord. Ty den första himlen och den första jorden var borta, och havet fanns inte mer. Och jag såg den heliga staden, det nya Jerusalem, komma ner ur himlen, från Gud, redo som en brud som är smyckad för sin man. Och från tronen hörde jag en stark röst som sade: "Se, Guds tält står bland människorna, och han skall bo ibland dem, och de skall vara hans folk, och Gud själv skall vara hos dem, och han skall torka alla tårar från deras ögon. Döden skall inte finnas mer, och ingen sorg och ingen klagan och ingen smärta skall finnas mer. Ty det som en gång var är borta."

Evangelium

Matt. 5:1-12
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

Jes. 65:23-25

De skall inte arbeta förgäves
och föda barn till en snar död,
ty de är ett släkte som Herren välsignat,
de och deras ättlingar.

Då skall detta ske:

Innan de ropar svarar jag dem,

medan de ännu talar bönhör jag dem.

Vargen och lammet betar tillsammans,
lejonet äter hö som oxen.

Och jord är ormens föda.

Ingenstans på mitt heliga berg

sker något ont eller vrängt,

säger Herren.

Andra läsningen

Upp. 22:1-5

Han visade mig en flod med livets vatten, klar som kristall, som rann från Guds och Lammets tron. Mitt på den stora gatan, med floden på ömse sidor, stod livets träd, som bär frukt tolv gånger om året och ger sin skörd varje månad, och trädets blad är läkemedel för folken. Och ingen förbannelse skall finnas mer. Guds och Lammets tron skall stå i staden, och hans tjänare skall tjäna honom. De skall se hans ansikte, och de skall bära hans namn på sin panna. Och det skall inte mer bli natt, och ingen behöver längre ljus från någon lampa eller solens ljus, ty Herren Gud skall lysa över dem. Och de skall vara kungar i evigheters evighet.

Evangelium

Matt. 5:1–12
(se första ärgången)

Alternativa predikotexter

1 Kor. 15:51–57

Vad jag nu säger er är ett mysterium: vi skall inte alla dö, men vi skall alla förvandlas, i ett nu, på ett ögonblick, vid den sista basunens ljud. Ty den kommer att ljuda, och då uppstår de döda i oförgänglig gestalt, och vi förvandlas. Detta förgängliga måste kläs i oförgänglighet och detta dödliga kläs i odödlighet. Men när det förgängliga kläs i oförgänglighet och det dödliga i odödlighet, då blir det så som skriftordet säger: *Döden är uppslukad och segern är vunnen. Död, var är din seger? Död, var är din udd?* Dödens udd är synden, och synden har sin kraft i lagen. Gud vare tack som ger oss segern genom vår herre Jesus Kristus.

Hebr. 11:13–16

I tro dog alla dessa utan att ha fått vad de hade blivit lovade. De hade bara sett det i fjärran och hälsat det och bekänt sig vara gäster och främlingar på jorden. De som talar så visar att de söker ett hemland. Och om de hade tänkt på det land som de lämnat kunde de ha återvänt dit. Men nu längtade de till ett bättre land, ett i himlen. Därför skäms inte Gud för dem, utan de får kalla honom sin Gud; han har ju grundat en stad åt dem.

Dagens bön

1.

Livets Gud.
I dag minns vi alla helgonen
och alla våra kära som har trott på dig,
och vi ber:
Låt oss få vara dina heliga.
Hjälp oss att uthärda prövningar.
Trösta oss i vår sorg.
Låt ditt ljus lysa för levande och döda.
För Jesu Kristi skull.

2.

Herre Jesus, vår Frälsare.
Låt oss få vara bland dem
som skall ärva det himmelska riket.
Mätta de fattiga med din nåd
och trösta de bedrövade.
Rena oss med din förlåtelse
och gör oss till förlåtande
och fridsälskande Guds barn.
Styrk oss med hoppet om
att vi en gång får vara med i skaran
av de vitklädda inför din tron
och prisa dig och Fadern.
Honom tillhör visdom och tack,
ära, makt och kraft i evighet.

3.

Gud, vår Far i himlen.
I dag minns vi alla heliga
och alla dem som dog i tron på dig.
Vi tänker på våra kära som har lämnat oss
och längtar efter att återse dem.
Herre, hjälp oss att uthärda tomheten.
Låt ditt ljus lysa över levande och döda.
I Jesu Kristi namn.

4.

Käre Far i himlen.
Tack för att du är med oss i alla skeden
i vårt liv.
Du tar hand om oss när vi är riktigt små.
Du bär oss när vi växer.
Tack för att du kallar oss hem till himlen
när livet är slut.
Trösta oss när vi sörjer dem
som genom döden har lämnat oss.
Ge oss redan här en aning av
himplens härlighet.
Hjälp oss att lita på Jesus i alla våra dagar.
Vi ber i hans namn.

Allhelgonadagens kväll

Himmelske Far,
du ger människan livet
och du kallar det tillbaka.
För ett ögonblick gömmer du oss
i dödens hemlighet
och lyfter oss igen upp i ljuset,
renade och förnyade.
Vänd dig till oss
som sörjer våra bortgångna kära.
Låt din frid sänka sig över vår sorg
och ångest.
Tack för att din vilja med oss är god.
Hör oss för Kristi skull.

Skapelsens söndag

Ansvaret för skapelsen

Gud har med sitt ord skapat allt levande och upprätthåller alltjämt sin skapelse. Han har gett människan ansvaret för att ta hand om skapelsen. Vår uppgift som människor är att bruka och bevara skapelsen samt att hejda förstörelsemakterna.

Skapelsens söndag firas någon söndag under tiden maj–augusti.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

I 454 Gud har skapat allting
457 Guds värld är en skimrande gåva

Dps 485 Gud, från ditt hus
447 Tack, gode Gud, för allt som finns

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Må Herrens ära bestå för evigt,
må Herren glädja sig över sina verk.
Ps. 104:31

Psalm

Mäktig är du, Herre, min Gud,
i höghet och härlighet är du klädd,
du sveper dig i ljus som i en mantel.
Himlen har du spänt ut som ett tält,
ovan skyn har du timrat din sal.
Du gör molnen till din vagn
och far på vindens vingar.
Du gör vindar till dina sändebud
och eldslågor till dina tjänare.
Jorden har du ställt på stadig grund,
den kan aldrig i evighet rubbas.

Du låter källor rinna upp och bli
till strömmar
som forsar fram mellan bergen.
De ger vatten åt alla markens djur,
vildåsnor släcker där sin törst.
Vid dem häckar himlens fåglar
och sjunger bland täta löv.
Du vattnar bergen från din sal,
jorden mättas av allt vad du ger.
Du låter gräs växa för boskapen
och örter till människans tjänst.
Så frambringas föda ur jorden
och vin, som gör människan glad,
olja, som ger hennes ansikte glans,
och bröd, som ger henne styrka.
Alla sätter sitt hopp till dig,
du skall ge dem föda i rätt tid.
Du ger dem, och de tar emot,
du öppnar din hand, och de äter
sig mätta.
Du döljer ditt ansikte, och
de blir förskräckta,
du tar ifrån dem deras ande, och de dör
och blir åter till mull.
Du sänder din ande, då skapas liv.
Du gör jorden ny.
Ps. 104:1–5, 10–15, 27–30

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

eller

Himlen förkunnar Guds härlighet,
himlavalvet vittnar om hans verk.
Dag talar till dag därom
och natt undervisar natt.
Det är inte tal, det är inte ljud,
deras röster kan inte höras,

men över hela jorden når de ut,
till världens ände deras ord.
Där har han rest ett tält åt solen,
den liknar en brudgum som
lämnar sin kammare,
en hjälte som gläds åt att löpa
sin bana.
Den stiger vid himlens ena ände
och når i sitt kretslopp den andra.
Ingenting är gömt för dess glöd.
Ps. 19:2-7

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Otaliga är dina verk, o Herre!
Med vishet har du gjort dem alla,
jorden är full av vad du skapat.
Ps. 104:24

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 1:1-11 (12-23)
24-28, 2:1-3

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.

Jorden var öde och tom, djupet täcktes av mörker och en gudsvind svepte fram över vattnet. Gud sade: "Ljus, bli till!" Och ljuset blev till. Gud såg att ljuset var gott, och han skilde ljuset från mörkret. Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den första dagen.

Gud sade: "I vattnet skall ett valv bli till, och det skall skilja vatten från vatten." Och det blev så. Gud gjorde valvet och skilde vattnet under valvet från vattnet ovanför valvet. Gud kallade valvet him-

mel. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den andra dagen.

Gud sade: "Vattnet under himlen skall samlas till en enda plats, så att land blir synligt." Och det blev så. Gud kallade det torra landet jord, och vattenmassan kallade han hav. Och Gud såg att det var gott. Gud sade: "Jorden skall ge grönska: fröbärande örter och olika arter av fruktträd med frö i sin frukt skall växa på jorden." Och det blev så.

(Jorden frambringade grönska: olika arter av fröbärande örter och olika arter av träd med frö i sin frukt. Och Gud såg att det var gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den tredje dagen.)

Gud sade: "På himlavalvet skall ljus bli till, och de skall skilja dagen från natten och utmärka högtider, dagar och år. De skall vara ljus på himlavalvet och lysa över jorden." Och det blev så. Gud gjorde de två stora ljusen, det större ljuset till att härska över dagen och det mindre till att härska över natten, och han gjorde stjärnorna. Han satte ljusen på himlavalvet att lysa över jorden, att härska över dag och natt och att skilja ljus från mörker. Och Gud såg att det var gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den fjärde dagen.

Gud sade: "Vattnet skall vimla av levande varelser, och fåglar skall flyga över jorden, under himlavalvet." Gud skapade de stora havsdjuren och alla olika arter av levande varelser som vattnet myllrar och vimlar av och alla olika arter av fåglar. Och Gud såg att det var gott. Gud välsignade dem och sade: "Var fruktsamma och föröka er och uppfyll sjöar och hav. Och på jorden skall fåglarna föröka sig." Det blev kväll och det blev morgon. Det var den femte dagen.)

Gud sade: "Jorden skall frambringa olika arter av levande varelser: boskap, kräldjur och vilda djur av olika arter." Och det blev så. Gud gjorde de olika arterna av vilda djur, boskap och markens kräldjur. Och Gud såg att det var gott.

Gud sade: "Vi skall göra människor som är vår avbild, lika oss. De skall härska över havets fiskar, himlens fåglar, boskapen, alla vilda djur och alla kräldjur som finns på jorden." Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem. Gud välsignade dem och sade till dem: "Var fruktsamma och föröka er, uppfyll jorden och lägg den under er. Härska över havets fiskar och himlens fåglar och över alla djur som myllrar på jorden."

Så fullbordades himlen och jorden och allt vad där finns. Den sjunde dagen hade Gud fullbordat sitt verk, och han vilade på den sjunde dagen efter allt han hade gjort. Gud välsignade den sjunde dagen och gjorde den till en helig dag, ty på den dagen vilade Gud sedan han utfört sitt skapelseverk.

Andra läsningen

Kol. 1:12–20

Ni skall tacka Fadern, som har gjort er värdiga att få del i det arv som väntar de heliga i ljuset. Han har räddat oss ur mörkrets välde och fört oss in i sin älskade sons rike, och genom Sonen har vi friköpts och fått förlåtelse för våra synder. Han är den osynlige Gudens avbild, den förstfödde i hela skapelsen, ty i honom skapades allt i himlen och på jorden, synligt och osynligt, troner och herravälden, härskare och makter; allt är skapat genom honom och till honom. Han finns före allting, och allting hålls samman i honom. Och han är huvudet för kroppen, för kyrkan, han som är begynnelsen, förstfödd från de döda till att överallt vara den främste, ty Gud beslöt att låta all fullhet bo i honom och att genom hans blod på korset stifta fred och försona allt med sig genom honom och till honom, allt på jorden och allt i himlen.

Evangelium

Joh. 1:1–4

I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. Det fanns i begynnelsen hos Gud. Allt blev till genom det, och utan det blev ingenting till av allt som finns till. I Ordet var liv, och livet var människornas ljus.

Andra årgången

Första läsningen

1 Mos. 1:1–11 (12–23)
24–28, 2:1–3
(se första årgången)

eller

1 Mos. 2:4–9, 15–17

Detta är berättelsen om hur himmel och jord skapades.

När Herren Gud gjorde jord och himmel, när ingen buske fanns på marken och ingen ört hade spirat, eftersom Herren Gud inte hade låtit något regn falla på jorden och ingen människa fanns som kunde odla den – men ett flöde välldes fram ur jorden och vattnade marken – då formade Herren Gud människan av jord från marken och blåste in liv genom hennes näsborrar, så att hon blev en levande varelse. Och Herren Gud planterade en trädgård österut, i Eden, och satte där människan som han hade format. Herren Gud lät alla slags träd växa upp ur marken, sådana som var ljuvliga att se på och goda att äta av. Mitt i trädgården stod livets träd och trädet som ger kunskap om gott och ont.

Herren Gud tog människan och satte henne i Edens trädgård att bruka och vårda den. Herren Gud gav detta bud: "Du får äta av alla träd i trädgården utom av trädet som ger kunskap om gott och ont. Den dag du äter av det trädet skall du dö."

Andra läsningen

1 Kor. 8:6

Vi har bara en Gud, fadern från vilken allting utgår och som är vårt mål, och bara en herre, Jesus Kristus genom vilken allt är till och genom vilken vi är till.

Evangelium

Joh. 1:1–4
(se första årgången)

Tredje årgången

Första läsningen

1 Mos. 1:1–11 (12–23)
24–28, 2:1–3
(se första årgången)

eller

Hos. 4:1–3

Hör Herrens ord, Israels folk!
Herren väcker talan mot landets invånare,
ty ingen trofasthet och ingen kärlek
och ingen kunskap om Gud finns i landet.
Förbannelser och lögner och dråp
och stölder och äktenskapsbrott
breder ut sig,
blodsåd följer på blodsåd.
Därför sörjer landet,
alla som bor där tynar bort,
också markens djur och himlens fåglar,
och fiskarna i havet dör.

eller

Joel 2:21–24

Ängslas inte, du åkerjord,
utan jubla och gläd dig:
Herren har gjort stora verk.

Ängslas inte, ni markens djur:
utmarkens beten grönskar på nytt,
träden bär sin frukt,
fikonsträdet och vinstocken
ger rika skördar.
Och ni som bor på Sion,
jubla och gläds över Herren, er Gud:
han ger er regn i rätt tid,
han låter regnet falla som förr,
både höst och vår.
Så skall logarna fyllas av säd,
pressarna flöda över av vin och olja.

Andra läsningen

Upp. 4:11

Du, vår Herre och Gud, är värdig
att ta emot härligheten och äran
och makten.
Ty du har skapat världen,
och genom din vilja blev den till
och skapades den.

Evangelium

Joh 1:1–4
(se första årgången)

Alternativa predikotexter

1 Mos. 3:22–24

Herren Gud sade: "Människan har blivit
som en av oss, med kunskap om gott och
ont. Nu får hon inte plocka och äta också
av livets träd, så att hon lever för alltid."
Och Herren Gud förvisade människan från
Edens trädgård och lät henne bruka jor-
den varav hon var tagen. Han drev ut män-
niskan, och öster om Edens trädgård satte
han keruberna och det ljungande svärdet
att vakta vägen till livets träd.

Du skall låta det gå sju sabbatsår, sju gånger sju år, så att tiden för de sju sabbatsåren blir fyrtionio år. I sjunde månaden, den tionde dagen i månaden, skall du låta hornen ljuda. På försoningsdagen skall ni stöta i horn i hela ert land, och ni skall helga det femtionde året och utropa frihet åt alla invånare i landet. Det skall vara ett friår för er: var och en skall få tillbaka sin egendom och få komma tillbaka till sin släkt. Detta femtionde år skall vara ett friår för er. Då skall ni inte så något, och vad som växer upp av spillsäden skall ni inte skörda, och druvor från de obeskurna vinstockarna skall ni inte plocka. Ty det är ett friår, det skall ni hålla heligt. Ni skall få er mat av det marken kan ge.

Dagens bön

1.

Gud, du som skapar himmel och jord.

Du upprätthåller universum.

Vi räcker inte till för att förstå allt som du har skapat och skapar.

Led oss

så att vi inte förstör det ofattbara verk som du ännu inte har avslutat.

Lär oss att värna om allt som lever på jorden.

För din Sons Jesu Kristi skull.

2.

Gud, alltings Skapare,
himlens och jordens Herre.

Du satte oss att förvalta jordens och havens gåvor,
men vi missbrukar dem

och drivs av begär att ha och att äga.

Herre, lär oss avstå, lär oss besinning.

Vi ser hur hela jorden plågas av
vår själviskhet.

Herre, visa oss hur vi skall vårda och
skydda din skapelse.

Lär oss att lyssna till dig
och be tillsammans med din skapelse.

För Jesu Kristi skull.

3.

Gud, du skapar,
men vi förstör.

Vi hör inte vinden och regnet,
vi ser inte myran och grässtrået,
skogens skugga och det klara ljuset.

Kom, heliga Ande,

lär oss på nytt att se och höra,
säg ditt skapande ord.

I Jesu namn.

Familjens söndag

Familjen, Guds goda gåva

Någon söndag under tiden september–november kan tillägnas familjen.

Förbundet mellan man och kvinna utgör den grundval som familjen bygger på, och detta förbund grundar sig i sin tur på Guds skapelseordning. Till äktenskapet hör kärlek, gemenskap, trohet och ömsesidig respekt. Ett tryggt hem ger även en god grund för den nya generationens uppväxt. Denna söndag ger därför anledning att behandla också barnens ställning i familjen, församlingen, samhället och världen. Man kan dessutom behandla gemenskapen mellan olika generationer, eftersom den är betydelsefull för barnens harmoniska utveckling.

Familjesöndagen leder även tankarna mera allmänt till gemenskapens betydelse för oss människor. I Nya testamentet jämförs församlingen med hemmet och familjen. Gudstjänsten är en fest för hela Guds familj.

LITURGISK FÄRG: grön

PSALMFÖRSLAG

- I 462 Välsignad vår gemenskap är
Dps 464 Som mannen och kvinnan
489 När du med en hungrig broder
237 Se, livet vill blomma
461 Som människor möts vi på vägen
465 Ett barn som döpts i Jesu namn

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Låt barnen komma hit till mig och
hindra dem inte:
Guds rike tillhör sådana som de.
Luk. 18:16

Psalm

Herren har tänkt på oss och välsignar,
han välsignar Israels släkt,
han välsignar Arons släkt.
Han välsignar dem som
fruktar honom,
både mäktiga och ringa.
Må Herren göra er talrika,
er och era barn.
Må ni välsignas av Herren,
han som har gjort himmel och jord.
Ps. 115:12–15

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Som plantor av olivträd
är barnen kring ditt bord.
Ps. 128:3

eller

Barns och spädbarns rop
har du gjort till en lovsång åt dig.
Matt. 21:16

Första årgången

Första läsningen

1 Mos. 2:18–24

Herren Gud sade: ”Det är inte bra att mannen är ensam. Jag skall ge honom någon som kan vara honom till hjälp.” Så formade Herren Gud av jord alla markens djur och alla himlens fåglar och förde fram dem till mannen för att se vad han skulle kalla dem. Varje levande varelse fick det namn som mannen gav den. Mannen gav namn åt all boskap, alla himlens fåglar och alla vilda djur. Men han fann inte någon som kunde vara honom till hjälp. Då försänkte Herren Gud mannen i dvala, och när han sov tog Gud ett av hans revben och fyllde igen hålet med kött. Av revbenet som han hade tagit från mannen byggde Herren Gud en kvinna och förde fram henne till mannen. Då sade mannen:

”Den här gången är det ben
av mina ben,
kött av mitt kött.
Kvinna skall hon heta,
av man är hon tagen.”

Det är därför en man lämnar sin far och mor för att leva med sin hustru, och de blir ett.

Andra läsningen

Ef. 6:1–4

Ni barn, lyd era föräldrar för Herrens skull, det är er skyldighet. *Visa aktning för din far och din mor*; det är det första bud som följs av ett löfte: *så att det går dig väl och du får leva länge på jorden*. Och ni fäder, reta inte upp era barn, utan fostra och vägled dem efter Herrens vilja.

Evangelium

Mark. 10:13–16

Folk kom till Jesus med barn för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. När Jesus såg det blev han förargad och sade: ”Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de. Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in.” Och han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem.

Andra årgången

Första läsningen

2 Mos. 2:1–10

En man av Levis släkt gifte sig med Levis dotter, och hon blev havande och födde en son. Hon såg vilken fin pojke det var och höll honom gömd i tre månader. Sedan kunde hon inte gömma honom längre utan tog en korg av papyrusgräs och tätade den med beck och tjära, lade barnet i den och satte ut den i vassen vid Nilstranden. Pojkens syster ställde sig ett stycke därifrån för att se hur det skulle gå med honom.

Då kom faraos dotter ner till floden för att bada, och hennes hovdamer gick fram och tillbaka utmed stranden. Hon fick syn på korgen i vassen och skickade en slavinna att hämta den. När hon öppnade den såg hon att där låg en pojke och grät. Hon tyckte synd om honom och sade: ”Det är nog ett av de hebreiska barnen.”

Då sade pojkens syster till faraos dotter: ”Skall jag skaffa en hebreisk kvinna som kan amma barnet åt dig?” – ”Ja, gör det”, svarade faraos dotter. Då gick flickan och hämtade pojkens mor, och faraos dotter sade till henne: ”Ta med dig det här barnet och amma det åt mig. Jag skall be-

tala dig för det.” Kvinnan tog då pojken och ammade honom. När pojken blev större förde hon honom till faraos dotter, som adopterade honom och gav honom namnet Mose. ”Jag har ju dragit upp honom ur vattnet”, sade hon.

Andra läsningen

1 Joh. 2:12–14

Jag skriver till er, mina barn: ni har fått era synder förlåtna för hans namns skull. Jag skriver till er, fäder: ni känner honom som är till från början. Jag skriver till er som är unga: ni har besegrat den Onde.

Jag har skrivit till er, barn: ni känner Fadern. Jag har skrivit till er, fäder: ni känner honom som är till från början. Jag har skrivit till er som är unga: ni är starka och Guds ord förblir i er och ni har besegrat den Onde.

Evangelium

Matt. 12:46–50

Medan Jesus ännu talade till folket kom hans mor och hans bröder. De stod utanför och ville tala med honom, och någon sade till honom: ”Din mor och dina bröder står där ute och vill tala med dig.” Han svarade honom: ”Vem är min mor, och vilka är mina bröder?” Och han visade med handen på sina lärjungar och sade: ”Det här är min mor och mina bröder. Den som gör min himmelske faders vilja är min bror och syster och mor.”

Tredje årgången

Första läsningen

Höga V. 8:6–7

Stark som döden är kärleken,
lidelsen obeveklig som graven.
Dess pilar är flammande eld,
en ljungande låga.
Mäktiga vatten kan inte släcka kärleken,
floder kan inte svepa bort den.
Om en man gav allt han ägde
för kärleken,
vem skulle ringakta honom?

eller

1 Mos. 18:1–10 (11–15)

Herren visade sig för Abraham i Mamres lund. Abraham satt i tältöppningen under den hetaste tiden på dagen. Han såg upp och fick se tre män stå där framför honom. Då reste han sig från sin plats i tältöppningen och skyndade emot dem och kastade sig till marken. ”Herre”, sade han, ”visa mig den hedern att du inte går förbi din tjänare. Låt mig hämta lite vatten så att ni får tvätta av era fötter. Sedan kan ni lägga er och vila under ett träd, så tar jag fram lite mat som ni kan styrka er med innan ni fortsätter – nu när ni ändå har kommit vägen förbi.” De svarade: ”Ja, gör det!” Abraham skyndade sig in i tältet till Sara och sade: ”Fort, tag tre mått av det bästa mjölet och baka bröd.” Sedan sprang Abraham bort till boskapen, tog en fin spädkalv och gav den till en tjänare, som skyndade sig att anrätta den. Han tog tjockmjölk och sötmjök och kalven som han låtit anrätta och satte fram åt dem. Själv stod han bredvid dem under trädet medan de åt.

Sedan frågade de honom: ”Var är Sara, din hustru?” Abraham svarade: ”Inne i tältet.” Då sade han: ”Jag kommer tillbaka till dig nästa år vid den här tiden, och då skall

din hustru Sara ha en son." Detta hörde Sara, där hon stod i tältöppningen bakom honom. (Nu var både Abraham och Sara mycket gamla och Sara var inte längre i fruktsam ålder. Därför log Sara för sig själv och tänkte: "Skulle jag upptändas av lusta nu när jag är vissnad och min man är gammal?" Då sade Herren till Abraham: "Varför log Sara och tänkte: Skulle jag föda barn, jag som är så gammal? – Finns det någonting som är omöjligt för Herren? Jag kommer tillbaka till dig nästa år vid den här tiden, och då har Sara en son." Sara blev rädd och sade: "Jag log inte." Men Herren sade: "Jo, visst log du.")

Andra läsningen

Kol. 3:18–21

Ni kvinnor, underordna er era män, som det anstår kristna. Ni män, älska era hustrur och var inte elaka mot dem. Ni barn, lyd era föräldrar i allt, ty så bör det vara bland kristna. Ni fäder, reta inte upp era barn, då tappar de modet.

Evangelium

Mark. 10:2–9

Några fariseer kom fram, och för att sätta honom på prov frågade de: "Är det tillåtet för en man att skilja sig från sin hustru?" Han sade: "Vilka bestämmelser har Mose gett er?" De svarade: "Mose tillåter att man skriver ett skilsmässobrev och skiljer sig." Jesus sade: "Ja, därför att ni är förstockade skrev han denna bestämmelse. Men vid skapelsen gjorde Gud dem till man och kvinna. Därför skall en man lämna sin far och sin mor för att leva med sin hustru, och de två skall bli ett. De är inte längre två utan ett. Vad Gud har fogat samman får människan alltså inte skilja åt."

Dagens bön

1.

Allsmäktige Gud och Fader.
Du skapade oss människor
för att vi skulle leva tillsammans.
Ge oss ömsesidig tillit,
kärlek och trofasthet.
Bevara våra hem.
Gör dem till platser där människor
har det gott tillsammans.
När du låter prövningar drabba oss,
låt dem föra oss närmare dig
och närmare varandra.
I Jesu Kristi namn.

2.

Herre,
du vet att vi ofta kommer till korta
med våra närmaste.
Många barn och vuxna far illa i sina hem.
Hjälp oss att ta ansvar för våra familjer
och att ha omsorg om varandra.
Låt barnen känna sig älskade.
Hjälp dem som saknar hem och familj.
Fader, vi ber till dig i Jesu Kristi namn.

3.

Helige Gud, käre himmelske Fader.
Du är kärlekens rika källa.
Vi tackar dig för att också vi
har fått förmågan att älska.
Tack för äktenskapets gåva.
Skydda kärleken mellan dem
som bildat ett gemensamt hem.
Låt kärleken fördjupas allt mera
både under glädjens och
 prövningens dagar.
Gör våra hem till trygga platser
där båda makarna kan växa till
i den kallelse som du har gett dem.
Hjälp makarna att i ömhet och tålmod
ha fördrag med varandras fel.
Hjälp oss att förlåta varandra
så som du har förlåtit oss.

Vi tackar dig för att din kärlek helar allt
som är bristfälligt och svagt.
Vi lämnar våra hem och alla våra kära
i dina händer.
Hör oss för Jesu Kristi skull.

4.

Herre Jesus,
du tog barnen i din famn.
Tag också emot det barn
som lever inne i oss
och låt oss få värmas av ditt
vänliga ansikte
när du ser på oss med kärlek.
Du ser hur djupt de missriktade kraven
på vuxenhet
är rotade i oss,
tvånget att ha rätt,
tvånget att kunna och orka.
Gör oss öppna för att ta emot ditt rike,
för att leva där som barn i sitt eget hem.
Lär oss att lita på dig
som ett barn litar på sin mor och far.
Vi ber i ditt namn.

5.

Käre himmelske Far.
Tack för hemmets gåva.
Tack för den glädje som ett barn
för med sig.
Tack för den levnadsvisdom
och erfarenhet
som vuxna kan erbjuda barnen.
Hjälp vuxna och barn
att uppskatta varandra
och att växa tillsammans.
Hjälp familjerna att söka hjälp hos dig
i alla situationer.
Hör oss för Jesu skull.

6.

Gode Gud.
Tack för den stora gåvan
att du lägger ett litet barn
i svaga och ofullkomliga
människors händer.
Hjälp föräldrarna att ta ansvar för sina barn
och stöd dem i deras fostrargärning.
Låt barnen växa upp i trygghet
och lär dem att lita på dig.
Hör oss för Jesu skull.

7.

Herre Jesus Kristus.
Du lät barnen komma till dig.
Hjälp oss att lära av ditt exempel.
Lär oss att se hur stor gåva
du har gett oss i våra barn.
Led oss att handla så
att alla världens barn
kan leva i trygghet.
Jesus, tack för din kärlek.

Biskop Henriks minnesdag

Biskop Henrik, trons lärare och martyr

Den 19 januari kan man fira biskop Henriks minnesdag.

Vid sidan av det frälsningshistoriska kyrkoåret, Herrens år, uppstod det redan tidigt i kyrkans historia en kalender för kyrkliga minnesdagar, sanctoraleåret. Man firade minnet av bibelns och kyrkohistoriens personer samt av händelser som upplevts som betydelsefulla.

Reformationen gallrade bort största delen av de helgondagar som ingick i kalendern. Men firandet av de kyrkohistoriska märkespersonerna övergavs dock inte helt. Augsburgska bekännelsen påpekar om detta: "Vi kan offentligt minnas de heliga, så att vi var och en enligt vår egen kallelse lär oss att följa deras tro och goda gärningar." Apostlarnas och evangelisternas minnesdagar kvarstod i vår kalender till år 1772. Av helgondagarna var biskop Henriks dag den viktigaste i Finland. Den firades ännu efter reformationen.

Enligt traditionen led biskop Henrik martyrdöden i Kijulo år 1156. Under medeltiden firades två fester till hans minne: dödsdagen den 20 januari (numera den 19 januari) och minnet av relikernas flyttning till Åbo den 18 juni.

LITURGISK FÄRG: röd

PSALMFÖRSLAG

I 132 O Herre, för trogna martyrer
133 Helgonen har funnit friden

Dps 129 För alla helgon, som i kamp för tron
130 I himmelen sjunger kring Lammets tron

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

De rättfärdiga gläds inför Gud,
de fröjdar sig och jublar av glädje.
Ps. 68:4

Psalm

Jag sjunger om din storhet,
Gud, min konung,
nu och för evigt prisar jag ditt namn.
Dag efter dag vill jag prisa dig,
nu och för evigt sjunga ditt lov.
Stor är Herren, högt är han prisad,
ingen kan fatta hans storhet.
Släkte efter släkte skall hylla
dina verk
och vittna om dina väldiga gärningar.
De skall tala om din härlighet,
ditt höga majestät,
och de under som du gör
vill jag besjunga.
De skall prisa din fruktansvärda makt,
och din storhet vill jag förkunna.
De skall ropa ut din stora godhet
och jubla över din trofasthet.

Ps. 145:1-7

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

De som nått insikt
skall lysa som det ljusa himlavalvet,
de som fört många till rättfärdighet
skall stråla som stjärnorna,
alltid och evigt.

Dan. 12:3

Första läsningen

Jes. 52:7–10

Härligt är att höra budbärarens steg
när han kommer över bergen,
han som bär bud om seger,
som ropar ut goda nyheter,
bär bud om räddning
och säger till Sion:
"Din Gud är konung!"
Hör, dina väktare ropar och jublar.
Med egna ögon ser de
hur Herren vänder åter till Sion.
Brist ut i jubel, Jerusalems ruiner,
Herren tröstar sitt folk
och friköper Jerusalem.
Herren visar sin makt och helighet
inför alla folk,
hela jorden skall se
hur vår Gud räddar oss.

eller

Syr. 45:15–20

Mose lade offergåvor i Arons händer
och smorde honom med helig olja.
Så blev det en evig ordning för honom
och för hans ättlingar,
så länge himlen består,
att vara Herrens tjänare och präster
och välsigna hans folk med Namnet.
Herren utvalde honom bland alla
människor
till att komma inför sig med eldoffer,
med rökelse och vällukt
som påminnelseoffer
och till att utverka försoning åt folket.
Med sina bud gav han honom
makt över rättsskipningen,
för att Jakobs ätt skulle lära
känna förbundstecknet
och Israel bli upplyst av Herrens lag.
Män av annan släkt greps av avund
och reste sig mot honom i öknen,
fulla av raseri och vrede:
männen kring Datan och Aviram

liksom Korach med sitt anhang.
Herren såg det, och hans misshag väcktes,
de krossades av hans rasande vrede.
Han lät något sällsamt drabba dem,
han förintade dem med sin flammande eld.
Men Aron ärade han ännu mer,
han gav honom ärftliga rättigheter:
offren från den första grödan
blev hans andel.
Så fick han först och främst bröd
att mätta sig med.

Andra läsningen

Hebr. 13:7–8

Tänk på era ledare som har förkunnat Guds
ord för er, se på vad deras liv förde fram till
och ta efter deras tro. Jesus Kristus är den-
samme i går, i dag och i evighet.

eller

2 Tim. 2:8–13

Minns att Jesus Kristus, ättling till David,
har uppstått från de döda, enligt mitt
evangelium, för vars skull jag far illa och
till och med har satts i fängelse som en för-
brytare. Men Guds ord har inte fångslats.
Jag uthärdar allt för de utvaldas skull, för
att också de skall vinna frälsning genom
Kristus Jesus och evig härlighet. Detta är
ett ord att lita på. Ty har vi dött med ho-
nom skall vi också leva med honom; här-
dar vi ut skall vi också härska med honom;
förnekar vi honom skall han också förneka
oss; är vi trolösa förblir han ändå trogen,
för han kan inte förneka sig själv.

Evangelium

Joh. 4:34-38

Jesus sade: "Min mat är att göra hans vilja som har sänt mig och att fullborda hans verk. Ni säger: fyra månader till, så är det dags att skörda. Men jag säger er: lyft blicken och se hur fälten redan har vitnat till skörd. Den som skördar får sin lön, han bärgar grödan till evigt liv, så att den som sått och den som skördar kan glädja sig tillsammans. Här gäller ju ordet att en sår och en annan skördar. Jag har sänt er att skörda där ni inte behövt arbeta. Andra har arbetat, och ni får lönen för deras möda."

Dagens bön

1.

Herre Jesus Kristus, Guds Son.
Du anförtrorde frälsningens budskap
till dina apostlar,
och du lät dina tjänare föra det också
till vårt land.

Vi tackar dig för Henrik, ditt trogna vittne.
Också oss har du i nåd kallat till lärjungar.
Utrusta oss med din kraft
så att vi kan följa dina bud
och frimodigt bekänna ditt namn
bland människorna.
Låt hela vårt liv omges av
evangeliets frid och glädje.
Dig vare ära i evighet.

2.

Herre, vår Gud,
för evangeliets skull har din Sons vittnen
dödats och förföljts under alla tider.
Håll minnet av dem levande hos oss.
Stärk vår tro så att också vårt liv
bär vittne om den seger Kristus vann
över synd och död.
Kom ihåg dem som som i dag förföljs
för sin tro.
Hör vår bön genom din Son,
Jesus Kristus, vår Herre.

3.

Prisad vare du, Herre Gud,
som har sänt oss din Son,
Jesus Kristus, som Frälsare
och som för länge sedan lät ditt saliga ljus
gå upp över vårt folk.
Vi tackar dig för det arbete
som du utförde genom ditt vittne
martyrbiskop Henrik.
Genom din nåd kom han med evangeliet
till oss.
Hjälp oss att följa hans exempel i tro
och liv
och nå ditt eviga rike.
Genom din älskade Son,
Jesus Kristus, vår Herre.

Nationella helgdagar

Självständighetsdagen

Välsigna och bevara vårt land

Självständighetsdagen infaller den 6 december. På denna nationella festdag har man på statsmaktens uppmaning firat gudstjänster under vårt lands hela självständighetstid. Också kyrkoordningen förutsätter att gudstjänst firas "på självständighetsdagen och i samband med statliga högtidligheter på det sätt som därom stadgas eller för särskilda tillfällen är föreskrivet" (KO 2:2). Vid självständighetsdagens gudstjänster faller betoningen på tacksägelsen för vårt lands frihet och självständighet och på förbönen för land och folk.

Förutom de nedan angivna texterna kan man på självständighetsdagen också använda texter enligt kyrkoårstiden. Predikotexten kan väljas fritt.

LITURGISK FÄRG: vit, men om självständighetsdagen infaller på andra söndagen i advent kan också violett användas.

PSALMFÖRSLAG

- I 545 Konungars konung, din ära och
makt
548 O konungarnas konung, Gud
- Dps 546 Bevara, Gud, vårt fosterland
549 Signa oss, Gud, och bevara
547 Välsigna, Gud som makten sänder

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Må himlen fröjdas och jorden jubla,
havet brusa med allt det rymmer,
marken och allt den bär må glädja sig.
Ps. 96:11–12

eller

En ljuvlig lott har tillfallit mig,
ja, min arvedel finner jag skön.
Ps. 16:6

Psalm

Sjung till Herrens ära,
sjung en ny sång,
sjung till Herrens ära, hela världen!
Sjung till Herrens ära,
prisa hans namn,
ropa ut hans seger dag efter dag!
Förkunna hans ära bland folken,
bland alla människor hans under!
Ty stor är Herren, högt är han prisad,
värd att frukta mer än alla gudar.
Folkens alla gudar är avgudar,
men Herren har gjort himlen.
Han omges av prakt och glans,
av makt och härlighet i sitt tempel.
Ära Herren, alla folkslag,
ära Herrens majestät,
ära Herrens höga namn!
Kom till hans förgårdar,
kom med offer,
fall ner inför Herren i helig skrud!
Ps. 96:1–9

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

eller

Jag ser upp emot bergen:
varifrån skall jag få hjälp?
Hjälpen kommer från Herren,
som har gjort himmel och jord.
Han låter inte din fot slinta,
han vakar ständigt över dina steg.

Han sover aldrig, han vakar ständigt,
han som beskyddar Israel.
Herren bevarar dig,
i hans skugga får du vandra,
han går vid din sida.
Solen skall inte skada dig om dagen,
inte månen om natten.
Herren bevarar dig från allt ont,
från allt som hotar ditt liv.
Herren skall alltid bevara dig,
i livets alla skiften,
nu och för evigt.

Ps. 121

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Herre, ditt namn är evigt,
Herre, i alla tider skall man åkalla dig.
Herren skaffar rätt åt sitt folk
och förbarmar sig över sina tjänare.

Ps. 135:13-14

Första läsningen

5 Mos. 8:10-17

Mose sade till Israel:

Då du äter dig mätt, skall du prisa Herren, din Gud, för det rika land han har gett dig. Akta dig för att glömma Herren, din Gud, och försumma inte att hålla hans bud, föreskrifter och stadgar, som jag i dag ger dig. När du äter dig mätt och bygger fina hus att bo i, när dina kor och får förökar sig, när du får mer av silver och guld och allt vad du äger förmeras, akta dig då för att i högmod glömma Herren, din Gud, som förde dig ut ur Egypten, ut ur slavlägret, som ledde dig genom den stora och fruktansvärda öknen med giftormar och skor-

pioner, ett förbränt land utan vatten, som lät vatten flöda ur den flinthårda klippan och lät dig äta manna i öknen, något som dina fäder inte kände till, allt för att tukta dig och sätta dig på prov och för att till slut visa dig sin godhet. Tro inte att du av egen kraft och förmåga har skaffat dig denna rikedom.

eller

Pred. 9:13-18

Jag såg också hur det kan gå med den största vishet under solen. Det var en liten stad med få invånare. Mot den tågade en stor konung. Han omringade den och byggde väldiga belägringsverk. Nu fanns det i staden en man, fattig men vis, och han kunde ha räddat staden med sin vishet. Men ingen kom att tänka på den fattige. Då sade jag:

Vishet är bättre än styrka,
men den fattiges vishet föraktas,
och ingen lyssnar på hans ord.
De visas stilla tal är starkare
än skränet från dårarnas hövding.
Vishet är bättre än vapen.
Ett enda fel fördärvar mycket gott.

Andra läsningen

Jak. 3:13-18

Om någon av er är vis och erfaren skall han med sin goda vandel ge prov på den mildhet som hör visheten till. Men har ni bitter avund och självhävdelse i era hjärtan skall ni inte skryta och tala osanning. Sådan vishet kommer inte från ovan utan är jordisk, oandlig, demonisk. Där det finns avund och självhävdelse, där finns också oordning och allsköns uselhet. Visheten från ovan däremot är ren, men dessutom fridsam, försynt och foglig, rik på barmhärtighet och goda gärningar, omutlig och uppriktig. Rättfärdigheten utsås i frid och bär frukt för dem som håller frid.

eller

Apg. 17:24–30

Paulus sade:

”Gud som har skapat världen och allt den rymmer, han som är herre över himmel och jord, bor inte i tempel som är byggda av människohand. Inte heller låter han betjäna sig av människohänder som om han behövde något, han som själv ger alla liv och anda och allt. Av en enda människa har han skapat alla folk. Han har låtit dem bo över hela jordens yta, och han har fastställt bestämda tider för dem och de gränser inom vilka de skall bo. Det har han gjort för att de skulle söka Gud och kanske kunna treva sig fram till honom – han är ju inte långt borta från någon enda av oss. Ty i honom är det vi lever, rör oss och är till, som också några av era egna skalder har sagt: Vi har vårt ursprung i honom. När vi nu har vårt ursprung i Gud, då får vi inte föreställa oss det gudomliga som något av guld eller silver eller sten, som något en människa har format efter sina idéer och med sin konstfärdighet. En lång tid har Gud haft överseende med okunnigheten, men nu ålägger han människorna, alla och överallt, att omvända sig.”

Evangelium

Joh. 8:31–36

Till de judar som trodde på honom sade Jesus: ”Om ni förblir i mitt ord är ni verkligen mina lärjungar. Ni skall lära känna sanningen, och sanningen skall göra er fria.” De sade: ”Vi härstammar från Abraham och har aldrig varit slavar under någon. Vad menar du då med att vi skall bli fria?” Jesus svarade: ”Sannerligen, jag säger er: var och en som syndar är slav under synden. Slaven stannar inte i huset för alltid, men sonen stannar för alltid. Om nu Sonen befriar er blir ni verkligen fria.”

eller

Matt. 20:25–28

Jesus kallade till sig lärjungarna och sade: ”Ni vet att härskarna är herrar över sina folk och att furstarna har makten över folken. Men så är det inte hos er. Den som vill vara stor bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara den förste bland er skall vara de andras slav. Inte heller Människosonen har kommit för att bli tjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.”

Alternativa predikotexter

2 Mos. 23:1–9

Du skall inte sprida falska rykten. Gör inte gemensam sak med den skyldige genom att vittna falskt. Du skall inte följa mängden i det som är ont och inte ge efter för den så att du förvränger sanningen, när du vittnar i någon sak. Du skall inte vara partisk för den fattige i hans sak.

Om du träffar på din fiendes ox eller åsna som har kommit vilse, skall du föra den tillbaka till honom. Och om du ser att din oväns åsna har segnat ner under sin börda, får du inte lämna honom utan hjälp: du måste hjälpa honom att lasta av djuret.

Du skall inte vränga rätten för den fattige. Avhåll dig från falska anklagelser som kan bli döden för den oskyldige, den som har rätt, ty jag frikänner inte den skyldige. Du skall inte ta mutor, ty mutor gör den klarsynte blind och fördärvar saken för den som har rätt.

En invandrare får du inte förtrycka. Ni vet hur det är att vara invandrare, ni var ju själva invandrare i Egypten.

5 Mos. 4:32–35

Utforska hur det var i gamla tider, innan du fanns, alltsedan den dag då Gud skapade människorna på jorden, och fråga från himlavalvets ena ände till den andra om något så stort som detta har skett eller om någon har hört talas om något liknande. Har något folk hört Guds röst ur elden, så som du har gjort, och ändå förblivit vid liv? Eller har någon annan gud ens försökt hämta ett folk ur ett annat folks våld, med prövningar och tecken, under och krig, med stark hand och lyftad arm och med skräckinjagande stordåd, så som Herren, er Gud, gjorde med er i Egypten, inför dina ögon? Du har själv fått se detta för att du skulle förstå att det är Herren som är Gud, det finns ingen annan än han.

1 Krön. 29:10–14

Inför hela församlingen prisade David Herren: ”Prisad vare du, Herre, vår fader Israels Gud, från evighet till evighet. Dig, Herre, tillhör storhet och makt och härlighet och glans och majestät, ja, allt i himlen och på jorden. Ditt är riket, Herre, och du är den upphöjde härskaren över allting. Rikedom och ära kommer från dig, och du råder över allting. I din hand är kraft och styrka, allt har du makt att göra stort och starkt. Och nu, vår Gud, tackar vi dig och lovar ditt härliga namn. Ty vem är väl jag och vad är mitt folk att vi själva skulle kunna ge sådana frivilliga gåvor? Nej, från dig kommer allt, och det vi givit åt dig har vi fått ur din hand.”

2 Krön. 1:7–12

Under natten visade sig Gud för Salomo och sade till honom: ”Be om vad du vill. Jag skall ge dig det.” Salomo svarade Gud: ”Du visade stor godhet mot min far David och har gjort mig till kung efter honom. Herre, min Gud, låt nu ditt löfte till min

far David gå i uppfyllelse. Du har gjort mig till kung över ett folk lika talrikt som stoftkornen på jorden. Ge mig därför vishet och kunskap, så att jag kan leda detta folk. Vem kan annars råda över ditt folk, som är så stort?”

Gud sade till Salomo: ”Eftersom du önskade detta och inte bad om gods och guld och ära eller om dina ovänners död och inte heller bad om ett långt liv utan om vishet och kunskap, så att du kan råda över mitt folk, som jag har gjort dig till kung över, får du nu vishet och kunskap. Gods och guld och ära skall jag också ge dig, mer än vad någon kung före dig har haft och någon efter dig kommer att få.”

Jes. 40:12–17

Vem mäter upp havet i sin kupade hand och himlens vidd med sina fingrar?
Vem håller jordens mull i ett mått, väger bergen och höjderna på våg?
Vem kan styra Herrens tankar, vem ger honom råd och kunskap?
Vem rådgör han med,
vem kan ge honom vishet och lära honom den rätta vägen, skänka honom kunskap och leda honom till insikt?
Folken är som droppar ur ett ämbar, som dammkorn i en vågskål.
Fjärran länder väger lätt som stoft.
Libanons skog räcker inte till ved, dess djur förslår inte till brännoffer.
Alla folk är som intet för honom, som mindre än intet räknar han dem.

Jes. 43:16–19, 21

Så säger Herren,
han som gjorde en väg genom havet,
en stig genom mäktiga vatten,
han som lät hästar och vagnar
och starka kämpar rycka ut:
där ligger de och reser sig inte mer,
utsläckta, som en slocknad veke.

Men glöm det som förut var,
tänk inte på det förgångna.
Nu gör jag något nytt.
Det spirar redan,
märker ni det inte?
Jag gör en väg genom öknen,
stigar i ödemarken.
Det folk som jag har skapat åt mig,
de skall sjunga mitt lov.

Ef. 6:10-18

Hämta nu styrka hos Herren, av hans oerhörda kraft. Ta på er Guds rustning, så att ni kan hålla stånd mot djävulens lömska angrepp. Ty det är inte mot varelsor av kött och blod vi har att kämpa utan mot härs-karna, mot makterna, mot herrarna över denna mörkrets värld, mot ondskans andekrafter i himlarymderna. Ta därför på er Guds rustning, så att ni kan göra motstånd på den onda dagen och stå upprätt efter att ha fullgjort allt. Stå alltså fasta, spänn på er sanningen som bälte och klä er i rättfärdighetens pansar och sätt som skor på era fötter villigheten att gå ut med budskapet om fred. Håll ständigt trons sköld framför er, med den skall ni få den Ondes alla brinnande pilar att slockna, och grip frälsningens hjälm och Andens svärd, som är Guds ord. Gör det under åkallan och bön, och be i er ande varje stund. Därför skall ni hålla er vakna och aldrig tröttna i er bön för alla de heliga.

Dagens bön

1.

Gud, du som råder över alla folk,
i dag tackar vi dig för det goda land
som du har gett oss.
Tack för att du i din nåd
har lett vårt folk
genom många svårigheter och strider
fram till denna dag.
Hjälp oss att ta hand om varandra
och hela din skapelse.
Led oss med ditt ord på dina vägar
tills vi når vårt himmelska fosterland.
Genom Jesus Kristus,
han som med dig och den heliga Anden
lever och härskar från evighet till evighet.

2.

Evige Gud, käre himmelske Far.
Strömmar av människor flyr
undan krig och förtryck i världen,
långt borta och nära oss.
Tack för att du har gett oss ett land
som vi får kalla vårt.
Många har offrat sitt liv och
sin hälsa för det,
vi tänker på dem.
Lär oss att dela med oss av det som vi har
till dem som ingenting har.
Hjälp oss ta hand om varandra
och hela din skapelse.
Tack för att vi har ett hem på jorden.
Tack för att vi har ett hem hos dig
i himlen.
Vi prisar dig genom Jesus Kristus,
han som med dig och den heliga Anden
lever och härskar från evighet till evighet.

Nationella böndagar

I Sverige och Finland har man sedan 1500-talet årligen firat böndagar som statsmakten har påbjudit. I Sverige avstod man från dem år 1983, men i Finland har de bevarats.

Böndagarnas karaktär förändrades dock i början av 1990-talet när undervisningsministeriet tillsatte ett ekumeniskt organ för att årligen framställa materialet för böndagarna.

Det finns fyra böndagar. Det ekumeniska beredningsorganet ger varje år förslag till böndagarnas ämnen, bibeltexter och placering i kalendern och kyrkoåret. Därefter utges ett böndagsplakat. Böndagen skall inte skymma den underliggande söndagen. De av regeringen bestämda böndagstexterna används som predikotexter. Böndagarnas konkreta ämnen kan växla från år till år. Därför ges inget fast gudstjänstmaterial för dessa dagar i evangelieboken. Biskopsmötet ger vid behov närmare anvisningar om sådant material.

Index

1. Förkortningar

I avsnittet Kyrkoårets texter i detta index finns siffrorna 1–3 utskrivna efter helgdagarnas namn. De anger textens årgång. Förkortningen alt. pred. avser att det är fråga om en alternativ predikotext för sön- eller helgdagen i fråga. Ingångspsalm och dagens psalm har i indexet förkortats med I respektive Dps. Även övriga eventuella förkortningar har gjorts enligt evangeliebokens allmänna principer.

2. Kyrkoårets texter

A. Lästexter och evangelier

Lästexter från Gamla testamentet

1 Mos. 1:1–5, 26–28 (29–30) 31–2:1

1 Mos. 1:1–11 (12–23) 24–28, 2:1–3

1 Mos. 2:4–9, 15–17

1 Mos. 2:18–24

1 Mos. 3:1–7 (8–19)

1 Mos. 3:8–15

1 Mos. 3:22–24

1 Mos. 4:3–10

1 Mos. 8:1–12 (18–22)

1 Mos. 8:13–22

1 Mos. 9:12–16

1 Mos. 11:1–9

1 Mos. 12:1–4

1 Mos. 13:5–11, 14–16

1 Mos. 15:1–6

1 Mos. 18:1–10 (11–15)

1 Mos. 18:20–32

1 Mos. 21:1–7

1 Mos. 22:1–13

1 Mos. 28:10–17

1 Mos. 32:22–31

1 Mos. 41:46–49, 53–57

1 Mos. 50:15–21

2 Mos. 1:22–2:10

2 Mos. 2:1–10

2 Mos. 3:1–6

2 Mos. 3:9–15

2 Mos. 4:10–12

2 Mos. 12:1–8, 11–14

2 Mos. 14:8, 10–16, 21–22

2 Mos. 16:11–19, 31, 35

2 Mos. 16:11–19, 31, 35

Påsknatten

Skapelsens söndag 1–3

Skapelsens söndag 2

Familjens söndag 1

Första söndagen i fastan 1–3

Marie bebådelsedag 2

Skapelsens söndag alt. pred.

Första söndagen i fastan 2

Påsknatten

Nyårsdagen 3

Första söndagen efter trettondagen 3

Veckan efter pingst

Apostladagen 1

Tjugotredje söndagen efter pingst 2

Tjugonde söndagen efter pingst 1

Familjens söndag 3

Elfte söndagen efter pingst 3

Fjärde söndagen i advent 2

Femte söndagen i fastan 1

Mikaelidagen 1

Andra söndagen i fastan 3

Tionde söndagen efter pingst 3

Tjugotredje söndagen efter pingst 1

Menlösa barns dag

Familjens söndag 2

Kristi förklarings dag 1

Kristi förklarings dag 2

Trettonde söndagen efter pingst 1

Skärtorsdagen 3

Påsknatten

Fjärde söndagen i fastan 2

Sextonde söndagen efter pingst 3

2 Mos. 17:1–6	Andra söndagen efter trettondagen	2
2 Mos. 17:8–13	Femte söndagen efter påsk	3
2 Mos. 20:1–17	Nittonde söndagen efter pingst	3
2 Mos. 23:1–9	Självständighetsdagen	alt. pred.
2 Mos. 23:20–23	Mikaelidagen	2
2 Mos. 24:4–11	Skärtorsdagen	2
2 Mos. 33:18–23	Kyndelmässodagen	2
2 Mos. 34:29–35	Kristi förklarings dag	3
3 Mos. 19:1–4, 11–18	Sjunde söndagen efter pingst	1
3 Mos. 25:8–12	Skapelsens söndag	alt. pred.
4 Mos. 6:22–27	Treenighetssöndagen	3
4 Mos. 6:22–27	Nyårsdagen	1
4 Mos. 11:11–12, 14–17, 24–25	Veckan efter pingst	
4 Mos. 11:24–30	Femte söndagen efter trettondagen	2
4 Mos. 21:4–9	Tjugonde söndagen efter pingst	3
5 Mos. 4:32–35	Självständighetsdagen	alt. pred.
5 Mos. 6:4–9	Nittonde söndagen efter pingst	1
5 Mos. 7:6–8	Tredje söndagen före fastetiden	2
5 Mos. 8:2–3	Fjärde söndagen i fastan	1
5 Mos. 8:10–17	Självständighetsdagen	
5 Mos. 9:1–6	Tolfte söndagen efter pingst	1
5 Mos. 10:12–13	Nittonde söndagen efter pingst	2
5 Mos. 10:17–21	Tredje söndagen efter trettondagen	1
5 Mos. 12:32–13:4	Nionde söndagen efter pingst	1
5 Mos. 18:15–19	Tredje söndagen i advent	3
5 Mos. 30:19–20	Tredje söndagen efter påsk	3
5 Mos. 31:6–8	Tjugoförsta söndagen efter pingst	2
5 Mos. 32:36–39	Tredje söndagen efter trettondagen	3
Jos. 3:5–11, 17	Första söndagen efter trettondagen	3
Jos. 5:13–15	Mikaelidagen	3
Jos. 24:21–27	Sjunde söndagen efter pingst	3
Rut 1:7–11, 14–18	Fjortonde söndagen efter pingst	3
1 Sam. 2:1–2, 6–9	Marie bebådelsedag	3
1 Sam. 3:1–10	Andra söndagen efter jul	2
1 Sam. 7:12	Nyårsaftonen	
1 Sam. 15:22–26	Sjunde söndagen efter pingst	2
1 Sam. 16:1–13	Tredje söndagen före fastetiden	3
1 Sam. 17:37–45, 48–50	Tolfte söndagen efter pingst	2
1 Sam. 24:9–12, 17–21	Fjortonde söndagen efter pingst	2
2 Sam. 12:1–10, 13	Femte söndagen efter pingst	2
1 Kung. 8:20, 27–30	Andra söndagen efter jul	1
1 Kung. 8:41–43	Tredje söndagen efter trettondagen	1
1 Kung. 17:1–6	Fjärde söndagen efter trettondagen	3
1 Kung. 17:1, 8–16	Sextonde söndagen efter pingst	2

1 Kung. 17:17–24	Sjuttonde söndagen efter pingst	3
1 Kung. 18:21–26, 36–39	Nionde söndagen efter pingst	2
1 Kung. 19:8–13	Sjätte söndagen efter påsk	2
2 Kung. 4:1–7	Andra söndagen efter trettondagen	1
2 Kung. 5:1–15	Tredje söndagen efter trettondagen	2
2 Kung. 5:1–15	Trettonde söndagen efter pingst	3
2 Kung. 6:8–23	Sjunde söndagen efter pingst	3
2 Kung. 20:1–7	Andra söndagen i fastan	2
1 Krön. 29:10–12	Tjugofjärde söndagen efter pingst	1
1 Krön. 29:10–14	Självständighetsdagen	alt. pred.
2 Krön. 1:7–12	Självständighetsdagen	alt. pred.
2 Krön. 1:7–12	Tionde söndagen efter pingst	1
2 Krön. 20:1–9	Andra söndagen i fastan	1
2 Krön. 24:18–21	Stefanidagen	2
Neh. 8:5–10	Femtonde söndagen efter pingst	3
Job 14:1–6, 13–15	Sjuttonde söndagen efter pingst	1
Job 19:25–27	Sjuttonde söndagen efter pingst	2
Job 19:25–27	Den stilla lördagen	
Job 28:7–16, 23–28	Nionde söndagen efter pingst	1
Job 35:1–8	Femte söndagen efter pingst	3
Job 37:21–24	Treenighetssöndagen	2
Job 38:1–4, 8–11, 16–18	Fjärde söndagen efter trettondagen	2
Job 42:1–6	Tolfte söndagen efter pingst	2
Ps. 31:20–23	Annandag påsk	2
Ps. 73:23–28	Annandag påsk	3
Ps. 94:8–15	Uppbrottets söndag	3
Ps. 110:1–4	Kristi himmelfärdsdag	1
Ps. 127:1–2	Sextonde söndagen efter pingst	1
Ps. 139:7–12	Tjugofemte söndagen efter pingst	2
Ordspr. 3:3–8	Tionde söndagen efter pingst	1
Ordspr. 3:27–32	Tionde söndagen efter pingst	3
Ordspr. 8:1, 22–30	Aposteln Johannes dag	
Ordspr. 14:21–22, 25, 31	Tionde söndagen efter pingst	2
Ordspr. 18:4–8, 21	Trettonde söndagen efter pingst	2
Ordspr. 28:13–14	Tolfte söndagen efter pingst	1
Ordspr. 30:7–9	Andra söndagen efter pingst	3
Pred. 3:1–8	Nyårsaftonen	
Pred. 3:1–11	Tjugofemte söndagen efter pingst	1
Pred. 5:9–14	Andra söndagen efter pingst	1
Pred. 8:16–17	Treenighetssöndagen	2
Pred. 9:13–18	Självständighetsdagen	
Pred. 12:1–7	Tjugofemte söndagen efter pingst	3
Höga V. 8:6–7	Familjens söndag	3

Jes. 1:10–17	Adertonde söndagen efter pingst	3
Jes. 1:16–20	Första söndagen i fastan	3
Jes. 2:12–18	Tolfte söndagen efter pingst	3
Jes. 4:2–6	Fjärde söndagen efter påsk	3
Jes. 5:1–7	Andra söndagen före fastetiden	3
Jes. 6:1–8 (9–10)	Treenighetssöndagen	1
Jes. 7:10–14	Marie bebådelsedag	1
Jes. 8:11–15	Tjugonde söndagen efter pingst	2
Jes. 9:2–7	Julnatten	
Jes. 9:2–7	Julmorgonen	
Jes. 11:1–5	Julaftonen	
Jes. 12:1–6	Andra söndagen efter trettondagen	1
Jes. 24:14–16	Femtonde söndagen efter pingst	2
Jes. 25:1, 4–5	Första söndagen efter jul	
Jes. 25:6–10	Skärtorsdagen	1
Jes. 25:8–9	Påskdagen	3
Jes. 26:12–14, 19	Sjuttonde söndagen efter pingst	3
Jes. 29:13–16	Femte söndagen i fastan	3
Jes. 29:17–19	Fjärde söndagen i advent	3
Jes. 30:18–21	Tredje söndagen efter trettondagen	2
Jes. 32:15–20	Fjärde söndagen efter påsk	2
Jes. 33:5–6	Kristi himmelfärdsdag	3
Jes. 33:20–22	Reformationsdagen	1
Jes. 35:3–6	Andra söndagen i advent	2
Jes. 38:17–20	Femtonde söndagen efter pingst	1
Jes. 40:1–8	Midsommardagen	1
Jes. 40:12–17	Självständighetsdagen	alt. pred.
Jes. 40:26–31	Tredje söndagen efter påsk	1
Jes. 42:1–4	Första söndagen efter trettondagen	1
Jes. 42:5–8	Nyårsdagen	3
Jes. 43:1–3	Nyårsdagen	2
Jes. 43:10–12	Första söndagen efter påsk	1
Jes. 43:16–19, 21	Självständighetsdagen	alt. pred.
Jes. 44:1–5	Sjätte söndagen efter påsk	1
Jes. 44:6–8	Andra söndagen i advent	3
Jes. 44:21–23	Adertonde söndagen efter pingst	1
Jes. 45:8–12	Midsommardagen	3
Jes. 49:1–6	Onsdagen i stilla veckan	1–3
Jes. 49:5–7	Trettondagen	2
Jes. 49:8–10	Första söndagen i advent	3
Jes. 49:13–16	Första söndagen efter jul	
Jes. 50:4–10	Palmsöndagen	1–3
Jes. 51:3–6	Midsommardagen	2
Jes. 51:9–16	Fjärde söndagen efter trettondagen	1
Jes. 52:7–10	Juldagen	
Jes. 52:7–10	Biskop Henriks minnesdag	
Jes. 52:8–10	Kyndelmässodagen	1
Jes. 52:13–15	Tisdagen i stilla veckan	1–3
Jes. 53	Långfredagen	1–3
Jes. 53:9–11	Långfredagens kväll	
Jes. 54:7–10	Tredje söndagen efter påsk	2
Jes. 55:1–3	Fjärde söndagen i fastan	3

Jes. 55:1–7	Påsknatten	
Jes. 55:6–11	Andra söndagen före fastetiden	1
Jes. 57:15–19 (20–21)	Fjärde söndagen efter pingst	1
Jes. 58:1–9	Fastlagssöndagen	1
Jes. 59:20–21	Pingstaftonen	
Jes. 60:1–6	Trettondagen	1
Jes. 60:18–21	Alla helgons dag	2
Jes. 61:1–3	Första söndagen efter trettondagen	2
Jes. 61:10–11	Fjärde söndagen efter pingst	2
Jes. 62:1–3	Andra söndagen efter trettondagen	3
Jes. 62:10–12	Första söndagen i advent	1
Jes. 63:7–9	Fjärde söndagen efter påsk	1
Jes. 63:15–16	Veckan efter första söndagen i advent	
Jes. 64:4–8	Tjugotredje söndagen efter pingst	3
Jes. 65:1–3	Femte söndagen i fastan	2
Jes. 65:17–19	Alla helgons dag	1
Jes. 65:23–25	Alla helgons dag	3
Jes. 66:1–2	Treenighetssöndagen	3
Jes. 66:18–19	Apostladagen	3
Jer. 1:4–10	Tjugoförsta söndagen efter pingst	1
Jer. 3:14–15	Reformationsdagen	1
Jer. 3:21–25	Tredje söndagen i advent	1
Jer. 6:16–19	Elfte söndagen efter pingst	2
Jer. 7:1–7	Nionde söndagen efter pingst	3
Jer. 7:23–26	Tredje söndagen i fastan	3
Jer. 8:4–7	Fastlagssöndagen	2
Jer. 9:23–24	Tredje söndagen före fastetiden	1
Jer. 15:15–20	Stefanidagen	3
Jer. 15:19–21	Reformationsdagen	2
Jer. 17:5–8	Reformationsdagen	3
Jer. 18:1–10	Elfte söndagen efter pingst	1
Jer. 18:19–20	Måndagen i stilla veckan	1–3
Jer. 20:7–11, 13	Stefanidagen	1
Jer. 23:1–4	Andra söndagen efter påsk	2
Jer. 23:5–6	Julaftonen	
Jer. 26:12–16	Tredje söndagen i fastan	2
Jer. 27:4–7	Tjugofjärde söndagen efter pingst	1
Jer. 29:4–7	Tjugofjärde söndagen efter pingst	2
Jer. 29:11–14	Femte söndagen efter påsk	1
Jer. 31:31–34	Pingstdagen	2
Klag. 3:22–26	Nyårsaftonen	
Hes. 2:1–8	Apostladagen	2
Hes. 18:30–32	Fastlagssöndagen	3
Hes. 33:10–16	Femte söndagen efter trettondagen	1
Hes. 33:30–33	Tredje söndagen efter pingst	3
Hes. 34:11–16	Andra söndagen efter påsk	1
Hes. 36:24–28	Påsknatten	
Hes. 36:24–28	Pingstdagen	1
Hes. 37:1–14	Påskdagen	2

Dan. 2:31–41, 44	Tjugofjärde söndagen efter pingst	3
Dan. 5:1–9, 13–17, 25–30	Andra söndagen efter pingst	1
Dan. 7:9–10, 13–14	Domsöndagen	1
Dan. 7:13–14	Kristi himmelfärdsdag	2
Dan. 9:17–19	Femte söndagen efter påsk	2
Dan. 12:1–3	Domsöndagen	3
Hos. 2:18–20	Andra söndagen i advent	1
Hos. 4:1–3	Skapelsens söndag	3
Hos. 6:1–3	Påskdagen	1–3
Hos. 10:12–13	Andra söndagen före fastetiden	2
Hos. 11:1–4	Tredje söndagen efter pingst	1
Hos. 12:5–6	Fjärde söndagen efter pingst	2
Hos. 14:2–9	Fjärde söndagen efter pingst	3
Joel 2:12–17	Askonsdagen	
Joel 2:21–24	Skapelsens söndag	3
Joel 2:28–32	Pingstdagen	3
Joel 3:12–16	Femte söndagen efter trettondagen	3
Amos 4:12–13	Uppbrottets söndag	1
Amos 5:16–20	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	
Amos 5:21–24	Adertonde söndagen efter pingst	2
Amos 7:10–15	Tjugoförsta söndagen efter pingst	3
Amos 8:4–8	Andra söndagen efter pingst	2
Amos 8:11–12	Fjärde söndagen i fastan	2
Jona 2	Annandag påsk	1
Jona 3:1–5, 10, 4:1–11	Femte söndagen efter pingst	1
Mika 2:12–13	Veckan efter första söndagen i advent	
Mika 4:1–4	Trettondagen	3
Mika 5:2–4	Julaftonen	
Mika 6:6–8	Fjortonde söndagen efter pingst	1
Mika 7:14–20	Andra söndagen efter påsk	3
Hab. 2:1–4	Veckan efter första söndagen i advent	
Sef. 3:14–17	Fjärde söndagen i advent	1
Sak. 1:3–6	Tredje söndagen efter pingst	2
Sak. 3:1–5	Tredje söndagen i fastan	1
Sak. 3:6–10	Andra söndagen efter jul	3
Sak. 8:6–8	Första söndagen efter påsk	2
Sak. 8:12–13	Första söndagen efter påsk	3
Sak. 8:16–17	Femte söndagen efter pingst	1
Sak. 9:9–10	Palmsöndagen	1–3
Sak. 9:9–10	Första söndagen i advent	2
Sak. 14:7–9	Sjätte söndagen efter påsk	3

Mal. 3:1–2	Kyndelmässodagen	3
Mal. 3:13–18	Uppbrottets söndag	2
Mal. 4:1–2	Domsöndagen	2
Mal. 4:5–6	Tredje söndagen i advent	2
Syr. 45:15–20	Biskop Henriks minnesdag	
<i>Evangelier</i>		
Matt. 1:18–24	Fjärde söndagen i advent	1–3
Matt. 2:1–12	Trettondagen	1–3
Matt. 2:13–21	Menlösa barns dag	
Matt. 3:13–17	Första söndagen efter trettondagen	1
Matt. 4:1–11	Första söndagen i fastan	1
Matt. 4:12–16	Nyårsdagen	3
Matt. 5:1–12	Alla helgons dag	1–3
Matt. 5:13–16	Reformationsdagen	3
Matt. 5:20–30	Sjunde söndagen efter pingst	1
Matt. 5:43–48	Fjortonde söndagen efter pingst	2
Matt. 6:5–13	Femte söndagen efter påsk	2
Matt. 6:14–15	Tjugotredje söndagen efter pingst	3
Matt. 6:16–21	Askonsdagen	
Matt. 6:19–24	Sextonde söndagen efter pingst	3
Matt. 6:25–34	Sextonde söndagen efter pingst	1
Matt. 7:13–14	Nionde söndagen efter pingst	2
Matt. 7:15–23	Nionde söndagen efter pingst	1
Matt. 7:24–29	Nionde söndagen efter pingst	3
Matt. 8:5–13	Tredje söndagen efter trettondagen	1
Matt. 8:23–27	Fjärde söndagen efter trettondagen	1
Matt. 9:9–13	Fjärde söndagen efter pingst	3
Matt. 9:18–26	Tjugofemte söndagen efter pingst	1
Matt. 10:16–22	Stefanidagen	1
Matt. 11:2–10	Tredje söndagen i advent	1
Matt. 11:11–19	Tredje söndagen i advent	2
Matt. 11:20–24	Elfte söndagen efter pingst	3
Matt. 11:25–30	Femtonde söndagen efter pingst	3
Matt. 12:33–37	Trettonde söndagen efter pingst	2
Matt. 12:46–50	Familjens söndag	2
Matt. 13:24–30	Femte söndagen efter trettondagen	1
Matt. 13:31–33	Andra söndagen före fastetiden	3
Matt. 13:44–46	Andra söndagen efter pingst	2
Matt. 13:47–50	Domsöndagen	alt. pred.
Matt. 14:22–33	Fjärde söndagen efter trettondagen	2
Matt. 15:21–28	Andra söndagen i fastan	1
Matt. 16:1–4	Nyårsaftonen	
Matt. 16:1–4	Reformationsdagen	2
Matt. 16:13–19	Apostladagen	2
Matt. 16:21–23	Första söndagen i fastan	2
Matt. 16:24–27	Andra söndagen efter pingst	3
Matt. 17:1–8	Kristi förklarings dag	1
Matt. 17:24–27	Tjugofjärde söndagen efter pingst	3
Matt. 18:1–6 (7–9) 10	Mikaelidagen	1–3
Matt. 18:15–22	Tjugotredje söndagen efter pingst	2

Matt. 18:23–35	Tjugotredje söndagen efter pingst	1
Matt. 19:27–30	Tredje söndagen före fastetiden	2
Matt. 20:1–16	Tredje söndagen före fastetiden	1
Matt. 20:25–28	Självständighetsdagen	
Matt. 21:1–9	Första söndagen i advent	1
Matt. 21:12–17 (18–22)	Palmsöndagen	3
Matt. 21:28–32	Tolfte söndagen efter pingst	2
Matt. 22:1–14	Tjugoförsta söndagen efter pingst	1
Matt. 22:15–22	Tjugofjärde söndagen efter pingst	1
Matt. 22:34–40	Nittonde söndagen efter pingst	1
Matt. 23:1–12	Tolfte söndagen efter pingst	3
Matt. 23:34–39	Stefanidagen	3
Matt. 24:1–14	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	
Matt. 24:15–27	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	
Matt. 24:36–44	Uppbrottets söndag	3
Matt. 25:1–13	Uppbrottets söndag	1
Matt. 25:14–30	Tionde söndagen efter pingst	2
Matt. 25:31–46	Domsöndagen	1–3
Matt. 26:17–30	Skärtorsdagen	3
Matt. 26:30–56	Måndagen i stilla veckan	3
Matt. 26:57–27:10	Tisdagen i stilla veckan	3
Matt. 27:11–32	Onsdagen i stilla veckan	3
Matt. 27:33–54	Långfredagen	3
Matt. 27:45–56	Vid Jesu dödsstund	
Matt. 27:55–61	Långfredagens kväll	3
Matt. 27:62–66	Den stilla lördagen	
Matt. 28:1–8	Påskdagen	3
Matt. 28:8–15	Annandag påsk	3
Matt. 28:8–15	Fredagen efter påsk	
Matt. 28:16–20	Lördagen efter påsk	
Matt. 28:16–20	Treenighetssöndagen	3
Mark. 1:12–13	Första söndagen i fastan	3
Mark. 1:14–15	Andra söndagen efter trettondagen	3
Mark. 1:29–39	Tredje söndagen efter trettondagen	3
Mark. 2:1–12	Tjugonde söndagen efter pingst	1
Mark. 2:18–22	Adertonde söndagen efter pingst	2
Mark. 2:23–28	Adertonde söndagen efter pingst	3
Mark. 3:13–19	Apostladagen	3
Mark. 4:26–29	Femte söndagen efter trettondagen	3
Mark. 6:14–29	Midsommardagen	alt. pred.
Mark. 7:5–13	Adertonde söndagen efter pingst	3
Mark. 7:31–37	Trettonde söndagen efter pingst	1
Mark. 9:2–8	Kristi förklarings dag	2
Mark. 9:17–29	Andra söndagen i fastan	2
Mark. 9:38–41	Femte söndagen efter trettondagen	2
Mark. 10:2–9	Familjens söndag	3
Mark. 10:13–16	Familjens söndag	1
Mark. 10:17–27	Sjunde söndagen efter pingst	2
Mark. 10:32–45	Fastlagssöndagen	3

Mark. 11:1–10	Första söndagen i advent	2
Mark. 12:1–12	Femte söndagen i fastan	3
Mark. 12:28–34	Nittonde söndagen efter pingst	2
Mark. 12:41–44	Fjortonde söndagen efter pingst	3
Mark. 13:33–37	Uppbrottets söndag	2
Mark. 15:33–41	Vid Jesu dödsstund	
Mark. 16:1–8	Påsknatten	
Mark. 16:1–8	Påskdagen	1–3
Mark. 16:9–16	Torsdagen efter påsk	
Mark. 16:14–20	Kristi himmelfärdsdag	1
Luk. 1:26–38	Marie bebådelsedag	1
Luk. 1:39–45	Marie bebådelsedag	2
Luk. 1:46–55	Marie bebådelsedag	3
Luk. 1:57–66	Midsommardagen	1–3
Luk. 1:67–79	Midsommardagen	alt. pred.
Luk. 2:1–14	Julaftonen	
Luk. 2:1–14	Julnatten	
Luk. 2:1–20	Julmorgonen	
Luk. 2:21	Nyårsdagen	1
Luk. 2:22–33	Kyndelmässodagen	1–3
Luk. 2:33–40	Första söndagen efter jul	
Luk. 2:41–52	Andra söndagen efter jul	1
Luk. 3:7–14	Veckan efter första söndagen i advent	
Luk. 3:15–18, 21–22	Första söndagen efter trettondagen	3
Luk. 4:16–21	Andra söndagen efter trettondagen	3
Luk. 4:23–30	Elfte söndagen efter pingst	2
Luk. 5:1–11	Apostladagen	1
Luk. 6:27–31	Sjunde söndagen efter pingst	3
Luk. 6:36–42	Femte söndagen efter pingst	1
Luk. 7:11–16	Sjuttonde söndagen efter pingst	1
Luk. 7:36–50	Andra söndagen i fastan	3
Luk. 8:4–15	Andra söndagen före fastetiden	1
Luk. 9:28–36	Kristi förklarings dag	3
Luk. 9:57–62	Tredje söndagen efter pingst	3
Luk. 10:1–12	Tjugoförsta söndagen efter pingst	2
Luk. 10:25–37	Fjortonde söndagen efter pingst	1
Luk. 10:38–42	Sextonde söndagen efter pingst	2
Luk. 11:5–13	Femte söndagen efter påsk	3
Luk. 11:14–23 (24–26)	Tredje söndagen i fastan	1
Luk. 11:29–32	Trettondagen	alt. pred.
Luk. 12:4–7	Tjugofjärde söndagen efter pingst	2
Luk. 12:8–12	Stefanidagen	2
Luk. 12:13–21	Andra söndagen efter pingst	2
Luk. 12:35–40	Andra söndagen i advent	2
Luk. 12:42–48	Tionde söndagen efter pingst	3
Luk. 13:1–5	Femte söndagen efter pingst	3
Luk. 13:6–9	Nyårsaftonen	
Luk. 13:22–30	Askonsdagen	
Luk. 13:31–35	Femte söndagen i fastan	2
Luk. 14:1–6	Adertonde söndagen efter pingst	1
Luk. 14:16–24	Tredje söndagen efter pingst	1

Luk. 15:1–10	Fjärde söndagen efter pingst	1
Luk. 15:11–32	Fjärde söndagen efter pingst	2
Luk. 16:1–9	Tionde söndagen efter pingst	1
Luk. 16:19–31	Andra söndagen efter pingst	1
Luk. 17:7–10	Tredje söndagen före fastetiden	3
Luk. 17:11–19	Femtonde söndagen efter pingst	1
Luk. 17:20–24	Andra söndagen i advent	3
Luk. 18:9–14	Tolfte söndagen efter pingst	1
Luk. 18:31–43	Fastlagssöndagen	1
Luk. 19:1–10	Tredje söndagen efter pingst	2
Luk. 19:28–40	Första söndagen i advent	3
Luk. 19:41–48	Elfte söndagen efter pingst	1
Luk. 20:27–40	Tjugofemte söndagen efter pingst	3
Luk. 21:25–33 (34–36)	Andra söndagen i advent	1
Luk. 22:14–22	Skärtorsdagen	1
Luk. 22:39–62	Måndagen i stilla veckan	1
Luk. 22:63–23:12	Tisdagen i stilla veckan	1
Luk. 23:13–31	Onsdagen i stilla veckan	1
Luk. 23:32–46	Långfredagen	1
Luk. 23:44–49	Vid Jesu dödsstund	
Luk. 23:47–56	Långfredagens kväll	1
Luk. 24:1–12	Påskdagen	1
Luk. 24:13–35	Annandag påsk	1
Luk. 24:36–49	Tisdagen efter påsk	
Luk. 24:36–49	Första söndagen efter påsk	3
Luk. 24:46–53	Kristi himmelfärdsdag	3
Joh. 1:1–4	Skapelsens söndag	1–3
Joh. 1:1–14	Juldagen	
Joh. 1:1–14	Aposteln Johannes dag	
Joh. 1:14–18	Kyndelmässodagen	alt. pred.
Joh. 1:19–27	Tredje söndagen i advent	3
Joh. 1:29–34	Första söndagen efter trettondagen	2
Joh. 1:35–37	Tredje söndagen i advent	2
Joh. 2:1–11	Andra söndagen efter trettondagen	1
Joh. 3:1–15	Treenighetssöndagen	1
Joh. 3:16–21	Pingstdagen	3
Joh. 3:26–30	Tredje söndagen i advent	3
Joh. 4:5–26	Andra söndagen efter trettondagen	2
Joh. 4:31–38	Andra söndagen före fastetiden	2
Joh. 4:34–38	Biskop Henriks minnesdag	
Joh. 4:39–42	Tredje söndagen efter trettondagen	2
Joh. 4:46–53	Reformationsdagen	1
Joh. 5:1–15	Femtonde söndagen efter pingst	2
Joh. 5:19–21	Sjuttonde söndagen efter pingst	3
Joh. 5:22–29	Domsöndagen	alt. pred.
Joh. 6:1–15	Fjärde söndagen i fastan	1
Joh. 6:16–21	Fjärde söndagen efter trettondagen	3
Joh. 6:24–35	Fjärde söndagen i fastan	2
Joh. 6:37–40	Tjugofemte söndagen efter pingst	2
Joh. 6:44–47	Veckan efter pingst	
Joh. 6:48–58	Fjärde söndagen i fastan	3

Joh. 7:14–18	Andra söndagen efter jul	3
Joh. 7:37–39	Sjätte söndagen efter påsk	2
Joh. 7:40–52	Tjugonde söndagen efter pingst	3
Joh. 8:2–11	Femte söndagen efter pingst	2
Joh. 8:12	Trettondagen	alt. pred.
Joh. 8:31–36	Självständighetsdagen	
Joh. 8:46–59	Tredje söndagen i fastan	3
Joh. 9:1–7, 39–41	Trettonde söndagen efter pingst	3
Joh. 9:24–38	Tjugonde söndagen efter pingst	2
Joh. 10:1–10	Andra söndagen efter påsk	3
Joh. 10:11–16	Andra söndagen efter påsk	1
Joh. 10:22–30	Andra söndagen efter jul	2
Joh. 11:21–29 (30–31) 32–45	Sjuttonde söndagen efter pingst	2
Joh. 11:47–53	Femte söndagen i fastan	1
Joh. 12:1–8	Palmsöndagen	2
Joh. 12:12–24	Palmsöndagen	1
Joh. 12:25–33	Fastlagssöndagen	2
Joh. 12:35–36	Kyndelmässodagen	alt. pred.
Joh. 12:37–43	Tredje söndagen i fastan	2
Joh. 12:44–47	Trettondagen	alt. pred.
Joh. 13:1–15	Skärtorsdagen	2
Joh. 13:16–20	Tjugoförsta söndagen efter pingst	3
Joh. 13:31–35	Nittonde söndagen efter pingst	3
Joh. 14:1–7	Tredje söndagen efter påsk	3
Joh. 14:8–17	Pingstaftonen	
Joh. 14:12–14	Nyårsdagen	2
Joh. 14:15–21	Pingstdagen	2
Joh. 14:23–29	Pingstdagen	1
Joh. 15:1–10	Treenighetssöndagen	2
Joh. 15:10–17	Fjärde söndagen efter påsk	3
Joh. 15:26–16:4	Sjätte söndagen efter påsk	1
Joh. 16:5–15	Fjärde söndagen efter påsk	1
Joh. 16:12–15	Veckan efter pingst	
Joh. 16:16–23	Tredje söndagen efter påsk	1
Joh. 16:23–33	Femte söndagen efter påsk	1
Joh. 17:6–10	Fjärde söndagen efter påsk	2
Joh. 17:11–17	Tredje söndagen efter påsk	2
Joh. 17:18–23	Sjätte söndagen efter påsk	3
Joh. 17:24–26	Kristi himmelfärdsdag	2
Joh. 18:1–27	Måndagen i stilla veckan	2
Joh. 18:28–40	Tisdagen i stilla veckan	2
Joh. 19:1–16	Onsdagen i stilla veckan	2
Joh. 19:16–30	Långfredagen	2
Joh. 19:31–42	Långfredagens kväll	2
Joh. 20:1–10	Påskdagen	2
Joh. 20:11–18	Annandag påsk	2
Joh. 20:19–31	Första söndagen efter påsk	1
Joh. 21:1–14	Onsdagen efter påsk	
Joh. 21:1–14	Första söndagen efter påsk	2
Joh. 21:15–19	Andra söndagen efter påsk	2
Joh. 21:19–24	Aposteln Johannes dag	

Lästexter från Nya testamentet

Apg. 1:1-11	Kristi himmelfärdsdag	1-3
Apg. 1:12-14	Sjätte söndagen efter påsk	2
Apg. 2:1-13	Pingstdagen	1-3
Apg. 2:22-32	Onsdagen efter påsk	
Apg. 2:36-41	Veckan efter pingst	
Apg. 2:42-47	Skärtorsdagen	1
Apg. 3:1-10	Trettonde söndagen efter pingst	3
Apg. 3:12-20	Första söndagen efter påsk	2
Apg. 4:8-12	Nyårsdagen	1
Apg. 4:18-21	Tjugofjärde söndagen efter pingst	1
Apg. 4:24-30	Nyårsdagen	3
Apg. 6:8, 11-15, 7:51-60	Stefanidagen	1-3
Apg. 8:26-40	Första söndagen efter trettondagen	2
Apg. 8:26-40	Torsdagen efter påsk	
Apg. 10:34-43	Annandag påsk	1
Apg. 10:44-48	Veckan efter pingst	
Apg. 12:5-11	Mikaelidagen	3
Apg. 13:16-26	Julaftonen	
Apg. 13:23-26	Midsommardagen	1
Apg. 13:23-33	Tisdagen efter påsk	
Apg. 13:23-33	Första söndagen efter påsk	3
Apg. 14:15-17	Midsommardagen	2
Apg. 16:9-15	Andra söndagen före fastetiden	1
Apg. 17:24-30	Självständighetsdagen	
Apg. 19:1-6	Pingstaftonen	
Apg. 19:1-6	Midsommardagen	3
Apg. 20:17-24	Tionde söndagen efter pingst	3
Apg. 20:32-35	Sextonde söndagen efter pingst	3
Apg. 23:1, 6-11	Fredagen efter påsk	
Apg. 26:12-23	Apostladagen	3
Rom. 1:1-7	Apostladagen	1
Rom. 1:2-4	Julmorgonen	
Rom. 1:16-17	Tredje söndagen efter trettondagen	1
Rom. 1:16-17	Reformationsdagen	1
Rom. 2:1-11	Femte söndagen efter pingst	2
Rom. 3:21-28 (29-31)	Tolfte söndagen efter pingst	1
Rom. 4:1-8	Fjärde söndagen efter pingst	2
Rom. 4:16-25	Tjugonde söndagen efter pingst	1
Rom. 5:1-11	Reformationsdagen	2
Rom. 5:6-11	Onsdagen i stilla veckan	1-3
Rom. 6:3-11	Påsknatten	
Rom. 7:14-25	Tolfte söndagen efter pingst	2
Rom. 8:1-4	Marie bebådelsedag	3
Rom. 8:9-11	Fjärde söndagen efter påsk	2
Rom. 8:12-17	Sjätte söndagen efter påsk	1
Rom. 8:18-23	Sjuttonde söndagen efter pingst	1
Rom. 8:24-28	Femte söndagen efter påsk	2
Rom. 8:31-39	Kristi himmelfärdsdag	3
Rom. 9:2-8	Marie bebådelsedag	1
Rom. 9:11-23	Tredje söndagen före fastetiden	3

Rom. 10:1-13	Nittonde söndagen efter pingst	3
Rom. 10:12-18	Reformationsdagen	3
Rom. 11:17-24	Elfte söndagen efter pingst	2
Rom. 11:33-36	Treenighetssöndagen	1
Rom. 12:1-5	Andra söndagen efter jul	2
Rom. 12:6-16	Andra söndagen efter trettondagen	1
Rom. 12:16-21	Sjunde söndagen efter pingst	1
Rom. 13:1-7	Tjugofjärde söndagen efter pingst	3
Rom. 13:8-10	Fjortonde söndagen efter pingst	3
Rom. 13:11-14	Första söndagen i advent	1
Rom. 14:7-12	Femte söndagen efter pingst	1
Rom. 14:13-19	Femte söndagen efter pingst	3
Rom. 15:8-13	Fjärde söndagen i advent	3
Rom. 16:25-27	Tredje söndagen i advent	3
1 Kor. 1:4-9	Nittonde söndagen efter pingst	1
1 Kor. 1:18-19	Tisdagen i stilla veckan	1-3
1 Kor. 1:20-25	Andra söndagen före fastetiden	3
1 Kor. 1:26-31	Tredje söndagen efter pingst	2
1 Kor. 3:4-9	Femte söndagen efter trettondagen	3
1 Kor. 3:7-15	Andra söndagen före fastetiden	2
1 Kor. 4:1-5	Tredje söndagen i advent	1
1 Kor. 5:6-8	Påskdagen	3
1 Kor. 8:6	Skapelsens söndag	2
1 Kor. 9:24-27	Tredje söndagen före fastetiden	1
1 Kor. 10:1-6	Fjärde söndagen i fastan	1
1 Kor. 10:12-13	Andra söndagen i fastan	2
1 Kor. 10:16-17	Skärtorsdagen	3
1 Kor. 11:23-29	Skärtorsdagen	2
1 Kor. 12:1-11	Veckan efter pingst	
1 Kor. 12:12-13, 20-31	Veckan efter pingst	
1 Kor. 13	Fastlagssöndagen	1-3
1 Kor. 15:1-8 (9-10) 11	Påskdagen	1
1 Kor. 15:12-22	Påskdagen	2
1 Kor. 15:22-28	Domsöndagen	2
1 Kor. 15:35-44	Tjugofemte söndagen efter pingst	1
1 Kor. 15:51-57	Alla helgons dag	alt. pred.
2 Kor. 1:3-7	Tredje söndagen efter trettondagen	3
2 Kor. 1:8-11	Fjärde söndagen efter trettondagen	1
2 Kor. 1:18-22	Tjugonde söndagen efter pingst	2
2 Kor. 2:14-17	Palmsöndagen	2
2 Kor. 3:4-6	Trettonde söndagen efter pingst	1
2 Kor. 3:7-18	Kristi förklarings dag	3
2 Kor. 3:18-4:6	Kyndelsmässodagen	1
2 Kor. 4:7-14	Sjuttonde söndagen efter pingst	2
2 Kor. 4:16-18	Tredje söndagen efter påsk	2
2 Kor. 5:1-10	Tjugofemte söndagen efter pingst	2
2 Kor. 5:15-21	Annandag påsk	2
2 Kor. 8:1-9	Andra söndagen efter pingst	2
2 Kor. 8:9-15	Tionde söndagen efter pingst	2
2 Kor. 9:6-15	Femtonde söndagen efter pingst	2

Gal. 2:19–21	Fastlagssöndagen	2
Gal. 3:23–29	Första söndagen efter trettondagen	3
Gal. 4:3–7	Första söndagen efter jul	
Gal. 4:3–7	Marie bebådelsedag	2
Gal. 4:12–20	Tjugoförsta söndagen efter pingst	3
Gal. 5:1–6	Adertonde söndagen efter pingst	1
Gal. 5:22–26	Adertonde söndagen efter pingst	3
Gal. 6:2–10	Sextonde söndagen efter pingst	1
Gal. 6:14	Långfredagen	2
Ef. 1:3–6 (7–10) 11–14	Treenighetssöndagen	3
Ef. 1:15–23	Sjätte söndagen efter påsk	3
Ef. 2:1–10	Fjärde söndagen efter pingst	3
Ef. 2:12–16	Femte söndagen i fastan	2
Ef. 2:19–22	Apostladagen	2
Ef. 3:2–9	Trettondagen	1
Ef. 3:14–21	Femte söndagen efter påsk	1
Ef. 4:1–6	Treenighetssöndagen	2
Ef. 4:7–15	Kristi himmelfärdsdag	2
Ef. 4:25–32	Tjugotredje söndagen efter pingst	1
Ef. 5:1–11	Tredje söndagen i fastan	1
Ef. 5:8–14	Lördagen efter påsk	
Ef. 5:15–20	Femtonde söndagen efter pingst	1
Ef. 6:1–4	Familjens söndag	1
Ef. 6:10–18	Självständighetsdagen	alt. pred.
Ef. 6:10–18	Reformationsdagen	1
Fil. 1:6–11	Tjugotredje söndagen efter pingst	3
Fil. 1:12–18	Femte söndagen efter trettondagen	2
Fil. 1:20–26	Sjuttonde söndagen efter pingst	3
Fil. 2:5–11	Palmsöndagen	1–3
Fil. 2:12–16	Tredje söndagen efter pingst	1
Fil. 3:7–14	Tredje söndagen före fastetiden	2
Fil. 3:17–4:1	Tjugofjärde söndagen efter pingst	1
Fil. 4:4–7	Fjärde söndagen i advent	1
Fil. 4:10–14	Sextonde söndagen efter pingst	2
Kol. 1:9–11	Tjugoförsta söndagen efter pingst	2
Kol. 1:12–20	Skapelsens söndag	1
Kol. 1:19–23	Tjugonde söndagen efter pingst	3
Kol. 1:24–27	Trettondagen	2
Kol. 2:6–10	Första söndagen efter jul	
Kol. 2:16–23	Adertonde söndagen efter pingst	2
Kol. 3:1–4	Påsknatten	
Kol. 3:12–17	Femte söndagen efter trettondagen	1
Kol. 3:18–21	Familjens söndag	3
1 Thess. 4:1–8	Andra söndagen i fastan	1
1 Thess. 4:13–18	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	
1 Thess. 5:2–11	Uppbrottets söndag	3
1 Thess. 5:16–24	Femtonde söndagen efter pingst	3

2 Thess. 1:3-10	Domsöndagen	1
2 Thess. 2:1-12	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	
1 Tim. 1:12-17	Apostladagen	1
1 Tim. 2:1-4	Tjugofjärde söndagen efter pingst	2
1 Tim. 2:4-6	Fastlagssöndagen	3
1 Tim. 3:16	Trettondagen	3
1 Tim. 6:6-12	Andra söndagen efter pingst	3
1 Tim. 6:13-16	Kyndelmässodagen	2
1 Tim. 6:17-19	Sextonde söndagen efter pingst	3
2 Tim. 1:7-10	Fjärde söndagen efter trettondagen	2
2 Tim. 2:8-13	Biskop Henriks minnesdag	
2 Tim. 3:14-17	Apostladagen	3
2 Tim. 4:1-5	Tjugoförsta söndagen efter pingst	1
2 Tim. 4:6-8	Tjugofemte söndagen efter pingst	3
Tit. 1:1-3	Andra söndagen efter trettondagen	3
Tit. 2:11-14	Julnatten	
Tit. 3:4-7	Första söndagen efter trettondagen	1
Hebr. 1:1-6	Julmorgonen	
Hebr. 1:14-2:4	Mikaelidagen	2
Hebr. 2:9,17-18	Första söndagen i fastan	3
Hebr. 2:11-15	Andra söndagen efter jul	3
Hebr. 3:1-6	Andra söndagen efter jul	1
Hebr. 3:12-15	Uppbrottets söndag	2
Hebr. 3:15-19	Elfte söndagen efter pingst	3
Hebr. 4:1-2, 9-13	Nionde söndagen efter pingst	2
Hebr. 4:14-16	Första söndagen i fastan	1
Hebr. 5:7-10	Långfredagen	1-3
Hebr. 6:13-19	Fjärde söndagen i advent	2
Hebr. 7:24-27	Palmsöndagen	3
Hebr. 9:11-15	Femte söndagen i fastan	1
Hebr. 10:12-20	Långfredagen	3
Hebr. 10:19-25	Tionde söndagen efter pingst	3
Hebr. 10:35-39	Andra söndagen i advent	2
Hebr. 11:1-10	Tredje söndagen efter trettondagen	2
Hebr. 11:2, 13-19	Tredje söndagen efter påsk	3
Hebr. 11:13-16	Alla helgons dag	alt. pred.
Hebr. 11:23-27	Fjärde söndagen efter trettondagen	3
Hebr. 12:1-6	Tredje söndagen efter pingst	3
Hebr. 12:14-17	Nionde söndagen efter pingst	3
Hebr. 12:25-29	Sjunde söndagen efter pingst	3
Hebr. 13:7-8	Biskop Henriks minnesdag	
Hebr. 13:12-16	Tredje söndagen efter påsk	1
Hebr. 13:20-21	Andra söndagen efter påsk	3
Jak. 1:2-6	Andra söndagen i fastan	3
Jak. 1:12-15	Första söndagen i fastan	2
Jak. 1:17-21	Fjärde söndagen efter påsk	1
Jak. 2:8-13	Sjunde söndagen efter pingst	2

Jak. 3:2–12	Trettonde söndagen efter pingst	2
Jak. 3:13–18	Självständighetsdagen	
Jak. 5:7–11	Andra söndagen i advent	3
Jak. 5:13–16	Femte söndagen efter påsk	3
1 Petr. 1:3–9	Tredje söndagen efter påsk	2
1 Petr. 1:6–12	Första söndagen i advent	2
1 Petr. 1:13–17	Andra söndagen i advent	1
1 Petr. 1:18–23	Annandag påsk	3
1 Petr. 1:22–25	Nyårsaftonen	
1 Petr. 2:1–3	Fjärde söndagen i fastan	2
1 Petr. 2:4–10	Femte söndagen i fastan	3
1 Petr. 2:21–24	Måndagen i stilla veckan	1–3
1 Petr. 2:21–25	Andra söndagen efter påsk	1
1 Petr. 3:8–12	Tjugotredje söndagen efter pingst	2
1 Petr. 3:18–22	Den stilla lördagen	
1 Petr. 4:1–5	Askonsdagen	
1 Petr. 4:7–11	Tionde söndagen efter pingst	1
1 Petr. 4:12–16	Menlösa barns dag	
1 Petr. 5:1–4	Andra söndagen efter påsk	2
1 Petr. 5:5–11	Fjärde söndagen efter pingst	1
2 Petr. 1:1–11	Askonsdagen	
2 Petr. 1:16–18	Kristi förklarings dag	1
2 Petr. 1:19–21	Tredje söndagen i advent	2
2 Petr. 3:8–14, 18	Uppbrottets söndag	1
1 Joh. 1:1–4	Juldagen	
1 Joh. 1:5–7	Kyndelmässodagen	3
1 Joh. 1:8–2:2	Tolfte söndagen efter pingst	3
1 Joh. 2:12–14	Familjens söndag	2
1 Joh. 2:15–17	Nittonde söndagen efter pingst	2
1 Joh. 2:28–3:3	Aposteln Johannes dag	
1 Joh. 3:11–18	Fjortonde söndagen efter pingst	2
1 Joh. 3:18–24	Fjärde söndagen efter påsk	3
1 Joh. 4:1–6	Nionde söndagen efter pingst	1
1 Joh. 4:7–12	Fjortonde söndagen efter pingst	1
1 Joh. 4:9–16	Juldagen	
1 Joh. 4:16–21	Andra söndagen efter pingst	1
1 Joh. 5:1–5	Nyårsdagen	2
1 Joh. 5:4–12	Första söndagen efter påsk	1
1 Joh. 5:18–20	Tredje söndagen i fastan	3
Upp. 1:9–18	Kristi förklarings dag	2
Upp. 2:1–5, 7	Veckan efter första söndagen i advent	
Upp. 3:1–6	Elfte söndagen efter pingst	1
Upp. 3:7–8	Nyårsdagen	3
Upp. 3:14–19	Tredje söndagen i fastan	2
Upp. 3:20–22	Första söndagen i advent	3
Upp. 4:2–11	Andra söndagen efter jul	1
Upp. 4:11	Skapelsens söndag	3
Upp. 5:11–12	Mikaelidagen	2

Upp. 7:2-3, 9-17	Alla helgons dag	1
Upp. 12:7-12	Mikaelidagen	1
Upp. 20:11- 21:1	Domsöndagen	3
Upp. 21:1-4	Alla helgons dag	2
Upp. 21:6-7	Fjärde söndagen i fastan	3
Upp. 22:1-5	Alla helgons dag	3
Upp. 22:10-17	Uppbrottets söndag	2
Upp. 22:12-17	Veckan efter första söndagen i advent	
Upp. 22:16-17	Andra söndagen efter trettondagen	2

B. Psaltarpsalmer

Ps. 8:2-10	Nyårsdagen
Ps. 13:2-6	Femte söndagen efter pingst
Ps. 16:8-11	Annandag påsk
Ps. 18:2-7	Tredje söndagen före fastetiden
Ps. 18:17-20, 26-29	Tredje söndagen efter pingst
Ps. 19:2-7	Skapelsens söndag
Ps. 22:2-6	Palmsöndagen
Ps. 22:7-20	Långfredagen
Ps. 23	Andra söndagen efter påsk
Ps. 24:7-10	Första söndagen i advent
Ps. 25:1-10	Veckan efter första söndagen i advent
Ps. 25:1-10	Andra söndagen i fastan
Ps. 25:11-20	Tredje söndagen i fastan
Ps. 27:1-3, 7-9	Sjätte söndagen efter påsk
Ps. 28:1-2, 6-9	Sjunde söndagen efter pingst
Ps. 30:2-6	Påsknatten
Ps. 30:3-6, 12-13	Trettonde söndagen efter pingst
Ps. 31:2-6	Fastlagssöndagen
Ps. 32:1-2, 5-8	Fjärde söndagen efter pingst
Ps. 34:2-4, 9-11	Pingstaftonen
Ps. 36:6-10	Julaftonen
Ps. 37:1-9	Femte söndagen efter trettondagen
Ps. 40:2-6	Femte söndagen efter påsk
Ps. 40:6-9	Fredagen efter påsk
Ps. 43:2-5	Femte söndagen i fastan
Ps. 44:2-5	Andra söndagen före fastetiden
Ps. 46:2-8	Reformationsdagen
Ps. 47:6-9	Kristi himmelfärdsdag
Ps. 48:11-15	Kyndelmässodagen
Ps. 49:6-10, 16-21	Andra söndagen efter pingst
Ps. 51:6-14	Tolfte söndagen efter pingst
Ps. 57:2-4, 11-12	Askonsdagen
Ps. 65:2-6, 9	Femtonde söndagen efter pingst
Ps. 66:3-9	Tredje söndagen efter påsk
Ps. 68:5-11	Pingstdagen
Ps. 68:20-21	Torsdagen efter påsk
Ps. 69:2-5 (7-10)	Tisdagen i stilla veckan
Ps. 69:17-23 (30-34)	Onsdagen i stilla veckan
Ps. 71:14-19	Första söndagen efter jul
Ps. 72:1-3, 8-12	Trettondagen

Ps. 75:2-8, 10-11	Tjugofjärde söndagen efter pingst
Ps. 78:1-8	Tjugonde söndagen efter pingst
Ps. 80:15-20	Andra söndagen i advent
Ps. 81:9-17	Elfte söndagen efter pingst
Ps. 84:2-5, 11-12	Andra söndagen efter jul
Ps. 84:6-10, 13	Fjärde söndagen i fastan
Ps. 85:2-8	Sjätte söndagen efter trettondagen,
	Tjugosjätte söndagen efter pingst
Ps. 85:9-14	Tredje söndagen i advent
Ps. 86:1, 3-7	Sextonde söndagen efter pingst
Ps. 86:10-13	Sjuttonde söndagen efter pingst
Ps. 89:6-8, 16-19	Alla helgons dag
Ps. 89:18-22, 27-30	Första söndagen efter trettondagen
Ps. 90:1-6, 12-15	Uppbrottets söndag
Ps. 91:1-4, 11-12	Första söndagen i fastan
Ps. 92:2-6	Midsommardagen
Ps. 92:5-10, 13-16	Nionde söndagen efter pingst
Ps. 92:13-16	Aposteln Johannes dag
Ps. 95:1-2, 6-7	Treenighetssöndagen
Ps. 96:1-3, 6-10	Julnatten
Ps. 96:1-6	Onsdagen efter påsk
Ps. 96:1-9	Självständighetsdagen
Ps. 97:1-2, 5-6, 10-11	Kristi förklarings dag
Ps. 98:1-4	Julmorgonen
Ps. 98:2-9	Fjärde söndagen efter påsk
Ps. 100	Juldagen
Ps. 100	Lördagen efter påsk
Ps. 102:2-10	Måndagen i stilla veckan
Ps. 102:16-23	Tredje söndagen efter trettondagen
Ps. 102:26-29	Nyårsaftonen
Ps. 103:19-22	Mikaelidagen
Ps. 104:1-5, 10-15, 27-30	Skapelsens söndag
Ps. 105:1-6 (7-10)	Tisdagen efter påsk
Ps. 105:2-5, 39-42	Andra söndagen efter trettondagen
Ps. 107:1-2, 21-22	Pingstaftonen
Ps. 107:1-2, 23-31	Fjärde söndagen efter trettondagen
Ps. 111:2-5	Skärtorsdagen
Ps. 112:5-9	Fjortonde söndagen efter pingst
Ps. 113:1-8	Marie bebådelsedag
Ps. 115:12-15	Familjens söndag
Ps. 116:1-9	Första söndagen efter påsk
Ps. 118:15-23 (24)	Påskdagen
Ps. 118:26-29	Palmsöndagen
Ps. 119:1-8	Nittonde söndagen efter pingst
Ps. 119:41-48	Stefanidagen
Ps. 119:97-104	Adertonde söndagen efter pingst
Ps. 119:129-136	Tionde söndagen efter pingst
Ps. 119:162-168	Tjugotredje söndagen efter pingst
Ps. 121	Självständighetsdagen
Ps. 121	Nyårsaftonen
Ps. 124:2-3, 6-8	Menlösa barns dag
Ps. 126	Tredje söndagen efter påsk

Ps. 126	Tjugofemte söndagen efter pingst
Ps. 130:5–8	Fjärde söndagen i advent
Ps. 136:1–9, 25–26	Femtonde söndagen efter pingst
Ps. 142	Långfredagens kväll
Ps. 143:1–10	Domsöndagen
Ps. 145:1–7	Biskop Henriks minnesdag
Ps. 145:3–7	Apostladagen
Ps. 145:8–13	Tjugoförsta söndagen efter pingst
Ps. 146:5–10	Trettonde söndagen efter pingst

C. Antifoner

Antifontexter från Gamla testamentet

1 Sam. 2:1

Marie bebådelsedag

1 Krön. 29:11

Trettondagen

Ps. 2:7	Julnatten
Ps. 9:8–9	Domsöndagen
Ps. 13:6	Tredje söndagen före fastetiden
Ps. 13:6	Femte söndagen efter pingst
Ps. 16:6	Självständighetsdagen
Ps. 18:20	Tredje söndagen efter pingst
Ps. 22:20	Palmsöndagen
Ps. 25:6	Andra söndagen i fastan
Ps. 25:15	Tredje söndagen i fastan
Ps. 25:16	Fjärde söndagen efter pingst
Ps. 27:4	Andra söndagen efter jul
Ps. 27:7	Sjätte söndagen efter påsk
Ps. 28:8	Sjunde söndagen efter pingst
Ps. 31:3	Fastlagssöndagen
Ps. 33:12	Elfte söndagen efter pingst
Ps. 33:5–6	Andra söndagen efter påsk
Ps. 34:8	Mikaelidagen
Ps. 42:6	Fjärde söndagen i advent
Ps. 43:1	Femte söndagen i fastan
Ps. 44:24, 27	Andra söndagen före fastetiden
Ps. 48:10	Kyndelmässodagen
Ps. 49:16	Andra söndagen efter pingst
Ps. 49:16	Tjugofemte söndagen efter pingst
Ps. 51:8	Nionde söndagen efter pingst
Ps. 51:19	Tolfta söndagen efter pingst
Ps. 55:23	Sextonde söndagen efter pingst
Ps. 56:14	Sjuttonde söndagen efter pingst
Ps. 66:1–2	Tredje söndagen efter påsk
Ps. 66:5	Fjärde söndagen efter trettondagen
Ps. 67:8	Tjugoförsta söndagen efter pingst
Ps. 68:4	Biskop Henriks minnesdag
Ps. 69:30	Onsdagen i stilla veckan
Ps. 71:4	Tisdagen i stilla veckan
Ps. 74:21	Fjortonde söndagen efter pingst
Ps. 78:25	Skärtorsdagen

Ps. 80:2–3
Ps. 89:3
Ps. 91:15
Ps. 92:2
Ps. 96:11–12
Ps. 97:6
Ps. 98:1
Ps. 98:3
Ps. 102:13
Ps. 104:30
Ps. 104:31
Ps. 105:1
Ps. 106:2
Ps. 111:2
Ps. 118:24
Ps. 118:25
Ps. 119:24
Ps. 119:34
Ps. 119:46
Ps. 119:105
Ps. 119:169
Ps. 130:1–2
Ps. 145:6–7

Ordspr. 10:12

Jes. 9:2
Jes. 9:2
Jes. 12:3
Jes. 38:17

Jes. 40:3
Jes. 48:20
Jes. 49:1, 3
Jes. 52:7
Jes. 60:2
Jes. 66:10

Jer. 29:11

Klag. 2:19

Hes. 36:26

Hab. 3:4

Sak. 9:9

Antifontexter från Apokryferna

Vish. 1:7
Vish. 11:23–24

Andra söndagen i advent
Nyårsaftonen
Första söndagen i fastan
Femtonde söndagen efter pingst
Självständighetsdagen
Tredje söndagen efter trettondagen
Fjärde söndagen efter påsk
Juldagen
Tjugonde söndagen efter pingst
Pingstdagen
Skapelsens söndag
Andra söndagen efter trettondagen
Trettonde söndagen efter pingst
Första söndagen efter jul
Påskdagen
Palmsöndagen
Stefanidagen
Nittonde söndagen efter pingst
Reformationsdagen
Adertonde söndagen efter pingst
Tionde söndagen efter pingst
Askonsdagen
Aposteln Johannes dag

Tjugotredje söndagen efter pingst

Julnatten
Julmorgonen
Första söndagen efter trettondagen
Sjätte söndagen efter trettondagen,
Tjugosjätte söndagen efter pingst
Tredje söndagen i advent
Femte söndagen efter påsk
Midsommardagen
Apostladagen
Julaftonen
Fjärde söndagen i fastan

Tjugofjärde söndagen efter pingst

Menlösa barns dag

Pingstaftonen

Kristi förklarings dag

Första söndagen i advent

Pingstdagen
Askonsdagen

Syr. 15:5–6

Aposteln Johannes dag

Antifontexter från Nya testamentet

Matt. 27:46

Långfredagen

Luk. 18:16

Familjens söndag

Luk. 24:34

Annandag påsk

Joh. 1:14

Juldagen

Joh. 6:33

Skärtorsdagen

Apg. 1:11

Kristi himmelfärdsdag

1 Kor. 4:5

Femte söndagen efter trettondagen

Ef. 1:3

Treenighetssöndagen

Fil. 2:8

Måndagen i stilla veckan

Fil. 2:10–11

Nyårsdagen

1 Petr. 2:2

Första söndagen efter påsk

2 Petr. 3:13

Uppbrottets söndag

Upp. 1:18

Påsknatten

Upp. 22:4

Alla helgons dag

Antifontexter från övriga källor

Missale Aboense

Treenighetssöndagen

D. Hallelujaverser och psalmstrofer

Hallelujaverser och psalmstrofer från Gamla testamentet

2 Mos. 15:2

Påsknatten

5 Mos. 8:3

Första söndagen i fastan

1 Sam. 2:8

Fjärde söndagen i advent

Job 19:25

Tjugofemte söndagen efter pingst

Ps. 11:4

Femte söndagen efter trettondagen

Ps. 17:15

Andra söndagen efter pingst

Ps. 22:26

Palmsöndagen

Ps. 31:20

Tredje söndagen före fastetiden

Ps. 46:11

Sextonde söndagen efter pingst

Ps. 50:14

Sjunde söndagen efter pingst

Ps. 51:17

Tolfte söndagen efter pingst

Ps. 67:3

Tjugoförsta söndagen efter pingst

Ps. 71:16

Nionde söndagen efter pingst

Ps. 73:24

Palmsöndagen

Ps. 79:9

Askonsdagen

Ps. 80:4	Tredje söndagen i advent
Ps. 85:8	Första söndagen i advent
Ps. 93:4	Fjärde söndagen efter trettondagen
Ps. 95:7–8	Tredje söndagen efter pingst
Ps. 97:8–9	Domsöndagen
Ps. 97:9	Tredje söndagen efter trettondagen
Ps. 97:12	Kristi förklarings dag
Ps. 100:4	Andra söndagen efter jul
Ps. 104:24	Skapelsens söndag
Ps. 106:2	Andra söndagen i fastan
Ps. 111:9–10	Skärtorsdagen
Ps. 116:12–13	Fastlagssöndagen
Ps. 116:15	Stefanidagen
Ps. 117:1	Trettondagen
Ps. 117:1	Pingstaftonen
Ps. 118:16	Tjugonde söndagen efter pingst
Ps. 118:23	Julnatten
Ps. 118:23	Julmorgonen
Ps. 118:23	Juldagen
Ps. 119:129	Nittonde söndagen efter pingst
Ps. 119:137	Tionde söndagen efter pingst
Ps. 119:176, 94	Fjärde söndagen efter pingst
Ps. 122:1	Andra söndagen i advent
Ps. 123:2	Tredje söndagen i fastan
Ps. 126:3	Andra söndagen i advent
Ps. 128:3	Familjens söndag
Ps. 130:6	Uppbrottets söndag
Ps. 133:1	Tjugotredje söndagen efter pingst
Ps. 135:13–14	Självständighetsdagen
Ps. 136:1	Adertonde söndagen efter pingst
Ps. 138:2	Kyndelsmässodagen
Ps. 143:9	Femte söndagen i fastan
Ps. 145:15–16	Fjärde söndagen i fastan
Ps. 145:21	Nyårsdagen
Ps. 147:1	Femtonde söndagen efter pingst
Ps. 147:13	Tjugofjärde söndagen efter pingst
Ps. 148:2	Mikaelidagen
Jes. 9:2	Julaftonen
Jes. 55:6	Elfte söndagen efter pingst
Jes. 63:7	Första söndagen efter jul
Klag. 3:22	Nyårsaftonen
Dan. 12:3	Biskop Henriks minnesdag
Jona 2:3	Sjuttonde söndagen efter pingst

Hallelujaverser och psalmstrofer från Apokryferna

De tre människors lovsång
ur Tillägg till Daniel B:29

Treenighetssöndagen

Hallelujaverser och psalmstrofer från Nya Testamentet

Matt. 5:12 Alla helgons dag
Matt. 7:12 Fjortonde söndagen efter pingst
Matt. 21:16 Familjens söndag
Matt. 24:13 Sjätte söndagen efter trettondagen,
Tjugosjätte söndagen efter pingst

Mark. 7:37 Trettonde söndagen efter pingst

Luk. 1:28, 42 Marie bebådelsedag
Luk. 1:76 Midsommardagen
Luk. 24:32 Annandag påsk

Joh. 1:14 Andra söndagen efter trettondagen
Joh. 1:29 Första söndagen efter trettondagen
Joh. 6:63 Andra söndagen före fastetiden
Joh. 10:14 Andra söndagen efter påsk
Joh. 13:34 Fjärde söndagen efter påsk
Joh. 16:13 Sjätte söndagen efter påsk
Joh. 16:22 Tredje söndagen efter påsk
Joh. 16:33 Femte söndagen efter påsk
Joh. 20:26 Första söndagen efter påsk

Rom. 10:18 Apostladagen
Rom. 14:11 Femte söndagen efter pingst

1 Kor. 3:11 Reformationsdagen
1 Kor. 15:54 (57) Påskdagen

Ef. 4:10 Kristi himmelfärdsdag

Hebr. 13:8 Nyårsdagen

1 Joh. 1:2 Aposteln Johannes dag

Upp. 5:12 Långfredagen
Upp. 19:5 Menlösa barns dag

Hallelujaverser och psalmstrofer från övriga källor

Psalmboken 107 Pingstdagen

3. Psalmer som föreslagits som ingångspsalms eller som dagens psalm

2	Första söndagen i advent	Dps
3	Första söndagen i advent	Dps
4	Första söndagen i advent	I
5	Andra söndagen i advent	I
6	Fjärde söndagen i advent	I
7	Första söndagen i advent	I
8	Andra söndagen i advent	Dps
9	Första söndagen i advent	I
10	Tredje söndagen i advent	I
10	Första söndagen efter jul	Dps
11	Första söndagen i advent	Dps
12	Tredje söndagen i advent	I
13	Andra söndagen i advent	I
14	Tredje söndagen i advent	Dps
15	Julnatten	Dps
15	Julmorgonen	Dps
16	Julnatten	Dps
16	Kyndelsmässodagen	I
17:4-6	Stefanidagen	I
17	Menlösa barns dag	Dps
18	Julaftonen	
19	Julnatten	I
19	Första söndagen efter jul	I
20	Julmorgonen	Dps
21	Julaftonen	
21	Stefanidagen	Dps
22	Julmorgonen	Dps
23	Aposteln Johannes dag	I
23	Trettondagen	I
24	Menlösa barns dag	I
24	Första söndagen efter jul	I
25	Juldagen	I
25	Aposteln Johannes dag	Dps
26	Juldagen	Dps
27	Julmorgonen	I
28	Juldagen	I
29	Julnatten	Dps
30	Juldagen	Dps
31	Stefanidagen	I
32	Julaftonen	
33	Stefanidagen	Dps
33	Menlösa barns dag	Dps
33	Första söndagen efter jul	Dps
34	Julaftonen	
35	Första söndagen efter jul	Dps
36	Julnatten	I
37	Nyårsaftonen	
38	Nyårsdagen	Dps
39	Nyårsdagen	I
40	Nyårsdagen	I
41	Nyårsdagen	Dps

43	Nyårsaftonen	
44	Nyårsaftonen	
45	Trettondagen	I
46	Trettondagen	Dps
48	Trettondagen	Dps
49	Trettondagen	Dps
50	Trettondagen	I
51	Kyndelmässodagen	Dps
52	Kyndelmässodagen	I
53	Fjärde söndagen i advent	I
53	Kyndelmässodagen	Dps
54	Fjärde söndagen i advent	Dps
54	Marie bebådelsedag	I
55	Marie bebådelsedag	Dps
56	Marie bebådelsedag	Dps
57	Marie bebådelsedag	Dps
58	Marie bebådelsedag	I
59	Fastlagssöndagen	I
59	Askonsdagen	I
59	Måndagen i stilla veckan	
60	Långfredagen	I
60	Vid Jesu dödsstund	
61	Långfredagen	I
61	Vid Jesu dödsstund	
62	Den stilla lördagen	
63	Onsdagen i stilla veckan	
64	Långfredagens kväll	
65	Onsdagen i stilla veckan	
66	Tisdagen i stilla veckan	
67	Långfredagen	Dps
67	Vid Jesu dödsstund	
68	Måndagen i stilla veckan	
68	Långfredagen	Dps
69	Långfredagens kväll	
70	Långfredagen	Dps
71	Tisdagen i stilla veckan	
72	Palmsöndagen	Dps
74	Långfredagen	I
75	Långfredagen	Dps
75	Vid Jesu dödsstund	
76	Femte söndagen i fastan	Dps
76	Den stilla lördagen	
77	Måndagen i stilla veckan	
78	Palmsöndagen	Dps
79	Palmsöndagen	I
80	Måndagen i stilla veckan	
81	Skärtorsdagen	Dps
82	Måndagen i stilla veckan	
83	Långfredagens kväll	
84	Femte söndagen i fastan	I
85	Palmsöndagen	I
86	Femte söndagen i fastan	Dps

86	Långfredagen	Dps
87	Palmsöndagen	Dps
88	För alla påskens gudstjänster	
89	Påsknatten	I
90	Påskdagen	Dps
90	För alla påskens gudstjänster	
91	Annandag påsk	I
91	För alla påskens gudstjänster	
92	Annandag påsk	Dps
93	Påskdagen	Dps
94	Påsknatten	Dps
95	Påsknatten	I
95	Påskdagen	I
96	Annandag påsk	I
97	Annandag påsk	Dps
97	Tisdagen efter påsk	
98	Påskdagen	I
99	Annandag påsk	Dps
99	Fredagen efter påsk	
100	Onsdagen efter påsk	
101	Torsdagen efter påsk	
102	Annandag påsk	I
103	Tredje söndagen efter trettondagen	Dps
103	Påsknatten	Dps
104	Kristi himmelfärdsdag	I
105	Kristi himmelfärdsdag	I
106	Sjätte söndagen efter påsk	I
107	Pingstaftonen	
108	Pingstdagen	Dps
109	Pingstdagen	Dps
110	Sjätte söndagen efter påsk	Dps
111	Fjärde söndagen efter påsk	Dps
111	Sjätte söndagen efter påsk	I
112	Pingstdagen	Dps
113	Pingstdagen	Dps
114	Pingstdagen	I
115	Sjätte söndagen efter påsk	Dps
116	Pingstdagen	I
117	Pingstdagen	Dps
118	Pingstdagen	I
119	Veckan efter pingst	
120	Kristi förklarings dag	Dps
121	Kristi förklarings dag	I
122	Kristi förklarings dag	Dps
123	Mikaelidagen	I
124	Mikaelidagen	Dps
126	Mikaelidagen	Dps
127	Alla helgons dag	Dps
128	Tredje söndagen efter pingst	I
129	Alla helgons dag	Dps
129	Biskop Henriks minnesdag	Dps
130	Alla helgons dag	

130	Biskop Henriks minnesdag	Dps
131	Alla helgons dag	
132	Biskop Henriks minnesdag	I
133	Alla helgons dag	Dps
133	Biskop Henriks minnesdag	I
134	Uppbrottets söndag	Dps
135	Domsöndagen	Dps
138	Uppbrottets söndag	I
139	Domsöndagen	I
140	Domsöndagen	Dps
142	Domsöndagen	Dps
143	Andra söndagen i advent	Dps
143	Domsöndagen	Dps
147	Treenighetssöndagen	Dps
149	Treenighetssöndagen	Dps
154	Reformationsdagen	Dps
155	Fjärde söndagen efter trettondagen	I
157	Reformationsdagen	I
158	Femte söndagen efter trettondagen	I
158	Nionde söndagen efter pingst	Dps
159	Fjärde söndagen efter trettondagen	Dps
161	Tredje söndagen i fastan	Dps
162	Första söndagen i fastan	Dps
164	Domsöndagen	Dps
165	Andra söndagen efter jul	Dps
166	Andra söndagen efter påsk	Dps
167	Nionde söndagen efter pingst	Dps
167	Reformationsdagen	Dps
169	Reformationsdagen	I
169	Tjugofjärde söndagen efter pingst	Dps
170	Tredje söndagen före fastetiden	Dps
173	Kyndelmässodagen	I
174	Trettonde söndagen efter pingst	I
175	Andra söndagen före fastetiden	I
175	Kristi förklarings dag	I
175	Trettonde söndagen efter pingst	I
176	Andra söndagen efter jul	I
177	Andra söndagen efter jul	I
178	Andra söndagen efter jul	Dps
181	Femtonde söndagen efter pingst	I
188	Andra söndagen efter jul	I
189	Andra söndagen efter jul	Dps
190	Andra söndagen efter jul	I
191	Tredje söndagen i fastan	I
194	Kristi himmelfärdsdag	Dps
195	Adertonde söndagen efter pingst	Dps
197	Femte söndagen efter trettondagen	Dps
197	Tolfte söndagen efter pingst	Dps
198	Adertonde söndagen efter pingst	Dps
200	Adertonde söndagen efter pingst	I
200	Reformationsdagen	I
201	Nionde söndagen efter pingst	Dps

203	Femte söndagen efter trettondagen	Dps
203	Nionde söndagen efter pingst	I
206	Andra söndagen före fastetiden	Dps
206	Apostladagen	Dps
207	Andra söndagen före fastetiden	Dps
208	Andra söndagen före fastetiden	I
209	Andra söndagen före fastetiden	I
210	Första söndagen efter trettondagen	Dps
211	Första söndagen efter trettondagen	Dps
213	Första söndagen efter trettondagen	I
214	Första söndagen efter trettondagen	Dps
215	Tjugoförsta söndagen efter pingst	I
217	Skärtorsdagen	Dps
218	Fjärde söndagen i fastan	Dps
218	Skärtorsdagen	I
219	Skärtorsdagen	I
223	Skärtorsdagen	Dps
224	Andra söndagen efter trettondagen	I
224	Skärtorsdagen	I
228	Tredje söndagen efter pingst	I
237	Familjens söndag	Dps
238	Sjuttonde söndagen efter pingst	Dps
240	Tjugofemte söndagen efter pingst	Dps
248	Första söndagen efter påsk	Dps
249	Tionde söndagen efter pingst	Dps
251	Tredje söndagen före fastetiden	I
251	Sjunde söndagen efter pingst	Dps
252	Aposteln Johannes dag	Dps
252	Första söndagen efter jul	Dps
253	Reformationsdagen	Dps
254	Tredje söndagen efter trettondagen	I
255	Andra söndagen efter pingst	Dps
256	Fjärde söndagen i advent	Dps
256	Aposteln Johannes dag	I
256	Femte söndagen i fastan	I
258	Fjärde söndagen efter pingst	I
260	Tredje söndagen i fastan	I
260	Andra söndagen efter pingst	Dps
261	Fastlagssöndagen	Dps
262	Fjärde söndagen efter pingst	Dps
263	Andra söndagen efter pingst	I
265	Tredje söndagen i fastan	I
266	Tredje söndagen före fastetiden	Dps
266	Fjärde söndagen efter pingst	Dps
268	Tredje söndagen före fastetiden	Dps
268	Tredje söndagen i fastan	Dps
272	Fastlagssöndagen	I
273	Andra söndagen efter trettondagen	Dps
275	Tredje söndagen före fastetiden	I
278	Tredje söndagen efter trettondagen	Dps
279	Treenighetssöndagen	Dps
280	Treenighetssöndagen	Dps

284	Femtonde söndagen efter pingst	Dps
286	Första söndagen efter trettondagen	I
287	Lördagen efter påsk	
287	Andra söndagen efter påsk	I
287	Femtonde söndagen efter pingst	I
289	Treenighetssöndagen	I
289	Femtonde söndagen efter pingst	Dps
291	Sjunde söndagen efter pingst	I
296	Nyårsdagen	Dps
297	Kristi förklarings dag	Dps
298	Treenighetssöndagen	I
298	Alla helgons dag	I
301	Nyårsdagen	Dps
302	Tredje söndagen i advent	Dps
302	Midsommardagen	Dps
303	Palmsöndagen	Dps
303	Kristi himmelfärdsdag	Dps
304	Andra söndagen efter påsk	Dps
307	Femtonde söndagen efter pingst	Dps
308	Femte söndagen efter trettondagen	I
314	Fjärde söndagen i fastan	I
315	Femte söndagen efter påsk	Dps
318	Tionde söndagen efter pingst	I
322	Fjärde söndagen efter påsk	Dps
323	Femte söndagen efter påsk	Dps
326	Tredje söndagen efter trettondagen	I
326	Andra söndagen i fastan	I
328	Femte söndagen efter påsk	Dps
332	Femte söndagen efter påsk	I
334	Andra söndagen i fastan	Dps
335	Andra söndagen i fastan	Dps
336	Första söndagen efter påsk	Dps
337	Tjugonde söndagen efter pingst	Dps
338	Andra söndagen i fastan	I
339	Första söndagen i fastan	Dps
340	Andra söndagen efter pingst	I
342	Andra söndagen i fastan	Dps
344	Tredje söndagen efter trettondagen	I
344	Tjugonde söndagen efter pingst	I
348	Första söndagen i fastan	I
349	Andra söndagen i fastan	Dps
351	Onsdagen efter påsk	
352	Askonsdagen	Dps
352	Tolfte söndagen efter pingst	Dps
353	Elfte söndagen efter pingst	I
354	Femtonde söndagen efter pingst	Dps
355	Askonsdagen	Dps
355	Tjugonde söndagen efter pingst	I
356	Andra söndagen i fastan	I
356	Tolfte söndagen efter pingst	I
358	Askonsdagen	I
359	Tolfte söndagen efter pingst	I

359	Tjugotredje söndagen efter pingst	I
359	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	I
360	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	I
363	Sextonde söndagen efter pingst	I
364	Sextonde söndagen efter pingst	Dps
364	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	Dps
365	Andra söndagen efter pingst	Dps
367	Första söndagen i fastan	Dps
367	Tredje söndagen i fastan	Dps
367	Sjätte söndagen efter trettondagen, Tjugosjätte söndagen efter pingst	Dps
371	Första söndagen i fastan	I
371	Kristi förklarings dag	I
372	Fjärde söndagen efter trettondagen	I
373	Adertonde söndagen efter pingst	Dps
375	Fastlagssöndagen	Dps
379	Sextonde söndagen efter pingst	Dps
382	Fjärde söndagen efter trettondagen	I
382	Femte söndagen efter påsk	I
383	Fjärde söndagen i fastan	I
383	Fjärde söndagen efter påsk	I
384	Andra söndagen efter påsk	Dps
384	Fjärde söndagen efter pingst	Dps
386	Treenighetssöndagen	Dps
388	Sjuttonde söndagen efter pingst	Dps
394	Andra söndagen efter påsk	Dps
396	Andra söndagen efter trettondagen	Dps
400	Andra söndagen efter påsk	I
401	Fjärde söndagen efter trettondagen	Dps
402	Fjärde söndagen efter trettondagen	Dps
404	Adertonde söndagen efter pingst	I
408	Sjunde söndagen efter pingst	I
409	Tredje söndagen efter pingst	Dps
410	Första söndagen i fastan	Dps
411	Elfte söndagen efter pingst	Dps
413	Fjärde söndagen i fastan	Dps
413	Nittonde söndagen efter pingst	Dps
415	Andra söndagen efter påsk	Dps
416	Tredje söndagen före fastetiden	Dps
417	Apostladagen	Dps
419	Tredje söndagen efter pingst	Dps
419	Nittonde söndagen efter pingst	Dps
422	Tredje söndagen efter pingst	Dps
423	Apostladagen	I
424	Tjugoförsta söndagen efter pingst	Dps
427	Elfte söndagen efter pingst	Dps
428	Apostladagen	I
429	Tjugoförsta söndagen efter pingst	I
430	Tjugoförsta söndagen efter pingst	Dps

431	Adertonde söndagen efter pingst	Dps
432	Fjärde söndagen efter trettondagen	Dps
433	Femte söndagen i fastan	Dps
434	Tjugoförsta söndagen efter pingst	Dps
435	Stefanidagen	Dps
437	Pingstaftonen	
440	Andra söndagen före fastetiden	Dps
443	Femte söndagen efter trettondagen	Dps
445	Kristi himmelfärdsdag	Dps
447	Skapelsens söndag	Dps
453	Tredje söndagen före fastetiden	Dps
454	Skapelsens söndag	I
457	Skapelsens söndag	I
458	Fjortonde söndagen efter pingst	I
458	Tjugotredje söndagen efter pingst	I
460	Sjunde söndagen efter pingst	Dps
461	Trettonde söndagen efter pingst	Dps
461	Familjens söndag	Dps
462	Andra söndagen efter trettondagen	I
462	Familjens söndag	I
464	Familjens söndag	Dps
465	Första söndagen efter trettondagen	I
465	Familjens söndag	Dps
466	Tionde söndagen efter pingst	Dps
467	Tionde söndagen efter pingst	I
470	Tjugotredje söndagen efter pingst	Dps
471	Tjugotredje söndagen efter pingst	Dps
474	Femte söndagen efter pingst	Dps
474	Sjunde söndagen efter pingst	Dps
475	Fjortonde söndagen efter pingst	Dps
476	Trettonde söndagen efter pingst	Dps
477	Elfte söndagen efter pingst	I
479	Nittonde söndagen efter pingst	I
480	Fastlagssöndagen	Dps
480	Fjortonde söndagen efter pingst	Dps
481	Trettonde söndagen efter pingst	Dps
482	Sjunde söndagen efter pingst	I
482	Trettonde söndagen efter pingst	I
483	Fastlagssöndagen	I
483	Fjortonde söndagen efter pingst	I
483	Tjugotredje söndagen efter pingst	Dps
484	Fastlagssöndagen	Dps
485	Apostladagen	Dps
485	Reformationsdagen	Dps
485	Skapelsens söndag	Dps
486	Fjärde söndagen i fastan	Dps
487	Askonsdagen	Dps
488	Andra söndagen efter pingst	Dps
489	Fjortonde söndagen efter pingst	Dps
489	Familjens söndag	Dps
502	Stefanidagen	I
503:3-5	Tredje söndagen efter trettondagen	Dps

503	Nionde söndagen efter pingst	I
503	Sextonde söndagen efter pingst	I
504	Femte söndagen efter pingst	I
504	Nionde söndagen efter pingst	I
527	Stefanidagen	Dps
532	Fjärde söndagen efter påsk	I
533	Första söndagen efter påsk	I
535	Midsommardagen	I
536	Första söndagen efter påsk	I
539	Midsommardagen	Dps
542	Sjuttonde söndagen efter pingst	I
545	Självständighetsdagen	I
546	Självständighetsdagen	Dps
547	Självständighetsdagen	Dps
548	Självständighetsdagen	I
548	Tjugofjärde söndagen efter pingst	I
549	Självständighetsdagen	Dps
552	Femte söndagen efter pingst	Dps
555	Tredje söndagen efter påsk	Dps
555	Tjugofjärde söndagen efter pingst	I
556	Sjuttonde söndagen efter pingst	Dps
557	Tredje söndagen efter pingst	Dps
558	Tjugofemte söndagen efter pingst	I
560	Tjugofemte söndagen efter pingst	Dps
561	Tjugofemte söndagen efter pingst	Dps
562	Tjugofjärde söndagen efter pingst	Dps
565	Tjugofemte söndagen efter pingst	I
566	Tredje söndagen efter påsk	Dps
568	Alla helgons dag	
570	Tredje söndagen efter påsk	I
571	Uppbrottets söndag	Dps
575	Tredje söndagen efter påsk	Dps
577	Tjugofjärde söndagen efter pingst	Dps
583	Tredje söndagen efter påsk	I
584	Tredje söndagen efter påsk	Dps
585	Alla helgons dag	I

Upphovsrätt

Texterna ur Bibel 2000 återgivna med tillstånd av Svenska Bibelsällskapet.

Kyrkans centralfond har gjort stora ansträngningar för att nå rättsinnehavarna till texter som lyder under lagen om upphovsrätt. Om vi har bristfälliga uppgifter ber vi om rättelse under adress: Kyrkans centralfond, PB 185, 00161 Helsingfors.

The Central Fund of the Evangelical Lutheran Church of Finland has made effort to reach the rightful copyright holder of every text. If we have turned out unsuccessful in some case, we kindly ask the copyright holder to contact us: Kirkon keskusrahasto, Box 185, FIN-00161 Helsinki.

